Teljes 3D-s grafikai program a CD-n!

10 CHIP
CHIP
SZÁMÍTÁSTECHNIKA ÉS KOMMUNIKÁCIÓ
www.chipmagazin.hu
XIII. évfolyam, 10. szám • 2001. október • 1196 Ft • Előfizetéssel 952 Ft

Xara3D 2.1 for CHIP
3D-s grafikai program
TELJES VERZIÓ
CHIP CD CVI.
VOG Publishing
Borland Delphi 6 • Personal Editions
Internet Explorer 6 (angol változat)
Magyar Windows 2000 SP 2
Honosító Műhely

Látvány és erő

IZMOS CHIPEK

Intel – Brookdale, Northwood
Nvidia – nForce • Ati – Radeon 2

Fénypontjaink

A hónap DVD-je:
The Rocky Horror Picture Show
hardverei:
Philips PSC706 és PSC705
szoftvere:
Borland Delphi 6
játékai:
Max Payne • Operation Flashpoint

Multi-média
Teszt: 8 többcélú készülék

Expressz járat adatoknak
Teszt: 9 IEEE 1394-es kártya

Feladatok és szolgáltatások
Windows XP körutazás

A Windows rejtett zugaiban
Xteq Systems X-Setup 6.1

9 770864 942006 01010

A CHIP Magazinnak ebben a számában két CD-ROM található. Ha hiányoznának belőle, kérje az eladótól!

Válassza az ARTEC termékeit!

ajánlott felhasználói ár:
7 990 Ft + áfa

ajánlott felhasználói ár:
16 200 Ft + áfa

ajánlott felhasználói ár:
13 900 Ft + áfa

ARTEC®

A legelismertebb billentyűzet márka

ajánlott felhasználói ár:
1 350 Ft + áfa

Chicony®

Számítástechnikai nagykereskedésünk különböző akciókkal és kedvezményekkel várja meglévő és leendő partnereit.

Széles áruválaszték • rugalmas ügyintézés • gyors kiszolgálás • könnyű parkolási lehetőség

interboard HUNGARY RT.

Az INTERBOARD Hungary Rt. az Artec, a Butterfly termékek és a VIA C3™ processzorok magyarországi forgalmazója.

INTERBOARD Hungary Rt., 1134 Budapest, Váci út 45.
(bejárat az Apály utca felől)
Telefon: 412-3100, 412-0164 · Fax: 412-0165
e-mail: info@interboard.hu · web: www.interboard.hu

Seeing is Believing

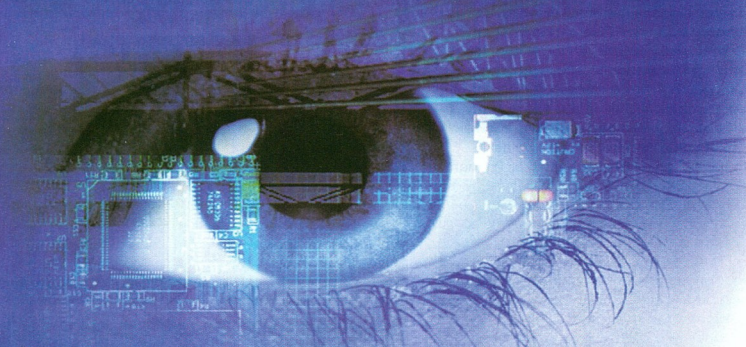

Néhány érv, amiért már 8.795.366
Daewoo monitort használnak a világon:

- megbízható minőség,
- folyamatos kutatás és fejlesztés,
- versenyképes árak.

L510B1
- 15"LCD
- 1024 x 768 XGA felbontás
- 400:1 contrast ratio

CMC-531B
- 15" FST (0.28 mm képpontméret)
- 70KHz maximális vízszintes frekvencia
- 1280x1024 (60Hz) maximális felbontás
- On screen display (digitális) plug & play

CMC-712B-F
- 17"Flat (0.28 mm képpontméret)
- 70 KHz maximális vízszintes frekvencia
- 1280 x 1024 (60Hz) maximális felbontás
- On-Screen Display (digitális), Plug & Play

CMC-719B
- 17" FST (0.28 mm képpontméret)
- 70Khz maximális vízszintes frekvencia
- 1280 x 1024 (60Hz) maximális felbontás
- On screen display (digitális) Plug & Play

CMC-902D
- 19"FST (0.26 mm képpontméret)
- 95 KHz maximális vízszintes frekvencia
- 1600 x 1200 (75Hz) maximális felbontás
- On-Screen Display (digitális), Plug & Play

Nagykereskedők:

CASE HUNGARY Kft.
Tel.: 450-2930 Fax: 450-2931
www.case.hu, info@case.hu

RAMIRIS
Tel.: 412-4300 Fax: 412-4301
www.ramiris.hu, ramiris@ramiris.hu

Bemutatóterem:

ACOMP
1134 Budapest, Róbert K. krt. 68. Tel.: 339-5647
www.acomp.hu, acomp@acomp.hu

DAEWOO MONITORS

case COMPUTER

A DAEWOO monitorok magyarországi disztributora

Olvasóink leveleire Nagy Zoltán és Rixer György válaszol, a leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük.

Előző számunk megjelenése után kíváncsian vártuk olvasóink visszajelzéseit, hogyan tetszik a megújult külalak, és valóban hasznosnak találják-e a CD-mellékleten lévő MoBiMouse 2.5 for CHIP-et. Jött is számos levél, de legnagyobb rémületünkre sokan arra panaszkodtak, nem tudják olvasni a CD-t, programok helyett egy darab audiosáv van rajta. Rövid nyomozás után kiderült, hogy azok az olvasók jártak pórul, akiknek Sony CDU4821 típusú meghajtójuk van. A probléma oka az, hogy a CD XA formátumban készült, amit a szóban forgó meghajtó nem kezel rendesen. Sajnos ez eddig másnak nem okozott gondot, így a gyártó nem tett lépéseket a hiba kijavítására. A lemez alacsony szintű formátumának felismerése magában a meghajtóban történik, ezért azon külső szoftverrel nem lehet segíteni, csak a meghajtó firmware-ének frissítése jöhetne szóba. Ezt is kipróbáltuk, de az elérhető legfrissebb firmware-ekkel is fennáll a probléma. Felvettük a kapcsolatot a Sony magyarországi képviseletével, hogy együtt keressünk megoldást a mindkettőnket érintő gondra, de azt a választ kaptuk, hogy ők nem foglalkoznak a CD-meghajtókkal, így nem tudnak érdemben segíteni. Ezért aztán úgy döntöttünk, hogy a problémás CD-olvasók tulajdonosainak ismét legyártatjuk a két CHIP-CD-t olyan formátumban, amilyet a Sony meghajtója is biztosan el tud olvasni. A lemezek tartalma változatlan maradt, csak a fizikai rögzítés módja változott. Mindazon olvasóinknak, akik belefutottak ebbe a hibába, díjmentesen kicseréljük lemezeiket. Vidéki olvasóinknak postán is el tudjuk küldeni a cserelemezt, ha ezt telefonon, levélben vagy e-mailben kérik.

Az esetből levontuk a tanulságot: ilyen formátumú lemezt nem készítünk. Minden olvasónktól, akinek ez a hiba ellemetlenséget okozott, elnézést kérünk, és reméljük, hogy a lemezeken található programok némi kárpótlást nyújtanak.

Nagy Zoltán

Mivel mostanság a RAM ára igen alacsony, és én például sokat dolgozom hatalmas, több száz Mbyte-os wave file-okkal, szeretném, ha valamilyen programmal létre tudnék hozni egy nagyobb (akár Gbyte-os) méretű ramdrive-ot, hiszen abban a file-műveletek nagyon gyorsak, és a végén kell csak egyszer lementeni az eredményt. A probléma az, hogy nem ismerek ehhez megfelelő programot. Ha minden igaz, akkor a Windows saját ramdrive.sys progija csak pár Kbyte-os meghajtót tud az alsó 640 Kbyte-os memóriában kezelni. Ha tudnának nekem olyan programot vagy a Windows ramdrive-jához olyan beállítást mondani, amivel ez megoldható lenne, nagyon megköszönném!

Bácsi Gergely

CD-inken a \sac\utildisk\ mappában találhatók memórialemezt (RAM-drive) létrehozó programok. Érdemes visszamenőleg végignézni a listát, nagyon sokféle megoldással találkozhat itt. Ha megtetszik valamelyik, és nincs meg a jelzett CHIP-CD, akkor a programot letöltheti a www.sac.sk címről, illetve a \sac\mirrors.txt szövegben szereplő címek valamelyikéről.

Nagy Zoltán

Volna egy-két hozzászólásom a CHIP Magazin 2001 szeptemberi számának fórum rovatához:

Gall György leveléhez:

A Microsoft már a Windows NT 4.0-nál lehetőséget adott arra, hogy a telepítés elején úgynevezett OEM eszközmeghajtó-programot illesszen a felhasználó a rendszerbe (ez lehet nem felismert EIDE vagy SCSI is). Amennyiben van az adott merevlemez-vezérlőhöz korrekt driver, a telepítés menete a következő:

Windows NT 4.0 esetén a floppys indítókészletet kell használni (3 db), illetve egy negyedik lemezre fel kell másolni

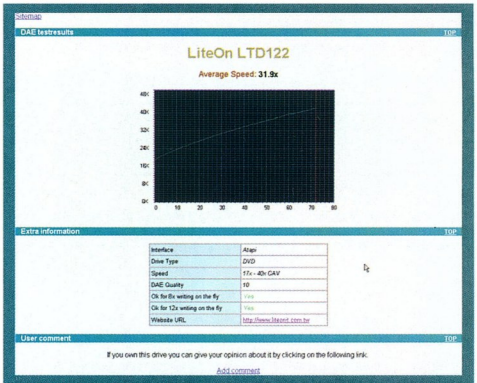

Lite-Onként a Sony sokkal szebben teljesít

a vezérlő NT 4-es illesztőprogramját. Csak floppys bootolás során lehet hozzáadni az OEM illesztőprogramot a rendszerhez, CD-ről történő indulásnál ez nem lehetséges. Amennyiben nem rendelkezünk a telepítőlemezekkel, azokat legenerálhatjuk a telepítő CD-ről a WINNT.EXE */ox* *parancs futtatásával. Ez a CD \I386 könyvtárában található, és DOS-alapú rendszereken futtatható. Régebbi NT, illetve Windows 2000 alatt a* WINNT32.EXE */ox* *parancs használható e célra. Windows 2000-nél a telepítés elején felajánlja a rendszer az [F6] gomb leütésével az OEM eszközmeghajtó illesztését. Ha sikerül így az illesztőprogramot hozzáadni a rendszerhez, a telepítés normális körülmények között lezajlik, a gép fizikai alakítgatása nélkül. Megjegyzem, a telepítés is gyorsabban lefut, ha a saját driverrel megy a rendszer, és nem az általános vezérlőprogrammal.*

Bori Imre leveléhez:

Nekem is Sony DDU-1211-es DVD egységem van. Vásárlás után nálam is jelentkezett bizonyos CD-knél a felismerési bizonytalanság (internetes fórumokon is ezt lehet olvasni általában). „Érezhetően" szoftveres problémára (firmware) gyanakodtam, mert csak „bizonyos" lemezeknél fordult elő. Sajnos a Sonynak csapnivaló az internetes támogatása (már ami a DVD-t illeti), el is kezdtem gyanakodni. Rövid nyomozás után kiderült, hogy ez a termék nem Sony gyártmány, a Sony csak OEM-ként forgalmazza. Az eszköz eredeti típusa: Lite-On LTD-122.

A Lite-On cégnek jó az internetes támogatása, találtam is firmware-frissítést az eszközhöz, ami többek között az olvasási bizonytalanságokat is orvosolja-orvosolná. A következő probléma az, hogy a Lite-On firmware update nem működik, mert az eszköz ellenőrzése során a frissítés nem talál Lite-On terméket (érthető: a Sony firmware eltérései miatt). A megoldást az Interneten a „The firmware page" nevű oldalon lehet megtalálni. Letölthető a legfrissebb Lite-On firmware egy olyan változata, amely nem ellenőrzi a korábbi

verziót. Miután az update megtörtént, az eszköz működése stabilabb, gyorsabb lett! A rendszer már Lite-On LTD-122-es készüléket ismer fel. Érdekes, hogy például a DAE sebesség egészen extrém lett (14-szerestől akár kb. 30-szorosig grabbelés, hibátlanul)! A www.cdspeed2000.com címen vannak teszteredmények, amik alátámasztják, hogy ez az eszköz az egyik leggyorsabb DAE-val büszkélkedhet a kategóriájában. Nálam az update hiba nélkül megtörtént, azóta is teljes megelégedéssel használom az eszközt. Azzal persze tisztában kell lenni, hogy az effajta beavatkozás kritikus, és a DVD elveszti a garanciáját. A történések tanulsága az, hogy nem kell MINDENT egy gyártótól beszerezni, mert egyik cég sem erős minden kategóriában. Hosszan lehetne mesélni hasonló esetekről, amikor kiderül, hogy egy termék valójában nem az, aminek látszik.

Remélem tudtam segíteni, maradok tisztelettel:

Nagy Róbert
szervizmérnök

www.cdspeed2000.com
perso.club-internet.fr/farzeno/firmware/

A gépemben már egy ideje (vagy 2 hónapja) egy 16 Mbyte-os Riva TNT2 M64 chipes grafikus kártya ketyeg, és olyan dolgokat művel, ami szerintem nem éppen normális. Persze lehet, hogy az, és pont amiatt írok, mert én nem tudom eldönteni; mondhatni kicsi a témában a tudásom, és szeretném ha segítenétek.

Arról van szó, hogy a játékok egy része frankón megy rajta, más részük viszont eszméletlenül szaggat. Persze ez még nem különös, a különös az egészben az, hogy olyan játékok szaggatnak, amiknek nem kellene.

Kicsit bővebben: az Unreal Tournament 800x600x16 biten folyamatos, még akkor is, ha mondjuk 3 ember van a képben egyszerre. Szóval az Unreallel nincs gond, viszont a Need For Speed 4 még 640x480-on is szaggat, pedig azt meg én saját szememmel láttam, hogy egy Savage-en is folyamatosan ment ebben a felbontásban.

De vegyük például a Tomb Raider 3-at. Amíg csak simán ugrálok meg megyek, nincs semmi gond. De ha mondjuk lövésre szánom magam, akkor az egész ügy lelassul, hogy szinte semmit sem lehet vele csinálni. Ha pedig mondjuk forgok is lövés közben, akkor a képet maximum 2-szer frissíti másodpercenként. Ez szerintem nem egészen normális.

Például a Revolt vagy a Hugo 3D jól mennek a kártyával. Aztán még egy futási probléma: az Insane. Komolyan mondom, ha nem szedek le szinte mindent a minimumra a grafikai beállításnál, akkor játszhatatlan. Értem ezalatt azt, hogy ha alapbeállítással indítom a játékot (640x480x16 stb.), akkor 3-5 másodpercenként frissíti a képet. De csak ha elindul a játék. Előtte, amikor ráközelít a kocsira, még nem szaggat. De a minimum beállításokkal is csak akkor lehet játszani, ha egyedül van az ember. Ugyanakkor pedig a Diablo 2 egészen jól megy. Leszámítva azt, hogy mikor egy 20 szörnyből álló csapatra támadok, vagy túl sok a fényeffekt (égő ház, miegymás), akkor lelassul... Néhány adat a gépemről. Abit BF6 alaplap, [...] 500 MHz-es Celeron 66 MHz-es alaplapi frekivel [...] A 3DMark 2000 1326 pontot adott. Szóval írjátok meg, hogy normális az, amit a kártyám művel, vagy pedig vigyem vissza kicserélni, esetleg ajánljatok egy másikat.

Üdv: Wildhemp

Sajnos a gépedben levő kártya a tőle elvárható reakciókat adja a fentebb nevezett játékokkal, semmi ok arra, hogy visszavidd a boltba. Kezdjük ott, hogy maga a Riva TNT2 már vagy két és fél éves technológia, illetve az M64-es változat ennek a memória-sávszélességben lebutított kivitele. Ezzel lényegében el is mondtam, hogy az ilyen grafikus lapka köré épülő kártya hogyan viszonyul az utóbbi évek játékaihoz, és pláne a legfrissebbekhez. Vegyük azonban sorra őket, hol mi a bibi!

Az Unreal Tournament inkább a processzort izzasztja, ezért nem meglepő, hogy 800x600x16-ban folyamatosan fut a konfigurációdon. Mondjuk azért a három ember egyszerre a képben nem videokártya-romboló szituáció – ellentétben azzal, amikor 12 játékos van egy helyszínen.

A Need for Speed 4-hez a PC Guru tapasztalatai alapján legalább normál TNT2-es kártya kell. A Tomb Raider 3 erős szaggatása meglepő, mert nagyon alacsony poligonszámú játék – ám itt nagy valószínűséggel az alacsonyabb felbontásba való kapcsolás csodákat tehet.

A Revolt és a Hugo 3D szintén kis hardverigényű játék, normális futásuk még egy M64-en sem kérdőjelezhető meg, persze alacsonyabb felbontásban. Ami az Insane-t illeti, a hardverigényéről kapta a nevét. Teljesen normális, hogy veszettül szaggat egy TNT2 M64-en – én inkább GeForce256 chipes kártyát ajánlanék hozzá, nem M64-et. Valószínűleg itt

Az Unreal Tournament inkább a processzort dolgoztatja meg

már az 500-as Celeron is hozzájárul a szűk keresztmetszethez. A Diablo 2 szoftveres renderelőjének elég 640x480-ban a Celeron 500 normál körülmények között, itt a grafikus kártya nem okozhat nagyobb gondot.

A 3DMark 2000-ben – valószínűleg a default teszt futásakor – kapott 1326 pont gyengécske teljesítmény, nagyon sokak szerint a 2500 pont a minimum, hogy az adott konfiguráción tisztességesen fussanak a DirectX 7-es játékok 800x600-as és 1024x768-as felbontásokban. 3000 fölötti pontszám komolyabb biztosíték. A Savage4-gyel történő összevetés nem szerencsés, ugyanis az az architektúra 128 bites memóriabuszt használ, ellentétben az M64-gyel, amely 64 biteset. Komplex összehasonlítási szituáció.
A lényeg az, hogy a Savage-ek tényleg képesek jobban teljesíteni, mint a Riva TNT2 M64-ek.

Összességében ha számítógép-használatod nagyrészt játék jellegű tevékenységből áll, akkor ezt a TNT2 M64 chipes kártyát gyorsan el kell felejtened. Költséghatékony, ám még jó ideig használható megoldás az Ati Radeon LE vagy egy normálisabb GeForce2 MX 400 chipkészletű grafikus kártya.

Rixer György

gamershq.madonion.com

TARTALOM

Lapzárta után

10 **Lapzárta után**
HP, Compaq: cégegyesítés ● Intel: végsebességen a Pentium 4! ● APC: helytakarékos monitort a szekrénybe! ● eNTi Szoft: ingyenes vírusvédelem iskoláknak ● Kodak: nyár végi újdonságok ● Logitech: vezeték nélküli asztali együttes ● Microsoft: Windows XP aranykód ● Tally: színes lézerflotta; duplex nyomtató munkacsoportoknak ● NetScreen: nagy teljesítményű biztonsági platform ● totalzoom .com: intelligens keresés ● Micro-Star International: MSI 845 Pro2 ● Hewlett-Packard: transFORM ● Minolta: 5,24 megapixel

Kincstár

16 **Őszi csúcsforgalom**
Ismét beindult a szoftveripar – és ismét megtömtünk két CD-t.

18 **Programok magyarul**
A Honosító Műhely újdonságai között most több játékot is találunk.

20 **Sárguló bitek**
Alien Versus Predator 2 ● Red Faction ● LightWeight Ninja

22 **Szeptemberi maradék**
Joc Web Spider 3.10 ● Wingraph Legendary ● Personal AVI Editor 1.56 ● Render Gold 1.03 ● Audio Notes Recorder 3.0 ● CD Master 32 4.7.0.0 ● MP3 Tag Clinic 1.43 ● Where is It 3.11 ● SoftList 2.3.3 ● Aston 1.2.6 ● E-Icons 3.61 ● HTML Map Designer 2.0 Pro

26 **SAC, 2001. október**
CacheX for Netscape v4.0 ● CacheX for Internet Explorer 4.0 ● CamCollect 1.5 ● GetIt 1.03 ● Free Tetrix 1.00.2 ● AhaView Free 1.0 ● ArtGem 1.2 ● KoolMoves 2.50 ● HTMLZip 1.03 ● CmosPwd 3.2 ● TaskInfo 2000 3.0 ● CDBF for Windows 0.70 ● DzSoft Perl Editor 4.5 ● Envelope Printer 6.0 ● eWriter 0.Cb ● Find++ 3.0 ● FTPrint 3.4 ● Ghostscript 7.00 for Windows és for OS/2 ● HelpScribble 6.0.0

30 **Warpróságok**
Beindult az őszi programdömping – gyakrabban jelennek meg frissítések is.

32 **Fordítás? Nem probléma!**
Linux alá is készítettek fordítóprogramot – elsősorban a netezők kedvéért.

34 **Egy kis hardver...**
Folyamatosan jelennek meg jelenleg is a klasszikus Amiga-vonal gépeihez újabb hardverek.

36 **To Be or not to Be**
Mi lesz veled, BeOS? Augusztus 16-án a Palm tulajdonába került a Be Inc.

Magazin

38 **Visszatekintés a jövőbe**
30 éves az Intel processzora, 20 éves az IBM PC és 10 éves a Linux...

41 **A kódolt malícia**
Amilyen robbanásszerű terjedésre képesek a korszerű számítógépvírusok, olyannyira szaporák.

Hardver

44 **Hardverböngésző**
Primőrök a hardverek világából – Intel: a mobilok fényes jövője ● Intel: 845 – bűvös szám!; Arapahoe – csipetnyi egzotikum ● Sun: kettő az egyben: UltraSparc V ● Via: betegeskedő DDR-piac? ● Nvidia: úton-útfélen; a bejelentések ideje; házimozi ● X-Box: rémhír és cáfolat ● Creative: magasra törve ● Maxtor: külső segítség ● Fujitsu: a váltások ideje ● Plextor: mobil kemence ● AGP 3.0: sietős busz ● OpenGL 1.3: reszkess, Direct3D! ● Kutatás-fejlesztés: a sebesség mámora

50 **Hírek**
Canon: PowerShot G2: a második nemzedék; Bubble Jet S800: az év fotónyomtatója ● Hewlett-Packard: újraíró DVD- és CD-meghajtó ● Codra: Wacom-disztribúció ● DTK Computer Hungary: ECS alaplapok vezérképviselete ● Xerox: új Phaser7700 A3+ színes nyomtató ● Coolink: második generációs frissítők ● Enermax: csúcskategóriás tápegységek ● Minolta: Fiery Z5 és CF 9001

54 **Hardverkirakat**
Égető szükséglet: AOpen CRW1632 ● Kötetlen műszerfal: Cherry Cybo@rd Plus ● Hanghatás: Philips A3.500 ● Csúcsminőségű tandem: Minolta Dialta CF 2001 ● Gyorskemence: Plextor PlexWriter PX-W2410TA ● Egyéni hangvétel: Casio QV-3500EX ● Több lap, mint máskor: Hewlett-Packard 5490C ● Mini DVD-center: Panasonic SC-PM8

60 **A zajkeltés mesterei**
A Philips mindenkit elnyomó robajjal tört be a hangkártyapiacra: Thunderbird Avanger.

62 **Több szem többet lát**
A Panasonic NV-MX300 nem a hétköznapi házivideósok eszköze.

64 **nGedjetek utat nekem!**
Az Nvidia intenzíven terjeszkedik: nForce chipkészletével az alaplapi chipkészletek piacára tör.

66 **ATIpikus fejlődés**
Lesz-e komoly vetélytársa a GeForce3-nak? Az Ati mindenesetre nagy erőkkel dolgozik ezen: Radeon 2.

68 **Intel – több lábon**
Az Intel 478 lábat és több tízmillió tranzisztort zsugorított az i386-os mag méretére.

71 **Expressz buszjárat**
Egyszerű telepíteni, szupergyors vele az adatátvitel – kilenc IEEE 1394-es kártyát teszteltünk.

76 **Multi-média**
Egyre több gyártó jelenik meg többcélú sokszorosítóeszközökkel.
Tesztünkben 8 készüléket vizsgáltunk meg.

82 **Járatlan út**
A mikroprocesszorok teljesítményének növelésére csak az egyik módszer az órajel növelése. Milyen utak vannak még?

86 **Melyiket szeressem?**
Egy grafikus-tervező célgép
és egy mindentudó munkaállomás.

Szoftver

90 **Szoftverböngésző**
Primőrök a szoftverek világából – CrossTec Corporation: távfelügyelet; NetOp School 2.0 ● GFI Software Ltd: ingyenes hálózatfelügyelő program ● Java: a fényes jövő ● Compaq: támogatja a Javát ● Linux: Konqueror ActiveX támogatással?; tuningoljunk Linuxot!; latinamerikai Linux ● Loki Entertainment Software: a bazár bezár ● Microsoft: Outlook – lyuk hátán lyuk... ● MySQL AB: új logó régi programmal? ● Panda Software: heurisztikus scriptvíruskeresés ● Linux: kalapkereskedés ● Stormix: viharos vég

94 **Hírek**
Intel: fotorealisztikus 3D-s grafika ● HP: linuxos újdonságok ● Check Point: FireWall-1 Next Generation

96 **Szoftverkirakat**
CorelDraw Essentials: profi rajzolóprogramok bagóért ● CorelDraw 10 „Magyarul-értünk": DTP-s rágcsáló ● „Eszményi" szoftverek: Paragon Partition Manager 5.0 ● Titkosított virtuális meghajtó: Paragon Encrypted Disk

98 **Izgő-mozgó feliratok**
Az e havi CHIP-CD-n régi ismerőst köszönthetünk: a Xara3D 2.1-et – de ez a teljes változat!

A kódolt malícia
Amilyen robbanásszerű terjedésre képesek a korszerű számítógépvírusok, olyannyira szaporák.
41

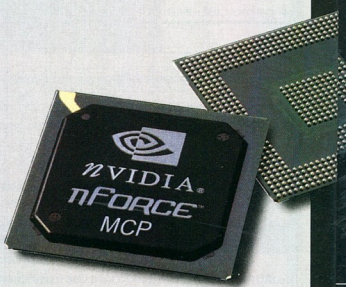

Izgő-mozgó feliratok
Az e havi CHIP-CD-n régi ismerőst köszönthetünk: a Xara3D 2.1-et – de ez a teljes változat!

2001. október

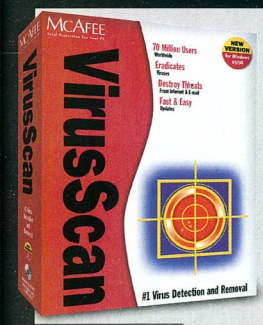

nGedjetek utat nekem!

Az Nvidia intenzíven terjeszkedik: nForce chipkészletével az alaplapi chipkészletek piacára tör.

64

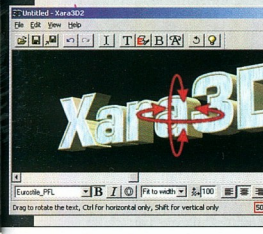

103 A Kylix nyomdokain
A hónap szoftvere: Borland Delphi 6.

106 Feladatok és szolgáltatások
Stabilitás és biztonság: kezdődik a körutazás a Windows XP világában.

109 Irány a harmadik dimenzió!
A Macromedia ott folytatja, ahol abbahagyta: Macromedia Director 8.5 Shockwave Studio.

112 Új generációs zenekészítő
Modern hardverek, egy jó szoftver – és máris kész a házi hangstúdió: Orion Pro.

116 A jövő év irodai csomagja?
A Corel továbbra sem adja fel az irodai szoftverek piacát: Corel WordPerfect Office 2002.

118 X-akták
A Windows minden egyes új verziója könnyebb kezelhetőséget ígért, de ezt nem teljesen váltotta be.

122 Másképp szól a hang
Számítógépünkkel olyan hangeffektusokat is létrehozhatunk, amilyeneket analóg módon még egy különleges hangszerből sem lehet előcsalogatni.

124 Színesedő drótvázak
A most bemutatásra kerülő effektus apropója, hogy CD-mellékletünkön megtalálható a Xara3D 2.1 teljes változata.

126 Csúcsra törve
Cikksorozatunk utolsó része a kiszolgálórendszerek teljesítményének mérését mutatja be.

Linux

128 Linuxon is DivX dívik
Ma már a linuxosoknak sem kell nélkülözniük a filmeket munka közben.

130 A megoldás kéznél van!
Hogyan lehet az X Window Systemet gyorsan és egyszerűen működésre bírni?

Kommunikáció

134 Internet-böngésző
Újdonságok az Internet világából – **Hősök és kalandorok:** az Üveghegyen is túl ● **E-polgárjog:** gyilkos játékok; egyenlőséget!; fű alatt ● **Hősök és Kalandorok:** állati telefonszámla; ments meg, Uram!; harcra fel! ● **Kereskedelem és kormányzat:** a Háló öl, butít... és gyomorba dönt; író-olvasó találkozó; szóljon olcsóbban az ének!; a pénz zenél; szélesvásznú Internet; álruha helyett ● **A vak igazság:** anonimitás a Hálón ● **Biztonsági háló:** virtuális tömeggyilkosok; célkeresztben; bárányőrben; háromszor is vörös!

138 Hírek
2F 2000: a Nokia új biztonsági alkalmazása ● **Axelero:** ADSL újabb területeken ● **Mol:** egyedülálló térkép a Hálón ● **Nextra Hungary:** biztonsági megoldás kis- és középvállalatoknak ● **Novell:** elérhető a NetWare 6 béta verziója ● **Magyar Internet VilágRádió:** az 50. csatorna

141 Örök vadászmezők előtt...
Gyakran azt hisszük, gépünk sebezhetetlen – az első komolyabb vírus megérkezéséig.

142 A pénz beszél
...no és persze a Földet is forgatja Körbe-körbe. Tőzsde a Neten.

Mobil világ

144 Mobilböngésző
WAP Forum: az új generáció ● **Tel.Me:** mobil sógor ● **Hop-On Wireless:** eldobható mobilok ● **Motorola:** harmonika board ● **Vodafone:** „művészi" operátorlogók ● **Toshiba:** főnix hadművelet ● **Terapin:** kiaknázott lehetőségek ● **Adobe:** már a PDF se szent? ● **Siemens:** GPRS-szel felvértezett PDA ● **Nintendo:** törött játék ● **Nokia:** szél ellen?

148 Hírek
Ericsson: T39: minden egyben ● **Intel, Symbian:** szoftverek mobil kommunikációs eszközökhöz ● **Panasonic:** GD95 GPRS nélkül

150 Mobilkirakat
Egykezes flipper: Ericsson T29s ● **M, mint mainstream:** IBM ThinkPad A22m ● **Start ikon Psionon:** WinEpoc 1.4 ● **Irodai szoftvercsomag Palmhoz:** DataViz Documents To Go 4.0

152 No ki, aki ilyet tud?
Ránézésre divatjamúlt, böhöm öskövület. De ha kinyitjuk... Nokia 9210 Communicator.

155 Erre varrj gombot!
Telefon is, tenyérgép is: Motorola Accompli 008.

157 Kapcsolat teszi a mestert
A kézigépek manapság már a Linuxot futtató asztali PC-kkel is összekapcsolhatók.

Szakma

160 Hírek
APC, RRC: magyar értékesítési csatornák bővítése ● **BMW WilliamsF1, Compaq:** Alphával tervezett versenyautók ● **Intergraph Magyarország:** névváltozás ● **Sunbooks:** az első év mérlege ● **Cisco Systems Magyarország:** 61%-os növekedés ● **Synergon, EnterNet:** országos e-infrastruktúra ● **IFS, ABB:** szorosabb kapcsolatok

162 Kis magyar infokommunikáció
A BellResearch és a Think Consulting elkészítette a legújabb Magyar Infokommunikációs Jelentést.

164 Rövid szöveges flört
Interjú a Westel új szolgáltatása, a Westel SMS Chat ötletgazdájával, Heller Gáborral.

Tartalom és forma

166 DVD-kirakat
Hét tenger farkasa: U-571 ● **Megy a gyémánt vándorútra:** Blöff ● **Szállj el, gépmadár!:** Con Air ● **George Michael arcai:** Ladies & Gentlemen: The Best Of George Michael ● **A kosár varázslói:** Zsákolj, ha tudsz!

168 Őrült film, őrült rajongókkal
A hónap DVD-je:
The Rocky Horror Picture Show.

170 Egyszeri káprázat
Több mint négy év kellett ahhoz, hogy a Remedy műhelyében elkészüljön a Max Payne.

171 Háború majdnem élőben
Taktikai emberszimuláció. És a stílus új etalonja: Operation Flashpoint.

172 CD-kirakat
Az Úr szava: Hangzó Biblia ● **Aprókákról felnőtteknek:** Apró-cseprő gyerekekről ● **A parlament tíz éve:** Országgyűlési Napló 1990–2000

174 Könyvek
Vezetői döntéstámogató és elektronikus üzleti megoldások Magyarországon ● Czenky Márta: Adatmodellezés * SQL és Access alkalmazás ● Énekes Ferenc: A kiadványszerkesztés

Szerkesztőségi rovatok

4 Fórum
8 Index
176 Impresszum
176 Hirdetőink
178 Előzetes

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

Az indexben megtalálható a szerkesztőségi anyagokban fellelhető összes termék- és cégnév. A terjedelem és az áttekinthetőség miatt minden név egyetlen alakját (lehetőség szerint a legteljesebbet) használjuk. Ha egy cikk egy termékcsalád és az abba tartozó konkrét termék nevét is tartalmazza, mindkettőt feltüntettük. Például nagyon gyakran utalnak az egyes cikkek a Windowsra, de ha a szerző a Windows 3.0-ról vagy 3.1-ről ír, akkor az indexből ezek is visszakereshetők.

1st Calculator 1.5 26
2F 2000 Kft. 94,140
3GIO 44
A-MindPack 18
A4 WOP35 87–88
ABB 161
Abit BX-133 RAID 88–89
Abit VP6 87–88
Access 174
Acer 6512PAP 87–88
Acid Music Xpress 2.0 72
Acorp M-56EMR 88–89
Acoustic Edge 60
Acrobat Reader 96,146
Adaptec 1394/FireWire 71
Adobe 146
Adobe Acrobat 116,146
Adobe Premiere 6.0 72,74
Adria Computer 88–89
AGP 3.0 48
AhaView Free 1.0 26
Aix V4.3 30
Alhademic Group 18
Alhademic Lines 18
Ali M1681 44
Alien Versus Predator 2 20
Altrix KK691 87–88
AMD 14,44,64,68,92
AMD Athlon 44,50–51
AMD Duron 50–51
AMD Thunderbird 64
American Power Conversion 10,160
Amiga 30,34
Amiga A1200 34
AmigaOS v3 34
Amithlon 34
Amithlon projekt 34
AmiWest 34
AOpen 54
AOpen CRW1632 54
Apachra 90
APC Magyarország 10
Apple 71
Apple QuickTime 5 90
Aqua Computer 88–89
Arapahoe 44
Arcanum Adatbázis Kft. 172
Arial Unicode MS 30
Aros 34
ArtGem 1.2 27
ASF 1.0 128
Aspect Objects 161
Association of Independent Music 136
Aston 1.2.6 24
Asus 64,128
Atari 30
ATComp 72
AtheOS 36
Ati 44
Ati All-in-Wonder Radeon 88–89
Ati Radeon 128
Ati Radeon 2 46,66–67
Ati Rage-Mobility-M 150
Audigy 48
Audio Notes Recorder 3.0 23
Aureal A3D 2.0 48
Axelero 138
Axelero 162
Badtrans 135
Banias 44
Basys Magyarországi Kft. 72
Be Inc. 36
BelA 36
BellResearch 162
BeOS 36
Berkeley DB 90
BeUAE 36
Biblia 5.0 172
Billionton IEEE 1394 CardBus 72–73
Billionton IEEE 1394 PCI Card 72–73
Bitstream Cyberbit 30
Blocks eXterminator 18
Blowfish 97
Bluefish Computers 88–89
BMT Micro 26
Bohemia Interactive 171
BootStar 7.25 26
Boris Factory 72
Borland 103–105
Borland Delphi 6 Personal Edition 16
Bubble Jet S800 52–53
Bubbleboy 42
BulletProof FTP v2.35 19
C nyelv 127
CacheX for Internet Explorer 4.0 26
CacheX for Netscape v4.0 26
Caldera OpenLinux 92
Cambridge Soundworks Desktop Theatre 2200 88–89
CamCollect 1.5 26
Canon 52–53,56,78
Canon MultiPass C80 78–79
Canto Cumulus Desktop LE 5.0 96
Cascade 41
Casio 56
Casio QV-3500EX 56
CD Master 32 4.7.0.0 23
CDBF for Windows 0.70 27
CDRWin 128
Cebit 148
CF 9001 52–53
ChaiServer 94
Check Point FireWall-1 94
Check Point Technologies Ltd. 94
Check Point VPN-1/FireWall-1 SmallOffice 140
Chernobyl 41
Cherry 54
Chieftec 52
Cinepak Video 128
Cisco Hálózati Akadémia 161
Cisco Systems Magyarország Kft. 161
Civilization: Call to Power 92
CmosPwd 3.2 27
Code Red II 137
Codegen 87–88
Codra Kft. 50–51,96
Color Spreading 18
CommerceLauncher 90
Compaq 44,71,91,161
Compaq Alpha/Tru64 161
Compaq Armada E500 134
Compro Technology 46
ComputerBooks 174
Computex 64
Concept 41
Conceptronic ILink Interface Card 72–73
Conectiva 7.0 92
Cool122+ 50–51
Cool132+ 50–51
Cool142 50–51
Cool181 50–51
Coolink 50–51
Cordless MouseMan Optical 10
Corel 50–51,96,116–117
Corel Capture 96
CorelDraw 10 96
CorelDraw 9 96
CorelDraw Essentials 96
Creative 48
CrossTec 92
Crush 64
Crushing Blocks 18
Crystal 60
Crystal 87–88
Cute FTP 19
CuteFTP 26
Cybo@rd Plus 54
Cyrix MediaGX 44
DataViz 151
DataViz Mail 151
Debian GNU/Linux 2.2r2. 91
Debian Woody 129
DEC 30,71
Delphi 6 103–105
Demo Stúdió 88–89
Descent 3 92
Deus Ex 92
DFsee 4.02 30
Dialta CF 2001 55
DigiFénykép 56
Digitéka 172
Digitáltechnika Kft. 14–15
DiMAGE 7 13
DirectX 8 66,170
DivX 128–129
Documents To Go 4.0 Professional Edition 151
DTK Computer Hungary Rt. 50
DzSoft Perl Editor 4.5 27
E-Commerce Suite 90
E-Icons 3.61 24
Eastman Kodak Company 14–15
EasyShare DX3215 Zoom 14–15
EasyShare DX3700 14–15
EasyShare DX3900 Zoom 14–15
ECDL 174
ECS Book-PC 50
EISA 52–53
Elate 34
Electronic Frontier Foundation 134
Elitegroup Computer Systems 50
Emergency Response Team Coordination Center 137
Emitel 162
EMJ Hungary Kft. 72
EMU10K1 48
Enermax 52
EnterNet 160
eNTi Szoft Kft. 12
Envelope Printer 6.0 27
Envisional 134
Epoc 157
EPT 162
Ericsson 144,157
Ericsson mc218 151
Ericsson T29s 150
Ericsson T39 174
Ericsson T39m 150
Evans D.G. 92
Evans Data Group 92
eWriter 0.Cb 27–28
F-Prot 42
F-Secure Anti-Virus 42
F-Secure Total Suite 12
Fiery Scan 52–53
Fiery Z4 52–53
Fiery Z5 52–53
File Browser beta 17 30
Find++ 3.0 28
FinePrint build 60 26
Fire GL 8800 66
FireWire 71
Flash 5 90
Flash Linker Advanced 146
Folder Trade Kft. 52
Folio Views 172
Fortemedia 801 60
Fortran 127
Free Tetrix 1.00.2 26
FreeBSD 90
Freecom IEEE 1394 PCI Card 72,74
Freecom Portable II Combo 74
FTP Explorer 19
FTPrint 3.4 28
Fujitsu 46
G-Rex 34
GameBoy Advance 146
GameCube 48
Gateway 34
GeForce 46
GeForce2 MX 64,87–88
GeForce3 46,64,66
GeForce3 Ultra 46
Genius NewSketch 1212HRIII 88–89
Get The Line! 18
GetIt 1.03 26
GFI Software Ltd 91
Ghostscript 7.00 for Windows és for OS/2 28
Gigabyte 64
GlobalWin FOP38 88–89
graphIT Kft. 160
GTK 1.2 32
GTK+ 1.2.2 129
GtkDict 32
GTS/Datanet 162
Guiffy 3.1 30
Gwenview 32
Half Life: Counter Strike 137
Handspring Visor 151,158
Heavy Metal: F.A.K.K.2 92
HelpScribble 6.0.0 28
Herta Kereskedelmi Kft. 54,58
Hewlett-Packard 14,44,50,78,94
Hiperprism 2.5 123
Honosító Műhely 18
Hop-On Wireless 146
HP 5490C 58
HP Chai-LX 94
HP DeskJet 930C 88–89
HP DLA 50
HP DVD-Writer dvd100i 50
HP LaserJet 3200 76,78
HP Officejet v40 78,80
HP Process Resource Manager 94
HP RecordNow 50
HP ScanJet 3300C 88–89
HP Secure OS 94
HP Servicecontrol Manager 2.5 94
HP Simple Backup 50
HP Toptools 5.5 94
HP-UX 11 30
HPC 127
HTCC 162
HTML Map Designer 2.0 Pro 24
HTMLZip 1.03 27
HuffYUV 128
IBM 38–39,44,46,50,71,90
IBM BOB 127
IBM Power4 46
IBM ThinkPad A22m 150
IBM WorkPad 151
IBM's Solutions 92
IEEE 1394 71
IFS 161
IFS Applications 161
Iiyama Vision Master Pro 451 58
Ikea Group 134
IKO Sigma Kft. 87–89
Iloveyou 42
Intel 14,34,38–39,44,48,50–51, 64–65,71,92,148
Intel Brookdale 68
Intel Developer Forum 148
Intel i845 14,44,68
Intel i850 68
Intel Indeo 128
Intel Itanium 46
Intel Light Field Mapping 94
Intel PCA 148
Intel Pentium 4 14
Intel StrongARM 148
Intel XScale 148
Interchange 4.8 90
Intergraph 160
IRCX ChanServ 19
IRCX Nickserv 19
IrfanView 3.51 26
Java 30,92,127,152
Java Virtual Machine 91
Joc Web Spider 3.10 22
JustLink 54
Kaspersky Lab AVP 42
KDE 90
KDE 2.1.2 92
Kelly-Tech Kft. 14,50–52,72
Kodak Picture Software 14–15
Kohan 92
KoolMoves 2.50 27
Kouwell PCI to 1394 Host Adapter 74
Kouwell PCI to FireWire 582V2 72
Kronos Trade 88–89
Kvint-R Kft. 12
Kylix 16,103–105
két GlobalWin FOP68 87–88
LADDIS 127
LANguard Network Scanner 1.25 91
Lava IEEE 1394 FireHost 72,74
Lava IEEE 1394 PC-Card Interface Adapter 72,74
Lejátszó v0.02b 19
LevélBomba 1.00 19
Lexmark X73 78,80
Libra Computer 88–89
LightWeight Ninja 20
LINPACK 127
Linux 30,32,34,39,90–92 ,94,97,128,139
Logitech 88–89
Logitech Cordless Desktop Optical 10
Logitech MouseMan Optical Wheel 88–89
Logitech QuickCam Traveler 88–89
Loki Entertainment Software 92
Lord Computer 88–89
Lotus 152
LSX-MPEG LE 74
LSX-MPEG LE for Adobe Premiere 72
Macintosh 48,50–51,139
Mac OS 30
Macromedia 117
Macromedia Shockwave Player 8 90
Magyar Infokommunikációs Jelentés 162
Magyar Internet VilágRádió 140
Magyar Rádió 172
Mandrake 92
Matay 34
Matrox 128
Matrox G550 66
Matáv 162
MatávNet 162
Max Payne 170
Maxtor 46,48
McAfee 146
Mediator 34
Mediker 56
Melissa 42
MGI VideoWave III SE 72,73
Micro-Star International 14
Microsoft 12,16,48,64,71, 90–91,116,128,152
Microsoft C# 92
Microsoft Internet Explorer 6 16
Microsoft MPEG-4 128
Microsoft Office Professional 174
Microsoft Outlook 144
Microsoft PocketPC 144,151
Microsoft PowerPoint 152
Microsoft Video 1 128
Microsoft Visual Basic 92
Mikland 88–89
Minolta 13
Minolta Dialta Di 151 76,78,80
Minolta Dynax 13
Minolta LIMOS 52–53
Minolta Magyarország Kft. 13,52–53,55,78
Minolta Panasonic 80
Mistral Computerworld 88–89
Mitac 64
MoBiMouse for CorelDraw 10 96
Mol Rt. 138
Monortel 162
MorphoLogic Kft. 96
Mosolygyár Bt. 172
Motion Picture Experts Group 94
Motorola 144
Motorola Accompli 008 155–156
Motorola iBoard 144
MP3 Tag Clinic 1.43 23
Mplayer 1.1.7 128–129
MSI 64
MSI 845 Pro2 14
Multi Clipboard m9.32.01 26
MultiEdit 26
Multimedia.hu 54–55
MyDVD 72,74
MyISAM 90
MySQL 3.23.32 90
MySQL AB 90
Napfény Kft. 72
Napster 134
NEC 71,88–89
netBook 151
NetBSD 90
NetOp 92
NetOp Remote Control 6.5 92
NetOp School 2.0 90
NetPiac Kft. 166–167
NetScreen Technologies 15
NetScreen-5XP 15
NetWare 6 béta 139
Network Associates 146
Network Associates McAfee VirusScan Classic 42
NewView 30
Next-Generation Graphics Port 48
Nextra Hungary 138
NextraSecure 138
nForce 64
Nintendo 146
Nokia 144,146,150
Nokia 9210 Communicator 152
Nokia Internet Communications 140
Nokia IP71 140
Northern Telecom 71
NotePro 1.7 26
Novell 139
Novell iPrint 139
Novell NDS eDirectory 139
Novella Könyvkiadó 174
NV17M 44
Nvidia 44,46,48,64–66,128
Nvidia nForce 64–65
OD2 136
Oki Systems Magyarország Kft. 78
OkiFax 4550 77–78
OkiFax 5700 77–78
OpenDivX 129
OpenGL 1.3 44
Operation Flashpoint 171
Oracle 90
Orion Pro 2.5 112–114
OS/2 Warp 30,90
Palm 36,151,158
PalmOS 151
Panasonic 148
Panasonic DP-150FP 78–80
Panasonic GD96 GPRS 148
Panasonic Magyarország 58,62,78
Panasonic NV-MX300 62
Panasonic SC-PM8 58
Panda Software 92
PanTel/Euroweb 162
Paragon CD Emulator 97
Paragon Partition Manager 97
Paragon Software 97
Partition Magic 97
PCI Special Interest Group 44
PCI-SIG 48
Peachy vírus 146
Personal AVI Editor 1.56 22
Personal Cinema 46
Personal Storage 3000LE 48
Phaser7700 52
PhaserMatch ICC 7700 52
Philips A3.500 54–55
Philips PSC705 60
Philips PSC706 60
Philips QXpander 48
Photo Explorer 6.0 72
Picasso96 36
PilotComp 88–89
Pioneer DVD116 88–89
PlayStation 2 48
Plextor 48,55
Plextor PX-W2410TA 55
PlexWriter 8/8/24U 48
PostgreSQL 7.1 90
PowerDVD 60
PoweRec-II 55
PowerPoint 151
PowerShot G2 52–53
PowerTweak 92
Precisionscan Pro 58
Presentations 117
PrettyPark 135
ProFonts Library 1000 LE 96
Prometheus 34
PSInet 162
Psion 151,157
Pyro Basic DV 72,74
Pyro PlatinumDV 72,74
Qed 32
QSound 2.0 60
Quadro 2 Go 44
Quake 3 Arena 92,170
Quantum Fireball Plus AS 20,5 87–89
Quattro Pro 117
QuickTime 96
Rack Computer Elektronika Kft. 78
Radeon 7500 66
Radeon 8500 66–67
Radeon VE 67
Rambus 44,68
Ramiris Rubin Rt. 58
Reaktivate 90
Real World Records 136
RealPlayer Jukebox 42
Red Faction 20
Red Hat 90,92
Red Hat Database 90
Red Hat Network 90
Remedy 170
Render Gold 1.03 22
Rexx 30
RRC 160
Rufusz Computer 88–89
Rune 92
Rádió Majsa 140
S3 44
Samsung 46
Samsung Syncmaster 1100P 87–88
SAP 126
ScanDer Kft. 96
SDL 1.1.6 129
Seagate 46
Seismic Edge 60
Senorg Rt. 68
Serco Kft. 166–167
Sheet To Go 151
Siemens 144
Siemens SX45 144
Sigmatel 60
SimCity 3000 92
Simple Directmedia Layer 128
SirCam 135–136
SiS 645 44
Skyva International 161
Slideshow To Go 151
SoftList 2.3.3 24
Solaris 30,90
Sony 48,136,144,150
Sony Clié 151
Sony G200 88–89
Sound Forge XP 4.5 72,74
SoundBlaster Live Platinum 5.1 88–89
SoundPlay 36
SPEC 126
SPEChpc96 127
SPECmail2001 127
SPEComp2001 127
SPECweb99 126
SQL 174
STM Kyro 66
Storm Firewall 91
Storm Linux 2000 91
Stormix 91
Strike Server 91
Sulinet 12
Sun Microsystems 46,91–92
Sunbooks Kft. 160
SuSE 92
Symantec Norton Antivirus 42
Symbian 148
Symbian Developer Expo 148
Symbian Epoc 151
Symbian OS 148,152
Synergon Informatika Rt. 160
Tally T8006 12
Tally T9120 12
Tao Group 34
TaskInfo 2000 3.0 27
Teac CD-W58E 87–89
Tel.Me 144
Telindus Hungary 15
Telstar 136
Terapin mine 146
TeVeo Live 72
Texas Instruments 46,72
Think Consulting 162
Think Outside 144
Thunderbird Avanger 60
Timna projekt 44
TIPA 13,52–53
Tomb Raider 134
Toshiba 144
totalzoom.com 14
TPC-W 1.4 126
TRGpro 151
Tribes 2 92
Triple DES 97
TrueUnix 5.0 30
TurboIRC 2000 19
Typograf 4.08 26
UAE JIT 34
Ulead PhotoExplorer 74
Ulead VideoStudio 4.0 Basic SE 72–74
Ulead VideoStudio 5.0 SE 72,74
UltraEdit 8.20 26
UltraSparc III 46
UltraSparc V 46
Unicode 30
Unigraphics Solutions 160
Unix 30,39,50–51,139
Unreal Tournament 92
UpdCD 1.7 30
USB 1.0 71
USB 2.0 48
Utah-GLX 128
VBScript 41
VCD Tools 30
Veritas 50
Via 44
Via Apollo P4X266 44
Via Apollo Pro 2002 44
Via P4X266 50,68
Via/S3 66
VideoShare Producer 72
Virus Bulletin 42
VirusBuster Personal 42
VisionTek 46
Visual Basic 92
Visual Basic for Applications 116
Visual C++ 92
Vivendi 162
Vivendi/V-net 162
Vodafone 146
Voodoo3 34
VorbisTools 36
Wacom 50–51
Wacom Graphire.1 96
Wacom Graphire.2 50–51
WAP 1.2.1 148
WAP Forum 144
Warp3D 34
Webigen Rt. 138
Westel SMS Chat 164
Western Digital 46
Where is It 3.11 24
Win32.All3gro.A 135
WinAmp 122,129
Windows 2000 Service Pack 2 16
Windows Commander 19
Windows Media Player 90
Windows Media Video 7 128
Windows Wordpad 26
Windows XP 12,91,96,106–108
WINE 90
WinEpoc 1.4 151
WinGate 26
Wingraph Legendary 22
Womad Digital Channel 136
Word Basic 41
Word Macro 41
Word To Go 151
WordPerfect 117
WordPerfect Office 2002 116–117
Workbench 34
WS_FTP 19
X-Box 48,64
X-Commander 30
X11 Direct Graphics Access 128
Xara 3D 2.1 for CHIP 16
Xara3D 2.1 98–100,124–125
Xerox 52
XF86Config 128
XFree 4.0.3 92
XFree86 4.x 129
Xine 129
XMMS 129
Xteq Systems X-Setup 6.1 118–120
Xvideo 1.2 128
Yahoo 134
Yamaha SoftSynthesizer 60
Zip 52–53
Zorro III 34

GPRS - elsőként 100% lefedettséggel

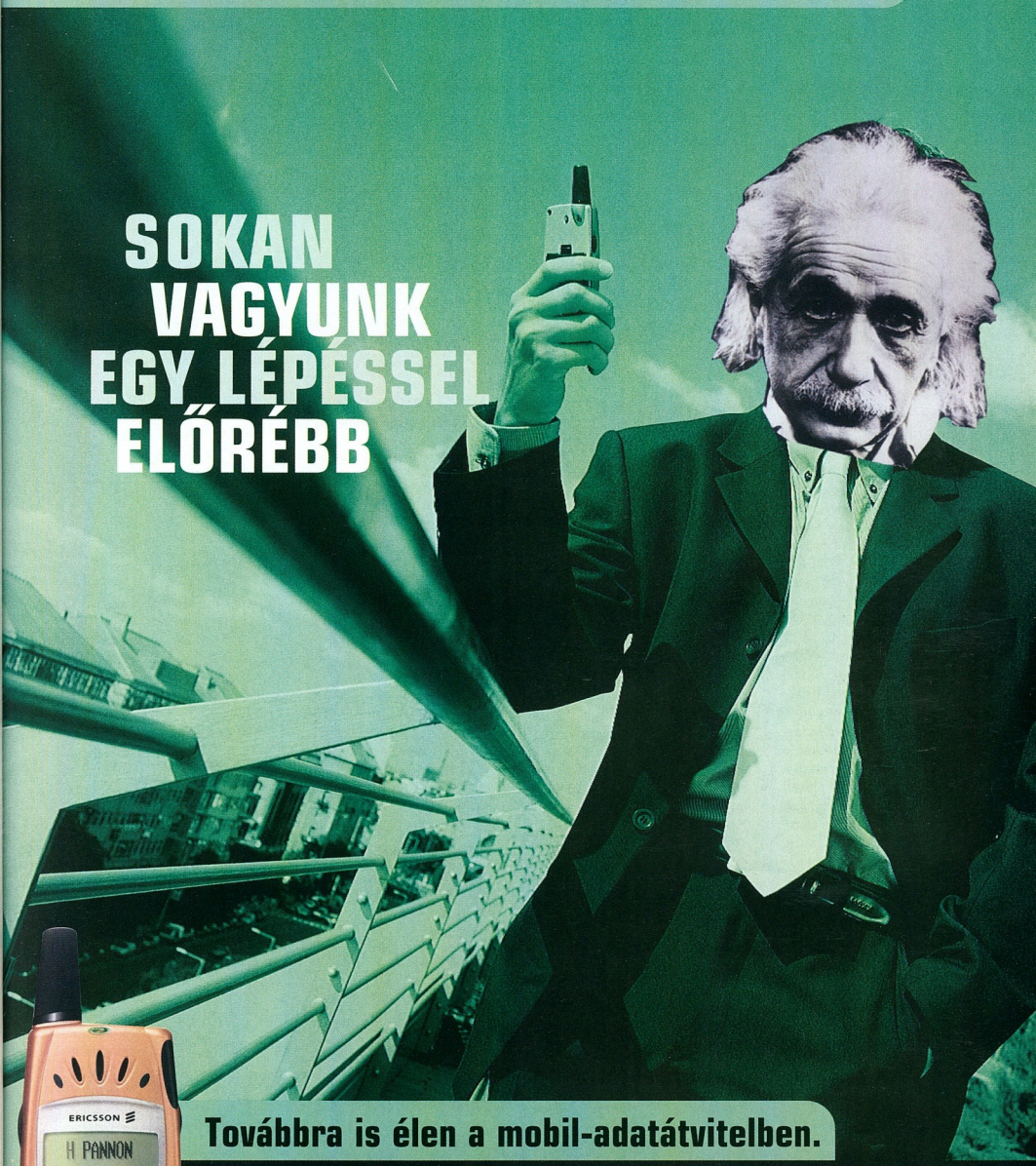

Továbbra is élen a mobil-adatátvitelben.

A Pannon GSM az egyetlen hazai mobilszolgáltató, mely folyamatosan lehetővé teszi a korszerű mobil-adatátviteli szolgáltatások elérését előfizetői számára. Ennek köszönhetően, a több mint egy éve bevezetett, igen nagy adatátviteli sebességre képes, vonalkapcsolt adatátviteli szolgáltatás, a PannonSztráda után, július 2-tól bevezeti új, csomagkapcsolt adatátviteli szolgáltatását, a GPRS-t. A GPRS és az arra alkalmas készülék segítségével Ön hamarosan akár 53 600 bit/s sebességgel internetezhet, e-mailezhet, WAP-olhat, vagy akár vállalati hálózatokat és levelezőrendszereket is gyorsan és biztonságosan érhet el. Mindezt Magyarországon egyedülállóan, 2001. július 2-tól teljes lefedettséggel a Pannon GSM hálózatán belül! Nálunk ez a valóság! **www.pannongsm.hu**

PANNON GSM
Az élvonal.

HP, Compaq

Cégegyesítés

A Hewlett-Packard Company és a Compaq Computer Corporation lapzártánkkor jelentette be egyesülési megállapodását, melynek nyomán – az elmúlt 12 hónap eladásai alapján – egy éves szinten 87 milliárd dollár összforgalmú technológiai vállalat jön létre. Így az új cég közel azonos méretű lesz az ugyanebben az időszakban 90 milliárd dolláros forgalmat megvalósító IBM-mel. A megállapodás szerint – melyet mindkét cég igazgatósága egyhangúlag támogatott – a Compaq tulajdonosai 0,6325 újonnan kibocsátott HP részvényt kapnak minden egyes Compaq részvényük után, ezáltal az egyesülés jelenlegi árakon számított értéke mintegy 25 milliárd dollár. A HP részvényeseinek tulajdonába kerül az egyesített cég körülbelül 64%, míg a fennmaradó 36%-a a Compaq tulajdonosaié lesz. A tranzakció – amely az amerikai adózás szempontjából mindkét cég tulajdonosainak várhatóan adómentes lesz – könyvviteli szempontból vállalatvásárlásnak minősül. Carly Fiorina, a HP jelenlegi elnök-vezérigazgatója lesz az új HP elnök-vezérigazgatója. Az igazgatóság elnöke Michael Capellas, a Compaq elnök-vezérigazgatója lesz. Az egyesített cég központja Palo Altóban, a HP székhelyén lesz, de jelenlétét fenntartja Houstonban, a Compaq főhadiszállásán is. A létrejövő vállalat – melynek az egyesüléskor 140 ezer munkatársa van a világ 160 országában – éves szinten mintegy 2,5 milliárd dollár költségmegtakarítást vár a jelentősen javuló költségstruktúra eredményeként.

A szokásos hatósági, tulajdonosi jóváhagyások, valamint az egyéb feltételek teljesülése függvényében a tranzakció várhatóan 2002 első felének végére zárul le, és ezután várható, hogy az átszervezések regionális, illetve leányvállalati szinten is éreztetik hatásukat.

www.hp.hu
www.compaq.hu

APC

Helytakarékos monitort a szekrénybe!

Az American Power Conversion (APC) bejelentette rack szekrénybe szerelhető, egy egységnyi (1U – 1,75 col) helyet foglaló LCD monitorát és billentyűzetét. A hagyományos konfiguráció, amely katódsugárcsöves monitort, polcot, valamint billentyűzetet és billentyűzetfiókot tartalmaz, 10–13 egységnyi szekrényhelyet is elfoglal. Az új, kompakt tervezésű monitor- és billentyűzettartó ugyanolyan képességű mint elődjei, miközben töredéknyi helyet foglal, több teret hagyva ezáltal a szervereknek és a hálózati eszközöknek. A konfiguráció 15 colos, aktív mátrixos TFT monitora széles látószöget biztosít 1024x768-as felbontás mellett, és beépített tápellátás-felügyelő rendszert tartalmaz, amely automatikusan energiatakarékos üzemmódra vált, ha az eszközt nem használják.

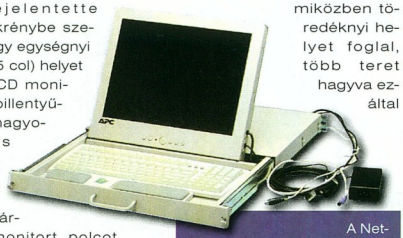

A NetShelter termékcsalád legújabb tagja

Az LCD monitor a hagyományos katódsugárcsöves monitorokhoz képest mintegy harmadannyi hőt ad le, tehát kevesebb hűtést igényel.

A billentyűzet beépített trackballt tartalmaz.

APC Magyarország
☎ 209-4678
www.apc.com

Logitech

Vezeték nélküli asztali együttes

A Logitech új Cordless Desktop Optical perifériaegyüttesét gazdag Internet- és multimédia képességű billentyűzet, valamint a Cordless MouseMan Optical vezeték nélküli, optikai egér alkotja.

A húsznál több netes és multimédia alkalmazások kezelését segítő funkciógombot jól megkülönböztethető csoportokba rendezték.

Az övezeteken belül az egyes sajátosságokat felszíni változatossággal, ikonokkal, illetve szöveggel különböztették meg.

A billentyűzet bal oldalát az elegáns iNav zónával bővítették. Itt található az iNav görgő, amely a gyakran használt műveleteket a felhasználó hüvelykujja alá helyezi.

Az egérrel együtt használva az iNav kétkezes navigálást tesz lehetővé. A zóna része továbbá a [Go] gomb, amellyel azonnal elérhető bármelyik Web-oldal, és a [Back] billentyű az előző oldalra lépéshez.

Az utóbbi idők Logitech termékeihez hasonlóan a Cordless Desktop Optical is tartalmaz netes billentyűket a billentyűzeten és egy WebWheelt az egéren.

Mindegyik billentyű könnyen átprogramozható a gyakran használt alkalmazások indítására és a kedvenc Net-helyek elérésére.

A Cordless Desktop Optical multimédia vezérlőit – ahol a hangerő nyomógombjait ízlés, forgatható hangerő-szabályozó helyettesíti – úgy tervezték, hogy leginkább CD-, vagy DVD-lejátszóhoz hasonlítsanak.

Cordless Desktop Optical: innovációk a terítéken

Egyik multimédia billentyűvel a felhasználó kiválaszthatja a lejátszót, és nem kell bosszankodnia a legutóbb letöltött lejátszó alapbeállítása miatt.

A billentyűzet a Logitech egyedi Zero Degree Tilt formáját hordozza, amely az asztallappal párhuzamosan tartja a billentyűket.

A különösen karcsú profilnak köszönhetően a csukló semleges helyzetben marad gépelés közben, ami minimálisra csökkenti a csuklóizmok feszülését. A formatervet füstszínű borítás és acélos hatású funkcióbillentyűk teszik teljessé.

A Cordless Desktop Optical a Logitech szabadalmazott digitális rádiótechnológiáját alkalmazza, amely lehetővé teszi több vezeték nélküli eszköz közös térben történő használatát, interferencia kialakulása nélkül és adattitkosítás mellett.

A Cordless Desktop Optical szeptembertől (de már lapzártánkat követően) lesz kapható az üzletekben, és 5 éves garancia érvényes rá.

www.logitech.com

BURN-Proof is a trademark of SANYO ELECTRIC CO., LTD.

GREY BRUSSELS

PLEXWRITER 24/10/40A

CD újraíró

- 4 MB puffer (BURN-Proof technológiával)
- Interface : E-IDE (ATAPI)
- 24x Írás
- 10x Újraírás
- 40x Olvasás

BURN-Proof
STOPS BUFFER UNDERRUNS

PoweRec II
FOR BEST QUALITY RECORDING

2 ÉVES GARANCIA

PLEXTOR EUROPE - TEL : +32 2 725 55 22 – FAX : +32 2 725 94 95 - www.plextor.com
HRP Hungary KFT - ✆ 06 1 452 46 00 - 🖷 06 1 350 13 51 - www.hrp.hu
Ramiris - ✆ 06 1 412 43 00 - 🖷 06 1 412 43 01 - www.ramiris.hu

PLEXTOR

eNTi Szoft

Ingyenes vírusvédelem iskoláknak

A hazai közoktatás 1600 iskolája számára lehet jó hír az F-Secure rendszerek oktatási referensének, az eNTi Szoft Kft.-nek szeptember 3-án indított pályázata, amiben az intézmények a Sulinet keretében kapott számítógépeikre ingyen, a nem sulinetes gépeikre pedig kedvező átalánydíj mellett tehetnek jogtiszta és támogatott védelmet.

A Hálót intenzíven használó iskolák biztonságáról az F-Secure Total Suite rendszer gondoskodik. Ez a folyamatos védelmet adó eszköz három keresőalgoritmussal vizsgálja át a megszólított file-okat, így az ismert vírusok mindegyikét képes kimutatni, a még ismeretleneket pedig nagyon magas arányban deríti fel. Házirendalapú vezérlése segítségével egyetlen helyről felügyelhető még a legösszetettebb hálózat is. Az iskolák munkaállomásaikra, file- és levelezőszervereikre, valamint tűzfalaikra egyaránt vírusvédelmet építhetnek fel, egyéni igényekre szabott házirendszabályok mellett, és a védelem tudásbázisát akár naponta, automatikusan frissíthetik. A szoftverkövetés szintén része a kínálatnak, miként a hazai, magyar nyelvű műszaki támogatás is.

Az akcióra az iskolák 2001. november 21-ig jelentkezhetnek. A pályázat részletes kiírása és a jelentkezési lap a lenti címen található.

http://entiszoft.vac.hu

Tally

Színes lézerflotta

A Tally új termékcsaládját négy színes lézernyomtató alkotja: az A/4-es lapméretű T8006 és T8106, valamint az A/3-asnál nagyobb lapokra is nyomtató T8306 és T8406. Sebességük színes módban 6 oldal percenként.

Ha csak fekete nyomtatásra van szükség, akkor a tempójuk 24 oldal/percre gyorsul.

A T8x06-osok a nyomtatási parancsot követően megle-

...és T8406 típusjelű, A/3+ formátumú színes lézernyomtatója

T8106: a Tally A/4-es...

pően gyorsan fognak neki a munkának, így a bonyolult ábrákat is hamar viszontláthatjuk a papíron.

A gyors adatfeldolgozás annak köszönhető, hogy egyszerre két processzor dolgozik bennük. A T8006 és a T8106 havonként 30 ezer oldallal terhelhető. Az A/3-as modellek havi 75 ezer oldalas terhelhetőségükkel és robusztusságukkal megelőznek sok hasonló kategóriájú, monokróm lézernyomtatót.

E nyomtatók papírtálcája egyszerre 250 lapot fogad be. Kiegészítő lapadagolóval az A/4-es típusoknál összesen 750, az A/3-asoknál pedig 1250 lap számára jut hely.

Duplex egységgel automatikus kétoldalas nyomtatásra képesek, akár 163 g/m² vastagságú papírra is, így színes prospektusok is készíthetők velük.

Duplex nyomtató munkacsoportoknak

Itt adunk hírt a Tally nagyobb munkacsoportok kiszolgálására alkalmas, T9120-as lézernyomtatójáról is.

Sebessége 20 oldal/perc, terhelhetősége eléri a havi 65 ezer oldalt. 16 Mbyte-os alapmemóriája 208 Mbyte-ig bővíthető. Felbontása 1200 x1200 dpi.

Integrált duplexelőegysége alapáron kínálja a kétoldalas nyomtatást.

A nyomtató egyszerre legalább kétféle automata lapadagolási lehetőséget nyújt: alsó adagolója 500 lapos kapacitású, kihajtható elülső tálcájába további 100 lap vagy 20 egyéb média (boríték, etikett, fólia, vastag papír) helyezhető be. Akár 163 g/m²-es lapokkal is elboldogul.

Kiegészítő lapadagolóval a kapacitása további 500 lappal, összesen 1100-ra növelhető.

Kétsoros LCD kijelző tájékoztat a nyomtató állapotáról. Külön menüvezérlő gombok teszik egyszerűvé a beállítások megváltoztatását, így a nyomtató konfigurálószoftver nélkül is paraméterezhető.

Érdekesség, hogy a folyadékkristályos kijelző dőlésszöge állítható, így minden helyzetben jól olvasható.

Kvint-R Kft. ☎ 477-4050
www.tally.hu

Microsoft

Windows XP aranykód

Bill Gates és Jim Allchin a Microsoft redmondi központjában átadta a Windows XP aranykódját a világ hat legnagyobb számítógépgyártó vállalata képviselőinek, akik ezután akciófilmekbe illő jelenet során – kezükben a fémtáskákba zárt szoftverekkel – a campusról helikopterrel repültek vissza a PC-gyárakba, hogy megkezdődhessen a Windows XP több millió PC-re történő előtelepítése. A Windows XP termékbemutatójára október 25-én kerül sor. Mostantól azonban azok a gépek, amelyek magukon hordozzák a *Designed for Windows XP* logót, garanciát nyújtanak a vásárlók számára az új szoftver lehetőségeinek zavartalan élvezetére. Az operációs rendszer számos új tulajdonsággal gazdagodott, és teljességgel kibontakoztatja a PC-ben rejlő lehetőségeket – például a digitális fotók feltöltése, szerkesztése, megosztása, a csúcsminőségű digitális zenék tárolása és lejátszása, az azonnali üzenetküldő szolgáltatás, a fejlett hang- és videokommunikációs szolgáltatások révén. A Windows XP két kiadásban jelenik meg. A Windows XP Home Editiont otthoni felhasználóknak készítették a Windows 2000 kódjára építve. Ez a kiadás az otthoni hálózatok, a kommunikáció és a digitális média területén mutat jelentős áttörést. A Windows XP Professional Edition bármilyen nagyságú vállalatnak alkalmas. Távoli elérés, biztonság, megnövelt teljesítmény, felügyelhetőség, többnyelvű támogatottság fémjelzi az új üzleti szoftvert. Mindkét kiadás elérhető lesz hagyományos és upgrade változatban.

A Windows XP Home Edition és a Windows XP Professional Edition honosított változatainak nagyszabású premierjére november végén kerül sor Magyarországon.

www.microsoft.com

Minolta

5,24 megapixel

Az ősz folyamán hozza forgalomba a Minolta eddigi legfejlettebb digitális fényképezőgépét, a DiMAGE 7-et, amelynek minősége és technikai színvonala megfelel a professzionális igényeknek, így jó az esélye, hogy felváltsa az ismert Minolta Dynax tükörreflexes SLR analóg fényképezőgépeket. E digitális kamera – bemutatásával egy időben – már számos díjat nyert, többek között a TIPA (Technical Image Press Association)

DiMAGE 7:
a visszafogott elegancia...

Legjobb professzionális digitális kamera 2001-2002 díját.
5,24 megapixeles felbontása 2560x1920 képpontos, kiváló minőségű képek készítését teszi lehetővé. Megközelítőleg 8 cm-rel szélesebb, illetve ugyanennyivel magasabb 150 dpi-s kép készíthető vele, mint egy 3,3 megapixeles felbontású digitális fényképezőgéppel. TIFF, RAW, JPEG formátumban képes elmenteni a képeket 16 Mbyte-os CompactFlash kártyájára. A képeken kívül mozgókép felvételére is alkalmas. A 2-szeres digitális nagyítás mellett kiváló zoom optikájának köszönhetően 7-szeres optikai nagyításra képes. A felvételeket USB kábelen tudja továbbítani. Programozható időosztásos üzemmódban folyamatos időkésleltetéssel választható mennyiségű képet készít adott beállításról. Használatát gyors autofókusz és 6 különböző beállítási mód teszi kényelmessé. A napfény, felhős idő, műterem, fluoreszkáló fény és a késleltetett expozíciós mód biztosítja, hogy a kamerával a legváltozatosabb körülmények között is kiváló képeket lehessen készíteni – kézi beállítási lehetőségei pedig a professzionális felhasználók igényeihez igazodnak. A DiMAGE 7 mindemellett meglepően könnyű, ugyanis házát különleges magnézium- ötvözetből és műanyagból készítették.

↷ Minolta Magyarország Kft.
☎ 206-2266
↷ www.minolta.hu

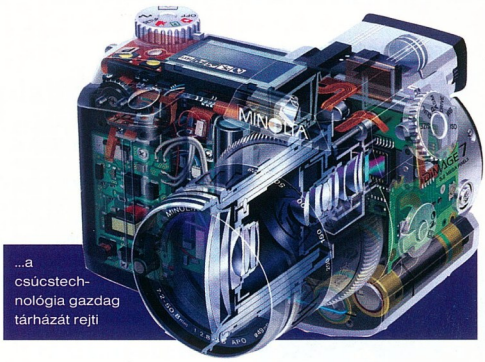

...a csúcstechnológia gazdag tárházát rejti

adaptec

- ATA 1200
- ATA 2400
- ASR 2100
- ASR 3210
- ASR 3410

RAID-ET
MINDENHOVA!

ADATAI MEREVLEMEZ-HIBA UTÁN IS ELÉRHETŐEK

ATA100, RAID 0,1,0/1
2 csatornás
ATA100, RAID 0,1,5,0/1
4 csatornás
SCSI Ultra160, RAID 0,1,5,0/1,0/5
1 csatornás
SCSI Ultra160, RAID 0,1,5,0/1,0/5
2 csatornás
SCSI Ultra160, RAID 0,1,5,0/1,0/5
4 csatornás

IDE és SCSI
HARDVERES RAID
VEZÉRLŐK

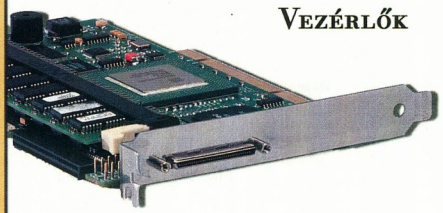

axico
www.axico.hu
1074 Budapest, Dohány u. 67. sales@axico.hu
tel: 342-3255, fax: 351-2576
TÜV

Micro-Star International

MSI 845 Pro2

Lapzárta után kaptuk a hírt, hogy a Micro-Star International (MSI) elkészült az Intel 845 (Brookdale) chipkészletre épülő alaplapjával. Socket 478-as processzorfoglalata az új Intel Pentium 4 (Northwood) és az új tokozású, már ismert Pentium 4 (Willamette) CPU-kat fogadja.

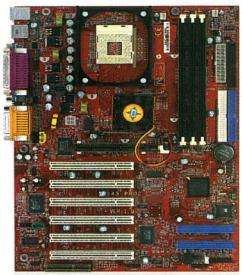

MSI 845 Pro2: SDRAM memóriamodulok fogadására kiképezve

Másik lényeges eltérés az előző modellekhez (850 Pro és 850 Pro2) viszonyítva, hogy SDRAM memóriamodulokat fogad. Ennek előnye, hogy az SDRAM modulok nagyjából negyedannyiba kerülnek, mint az RDRAM-ok. Az alaplap támogatja az ATA/100-as merevlemezeket, és IDE RAID funkcióval is ellátták. A 6 PCI foglalat mellett CNR csatlakozó és hatcsatornás C-Media hangmodul is helyet kapott a lapon.

Az MSI alaplapok egyik legújabb képessége a D-Bracket, amely gyakorlatilag azonos az előző D-LED bootolás alatti diagnosztizáló lehetőséggel (4 kétállású LED segítségével azonosíthatjuk a bootolás alatti esetleges problémákat). Az új megoldás annyiban tér el, hogy a 4 fénydióda a csomagoláshoz tartozó – további 2 USB portot szolgáltató – hátsó panelre van kivezetve. Említésre méltó az alaplaphoz csomagolt Smart Key eszköz, amelyet az USB portba csatlakoztatva „azonosíthatjuk" magunkat, abból eltávolítva pedig lezárjuk a számítógépünket, ha rövidebb-hosszabb időre távozunk munkahelyünkről vagy otthonunkból.

Kelly-Tech ☎ 350-1246
sales@kellytech.hu
www.kellytech.hu
www.msi.com.tw

Intel

Végsebességen a Pentium 4!

Augusztus 30-án Pawel Gepner, az Intel Corporation munkatársa egy show keretében mutatta be a legújabb, 2 GHz-es Pentium 4 processzort. Ez a leggyorsabb, még 423 lábú Intel Pentium 4 – hamarosan már csak a Northwood fedőnevű, 478 lábú példányokkal fogunk találkozni. Egy évvel ezelőtt, a GHz-háború hajnalán még nagyon messzinek tűnt ez a frekvencia, ám most már testközelből is megtapasztalhattuk, mire képes egy ilyen processzor. A CHIP-labor tesztjei bebizonyították, az egyik leggyorsabb rendszerrel van dolgunk – de az Intelnek komolyan kell vennie a most jócskán lemaradt AMD-t, hiszen az 1,4 GHz-es Athlon igencsak megszorongatja még ezt a csúcssebességű tranzisztorcsodát is. A táblázatban látható teszteredmények összevethetőek korábban megjelent tesztjeinkkel.

Erdős Márton

Senorg Intel P4 2 GHz	
SiSoft Sandra	
CPU Dhrystones	3829 MIPS
FPU Whetstones (FPU/SSE2)	1196/2453 MFLOPS
MMX SSE2 Integer	7870 it/s
Floating SSE2 Point	9748 it/s
ALU Memory Bandwidth	1371 Mbyte/s
FPU Memory Bandwidth	1392 Mbyte/s
SysMark2k	
Official Run	220 pont
Internet Content Creation	246 pont
Office Productivity	203 pont
3DMark2001	
Default	5948 pont
1600x1200x32	3721 pont
3DMark2000	
Default	9674 pont
1600x1200x32	4932 pont
Quake3 Team Arena	
640x480x16 normal	135.9 fps
800x600x32 HQ	127.5 fps
1024x768 HQ	107.5 fps
1600x1200x32 HQ	50.9 fps

Tesztkonfiguráció: Senorg számítógép, Intel i850-es alaplap, 2 GHz-es Intel Pentium 4, 256 Mbyte PC800-as Samsung RDRAM, Asus V8200 GeForce3 grafikus kártya Asus Detonator 12.60 meghajtóprogrammal, két 40 Gbyte-os Quantum AS merevlemez, LG DVD-olvasó, HP CD-újraíró, Windows Me.

www.intel.com/europe/sites/hungary
Intel – több lábon CHIP, 2001/10/68

totalzoom.com

Intelligens keresés

A mesterséges intelligencia kutatási területeiről származó technológia honosítását ígérik netes környezetben a lapzártánkat követően, szeptember 15-én induló totalzoom.com fejlesztői.

Az új technológia kezelése felhasználói oldalról minimális tanulás ellenében számos előnyt ígér.

Az olyan kifejezések, mint információs tér, csatolt vagy aktív információ, valamint asszociáció a virtuális térbe leképezett információtömeg kezelésének kulcsszavai. Az általuk meghatározott világban a felhasználónak nem logikai képességeit kell próbára tennie ahhoz, hogy egy átláthatatlanul nagy halmazból kiemelje a számára értékes információkat. Ehelyett egyszerű sétára indul egy rendezett, könnyen átjárható térben, amelynek adott régióihoz adott tulajdonságok tartoznak, és mindig csakis a meghatározott tulajdonságú objektumok találhatók bennük.

www.totalzoom.com

Hewlett-Packard

transFORM

...címmel szemlélteti a HP Londonban a digitális technológia és a formatervezés találkozását (digital meets design) szeptember 11–12-én. A rendezvény keretében bemutatásra kerülő, otthoni és irodai alkalmazásra szánt termékekről következő számunkban helyszíni riportot olvashatnak.

www.hp.hu

Kodak

Nyár végi újdonságok

Az Eastman Kodak Company három új modellel – DX3900 Zoom, DX3700 és DX3215 Zoom – bővítette EasyShare digitális fényképezőgépeinek családját, továbbá két új különleges papírtípust is forgalomba hozott tintasugaras nyomtatókhoz, valamint EasyShare kellékeket és továbbfejlesztett Kodak Picture Software programot mutatott be.

A termékek tovább bővítik az otthoni és az on-line minőségi fotónyomtatás lehetőségeit.

Az új digitális fényképezőgépek egyetlen gombnyomásra egyszerűsítik le a fényképek készítését.

Dokkolóegységük ugyanezt teszi a fotók számítógépre vitelével, ahol azok megtekinthetők, szerkeszthetők, elektronikus levél mellékleteként elküldhetők vagy kinyomtathatók.

A dokkolóegység eközben feltölti a fényképezőgépek akkuját. A három bemutatott

NetScreen

Nagy teljesítményű biztonsági platform

A NetScreen Technologies – ASIC-alapú netes biztonsági rendszerek és alkalmazások fejlesztője – NetScreen-5XP néven bemutatta következő generációs biztonsági platformját, amely kicsi, illetve otthoni irodák (SOHO), valamint fiókirodák vagy távoli irodák számára kombinálja a tűzfal, a virtuális magánhálózat (VPN) és a forgalomirányítás tulajdonságait, könnyen telepíthető a vállalatoknál, vagy a szolgáltatók menedzselt biztonsági kínálatának alapját képezheti.

A NetScreen-5XP a NetScreen-5-öt váltja fel, amelyet a NetScreen vezetett be 1999-ben. A NetScreen-5XP gyorsabb CPU-ja, GigaScreen ASIC-je és 4 Mbyte-os gyorsmemóriája olyan erőt biztosít, hogy a 3DES-t 10 Mbit/s sebességgel tudja futtatni, valamint olyan kapacitást nyújt, hogy idővel újabb lényeges tulajdonságokat lehet majd hozzáadni – ideértve a szolgáltatásmegtagadási támadások (DoS) továbbfejlesztett blokkolását és a VPN routingot. A NetScreen-5XP teljes duplex Ethernet támogatással rendelkezik.

Processzora 50%-kal gyorsabb, mint elődjéé, ami megnöveli a teljes rendszer teljesítményét és minimálisra csökkenti a csomagvárakozási időt az olyan időérzékeny alkalmazásoknál, mint például a netes hangátvitel (Voice over IP). A biztonsági készülék továbbá támogatást kínál 2000 egyidejű netes folyamatnak, ezzel megduplázva a NetScreen-5 kapacitását.

A Telindus Hungary tájékoztatása szerint a NetScreen-5XP tízfelhasználós változatának magyarországi listaára 209 900 Ft, a felhasználókorlátozás nélküli változaté 422 900 Ft.

Telindus Hungary Kft.
☎ 312-0212
info@telindus.hu
www.telindus.hu

modell közül a DX3900 Zoom képviseli a felső kategóriát 3,1 megapixeles felbontásával és 6-szoros zoomjával (2-szeres optikai, 3-szoros digitális).

A 8 Mbyte-os CompactFlash memóriakártyát tartalmazó fényképezőgép teljesen automatikus üzemmódja mellett a felhasználó a kézi beállítást is választhatja.

A DX3900 Zoom augusztustól, a másik két modell szeptembertől kapható 449, 399 és 199 USD ajánlott listaáron.

A Kodak Ultima Picture Paper fotópapír magas fényű és mikroperforált, ami szélek nélküli fényképek nyomtatását teszi lehetővé.

A Kodak másik papírújdonsága a mindkét oldalán matt bevonattal ellátott fotóhordozó kétoldalas albumok nyomtatásához.

A Kodak EasyShare tartozékai között a dokkolóegység mellett utazókészlet, gyorstöltő és 16–192 Mbyte-os CompactFlash memóriakártyák találhatók.

Digitáltechnika Kft.
☎ 221-6772
Kodak@dit.hu
www.kodakdigital.hu

InkTec® 70-80 %-os megtakarítás

Gazdaságos

Az InkTec termékek használatával a nyomtatási költségek jelentősen csökkenthetők a minőség feláldozása nélkül. Tintasugaras nyomtatóknál ez akár 70-80%-os megtakarítást is jelenthet. (Pl. egy 51629 patron újratöltése esetén az eredeti kb. nettó 8.000 Ft-os ár helyett nettó 1.900 Ft-ért tölthetjük fel a nyomtatófejet.)

Egyszerű töltés, "Clipp On" technológia

A kiürült tintapatront néhány mozdulattal újratölthetjük a "Clipp On" refill keret segítségével, mely bizonyos típusoknál a fúvókákon keresztül juttatja a tintát a patron belsejébe, így az InkTec utántöltött patronok nem folynak.
A forgalmazók kérésre szívesen segítenek a patronok újratöltésében, hogy az első lépések se okozzanak gondot.

www.inktec.hu

InkTec forgalmazók:

Baja: FAX Bt. T.: 79/322-015
Baja: Kekko Kft. T.: 79/428-838
Baja: Megaram Kft. T.: 79/424-687
Balassagyarmat: Next Computer Bt. T.: 35/300-289
Balatonboglár: Paradoxon Kft. T.: 85/352-630
Balatonfüred: Byteline Bt. T.: 87/482-125
Balatonlelle: TN Elektronika Kft. T.: 85/450-200
Békéscsaba: B & T Irodatechnika T.: 66/442-614
Békéscsaba: MT-Alföld Kft. T.: 66/450-133
Békéscsaba: Számprog Kft. T.: 66/325-824
Budapest II.ker.: CBO Kft. T.: 200-86-80
Budapest III.ker.: Computer and Computer Kft. T.: 388-12-40
Budapest III.ker.: HC Computer T.: 387-27-77
Budapest IV.ker.: Feral Kft. T.: 370-85-59
Budapest VI.ker.: Demand 2000 Kft. T.: 269-32-15
Budapest VI.ker.: Sléger Lászlóné T.: 269-15-43
Budapest VIII.ker.: Atom Kft. T.: 220-22-00
Budapest VIII.ker.: HFH Kft. T.: 324-75-02
Budapest VIII.ker.: Nyomtató Áruház Kft. T.: 484-07-55
Budapest XI.ker.: P5 Kft. T.: 466-25-76
Budapest XI.ker.: Tigra Computer Kft. T.: 463-21-57
Budapest XIII.ker.: Enternet 2001 Kft. T.: 412-20-01
Budapest XIII.ker.: Compex Trade Kft. T.: 350-82-38
Budapest XIII.ker.: Lap Studió Kft. T.: 236-30-00
Budapest XIII.ker.: Light Computer Kft. T.: 239-69-58
Budapest XIII.ker.: Dynamic 2001 Kft. T.: 236-02-36
Budapest XIII.ker.: Mistral C.World Kft. T.: 236-00-00
Budapest XIV.ker.: Trimax Alfa Bt. T.: 343-60-55
Budapest XV.ker.: PKS Computer T.: 410-64-62
Budapest XVII.ker.: Computer Garage T.: 256-47-77
Budapest XVIII.ker.: HVC Computer T.: 290-37-96
Cegléd: Dynamic 2001 Kft. T.: 53/321-390
Cegléd: Firstep T.: 53/311-855
Cegléd: Jankovics Árpád T.: 53/317-722
Celldömölk: Pannon Pipics Kft. T.: 95/521-125
Debrecen: Materiáltest Kkt. T.: 52/451-901
Dévaványa: Crazy PC T.: 66/484-741
Dunakeszi: XY Kft. T.: 27/349-790
Dunaújváros: Unitel Team Kft. T.: 25/408-719
Eger: Dynamic 2001 Kft. T.: 36/410-009
Esztergom: Dynamic 2001 Kft. T.: 33/401-130
Forró: Infoteam 95 Kft. T.: 46/308-210
Gödöllő: Árkus 2000 Kft. T.: 28/419-798
Gyöngyös: Dynamic 2001 Kft. T.: 37/313-489
Gyöngyös: Feral Kft. T.: 37/301-980
Győr: Bit Bolt T.: 96/335-318
Győr: Dynamic 2001 Kft. T.: 96/417-608
Győr: Eszter Bt. T.: 96/528-094
Győr: PC Center Kft. T.: 96/523-150
Győr: Union Trade Kft. T.: 96/317-142
Hatvan: Feral Kft. T.: 37/347-581
Hódmezővásárhely: Delfin Bt. T.: 62/246-810
Hódmezővásárhely: Origo Kft. T.: 62/244-272
Jászberény: S-N Computers Kft. T.: 57/403-930
Jászberény: Dynamic 2001 Kft. T.: 57/405-077
Jászberény: Feral Kft. T.: 57/412-841
Kalocsa: Pyramis Kft. T.: 78/466-754
Kaposvár: Rulez Kft. T.: 82/410-048
Kaposvár: Somogy Informatika Kft. T.: 82/529-900
Kazincbarcika: Sonet Kft. T.: 48/312-941
Keszthely: Halász József T.: 83/319145
Keszthely: Neal Computer Kft. T.: 83/511-511
Kiskunhalas: Telecomp Kft. T.: 77/424-184
Kiskunfélegyháza: Skyline-Computer Kft. T.: 76/432-765
Kiskunfélegyháza: Számker Computer T.: 76/430-171
Kiskunmajsa: Colonial Computer Bt. T.: 77/483-660
Kisújszállás: Lepker Bt. T.: 59/324-024
Kisvárda: JUTÁN Kft. T.: 45/416-414
Kisvárda: Noszlalgia Natura Bt. T.: 45/405-245
Komárom: V. JOHN Bt. T.: 34/341-927
Körmend: Maxmédia Kft. T.: 94/413-469
Marttli: Bit-mac SHS T.: 56/450-759
Miskolc: Bell Computer Kft. T.: 46/560-355
Miskolc: Computer Art Kft. T.: 46/505-272
Miskolc: Entr Számítástechnika T.: 46/413-849
Miskolc: Lukács és Társa T.: 30/935-4483
Miskolc: Netex Kft. T.: 46/411-693
Miskolc: Szolfver ABC T.: 46/505-578
Mohács: C-C Computer T.: 69/300-380
Mohács: MSH Computer T.: 69/302-311
Monor: Computer System Bt. T.: 29/413-287
Nagykanizsa: Kanizsa Computer Kft. T.: 93/320-724
Nagykanizsa: Simon Irodatechnika T.: 93/310-309
Nyergesújfalu: Dynamic 2001 Kft. T.: 33/457-267
Nyíregyháza: 3 Mérnök-Terminál Kft. T.: 42/440-048
Nyíregyháza: Techno-Tronic Bt. T.: 42/434-086
Ózd: Borsod Computer T.: 48/471-358
Ózd: Dynamic 2001 Kft. T.: 48/570-116
Örbottyán: Manopen Kft. T.: 28/361-049
Pápa: Blue-Byte Kft. T.: 89/314-400
Pécs: Computer Art Kft. T.: 72/516-770
Pécs: MSH Computer T.: 72/212-201
Pécs: Toner Plusz Kft. T.: 72/213-733
Püspökladány: Radian Kft. T.: 54/451-800
Salgótarján: Dynamic 2001 Kft. T.: 32/422-447
Salgótarján: Nógrád Szezám Kft. T.: 32/310-295
Sárbogárd: Lanlax Kft. T.: 25/463-541
Sárospatak: Bakos Bt. T.: 47/311-546
Sátoraljaújhely: Perilla Bt. T.: 47/321-845
Sátoraljaújhely: Zemplény Computer T.: 47/521-053
Siófok: Sió-System Kft. T.: 84/316-978
Siófok: TEAM-COMP Kft. T.: 84/510-222
Sopron: A-Z Team Kft. T.: 99/32-32-32
Sopron: Fény-Szoft Kft. T.: 99/326-738
Sümeg: Construct-Two Kft. T.: 87/55-00-44
Szeged: Dynamic 2001 Kft. T.: 62/458-750
Szeged: Eurocat Kft. T.: 62/555-720
Szeged: Flash Pc Centrum Bt. T.: 62/484-462
Székesfehérvár: PC Bizi T.: 22/327-817
Székesfehérvár: PC Butik T.: 20/462-518
Szekszárd: Digitech Kft. T.: 74/510-032
Szekszárd: Fotocopy Kft. T.: 74/510-055
Szekszárd: MSH Computer T.: 74/412-711
Szentendre: Astra-Ker Bt. T.: 26/310-775
Szentes: Hansa 98 Kft. T.: 63/560-220
Szerencs: Bakos Bt. T.: 47/361-414
Szolnok: Feral Kft. T.: 56/340-401
Szolnok: PC Office Kft. T.: 56/428-124
Szombathely: A-Z Computer 2000 Bt. T.: 94/341-585
Szombathely: GTS Computer Kft. T.: 94/511-490
Tab: Dynamic 2001 Kft. T.: 84/326-009
Tamási: Andok és Tsai Bt. T.: 20/3211-189
Tapolca: Balaton Elektronika Kft. T.: 87/412-564
Tatabánya: Vértes-Copy Bt. T.: 34/510-095
Tiszaújváros: Bell Computer Kft. T.: 49/540-610
Vác: Dunaweb Kft. T.: 27/301-571
Vác: HC Computer T.: 27/312-622
Veresegyház: Elektro-Center T.: 28/387-325
Veszprém: Blue-Byte Kft. T.: 88/406-806

InkTec nagykereskedések viszonteladóknak:

Budapest: Ramirs Rubin Rt. T.: 412-43-00
Budapest: Fotocopy Kft. T.: 303-66-57
Budapest: Unitel City Computer Kft. T.: 239-48-00
Budapest: Copy-Depo Kft. T.: 383-15-80
Budapest: Expert Computer Kft. T.: 350-33-57
Budapest: Demand 2000 Kft. T.: 215-70-00
Debrecen: Materiáltest Kkt. T.: 52/346-916
Miskolc: Borsod Computer Kft. T.: 46/41-31-41
Pécs.: Média-Computer Kft. T.: 72/551-258
Szeged: Dualcomp Trade Kft. T.: 62/486-487
Szeged: Eurocat Kft. T.: 62/488-455

Őszi csúcsforgalom

Mint minden ősszel, most is beindult a szoftveripar. Sorban jelennek meg kedvenc programjaink újabb változatai, illetve a régebbiek hibajavításai, de gyakran a nyári ötletek megvalósításait is most üdvözölhetjük először.

CHIP

Nem csoda hát, hogy októberi korongjainkra nem kellett nagyon anyagot keresni, a belebotlás esete történt. Mit botlás, elütött minket a szembejövő ár, alig győztük az iramot. Amit most nem tudtunk felrakni, az novemberi CD-inken keresi a helyét, igaz ott is nagy lesz a tömörülés...

Xara3D 2.1 for CHIP

Újabb teljes programverzió a korongon! A betűtérbeliesítő programról Szoftver rovatunkban bővebben is írunk, itt előzetesen csak annyit jegyzünk meg,

Xara3D, a webes betűk atyja

hogy akinek megtetszik, érdemes regisztrálnia, így kedvezményes áron juthat hozzá a 4.0-s verziójához.

Borland Delphi 6 Personal Edition

Szintén bővebb cikk szól a Borland legújabb fejlesztéséről, a Delphi 6-ról. CD-mellékletünkre a Personal Edition webes változata került fel.

Telepítéséhez felhasználói név–jelszó páros kell, ezt bárki ingyen beszerezheti a Borland oldalain (➡ www.borland.com/delphi/personal/). Az e-mailben elküldött jelszó megérkeztekor már neki is kezdhetünk a telepítésnek – a 140 Mbyte-os file-t már nem kell letölteni, hiszen rajta van a korongon.

Ez a változat csak Windows alatti fejlesztéshez jó, a linuxos könyvtárakat nem tartalmazza, igaz Linux alá ott a Kylix, annak nyílt változatát előző havi korongunkon lehet fellelni. A webes és az adatbázis-kezelő komponensek hiányán túl még egy korlátozása van a Personal Editionnek: kereskedelmi terméket nem szabad fejleszteni benne. Csak magánhasználatra – tanuláshoz, otthonra, freeware-ek készítéséhez stb. – ingyenes.

Magyar Windows 2000 Service Pack 2

Újabb kövér, 101 megás csomag. Az SP2 tartalmazza az SP1 minden javítását, így az előző csomagot nem kell telepíteni

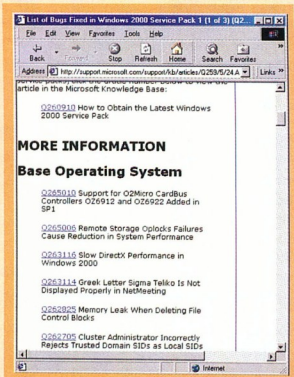

A kijavított hibák felsorolása

előtte. A Microsoft felhívja a figyelmünket: a szervizcsomagokat csak az tegye fel, akinek tényleges gondjai akadtak a rendszerrel. A csomag által javított hibák listája is megtalálható CD-nken.

Microsoft Internet Explorer 6

A Windows XP még nem került a boltokba, de a hozzá fejlesztett új, 6-os böngészőt a Microsoft külön megjelentette. A várakozásoknak megfelelően az új Explorer alapban nem támogatja a Javát, de az előző verzióra telepítve átveszi annak Java-motorját, illetve az első javás oldalra tévedve felajánlja a motor letöltését.

Az új, Windows XP-hez igazított küllem mellett sok lényeges újdonság is belekerült az IE 6-ba:

- A *Fault Collection* segítségével közvetlenül a Microsoftnak küldhetünk hibajelentést a fellépő problémákról. A technika nem új, a Netscape és a Mozilla fejlesztésénél már sikeresen alkalmazták.
- A teljes CSS Level 1, XML, DOM Level 1, DHTML stb. technológiáknak köszönhetően az új Explorer minden eddiginél jobban kiszolgálja a webes alkalmazásokat.
- A *Web Privacy Tools* használatával szabályozhatjuk, hogy a különféle Net-helyeken milyen adatokat gyűjthetnek rólunk: mik lehetnek a sütikben, ki helyezhet el sütiket a gépünkön, mire használhatja azokat stb.
- Az új multimédiás eszközökkel új ablak nyitása nélkül játszhatunk le az adott oldalról video- és audiofile-t, a kezelőszervek (start, stop stb.) mindig kéznél lesznek. Az *Image Toolbar* használatával egy kattintással menthetünk el, nyomtathatunk ki vagy küldhetünk el e-mailben egy nekünk tetsző képet az adott oldalról. Az *Auto Image Resize* alkalmazásával minden kép a képernyőn legjobban megjelenő méretre szabható.

Munkában az Image Toolbar és az Auto Image Resize

A programnak egyelőre csak a német és az angol változatát készítették el, az utóbbi került korongunkra.

GERICOM
mobile world

Millennium III

- 15.1" XGA-TFT (1400x1050)
- Intel Pentium III 850MHz Mobil SpeedStep CPU
- 256MB SDRAM
- 30GB UDMA HDD
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- 8x DVD meghajtó, 3.5" floppy disk meghajtó
- ATI Rage 128 Mobility AGP videokártya 16MB
- USB és S-Video kimenet
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 319mm x 253mm x 38mm, 3.5kg

549.900 Ft

COMM@NDER XL

intel inside
pentium III

- Intel 440BX AGP chipset
- 8x DVD meghajtó, 3.5" floppy disk meghajtó
- 30GB UDMA HDD
- S3 Savage IX AGP videokártya 16MB + TV-OUT
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- Firewire IEEE 1394 csatlakozó
- 2x USB
- Creative SB16 comp. Full Duplex hangkártya
- Beépített microfon és sztereó hangszórók
- 2x Type II vagy 1x Type III PCMCIA hely
- Audio ki- és bemenetek
- Infrared Port IrDA 1.1
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 322mm x 276mm x 42mm, 3.4kg

- 15.1" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Pentium III Mobil 800MHz
- 256MB SDRAM

499.900 Ft

PHANTOM

- Intel Mobil Pentium III processzor
- Intel 440BX AGP chipset
- Memória 320MB bővíthető
- 3.5" floppy disk meghajtó
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- Firewire IEEE 1394 csatlakozó
- ATI Rage Mobility 2xAGP VGA 8MB
- 2x USB port
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereó hangszórók
- 1x PCMCIA (Type I vagy Type II)
- Infrared Port IrDA 1.1
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 319mm x 251mm x 25mm, 1.8kg

HOMEBASE kiegészítő külön megvásárolható!

- 13.3" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Mobil Pentium III 750MHz
- 128MB SDRAM
- 20GB UDMA HDD
- 8x DVD ROM

449.900 Ft

- 13.3" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Mobil Pentium III 800MHz
- 192MB SDRAM
- 30GB UDMA HDD
- 8x DVD ROM

499.900 Ft

OVERDOSE II

- Intel 440BX AGP chipset
- 256MB SDRAM
- 3.5"floppy disk meghajtó
- ATI RAGE LT Pro videókártya 8MB
- S-VIDEO TV OUT, 2 USB csatlakozó
- 3D Positional Stereo hangkártya
- 2 PCMCIA (Type I vagy Type II)
- Audio ki- és bemenetek
- Mikrofon, PS/2 csatlakozó
- Port Replicator opció
- Infrared Port IrDA 1.1
- Li-Ion akkumulátor
- Hordtáska
- 316 x 256 x 38mm, 3.2kg

- 14.1" XGA-TFT
- Intel Celeron 500MHz
- 6GB merevlemez
- 24x CD-ROM

239.900 Ft

- 14.1" XGA-TFT
- Intel Pentium III 850MHz
- 15GB merevlemez
- 8x DVD meghajtó

329.900 Ft

WEBBOY

GERICOM WEBBOY akár 1100MHz-es teljesítménnyel, DVD meghajtóval, igen méltányos áron! Modern tervezésű ház, beépített FaxModem és hálózati csatlakozás és legalább 900MHz-es Intel processzor minden változatban megtalálható. A gépet főleg Windows-os otthoni és irodai feladatok ellátására ajánljuk. Az InterNet elérése, Fax küldése és fogadása, számítógép hálózatra való csatlakozás azonnal lehetséges. A kristálytiszta képet biztosító 14.1" TFT kijelzővel kategóriáján belül hihetetlenül alacsony áron az Öné lehet!

- Intel Pentium III vagy Celeron processzor
- 3.5"floppy disk meghajtó
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- 128bit 2D&3D SiS Engine videokártya
- USB csatlakozó
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereó hangszórók
- 1x PCMCIA (Type I vagy Type II)
- Audio ki- és bemenetek
- Mikrofon, PS/2 csatlakozó
- Infrared Port IrDA 1.1
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 315mm x 256mm x 39,5mm, 2.95kg

intel inside pentium III

intel inside celeron PROCESSOR

- 14.1" XGA-TFT
- Intel Celeron 900MHz
- 128MB SDRAM
- 6GB merevlemez
- 24x CD-ROM

289.900 Ft

- 14.1" XGA-TFT
- Intel Pentium III 933MHz
- 128MB SDRAM
- 15GB merevlemez
- 24x CD-ROM

329.900 Ft

- 14.1" XGA-TFT
- Intel Pentium III 1100MHz
- 256MB SDRAM
- 20GB merevlemez
- 8x DVD ROM

389.900 Ft

- 15.1" XGA-TFT
- Intel Pentium III 1000MHz
- 256MB SDRAM
- 15GB merevlemez
- 8x DVD ROM

399.900 Ft

- 15.1" XGA-TFT
- Intel Pentium III 1100MHz
- 256MB SDRAM
- 30GB merevlemez
- 8x DVD ROM

439.900 Ft

GERICOM CO. KFT
7100 Szekszárd, Rákóczi u. 34.
Tel: 06-74-510-092 Fax: 06-74-510-093, gericom@tolna.net

GARDEX
9400 Sopron, Újteleki u. 1-5
Tel: 06-99-524-250

CÉDRUS SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.
1109 Budapest, Damsodi utca 1/b.
Tel.: 433-4147, Fax: 264-8549, cedrus@citynet.hu

ACOMP PEST
1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68.
Tel./Fax: 339-5947, 339-5848, acomp@acomp.hu

ACOMP PÓLUS
1152 Budapest, Szentmihályi út 131.
Tel./Fax: 419-4091, 419-4092, acomp@acomp.hu

RAMIRIS RUBIN RT.
Budapest, XIII. Klapka u. 9.
Tel.: 349-5383 Fax: 349-2278

Design by ISA

Programok magyarul

A Honosító Műhelyben a tanévet kezdő programok közül páran már jelesre vizsgáztak magyarból. Ideje hát ismét csemegéznünk az újoncok közül, melyek magyar nyelvű kezelőfelületük kényelmével kényeztetnek minket.

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

A magyarított programok között szép számmal akadnak játékok is, noha csak ritkán írunk róluk. Most ismét megtesszük ezt, mert megjelent egy olyan logikai játékokat magában foglaló csomag, amelynek tagjai már régóta rendszeres vendégei a Honosító Műhelynek.

Egy rakás ész

Az Alhademic Group számos logikai játékának magyarított változatával találkozhattunk már a Honosító Műhely programjai között. Az A-MindPack igazi csemege lehet az agytekervényeket megmozgató játékok kedvelőinek. Ez egy színes „golyókkal" játszható táblás játék – az Alhademic Group négy régebbi játékának különleges egybegyúrása, amely egy új játékot is magában foglal. Golyók helyett más szimbólumokat is használhatunk (virágok, sakkfigurák), illetve változatos hátteret választhatunk játéktérnek.

Az Alhademic Lines nyomán készült a Get The Line!, amelyben minden lépés alkalmával golyónkat függőlegesen vagy vízszintes útvonalon a többi golyót kerülgetve új helyre küldhetjük. Minden áthelyezés után a gép három új színes golyót helyez el a táblán, ám még lépésünk előtt megmutatja, melyik színt hova fogja tenni. (Ha oda teszünk golyót, ahova a gép is rakni készül, akkor azt a golyót véletlenszerűen fogja valahova máshova elhelyezni.) A cél, hogy minél több golyót eltüntessünk. Ezt háromféle játékmódban tehetjük meg:

- Sor: ha átlósan, függőlegesen vagy vízszintesen legalább öt azonos színt egymás mellé raktunk, a kirakott sor eltűnik.
- Blokk: hat azonos színnek kell egymáshoz kapcsolódnia, de csak az számít, ha függőlegesen vagy vízszintesen kapcsolódnak egymáshoz.
- Négyszög: ebben a módban csak 4 azonos színt kell egymás mellé rakni úgy, hogy négyszöget alkossanak.

Az Alhademic Balls adaptációja a Fast Balls, amelynek szintén három változatát játszhatjuk:

- Tarolás: a táblánk tele van színes golyókkal, amelyekre hat a gravitáció. Amint legalább két azonos színű egymás mellé kerül, eltűnnek, és a többi golyó lejjebb pottyan. Az a cél, hogy az összes golyót eltüntessük.
- Csere: teljesen tele van a táblánk különböző színű golyókkal. Ha három azonos szín kerül egymás mellé

A-MindPack a logikai játékok szerelmeseinek

függőlegesen vagy vízszintesen, akkor eltűnnek, viszont fentről újabb golyók potyognak a helyükre. A cél minél több pont gyűjtése.

- Királyi út: a cseréhez hasonló módon fentről potyog az utánpótlás, ám itt sokkal nehezebb a dolgunk. Egy golyóra kattintva a sakk mintájára lólépésben haladva kell keresnünk azonos színeket. Ha megtaláltuk és rákattintunk, akkor ló ikon jelenik meg az adott golyó felett. Ezután már ettől a golyótól kell lólépésben legalább még egy azonos színt találnunk. Amint megtaláltuk a kilépkedhető variációkat, az érintett golyók eltűnnek.

A Blocks eXterminator rokona a Crushing Blocks. Pályákra osztott játék, a táblán az első pályán egy, majd a továbbiakban egyre több színes golyó található. A tábla négy oldalán kívül színes golyók találhatók, amelyeket „kilőhetünk", de újrateremnek, a táblán pedig az első pályán egy, később pedig egyre több színes golyót találunk. A golyók eltűnnek, ha két vagy több azonos színű golyó vízszintesen vagy függőlegesen érintkezik egymással. A kilőtt golyók az adott soron vagy oszlopon végiggurulnak, amíg bele nem ütköznek egy másikba – ha azonos a színük, akkor eltűnnek. Golyót csak olyan oszlopból vagy sorból indíthatunk, ahol az útját keresztezné egy másik.

A következő játék a Color Spreading. A tábla közepéről egy golyóval indulunk. A tábla mindegyik mezője meg van jelölve aszerint, milyen színnek kell rajta szerepelni. A golyónkkal függőlegesen vagy vízszintesen egyesével lépkedhetünk. Minden egyes lépésünk után újabb golyó kerül a helyünkre, amit a gép jelez is. Az a cél, hogy minél több golyó legyen saját színű mezején.

Az új játék a Slide Up!, amelynél nem árt, ha olyan felületet választunk a golyóinknak, amelyiken van szám, ugyanis tili-toliszerű játékról van szó, amelynek során a színeket kell oszlopokba csoportosítani, ráadásul sorszám szerint.

A program demó változata 30 napig működik, egy fordulóban legfeljebb 15 perc játékidőt engedélyez, és nincs lehetőségünk sem lépés visszavonására, sem játékállás betöltésére.

Kényelmes FTP program

A netes alkalmazások fejlesztői egyrészt elkényeztetik az embert – pancsolhatunk a különböző letöltésvezérlők tengerében –, ám FTP-ző programokból sokkal szűkebb a kínálat. Ráadásul a meglevő FTP programok sem kényeztetik

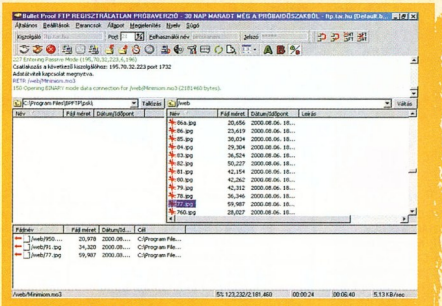

BulletProof FTP: kényelmes, de próbaidős program

a felhasználókat szolgáltatásaikkal úgy, mint egyes webes letöltésvezérlők.

A BulletProof FTP v2.35 igyekszik eleget tenni a kor elvárásainak. Rendelkezik proxy-támogatással, időzített és automatikus letöltésre, tükrözésre képes, a letöltés végeztével ki tudja kapcsolni a számítógépet. Letöltéskor, feltöltéskor tetszőleges sorrendben tölthetjük le-fel a file-okat. Ha megszakad a kapcsolat, automatikusan visszacsatlakozik a szerverre, majd a fel- és letöltést ott folytatja, ahol az abbamaradt. Ki tudja listázni a rejtett file-okat, és az olyan helyekhez, ahol korlátozták a letöltést, különleges módot használ.

A hagyományos letöltésvezérlőkhöz hasonlóan képes figyelni a vágólapot, és ha ott HTTP vagy FTP címet talál, csatlakozik a megadott kiszolgálóhoz, és megkezdi a letöltést. FTP címlistát Cute FTP-ből, FTP Explorerből, vagy WS_FTP-ből is tud importálni. Sajnos a program demó változata 30 napig működik, utána regisztráltatni kell. A BulletProof FTP Windows 95/98/Me/NT/2000 rendszeren fut.

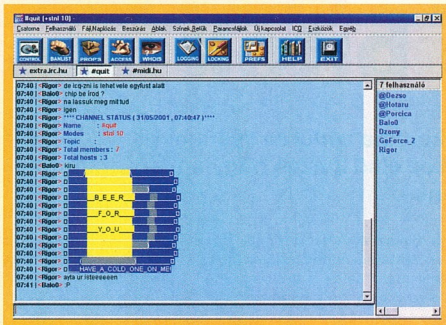

IRC kliens megszállottaknak

A szelíd bombázó

Szó sincs a program nevében jelzett rosszindulatú cselekedetről: a LevélBomba elnevezés a csoportos e-mailküldésre utal, ami megkönnyíti a sok címre továbbítandó körlevelek feladását. Ezt elsősorban a marketing területén lehet kihasználni.

Az 1.00 verziószámú program külseje tetszetős, sőt még az Office segédjeihez hasonló elemmel is találkozhatunk benne – szerencsére az itteniek kevésbé tolakodó természetűek. Munkánkat különböző varázslók segítik, a levelek szétosztásához pedig külön címlistákat állíthatunk össze.

Öt adat alapján tarthatjuk nyilván az embereket, a címlistában beállítható a cégnév, a megszólítás (Úr/Hölgy), illetve az, hogy az adott címet be kívánjuk-e számítani a címlistába (a leveleket csak ezekre a címekre küldje el a program). Az e-mail szövege, azaz az üzenet legfeljebb 64 Kbyte hosszú lehet, ám a csatolt file mérete tetszőleges.

Címlistánk adatait szövegfile-ból, HTML-ből, Access és dBase 3, 4, 5 adatbázisból, sőt Microsoft Outlook Expressből is importálhatjuk – és szükség esetén szövegfile-ba vagy HTML-be exportálhatjuk. A program Windows 95/98/Me/2000 alatt fut.

On-line csevegés extra öntettel

A netes kommunikáció egyik népszerű eszköze az IRC. Az IRC kliens programoktól eleinte nem várt többet az ember, mint hogy segítségükkel csatlakozhasson egy IRC szerverhez, beléphessen egy csatornára, vagy privát beszélgetést folytathasson.

A Turbo IRC 2000 roppant sokoldalú. IRC kliens, IRCX Nickserv, IRCX ChanServ egyben, hangos üzenetek küldésére alkalmas, sőt sakkozhatunk is az IRC-n résztvevőkkel. Igazi érdekesség, hogy a hagyományos IRC hálózatokon kívül ICQ-zni is tudunk vele, és egyszerre akár 1000 IRC szerverrel is tarthat fent kapcsolatot, azaz egy programon belül több hálózathoz is csatlakozhatunk.

Proxyszerver mögül is használhatjuk a programot, mert Socks4, Socks5, Wingate és HTTP szervertámogatással bír. A beállításoknál egyszerre több szervert is megadhatunk – ha az egyikkel valami probléma támad, a program automatikusan átáll másikra. A DCC kapcsolatot 1024 bites kulcs teszi biztonságossá, módunk van file-szerver létrehozására (Fserv), valamint a gyorsabb file-átvitelhez a KTP protokoll használatára. A megszakadt file-átviteleket ott folytatja, ahol abbamaradt. Multimédiás üzenetet is küldhetünk, rövid hang- vagy filmanyaggal, képpel – AVI, BMP, JPG stb. ilyen üzeneteket venni és lejátszani is tud a program.

Ismerőseink címét nick, IP, host és egyéb alternatívák szerint kereshetjük vele. Saját címjegyzéket is készíthetünk, amelyben neveket, címeket, e-mailcímet, telefonszámot, ICQ számot stb. tárolhatunk. Külön opció gondoskodik arról, hogy IRC-zés közben azonnal értesüljünk, ha új e-mailünk érkezik. A program C stílusú script nyelvével egészen átszabhatjuk magát a klienst, de lehetőségünk nyílik makrók készítésére is. A Turbo IRC 2000-et 30 napig használhatjuk regisztrálatlanul, Windows 9x/NT/2000 alatt fut.

Moziból „bármit”

Magyar fejlesztést üdvözölhetünk a Lejátszó v0.02b program „személyében”. A szoftver még fejlesztése korai stádiumában tart, amit verziószáma is jelez. Ennek ellenére ígéretes jövő áll előtte, ugyanis e kimondottan DivX-re optimalizált lejátszóprogram képes a hibás DivX filmek menet közbeni korrekciójára – olyan sérült filmet is le tud játszani, amit a Windows Media Player nem (hasonlóra képes a Windows Commander nézőkéje). Ezenkívül feliratot (.sub) is megjeleníthetünk a filmmel együtt. Sőt kézzel, lejátszás közben igazíthatunk is a feliraton, ha esetleg elcsúszna a képtől. DivX mellett lejátszik MP3-at és WAV-ot is.

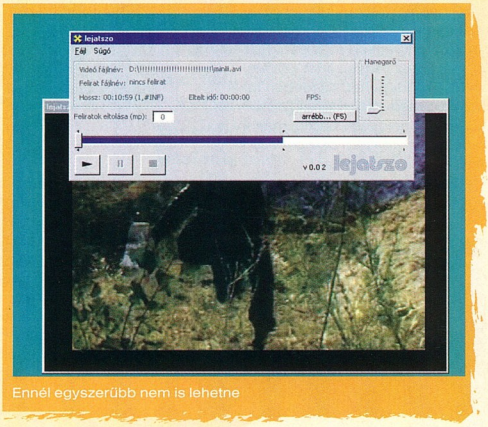

Ennél egyszerűbb nem is lehetne

honosito/video/lejatszo.zip

Sárguló bitek

Az ősz beköszöntével nyakunkba zúdul az ilyenkor megszokott játékáradat. Októberben ütik fel fejüket az első igazán nagy nevek, amelyekre már hosszú hónapok óta vártunk.

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

Először a messzi űrben ránk leselkedő idegenekkel futhatunk ismét össze, majd kicsit közelebbre, a Marsra tévedünk. Ha mindez nem elég, anyabolygónkon is ugrándozhatunk kicsit.

Alien Versus Predator 2

Ki ne hallott volna már legalább az egyik fajról? Mindkettő a mozivászonról jött, és – hogy mindenki boldog legyen – rögtön össze is eresztették őket a játékkészítők. Azért, hogy az emberiség is labdába rúghasson, az egészet megfűszerezték egy tengerészgyalogos egységgel, a kész művet pedig most kipróbálhatjuk. A rendkívül sikeres első rész után mindenki magasra tette a lécet, már csak azért is, mert két évig csöndben fejlesztették a folytatást.

Már az első pár lépés után elmondható, ennyire félelmetes, rettegős hangulatot nagyon régen sikerült egy számítógépes játékban létrehozni. A sötétség, a félig lerobbant bázis, a radar monoton pittyegése és a lövöldözésekbe fúló temérdek rádióüzenet kellően sokkolja az idegeket. Az idegen fajok nagyon gyorsan mozognak, az alienek akár a plafonon vagy bárhol máshol is, ráadásul az ereikben csörgedező lötty bármilyen páncélt átmar.

A játék új grafikai motort kapott, ami nagyon jót tett neki. Különösen

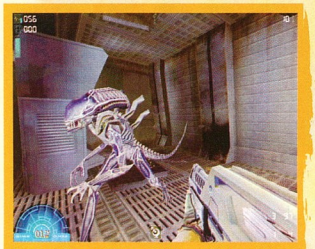

Egy jól megtermett példány utolsó lépése

a fényhatásokat, a sötétet, a lövéseket és a szereplők kidolgozását találták el fantasztikusan. Egy-egy idegen olyan élethűen néz ki, hogy azt gondolhatnánk, igaziról mintázták. A hangok csak tovább javultak. A környezetnek megfelelően ráadásul torzulhatnak is, ami vonatkozik a rádió-vevő és a radar hangjára is. Az összhatás megdöbbentő, egyben félelmetes.

Mindegyik fajhoz külön történet tartozik, de a lényeg mindig ugyanaz – csak a legkitartóbb, legrátermettebb élheti túl a gyilkos hajszát.

Red Faction

A Vörös Frakció hallatán sokan összerezzennek, pedig nincs félnivalónk – a játékban nem a sokat látott sarló-kalapács szimbólumot láthatjuk viszont,

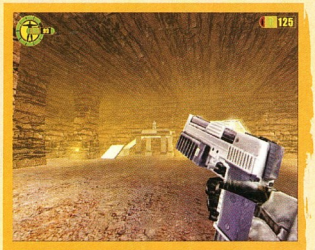

A jó célzás életet ér!

ez csak egy csákány! Ugyanis a hely a Mars, természetesen a jövőben. A Marson lévő bányák mélyén kezdjük főhősünk, Parker szemszögéből szemlélni az eseményeket. A Vörös Frakció a lázongó bányászokat tömöríti egybe, akik az elnyomás ellen, gyatra életkörülményeik javításáért és egy furcsa, „lepra" nevezetű, egyre csak terjedő kór ellen emelik fel hangjukat és csákányukat. A „szakszervezet" egyik munkásaként vesszük fel a harcot a katonák ellen, akik azonnal megpróbálnak lebeszélni erről, azzal, hogy életünkre törnek. Nemes célunk az Ultor Corporation fejének elpusztítása és bányásztársaink kiszabadítása.

A játékra rengetegen kíváncsiak voltak. Az előzetes képek alapján csodaszép, újdonságoktól hemzsegő programra számítottak. A demó alapján kijelenthetjük: nem fognak csalódni. A legnagyobb meglepetés, hogy a pályán a falakat szét lehet lőni, és a lyukon át másik terembe vagy járatba juthatunk. A grafika nagyon látványos, a robbanások és az utánuk lehulló törmelék egyedi hangulatot kölcsönöz. Végre egy játék, ahol a pálya sem sérthetetlen – egy nagyobb csata után már vészesen hasonlíthat akár a szobánkra is. Néhol még járművekbe is beszállhatunk, és akkor már csak rajtunk múlik, hogy eljátsszuk például az Emlékmás című film alagútvájós jelenetét.

LightWeight Ninja

Sokkal könnyebb műfajjal folytatjuk, amely inkább a fiatalabb korosztály szívét dobogtatja meg. Itt a mai rajzfilmekhez hasonlóan egy különlegesen kiképzett, genetikailag és kémiailag módosított, de pihekönnyű nindzsa harcost irányítunk. A teljesen rajzfilmszerű grafika hibátlanul passzol az egyszerű jump'n'run kategóriában megszokott könnyed

A mókusok genetikailag gonoszak (de csak itt!)

játékmenethez. A rajzok nagyon nívósak, rengeteg mangás beütést fedezhetünk fel – így a mangarajongók is boldogan fognak elugrándozni hosszú órákon keresztül. A történet szerint húsz könnyű súlyú nindzsát képeztek ki, de csak egy maradhat élve közülük – természetesen mi. A cél: megtalálni a gonosz Sentetsut és alaposan a körmére nézni. A kalandokba beleszőttek mindenféle szépségesen szőke királykisasszonyt, meg egyéb meseelemeket is, de ha hihetünk a híresztelésnek, a teljes játék meglepő fordulatokat és komolyabb fejtörőket is rejteget a kalandorok számára.

FEJLESSZE MEMÓRIÁJÁT SPACEWALKER ALAPLAPOKKAL!

Emlékszik, mi mindent kapott eddig ajándékba alaplapjához? Egérpadot? Műanyag reklámtollat? Netán párszáz forint árengedményt?

De talált-e már 128 MB RAM-ot az alaplap dobozában? A Shuttle Computer Inc és a Juventus Team Kft. közös akciójában a 2001. december 31-éig forgalomba hozott Shuttle Spacewalker alaplapok* dobozában 128 MB valódi Shuttle Spacewalker memória lapul (az alaplap típusától függően PC133-as SDRAM, vagy PC266-os DDR SDRAM).

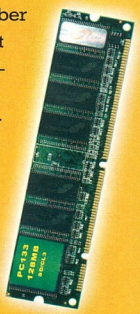

Az árelőny a megfelelő Abit alaplapokkal összehasonlítva a RAM ára, Asus alaplapoknál pedig a memória árán felül további nettó 3–6 000 forint.**

Az Önhöz legközelebbi Spacewalker kereskedő címéért hívja a következő telefonszámot: (1) 469-5800! Viszonteladóknak információt az (1) 469-5847-es telefonszámon nyújtunk.

És ne feledje: a Shuttle Spacewalker alaplapokra és a Spacewalker memória modulokra 2 év a gyári garancia!

* Mivel a Shuttle Computer egyelőre nem gyárt RDRAM-ot, ezért az akcióban az RDRAM-os alaplapok nem vesznek részt.

** A részletes összehasonlítást megtekintheti a Juventus Team honlapján, a szeptemberi hírek között.

Juventus Team
Számítógép alkatrész nagykereskedelem

A MŰKÖDŐ GÉPES KAPCSOLAT

1148 Budapest, Laky Adolf utca 38. Telefon: (1)469-5847
e-mail: info@juventus-team.hu www.juventus-team.hu

Szeptemberi maradék

Nyár végi, ősz eleji nosztalgiajáratunk pár másodperc múlva indul, kéretik mindenkinek beszállni! A diákok már túlélték az első dolgozatot, a felnőttek is rég visszatértek a nyaralásból – mindenki belevetette magát a munka közepébe.

Duchon Jenő, Sponga Tamás

Azonban ez az az időszak, amikor elővesszük a nyári fotókat, és újra átéljük élményeinket.
A szeptember már az ősz kezdete – de a nyár vége is egyben. Emlékezzünk hát újra ezekre az időkre, amúgy CHIP-módra. Ennek legegyszerűbb módja, ha behelyezzük a múlt havi CD-mellékletünket az őt megillető helyre, vagyis számítógépünk CD-meghajtójába, és megnyitjuk a SAC könyvtárat.

Bárhogyan is nézzük, bizony múlt havi ismertetőnkből rengeteg figyelemre méltó program kimaradt. Ezekből a programokból gyűjtöttünk össze most egy újabb csokorral. Ennek ellenére mindenkinek azt ajánljuk, maga is nézzen körül újra, hiszen az itt felsoroltakon kívül bőven van még érdekes program abban a könyvtárban.

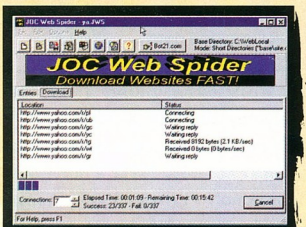

Off-line nézegethetjük a Joc Web Spiderrel letöltött site-okat

● *Joc Web Spider 3.10:* CIV. CD, \SAC\COMM\JOCWS310.ZIP. Az éjszakai kedvezmény és a különféle pénztárcakímélő idősávok ellenére a Háló használata bizony komoly költségekkel jár, főként ha valaki a napi munkájához használja. Ha egy Net-helyről sok információra van szükségünk, érdemes azt egyben letölteni és utána off-line nézegetni. A Joc Web Spider gyors tükrözőprogram, komplett site-okat tölthetünk át vele gépünk merevlemezére. Megadhatjuk a letöltés mélységét, használhatunk különböző szűrőket – linkekre, könyvtárakra stb. vonatkozóan. Képes kigyűjteni az e-mailcímeket a letöltött oldalakról egy külön listába. A proxytámogatással is ellátott program egyszerre több mint száz szálon képes működni. Shareware, regisztrációs díja 30 USD.

● *Wingraph Legendary:* CIV. CD, \SAC\EDUCULT\WINGRAPH.EXE. Annak idején az iskolapadban bóbiskolva bizony nehéz dolgunk volt, amikor egy-egy többtagú függvény karakterisztikáját kellett felrajzolni. Mindez már a múlté, hiszen a múlt havi korong WinGraph Legendary programja bármilyen függvény alakját megrajzolja nekünk. A kezelése nem túl bonyolult, a felső sávban található keretben kell megadnunk a kívánt függvény képletét, és az [Enter] megnyomása után a program már ki is rajzolja nekünk az adott karakterisztikát. E program előnye éppen puritánságában rejlik. Semmi felesleges cicoma, nem terpeszkednek benne ikonok, a szoftver csakis és kizárólag a feladatra összpontosít. Freeware, vagyis ingyenes, így nagyszerűen használhatják mindazok a diákok, akik a zöld könyvből azt a feladatot kapják, hogy rajzoljék meg egy adott függvény alakját.

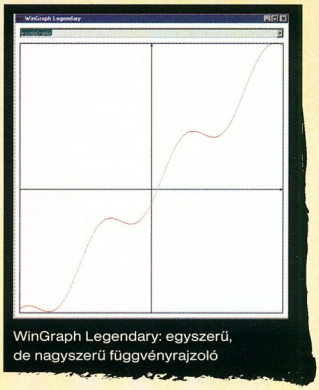
WinGraph Legendary: egyszerű, de nagyszerű függvényrajzoló

● *Personal AVI Editor 1.56:* CIV. CD, \SAC\GRAPH\PAE156.ZIP.
A számítógépes videofeldolgozás nem újkeletű dolog. Nagy cégek régóta kínálnak nagy tudású szoftvereket, amelyekkel úgy szerkeszthetjük, vághatjuk, alakíthatjuk videofelvételeinket, ahogyan akarjuk. Ráadásul mindezek mellé nagy adag effektust is kaphatunk. Azonban miért vennénk meg a méregdrága programokat?
Elég elővenni magazinunk CD-mellékletét, és feltelepíteni a Personal AVI Editort.

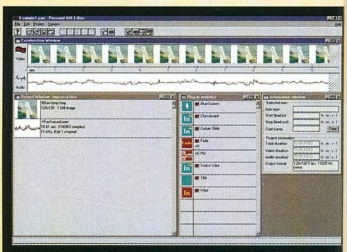
Personal AVI Editor: otthoni videoszerkesztéshez éppen elegendő

Mint neve is mutatja, ez a program az AVI típusú file-ok szerkesztését teszi lehetővé. Tudását semmiképpen sem neveznénk alacsonynak, éppen ezért ajánljuk minden érdeklődő figyelmébe, hogy próbálja ki. Shareware, 30 napos próbaidőt engedélyez a számunkra.

● *Render Gold 1.03:* CIV. CD, \SAC\GRAPH\RG103.ZIP. Napjainkban a térbeli megjelenítés a virágkorát éli. Manapság már nem elég menő egy program, ha nem használja legalább egy kicsit videokártyánk 3D-s képességeit, vagy legalábbis nincs benne előre renderelt kép.

A múlt havi lemezünkön megtalálható Render Gold egy eredeti 3D-s szerkesztő, térbeli felületek renderelésére. A program alapötlete a következő: alap objektumok (tórusz, gömb stb.) kombinálásával, illetve azok átalakításával nagyon érdekes és furcsa térbeli felületeket lehet létrehozni. Továbbá a program segítségével a térbeli képeket felhasználhatjuk tapétáknál, nyomógomboknál, képkereteknél, cégéreknél, reklámfelületeknél és még rengeteg egyéb helyen – jóformán csak a fantáziánk szab határt. Kezelése egyszerű, ennek ellenére mégis azt javasoljuk mindenkinek, hogy az első vizsgálódásokat a súgójában kezdje.

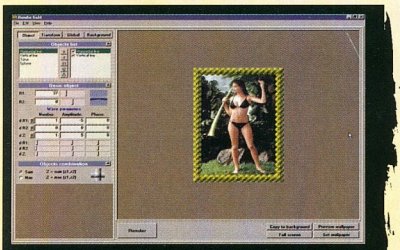

Render Gold: egy térbeli szoftver – nem is olyan rossz

A szoftver sajnos shareware, licence 30 napos próbaidőszakot engedélyez.

● *Audio Notes Recorder 3.0:* CIV. CD, \SAC\SOUND\ANR30.ZIP. Szinte mindegyik hangkártyán található audio-bemenet, amit nagyon sokan használnak arra, hogy külső eszközről hanganyagot vigyenek át digitális formába komputerükbe. A legtöbb operációs rendszer kínál beépített hangrögzítő modult – a Windows sem kivétel ez alól, de ennek tudása sok kívánnivalót hagy maga után. Az Audio Notes Recorderre azonban érdemes felfigyelni. Ezt nem nehéz megtenni, hiszen már a külseje is feltűnő – ráadásul rettenetesen könnyű kezelni. És még nem is szóltunk arról, hogy a felülete bőrözhető. Shareware változata öt skint tartalmaz, de készítőinek Net-helyéről több is letölthető. A program igazi rendeltetése a mikrofonról, illetve diktafonról történő hangrögzítés. Képes az óra mellé (Systray) lehelyezve is

Audio Notes Recorder: látványos hangrögzítés

dolgozni, kétféle üzemmódot alkalmaz (analóg és digitális), három mikrofonmódban ügyködik (Normal, Spy, Voice). Képes továbbá a WAV/MP3/EXE file-okból történő exportálásra, és közvetlen üzenetküldésre elektronikus levélhez csatolva. Akár azt is mondhatjuk a programról, hogy virtuális diktafont kapunk rendszerünk alá. A CD-nken található shareware változata 42 napos próbaidőszakot engedélyez.

● *CD Master 32 4.7.0.0:* CIV. CD, \SAC\SOUND\CDM32470.ZIP. Elég egy apró drótocska a CD-lejátszó és a hangkártya közé, és máris megoldottuk, hogy a fülünkre ható hardver kimenetén megszólaljanak audio korongjaink a gépre kötött hangfalakból. Nem véletlen tehát, ha akárcsak az előző program esetében, most is találunk a rendszerben kész programot a feladatra. Azonban akárcsak az előbb, most is találunk egyéb szoftvereket, amelyeket lehet, hogy szívesebben használunk, hiszen tudásuk messze lekörözi a Windows CD-lejátszóját. A CD Master 32 pontosan ilyen program. Hogy miben nyújt többet? Például abban, hogy a korongok hangsávjait pillanatok alatt átalakíthatjuk WAV, illetve MP3 file-okká. Ugyanezt visszafelé is megtehetjük, azaz MP3 file-jainkból könnyedén írhatunk vele audio CD-t. Képes felvenni a kapcsolatot a netes CD-adatbázisokkal és azon keresztül letölteni a lemezek adatait. Mindezek mellett már csak hab a tortán,

CD Master 32: nem csak audio korongok lejátszására képes

hogy ez a program is bőrözhető, bár ezt igazán csak a regisztrált változatában élvezhetjük. Egyedüli hátránya a 30 napos korlát, amit a shareware verziója engedélyez számunkra.

● *MP3 Tag Clinic 1.43:* CIV. CD, \SAC\SOUND\CLNIC143.ZIP. Hányszor, de hányszor előfordul, hogy egy adott MP3 file taglistája bizony nem teljes, sőt erősen hiányosnak mondható. Természetesen ezek átszerkesztésére általában a lejátszóprogramokban is kapunk lehetőséget. Ám az ilyen módon történő szerkesztés bizony sokszor nagyon nehézkes. Éppen ezért találkozunk erre a feladatra szakosodott programokkal. Az MP3 Tag Clinic is ilyen szoftver. Ahogy a neve mutatja, tényleg egy klinika, hiszen rengeteg lehetőséget kínál. Legnagyobb előnye, hogy a taglista többféle verziójával képes dolgozni. Az eredeti alapverzió (ID3v1) a következő adatokat tartalmazza: a szám címe, az előadó neve, az album címe, megjegyzés, évszám, zenei stílus. Az ID3v2a verzió annyiban tér el ettől, hogy képet is csatolhatunk a listához. Ugyanennek a verziónak a béta változata (ID3v2b) alaposan eltér ettől. Tartalmazza ugyan a zeneszerzőt és az előadót, de ezek mellett csak copyright információkat, URL-adatokat és a kódolóprogram bejegyzését tartalmazza. Mindezeket

SAMSUNG
SyncMaster
DFX

A SyncMaster monitorokkal olyan élményekben lesz részed, amelyet eddig csak a fantáziád produkált! A tökéletes kép- és hangminőséget a HIGHLIGHT ZONE és MouScreen funkciók, illetve multimédiás hangszórók segítik. A sík felületnek és a megnövelt fényerőnek köszönhetően olyan borotvaéles, valósághű képet kapsz – használd akár szórakozásra, vagy mindennapi felhasználásra –, amelyhez mindig ragaszkodni fogsz!

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™

HIGHLIGHT ZONE MouScreen Natural Color HBC-Focus

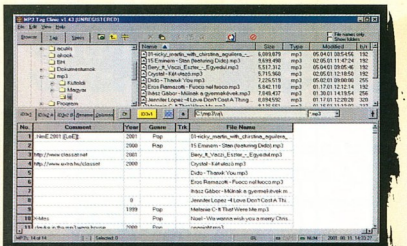

MP3 Tag Clinic: könnyen kezelhető, sokoldalú tagszerkesztő

roppant kényelmes felületen módosíthatjuk az MP3 Tag Clinicben, így mindenki könnyedén elboldogul vele.

● *Where is It 3.11:* CIV. CD, \SAC\UTILDISK\WHERE311.ZIP. Napjaink merevlemezeinek bizony hatalmas a kapacitása. Erre szükség is van, hiszen a programok egyre nagyobb helyet követelnek maguknak. Ebből logikusan következik, hogy mind nehezebb a dolgunk, ha tisztában akarunk lenni azzal, mi is van pontosan az adattárolóinkon. Próbáljunk csak megkeresni egy adott file-t egy 30 gigás merevlemezen! Ráadásul még nem is beszéltünk a különböző adathordozókon található file-okról. Persze lehet róluk külön füzetet vezetni, de ekkor a keresés nagyon nehézkes lesz. Ekkor jön jól egy lemezkatalogizáló program, mint amilyen a Where is It. Nyugodtan ajánljuk mindenkinek, hiszen többszörösen elismert termék. A kezelése nagyon egyszerű, bárki könnyedén elboldogul vele. Fastruktúrában tárolja az adatokat, amelyet kényünk-kedvünk szerint

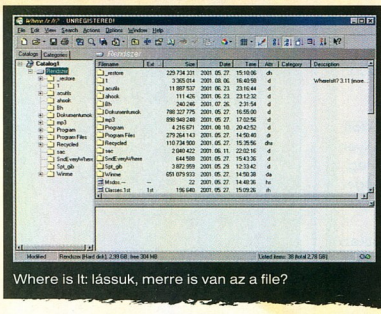

Where is It: lássuk, merre is van az a file?

építhetünk fel, sőt át is alakíthatunk. Ennek előnye, hogy a programba beépített keresőrendszer nélkül is könnyedén megtalálhatjuk a keresett file-okat. Sajnos csak a shareware változata került múlt havi korongunkra, annak licence 30 napos használatot engedélyez.

● *SoftList 2.3.3:* CIV. CD, \SAC\UTILFILE \SOFTL233.ZIP. Mindeddig olyan programokról szóltunk, amelyekkel valamilyen formában merevlemezeink és egyéb adattárolóink tartalmáról készíthettünk adatbázist. Ezek a programok számára elérhető adatok alapján dolgoztak. Ennek előnye, hogy a felhasználónak nagyon kevés dolga van, azonban így nem túl bő információhalmazt képesek elénk tárni. A SoftList segítségével olyan adatbázist hozhatunk létre, amelyet nekünk kell kitöltenünk. Cserébe az adatbázisban a következő adatokat tárolhatjuk: a program és készítőjének

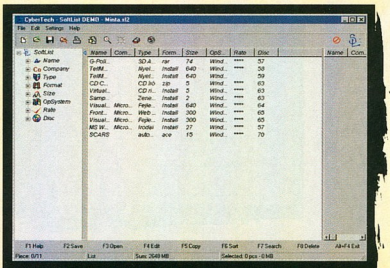

SoftList: hogy rend legyen szoftvereink adatbázisában

vagy gyártójának teljes neve, a szoftver típusa (például grafikai program), mérete, tárolási formája – telepíthető (install) változat, vagy valamilyen tömörítővel archivált állapotban leledzik az adott adattárolón. Megadhatjuk azt is, milyen operációs rendszer alatt futtatható az adott szoftver, és esetlegesen az adott lemez sorszámát is beírhatjuk. Nagyszerű ötlet, hogy egytől ötig osztályozhatjuk is az adott programot. Persze mit sem érne a program, ha nem lenne benne keresőrendszer, amelynek segítségével bármelyik kategória szerint kereshetünk. A SoftList további előnye, hogy az adatbázis elemeit bármelyik kategória szerint sorba rendezhetjük. CD-nkre egy korlátozott demó változat került fel.

● *Aston 1.2.6:* CIV. CD, \SAC\UTILMISC\ASTON126.ZIP. A Windows munkaasztalának (desktop) tudásával, kinézetével sokan nincsenek megelégedve. Az utóbbi években jó néhány desktopcsinosító, -képességbővítő alkalmazás jelent meg, sőt egyre több olyannal találkozunk, ami teljesen lecseréli az operációs rendszer felületét. Legnépszerűbbek a Stardock cég Object Desktop illetve Window Blinds programja.

Az orosz Gladiators Software most előállt az Aston nevű desktopkezelővel. Ez teljesen lecseréli a munkaasztalt úgy, hogy ehhez nem foglal le sok erőforrást. Egyszerűen használható felület, kellemes kinézet, animált ikonok, plug-inek, gyorsbillentyűk és még sok apróság az, amivel szeretne jobb lenni, mint az eredeti Asztal. A felülethez rengeteg témát és bőrt készítettek, ezek szabadon letölthetők a fejlesztőtől (➚ www.ashtonshell.com/themes/). Windows 9x/Me/NT/2000 alatt használható. Shareware, regisztrációs díja 28 USD.

● *E-Icons 3.61:* CIV. CD, \SAC\UTILMISC\EI361.ZIP. A ZDNet és a Tucows értékelése szerint is ötcsillagos az E-Icons. E programmal egyszerűen alakíthatjuk át, cserélhetjük le a Windows ikonjait – az operációs rendszer bármelyik részén. Előre beépített témákat is kínál, ezek száma az új verzióban tovább nőtt. Megtalálhatók közöttük a 3D-s, OS X, Digital, I-Mac, Mac iBook, Mac G3 stb. ikongyűjtemények. A többletlehetőségek: egészen nagy ikonok is megjeleníthetők, az ikonok színmélysége 4-től 24 bitig változtatható, átírható a Recycle Bin neve, a parancsikonokról (shortcut) eltüntethetjük a kis nyilat. CD-mellékletünkre a 30 napig teljes képességű változata került, regisztrációs díja 19 USD.

● *HTML Map Designer 2.0 Pro:* CIV. CD, \SAC\UTILTEXT\MAPDESPR.ZIP. Ma már nagyon kevés az olyan Net-hely, ahol ne lenne kép. Sőt, néha több is van, mint kellene, ami jócskán megnyújtja az oldalak letöltését... Látványos lesz a nyitóoldalunk úgy is, ha egy megjelenő kép különböző pontjaira kattintva jutnak tovább látogatóink a Net-helyünk különböző részeire. A MapDesigner ennek elkészítésében segít. Beépített egyszerű HTML-szerkesztőjét is használhatjuk eközben – ha nem túl nagyok az igényeink. A BMP, JPEG, GIF és PNG formátumú képfile-okkal boldogul el, a megszerkesztett képet kívánság szerinti formátumban menti el. Az image map kép elkészítéséhez a következő forráselemeket támogatja: ALT, Target, OnMouseOver, OnMouseOut. Regisztrációs díja 30 USD.

Egy nem megfelelő eszközzel nem jut előbbre!

A legjobb processzorral is csak akkor ér valamit, ha a megfelelő alaplappal használja. Kizárólag az ASUS P4B lapja nyújt optimalis teljesítményt Intel® Pentium® 4 processzorához.

ASUS P4B [i845 Chipset]

Az új generáció ereje

- A legújabb P4 Socket 478 CPU támogatása
- **ASUS POST Reporter™**
  - Egyedileg beállítható üdvözlés és felhasználó-bárat hangüzenetek
- **SPDIF kimeneti interfész**
  (a hángkartyás modelleken)
  - Élvezze az 5+1 csatornás hangzás előnyeit
- **ASUS MyLogo™**
  - Egyedi boot logó
- **ASUS EZ Plug™**
  - Nincs szükség speciális ATX 12V-es energia-ellátásra.

P4B
- Intel® 845 chipkészlet™ és ICH2 chipkészlett
- ATX kialakítás
- 3 DIMM csatlakozó, maximum 3GB memória
- AGP 4X szlot, 4USB, 6PCI
- AC'97 CODEC & SPDIF támogatás

P4B-M
- Intel® 845 chipkészlet™és ICH2 chipkészlet
- MicroATX kialakítás
- 3 DIMM csatlakozó, maximum 3GB memória
- 6-csatornás PCI audió
- Opcionálisan 10/100 LAN

P4B-MX
- Intel® 845 chipkészlet™ és ICH2 chipkészlet
- MicroATX kialakítás
- 3 DIMM csatlakozó, maximum 3GB memória
- AC'97 CODEC & SPDIF támogatás
- Intel® PHY Lan

Distributor:

CHS Hungary Kft.
Tel: 06 1 4513500
Fax: 06 1 4513535
www.chs.hu

ASPECT COMPUTER Kft.
Tel: 06 1 3405080
Fax: 06 1 3398780
www.aspect.hu

Ramiris
Tel: 06 1 4124300
Fax: 06 1 4124301
www.ramiris.hu

ASUS®
www.asus.com

SAC, 2001. október

Sajnos már nem sokáig élvezhetjük a jó időt, bár így több időnk lesz a számítógépünk monitora előtt ücsörögni, és próbálgatni az újabb programokat, amelyekből nincs hiány ezen SAC-anyagban sem.

Sponga Tamás (stamas@linuxfreemail.com)

Egyre többen érdeklődnek a shareware és még többen a freeware programok iránt. Ennek okát kereshetjük a Linux és a linuxos programok hatásában, de kézenfekvőbb magyarázat is akad: ezek a programok olcsók – és jók. Akárhogy is van, a népszerű platformok bármelyikét is nézzük, növekszik az ingyenes és a nagyon olcsó alkalmazások száma.

A SAC programjaival kapcsolatban hozzánk érkező érdeklődő levelekre általában magánlevélben válaszolunk. Egy kérdéssel kapcsolatban azonban kivételt teszünk. Többen fordultak hozzánk azzal, hogy a külföldi, bankkártyás regisztrációt nem tartják biztonságosnak, és hogy el lehet-e végezni a regisztrációt itthon. Nos, két cégről tudunk, ahol forintért vállalják a regisztrálást. Egyik a Julianus Kft. (→ www.julianus.hu), a másik a KeSzo Kft. (→ www.keszo.hu). Előbbi a BMT Micro katalógusában szereplő shareware programok regisztrálását vállalja, az utóbbi néhány kiválasztott alkalmazásét – WinGate, 4DOS/4NT/4OS2, MultiEdit, CuteFTP stb.

Szokásunkhoz híven először nézzük át azokat az alkalmazásokat, amelyekből friss verzió jelent meg! Elkészült a FinePrint nyomtatási segédprogram 60-as buildje mind Windows 95/98/Me-re, mind NT/2000-re (\SAC\UTILTEXT\FNPRNT95.EXE, illetve FNPRNTNT.EXE). Az 1990 óta fejlesztett Multi Clipboardnak újabb verziója érkezett, az m9.32.01 (\SAC\UTILTEXT\MCB_V932.ZIP). CD-re került a Windows Wordpad egyik alternatívájának, a NotePronak az 1.7-es verziója (\SAC\UTILTEXT\NOTEPRO.ZIP). A Typograf fontkezelő 4.08-as verzióját telepíthetik használói (\SAC\UTILTEXT\TYPO40E.ZIP). Elkészült az UltraEdit szövegszerkesztő 8.20-as verziója (\SAC\UTILTEXT\UEDIT32.ZIP), a BootStar bootkezelő 7.25-ös verziója (\SAC\UTILTASK\BOOTSTAR.ZIP) és a 1st Calculator 1.5 (\SAC\EDUCULT\1STCALC.ZIP). Megújult az egyre népszerűbb, ingyenes képnéző, az IrfanView – a CD-ről a 3.51-es verzióját telepíthetjük (\SAC\GRAPH\IVIEW351.EXE).

Nézzünk szét az e havi újdonságok között! Az itt következő ismertetés közel sem fedi le a teljes SAC-gyűjteményt, kutasson mindenki bátran!

● *CacheX for Netscape v4.0 és CacheX for Internet Explorer 4.0:* \SAC\COMM\CXNS400.ZIP, illetve CXIE400.ZIP. A böngésző cache-e nem sok letöltött oldalt őriz meg, tartalma hamar törlődik. A CacheX a két népszerű böngésző átmeneti tárolóját „nyújtja" meg. Az Explorer-szerű felületen barangolhatunk a már letöltött oldalak között. A program igazi haszna az, hogy off-line nézegethetjük a CacheX által letöltött oldalakat, így jelentős telefonszámlát takaríthatunk meg. A Netscape 2-től 4.7x-ig, és az Internet Explorer 3-tól 6-ig terjedő verzióival használható. Shareware, regisztrációs díja 20 USD.

● *CamCollect 1.5:* \SAC\COMM\CAMCOL15.ZIP. Egyre többen jutnak a modemes kapcsolaténál nagyobb sávszélességhez. Az ADSL, a DSL vagy a kábelnet óriási gyorsulást hoz a hagyományos netezéshez képest. A Hálón rengeteg Web-kamerát találunk mindenféle témakörben. Van, amelyik csak egy város főterét mutatja éjjel-nappal, némelyik egy lakásban van felszerelve, de találunk pikáns témájúakat is. A CamCollectet használva sok-sok Web-kamera működését követhetjük. Több mint ezer címet ismer több témakörben, sőt a saját keresőmotorjával állandóan kutat a Hálón újabbak után. Amelyiket akarjuk, annak képét letölthetjük gépünkre, elmenthetjük. Egyszerre akár 16 Web-kamera képe is követhető és letölthető vele. A program a JPEG, a BMP, a PNG és a TIFF formátumot támogatja. Azokra az oldalakra is bemehetünk vele, amelyekhez név–jelszó páros kell – természetesen, ha ezek a birtokunkban vannak. Shareware, regisztrációs díja 22 USD.

● *GetIt 1.03:* \SAC\COMM\GETIT103.ZIP. Böngészés közben mindig találunk valami értékeset. Ezt letölthetjük közvetlenül a böngészővel is, de sokkal hatékonyabb, ha valamilyen töltögetőprogramot használunk. A freeware GetIt támogatja a HTTP-t és az FTP-t is. Tűzfal mögül is tölthetünk le vele. Ha letöltendő file-t találunk, a [Ctrl] gombot lenyomva kell rákattintanunk a böngészőben, ennek hatására elindul a GetIt.

● *Free Tetrix 1.00.2:* \SAC\EDUCULT\FTETRIX.EXE. A logikai játékok közül talán a Tetris futotta be

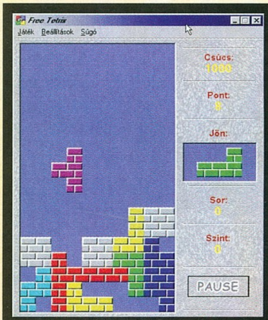

Free Tetrix: vidám hangulat, kellemes időtöltés

a legnagyobb karriert. Rengeteg klónja készült. Ilyen volt az Alhademic Tetrix is, amelynek utódja a SAC-gyűjteményben lévő Free Tetrix. Nagyon jó hanghatások, kellemes zene és szép felület jellemzi. Tíz különböző zene, tíz nehézségi fokozat, tíz különböző minta a potyogó alakzatoknak, tíz különböző nyelv – köztük a magyar.

● *AhaView Free 1.0:* \SAC\GRAPH\AHAVIEW.ZIP. Képnézőkből szerencsére bő a választék. A freeware AhaView

AhaView: kicsi, egyszerű, gyors képnéző

nagyon egyszerűen használható program, amelyben bélyegnézetben keresgélhetünk a képek között.
A kiválasztott képet megnézhetjük teljes képernyőn is, sőt BMP és JPG formátumba konvertálhatunk vele.
A következő formátumokat támogatja: BMP, JPG, GIF, PNG, ICO, CUR, ANI, WMF, WBMP.

● *ArtGem 1.2:*
\SAC\GRAPH\ARTGEM.ZIP. Igazán nagyszerű programot próbálhat ki, aki telepíti az ArtGem új, 1.2-es verzióját. E képszerkesztő dinamikus valós idejű felületen kezelhető, rengeteg beépített festő és képalakító lehetősége főként multimédiás képek, Web-oldalak grafikáihoz használható. A szkenneléstől az átalakított, manipulált grafikákig mindent meg lehet csinálni vele. Kezeli a rétegeket, többféle kiválasztást támogat, de vannak benne szűrők, többszintes visszalépés, Twain32-támogatás,

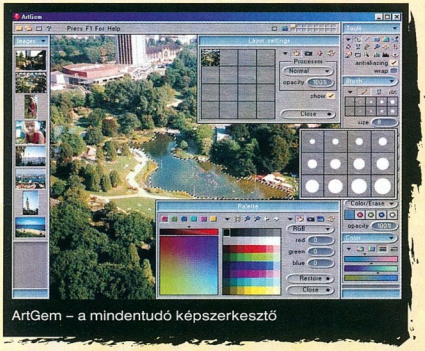

ArtGem – a mindentudó képszerkesztő

gyorsbillentyűk. JPEG, GIF, BMP, IFF, TGA, PCX és AGP formátú anyagokkal dolgozhatunk benne. 30 napig teljes képességű – aki tovább szeretné használni, a regisztrációért 50 USD-t kell fizetnie.

● *KoolMoves 2.50:*
\SAC\GRAPH\KMOVE250.ZIP. A Hálón egyre többször találkozunk mozgó, multimédiás oldalakkal. Ezek jó része Flash animáció. Ha szeretne valaki Flashsel tuningolt oldalakat készíteni, érdemes kipróbálnia a KoolMovest. A program felajánl előre elkészített grafikákat, több mint száz szövegeffektust és egyéb mozgó trükköket. Az animációhoz hozzáfűzhetünk MP3 vagy WAV formátumú hangokat is. Shareware, regisztrációja 30 USD.

● *HTMLZip 1.03:*
\SAC\PACK\HTMLZIP.ZIP. Egyszerű, de hasznos programocska a HTMLZip azoknak, akik Web-oldalakat készítenek. Az elkészített HTML dokumentumot tömöríti úgy, hogy annak mérete

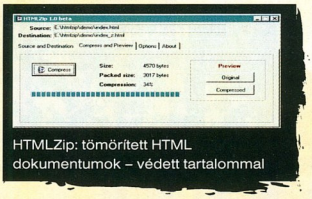

HTMLZip: tömörített HTML dokumentumok – védett tartalommal

20–70%-a lesz az eredetinek.
A dokumentum méretének csökkenése egyben védelmet nyújt, mert a lap tömörítve csak értelmetlen karakterek halmaza. És hogyan töltődik le? Nos, nem kell külső programot telepítenie a Neten böngésző felhasználónak, mert JavaScript rutin bontja ki az oldalakat. Shareware, regisztrációs díja 25 USD.

● *CmosPwd 3.2:* \SAC\UTILDIAG \CMSPWD32.ZIP. Nincs annál bosszantóbb, mint amikor elfelejtjük a jelszót, amivel a BIOS-t védtük le. Aki egy picit ért a géphez, annak nem probléma – általában egy jumper segítségével lehet törölni a CMOS tartalmát, és utána már be lehet lépni.
Ha azonban nem kíván valaki az alaplapon matatni, jól jöhet a CmosPwd. Ez a program az ismertebb BIOS-ok gyárilag beépített jelszavait tárolja. Megtaláljuk itt az Ami, az Award, a Compaq, a DTK, az IBM, a Phoenix BIOS-ba és más BIOS-okba beépített „hátsó bejáratot". Rendszergazdáknak kötelező darab a GNU Public licenc alá tartozó programocska. DOS-os, így elfut bármelyik operációs rendszeren, ahol nyitható DOS-ablak.

● *TaskInfo 2000 3.0:*
\SAC\UTILTASK\TSKINF30.ZIP.
Az összes 32 bites Windows alatt működik ez a taszkkezelő és rendszerinformációs program.
A futó programokról, szálakról, a CPU terheléséről, a memória foglaltságáról, a DLL-ekről, a hálózatról és még rengeteg kisebb-nagyobb, ám a rendszer működése szempontjából fontos dologról kapunk információkat, amelyek alapján dönthetünk a további teendőkről. Például kilőhetjük a beragadt alkalmazásokat, vagy újraindíthatjuk, leállíthatjuk a gépet. 30 napos shareware.

● *CDBF for Windows 0.70:*
\SAC\UTILTEXT\CDBFW.ZIP.
Az Ashton-Tate dBase évekkel ezelőtt olyan szabványt teremtett, amit a mai színes, szagos, grafikus adatbázis-kezelőknek illik ismerniük. Ha azonban nincs a gépen megfelelő alkalmazás, a DBF formátumú file-ok olvasása, szerkesztése nem egyszerű – de ezért még nem érdemes egy hatalmas irodai szoftvercsomagot telepíteni. A CDBF kiválóan megfelel erre a célra. Kicsi, gyors és sokat tud.
A DOS-os változat népszerűsége adta az ötletet fejlesztőjének, hogy elkészítse a Windowson futót is. A program tudása plug-inekkel bővíthető. Az új verzióban néhány hiba javításán kívül újdonság a Fill művelet, amely tetszőleges karaktersorral tölti fel a megadott mezőket. Opcionálissá vált az oszlopbeállítások elmentése – ezt a [Ctrl J]-vel lehet állítani. Egy új plug-innel könnyű a duplikált rekordokat törölni, a keresésen kívül már van csere is – és még sok-sok apró újdonsággal bővült a program. Regisztrációs díja 25 USD.

● *DzSoft Perl Editor 4.5:*
\SAC\UTILTEXT\DZPERL45.ZIP.
Fejlesztője kezdőknek és haladóknak egyaránt ajánlja programját Perl scriptek szerkesztéséhez, debuggolásához. Az áttekinthető kezelőfelületű programszerkesztő képes a szintaktikai elemek színezésére és ellenőrzésre is. Shareware, regisztrációs díja 49 USD.

● *Envelope Printer 6.0:*
\SAC\UTILTEXT\ENVELP60.ZIP.
A komolyabb szövegszerkesztők

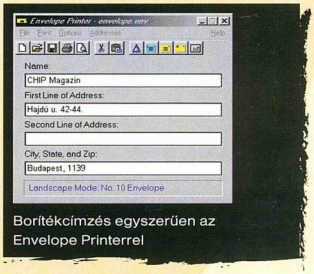

Borítékcímzés egyszerűen az Envelope Printerrel

képesek borítékcímzésre, de az Envelope Printer kimondottan erre specializált program, minden porcikája ezt a feladatot szolgálja. Álló és fekvő formátumú borítékra is tud nyomtatni, segítségével bármilyen képet elhelyezhetünk a borítékon. A címzettek és a feladók adatbázisa tetszőlegesen bővíthető, rendezhető. A program felülete rendkívül egyszerű, a fontosabb lehetőségeknek saját ikonjuk van.
Az ingyenes változat korlátozott, teljes regisztrációja pedig 12 USD.

● *eWriter 0.Cb:*
\SAC\UTILTEXT\EWRITER.ZIP.
A Web-oldalakat szerkesztgetők

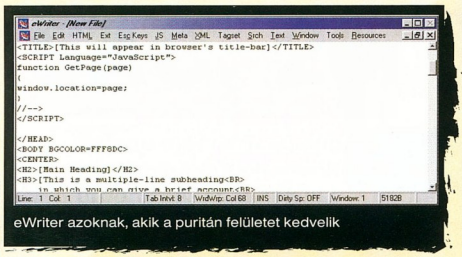

eWriter azoknak, akik a puritán felületet kedvelik

többsége lenézéssel tekint azokra, akik valamelyik WYSIWYG programot használják. Az eWritert azonban a legmazochistább Web-munkások sem vethetik meg. E program „csupán" szövegszerkesztő, de fejlesztői mindenféle földi jóval teletömték: előre elkészített HTML tagek, formázási utasítások, JavaScriptek, metatagek, XML tagek segítik a munkát. TXT, HTML, XML és RTF formátumú dokumentumokat tud megnyitni a saját file-formátumán kívül (TPT). Ugyanezekbe menteni is tud. Freeware.

● *Find++ 3.0:*
\SAC\UTILTEXT\FPPV30.ZIP. A sok-sok szövegfile-formátum közül még az RTF (Rich Text Format) tartja magát legjobban. A szövegszerkesztők közötti szöveghordozáskor a legtöbb esetben az RTF szokott lenni a „végső megoldás". A Find++ segítségével ebben a dokumentumformátumban végezhetünk keresést és cserét. Húzd és ejtsd módon kezelhető. Megadható neki több dokumentum is, amelyekben keresgélnie kell adott karaktersorozatokat. Többféle szűrőt állíthatunk: időintervallumot, méretet, kis- és nagybetűt. Shareware, regisztrációs díja 18 USD.

● *FTPrint 3.4:*
\SAC\UTILTEXT\FT_PRN34.ZIP. Az előállított szövegeinknél sokszor jó lenne, ha nagyon gyorsan megkapnánk a nyomtatott formát. Amikor Windows alól nyomtatunk, a printer grafikus módban működik. A mátrix- és a tintasugaras nyomtatóknak azonban van szöveges módjuk, és abban jóval gyorsabban dolgoznak, mint grafikus üzemmódban. Ha a szövegünk nem tartalmaz összetett formázást (például forráskód, formázott dokumentum stb.), érdemes az FTPrintet használni. A programban találunk egy Notepadhez hasonlító egyszerű szövegszerkesztőt, amiből a gyors szövegnyomtatás elvégezhető. Nem kell végletesen purität dologra gondolni, hiszen a programban nagyon sok paraméter állítható: normál vagy NLQ minőség, fontméret, sor/oldal, fontopciók (félkövér, alsó- és felsőindex stb.), lapdobás (kézi, automatikus). Shareware, regisztrációs díja 15 USD.

● *Ghostscript 7.00 for Windows és for OS/2:*
\SAC\UTILTEXT\GS700W32.EXE, illetve GS700OS2.ZIP. A PostScript leíró nyelvet és az Adobe PDF hordozható dokumentum-formátumot nem nagyon kell bemutatnunk. Aki számítástechnikával foglalkozik, valószínűleg találkozott e két formátummal. Az ilyen dokumentumok megjelenítéséhez különleges programok kellenek. A PS file-okat valamelyik jobb képnézővel, a PDF-et pedig – általában – az Adobe ingyenes Readerével szoktuk nézegetni. Az Aladdin Ghostscript mindkét formátumot ismeri, sőt képes konvertálni és kinyomtatni is őket (konvertálni az ingyenes Acrobat Reader nem tud, arra csak a fizetős Adobe Acrobat Distiller képes). A Ghostscript másik nagy előnye, hogy nagyon sok platformon fut – elkészítették például AmigaOS-re, az összes Unix-variánsra, Mac OS-re, Windowsra (Win16, Win32), OS/2-re és DOS-ra is. A Ghostscript motorhoz az összes változatnál van valamilyen grafikus megjelenítő felület, ez a windowsos és OS/2-es változatnál a GSView, amelynek a legújabb verziója a 4.0-s – mindkét változatot feltettük a CHIP-CD-re (\SAC\UTILTEXT\GSV40W32.EXE, illetve GSV40OS2.ZIP). A két alkalmazást (ma már) könnyű telepíteni és használni – nem kell parancssori paraméterek tömkelegével bűvészkedni (persze, aki arra vágyik, van rá lehetősége). A program beolvas *.PS, *.EPS, *.EPI, *.PDF, *.PRN formátumú file-okat, és ugyanezekbe képes menteni. Nem shareware és nem public domain kategória, hanem úgynevezett AFPL (Aladdin Free Public License), ezért aki nem csak otthon használja, nézze át a licencfeltételeket.

● *HelpScribble 6.0.0:*
\SAC\UTILTEXT\HLPSCR60.EXE. A Windows Help file kézi szabvánnyá lett. A programfejlesztők elfogadták, alkalmazásaik súgóját a legtöbb esetben ilyen formátumban készítik el. A HelpScribble segítségével különösebb erőlködés nélkül készíthetünk HLP file-okat, amelyeket a Windows nézőkéjével ugyanúgy látunk, mint bármelyik ilyen file-t: bal oldalon van a tartalom faszerkezetben, a jobb oldali ablakban pedig a tartalom – hipertextben.

Használatához nem kell szövegszerkesztő, mert van sajátja. Mind Windows 3.1-es, mind Windows 9x/NT-s Help file-okat készíthetünk vele. A szerkesztéskor nagyon jó segítség áll rendelkezésünkre, ami – milyen véletlen – a HelpScribble programmal készült. Az utóbbi időben terjedt el a HTML formátumú súgófile. A program következő verziója már ebbe is képes lesz exportálni – ígéri fejlesztője. CD-nkre a korlátozott próbaverzió került.

Ghostscript és GSView – kiváló páros

B1 Sorozat

Professzionális notebookok az igazán profiknak

Az ASUS Notebook csak Önt ismeri fel

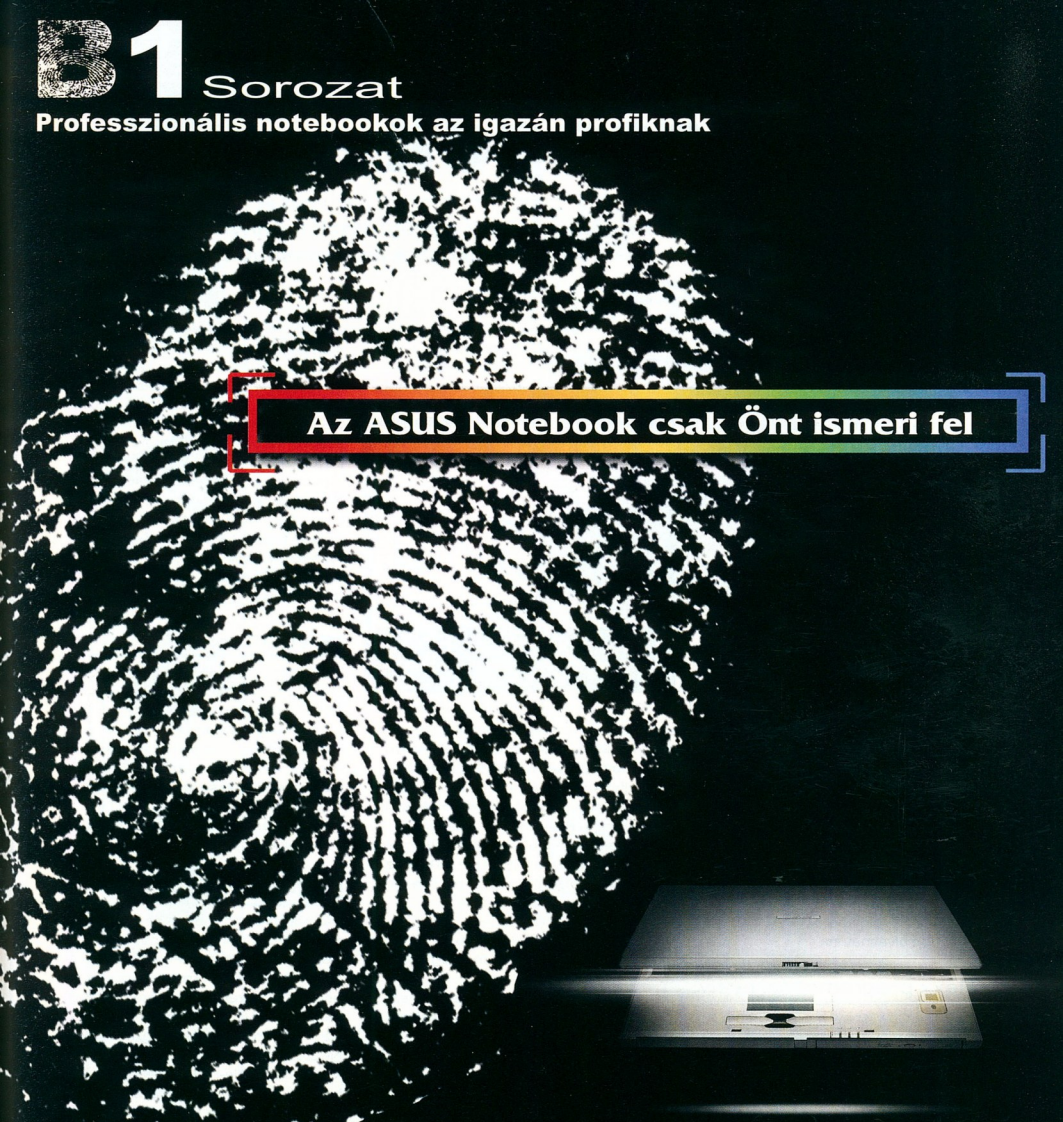

Mindent megtalál egy ASUS B1 notebookban

Az ASUS B1 Notebook sorozat egyesíti egy asztali PC legjobb tulajdonságait, formatervezett kialakításban. Bárhová utazik minden funkció rendelkezésére áll. A profi felhasználók rendelkezésére áll a nagy, 15"-os kijelző, a PentiumIII GHz processzor, a digitális SPDIF kimenet, a vezeték nélküli hálózati csatlakozás és az egyedülálló biztonsági eszközök.

Legmagasabb fokú biztonság

A B1 segítségével elfelejtheti az idegeskedést: a beépített ujjlenyomat-olvasó megóvja attól, hogy illetéktelenek elindítsák noteszgépét vagy abba bejelentkezzenek.

Út az elektronikus üzlet lehetőségei felé

A beépített smartcard olvasó nagybiztonságú online tranzakciókat tesz lehetővé.

ASUS Notebook PCs use genuine Microsoft® Windows® OS
www.microsoft.com/piracy/howtotell

SOWAH Hungary KFT.
H-1134 Budapest, Loportar u. 9-11
Telefon: 1 350 4539
www.sowah.hu

CRITO Co Ltd.
Telefon: 1 359 9525
www.crito.hu

ASUS
www.asus.com

Warpróságok

Kiértünk a kánikulából, ami meg is látszik a programok mennyiségén és a frissítések gyakoriságán. Az alábbiakban a legfontosabb újdonságokat mutatjuk be.

Sponga Tamás (stamas@linuxfreemail.com)

Kezdjük néhány népszerűbb alkalmazással, amelyeket az elmúlt hetekben frissítettek szerzőik. Mindenekelőtt elkészült a DFsee 4.02, pedig a 4.0-s, majd a 4.01-es verzió sem régi. Az új verzió azért készült, mert elég sok hibát jeleztek vissza a DFsee használói. Szerzője javított a FAT-kezelésen, a HPFS fixbooton és az NTFS findrooton. Néhány új kapcsolót is beépített.

A File Browser minden egyes újabb bétájában nagyon sok javítással, fejlesztéssel találkozhatunk. A beta 17 újdonságai csak felsorolásszerűen: új képkönyvtárböngésző, új GBM.DLL (Generalized Bitmap Module – a bitmap formátumok importálásáért felelős), javított „2 Gbyte bug", kibővített „auto complete" (a file-ok, könyvtárak és netes címek gyors beírásához). No és sok apró hiba javítása.

Kádár Zsolt kiadta az UpdCD újabb verzióját, az 1.7-est, amely már CP FixPak 1-es és ASPI Router támogatást is tartalmaz. Ezenkívül kijavított néhány hibát. Az előző, 1.6-os verzió óta az UpdCD már VFAT (NTFS, EXT2), IFS, WatchCat, Scroll Mouse és XFree86/2 támogatást is tartalmaz. Net-helyén a gyakran felmerülő kérdésekről jó, angol nyelvű FAQ-t olvashatunk.

Rexx programozási nyelv

Amikor Mike Cowlishaw megjelentette a Rexx programnyelvet, az lebegett a szeme előtt, hogy olyan programozási nyelvet adjon a felhasználók kezébe, amely könnyen megtanulható, egyszerű használni, platformfüggetlen, ingyenes, hatékony. A Rexx közel sem futott be akkora karriert mint a Java – bár nem igazán versenytársak –, de összes változata közül a legnagyobb népszerűséget az OS/2-es mondhatja magáénak, amihez hozzájárult az is, hogy

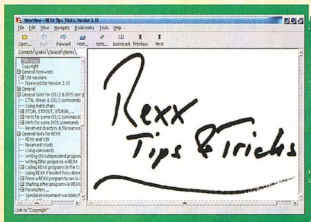

A tanulás könnyebben megy példaprogramokkal, tippekkel, trükkökkel

az operációs rendszer telepítésekor automatikusan felkerül a merevlemezre a Rexx interpreter. Az OS/2-n kívül elkészítették DEC, Amiga, Windows, DOS, Atari és Unix operációs rendszerek alá is. Aki belefog a Rexx megtanulásába, hamar rájön az előnyeire és a hátrányaira. Rengeteg beépített függvényt tartalmaz, ezekkel sok feladat elvégezhető (file-ok mozgatása, másolása, törlése, adatfeldolgozás stb).

Folyamatosan frissítik a Rexx Tips & Tricks leírást, amelyben rengeteg apró ötletet, példát találunk a még hatékonyabb programok készítéséhez. Az adatbázis INF formátumú, olvasható az OS/2 saját olvasójával, de ajánlott telepíteni hozzá a NewView-t. Aki elhatározta, hogy megtanulja a Rexxet, annak érdemes ellátogatnia Kádár Zsolt Net-helyére, ahol az alapoktól kezdve, több leckén keresztül (Rexx alapok kezdőknek – 15 lecke, OS/2 Rexx a haladóknak - 6 lecke, Lan Server, NetBios... Rexx – 8 lecke, Vizuális Rexx – 5 lecke, Objektumorientált Rexx – 9 lecke, NetRexx – 11 lecke) haladhat a nyelv elsajátításában. Itt is nagyon sok példaprogramot találunk a könnyebb megértéshez.

Guiffy 3.1

A programok fejlesztéséhez – de egyszerű HTML kódolásnál is – eredményesen használhatjuk a Guiffyt, amellyel file-okat és komplett könyvtárakat (több file-t) hasonlíthatunk össze forrásszinten. Az új verzió már több mint százféle kódkiosztást ismer – UTF8, UTF16, Big5, Cp500 (EBCDIC), JIS, Shift-JIS stb. Támogatja a többnyelvű Unicode szabványt, például a Bitstream Cyberbitet és az Arial Unicode MS-t.

A programot Javában írták, így minden olyan operációs rendszeren fut, amihez van JVM – tehát jelenleg OS/2, Windows, Solaris, MacOS 8.x/9.x, Linux, HP-UX 11, Aix V4.3, TrueUnix 5.0 jöhet szóba. Az OS/2-es változat 1.1.8-as vagy 1.3-as Javát igényel.

VCD Tools

Több hasznos segédprogram készítője, Chris Wohlgemuth átültette a linuxos VCD Tools alkalmazást OS/2-re. VideoCD-ket készíthetünk vele. E korongok különleges adatszektorokban filmeket tartalmaznak (Mode 2 Form 2). Az eredeti, linuxos program Net-helyén nagyon jó FAQ olvasható (gyakori kérdésekkel és rájuk adott válaszokkal).

X-Commander

Bármilyen platformot nézünk, mindenhol megjelentek a Norton Commander klónjai. OS/2 alá is számtalan fajtát találunk, ezeket két nagy csoportra oszthatjuk aszerint, hogy grafikus vagy karakteres (VIO) a felületük. Az X-Commander az utóbbiak egyike. Nézzük, mit tud a szokásos dolgokon kívül: hosszú file-nevek támogatása, hálózati böngésző, processzlista, plug-inek, Unicode támogatású nézőke, beépített szövegszerkesztőjében tetszőleges kódlapot választhatunk, a file-műveleteket a háttérben hajtja végre.

Plug-inekkel jelentősen kibővíthetjük az X-Commander tudását. Alapállapotban a következő plug-inekkel van felvértezve: ARJ, BZIP, GZIP, HA, RAR, TAR és ZIP archívok kezelése, hálózati böngésző, processzlista. A program Net-helyén néhány naponta jelennek meg újdonságok, a plug-inek száma is gyorsan növekszik. Egyetlen komolyabb hiányossága, hogy még nincs egértámogatása.

i

- Rexx-tanfolyam magyarul: xenia.sote.hu/~kadzsol/rexx/index.htm
- UpdCD FAQ: xenia.sote.hu/~kadzsol/rexx/sajat/updcd/updcdfaq.htm
- VCD Tool FAQ: www.geocities.com/Athens/Forum/2496/vcdfaq.html

SZÁMÍTÓGÉP-ALKATRÉSZ NAGYKERESKEDELEM

ALAPLAP

ASUS
ABIT
ACORP
AMAZE
TOMATO
MERCURY
MEGACOLOR

MONITOR

LG
BELINEA
DAEWOO
PROVIEW
SAMSUNG
SAMPTRON

CD-ROM
CD-ÍRÓ
DVD

LG
HP
NEC
ACER
TEAC
SONY
PANASONIC
PLEXTOR

CPU
MEMÓRIA

AMD
INTEL
M.TECH

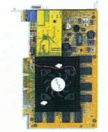

VIDEO KÁRTYA

S3 Trio
SAVAGE
GEFORCE
MATROX
MILLENNIUM

PERIFÉRIA

LG
HP
CANON
MUSTEK
APOLLO

PC KIEGÉSZÍTŐK

MS OEM
GENIUS
A4TECH
MAXXTRO
SAMSUNG
PHILIPS
ROCK FIRE

Ha Ön viszonteladó,

szeretne több nyereséget ?

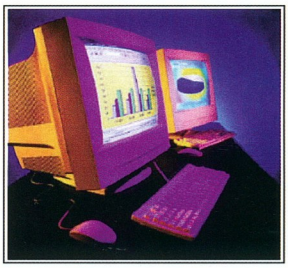

ne építsen össze számítógépet !

Válasszon kedvezményes számítógép ajánlatunkból!
Másnapra megkapja a kész gépet az ország egész területén!

Ha a készletünkön szereplő árukból állítja össze számítógép-megrendeléseit, a **Unitel Service** összeépíti Önnek.

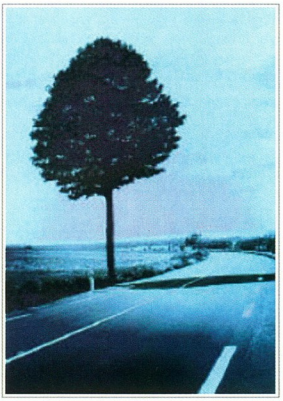

ne utazzon feleslegesen !

Nem kell a költséges fuvarozást, utánjárást választania.
A **Unitel csomagküldő** az ország egész területén bármely helységbe kiszállíttatja a megrendelt árut.
Bruttó 100.000 Ft feletti vásárlás esetén ingyen!

Unitel City computer

Unitel City Computer, 1139 Budapest, Teve u. 41.
Ügyfélszolgálat: (06 1) 239-4800
E-mail: info@unitelcity.hu, WEB: www.unitelcity.hu
Feliratkozás árlistára: moni@unitelcity.hu

UDS.

Fordítás? Nem probléma!

A Háló térhódításával az ember egyre több és több információt érhet el, ám az esetek döntő többségében ezek „kódolva" vannak – nem magyar nyelvűek –, azaz használatukhoz le kell fordítani azokat.

Horváth Zsolt

A netezők többsége tud valamilyen szinten angolul, de nem egyszer előfordul, hogy egy-egy szó jelentését nem ismerik, vagy csak bizonytalanul. Ilyenkor jön jól egy szótárprogram.

A GtkDict korunk igényeinek megfelelően grafikus felületen, azaz X alatt fut, így sokkal jobban és hatékonyabban használható, mint a korábbi számunkban bemutatott, a GtkDict szerzőjének, Safranka Tamásnak ötletet adó, csak konzolon használható Qed. Azonban nemcsak abban nyújt többletet, hogy grafikus felület alatt fut, hanem az angol–magyar mellett magyar–angol szótárnak is használható, lehetőség van gyorskeresésre, valamint működik a kivágás és beillesztés (cut & paste) is. A program igénye ezekhez mérten szerény: GTK 1.2 és X felület, továbbá némi hely a szótárfile-oknak. A szótár méretét jellemző adat, hogy az angol törzs 65 854 külön sort tartalmaz, plusz 23 825 to do alakot, a magyar törzsben pedig 139 936 bejegyzés van.

A program telepítése egyszerű, mert szerzője elkészítette az install.sh scriptet. Ezt futtatva a szótárfile-ok kibontva a helyükre kerülnek, ám a bináris file-t külön be kell másolni egy – célszerűen útvonalon lévő – könyvtárba. A telepítésnél hasznos tudni, hogy sem a programon, sem a telepítőscripten nincs futtatási jog, ezen tehát segíteni kell. A gtkdict file célszerűen az új helyén megkaphatja a futtatási jogot, ám ha hogy elé egy pont és szóköz párost teszünk, azaz . *install.sh*. Ha valaki újat akar fordítani magának, a forrás is a rendelkezésére áll, de ehhez a GTK fejlesztői csomagnak is telepítve kell lennie, továbbá nincs Makefile – de ennek hiánya az olvass_el.txt-ben szereplő instrukcióknak köszönhetően nem komoly probléma.

➦ A további fejlesztéseket ezen a címen lehet majd megtalálni: www.extra.hu/GtkDict

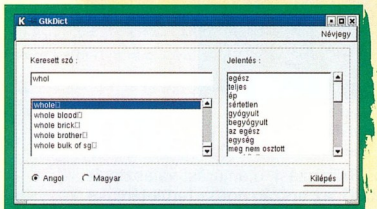

A GtkDictel könnyű a fordítás

a telepítőscript CD-n van, akkor az már körülményesebb. Ekkor érdemes a bash shellt használva a scriptet úgy indítani,

Képem, képem, mondd meg nékem...

Ma már nagyon sok helyen használunk képeket: a szövegszerkesztők és a táblázatkezelő programok is lehetővé teszik, hogy dokumentumainkat képekkel tegyük színesebbé, érthetőbbé, áttekinthetőbbé. A Hálón még jobban megfigyelhető ez a változás: ma már nagyon ritka, hogy egy Web-oldal ne tartalmazzon valamilyen grafikai elemet – képi formában. Ezek a képek általában önálló file-ban is megtalálhatóak gépünkön, és egy idő után olyan mennyiségben és mindenféle könyvtárakban is megjelennek, hogy nem könnyű eligazodni közöttük.

Ekkor siet segítségünkre a Gwenview program... Indításakor

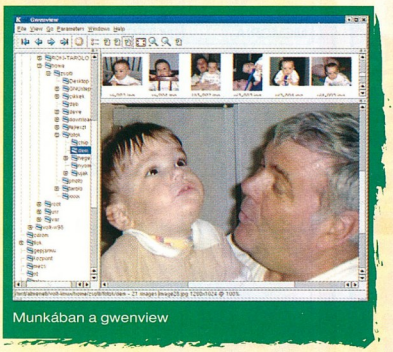
Munkában a gwenview

háromparaneles ablakkal jelentkezik be, és persze van eszköz- és állapotsávja is. A bal oldali panel (Folder Window) a könyvtárstruktúrát mutatja, a jobb felső (Files Window) pedig a file-okat. A legnagyobb helyet a jobb alsó panel (Image Window) foglalja el: ebben a *Files* menüben kiválasztott képfile kerül megjelenítésre. A *Windows* menüben ugyan lehetőség van az egyes panelek becsukására – de nem sok értelmét látom bármelyiket is becsukni. A paneleket a program ablakán belül átméretezhetjük, de ha a felső kis csíkon kattintunk, önálló ablakként is használhatjuk ezeket. A program menüjét nézegetve hamar rájöhetünk: nem csupán képnézegető, hanem a képfile-ok file-kezelője is – módosíthatjuk vele a képfile-ok nevét, áthelyezhetjük, másolhatjuk és törölhetjük azokat. A file-ok közötti gyors keresést segíti, hogy a file-listát rendezhetjük név, méret vagy létrehozási idő szerint, ezen belül is csökkenő vagy növekvő sorrendbe. Képekről van szó, ezért hatékonyan segíti a keresést, hogy a file-ok neve helyett kérhetünk a tartalmukat mutató bélyegméretű képet (thumbnail) is – háromféle méretben –, így a képek látható listája jelenik meg, amelyből sokkal könnyebb válogatni.

Ha sok kép van a könyvtárban, akkor a thumbnailek elkészítése némi időbe telik. Eközben a program kijelzi a jobb alsó sarokban az állapotsávján, hol tart a munkában, illetve a már elkészített bélyegképek rögtön meg is jelennek. Ezek a .pics nevű rejtett könyvtárba kerülnek, ezen belül is a small, med vagy large nevű alkönyvtárba, attól függően, hogy kicsi, közepes vagy nagy nézetet kértünk. Ennek az az előnye, hogy ha később ismét kérünk bélyegképes listát a könyvtárról, már nem kell elkészítenie ezeket a képecskéket – sok kép esetén ez jelentős időmegtakarítást eredményez. A program egyetlen hátránya nagy erőforrásigénye: KDE 2.1 kell neki, anélkül hibásan működik.

➦ gwenview.sourceforge.net

Legteljesebb szórakozás és végtelen számú grafikai effektus

GeForce 3

V8200 Sorozat

Újdonság!

- Az első programozható nFiniteFX™ chip: NVIDIA® GeForce3
- 64 MB nagy sebességű DDR videó memória, Lightspeed Memory Architecture™ (Fénysebességű Memória Felépítés)
- Videó bemenet, valós idejű, 704X480 felbontású videó capture, magas minőségű videó tömörítés, és videó vágási lehetőség
- VideoSecurity: lehetőséget ad személyes, egyedi igényekhez igazítható biztonsági rendszer kiépítésére
- Magas minőségű TV kimenet, nagy képernyős játékokhoz vagy bemutatókhoz
- 3D szemüveg, térhatású 3D-s játékokhoz, képekhez és videókhoz
- A SmartDoctor technológia a legnagyobb működési biztonságot nyújtja értékes rendszere számára
- Nagyértékű szoftver-csomag: ASUS DVD szoftver lejátszó, Ulead® VideoStudio MPEG II verzió, CyberLink® VideoLiveMail, 3DEEP és a legújabb 3D-s játék

- ***V8200 Series***
  - ★***V8200Deluxe:*** *GeForce3, 64MB DDR, VGA, TV-out, Video-in, 3D glasses,SmartDoctor*
  - ★***V8200Pure:*** *GeForce3, 64MB DDR , VGA, SmartDoctor*

- ***V7100PRO Series***
  - ★***V7100PRO/T:*** *GeForce2 MX-400, 64/32MB, VGA, TV-out, SmarDoctor*
  - ★***V7100PRO/Pure:*** *GeForce2 MX-400, 64/32MB, VGA, SmartDoctor*

- ***V7100MAGIC Series***
  - ★***V7100MAGIC/T:*** *GeForce2 MX-200, 32MB, VGA, TV-out*
  - ★***V7100MAGIC/Pure:*** *GeForce2 MX-200, 32MB, VGA*

3 év garancia

ASUS

www.asus.com

MACRODA Kereskedelmi Kft.
T: 06-1 214 2302
F: 06-1 355 5173
www.macroda.hu

ASPECT COMPUTER Kft.
T: 06-1 340 9080
F: 06-1 339 8780
www.aspect.hu

Ramiris
T: 06-1-412-4300
F: 06-1-412-4301
www.ramiris.hu

Egy kis hardver...

Szerencsére folyamatosan jelennek meg jelenleg is a klasszikus Amiga-vonal gépeihez újabb és újabb hardverek – érdemes áttekinteni a piaci kínálatot.

Nagy Lajos

A szokásos programgyűjtemény felkerült CD-nkre, ám itt főleg kereskedelmi termékekről írunk, hogy a jövőben mindenki tudja, mire is készítenek új alkalmazásokat.

A hivatalos Amiga-vonal – a Gateway-től kivált, és az összes jogot a cégtől megvásároló Bill McEwen csapatának köszönhetően – egy új koncepció szerinti gépen dolgozik, amely processzor- és hardverfüggetlen operációs rendszert fog futtatni, virtuális gépre alapozva. Ezzel kapcsolatban felmerült a Tao Group Elate rendszere, de megjelentek hírek teljesen saját fejlesztésű rendszerről is.

Amithlon

Mostanában került a képbe az UAE JIT-es változatát készítő Bernd „Bernie" Meyer is a következő generációs Amigával kapcsolatban, méghozzá az Amithlon nevű projektben. Ez valójában az UAE egy különleges változata, amely bootolható CD formájában – minden bizonnyal egy külön erre a célra fordított Linux kernellel – került bemutatásra a legutóbb megrendezett AmiWest show-n.

Az Amithlon egy x86-os processzoron futó, az Amiga custom chipjeit nem emuláló UAE, amely képes az emulált oldalon is x86-os kódot futtatni – azaz akár hardver-drivereket is... Ha ez a projekt elindul, és a közösség vevő lesz rá, akkor a „valódi" – azaz Intel-mentes – Amiga-vonalnak befellegzett, mert olcsó PC-ken is lehet majd futtatni az új operációs rendszert, nem lesz szükség a drága PowerPC processzorokkal és különleges buszokkal felszerelt alaplapok megvásárlására.

Az Amithlon sebessége többszöröse a jelenleg használatos leggyorsabb 68k-s processzorokénak (68060). Az UAE-vel ellentétben nem szabad forráskódú, hanem szigorúan a kereskedelmi szoftver kategóriába fog tartozni. Persze a bejelentés és bemutató utáni visszhangból ítélve az x86-alapú Amiga nem igazán fér bele a megálmodott új világba, de a sok százezer UAE-használónak minden bizonnyal komoly előrelépést fog jelenteni, főleg ha meg tudják teremteni a valódi kompatibilitást az AmigaOS 4 és 5 irányába.

- Amiga Inc.: www.amiga.com
- Amithlon: byron.csse.monash.edu.au/index.html
- Aros: www.aros.org
- Elbox: www.elbox.com
- Matay: www.matay.pl

Aros

Kicsit barátságosabb projektnek nevezhető az Aros csapat által készített AmigaOS v3 klón. Ez alapjaitól kezdve

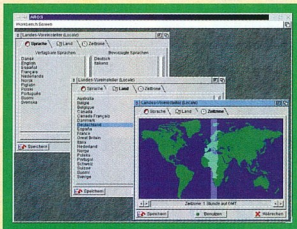

A többnyelvű Aros – egyszer talán majd magyarul is tudni fog

újraírt, komplett operációs rendszer. Teljesen kompatibilis az 1992-ben kiadott 3.1-essel. Nyílt forráskódú, a végleges verziója is mindenki számára hozzáférhető lesz térítésmentesen.

E havi CD-mellékletünkre felkerült a legfrissebb Aros egylemezes verziója, amelynek saját boot loadere van, és az összes eddig megírt Aros modult képes futtatni. Merevlemezre telepíteni is tudja önmagát.

Mindent bele!

Nemrégiben lépett be a hardverpiacra egy új lengyel cég, a Matay. Első eszközük egy, a Zorro III buszra csatlakozó PCI interface – Prometheus néven hozták forgalomba, és hamarosan kiadják az ehhez tartozó G3-as processzorkártyát is. A PCI buszra a jelenleg kapható PC-s kártyák helyezhetők – video, audio, Ethernet, MPEG, tévévevő, illetve szinte minden, amihez már létezik, vagy éppen fejlesztés alatt van a meghajtóprogram.

A Prometheus mellett szól – a többi hasonló PCI-os megoldással szemben –, hogy közvetlenül a Zorro slotba csatlakozik, tökéletesen együttműködik a többi autoconfigos Zorro kártyával, illetve hogy az összes dokumentációja ingyen hozzáférhető a fejleszteni vágyók számára.

További PCI-os megoldás a G-Rex és a Mediator. Ezeket elsősorban az A1200-es gépekhez készítették, nem Zorro alapúak. Mindkettőhöz gőzerővel készítik a drivereket, letölthető már a Voodoo3-as Warp3D, illetve a napokban jelenik meg az első PCI-os tévékártya-meghajtó AmigaOS-re, így akár Workbench ablakban is lehet ezentúl tévét nézni.

Ezeken kívül kapható még PS/2-es billentyűzet-, illetve egérillesztő is manapság, sőt fejlesztés alatt van az első USB és FireWire kártya, amelyekhez majd valószínűleg már nem nagyon lesz elég a 68k-s processzorok adta sebesség. Az első dual PowerPC-s kártyákra még sajnos várni kell, de remélhetőleg még idén a boltokba kerülnek.

Prometheus: így lesz a Zorróból PCI

Talán ebből a korántsem teljes kitekintésből is látszik, hogy az úgynevezett klasszikus Amiga jelentős átalakulásokon megy át. Helyenként emuláció lesz belőle, helyenként PCI busszal felszerelt vas benyomását kelti, de a lényeg az, hogy él és virul – és remélhetőleg ez a lelkesedés majd kitermel valami olyat, ami anno 1985-ben a Commodore-nak már sikerült: egy elpusztíthatatlan operációs rendszert és hardvert...

Változtassa meg munkakörülményeit!

Néha bizony előfordul, hogy úgy érzi, nincs kedve bemenni az irodába. A Cordless Desktop Optical™ segítségével egyesítheti a munkát és az élvezetet. Szinte bármilyen testhelyzetben dolgozhat. A különlegesen lapos billentyűzethez a navigálást megkönnyítő, külön görgetőkerék tartozik, és nincs zsinór sem, amely a fontosabb dolgok útjába állna. Ez a teljes vezeték nélküli szabadság.

©2001 Logitech International SA.

Felülnézet

Alulnézet

Cordless Desktop™ Optical

Nincs golyó, nincs vezeték

Logitech

www.logitech.com/keyboard

To Be or not to Be

E kifacsart idézet jól illene a BeOS minden felhasználójához, ugyanis a Palm tulajdonába került a Be Inc. – minden intellektuális értékével együtt.

Lendvai Attila (101@inf.bme.hu)

Augusztus 16-án bejelentette a cég a megállapodást, miszerint a Palm 11 millió dollárnyi részvényért megvásárolja a Be Inc. céget minden szellemi tulajdonával együtt, amibe beletartozik a BeOS és a BeIA is. Ha a részvényesek jóváhagyják a tranzakciót, akkor a cég maradék 57 alkalmazottjából 50-nek munkát ajánlanak, és nagy valószínűséggel befejezik a BeOS fejlesztését.

Nem csoda, hogy a Palm lecsapott a gyengélkedő Be-re, ugyanis a kéziszámítógépeket gyártó cégnek mostanában szembesülnie kellett azzal, hogy a multimédiás alkalmazások betörnek a mobiltelefonokra és a kézigépekre is. A Be fejlesztői már bebizonyították, képesek megvalósítani széles körű médiaszolgáltatásokat egészen gyenge hardveren is. Tudásukra szüksége is lesz a Palmnak, hogy továbbfejlessze PalmOS nevű op'rendszerét.

AtheOS – a jövő?

A BeOS-nek viszont (majdnem) minden jel szerint befellegzett. Vannak reménysugarak ugyan, de nem valószínű, hogy bármelyik beteljesül. Az egyik lehetőség az AtheOS nevű, nyílt forráskódú op'rendszer továbbfejlesztése

AtheOS – talán a BeOS jövője

és kompatibilissá tétele a BeOS-szel. Az AtheOS sokban hasonlít a BeOS-re – nem véletlenül, ugyanis volt Be-alkalmazott a fő fejlesztője.

Ehhez az úthoz azonban jól szervezett csapat kellene, amelynek még nyoma sincs.

A fennmaradás másik lehetősége az, hogy a Palm elég fantáziát lásson a BeIA-ban ahhoz, hogy arra alapozva fejlessze ki a következő generációs Palm eszközök op'rendszerét. A cég azonban még nem nyilatkozott jövőbeni terveiről.

Lehet, hogy a felvásárlás egyszerűen know-how vétel volt, amelynek keretében megvásárolták a Be alkalmazottainak tudását a már kifejlesztett technológiákkal, de mint említettük, akár a BeIA Palm gépekre történő átültetésével is végződhet. Utóbbi megoldás a megrögzött optimisták szerint még a BeOS mint fejlesztői platform fennmaradását is jelentheti. Valószínűleg azért nem nyilatkozott még a Palm, mert maguk sem tudják még, melyik megoldást választják.

E hírek fényében felmerül a kérdés, mit tegyenek azok a felhasználók, akik megszerették a BeOS egyszerűségét, gyorsaságát és eleganciáját? Előttem nem lebeg semmilyen optimista jövőkép. Valószínűleg lesz még BeOS a gépemen sokáig – az Amigám mellett is kitartottam egy darabig –, de úgy néz ki, neki kell állni keresni a következő igéretes platformot. Szerencsére nincs hiány igazán új és ígéretes op'rendszerekben. Egyik a www.tunes.org csapat víziója, amely felrúgja a számítástechnika sok megkövesedett és meg sem kérdőjelezett megoldását, hogy sokkal rugalmasabb rendszert lehessen utána építeni az új alapokra. És, hogy mi lesz a BeOS rovat sorsa? Valószínűleg elmerül szépen csendben a BeOS-szel együtt.

Szeretnénk megköszönni rendszeres olvasóinknak, hogy kitartottak a BeOS mellett. És – talán utoljára – lássuk az e havi szoftvereket.

VorbisTools

Ahogy napvilágot láttak a hírek, hogy az MP3 szabvány tulajdonosai licencdíjat fognak szedni jóformán minden felhasználási területen, az alternatív formátumok fejlesztői rögtön észbe kaptak, hogy lépniük kell.

A .ogg névkiterjesztésű hangfile-ok formátumával, a Vorbisszal sincs ez másként. Megjelent belőle az első RC (Release Candidate), majd nem sokkal utána a második is, amelyre a BeOS-es VorbisTools is épül. Az új verzió az előző bétákhoz képest sokat fejlődött, már lehetőség van alacsonyabb bitrátákkal is tömöríteni, sok hallható hibát kijavítottak a tömörítésben, valamint az MP3-ból ismert csatornacsatolást (Joint Stereo) is beletették hivatalosan, ami sokat dobhat a tömörítés minőségén. Talán elég annyit mondani, hogy a tömörítés alapbeállítás szerinti bitrátája 80 kbit/s.

➦ vorbistools.sourceforge.net

SoundPlay

Megjelent a BeOS egyik legjobb zenelejátszó programjának legfrissebb

A SoundPlay két arca

változata. Főleg hibajavításokat tartalmaz, de van benne pár újdonság is. Telepítéséhez egyszerűen írjuk fölül a meglévő SoundPlay file-okat a csomag kibontása után.

➦ www.xs4all.nl/~marcone /soundplay.html

BeUAE

A BeUAE az egyik legelterjedtebb Amiga-emulátor, az UAE BeOS-es változata. A 0.8.17 beta verzióra épül – egyébként az első BeOS-es változat, amely ugyan fejlesztés alatt áll, de már használható.

A hang majdnem tökéletes, van grafikus felület a beállításoknak, van benne Picasso96 támogatás, működik teljes képernyőn is, és az új UAE magnak köszönhetően a processzoremulációja sokkal gyorsabb.

➦ www.freiburg.linux.de/~uae/

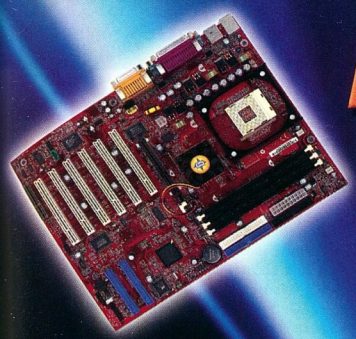

MSI 845 Pro2
The P4 Solution!

Az MSI játék folytatódik.
Játsz a P4-es gépért:
www.PROHARDVER.hu

MSI™
Link to the Future

MSI 845 Pro2

Intel® 845 chipset; Socket 478; SDRAM memory; RAID optional.
Optional MSI features: *Fuzzy Logic 3; Live BIOS / Live Driver; D-Led / D-Bracket; PC Alert III; USB Smart Key.*

Hivatalos MSI disztribútorok:
Kelly-Tech Kft., Tel.: 06-1-350-1246, Email: sales@kellytech.hu, www.kellytech.hu
CHS Hungary Kft., Tel.: 06-1-451-3543, Email: chs@chs.hu, www.chs.hu

http://www.msi.com.tw

Visszatekintés a jövőbe

Előző számunk megjelenése óta az IBM PC huszadik életévébe lépett. Az eltelt két évtized során soha nem látott ütemű és horderejű technológiai fejlődésnek lehettünk tanúi, miközben közel egymilliárd személyi számítógép talált felhasználóra világszerte. Pedig mi az a húsz év? Az élet még csak ezután kezdődik!

Kis Endre

A San José-beli Tech Museum of Innovation volt a stílusos helyszíne annak a díszvacsorának, amelyet Bill Gates, a Microsoft és Andy Grove, az Intel elnöke adott a huszadik életévébe lépő IBM PC tiszteletére. A technológiai ágazat keresztmetszetét képviselő több mint háromszáz vendég egy kerekasztal-beszélgetést is hallhatott. Ezen többek között részt vett Dave Bradley is, a Kék Óriás tizenkét mérnökének egyike, aki az első IBM személyi számítógép kifejlesztésén dolgozott, jelenleg pedig az IBM eServer xSeries fejlesztőcsapatának vezető mérnöki posztját tölti be.

Húsz évvel ezelőtt a termékfejlesztés történetének minden bizonnyal egyik legtitokzatosabb szakaszában az IBM és az Intel mérnökei meglehetősen misztikus körülmények között találkoztak egymással – emlékezett vissza Earl Whetstone, aki az Intel fiatal kereskedőjeként eladta az IBM-nek az ötletet, hogy készülő szupertitkos termékét az akkoriban újnak számító Intel 8088 processzor köré építse. Az Intel mérnökei az asztal egyik, az IBM termékfejlesztői a másik végén ültek, közöttük pedig sűrű szövésű fekete függöny. Időről időre az Intel mérnökei utasították az IBM csapatát, hogy a

Az eredeti IBM PC 1981-ből

szondát miként mozdítsák el modelljük felett, majd ismét oszcillosz-kópos méréseket végeztek és segítettek kijavítani a hibákat egy olyan termék prototípusában, amelynek még a létezéséről sem lehetett tudomásuk.

– Fél évvel a PC bejelentése előtt azután világossá váltak az IBM tervei – mondta Whetstone, aki jelenleg alelnöki rangban az Intel fogyasztói termékeinek kereskedelméért és piacfejlesztéséért felel –, de egyikünk sem sejtette, milyen horderejű változást hoz a személyi számítógép.

Az 1981. augusztus 12-én bemutatott eredeti IBM PC alapkonfigurációja nem tartalmazott merevlemezt, 4,77 MHz-es órajelű Intel 8088 CPU ketyegett benne, 5,25 colos floppymeghajtója 160 Kbyte kapacitású lemezeket fogadott, 64 Kbyte memóriáját pedig 256 Kbyte-ig lehetett bővíteni. A karakterek monokróm képernyő hátterén villogtak technózöldben – bár extraként a színes monitor kezdettől fogva rendelkezésre állt –, sem grafikus kezelőfelület, sem egér

NetVista A40p: a PC jelenlegi csúcsformája

nem létezett még, ezért a parancsszavakat úgy kellett bepötyögni a szöveges felületen, és a számítógép beépített parányi hangszórója csupán elvonatkoztatott hangjeleket és zörejeket bocsátott ki. Az első személyi számítógép még floppyról bootolt, és egy újabb alkalmazás betöltéséhez is először a megfelelő lemezt kellett a meghajtóba helyezni.

Az első IBM PC-n futó korai alkalmazások a konfigurációhoz illő módon spártaiak voltak: egy szövegszerkesztő dokumentumok létrehozásához és szerkesztéséhez, alapszintű táblázatkezelő a könyveléshez, egyszerű hivatalos és személyes adatbázis-kezelő, valamint alapvető

IBM PC: curriculum vitae

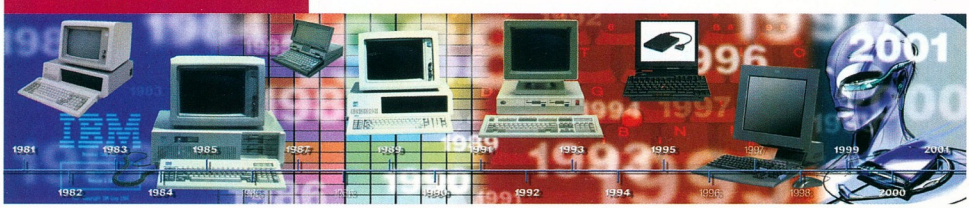

oktatóanyag és az elmaradhatatlan játékok. Mindezt hozzávetőleg 3000 dollárért lehetett megvásárolni 1981-ben – a színes monitor 1500 dollárral növelte a számlát –, ami ma mintegy 5700 dolláros árat tenne ki. Húsz évvel később ennek a negyedéért-ötödéért, 1200 dollár alatt vásárolhat a felhasználó Intel Pentium 4 processzort, legalább 40 Gbyte-os merevlemezt, 128 Mbyte RAM-ot és színes monitort tartalmazó konfigurációt. 1600 dolláros költségvetésbe pedig már olyan extrák is beleférnek, mint a nagy felbontású színes monitor és a CD-író vagy a DVD-lejátszó. E rendszerek már fotorealisztikus színes képek és animációk megjelenítésére és videók lejátszására is képesek, kivételesen jó minőségű sztereó hangvisszaadás mellett. Párját ritkító az a teljesítménybeli fejlődés is, amelynek az eltelt két évtized során tanúi lehettünk: az 1,7 GHz-es Intel Pentium 4 processzor órajele 300-szor gyorsabb, mint az első IBM PC processzoráé.

De ennél sokkal lényegesebb, hogy napjaink személyi számítógépei a munka, a tanulás és a szórakozás terén a lehetőségek milyen bőségét tárják a felhasználó elé, aki szélessávú Internet-elérése révén filmeket és zeneszámokat tölthet le csúcsminőségben és élő közvetítéseket nézhet, digitális kép- és videofelvételeit szerkesztheti és élethű, háromdimenziós animáció élményét élvezve játszhat PC-jén – amelynek ereje az otthoni hálózatokon keresztül és a vezeték nélküli technológiák útján immár a családi ház vagy a lakás összes

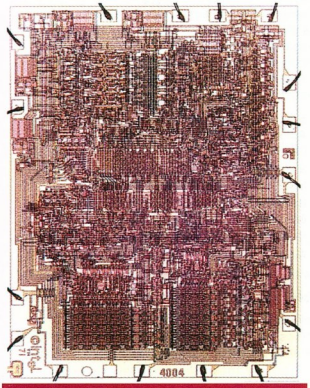

Intel 4004: az első mikroprocesszor 1971-ből

készülékére és a felhasználó mobileszközeire is kiterjed. Az első személyi számítógépben sokan nem láttak mást, mint felturbózott írógépet. Ma egy átlagos kiépítésű asztali gép nagyobb

Intel Pentium 4: jelenleg 2 GHz-nél tart

adatfeldolgozási teljesítményt ad a felhasználó kezébe, mint aminek a birtokában az Egyesült Államok embert juttatott a Holdra – viszonyítanak szívesen az amerikaiak.

Amilyen lenyűgöző volt az eltelt két évtized fejlődése, olyan látványosnak ígérkezik a folytatás. Miközben e sorokat írom, az Intel bejelentette Pentium 4-es processzorának 2 GHz-es típusát, mintegy ezzel ünnepelve az első mikroprocesszor, az Intel 4004 harmincadik évfordulóját, amely 1971-ben mutatkozott be a Busicom számológépben. Gordon Moore 1965-ben fogalmazta meg híres megállapítását, amely szerint a nyomtatott áramkörökbe épített tranzisztorok száma 18 havonként meg fog duplázódni. A sajtó nyomban Moore törvényéről kezdett beszélni, amely a fejlesztéseknek köszönhetően a mai napig helytállónak bizonyult, jóllehet Moore eredetileg úgy vélte, hogy ez az ütem 1975-ig lesz tartható. Az IBM a nyáron jelentette be, hogy az általa kifejlesztett „kinyújtott szilícium" (Strained Silicon) nevű technológiával felgyorsíthatók a tranzisztorokon áthaladó elektronok, és ezáltal akár 35%-kal is növelhető a processzorok teljesítménye, ráadásul nemcsak nő a félvezetők teljesítménye, hanem egyben csökken az áramfelvételük is. Az IBM előrejelzése szerint ez a technológia 2003-ra megjelenhet a termékekben. Arra vonatkozólag viszont egyelőre nincs még hasonlóan gyakorlatias becslés, hogy a

SuSE 7.2: Linux-disztribúció magyarul

szintén az IBM által egyetlen molekulából (szén nanocsőből) épített tranzisztorokból – amelynek bejelentésére augusztus végén, e cikk leadásakor került sor – mikorra épülhetnek processzorok. Szintén a nyárutó hírei között olvashattunk a szerves dióda kat tartalmazó kijelzőkről, valamint az állati idegsejtekből és hagyományos, szervetlen alkatrészekből épített első működő logikai áramkörről.

De ne menjünk ilyen messzire. A szakértők véleménye szerint az évtized végére a PC-k teljesítménye újabb nagyságrenddel növekszik, és a mai 2 GHz-es órajelük 10 GHz-re emelkedik. Az Intel szerint ezzel újabb fejezet kezdődik majd a személyi számítógépek történetében, amelyben a PC-k érteni fogják az emberi beszédet – és azon ki is tudják majd fejezni magukat.

Az IBM a PC bejelentését követően nyilvánosságra hozta és szabadon hozzáférhetővé tette annak technikai specifikációit is. A lépés a maga idejében sokak megrökönyödését váltotta ki, de ma már egyértelmű, hogy a fejlődés, amelynek két évtizedére visszatekintettünk, korántsem lett volna ilyen szédületes nélküle. Írásunk végén ezért megemlékezünk egy másik nyílt kódú termékről, a tízéves Linux operációs rendszerről. Linus Torvalds finn számítógéptudományszakos hallgató 1991-ben kezdett dolgozni Unix-klónján, amely mára a technológiai ágazat legnagyobbjainak – többek között az IBM-nek – a hathatós támogatását élvezi, és minden esély megvan rá, hogy a következő évtizedben a processzorok és a PC-k mellett a Pingvinre is jelentős szerep hárul mindennapjaink alakításában az élet minden terén.

Nemcsak a logó barátságos, hanem az operációs rendszer is

Intel Pentium 4 processzorral szerelt

DTK Pentium 4 számítógép család

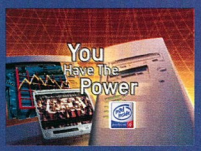

DTK APRI 6523

- Intel 850 chipkészlet
- 400MHz busz frekvencia
- 6 PCI slot, ATA-100 HDD vezérlő
- Integrált hangrendszer
- 4 RIMM foglalat, 2GB-ig.

Speciális funkciók:

- D-LED™, Fuzzy Logic 3™
- Live BIOS™, USB PC2PC™

Válassza ön is otthonába vagy irodai munkára a DTK APRI család számítógépeit, melyeket 2+2 év garanciával, akár részletfizetéssel is megvásárolhat...

Állítsa össze saját elképzelései szerint a kívánságainak megfelelő számítógépet. Látogasson el web oldalunkra és próbálja ki az on-line ajánlat és megrendelés szolgáltatást.

www.komel.com

„Tartson lépést a jelennel!"

KOMEL Kft. DTK Computer Disztribúció, 1118 Budapest, Csiki-hegyek utca 14.
E-mail: komel@komel.com, Telefon/Fax: 246-8411, 246-2734, 246-2230

dtk® Computer Márkabolt

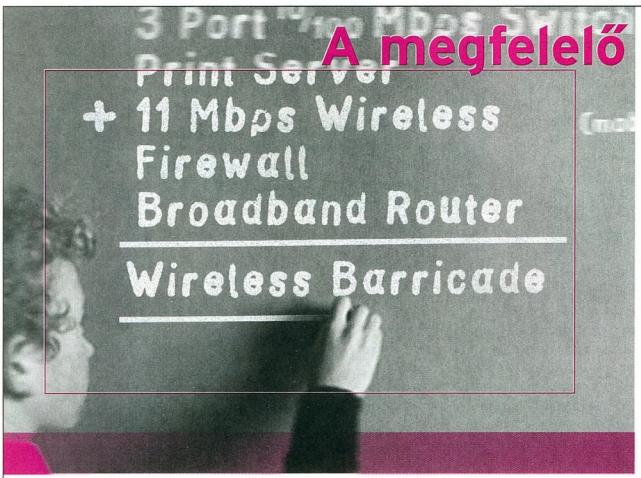

A megfelelő egyenlet

Az SMC új vezeték nélküli széles sávú Barricade routere mindenre választ ad. Ez a többfunkciós router 11 Mbit/s vezeték nélküli elérési pontot tartalmaz, ami példátlan mobilitást jelent az otthoni felhasználók, illetve a kis- és közepes vállalkozások számára. A vezeték nélküli Barricade még a következő funkciókat kínálja:

- Széles sávú összeköttetés kábelmodemen, ADSL vagy ISDN összeköttetésen, illetve 56 K modemen
- 3-portos, 10/100 Mbit/s switch a vezetékes LAN integráció számára
- Beépített tűzfal a hálózat biztonsága érdekében
- IP-megosztással akár 253 PC csatlakozhat az Internetre

Említettük már a beépített nyomtató-kiszolgálót?

SMC Networks. A hálózatba kapcsolt jövő.

További információért látogasson el a www.smc-europe.com web-oldalunkra, vagy hívja valamelyik magyarországi disztributorunkat.

CHS EXCELLENCE IN DISTRIBUTION 451-3500

HRP HUNGARY KFT 452-4600

RRC Business Telecommunications 236-9000

Tech Data 236-1100

Barricade.
Nagy teljesítményű vezeték nélküli széles sávú router.

SMC® Networks

A kódolt malícia

Amilyen robbanásszerű terjedésre képesek a korszerű számítógépvírusok, olyan hihetetlen mértékben szaporák – már több mint ötvenezret tartanak belőlük számon. Ez a tiszteletet parancsoló összeg naponta több mint tízzel gyarapodik, és négyszáz körülire tehető a mindenkor aktív kórokozók száma.

Kis Endre

Tim Berners-Lee, a World Wide Web atyja szerint az Internet biztonságára nézve az egyik legnagyobb veszélyt a Világháló elérésére használt eszközök egyöntetűsége jelenti.
A vírustámadásokról szóló jelentésekből egyértelműen kitűnik, többnyire egyetlen szoftvercég azonos programjait futtató számítógépek közül kerülnek ki e kórokozók áldozatai. Kétségtelen előnyökkel jár, ha sok ember használja ugyanazokat a szoftvereket, a vírusok terjedésével szembeni nagyobb ellenállás kialakításához azonban alternatív terméktípusokra lenne szükség – vélekedik az angol tudós.

A Hálón keresztül egymással közvetlen kapcsolatba kerülő, ugyanazt az operációs rendszert és irodai alkalmazáscsomagot futtató személyi számítógépek százmilliói ugyanis egyfajta világméretű információtechnológiai monokultúrát alkotnak, amelyet a természetben előforduló monokultúrákhoz hasonlóan fokozottan veszélyeztetnek a járványok. A felhasználóbarát – és a testre szabható fogyasztói termékek részét képező – fejlesztőeszközök térhódításával ráadásul sokkal egyszerűbbé vált a potenciálisan nagyobb veszélyt jelentő vírusok előállítása is, mint amilyen feladatot az a hőskorban jelentett.

Kórtörténet

Az általában elsőnek tekintett Cascade vírus 1988-ban bukkant fel a PC-ken, és arról emlékezetes, hogy az általa megfertőzött gépeken a karakterek lehullottak a képernyőről. Az ezt követő időszakban a vírusokat még szükségszerűen alacsony szintű nyelveken írták, a hackernek tehát jól kellett ismernie az Assemblyben vagy a gépi kódban történő programozás rejtelmeit ahhoz, hogy életképes vírust hozhasson létre.

A Word Basicben írt Concept vírus 1995-ös megjelenésével mindez megváltozott. A hackerek azóta széles körben és nagy magabiztossággal alkalmazzák a makró- és a scriptnyelveket a számítógépek kórokozóinak előállításában. Ezek a többnyire Word Macro vagy VBScript nyelven írt vírusok önmagukban nem jelentenek kisebb vagy nagyobb veszélyt alacsonyabb szintű nyelveken írott elődeiknél. Megírásukhoz azonban már nem szükséges az alacsonyabb szintű, ezért nehezebb nyelvekben való jártasság, aminek következtében a potenciális vírusírók tábora ugrásszerűen megnőtt. A magasabb szintű nyelveken írott, korszerű vírusok kódja ráadásul többnyire Web-képes, így a Hálón keresztül rövid idő alatt rendkívül széles körben képesek kifejteni hatásukat.

E hatás tekintetében sok minden számításba jöhet a felhasználó ártalmatlan rémisztgetésétől egészen a merevlemez formázásáig. Ezért a vírusokat inkább terjedésük módja alapján kategorizáljuk, bár a kórokozókra esetenként egyszerre több típus jellemzői is ráillenek. Ha az osztályozás kritériumai nem is mindig egyértelműek, az biztos, hogy a szakemberek megrónának az előbbi mondatért. A számítógépes kórokozók pontos átfogó megnevezése ugyanis az általánosan elterjedt vírus helyett a rosszindulatú kód, amelynek alfajait a vírusok, a férgek és a trójai falovak alkotják.

A *vírus* olyan program, amely file-ok megfertőzése útján terjed. Futásakor lényegében hozzáírja magát a file-ban található adatokhoz, így amikor a felhasználó megnyitja a fertőzött file-t, először valójában a vírusprogramot futtatja le. Békebeli, törzskönyvezhető vírus csak a fertőzött számítógépen képes szaporodni. File-ok vagy lemezek átvitele útján terjed egyik gépről a másikra, ezért átviteli ideje meglehetősen hosszas, napok vagy hetek kérdése. Ennek a típusnak a nevezetes képviselője a Chernobyl vírus, amely a szovjet atomerőműben bekövetkezett katasztrófa 13. évfordulóján, 1999 áprilisában sújtotta Ázsia és a Közel-Kelet térségét, merevlemezeket törölve és PC-ket téve elindíthatatlanná.

A *féreg* a vírustól eltérő módon nem az egyes file-okat, hanem az egész merevlemezt, illetve rendszert fertőzi meg, továbbterjedéséhez pedig az esetek túlnyomó többségében az elektronikus leveleket használja hordozónak. A Háló korának szülöttéhez méltó módon a féreg a megfertőzött gépen futó levelezőrendszer címjegyzékében található e-mail-címekre küldi el magát levélmellékletként. Átvitele az egyik áldozatról a másikra ezért rendkívül gyors, úgyszólván robbanásszerű. Továbbterjedéséhez azonban jellemző módon a felhasználó közreműködésére, többnyire e melléklet megnyitására is szükség van. A férgeknek létezik másik típusa is, amely emberi közreműködés nélkül, a biztonsági réseken keresztül terjed a hálózatokban, és

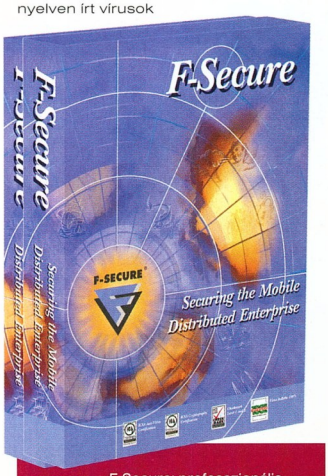

F-Secure: professzionális szolgáltatások

www.2f.hu
www.mcafee-at-home.com
www.symantec.hu
www.virusbuster.hu

Védelmi fegyverek

Az F-Secure Anti-Virus programjának munkaállomásokra – asztali gépekre és noteszgépekre – készített változatának 1 licencét nettó 36 410, 5 licencét 129 250 Ft-os áron vásárolhatják meg vállalatok (magánszemélyek ennek feléért). Központilag menedzselhető, professzionális szintű szolgáltatásokat nyújtó termék. Hármas keresőmotorral dolgozik – az F-Prot mellett a Kaspersky Lab AVP szoftverét, az 5-ös verziótól pedig az Orionét is tartalmazza. Heurisztikus keresést végez, azaz a vírusadatbázisokban még nem szereplő, vadonatúj vírusokat is nagy megbízhatósággal kiszűri, ugyanakkor – tapasztalataink szerint – sosem csap vakriadót. A gyártó a Hálón keresztül automatikusan frissíti a program adatbázisát. Az otthoni PC-k védelméhez az AVP külön is megvásárolható 14 500 Ft-os áron.

A magyar felhasználók körében is népszerű a Network Associates McAfee VirusScan Classic víruskereső és -irtó programja, amelynek 70 millió felhasználója van világszerte. A nettó 9100 Ft-os program például automatikusan elmenti a kijelölt file-okat a merevlemez izolált területére, a gyanús file-ok pedig karanténba zárhatók vele.

A Symantec Norton AntiVirus programját szintén széles körben használják az otthoni számítógépeken világszerte. A háttérben futva automatikusan elvégzi a vírusirtást anélkül, hogy ezzel megszakítaná a felhasználó munkáját. Nemcsak a bejövő, hanem a kimenő elektronikus leveleket is szűri, és szintén automatikusan frissíti adatbázisát a Hálóról. 2001-es honosított változata nettó 13 200 Ft, legújabb, 2002-es verziója 49,95 dollárért tölthető le gyártója Net-helyéről.

Magyar fejlesztésű a VirusBuster Personal, amely a fejlesztő és forgalmazó cég Net-helyén olvasható adatok szerint több tízezer eladott licencet számlál Magyarországon. Egy licenc ára 3750 Ft, az évi négyszeri frissítés CD-n ugyanennyi annak, aki ezt választaná. A program vírusadatbázisa a licenc egyéves időtartama alatt korlátlanul frissíthető a cég Net-helyéről. A VirusBuster termékek tavaly óta részt vesznek a nemzetközi tekintélynek számító Virus Bulletin (➔ www.virusbtn.com) tesztjein, ahol a VB100% minősítés megszerzése a cél.

A felsorolás korántsem teljes – ezek az otthoni számítógépek vírusvédelmét ellátó legelterjedtebb termékek. Ugyanazon a piacon osztoznak, szolgáltatásaik hasonlóak, ezért az ismétlések elkerülése végett mindegyiküknél más, igyekezetünk szerint a legjellemzőbb tulajdonságot emeltük ki. A megadott árak a tájékozódást szolgálják, érdemes ellátogatni a részletekért a gyártók, illetve magyar leányvállalataik Net-helyére, ahonnét az esetek többségében 30 napos próbaverziójuk is letölthető, ami nagyban megkönnyítheti a választást.

feltartóztatásához többek között e rések befoltozása és személyes tűzfal alkalmazása szükséges – amivel jelen írásunk keretei között nem foglalkozunk részletesebben.

A férgek ezen új generációjának egyik első, széles körben ismertté vált képviselője az 1999-ben felbukkanó Bubbleboy volt, amelynek terjedéséhez a levél mellékletét már meg sem kellett nyitni. Elég volt, ha a felhasználó a kórokozót hordozó levél tárgysorára

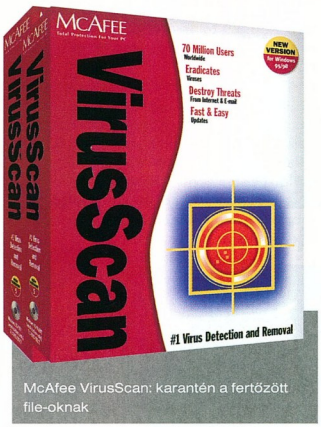

McAfee VirusScan: karantén a fertőzött file-oknak

kattintott, és a címjegyzékében szereplők máris kaptak egy fertőző másolatot. A kategória klasszikus képviselői közül legutóbb az Anna Kurnyikova fotóit ígérő féreg tarolt a Világhálón. Valamennyiük közül azonban az 1999 márciusában egy amerikai szexhírcsoport berkeiből színre lépő Melissa és a tavaly májusban hódító, Fülöp-szigeteki fogantatású Iloveyou vált a leghírhedtebbé.

Utóbbi amellett, hogy féregként elküldte magát a szerelmes mellékletet gyanútlanul megnyitó felhasználó címjegyzékében található összes címre, a megfertőzött gépeken JPEG és MP3 file-okat is felülírt. Ez pedig a harmadik típus, a *trójai faló* fő jellemzője.

Az elnevezés – történelmi-mitologikus eredetéhez hűen – olyan programot takar, amely megtévesztő módon ráveszi a felhasználót, hogy indítsa el, és ekkor valami mást is csinál amellett, amit az áldozat vél róla. Vannak, akik a Melissa-féle férgeket is ebbe a csoportba sorolják, mert ezek működésének is része, hogy másnak adják ki magukat, mint amik valójában – jóllehet a trójai faló elsődleges célja nem önmaga megsokszorozása, hanem a megtévesztés.
A rendszerekbe kiskaput nyitó, módosított szoftverek és a jópofa animációkba rejtett programok jellemző képviselői ennek a műfajnak. Egyes meghatározások a trójai falovak közé sorolják azokat a kereskedelmi forgalomban kapható szoftvertermékeket is, amelyek adatokat gyűjtenek az őket futtató felhasználóról, és azokat visszaküldik a gyártóhoz – persze anélkül, hogy erre kellő módon felhívnák a fogyasztó figyelmét. A RealPlayer Jukebox például ilyen botrány főszereplőjévé vált, ugyanis dokumentálta, ki milyen zenét hallgat a számítógépén, majd szép csendben „hazatelefonált". Ezért ezeket a szoftvereket kém- vagy E.T. programoknak is nevezik (lásd E.T. phone home). Ez a szál azonban már messzire vezet eredeti témánktól, a Háló és a biztonság kérdéskörének más, nem kevésbé izgalmas területeire.

Jobb megelőzni

Amilyen óriási a rosszindulatú kód megjelenési formáinak száma, olyan nagy hányaduk nem több egyszerű tréfánál, magát vírusnak kiadó, valójában ártalmatlan átejtőprogramnál – amelyek hoax gyűjtőnéven ismertek. De ez senkit se bátorítson elővigyázatlanságra! Miként a fentiekben láthattuk, azért olyan vírusokból, férgekből és trójai falovakból is akad éppen elég, amelyeknek a fele sem tréfa. Az utóbbi hónapok világméretű vírustámadásainak tükrében talán nem haszontalan, ha az alábbiakban áttekintjük a kórokozók elleni védekezés elemeit.

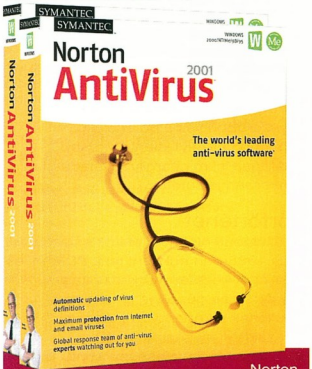

Norton AntiVirus: háttérben futó automatikus vírusirtás

A rosszindulatú kódok fenyegetésétől függetlenül is bölcs dolog, ha létfontosságú adatainkról, file-jainkról rendszeresen biztonsági mentést készítünk floppyra, merevlemezre vagy

CD-re. Ez minden más szóba jöhető csapással szemben is kellő védelmet nyújt – legalábbis értékes file-jainknak.

Ugyanilyen fontos, hogy vírusellenes programot telepítsünk számítógépünkre (lásd keretes írásunkat az előző oldalon).

Ez csak abban az esetben bizonyulna túlzott elővigyázatosságnak, ha PC-nket kizárólag magunk használnánk, semmilyen hálózatra nem csatlakoznánk vele, és más úton-módon sem cserélnénk file-okat soha senkivel. Aminek ugye csekély az esélye.

Az otthoni számítógépeket rendszerint a család több tagja is használja, és aki csak teheti, levelezik, szörfözik és letölt az Internetről, sőt lassan, de biztosan nő azok száma is, akik vásárolnak a Hálón. Ez a felhasználói magatartás nem kaphat elég ösztönzést – kellőképpen karbantartott vírusvédelem nélkül azonban nagyon kockázatos.

Végül ne bízzuk magunkat kizárólag a technológiára, hanem támaszkodjunk a józan ítélőképességünkre is. A keretes írásunkban említett programok a makró- és a scriptvírusok ellen is védelmet nyújtanak. Ezek a kórokozók, mint láttuk, többnyire az elektronikus levelek mellékleteiben terjednek, és csak a mellléklet megnyitásakor fertőznek. A levelek elolvasása tehát nem jár veszéllyel (bár akadhat kivétel, mint a BubbleBoy).

Ha olyan e-mailt kapunk, amely egy rejtélyes nevű vírus garázdálkodására figyelmeztet, valószínűleg tréfa célpontjává váltunk. Hoax-gyűjtemények és más víruslegendáriumok a Hálón is olvashatók (➡ vmyths.com), ezeken gyakorolhatunk (az angol nyelv tekintetében is). Ismeretlen feladótól érkező levél mellékletét kezeljük fenntartással. Gondoljunk arra, mit tennénk, ha vámvizsgálat előtt egy idegen valamilyen ürüggyel arra kérne bennünket, hogy egyik csomagját vigyük át helyette az ellenőrzésen. De ha ismerősünktől kapunk olyan levelet, amely meglepő stílusváltás jegyeit viseli magán vagy a csatolt melléklet nevében (ti. angolul íródott), a dolog bizonyára megér mindenekelőtt egy telefonhívást.

Miként a hús-, úgy a kibertérben sincs okunk bárkiben vakon megbízni. Letöltéseinket ezért intézzük olyan Net-helyeken, amelyek mögött megbízható – vagy legalábbis lenyomozható – vállalat, szervezet áll. Kerüljük a kalóz site-okat és a warez hírcsoportokat, ahol a kereskedelmi forgalmazásra szánt szoftvertermékek illegális kereskedelme zajlik – amellett, hogy tiltott, károsnak bizonyulhat PC-nk egészségére nézve.

Sponga Tamás (ST), Erdős Márton (EM), Győri Ferenc (GYF)

845 – bűvös szám!

Intel

Augusztus 26-án jelentek meg hivatalosan az Intel i845-re épülő alaplapok. Ezek a legújabb, 478 lábú Pentium 4-et támogatják, de lesznek a jelenlegi, 423 lábút kezelő változatok is. Igazi érdekesség, hogy az Intel részben szakított a Rambus memóriákkal, és újra a köznapi, fapados PC133 SDRAM kapott főszerepet. Sok elemző attól tart, az erre épülő rendszerek lassúak lesznek, mert a Pentium 4 igazi ereje a quad pumped (négyszeresen „pumpált") memória-buszból fakadt – amely így jelentősen lelassult. A lapkészlet másik érdekessége, hogy noha az Intel kijelentette, nem készít több alaplapot, most mégis piacra dobta saját i845 chipkészletes változatát. *(EM)*

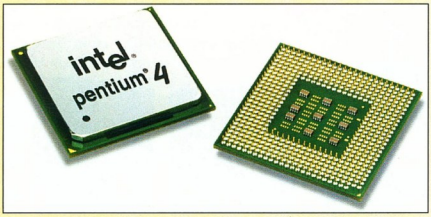

Vajon mi lesz a leggyengébb láncszem?

Úton-útfélen

Nvidia

Az Nvidia marketingesei több bejelentést is a nagy kanadai riválisra, az Ati új chipjének megjelenésére időzítettek. Ekkor jelentették be például a 0,15 mikronos technológiával gyártott Quadro 2 Go-t. Ez lesz az első olyan GPU, amellyel a technikai szakembereknek lehetőségük nyílhat a komoly 3D-s tervezésre – útközben is. A mobil gépekbe szánt grafikus chip támogatja az OpenGL 1.3 adta lehetőségeket.

Csak ízelítőül az újdonságaiból: cube map texturing, multisampling antialiasing, új textúrázási eljárások, compressed texture framework.

A fejlesztés szakaszában NV17M néven futó chip néhány technikai adata alapján komoly versenyző lehet ebben a szegmensben.

Az asztali GPU minden ismert képessége megtalálható benne: T&L egység és a DDR memória támogatása.

Sajnos az új chip energiafogyasztásáról nem esett szó, pedig ezzel kissé hadilábon áll az Nvidia, ráadásul a mobilpiacon – ellentétben az Atival és az S3-mal. *(EM)*

www.nvidia.com

Arapahoe – csipetnyi egzotikum

Intel

Az Intel nem nyitott indiai konyhát, csupán legújabb buszszabványát keresztelte erre az egzotikusan hangzó névre. Ahogy az várható volt, a PCI csatoló egyre kevésbé tudja kielégíteni az igényeket, így megérett a cserére. Szerényebb próbálkozás már volt erre: a Compaq, az IBM és a HP kidolgozta az 1,1 Gbyte/s átviteli sebességű PCI-X-et. Ám ez a szabvány – többek között éppen az Intel ereje miatt – valószínűleg örökre megmarad a nagyobb szerverek csatolójának.

Az Arapahoe (3GIO) technológia, amelyet az Intel már a PCI-SIG-hez (PCI Special Interest Group) is benyújtott, kevesebb adatvezetéken sokkal nagyobb frekvencián és szinkronizálás nélkül áramoltatja az adatokat a jelenlegi PCI-X szabvány sebességének többszörösével. Úgy tűnik, az AMD hasonló célú Hypertransport technológiája nem képes felvenni vele a versenyt, így 2003 második felétől valószínűleg az Arapahoe váltja le a PCI buszt. *(EM)*

A mobilok fényes jövője

Intel

Az Intel 2003 tavaszán dobja piacra Banias fedőnevű mobil processzorait, amelyek a hamvába holt Timna projekt eredményein alapulnak. Az áttervezett Pentium III (Tualatin) architektúrát megerősítik a Pentium 4-ben megjelent újításokkal, például a hyper-pipelined feldolgozással. A Banias integrált CPU lesz – mint a Cyrix MediaGX. Első változatai 1,4 GHz-esek lesznek. Már chipkészleteket is készítenek hozzájuk, de ezekről csak a fedőnevük került nyilvánosságra: Odum és Monterra. *(EM)*

Betegeskedő DDR-piac?

Via

Több tajvani cég, köztük a Via is csökkenti átmenetileg DDR-termelését. Az ok egyszerű: a Pentium III-as alaplapok piaca már annyira telített, hogy nem lehet alaplapcserére bírni a vásárlókat pusztán az új memória miatt. A cégek ezért inkább kivárják, amíg megjelennek a Pentium 4-hez és az Athlonhoz az első hibátlanul működő DDR memóriás alaplapok, ami néhány hónapon belül megtörténhet. Addigra a legtöbb cég chipkészlete már a leggyorsabb DDR333-as memóriákat is támogatni fogja. A teljesség igénye nélkül: Intel i845D/G, Via Apollo Pro 2002 és P4X266, SiS 645, Ali M1681 stb. Szerencsére a DDR memóriák elkerülték az RDRAM nagy buktatóját, azaz áruk már most is megfizethető.

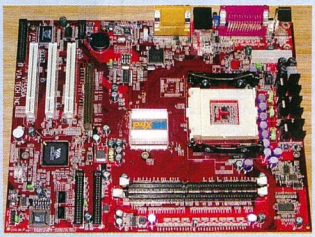

A Via híres P4X266 referencia-alaplapja

Az ellátással sincs gond, nagy mennyiségben kaphatók a különböző kapacitású modulok. Az igazi áttörést mégis sokan csak jövőre várják – ettől fogva támogatja az Intel hivatalosan a DDR technológiát. *(EM)*

Reszkess, Direct3D!

OpenGL 1.3

Elkészült a legfrissebb OpenGL grafikus szabvány. Az újítások még jobban megerősítik az OpenGL amúgy is jó pozícióit. A cube map texturing a javított environment mapping és a jobb megvilágítási lehetőségek érdekében került bele a szabványba. További újdonságok: teljes és részletes élsimítás, új textúrázási eljárások (add, combine, dot3, border filtering). A tömörített textúrák kezelését is javították. A nagyobb hardver- és szoftvergyártók már bejelentették, hogy támogatják az új szabványt. Teljes technikai dokumentációja CD-mellékletünkön is megtalálható. *(EM)*

www.opengl.org

Genius

Optical Precision Convenience

Human Oriented
International Image
Technology and Trust

Genius

New Genius, New Value !

NetScroll Optical

A nagy precizitású görgetőgombos optikai egér

A NetScroll Optical egér egy olyan ötgombos optikai mutatóeszköz, amely a hagyományos egerektől eltérően nem tartalmaz golyót. Helyette optikai érzékelő és a digitális jeleket feldolgozó processzor segítségével követi az egér mozgását, ami egyrész kiküszöböli a téves kurzormozgást, másrészt szükségtelenné teszi az egéralátét tisztítását.

- Nagyobb precizitás optikai elven, mely kiváltja az egér golyóját és feleslegessé teszi a portisztítást
- Öt programozható gomb a gyakran használt programok indításához
- Az oldalgomb LED-jei kijelzik az egérmozgás állapotát

TwinTouch Wireless
A fólényes vezeték nélküli egér és billentyűzet

ColorPage-Vivid 4
Vékony kialakítású ötgombos CCD szkenner

Genius **Network Starter Kit**

SK-S502
Alapcsomagok hálózatok kialakításához

FAN Electronics Ltd
Add: Teve u. 7-11. / G földszint,
H-1139 Budapest
Tel: 36-1-239 7020
36-1-239 7021
Fax: 36-1-452 0720

NetScroll+ NB Eye
A mini optikai és görgetőgombos egér

ColorPage-HR6A
Otthoni ADF szkenner 15 lapos adagolóval

SK-E802
Alapcsomagok hálózatok kialakításához

KYE SYSTEMS CORP.
Tel: (886) 2 2995-6645
Fax: (886) 2 2995-4751
email:sim@email.geniusnet.com.tw

Genius Web: www.geniusnet.com.tw
OEM/ODM: www.kyecom.com

A sebesség mámora

Kutatás-fejlesztés

Német kutatóknak sikerült összekapcsolniuk egy csiga idegsejtjeit egy mikroprocesszorral, azaz létrehozták a világ első, részben élő integrált áramkörét. Azért a csigákra esett a választás, mert idegsejtjeik valamivel nagyobbak, ezért könnyebben kezelhetők, mint sok más élőlény idegsejtjei.

Nem elég nekünk a francia konyha?!

A kutatók mikroszkopikus pipettával kivettek egy csigából mintegy húsz idegsejtet, majd a kiemelt neuronokat mikroprocesszorok fölé helyezték. Mindegyik sejtet összekapcsolták egy-egy távvezérelt tranzisztorral – amely képes felerősíteni a parányi feszültségeket – és egy-egy energiaforrással, amely stimulálta az idegsejteket.

A kísérlet eredményes volt, a szilíciumchip által produkált elektronikus jel átjutott az első idegsejtre, amely továbbította a másodikra, végül visszajutott a szilícium félvezetőre – létrejött a legelső, részben élő, integrált áramkör. A kísérlet alapján a jövőben gyógyíthatóvá válhat az idegrendszeri betegségekből fakadó hibás mozgáskoordináció, vagy visszaadható lesz a látóidegek károsodása miatt elvesztett látás. A számítástechnika is nyer ebből: nagy hibatűrésű, rendkívüli körülményekhez is alkalmazkodni képes számítógépeket lehet kifejleszteni, ha idegsejteket is beépítenek a komputerek integrált áramköreibe. És még mondja valaki, hogy a Star Trek hülyeség! *(GYF)*

Házimozi

Nvidia

Mintha a 3D-s grafikus chipek fejlesztése és gyártása már nem lenne elég nagy kihívás az Nvidiának. A cég a közelmúltban jelentette be, hogy elkészítette a Personal Cinema kártyát, amely alkalmas DVD-filmek lejátszására, valamint tévéműsor vételére és rögzítésére. A kártya segítségével késleltetve is tudjuk nézni a műsort: miközben nézzük a film elejét, a kártya rögzíti számunkra az éppen sugárzott részt. Az új divatnak megfelelően univerzális távirányítót is kap majd a szoftveres kezelőfelület mellé. Az Nvidia képviselőjének elmondása szerint a Personal Cinema kártyák ára 149 és 429 dollár között fog mozogni a grafikus lapkájától függően. Az Nvidia csak a grafikus chipeket készíti, a Personal Cinema kártyákat a VisionTek és a Compro Technology gyártja majd. *(GYF)*

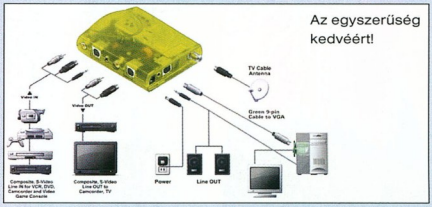

A váltások ideje

Fujitsu

A Fujitsu vezetősége úgy döntött, hogy – a tervek szerint – az idén leáll az asztali PC-kbe való merevlemezek gyártásával, mert túl nagy a konkurenciaharc ebben a szegmensben. A Maxtor, az IBM, a Seagate, a Western Digital és a Samsung mellett „csupán" 9%-os piaci részesedéssel bír a Fujitsu. A szkennereket, magnetooptikai meghajtókat, notesz- és asztali gépeket, szerverbe merevlemezeket is gyártó cég a jövőben a mobil és a szerverpiacra kíván összpontosítani. Ez a versenytársainak bizonyára jó hír, mivel megszerezhetik a piaci részesedését. *(ST)*

www.fujitsu.com

A bejelentések ideje

Nvidia

Az Nvidia az új GeForce bejelentését is az Ati Radeon 2 megjelenésére időzítette – mindössze fél évvel a GeForce3 megjelenése után. A 6 hónapos fejlesztési ciklus persze nem igaz, a tényleges munkálatok akár egy évnél is több időt igényelhetnek.

Sokkal közelibb viszont a GeForce3 Ultra megjelenése. Azt már lehet tudni róla, hogy a magórajelét feltornázták 300 MHz-re, és 0,13 mikronos technológiával gyártják. A 3,5 ns-os DDR memóriamodulok 570 MHz-es órajelre képesek – ezekből 128 Mbyte csücsül a kártyákon. A magon belüli újdonság, hogy két újabb vertex shadert is munkába állítottak, valamint az élelmesást nyolcszoros mintavételezésűvé tették. A két monitor kezelése mellett az Advanced változat egy tévé- és rádióvevő egységet is magában foglal. A GeForce3 Ultra/Advanced chippel szerelt kártyák még karácsony előtt a boltokba kerülnek – nyilván csillagászati áron. *(EM)*

www.nvmax.com

Kettő az egyben: UltraSparc V

Sun

Alig indította útjára a Sun Microsystems az UltraSparc III mikroprocesszort (a Texas Instruments befejezte a rézalapú változat tesztgyártását), a Sunnál már az ötödik generáció tervein dolgoznak. Jelenleg a III-as UltraSparc 750 MHz-en üzemel, amit hamarosan 1 GHz fölé akarnak tornászni. Az V-ös órajele már várhatóan 1,5 GHz lesz. Legnagyobb technológiai újítása az lehet, hogy a tervek szerint két különböző üzemmódban dolgozik majd. Ezeket más-más feladatok elvégzésére hegyezik ki: az egyik a nagy számításigényű feladatokhoz, például 3D-s grafikai számításokhoz, rendereléshez stb.; a másik inkább üzleti alkalmazások futtatásához, adatbázis-kezeléshez és információgyűjtögetéshez használható, feladata lenne az energiatakarékosság is.

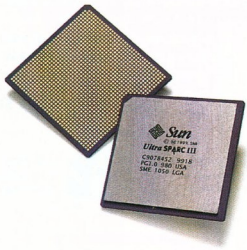

A legutóbbi elöd

A Sun az új processzorarchitektúrához az Intel Itaniumból és az IBM Power4-ből is merített ötleteket. Az Itaniumból az utasításszintű párhuzamosítást (instruction-level parallelism) veszik át, a Power4-ből a szálszintű párhuzamosítást (thread-level parallelism). *(ST)*

www.sun.com/microelectronics/UltraSPARC/

NEW P4 Motherboards

Give your PC Attitude

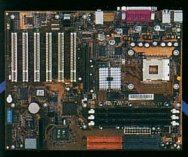

>> BL7 / BL7-RAID

- Intel Pentium® 4 Processor Socket 478
- Supports 3GB SDRAM
- Onboard ATA 100 / RAID
- SoftMenu™III

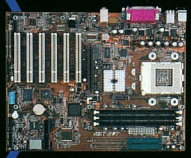

>> BW7 / BW7-RAID

- Intel® Pentium® 4 Processor Socket 423
- Supports 3GB SDRAM
- Onboard ATA 100 / RAID
- SoftMenu™III

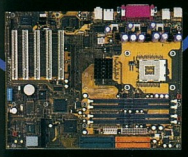

>> TH7II / TH7II-RAID

- Intel Pentium® 4 Processor Socket 478
- Supports 2 GB RAMBUS
- Onboard ATA 100 / RAID
- SoftMenu™III

ABIT

Your Reliable Partner

www.abit.com.tw

Mycom

Tel: 06-1-204-5474 / 06-1-204-5444
Fax: 06-1-204-7444
E-mail: mycom@mycom.hu
http://www.mycom.hu

X-Box

Rémhír és cáfolat

Egyes hírek szerint a Microsoftnak nehézségei támadtak az X-Box alaplapjának gyártásával, mert nagyon bonyolult, rengeteg integrált vezérlőt tartalmaz, mégis olcsón kellene előállítani.

Az X-Box beszállítói köréből több cég is aggódik a megjelenés csúszása miatt, az ugyanis az azonos időben megjelenő GameCube sikerének esélyét növelné. Több szakértő úgy véli, hogy a Microsoft nem tudja legyártani a megjelenésig a tervezett 600–800 ezer konzolt, sőt az év végéig tervezett 1,5 millió eladott példányt sem tudja elérni.

A Sony már átélt valami hasonlót, amikor a PlayStation 2-ből a tervezett egymillió helyett csupán a felét tudta legyártani a megjelenés időpontjáig a grafikus chip gyártási nehézségei miatt. James Barnard, a Microsoft szóvivője úgy nyilatkozott, hogy a megjelenési dátumot tartani tudják, a probléma mindössze a rosszindulatú áskálódás – nem pedig az alaplap. Sajnos a darabszámról egy szót sem ejtett. *(EM)*

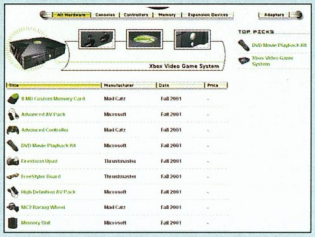

Minden nagyon szép, minden nagyon jó!

Plextor

Mobil kemence

A Plextor hordozható meghajtóját, a PlexWriter 8/8/24U-t elsősorban azoknak ajánlja, akik a noteszgépüket szeretnék bővíteni hatékony adattároló készülékkel. Persze az új CD-újraíró csatlakoztatható asztali számítógépekhez, sőt USB csatolója révén Macintoshokhoz is. Kedvező kialakításának köszönhetően nagyon könnyű, burkolata pedig strapabíró. Támogatja az USB 1.1-et, de maximális teljesítménye – 8-szoros sebességű írás és újraírás – csak a gyorsabb adatátvitelt lehetővé tevő USB 2.0-val érhető el. *(GYF)*

Utánunk a tűzözön!

Maxtor

Külső segítség

A Maxtor bejelentette új, Personal Storage 3000LE típusjelű külső merevlemezét, amely 2.0-s USB interface-szel csatlakozik a PC-hez. Ebben a kategóriában a Maxtor jelent meg elsőként külső merevlemezzel. Az USB 1.1-nél mintegy 40-szer gyorsabb 2.0-s interface-en lógó merevlemez kiválóan használható olyan területeken, ahol fontos a gyors adatmozgatás – például fotók, videók, játékok tárolásánál, szerkesztésénél. A 200 dolláros, 5400-as fordulatszámmal pörgő, 40 Gbyte kapacitású merevlemez már megrendelhető a Maxtor on-line boltjában. Ha a gép régi, és nem ismeri az USB 2.0-t, vásárolni kell hozzá USB 2.0-s PCI kártyát, amelynek adatátviteli sebessége több mint 480 Mbit/s, ára pedig 50 USD. *(ST)*

➦ www.maxtor.com/Maxtorhome.htm

AGP 3.0

Sietős busz

A fantáziadús AGP 3.0 lesz a már bejelentett nyolcszoros sebességű AGP szabvány hivatalos neve. A PCI-SIG döntése alapján ez lesz az utolsó párhuzamos buszrendszer, amely kompatibilis a 4x AGP-vel, de a régebbi AGP 1x és 2x szabványú kártyák már nem használhatók AGP 3.0-val. A 32 bites rendszer 533 MHz-es frekvenciájának köszönhetően maximálisan 2,1 Gbyte-ot képes forgalmazni másodpercenként. Az AGP 3.0-t a későbbiekben megjelenő soros AGP váltja majd fel, amely az Arapahoe szabványon alapul. A soros rendszer teljesen inkompatibilis lesz az AGP 3.0-val, tehát itt éles váltásra kell számítani, akárcsak a PCI–AGP váltáskor. Az Intel nem tett közzé pontos adatokat a szabványról, mert még javában dolgoznak rajta, de a 10 Gbyte/s-os adatátviteli sebességet sem tartják lehetetlennek. Az AGP 3.0 egyik újítása az isochronous adatátvitel, amellyel már az NGP (Next-Generation Graphics Port) szabványban is találkozhattunk. *(EM)*

Creative

Magasra törve

Célegyenesbe érkezett a Creative régóta várt hangchipjének, az Audigynek a fejlesztése. A Live! kártyákon sikerrel szereplő EMU10K1-et leváltó mag több jól használható újdonsággal rukkol elő. Ezek leginkább a 3D-s játékok hanghatásainak fejlesztéséhez használhatók. A 32 bites processzor négyszer erősebb lesz számolásban, mint elődje, amit az új – remélhetőleg nyitott – szabvány, az EAX Advanced HD használ majd ki.

A Multi-Environment technológia révén akár négy hangzásképet is használhatunk egyszerre. Az Environment Morphing az egyes hangzásokat mossa egymásba, míg az Environment Panning térben helyezi el a különböző hangzásképeket. Az Environment Reflections az Aureal A3D 2.0 egyik nagy újítása volt (az Aureal több fejlesztője is a Creative-nál dolgozik már). Ez a tárgyak anyaga alapján számolja ki a visszaverődést. Az Environment Filtering szabadtéri vagy zárt szobai környezetet emulálva a hangokat élethűen szólaltatja meg. Szintén új a DREAM technológia, amellyel a sztereó vagy egyéb kódolású jelforrásokat terjeszti ki az Audigy akár 5.1-es térhangzássá (erre egyébként a Philips QXpander is képes). A Creative legnagyobb riválisa valószínűleg az Nvidia integrált chipje lesz, hiszen minek egy külön hangkártya, ha ugyanolyan tudású vezérlőt integráltak az alaplapra. A Creative mellett szól azonban a több évtizedes tapasztalat, amivel az Nvidia ezen a piacon nem dicsekedhet. *(EM)*

Vájtfülűeknek és botfülűeknek egyaránt

➦ www.soundblaster.com/audigy/gaming.asp

Viszonteladóink részére ingyenes bemutató! Telefonáljon!

Miért kockáztatna, ha a legújabb védelem már kapható?

Védje fontos adatait és eszközeit az új APC Back-UPS® CS rendszerrel.

Az APC új Back-UPS® CS egy vállalati munkaállomásokhoz és otthoni számítógépekhez tervezett, megbízható, nagy teljesítményű szünetmentes tápegység. Ez az első és egyetlen szünetmentes tápegység, amely USB- és soros kapcsolatot is kínál egy kompakt egységben, és így többféle számítógép-rendszerrel kompatibilis.

Mindegy, hogy a számítógép otthon vagy az irodában található, a megbízható működéshez egyenletes tápellátásra van szükség. Az IBM által készített felmérés szerint egy számítógép havonta átlagosan 128 feszültségingadozásnak van kitéve, kezdve a túlfeszültségektől és feszültséglökésektől (amelyek károsíthatják a hardvert), a kisebb vagy nagyobb feszültségesésekig és áramszünetekig (amelyek adatvesztést okozhatnak). A szünetmentes tápegység (UPS) minden számítógép-rendszer nélkülözhetetlen része, mivel soha nem tudható, mikor keletkezik zavar az áramellátásban. Feszültségingadozás esetén az APC Back-UPS® CS akkumulátorra kapcsolja a számítógépet, így a rövid idejű áramszünet alatt tovább dolgozhat, vagy automatikusan leállítja a rendszert hosszabb kimaradás esetén.

Válassza az APC-t, ha megfizethető, megbízható, nagy teljesítményű feszültségvédelmi megoldásra van szüksége. A több mint 10 millió ügyféllel az APC több számítógépet véd világszerte, mint bármilyen más márka. Ha az APC-t választja, a "Legendás Megbízhatóságot" választja.

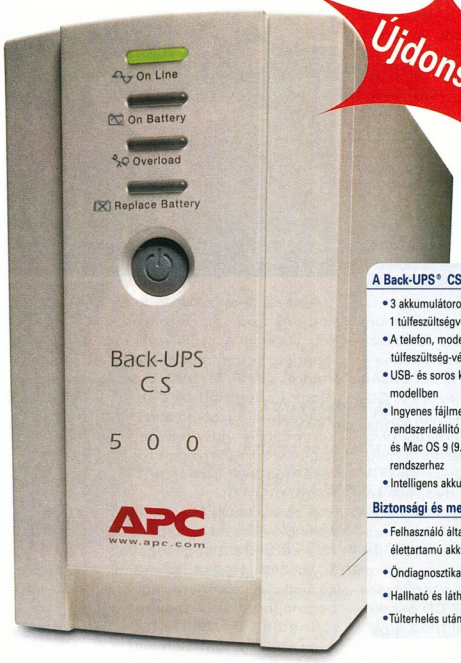

Újdonság!

A Back-UPS® CS tulajdonságai:

- 3 akkumulátoros és túlfeszültségvédő, 1 túlfeszültségvédő csatlakozó
- A telefon, modem, fax és DSL-vonal túlfeszültség-védelme
- USB- és soros kapcsolat egy modellben
- Ingyenes fájlmentő és automatikus rendszerleállító szoftver Windows és Mac OS 9 (9.0.4 vagy újabb) rendszerhez
- Intelligens akkumulátorkezelés

Biztonsági és megbízhatósági előnyök:

- Felhasználó által cserélhető, hosszú élettartamú akkumulátorok
- Öndiagnosztika
- Hallható és látható riasztások
- Túlterhelés után egyszerűen újraindítható

Egyéb megoldások az APC-től:

Kábelek:
Soros, párhuzamos, USB kábelek, LAN-, nyomtató-kábelek és egyebek

SurgeArrest:
Nagy teljesítményű védelem túlfeszültségek ellen

SurgeArrest Notebook Pro:
Megbízható feszültségvédelem notebook-ok számára

Back-UPS Pro®:
Magas rendelkezésre állású védelem üzleti alkalmazásokhoz

APC®
Legendary Reliability™

Vezetéknév _____

Keresztnév _____

Beosztás _____

Cég _____

Cím _____

_____

Irányítószám _____ Város _____

Ország _____

Telefon _____ Fax _____

E-Mail _____

Szeretne az APC termékeivel, szolgáltatásaival és akcióival kapcsolatos hírlevelet kapni e-mailben? ❒ Igen ❒ Nem

Most el(Ször lép kapcsolatba az APC-vel? ❒ Igen ❒ Nem

Vállalkozás típusa: ❒ Magánfelhasználó/Otthoni iroda
❒ Kis-/közepes vállalat (kevesebb mint 500 alkalmazott)
❒ Nagyvállalat (több mint 500 alkalmazott)
❒ Államigazgatási szerv
❒ Számítógép-viszonteladó/APC-partner

Ingyenes feszültségvédelmi katalógus.

☐ IGEN! meg szeretném tudni, hogyan válasszam ki a rendszeremhez legjobban illő szünetmentes tápot. Küldjenek INGYENES katalógust.

☐ Nem, ezúttal nem kérek ingyenes katalógust, de szeretnék feliratkozni negyedévenként megjelenő hírlevelük levelezési listájára.

E-mail: apcHUN@apcc.com **Jelszó 64228v**

***POWERLINE* +361209-4678 • FAX: +361209-4677**

©2001 American Power Conversion. Valamennyi védjegy a tulajdonosáé. BK1A1EF-HU

www.apc.com – APC Magyarország, 1114 Budapest, Könyves Gy. u. 5. II. em. 3.

Hewlett-Packard

Újraíró DVD- és CD-meghajtó

A Hewlett-Packard Company (HP) bemutatta első DVD-/CD-újraíróját. A HP DVD-Writer dvd100i-vel üzleti és magánfelhasználók gyorsan és egyszerűen készíthetnek saját DVD- és CD-felvételeket.

A meghajtó a DVD+RW technológiára épül. Az újraírható formátumok közül ez az egyetlen, amelynek fejlesztésekor kezdettől fogva szem előtt tartották a különféle szórakoztatóelektronikai és személyi számítógépes környezetek tökéletes együttműködésének fontosságát. A HP DVD-Writer dvd100i ráadásul az interaktív, dinamikus videofelvételek készítését, másolását és lejátszását is támogatja, és a nagy kapacitású információtárolást is lehetővé teszi.

DVD-lemezekkel maximum 2,4-szeres tempójú újraírásra és 8-szoros olvasásra képes – az 1-szeres DVD-sebesség hozzávetőleg 9-szeres CD-sebességnek felel meg. A CD-k maximális írási/újraírási/olvasási sebessége ennél a meghajtónál 12/10/32-szeres.

A DVD-Writer dvd100i sebessége tehát gyors és egyszerű DVD-, illetve CD-írást garantál. A DVD+RW-lemezek kapacitása 4,7 Gbyte, ez háromórányi videoanyag tárolására elegendő, illetve 7 CD összkapacitásának felel meg. Így a felhasználók jelentős megtakarítást érhetnek el az adathordozókkal kapcsolatos idő- és pénzráfordítás terén.

A DVD+RW-adathordozók a legtöbb ma kapható DVD-ROM és DVD-videolejátszóval képesek együttműködni.

HP DVD-Writer dvd100i: tartalmas szoftvercsomaggal

A készülékhez hasznos alkotó- és szerkesztőszoftvereket, valamint videofelvevő és -beégető programokat mellékelnek. A HP MyDVD Video (Sonic) a legtöbb DVD-meghajtóval és asztali lejátszóval kompatibilis videofelvételek, fotók és zenei anyagok rögzítését teszi lehetővé DVD-lemezre.

A nem kívánt képkockák törölhetők, és a teljes képanyag átrendezhető a segítségével. A videofelvételek egyszerűen, közvetlenül kameráról vagy videomagnóról a DVD-lemezre tölthetők, de AVI, MPEG-1 vagy MPEG-2 formátumban is DVD-re menthetők. A DVD-re égetés előtt nincs szükség authoring eljárásra, ezért jelentősen leegyszerűsödik a DVD-írás. A HP RecordNow (Veritas) szoftverrel olyan CD-ROM vagy audio CD írható, amely a legtöbb olvasóval és lejátszóval kompatibilis. A HP RecordNow-val emellett olyan DVD-lemezeket is létre lehet hozni, amelyek a legtöbb DVD-meghajtóval lejátszhatók. A HP DLA (Veritas) programmal a Windows Explorer file-jai húzd és ejtsd módszerrel CD-re vagy DVD-re vihetők, illetve bármely alkalmazásból, közvetlenül elmenthetők. A HP Simple Backup (Veritas) pedig megbízható biztonságimásolat-készítési rendszer az egyedi file-ok, mappák vagy akár az egész merevlemez védelméhez és helyreállításához. A HP Simple Backup szoftverbe katasztrófaelhárítási képességet is beépítettek.

A HP DVD-Writer dvd100i várhatóan 2001 októberében kerül kereskedelmi forgalomba, ára lapzártánkkor még nem volt ismeretes.

→ www.hp.hu

Előző számunkban már bemutattuk a Coolink hűtőventilátorok második generációjának első két tagját.

Az alábbiakban további hat új modellről számolunk be.

A Cool122+ két igazi különlegessége a borda aljzatára szerelt vörösréz lapka és a bordalapkák felső profiljának kialakítása.

Cool132+: 6800 fordulat percenként, alumíniumötvözet bordák

A 60x60x25 mm-es ventilátort dupla golyóscsapággyal látták el. Percenként 38 köbláb (1,08 m^3) levegőt szállít 6800 percenkénti fordulatnál.

Áramellátását a számítógép tápegységéről kapja, az alaplapra csak a fordulat-

DTK Computer Hungary

ECS alaplapok vezérképviselete

A DTK Computer Hungary Rt. mint kijelölt hivatalos vezérképviselet megkezdte az ECS (Elitegroup Computer Systems) márkájú alaplapok magyarországi forgalmazását. Az ECS a nemzetközi piac élvonalához tartozik, jóllehet Magyarországon neve egyelőre ismeretlenül cseng. Havi egymillió darab legyártott alaplapja számos rendszerintegrátorhoz és OEM-nagyfelhasználóhoz jut el. Többek között augusztusban az IBM-mel kötött megállapodása nyomán az ECS havi 500 ezer Pentium 4-es alaplapot szállít a Kék Óriás gépeibe – áll a DTK Hungary közleményében.

Az 1987-ben alapított ECS előszeretettel használja elsőként az új technológiákat, például az alaplapgyártók közül elsőként épített a Via P4X266 chipkészletére Pentium 4-es alaplapot.

Az ECS által gyártott alaplapok stabilitásáról és megbízhatóságáról számos nemzetközi szakmai elismerés tanúskodik, többek között a német PC Welt, PC Direkt, PC Hardware, a lengyel CHIP és a japán DOS Power Report részéről. Magyarországon a hivatalos importőr egyelőre 5 sikeres, különböző platformú és chipkészletű ECS alaplapot forgalmaz (P6ISA-II, P6S5AT, P6VXA, K7VTA3, K7VZA), illetve az ECS által gyártott BookPC is a kínálatba tartozik.

Az alaplapok választéka folyamatosan bővülni fog Magyarországon is, az ECS fejlesztéseinek megfelelően.

→ DTK Hungary ☎ 214-9107
→ www.dtkcomputer.hu
→ www.ecs.com.tw

Codra

Wacom-disztribúció

A Codra Kft. – amely több mint három éve van jelen a hazai piacon a Corel szoftvereinek kizárólagos képviseleti jogával – a digitalizálóeszközeiről, tábláiról ismert Wacom termékek értékesítését is megkezdi mint hivatalos magyarországi nagykereskedő.

A Wacom digitalizálótáblák palettáján belépő szintű, professzionális grafikus alkalmazásra szánt, mérnöki/műszaki feladatokra kialakított, valamint egyedi igények kielégítésére alkalmas készülékek

Coolink

Második generációs frissítők

szám-figyelő tűje csatlakozik. Maximum 1,7 GHz-es AMD Athlon processzorhoz ajánlják.

Mint az összes többi Coolink processzorhűtő, ez is 3 év garanciával bír, és a magas fordulatszám miatt ventilátorvédőt is kapott.

A Cool122 gyakorlatilag az előző modell „kistestvére".

A lényeges különbség a ventilátor fordulatszáma – ebben az esetben 4500 fordulat/perc, így a „védőrácsra" sincs szükség. A termék maximum 1,55 GHz-es AMD Athlon processzorokhoz javallott.

A Cool132+ visszatér a 6800 percenkénti fordulathoz, és ezzel a védőrácshoz is. Bordáit alumíniumötvözetből készítik, és maximum 1,6 GHz-es AMD Athlon processzorokhoz használható biztonságosan.

A Cool132 ugyanabban tér el az előző modelltől, mint a Cool122 a nagyobbik testvérétől: kisebb a fordulatszáma, nincs rajta védőrács, illetve alacsonyabb áramfelvétele miatt a tápfeszültséget az alaplapról kapja.

A Cool142 hűtőbordája azonos a Cool132/132+ modellekéivel, a ventilátor zajszintje viszont lényegesen alacsonyabb. Teljesítménye legfeljebb 1,4 GHz-es AMD Athlon processzorokhoz elegendő.

Végül a Cool181 a „legkisebb" második generációs Coolink termék, 900 MHz-es AMD Duron processzorokhoz és bármilyen Intel Socket 370-es processzorhoz ajánlott.

Cool142: csökkentett zajszintű ventilátor

A felsorolt termékek egyébként egytől egyig bármilyen Intel Socket 370-es CPU esetében helytállnak.

- Kelly-Tech ☎ 350-1246
- sales@kelly-tech.hu
- www.kelly-tech.hu
- www.coolink-cooler.com.tw

egyaránt megtalálhatók. Az USB portos eszközök használhatók PC-, Macintosh- és Unix-környezetben is.

A disztribúcióval egy időben jelentették be a Wacom Graphire.2 modelljét, amelynek szállítását szeptember első felében meg is kezdték.

Az 1000 dpi felbontású, elem és vezeték nélküli beviteli eszközökkel használható tábla nyomásérzékenysége 512 szintű. A termék Windows 98/Me/2000/XP és Mac OS 8.51/9.1 környezetben használható.

Listaára nettó 33 900 Ft.

- Codra Kft. ☎ 481-2160
- www.codra.hu
- www.wacom-europe.com

SPRINT
SZOFTVER és HARDVER
Sokoldalú Pontos Rugalmas Innovatív Nagyvonalú Tisztességes MEGOLDÁS
www.sprint.hu
KÍNÁLATUNKBÓL:
Nagy -kicsiben
Compaq iPAQ H3630 zsebPC
- Színes LCD kijelző (TFT), érintőképernyő
- Sztereó hang, infravörös port
- Gyors, 32 bites processzor (IntelStrongARM 206 MHZ)
- Windows CE operációs rendszer bővítési lehetőségek: internet, GPRS, GPS, email, fax, stb.
- 32 MB RAM, 16 MB ROM
- Lithinium Polymer akku

Akciós ára:
175 900.- Ft+áfa helyett most
119 900.- Ft+áfa!

Office XP magyarul
Központban a felhasználó
MÁR 89 900.- Ft+áfa-tól

Áraink tájékoztató jellegűek és nem tartalmazzák a 25%-os áfát. Akciós ajánlataink a készlet erejéig érvényesek.
Részletes információért hívja munkatársainkat!
F i g y e l e m !
Ha Ön először vásárol cégünknél és ezt weboldalunkon keresztül teszi meg, a listaár-kedvezmény a hardver termékekre 2%, a szoftver kínálatunkra pedig 5%!
Üzleteink: Sprint Computer Kft.
1087 Budapest, Berzsenyi u. 3. Tel.: (1) 459-0232
8000 Székesfehérvár, Petőfi u. 1. Tel.: (22) 502-880
6722 Szeged, Bartók tér 13. Tel.: (62) 55-22-33
Hardver, szoftver megoldások kereskedelme
www.sprint.hu

Xerox

Új Phaser7700 A3+ színes nyomtató

A Phaser7700-as típus bejelentésével olyan eszközzel bővült a Xerox A/3-as palettája, amely a legigényesebb grafikai felhasználók elvárásainak is eleget tesz, ugyanakkor kategóriájában leggyorsabb a piacon. Sebessége a hagyományos (négyfázisú) lézernyomtatóénak a háromszorosa, azaz 22 lap/perc, az első színes oldal elkészítési ideje 13 másodperc, a többi lap 3 másodpercenként követi. Felbontása 1200 dpi. De nemcsak a motor sebessége hihetetlenül gyors, hanem az adatfeldolgozásé is, amit alapkiépítésben 500 MHz-es processzor, 5 Gbyte-os merevlemez és 10/100-as hálózati kártya biztosít.

A munkák gyors kivitelezését az alapkiépítésbe tartozó autoduplexitás is segíti, és a nyomtatóhoz munkabefejező egység (finisher) csatlakoztatható. A 7700-as terhelhetősége százezer oldal havonta. Ezt a nagy kapacitást megfelelő kellékanyagok szolgálják ki: a papírbemenet 2500 lapig bővíthető, a PhaserMatch ICC 7700 színkezelő szoftverrel pedig egyéni profilok készíthetők. A nyomtatóhoz új hordozócsalád is megjelent, a Phaser fotópapír grafikus felhasználóknak (Tabloid Extra, 216 g/m²) és a Phaser proofpapír újságokhoz (Tabloid Extra, 74 g/m²).

Folder Trade Kft.
☎ 349-0140
www.foldertrade.hu
folder@foldertrade.hu

Canon

PowerShot G2

A Canon bejelentette első 4 megapixeles kompakt digitális fényképezőgépét, a PowerShot G2-t.

Az új készülék a cég méltán sikeres G1-es modelljére épül, amelytől az objektívjét (34–102 mm, f/2,0–f/2,5), a külső megjelenését és a kezelőszerveit is örökölte.

A Canon belépője a 4 megások klubjába

Ezzel szemben új az 1/1,8 colos CCD, amelynek érzékenysége ISO 50 és ISO 400 között változtatható. A legnagyobb lehetséges felbontás 2272x1704 képpont – ezzel már akár A/4 méretű fotónyomatokat is lehet készíteni. A képek a JPEG formátum mellett a Canonnál megszokott veszteségmentes RAW formátumban is elmenthetők, ami körülbelül harmadannyi helyet foglal, mint a TIFF.

A képminőség javításához a Canon mérnökei továbbfejlesztették a G1-ben használt jelfeldolgozó processzort (DSP), és javítottak a CCD

Enermax

Csúcskategóriás tápegységek

Noha az élettartam-garanciás Chieftec tápegységekkel nehéz versenyezni, de a Kelly-Tech mégis sokat remélhet az Enermax termékeitől, amelyeknek megkezdte hazai forgalmazását.

Legalábbis erre utal, hogy az eredetileg „csak" kétéves garanciát Magyarországon három évre terjesztette ki.

A termékek ára nem mindennapi, de az összes létező szabványnak megfelelnek.

A szemmel látható sajátságok közé tartozik a két hűtőventilátoros megoldás, a szinte kihasználhatatlan mennyiségű tápcsatlakozó, az alapfelszerelésnek számítható Intel Pentium 4 tápellátás és a csatlakozók aranyozása.

A füllel hallható (vagy inkább nem hallható) tulajdonság a rendkívül alacsony zajszint. A termékekből egyelőre a 250, 300 és 350 W-os modellek kaphatók, de nem hiányoznak a gyártó palettájáról a 650 W-os modellek és a redundáns – leginkább szerverekhez tervezett – tápegységek sem.

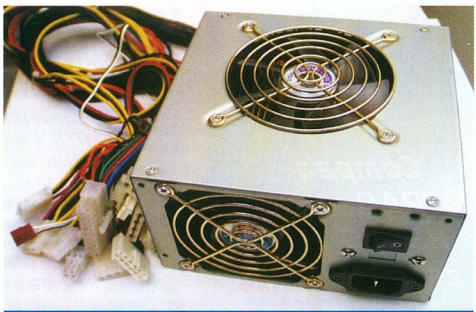

Szembetűnő a tápegység kétventilátoros hűtése

Kelly-Tech ☎ 350-1246
sales@kellytech.hu
www.kellytech.hu
www.enermax.com.tw

Minolta

Fiery Z5 és CF 9001

A Minolta Magyarország Kft. megkezdte az anyavállalat új nyomtatószerverének, a Fiery Z5-nek a forgalmazását, amely a cég csúcskategóriás digitális színes másolójához, a CF 9001-hez készült. A Fiery Z4-et felváltó új nyomtatószerverben 866 MHz-es Pentium III-as processzor dolgozik, 40 Gbyte kapacitású merevlemezzel és 250 Mbyte-os Zip meghajtóval karöltve. Az alapkiépítésben 256 Mbyte memória 768 Mbyte-ig bővíthető. Ezenkívül a szervert CD-meghajtóval, FastEthernet 10/100BaseT hálózati interface-szel és video interface-szel is felszerelték.

A CF 9001 digitális színes másoló-nyomtató a Minolta LIMOS (Laser Intensity MOdulation

A Fiery Z5 és a CF 9001 párosa

előtt található mozaik színszűrő jellemzőin is.

A G2 három fókuszpontot kapott (a G1-ben csak 1 volt), a gép az egyszeri élességállítás mellett immár követő autofókusz módban is tud dolgozni.

Az új gép rugalmasságát jelzi, hogy a felhasználó 12 felvételi mód közül választhatja ki a számára leginkább megfelelőt.

A G2-be hisztogram funkciót is beépítettek a Canon mérnökei, amelynek köszönhetően a kép elkészítése után azonnal ellenőrizhető az árnyalatok spektrális eloszlása, és korrigálható az esetleges túl- vagy alulexponálás.

A G2-ben dolgozó elektronika tervezésénél fokozottan ügyeltek arra, hogy az akkumulátor egyszeri feltöltésével minél tovább lehessen használni a gépet.

www.powershot.com

Bubble Jet S800: az év fotónyomtatója

Májusi tesztünk ajánlott fotónyomtatója a Canon S800 modellje volt – a Canon színes tintasugaras nyomtatócsaládjának zászlóshajója.

A Bubble Jet S800 nemzetközi elismerésben is részesült: két rangos független nemzetközi szervezettől, az EISA-tól és a TIPA-tól is elnyerte „Az év fotónyomtatója" kitüntető címet.

Elsősorban kiváló képminősége (Advanced Microfine Droplet Technology, 2400 x1200 dpi-s felbontás, 1/6 denzitású fotótinták alkalmazása) és gyorsasága (egy A/4-es fotót hozzávetőleg 2 perc alatt készít el) segítette a két díj elnyeréséhez. A nemzetközi zsűrik értékelték továbbá, hogy a BubleJet S800 festékpatronjai külön cserélhetők, ami gyakorlatilag nullára csökkenti az elpazarolt tinta mennyiségét.

Bubble Jet S800 – külön cserélhetők a festékpatronjai

- Canon Hungária Kft. ☎ 465-8020
- www.canon.hu
- www.canon-europa.com
- Profi fotós – CHIP, 2001/4/74
- Színesben minden szebb – CHIP, 2001/5/105

System) technológiájával nyomtat, a Fiery Scan és a Fiery Z5 segítségével pedig hálózatban akár A/3-as méretben is szkennel, a beolvasott anyagot merevlemezre menthetjük, vagy közvetlenül elküldhetjük e-mailben. A Fiery Z5-öt hálózaton, illetve Internen keresztül is ellenőrizhető, konfigurálható.

- Minolta Magyarország Kft. ☎ 206-2266

AOpen CRW1632
Égető szükséglet

Győri Ferenc

A legutóbbi számunkban megejtett teszt során az AOpen már megmutatta erejét a CD- és DVD-meghajtók piacán. A cégnél úgy gondolhatták, ideje újabb területen bebizonyítani tudásukat – talán így született az AOpen CRW1632. Ahogy neve is sejteti, írni 16-szoros, újraírni 10-szeres, olvasni 32-szeres csúcssebességgel képes a korongokat.

Gibraltár sziklája. Régi, jól bevált kifejezés – ezúttal is jól jön a meghajtó stabilitásának érzékeltetésére. Minden árnyanyunkat bevetettük: karcolt, szinte vésett CD, koszos lemez, írt, újraírt és öskori lemezek. Meg se kottyantak neki, sőt mindet szinte ugyanakkora – átlagosan 24,41–24,82-szoros, maximálisan 32-szeres – tempóban olvasta. Szinte ijesztő.

Ugyanilyen megbízhatónak bizonyult az írástesztek során is. JustSpeed nevű technológiája kissé furcsán, de nagyon eredményesen működik.

A meghajtóhoz adott Nero 5 programban külön jelzi, milyen sebességeken lehet írni elméletileg az adott hordozóra. Rosszabb minőségű lemezekkel kellemetlen tapasztalat, hogy a becslés helytelen, és az írás leáll – szerencsére a lemez tönkretétele nélkül. Ugyanakkor a CRW1632-vel sikerült jó minőségű, 12-szeres sebességre címkézett lemezt 16-szorosan tele, sőt túlírni. Hiba nélkül, ugyanis a 2 Mbyteos puffert a JustLink védi, ami a megírt tucatnyi lemezből legalább négyet mentett meg.

AOpen CRW1632 – minden megoldásra nyitottan

Úgy tűnik, újabb kulcsszereplővel gazdagodott az optikai tárolók piaca, amelyre érdemes – nagyon is érdemes – odafigyelni, ahogy erre a modellre is, amely megjelenésünkkor már remélhetően kapható lesz (lapzártakor még nem volt az).

- www.aopen.com /products/optical/cdrw /crw1632.htm
- www.aopen.com /products/optical/cdrw /JustLink.htm

Cherry Cybo@rd Plus
Kötetlen műszerfal

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

A Cherry billentyűzetek és egerek hosszú sorából sem hiányozhatott egy minden különleges technikát felvonultató eszköz. Ezt testesíti meg a Cybo@rd Plus.

Az ízléses égszínkék csuklótámasz és gyorsbillentyűsor elegáns kinézetet kölcsönöz a klaviatúrának, amivel tökéletesen harmonizál a háromgombos, görgős egér. Noha az egér golyós kivitelű, precíz és jó súlyozású. Sem az egérből, sem a billentyűzetből nem kígyózik elő több méter huzal: központi vevőegységnek küldik 2,4 GHz-es frekvencián az adatokat.

Ez azzal az előnnyel jár az alacsonyabb frekin működő darabokkal szemben, hogy a hatósugarán belül akár 16 egység is működhet (a szokásos 2–4-gyel szemben) anélkül, hogy zavarnák egymást. A vevő PS/2-es csatlakozóval kapcsolódik a géphez. Mivel a rádiófrekvenciát nem különösebben érdekli „közvetlen láthatóság", ez akár a gépünk tetején, diszkréten meghúzódva is elfér.

kat – ami bőven elegendő. Az egyetlen kényelmetlenség talán az elemekből fakad, ezekből két ceruzaelem kell a billentyűzetbe és két mini ceruzaelem az egérbe. Ha ezek lemerülnek, akár működés közben is cserélhetők.

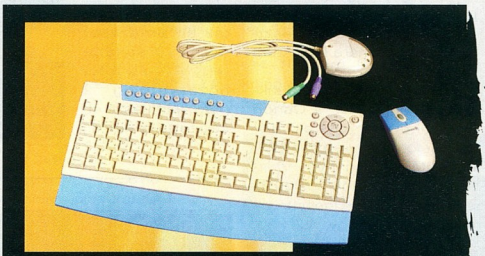
Keleti kényelem, modern technológia

A 19 programozható gyorsbillentyű rendkívül kellemes. Használójának nem nagy erőfeszítés hozzászoknia ehhez a nagyfokú kényelemhez. Az egyszerű kezelőprogrammal minden funkciót pár kattintással átállíthatunk. A billentyűk puhák, kellően érzékenyek, minőségi anyagból készültek.

A vevő hatótávolsága 5 méterre engedi elkalandozni a kilométer-hiányos felhasználót.

A Cherry Cybo@rd Plus komplett „beviteli eszköz". Minőségi, jól használható, kényelmes és még a kábelkötegeket is elfelejthetjük – az elemvásárlás terhe mellett. Várható ára 2 év garanciával nettó 21 000 Ft.

- Herta Kft. ☎ 322-2232
- www.herta.hu
- www.cherry.de/uk /produkt/produkte.htm

Philips A3.500
Hanghatás

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

A multimédiás hangfalak piaca a nagyobb nevű vállalatok számára is fontos, amit jól mutat, hogy egyre komolyabb versenyzőkkel találkozhatunk.

A Philips csúcskategóriás készüléke több ötletet is örökölt a hifirendszerektől, ami nagyon vonzóvá teszi az A3.500 készletet. A Philips nem bízta a véletlenre a sikert, a multimédiánál fontos követelményeket a legfrissebb technológiákkal elégítette ki. A 4+1 kiépítésű készlet hangfalai elektrosztatikus elven működnek. Így sikerült elérni olyan minimális mélységet, hogy oldalról nézve a szatelitek szinte éppen láthatóak. Ha még így sem lenne elég helyünk számukra, mindegyiket rögzíthetjük a falra is. Ennek ellenére hangjuk szép, tiszta, és ha kell, erőteljes. Az egyenként 10 watt szinuszos teljesítményű sugárzók hangjának tisztaságát kicsit lerontja, hogy nagy hangerőn kifogy belőlük a szusz.

Ezek a karcsú szépségek nem képesek érdemben mély hangot kiadni, ezért ebben a wOOx technológiával készített mélyláda siet a segítségükre. Ez 40 watt szinuszos teljesítményre képes, ami meglepő ilyen kis dobozról. A kis méretet a hangszórók különleges elhelyezésével ellensúlyozták. A 20 watt szinuszos teljesítményű főhangszóró lefelé sugároz, míg a merev wOOx membrán előrefelé nyomja a basszust. A wOOx mélyhangkiemelést bekapcsolva valóban jóval lejjebb megy a basszus, de nagy hangerőn néha torz, bántó a hangja. Az összes kábel a mélyláda hátul-

jában fut össze, itt található az erősítő is. Főkapcsolót nem találunk, viszont egy kis infravevőt igen. Ezt bárhova elhelyezhetjük, majd a távirányító segítségével kényelmesen állíthatjuk be az összes funkciót. Ez a megoldás ritkaság ebben a kategóriában, de a komfortérzetünket roppantul megnöveli. A bemenetekkel sem fukarkodtak a készítők, a négy hangfalas bemeneten kívül még két másik sztereó is rendelkezésünkre áll. Így könnyedén csatlakoztathatjuk MP3-lejátszónkat, tévénket vagy bármi más jelforrást. Háromféle hangzásképp között választhatunk, de mi is beállíthatjuk a magas- és mélykiemelést. A Philips A3.500 wOOx hangfalkészlete szépen muzsikál – ami el is várható ilyen nagy nevű cég termékétől. A dögös külső és – ebben a szegmensben – sok szokatlan kényelmi funkció igazán vonzóvá teszi ezt az összeállítást, bár teljes értékű DVD-zésre sajnos nem alkalmas négycsatornás kivitele következtében. A szett ára egy év garanciával nettó 42 320 Ft.

Hangok a wOOxból

↗ Multimedia.hu ☎ 204-7333
↗ www.multimedia.hu
↗ www.pcstuff.philips.com

Minolta Dialta CF 2001

Csúcsminőségű tandem

Győri Ferenc

Igazi különlegességet üdvözölhettünk szerkesztőségünkben a Dialta CF 2001 „személyében". Mint a legtöbb nagy irodai többcélú berendezés, az CF 2001 is elsősorban fénymásoló. Ám a megfelelő kiegészítővel – szintén a többséghez hasonlóan – könnyen irányítható számítógépről is, nyomtatóként. A Tandem LED technológiával felruházott készülék percenként 20 A/4-es lapot képes megfesteni fekete-fehérben, vagy akár színesben. A/3-as méretben is képes dolgozni, percenkénti 10 lap sebességgel. Az elérhető legnagyobb felbontás fénymásolóként 600x600 dpi. Az ehhez szükséges lapolvasó teljesítményére sem lehet panasz, sőt a különálló oldalak behúzási sebessége már-már ijesztő.

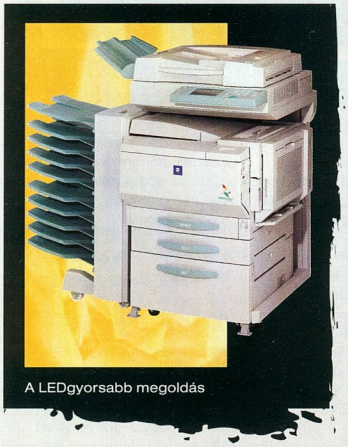

A LEDgyorsabb megoldás

A fénymásoló részhez természetesen jár a divatos – érintőmezős – kezelőpanel, amely esetünkben csupán közepesen bonyolult, vagyis könnyen, egyszerűen kezelhető, hamar elvégezhetők az alapbeállítások. A minősége mindkét egységnek kiváló, ahogy a másolatok képhűsége is. Egyedül a színtelítettséget kellett picivel feljebb állítani a tökéletes kópiáért. Hogy nyomtatóként is munkára fogható legyen, a CF 2001 kiegészíthető kombinált hálózati és PostScript3 nyomtatóvezérlővel. Így az elérhető legnagyobb nyomtatási felbontás megnő 1800x600 képpontra, ami tovább emeli a képminőséget, sebességromlás nélkül.

A CF 2001 nevéhez méltóan az új évezred irodai eszköze. Ára nyomtatói kiegészítőkkel nettó 3 300 000 forint, amiért 1 év garancia, és ugyanerre az időtartamra fekete festék jár.

↗ Minolta Magyarország Kft. ☎ 206-2244
↗ www.minolta.hu/be/business_equipment.html, „Színes nyomtató-másoló gépek" című link

Plextor PlexWriter PX-W2410TA

Gyorskemence

Giczy Gergő

Megjelenése után nem sokkal szerkesztőségünkbe érkezett a Plextor legújabb, egyben a világ jelenleg egyik leggyorsabb CD-írója. A 24-szeres írási sebesség lehetővé teszi, hogy a pár éve még több mint 1 órán keresztül íródó CD ma már kevesebb mint 4 perc alatt elkészüljön. Persze ehhez a CD-k gyártási technológiájának is fejlődnie kellett, ma már azonban rendelkezésre állnak azok az írható lemezek, amelyeket biztonságosan (értsd: sáváthallás nélkül) lehet majdnem 3,6 Mbyte/s adatátviteli sebességgel elkészíteni. A gyengébb minőségű lemezek kiszűréséről a PoweRec-II technológia gondoskodik, amely a lézernyaláb intenzitását írás közben a folyamatosan ellenőrzött lemezfelület minőségéhez igazítja. Ekkora sebességű meghajtóból már nem maradhat ki az írási puffer kiürüléséből adódó írásmegszakadást megelőző Burn-Proof technológia, amellyel már a Plextor korábbi, 16-szoros sebességű meghajtójánál is találkozhattunk.

Végül, de nem utolsósorban meg kell említenünk a készülék olvasási képességeit: a PX-W2410TA kifogástalanul olvasta mindegyik lemezfajtát, ezért a CD-olvasót kiváltva egyetlen meghajtóként is megállja a helyét a számítógépben. Minthogy gyártója 2 év garanciát ad rá, és nem sokkal drágább 16-szoros testvérénél, a sebesség megszállottjainak bátran ajánljuk megvételre – ám ha nem feltétlenül szükséges 4 perc alá szorítanunk a CD-írás idejét, hanem mondjuk megelégszünk 6-8 perc körüli idővel is, ne rohanjunk lecserélni meglévő, például 12–16-szoros meghajtónkat, ugyanis a ma forgalomban lévő lemezek többségét úgysem fogjuk tudni 24-szeres sebességgel elkészíteni.

Akár 4 percen belül megsüti a CD-t

↗ www.cdspeed2000.com/cdspeed.html
↗ Égető sebesség – CHIP, 2001/9/74

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Plextor PlexWriter PX-W2410TA
Web-cím	www.plextor.com/english/products/24_10_40A.html
Műszaki adatok	
Csatolás	IDE, UDMA/33
Névleges sebesség (írás/újraírás/olvasás)	24/10/40-szeres
Firmware verziószáma	1.00
Gyorsítótár	4 Mbyte
Hangkimenet (analóg/digitális)	●/●
Lemezkezelés	tálcás
Üzemmód	[.]
– CD-olvasás	CAV
– CD-R-írás	CLV
– CD-RW-írás	CLV
Írási puffer kiürülése elleni védelem	Burn-Proof
Mellékelt CD-író szoftverek	PlexTools, Ahead Nero Burning ROM, Ahead Nero InCD
Mérési eredmények	
Tálcamozgatási parancs végrehajtásának ideje (ki/be)	1,58/1,60 s
Lemezpörgetés ideje (gyorsítás/lassítás+felismerés)	2,09/12,50 s
Adatmozgatási sebesség	
– CD-ROM-olvasás (eleje/átlagos/vége)	18,35/31,41/41,00-szeres
– hibás CD-ROM-olvasás (eleje/átlagos/vége)	18,34/31,06/41,00-szeres
– CD-R-olvasás (eleje/átlagos/vége)	18,21/31,01/40,97-szeres
– CD-RW-olvasás (eleje/átlagos/vége)	14,58/24,91/32,94-szeres
– CD-DA-olvasás (eleje/átlagos/vége)	17,84/29,82/39,23-szoros
– CD-R-írás (eleje/átlagos/vége)	PoweRec-II (lemezfüggő)
– CD-RW-írás (eleje/átlagos/vége)	10/10/10-szeres
Adatelérési idő	
– CD-ROM (véletlen/harmad/teljes)	136/154/251 ms
Kereskedelmi adatok	
Forgalmazó	EnterNet 2001
– telefonszám	412-2001
– Web-cím	www.enternet.hu
Ár (bruttó)	79 500 Ft
Garancia	2 év

Casio QV-3500EX

Egyéni hangvétel

Csábi József

Amikor először vettem kézbe a Casio digitális fényképezőgépét – be kell valljam –, alábecsültem képességeit. Ennek fő oka az volt, hogy a külső alapján ítéltem, és ez bizony helytelen. A Casio új gépe átlagos minőségű műanyag házban kapott helyet. A zoom gombja picike pöcök, nehézkesen kezelhető, nehéz vele pontosan beállítani a látószöget. Az első benyomást erősítette az is, hogy a gép megmozdításakor valami jól hallhatóan kotyogott benne – persze lehet, hogy ez a feature csak a tesztpéldány sajátja volt.

A készülék CCD-je 1/1,8 colos, 3,3 megapixeles (2048 x1536 képpont). Az érzékelő érzékenysége alaphelyzetben ISO 100, de átállítható ISO 180, 300 és 500 értékre is. A gépben Canon objektív dolgozik, amelynek gyújtótávolság-tartománya 33–100 mm-nek felel meg (35 mm-es formátumra átszámítva). Fényerejére panasz nem lehet, hiszen az f/2,0–f/2,5 érték nagyon jó. Figyelemre méltó, hogy a záridő akár egy perc is lehet – ezt kevés gép engedélyezi. A legrövidebb expozíciós idővel viszont kevésbé voltak adakozóak a Casio mérnökei, az 1/1000 s érték átlagosnak számít. Felvételi módból minden rendelkezésre áll, ami a komolyabb gépeknél megszokott, az előre programozottak (tájkép, portré stb.) mellett program, rekesz- és időelőválasztás, és teljesen manuális módot is alkalmazhatunk. A fénymérési módok választékára sem lehet panasz: mátrix, középre súlyozott és szpot mód használatára egyaránt lehetőséget ad a gép. A Best Shot művelet a QV-3500EX egyik legérdekesebb szolgáltatása. Ennek az a lényege, hogy a különböző felvételi körülményekhez eltárolható a gép összes beállítása – expozíciókorrekció, színszűrés, érzékenység stb. Legfeljebb 250 variáció rögzíthető ilyen módon, fényképezés előtt csak ki kell választani az adott szituációhoz leginkább illő profilt, és máris készíthetők a képek.

Általában érdemes úgy megkomponálni a képeket, hogy a fotótéma ne pont középen legyen, mert az túl egyhangú lenne. E törekvés elősegítése érdekében a Casio gépe kilenc fókuszponttal rendelkezik, amelyek 3x3-as mátrixban helyezkednek el, az aktív pontot a menüben választhatjuk ki.

Ritkaságszámba menő szolgáltatás, hogy a rögzített képekből a fényképezőgép HTML oldalakat tud készíteni, amelyeket szintén a CF kártyán rögzít. Ez kényelmes megoldás lehet a kezdő felhasználóknak.

A képek 3 fokozatú JPEG tömörítéssel menthetőek el. Emellett TIFF formátum is választható, de ezt sajnos elég szerencsétlenül oldották meg, ugyanis a TIFF kiválasztásakor a képet TIFF-ben és JPEG-ben is elmenti a gép – vagyis pazarolja az amúgy is szűkös helyet a CF kártyán. Emiatt a gyárilag mellékelt 8 Mbyte-os kártyára – a legjobb beállítások mellett – egyetlen képet sem lehet rögzíteni! A QV-3500EX-szel kapcsolatban kicsit vegyesek voltak az érzéseim. Szolgáltatások és képességek terén a 3,3 megapixeles kategóriának megfelelő jellemzőket mutatja (sőt a Best Shot révén kiemelkedőt nyújt). Konstrukció és képminőség tekintetében viszont az árkategóriájának megfelelő formát hozta a 3500EX. A színekkel, a zajjal és a dinamikával nincs gond, viszont az apró részletek mintha elvesznének a képekről. Egyes fotók különböző színű területeinek határain pixelezettség is tapasztalható, ami arra utal, hogy a gépbe épített feldolgozószoftver nem minden feladatot old meg tökéletesen.

A Casio QV-3500EX nettó ára 176 000 Ft, a garancia 1 év időtartamra szól.

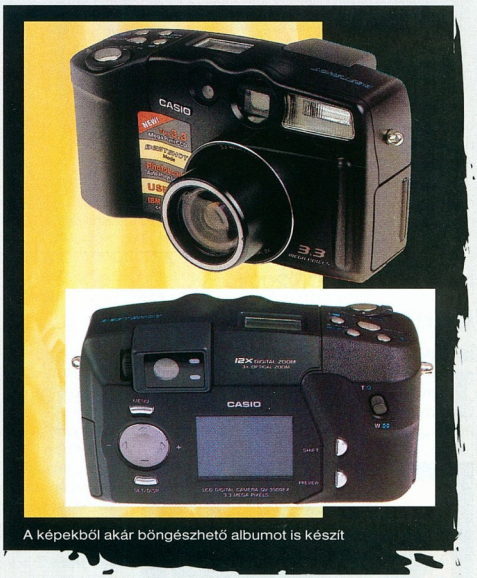

A képekből akár böngészhető albumot is készít

- DigiFénykép – Mediker ☎ 225-0000
- www.digifenykep.hu
- www.casio.com/cameras/product.cfm?section=164&market=0

SINGLE INK

2001–2002 legjobb fotónyomtatója

Vége

(a tökéletes fotóminőségű nyomtató keresésének)

Bubble Jet S800-as nyomtató

Minden jó, ha a vége jó. Az új, továbbfejlesztett nagyfrekvenciájú fejtechnológiának köszönhetően, a Bubble Jet S800-as kategóriájának leggyorsabb nyomtatója, amely A4-es fényképeket kevesebb mint két perc alatt, a hagyományos méretű fotókat pedig egy percen belül képes kinyomtatni. A fejlett technológiák alkalmazásával – 2400×1200 dpi felbontás, 1/6 sűrűségű fotótinta, ragyogó színű, időtálló High Colour tinta, MicroFine Droplet Technology™ – a Bubble Jet S800-as kivételes minőségben, az eddigieknél 50%-kal több színárnyalatot tartalmazó képeket nyomtat, amely állja a versenyt a hagyományos fényképekkel.

PROFESSZIONÁLIS NYOMTATÓK MINDENKINEK

A Canon Single Ink tank technológiájának alkalmazásával a tintapatronok színenként cserélhetők. A Macintosh- és PC-kompatibilis S800-as nyomtatóval pillanatok alatt, tökéletes minőségben nyomtathatóak a fényképek. A Canon, a fotóiparban szerzett tapasztalatait felhasználva, olyan nyomtatót hozott létre, melynek nyomtatási minősége még profi fotósokat is elismerésre késztet.

S800
BUBBLE JET NYOMTATÓ

Canon
Imaging across networks

Hivatalos nagykereskedők:
CHS Hungary Kft. www.chs.hu Tel.: 451-3500
HRP Hungary Kft. www.hrp.hu Tel.: 452-4600
Procomp Hungary Kft. www.procomp.hu Tel.: 432-9340

Canon Hungária Kft.
www.canon.hu Tel.: 237-6055

Hewlett-Packard 5490C

Több lap, mint máskor

Nagy Zoltán

Ez a szkenner sokoldalúan használható többfős irodákban. A szkennelés, amit 2400 dpi-s maximális felbontásban végez, 216x356 mm-es, azaz A/4-esnél nagyobb eredetiket használva. A beolvasott képet USB-n vagy párhuzamos porton keresztül tudja a számítógépbe továbbítani. E két kapcsolati megoldás jócskán leegyszerűsíti a telepítését. Sokoldalúságát annak köszönheti, hogy az alap szkennernek nem hagyományos a fedele (bár olyan is használható hozzá), hanem lapadagolós. Így egy menetben lehet többoldalas anyagokat is beolvastatni. Ilyenkor az olvasófej áll, és a lapadagoló mechanikája mozgatja előtte az eredetiket. Ha átvilágítandó eredetink van, annak beolvasása is megoldható, mert átvilágító feltét is tartozik a szkennerhez. Persze nem arra kell gondolni, hogy diasorozatokat ezzel a készülékkel érdemes archiválni, de nagyobb diák, vagy fóliák szkennelése gond nélkül elvégezhető. A használatot gyorsítja, hogy a készülék elején lévő gombokkal közvetlenül indíthatók a főbb műveletek. Ha például megnyomjuk a szkennelés gombját, akkor beolvassa a behelyezett oldalakat, miközben az adatokat már továbbítja is a számítógépre. Itt ki lehet választani a beolvasás célját is, ami a Precisionscan Pro programon kívül lehet e-mail, vagy például közvetlenül valamelyik HP nyomtató – tehát akár fénymásolónak is használható az összeállítás.

A szkennerhez szorosan hozzátartozik a mellékelt szoftver is. A HP Precisionscan Pro igyekszik levenni a beállítás problémáit a felhasználó válláról – alapesetben csak azt kell kiválasztani, milyen típusú eredetiket kívánunk beolvastatni. Ha a lapadagolóba helyezünk dokumentumokat, akkor tudomást szerez arról, hogy valószínűleg több oldalról lesz szó, így ennek megfelelően állítja be a kimeneti formátumot. Ez a megszokott képformátumokon kívül lehet PDF, vagy HTML is, ami különösen a többoldalas dokumentumoknál hasznos. A szkennelés minősége jó, a nagy optikai felbontásnak is köszönhetően.

A beolvasás sebességére sem lehet panasz, A/4-es szöveges oldalt (200 dpi-vel, szürkeskálában vagy fekete-fehérben) 10 s alatt, míg hagyományos méretű fényképet (300 dpi színesben) 15 s alatt húz be. A készülék ára a lap-adagolóval és a fóliafeltéttel együtt bruttó 129 900 Ft, a garancia 1 év.

Felnyitva egyenként, az adagolóval kötegben lehet szkennelni

HP Magyarország, vevőszolgálat ☎ 382-1111
www.hp.hu

Panasonic SC-PM8

Mini DVD-center

Nagy Zoltán

Nem tartozik szorosan az informatikához a Panasonic DVD-lejátszója, mégis érdemes foglalkozni vele, hiszen nem mindig munkából áll a világ, néha kell egy kis kikapcsolódás, amihez mind a zenehallgatás, mind a házimozizás jó elfoglaltság. Az SC-PM8 típusjelű készülék legnagyobb előnye, hogy önmagában tudja mindkettőt biztosítani. A központi egység magában foglal egy DVD-lejátszót (a Panasonic valamelyik egyszerűbb típusából került bele), egy Dolby Digital 5.1 és egy DTS dekódert, hatcsatornás erősítőt, valamint rádiótunert. Az egység szokatlanul kicsi, így inkább music centerre hasonlít, mint DVD-lejátszóra. Megjelenésének eleganciáját olyan megoldások fokozzák, mint például a kijelző redőnyszerűen le- és felgördülő megvilágítása.

A hangszórók elosztása kissé szokatlan, mivel csak öt van belőlük, nincs külön mélysugárzója. Ezt úgy érték el, hogy a két fronthangszóró kapott egy-egy mélysugárzót, amelyek nem előre, hanem középre befelé néznek. Ezek, ha nem is tudnak akkorát szólni, mint egy önálló, nagy teljesítményű mélynyomó láda, alulról jól megtámogatják a filmek hangzását. Mindemellett a zenei műsorok visszaadása is nagyon szépen sikerül neki. A két hátsó és a középső szatelit hangszóró kicsi, azonban tekintélyes tömegük erős hangszórót sejtet. A háttérhangok és a beszéd visszaadására pont megfelelőek.

Az erősítő a digitális térhangzás dekódolása mellett a külső sztereó bemenetről kapott Dolby Surround jeleket is „szétkavarja", így a kazettán lévő műsorokat is megfelelő módon lehet élvezni. Sajnos a gépnek nincs digitális bemenete, így nem lehet például számítógépet, vagy MD-lejátszót hozzákapcsolni – legalábbis nem digitálisan. Kimenete sincs, így a nagyobbra bővítés legegyszerűbb módja a csere. Ez a hangszórók miatt is ajánlatos, ugyanis a mellékelt sugárzók csak ezzel a központi egységgel használhatóak.

A beépített óra segítségével ébresztésre is használható az SC-PM8. Nemcsak a rádiót, hanem például CD-t is be tud kapcsolni a megadott időpontban. Az ébresztő mód érdekessége, hogy az így bekapcsolt készülék nem szól egész nap, egy idő után automatikusan kikapcsol. Esti zene- vagy rádióhallgatáskor használható a szundi üzem, ez egy idő után kikapcsolja a készüléket.

E kompakt készülék elsősorban kis lakásokba, vagy a nagyobbakban elkülönített kis „birodalmakba" való. Ezekben kényelmesen és könnyen elhelyezhető, hangereje képes megtölteni ekkora tereket oly módon, hogy nem zavarja az alsó szomszédot. Már csak egy jó tévé kell hozzá. A berendezés bruttó ára 219 990 Ft, a garancia 1 év.

Kis lakásban jól mutat – és jól is szól

Panasonic Magyarország ☎ 382-6060
www.panasonic.hu

A Hardverkirakatban szereplő termékeket (a komplett gépek kivételével, illetve külön erre vonatkozó megjegyzés hiányában) a Hertától kapott Pentium III-as géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük. A megjelenítéshez a CHIP-TIPP-et nyert Iiyama Vision Master Pro 451 típusú 19 colos monitort használtuk.

Herta Kereskedelmi Kft. ☎ 322-2232
www.herta.hu
Megújult a gyilkos bálna! – CHIP, 2001/4/77
Ramiris Rubin Rt. ☎ 349-5363
www.ramiris.hu
www.iiyama.com
Egy híján 20 – CHIP, 2001/7/82

LG

A tökéletesen sík külső és belső felületű FLATRON® monitor.

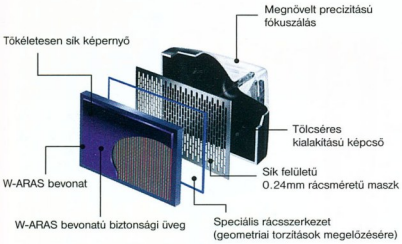

A FLATRON® monitor előnyei:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

MAGYAR OPTIKUS IPARTESTÜLET ALAPÍTVA 1911

A Magyar Optikai Ipartestület ajánlásával, 2000. november 14.

LG FLATRON monitor Computer 1. díj

Arany-érem PCFormat Október 2000

FLATRON®

LG Electronics Magyar Kft.
http://www.flatron.com
TEL: 36-1-455-6060 FAX: 36-1-455-6066

CHIP-Urteil gut (1,52)

TCO 99

Eco Label

A zajkeltés mesterei

A hangkártyapiac természeténél fogva zajos, ám a Philips mindenkit elnyomó robajjal tört be ide. Thunderbird Avanger chipjének már a neve is erőt sugároz.

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

A Philips mindhárom új kártyáján (ezek közül kettőt próbáltunk ki) ez az apró jószág tevékenykedik. A chip olyan bőséges tudással és erővel bír, hogy az már szinte zavarba ejtő A legkomolyabb kártya az Acoustic Edge. A térbeli hangzás mindegyik szabványát ismeri – játék esetén az EAX 1.0-t, az EAX 2.0-t, az A3D 1.0-t és a DirectSound3D-t teljesen hardveresen kezeli.

Tudás 5.1

Az egész térhangzásért a QSound 2.0 a felelős. E szabvány révén több, kicsit furcsán hangzó, de roppant kellemes tulajdonságot is kapunk a pénzünkért. Az eddigi legfontosabb tulajdonság – nagyon sokan várták – a QXpander nevet kapta. Képes bármilyen két- vagy négycsatornás jelet teljes, szabványos 5.1-es jellé kódolni, melyet aztán akár az analóg, akár a digitális kimenetén kiprésel. Tehát ezentúl a filmeknél megismert Dolby Digitalhoz hasonló, hibátlan 5.1-es hangzásban szólaltathatjuk meg játékainkat is. Ha csupán két hangfallal rendelkezünk, a chip szimulálni is tudja az 5.1-es térbeli hangzást. A mag olyan erős, hogy emellett könnyedén megbirkózik bármilyen környezeti beállítással, többféle hangzást és különböző hangszíneket is beállíthatunk.

A játékokban használt térbeli hangzás nem vesz vissza láthatóan a rendszermag teljesítményéből, a Philips Avanger az összes számolást átvállalja.

DVD-lejátszásnál is kiélvezhetjük a QSound adta összes lehetőséget. Ha úgy tartja kedvünk, bekapcsolhatjuk a Dolby Headphone technológiát. A midis [illegible]hez nagyon [illegible]moly hullámtáblás [illegible]ység áll [illegible]endelkezésre mellé

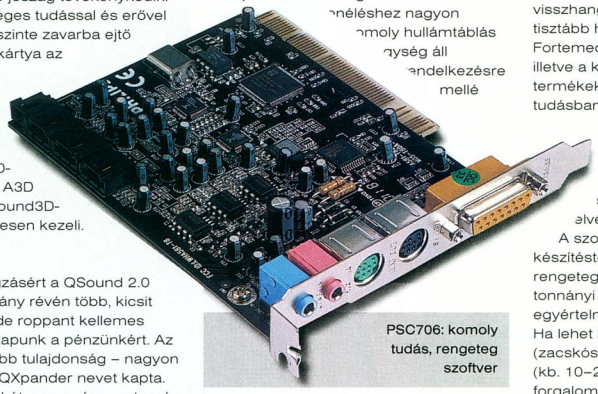

PSC706: komoly tudás, rengeteg szoftver

megkapjuk a Yamaha SoftSynthesizert, amely szoftveres, ám profi.

Székbe döngölő

A hangkártya telepítése [illegible]géptulajdonosoknak is csupán, amit a vaskos és a CD-n megtalálha segédlet még tovább Amit ezután kapunk arra nem mindenki lesz felkészülve. A kártya hangminősége mesés. A D/A átalakítók a többi minőss ismert Sigma A Philips sza ezeken is átr[illegible]

A játékok, zenék, filmek olyan a dinamikája, amivel bárkit erőlködés nélkül a székbe döngölnek. A mély hangok testesen és erőteljesen, mégis könnyedén törnek elő, a közepeknél a torzítás elenyésző és a csilingelő magasak is mind a helyükön vannak. Ez a kártya megköveteli a tisztességes hangrendszert.

Sok jó kis helyen

A használat során tisztán kihallatszott, hogy a QSound 2.0 sokkal jobb riválisánál, a Sensaura rendszernél: pontosabb pozicionálás, jobb visszhangok, élethűbb térérzet és persze tisztább hang. Ellenfelei a Crystal és a Fortemedia 801-gyel szerelt hangkártyák, illetve a komolyabb Creative Live! termékek lehetnek. Az első kettőnél tudásban és hangminőségben jobb, míg az utóbbit hangminőségben veri meg.

A QXpander nagyon hasznos, ráadásul jól is szól. A DSP-vel semmi gond, kellően erős, hogy elvégezze a rengeteg számolást.

A szoftverkörítés bőséges, az MP3-készítéstől a zenélésig mindenhez rengeteg programot kapunk. A meghajtó tonnányi beállítást kínál, de mindegyik egyértelmű, és azonnal halljuk a hatását. Ha lehet hinni a híreknek, az OEM (zacskós) változat sokkal kedvezőbb áron (kb. 10–20%-kal olcsóbban) kerül forgalomba, amitől még vonzóbb lehet a Philips új hangkártyacsaládja.

Akinek nem fontos a digitális bemenet

PSC705: alig szerényebb tudás – kedvezőbb áron

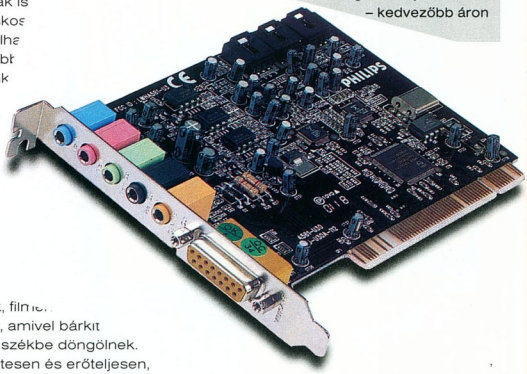

tudásban, minőségben ugyanis megegyezik testvérével.

A PSC706 nettó ára 36 720 Ft, a PSC705-é pedig 24 720 Ft. A garancia mindkét termékre 1 év.

- Multimedia.hu ☎ 204-7333
- www.multimedia.hu
- www.pcstuff.philips.com/prd/product_list.jsp
- www-us6.semiconductors.com/pip/ne5532an
- www.sigmatel.com/audio/stac9708pb.htm
- www.sigmatel.com/audio/stac9721pb.htm

LAN PROFESSIONAL

EDIMAX

1 Giga-bit

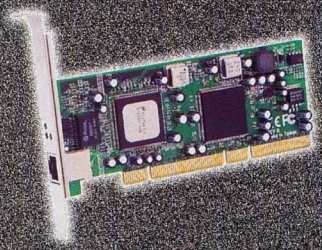

1Gbit/s adatátvitelű hálózati kártyák, HUBok és switchek a három év garanciás Edimax-tól.

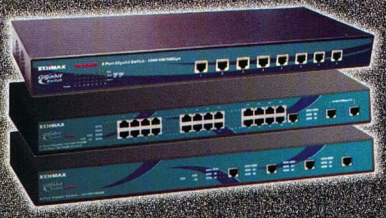

Minden Edimax hálózati eszközre 3 év garanciát vállalunk.

PCM POWERCOM

A vezető ár/teljesítmény mutatójú márka, az UPS termékek teljes palettájával.

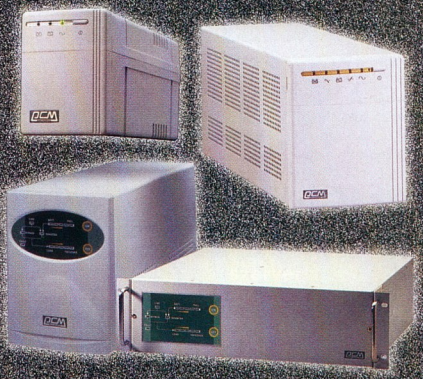

Minden PCM UPS-re 2 év garanciát vállalunk, beleértve az akkumulátort is!

CHIP HUNGARY BEST OF 2001

A Chip Tipp (Best of 2001) díjat a KIN425A, a KIN625AP és az ULT1000LCD termékek nyerték el.

www.kellytech.hu

Minden logo és márkanév az illető cég bejegyzett tulajdona. Minden jog fenntartva!

Több szem többet lát

A DV-kamerák kínálatában egyaránt találhatók kommersz és csúcskategóriás típusok. Most olyat mutatunk be, amely minden tulajdonságában az olcsó készülékek fölé emelkedik. Nem is kell azon csodálkozni, hogy közel kétszer annyiba kerül, mint egy átlagos kamera.

Nagy Zoltán

A Panasonic NV-MX300 nem a hétköznapi házivideósok eszköze. Egyik legfontosabb tulajdonsága a 3 önálló CCD-t tartalmazó képbontó egység. Ezek együttes felbontása nagyobb 720x576 képpontnál – amennyi a DV-rögzítéshez szükséges –, nevezetesen 1568x1152. Ez több előnnyel is jár.

Egyrészt digitális fényképezőgépnek is használható – az említett felbontás már jól megfelel erre a célra, nem csak a Hálóra szánt képekhez. Persze ehhez kell valamilyen kiegészítő tárolóeszköz, hiszen a szalagra nem lehet a szabványosnál nagyobb felbontásban rögzíteni. Ezért a kamera kapott egy SD-kártya-foglalatot, amelybe hagyományos Smart Cardot, vagy SD kártyát lehet illeszteni. A fényképezéshez át kell kapcsolni a kamerát Card módba, hogy a teljes felbontást tudja használni. Ekkor viszont szalagra nem lehet rögzíteni. Az érthető, hogy az átkapcsolásra szükség van, hiszen a videorögzítés más módon használja ki az extra képpontokat, de én szívesen fogadnék egy olyan köztes üzemmódot, amikor a videorögzítés hagyományos módon történik, az extra szolgáltatások nélkül, viszont gombnyomásra nagy felbontású fénykép készül a kártyára.

A túlméretezett felbontás másik előnye a képstabilizálás. Ez igyekszik megszüntetni a kéz remegéséből fakadó problémákat, azáltal, hogy a nagy méretű CCD területen lévő ablakot – amely a rögzített képkivágást tartalmazza – hozzáigazítja az elmozdulásokhoz. A gyakorlatban jól bevált ez a megoldás az erősen zoomolt felvételeknél, amelyek különben erősen szenvednek a remegéstől. A remegés egyébként leginkább az egykezes felépítés miatt következik be, hiszen bár nem nevezhető nehéznek (harckészen 840 g), de már pár perc után elfáradhat a tartó kéz. Ebbe a szolgáltatáskategóriába már belefért volna a vállról indítható kivitel. Az is igaz viszont, hogy e kamerát az igényes amatőr felhasználóknak szánják, a vállról

Terjedelmes optika uralja kamerát

üzemelő kamera pedig a profikra jellemző. Az NV-MX300 határeset, de elfogadjuk.

A teljesen automatikus üzem mellett lehetőség van saját ízlés, vagy képkompozíciós megfontolás alapján kézzel beállítani egyes paramétereket. Állítható a zársebesség, vagy a rekeszny ílás – utóbbinál nagyon hasznos, hogy a kijelzőn a rekeszértékeken kívül az is leolvasható, amikor teljesen kinyitott rekesz mellett a videojel erősítését növeli a kamera, így pontosan tudhatjuk, mikor és mennyire növeljük a képzajt. A fókusz is állítható kézzel – nagyon kényelmesen, az optika körüli nagy gyűrűvel. Azt talán már nem is kellene említeni, hogy a fehéregyensúlyt is lehet manuálisan állítani.

A kamera optikája Leica Dicomar, 12-szeres optikai zoommal. A Panasonicnál megszokott (legalábbis a magasabb kategóriákban), hogy a beépített sztereó mikrofon együtt zoomol az optikával (ha kívánjuk). Ez igazából azt jelenti, hogy zoomoláskor megnöveli a mikrofon jelének erősítését.

A digitális jelleget az i.Link csatlakozó is erősíti, amelyen keresztül DV formátumban lehet a felvételeket a számítógépre, vagy onnan vissza a kamerába tölteni. A kamerának van analóg ki- és bemenete is. E bemenet jól hasznosítható a régi felvételek (vagy akár élő adások) digitalizálásához, ugyanis beállítható úgy a kamera, hogy a videobemenetet használja jelforrásként, az átalakított jelet pedig az i.Link csatlakozón keresztül közvetlenül a gépbe töltjük. Ennek legnagyobb előnye, hogy a régi felvételeket könnyen összefésülhetjük a digitálisakkal, a végső anyagban esetleg csak az élesség változása jelzi, hogy vegyes forrásból dolgoztunk. Szükség esetén DV-kazettán is lehet rögzíteni az analóg bemenetek jelét, ha csak időtálló archiválás a cél.

A kamera tetején lévő tartozékrögzítő sínre nagyobb érzékenységű mikrofont, vagy kameravakut lehet szerelni. A felvételt zárt belső színes keresőn, vagy kinyitható, 64 mm képátlójú LCD képernyőn lehet nyomon követni. Érdemes a belső keresőt használni, annak kisebb a teljesítményigénye. Lejátszáskor a hangot is lehet ellenőrizni egy kis hangszórón keresztül, fejhallgatóval pedig felvétel közben is.

Tartozékként találunk még fejtisztító kazettát, SD kártyaolvasót a hozzá tartozó szoftverrel, akkumulátort, töltőt, távvezérlőt, S-Video és kompozit video-/audiokábelt, vállszíjat, egy 8 Mbyte-os MultiMediaCard-ot. A kamera tulajdonságaihoz mérten nem tűnik soknak a bruttó 869 990 Ft-os fogyasztói ár. A garancia 1 év. További információt a Panasonic Net-helyén, illetve a Panasonic márkaboltokban lehet találni.

A kereső szembe is fordítható, vagy nyitva visszahajtható

i

Panasonic Magyarország
☎ 382-6060
www.panasonic.hu/layout/data.html?data_id=415

A megbízhatóságot az Intel Inside® logó garantálja

Az Intel® Viszonteladói Programban (Intel Product Integrator) résztvevő cégek az Intel által nyújtott folyamatos marketing és technikai képzésnek, valamint a hivatalos forrásból vásárolt termékek után járó 3 éves Intel cseregaranciának köszönhetően biztosítják, hogy szervere a nap 24 órájában sem hagyja Önt cserben.

Megvásárolható az alábbi helyeken

Apostol Kft.	1092 Budapest Ferenc krt. 32.	Tel.: 455-5080 www.apostol.hu
Fefo Computer	1073 Budapest Barcsay u. 6.	Tel.: 352-8870 www.fefo.hu
Flaxcom	1149 Budapest Mogyoródi út 53.	Tel.: 221-3940 www.flaxcom.hu
Kronos	1054 Budapest Alkotmány u. 20.	Tel.: 302-8888 www.kronos.hu
Mátracomp	3200 Gyöngyös Móricz Zs. u. 4.	Tel.: 06-37-313-911 www.matracomp.hu
Controll Kereskedőház	1011 Budapest Fő u. 11-13.	Tel.: 214-2190
Erbert Plusz Kft.	1111 Bp. Budapest Bertalan Lajos u. 20.	Tel.: 372-0357

Miért éppen Intel szerver alkatrészek?

- 24 órás megbízhatóság
- Skálázhatóság
- Garancia
- Minőség
- Árteljesítmény

intel®
viszonteladók

*** A feltüntetett ár tájékoztató jellegű, konfigurációtól függő és áfa, monitor nélkül értendő.**

Az Intel Inside®, az Intel Pentium 4® és az Intel Celeron® logók az Intel Corporation® bejegyzett védjegyei.

nGedjetek utat nekem!

Az Nvidia azzá kíván válni a jövőben, ami az Intel a jelenben. Hatalmas befolyással és piaci részesedéssel bíró céggé. Ehhez kevés az, hogy a PC-s grafikus chipkészletek piacát uralja, tovább kell lépnie, további stratégiai pozíciókat kell nyernie. Például az alaplapi chipkészletek szegmensében. Hoppá!

Rixer György

A fejlesztés alapjául a Microsoft nemsokára debütáló konzolja, az X-Box hasonló részegysége szolgált. A redmondi székhelyű szoftveróriás közel 100 millió dollárt adott a vídiásoknak, hogy kifejlesszék az ikszlábúba azt a központi vezérlő áramkört, amely összeköti a fontosabb komponenseket – lényegében az X-Doboz alap chipkészletét. Hogy ennek az erősen szubvencionált fejlesztésnek a gyümölcse ne pazarlódjon el egyedül az X-Boxra, a cég vezetése úgy döntött, belép a PC-s alaplapi chipszettek piacára, mégpedig egy nagyon erős integrált megoldással.

Ennek megfelelően az Nvidia idén júniusban, a Computexen bejelentette a korábban csak Crush munkanéven futó lapkakészletét, az nForce-ot.

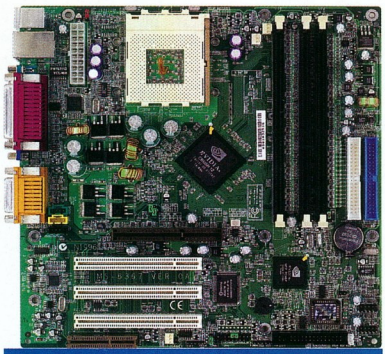

Az MSI mikroATX-es referencia nForce-os alaplapja

Speckó: hidak és protokollok

Az nForce chipkészlet a hagyományos északi híd–déli híd felépítést követi, azaz fizikailag két lapkából áll. A két chip közötti összeköttetés az AMD-féle HyperTransport (HT) protokoll révén valósul meg. A HT kétportos soros összeköttetés – az egyik port a kimenő, a másik a bejövő forgalmat bonyolítja. Az nForce-ban szereplő HT-változat 8 bit széles csatornát használ, mégpedig effektíve 400 MHz-es órajelen, ezért a HT-kapcsolat maximális adatátviteli keresztmetszete 800 Mbyte/s (2x400). Ez egy ideig elég lesz.

Az északi híd neve Integrated Graphics Processor (IGP) lett, és a north bridge szokásos teendőin (memóriavezérlő(k), AGP- és CPU-interface) felül integrált grafikus vezérlőt is tartalmaz – 175 MHz-en ketyegő GeForce2 MX-et.

Ez komoly előrelépés az eddigi, alaplapi chipkészletbe ágyazott 3D-s grafikus megoldásokhoz képest, pláne ha mindehhez hozzávesszük azt, hogy ez a grafikus mag AGP 6x keresztmetszeten csatlakozik az északi híd többi részéhez. Hardveres T&L támogatás mobo chipkészletben – a vetélytársak kapaszkodhatnak.

Az integrált grafika a rendszermemóriából foglal magának helyet a textúrák tárolásához és egyéb feladataihoz. Az IGP a kor követelményeinek megfelelően egy külső AGP 4x kártyahelyet is támogat, amibe persze az Nvidia reményei szerint majd egy GeForce3 chipes kártya kerül...

Speckó: memória-alrendszer

Az IGP további fontos technológiája az integrált félbivaly 3D-s grafikán felül a TwinBank Memory Architecture (TBMA). Az északi híd alapban két különálló memóriavezérlőt tartalmaz, ezek bármelyikét képes elérni mind a CPU, mind az integrált grafikus vezérlő, a memória-sávszélesség leghatékonyabb kihasználása végett.

A TBMA lényegében egy 128 bit széles, 133 MHz-es DDR-megoldás, amelynek keresztmetszete 4,2 Gbyte/s – szintén impresszív adat. A 128 bit a két egymástól független 64 bites memóriavezérlőből adódik össze. Az IGP három DIMM rést (184 tűs,

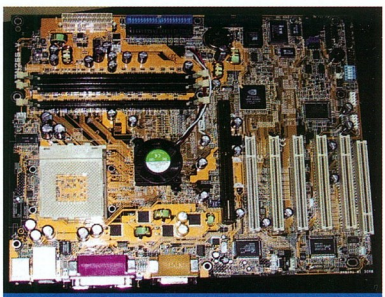

Az Asusnál sem lógatták a lábukat

i

- AMD HyperTransport: www1.amd.com/products/cpg/hypertransport/faq
- nForce IGP: www.nvidia.com/view.asp?PAGE=igp
- nForce MCP: www.nvidia.com/view.asp?PAGE=mcp
- www.microsoft.com/xbox

maximum PC2100-as memória) támogat.

A TBMA kihasználásához párosával kell pakolni a memóriafoglalatokba a modulokat. Azok tárolókapacitása azonban indifferens, bár az optimális teljesítmény elérése érdekében valószínűleg nem árt majd azonos kapacitásúakat rakni egymás mellé. A 128 bites ikerbankos működés esetén a Single Intelligent Arbiter nevű egység dönti el, melyik memóriavezérlő kezelje le a pillanatnyi adatfolyamot. Egyetlen memóriamodul jelenléte esetén a működés visszatér IGP-64 módba, amely lényegében azonos a mostani DDR-es alaplapokon megszokottal.

Speckó: DASP

A négybetűs rövidítés feloldása Dynamic Adaptive Speculative Pre-Processor. E funkciót ugyancsak az IGP szolgáltatja. Az eljárás lényege, hogy az eddig csak bizonyos processzorokban (Pentium 4, Palomino) fellelhető „hardware prefetch" képesség átkerült az alaplapi chipkészletbe.

A DASP figyeli a CPU-nak a memóriához intézett adatkéréseit, és megpróbál valamilyen ismétlődő mintát találni. Ha sikerül, akkor úgy veszi, hogy jó eséllyel meg tudja jósolni, milyen adatokra lesz szüksége legközelebb a processzornak, ezért ezeket az adatokat bevágja a saját kis cache-ébe, onnan aztán jóval gyorsabban ki tudja szolgálni a CPU-t, mintha annak a rendszermemóriához kellene fordulnia. Az Nvidia szerint akár 20%-os teljesítménynövekedést is eredményezhet ez a technológia, ám az előzetes mérések alapján a való élet alkalmazásai esetén inkább 5–10%-ról érdemes beszélni. Persze ez sem elhanyagolható.

Speckó: a déli végek

Az nForce déli hídja a szintén hangzatos Media and Communications Processor (MCP) nevet kapta, amelynek része az Audio Processing Unit (APU).

Az MCP szolgáltatásainak listája a szokásos dolgokkal indul: Ultra ATA/100 támogatása, 6 USB port, 10/100-as Ethernet, 1/10 HomePNA, 56 K-s modem és AC'97 hangvezérlő. Igazán egyedivé teszi ezt a déli hidat – legalábbis a fejlettebb változatokat, ugyanis ez a képesség a jelenlegi állás szerint csak a költségesebb verzióban lesz megtalálható – a kivételes képességű APU jelenléte. Ez a megoldás az első DirectX 8-kompatibilis hangvezérlő.

Crush on you

Az APU 64 3D-s és 256 2D-s hangot képes kezelni hardverből. Emellett többek között kompatibilis a nagyon jónak – és mindenképpen elterjedtnek – mondható EAX 2 szabvánnyal.

Végül még egy meglepetés az MCP-D audio erőteljes DSP-jétől: Dolby Digital AC-3 kódolás valós időben.

Ez azt jelenti, hogy digitális úton képesek leszünk hozzákapcsolni számítógépünk hangalrendszerét egy Dolby Digital erősítőhöz (dekóderhez) egy jó kis házimozizáshoz. Persze ha nem akarjuk vagy nem tudjuk kihasználni az AC-3 kódolást, az APU képes 6/4/2 hangfalas analóg szettek meghajtására is.

A normál MCP-ből apuci kimarad, és marad az AC'97-es vezérlő a zörejkeltésre.

Közreműködik: Dolby Digital

Speckó: StreamThru

Nem egetrengető újdonság, de érdemes említést tenni róla. A StreamThru (ST) eljárás a HyperTransport technológia része. Az ST felelős azért, hogy a szoros időzítést használó vagy kifejezetten sávszélesség-igényes eszközök mindig késlekedés nélkül hozzáférjenek a rendszermemóriához, a kevésbé kritikus eszközök rovására – azonban nem a működés „kárára".

Ilyet akarok!

A speckók alapján tehát nagyon ígéretes termékkel állunk itt szemben, ám több kérdés lóg még a levegőben. Az egyik: mikor lehet majd nForce-ot alaplapra integrálva kereskedelmi forgalomban kapni?

Bár apróbb változtatások még augusztus elején is történtek a szilíciumon, ám az Nvidia szóvivője szerint tartani tudják a kereskedelmi revízió tömeggyártására vonatkozó augusztus végi határidőt. Akkor még nem tudták, hogy két hónapos késés várható.

Ami az árat illeti, az előzetes kalkulációk szerint kezdetben nem sokkal 200 USD alatt kaphatóak lesznek az Nvidia launch partnereinek (Asus, MSI, Gigabyte, Mitac) lapjai, ami itthon körülbelül nettó 52–55 ezer forintra fordítható le.

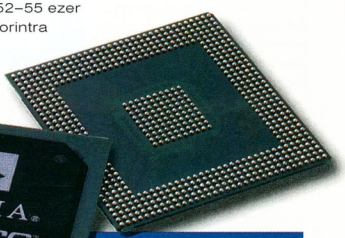

Ikerturbó

Ha a szolgáltatások garmadáját, a DDR memóriák egyre alacsonyabb, illetve az AMD Thunderbird processzorok eleve alacsony árát vesszük, akkor ez nem is olyan vészes ár egy teljesítményre orientált rendszer alapjának a megteremtéséért. Igen, Thunderbirdről beszélek – egyelőre kizárólag Socket A foglalattal kiszerelt nForce-os alaplapok kerülnek forgalomba, ugyanis az Intel nem adta meg az Nvidiának a GTL+ busz licencét ehhez a próbálkozásához, habár a terveket már elkészítették (mert ugyebár az X-Akta Pentium III procival megy).

Újabb csapás

Mit tartogat számunkra a jövő az nForce oldaláról? Az Nvidia tervezi, hogy nemsokára – akár már jövő év elején – debütáltatja integrált NV17 grafikus magú (lényegében GeForce3 MX) készletét. Újítás lesz még a következő generációs IGP-ben a PC2700-as DDR memóriák támogatása. További lényeges változtatásokról nincs tudomásunk.

ATIpikus fejlődés

Idén tavasszal robbant be a köztudatba – még inkább a piacra – az első DirectX 8-cal kompatibilis grafikus gyorsító az Nvidiától, a GeForce3. Azonnal felmerült a kérdés: mikor lesznek képesek megtenni a megfelelő válaszlépést a vetélytársak?

Rixer György

A Matrox egyelőre bebukott a komoly válasszal (csak a G550-re futotta az erejéből), az STM (Kyro) és a Via/S3 DirectX 8-as chipjei pedig legkorábban az év végén érkeznek meg. Bitboys Oy, valaki? A másik kanadai versenyző, az Ati azonban képes volt még a nyár vége előtt megmondani a frankót, és augusztus közepén bejelentette a korábban Radeon 2 technológiaként megismert chipre épülő Radeon 8500 kártyát, a lényegében az „ortodox" Radeon chip köré épülő Radeon 7500-zal és a professzionális grafikai munkaállomásokba szánt Fire GL 8800-zal együtt.

A mi figyelmünk leginkább a Radeon 8500 felé irányul, amely a már korábban beharangozott új technológiákat (TruForm, SmartShader) tartalmazza, illetve kompatibilis a DirectX 8.1-gyel, emellett a köznapi fogyasztói piacra szánja gyártója, kissé brutális bevezető ára ellenére.

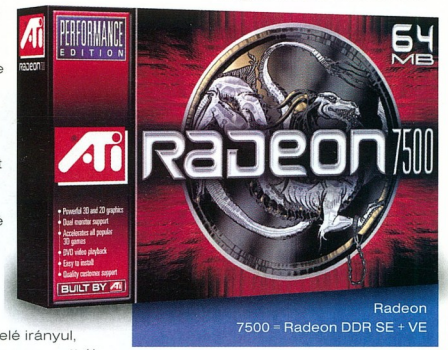

Radeon 7500 = Radeon DDR SE + VE

Radeon 8500

A fejlesztés kezdeti szakaszában R200 fedőnévvel futó chip 0,15 mikronos csíkszélességgel készül és 60 millió tranzisztort tartalmaz (a GeForce3 57 milliót). Magjának órajele 250 MHz-es. A chipnek négy pixelfutószalagja van, ennek megfelelően 1 Gpixel/s az elméleti maximális pixel fill rate-je. A Radeon eredeti 3 textúrázóegység/pixelfutószalag sémájából az Ati visszavett 2 egységre, ugyanis az előbbi szoftvertámogatása egészen minimálisnak bizonyult a játékok körében (a kivételt a Serious Sam képezte, yeeehaaaaa!!!). Ennek megfelelően az elméleti texel fill rate maximuma 2 Gtexel/s.

A memóriavezérlő az eredeti Radeonhoz képest csak minimális átalakításon ment keresztül, lényegét tekintve megmaradt a 128 bites DDR memóriabusz. A memória 275 MHz-es DDR – azaz 550 MHz-es effektív órajelű, ami egyrészt 8,8 Gbyte/s-os memória-sávszélességet ad, másrészt amihez elvileg 3,6 ns időzítésű memóriamodulok kellenek. Ez elvileg nem okozhat problémát, hiszen már létezik 300 MHz-es DDR memóriachip is. Mindemellett a korábbi 128-ról 256 bitesre növelték az adatkiolvasási egységet (fetch).

A II-k kártyája

A Radeon 8500 az Ati marketingszövege alapján a következő fontos technológiákat tartalmazza: Charisma Engine II, Pixel Tapestry II, HyperZ II, Video Immersion II és HydraVision. Igen, az első négy fogalommal már találkozhattunk a normál Radeonnál, illetve a legutolsóval a Radeon VE-nél. Vegyük sorra őket!

A Charisma Engine II az eredeti Radeonból megismert hardveres geometriai motor továbbfejlesztett változata. A SmartShader technológiával – ez adja lényegében a DirectX 8.1-gyel való kompatibilitás egyik fontos részét – karöltve dolgozik. A mag megnövelt órajeléből profitál leginkább a CE II, ezenfelül a létrehozható effektusok számát növelték meg jelentékenyen – procedural deformation, fur rendering stb. A geometriai motor másodpercenként 62,5 millió háromszöget képes lekezelni.

A Pixel Tapestry II architektúra felelős a DirectX 8.1-ben előírt pixel shaderek támogatásáért. Fontos újítás ezzel kapcsolatban, hogy a Radeon 8500 képes 6 textúrát (GeForce3: 4 textúra) alkalmazni egy pixelre egy menetben, a programozható pixel shadereken keresztül. A Pixel Tapestry II támogatja a Pixel Shader 1.0-tól 1.4-ig terjedő szabványokat, míg a GeForce3 csak 1.3-ig. Gyakorlati különbség (értsd játékok) azonban itt egyelőre és még egy ideig nem lesz.

A HyperZ II a Radeonból már megismert, memória-sávszélességet kímélő eljárás továbbfejlesztett változata. A HyperZ technológia három részből épül fel – Hierarchical Z, Z-Compression és Fast Z-Clear. E három eljárás mind egy célért dolgozik, mégpedig azért, hogy minél kevesebb olyan pixel legyen feltextúrázva és árnyékolva, amely a végső képalkotásban nem vesz részt, mivel takarásban van. Belátható, hogy

Without TRUFORM **With TRUFORM**

Bevetésen a TruForm

i

- Ati Radeon 8500: www.ati.com/na/pages/products/pc/radeon_8500/index.html
- Ati Radeon 7500: www.ati.com/na/pages/products/pc/radeon_7500/index.html
- Fire GL 8800: www.ati.com/na/pages/products/workstation/firegl_8800/index.html

ezzel memória-sávszélesség takarítható meg, ami az Ati mérnökei szerint a Radeon 8500 esetében (HyperZ II) az alap 8,8 Gbyte/s-os sávszélességet 12 Gbyte/s-ra tornázza fel. Wow. Az eredeti HyperZ és a HyperZ II között két komolyabb különbség van. A HyperZ II kisebb blokkmérettel dolgozik (4x4 – a képernyő ugyanis blokkokra van felosztva), ami hatékonyabb munkát tesz lehetővé a chip számára. Másrészt az egy órajelciklus alatt eldobható, „haszontalan" pixelek számát 8-ról 64-re emelték (GeForce3: 16 pixel). Kevésbé jelentős, ám megemlítendő változtatás, hogy a Z-Compression tömörítési algoritmusán is javítottak, nagyjából 20%-kal növelték meg a kompresszió hatásfokát.

A Video Immersion II eljárással az Ati azt kívánja elérni, hogy a piacon létező legjobb tévéképet produkálja a Radeon 8500. Ennek érdekében az adaptive deinterlacing és a temporal deinterlacing metódus segítségével a váltott soros megjelenítést használó kijelzőkön (ilyen a tévék többsége) is olyan hatást kelt a kártya képe, mintha sorfolytonos (nem váltott soros) eszközre tapadna a szemünk.

A HydraVision régi ismerősünk a Radeon VE kártyáról. Két megjelenítő egyidejű használatát teszi lehetővé az eljárás, bizonyos megkötésekkel. A netes közvélekedés szerint nem a legsikerültebb „kétfejes" megoldás. Mindenesetre akinek kell, az megtalálja ezentúl a Radeon 8500-ban is.

A dolgok igazi formája

Az bizonyos, hogy a pixel és vertex shadereket kihasználó játékok egy ideig még nem fogják elözönleni a boltok polcait, így felmerülhet a kérdés: van-e a Radeon 8500-nak olyan újdonsága, ami miatt érdemes most megvennem a kártyát, vagy jól elleszek még egy évig a Radeon DDR-emmel?

Bizony két ilyen újdonság is akad. Az egyik a TruForm, amelyről már esett szó egy korábbi cikkünkben (➡ Texelek hegyekben – CHIP 2001/8/74). A TruForm lényege, hogy kinyeri a játékból a poligonadatokat, a háromszögek lapjait és éleit a chipen belül lekerekített felületekké alakítja, és ezek kerülnek megjelenítésre. A metódus eredményei az elvileg szép, lekerekített felületek, ám – mint azt már írtam az említett cikkben – én inkább láttam pufinak, mintsem lekerekítettnek a demó karakterek formavilágát.

Viszont lényeges, hogy ezt a szolgáltatást a jelenleg forgalomban levő játékok (például a DirectX 7-esek) is hasznosítani tudják ilyen irányú patch segítségével. Ha minden igaz, akkor több fejlesztő már jelezte, hogy támogatni fogja játékában a TruFormot. Az egyik nagyágyú a Counterstrike, szeptemberben már ki is jön a javítása.

Halál a konkurenciára!

Sima ügy

Ahogyan azt a GeForce3-nál is láthattuk (Quincunx AA), a Radeon 8500 is beújított egy különleges élsimítási eljárást, amely a tűzkeresztségben a SmoothVision nevet kapta. Ez képes programozott módon, illetve véletlenszerű (a helyét tekintve) 4 mintás mintavételezésre. A véletlenszerű 4 mintás eljárás használata elviekben még élethűbb, hibáktól mentesebb simítást tesz lehetővé. Ezt persze látni kell majd az életben is.

Radeon nyolc és fél K

Radeon 7500

Az Ati Radeon 7500 típusjelű kártyája az RV200 chipet használja, amelyet szintén 0,15 mikronos gyártástechnológiával készítenek. 270 MHz-es magsebesség és 230 MHz-es DDR memóriasebesség (40 millió háromszög/s T&L teljesítmény, 7,36 Gbyte/s memória-sávszélesség) jellemzi. 64 Mbyte memóriával lesz kiszerelve.

A RV200 lényegében az eredeti Radeon DDR chip, kiegészítve az R200 memóriavezérlőjével (256 bites fetch, amúgy 128 bites DDR busz), illetve a Radeon VE HydraVision technológiájával. Ezért a Radeon 7500-at nyugodtan tekinthetjük olyan Radeon DDR SE-nek vagy Turbónak, amely képes két képernyő meghajtására.

A Radeon 7500 szintén szeptemberben kerül piacra a gyártó reményei szerint, egyelőre 199 USD a tervezett nyitó ára. A gyakorlatban valahova 160–180 USD környékére várhatják az amcsik. A 7500-zal kapcsolatban fontos leszögezni, hogy nem DirectX 8 ready, hanem jó kis DirectX 7-es darab (mint a Radeon DDR, ugyebár).

Ár és elérhetőség

Az Ati tervei szerint a Radeon 8500 kezdő ára 399 USD lesz (64 Mbyte memóriával) – ám mint azt már láttuk a GeForce3 chipes kártyáknál, más dolog a szándék, és más a piac. A GeForce3-as kártyákat 500 USD körül akarták adni a gyártók, ami aztán a valódi piaci megjelenésig a 350–430 USD közötti sávba szelídült. Ennek megfelelően várhatóan a Radeon 8500 is inkább majd 330–350 USD körül kezd, lényegében azonos árszinten kínálják majd, mint az átlagos GeForce3-as kártyákat. Na de mikor?

Az Ati szeretné szeptember harmadik hetében már a kiskereskedők kínálatában látni a 8500-at. Augusztus közepén a meghajtóprogramok még éretlenek voltak a kártya teljesítményét tekintve – ám egy hónap alatt csodákat lehet művelni a driverek terén. Más kérdés, hogy az Ati sohasem arról volt híres, hogy gyors egymásutánban dobolná a nép közé az egyre jobb videokártya-meghajtóprogramokat. Tehát elvileg e lapszámunk utcára kerülése után nem sokkal Amerikában már kaphatónak kellene lennie a Radeon 8500-nak – majd meglátjuk, tudja-e az Ati tartani ezt a határidőt.

Intel – több lábon

Az Intel új tokozási eljárása, az FC-µPGA (vagy FC-PGA2) révén 478 lábat és több tízmillió tranzisztort sikerült az i386-os mag méretére zsugorítani.

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

Közel egy éve az Intel ismét lázba hozta a szakmát: teljesen áttervezett processzormaggal lépett piacra. Ez volt a 423 lábú Intel Pentium 4. A mag azonban visszafelé kompatibilis maradt – senkinek nem kellett megválnia hőn szeretett XT-s csodaprogramjától. Az új, 1,3–2 GHz-es processzorcsalád az i850 chipkészlettel és a Rambus memóriával karöltve azonban nem vált igazán sikeressé. Legtöbben továbbra is a Socket 370-ben látták a megoldást, és ami az Intelnek még fájóbb: az AMD közben jókora tábort állított a maga oldalára.

Az Intelnek már az év elején meggyűlt a baja a Rambus céggel. A megoldás tálcán kínálta magát: le kell váltani a memóriatípust. A Brookdale-t, azaz az i845 chipkészletet mindegyik alaplapgyártó örömmel fogadta, amit jól mutat a bejelentések hosszú sora. A Willamette Pentium 4-et még 0,18 mikronos csíkszélességgel készítik, és az órajele egyre nő, ezért itt is változásra számíthattunk. A gyártás végül 2 GHz-en megáll, ez a csúcsmodell. A 423 lábú processzorok ideje lejárt, és velük az őket kezelő (Socket 423 foglalatú) i850-es alaplapoké is. 478–423-as átalakítóról nem szól a fáma – valószínűleg kivitelezhetetlen.

Akinek erősen technikai a látásmódja, annak szemében az FC-µPGA tokozású processzor a maga nemében gyönyörű alkotás. Kisebb, mint az Intel 80386,

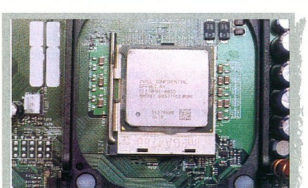

Az új „népgép”

mégis 478 kivezetés van rajta. Az olcsó kategóriában továbbra is ezzel a kicsinyített Willamette-tel fogunk találkozni – tesztlaborunkban is ezt mértük. A miniatürizálást hamarosan a 0,13 mikronos csíkszélességre váltással teljesíti ki az Intel – jelenleg ez a világ legjobb tömegtermelésre alkalmas gyártástechnológiája. Így készül a még idén megjelenő, ugyancsak Socket 478-ba illeszkedő Northwood mag, amely dupla annyi, 512 Kbyte másodszintű gyorsítótárat tartalmaz majd. Belső felépítését a Pentium 4-es architektúrára alapozzák, de javítások és fejlesztések is lesznek benne.

Új népalaplap

Az i850-es alaplapok két hátulütője: a bonyolult gyártás miatt nagyon drágák, és csak egyféle memóriatípust kezelnek. Persze a rendszer rendkívül gyors és stabil. Nemrég sikerült az eredetileg hatrétegű alaplapi nyákot négyrétegűre csökkenteni, ám ettől sem ugrottak meg az eladások.

A Brookdale chipkészletnek az i845 típusjelet adták. Hétköznapi PC133-as SDRAM-ot használ, ami nagy előrelépés, hiszen árban sikerült a vásárlók igényeihez igazodni – ám technológiailag visszalépés. A már éppen feledésbe merülő SDR (Single Data Rate) SDRAM jóval lassabb, mint a PC800 RDRAM, amelyre a Pentium 4-es mikroarchitektúrát eredetileg kifejlesztették.

Tesztjeink eredményei szerint a chipkészletet nagyon jól megtervezték, súlycsoportjában rendkívül gyors. Persze nem képes felvenni a versenyt a Rambusszal operáló i850-nel, sem a Via P4X266-tal, amely DDR memóriával szolgálja ki a Pentium 4-et. Az Intel nem is a felső kategóriába szánja ezt a megoldását. Még idén piacra dobja az FC-µPGA tokozású 1,5–2 GHz-es Willamette Pentium 4-eket, és az árait agresszíven lenyomja.

Kicsi és gyors, de még nem Northwood

Mérési eredmények

Processzor, órajel	Intel Pentium 4, 2 GHz
SiSoft Sandra	
CPU Dhrystones	3834 MIPS
FPU Whetstones (FPU/SSE2)	1198/2444 MFLOPS
MMX Integer SSE2	7863 it/s
Floating Point SSE2	9736 it/s
ALU Memory Bandwidth	609 Mbyte/s
FPU Memory Bandwidth	614 Mbyte/s
SysMark 2000	
Official Run	220 pont
Inet Content Creation	210 pont
Office Productivity	160 pont
3DMark 2000	
Default	4969 pont
3DMark2001	
Default	2327 pont
Quake3 Team Arena	
640x480/16, Normal	100,7 képkocka/s
800x600/32, High Quality	54,9 képkocka/s

Tesztkonfiguráció: Senorg számítógép – Intel i845-ös alaplap, 256 Mbyte PC133-as Kingston CL3 SDRAM, Asus V7100Pro GeForce2 MX grafikus kártya, Asus 11.01 Detonator, 30 Gbyte-os Quantum AS merevlemez, 54-szeres csúcssebességű CD-olvasó, Windows Me.

Megjelennek a 2 és 2,2 GHz-es Northwoodok (már létezik 3,5 GHz-es bemutatópéldány is), ugyancsak FC-µPGA tokozással, de már 0,13 mikronos eljárással készülnek.

A hozzájuk illeszkedő, felsőbb kategóriájú, DDR memóriát kezelő i845 is még az idén elkészül.

Az elkerülhetetlen jövő

Az Intel egyértelműen kijelentette, a Pentium III széria (Tualatinostul) gyártásával az év végén leáll. Utána a Celeron és az egyre szélesebb piaci szegmenst lefedő Pentium 4 között választhatunk. Ha megvalósulnak a beígért árcsökkentések, és a DDR-es i845 is jól teljesít, az Intel név ismét régi fényében ragyoghat.

CD-mellékletünkön megtalálható az i845 pontos technológiai leírása.

Az új Pentium 4-et tartalmazó konfigurációt a Senorg Rt. biztosította.

Az A4Tech kiváló ár/teljesítmény mutatójú termékeinek fejlődése nem állhat meg.
Gördül tovább...

A4 TECH
SINCE 1987

OPTIKAI EGÉR:

- 700 dpi érzékenység
- 2 szegmentált görgő
- 5 gomb, 4 programozható
- PS/2 csatlakozó
- bármilyen sík felületen működik
- iWheelWorks Deluxe szoftver

4D++ internetes egér:

- 520 dpi érzékenység
- 2 szegmentált görgő
- 4 gomb, 3 programozható
- PS/2 és soros csatlakozó
- Net/Lucky Jump funkció
- iWheel Works Deluxe szoftver

CHIP HUNGARY BEST OF 2001

RÁDIÓFREKVENCIÁS EGÉR:

- 520 dpi érzékenység
- 2 szegmentált görgő
- 4 gomb, 3 programozható
- PS/2 csatlakozó
- 255 ID kód, nem kell rálásson a vevőegységre
- Net/Lucky Jump

WWW.KELLYTECH.HU

Kelly-Tech

Minden márkanév, logo és szlogen a megfelelő cég tulajdona. Minden jog fenntartva!

terminal

informatika
minden nap

Töltse le hatékonyan idejét az Interneten! A Terminal naprakész hírekkel, tesztekkel, széleskörű letöltési lehetőségekkel, hírlevelekkel, fórumokkal és számtalan további szolgáltatással várja az informatika és a high-tech világa iránt érdeklődő olvasókat. Ha minket választ, garantáltan nem marad le az újdonságokról - az új Internet Explorer 6-ost például nem csak weboldalunkon, hanem az újság CD-mellékletén is kínáljuk!

www.terminal.hu – informatika minden nap

HÍREK KFT. • 1146 BUDAPEST, HUNGÁRIA KRT. 179-187. • 383-9233 • INFO@HIREK.HU • MEDIA.HIREK.HU

HÍREK

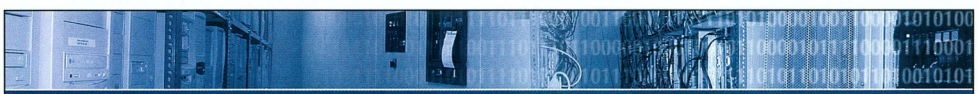

Mindegyik cég internet szervere az

Interware Data Center -ében található.

Interware, Magyarország vezető co-location szolgáltatója • www.co-location.hu

Interware

További információ:
1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22. • Telefon: (06-40) 200-166, www.interware.hu

Expressz buszjárat

Már az őskori PC-ben is voltak olyan adatkapuk, amelyek a külvilág felé, illetve onnan befelé közvetítettek adatokat. Ezek sebessége a kezdet kezdetén még kielégítő volt, hiszen a gép számítási kapacitása éppenhogy fel tudta ezeket dolgozni.

Nagy Zoltán

Miközben a gépek számítási teljesítménye megnőtt, a soros kapuk áteresztőképessége semmit sem változott – így nem bővültek számottevően alkalmazási lehetőségeik sem. A felhasználók azonban „szélesebb" kapukat igényeltek, így például a párhuzamos portot átalakították, ebből lett az EPP és az ECP port. Bizonyos felhasználási körökben ez már elegendőnek bizonyult, (szkennerek, külső CD-meghajtók, egyéb cserélhető lemezes meghajtók).

A párhuzamos port azonban csak két, legfeljebb három eszköz egyidejű csatlakozását tette lehetővé (például Zip meghajtó és nyomtató egy kábelen). Ráadásul a soros kábel drága, és a hossza is korlátozott.

1995-ben a Compaq, a DEC, az IBM, az Intel, a Microsoft, az NEC és a Northern Telecom konzorciumot alakított, amely közzétette az USB 1.0 specifikációját. Az USB sok problémára megoldást jelentett: jócskán bővült a csatlakoztatható egységek száma, nagyobb lett a sávszélesség, megjelent az üzem közbeni csatlakoztatás lehetősége stb. Nagyobb sávszélessége révén alkalmas volt multimédiás felhasználásra is, ahol a legfőbb kritérium a nagy mennyiségű adat késleltetés nélküli átvitele.

Az USB elsősorban PC-hez kötődő megoldás: az egymáshoz csatlakoztatott USB eszközök kommunikációját egy gyökéreszköz, maga a PC vezérli.

Az IEEE 1394-es busz az USB-vel párhuzamosan jött létre, olyannyira, hogy ezt is 1995 őszén jelentették be.

A meglehetősen szokatlan elnevezés onnan származik, hogy ez az IEEE (Institute of Electrical and Electronic Engineers) 1394-es számon regisztrált szabványa. Kifejlesztése során az alapot az Apple számítógépeken alkalmazott FireWire busz jelentette, amelyet tervezői a SCSI busz olcsó kiváltására szántak.

Tehát nem szabad összekeverni a két elnevezést: a FireWire bejegyzett védjegy, amit licencelni kell, ha valamelyik gyártó a terméke elnevezésénél használni akarja. Így tett például az Adaptec a 1394/FireWire vezérlőkártyái esetében.

Felépítés

A 1394-es busz „nem ciklikus hálózat véges elágazásokkal". A nem ciklikus azt jelenti, hogy nem kapcsolhatók hurokba az eszközök. Két végpont között legfeljebb 16 kábelszakasz lehet, erre utal a „véges elágazások" kitétel. A hálózatba buszhidakat (bridge) lehet illeszteni, amelyek két megegyező vagy különböző típusú buszt egyaránt össze tudnak kötni. A busz 16 bites címzést használ, ami több mint 65 ezer végpontot tesz lehetővé a hálózaton.

Billionton CarBus PC-Card adapter

A 16 bit tízbites buszcímből és hatbites végpontcímből tevődik össze, vagyis az 1023 busz mindegyikén 63 végpont lehet. Egy buszon belül általában van egy kitüntetett egység, a bus master, amely a buszon folyó kommunikációt vezényli.

A végpontoknak általában 3 csatlakozójuk van, így fel is lehet őket fűzni egy sorba, de nem szükséges csillagpontos hálózatot kialakítani.

Egy láncba legfeljebb 16 végpont kapcsolható – ha ennél többre van szükség egy buszon belül, akkor valamelyik végponton újabb ágat lehet létrehozni.

Szabványos kábel esetén a maximális kábelhossz 4,5 m, tehát a lánc két szélső pontja között 72 méter lehet.

Megfelelő kábelekkel ennél nagyobb távolság is áthidalható.

A 1394-es szabvány háromféle jelsebességet ír elő – 100, 200 és 400 Mbit/s.

A kereskedelemben kapható DV-eszközök legtöbbje a 100 Mbit/s-ot használja, de a PC-s vezérlőkártyák támogatják a 200, sőt újabban a 400 Mbit/s-ot is. Adott buszon használható sebességet alaphelyzetben a leglassabb eszköz határozza meg, de a bus master létrehozhat olyan végpontpárokat, amelyek egyazon buszon belül a számukra legmegfelelőbb sebességgel üzemelnek, még akkor is, ha ez eltér a többi végpont sebességétől.

Ezt csak abban az esetben tudja megtenni, ha a busz topológiája lehetővé teszi (például két nagy sebességű eszköz között nincs egy lassabb).

Kábelezés

A szabványos IEEE 1394 kábel hat vezetőből áll – kettő a tápfeszültséget, két csavart érpár pedig az adatokat továbbítja. A két adatkábel duplex kapcsolatot tesz lehetővé, és keresztbe vannak kötve, hogy két eszköz között elosztó vagy hub nélkül is kapcsolatot lehessen létesíteni.

A 6 érintkezős dugót, amelyet egy Gameboy csatlakozóról mintáztak, nehéz lenne mondjuk egy kisméretű kamerába beledugni, ezért minden kártyához jár egy kábel, amelynek egyik végén a 6 pólusú dugó, a másikon pedig apró, keskeny, 4 pólusú dugó van. Ez már beleillik a kamerákba.

- www.adobe.com/products/premiere/main.html
- www.adstech.com
- www.billionton.com.tw/english/index.html
- www.conceptronic.net/
- www.kouwell.com.tw/home-1394.htm
- www.lavalink.com

Műszaki adatok

Gyártó, típus	Billionton IEEE 1394 CardBus	Billionton IEEE 1394 PCI Card	Conceptronic iLink Interface Card	Freecom IEEE 1394 PCI Card	Kouwell PCI to FireWire 582V2	Lava 1394 FireHost	Lava IEEE 1394 PC-Card Interface Adapter	Pyro Basic DV	Pyro PlatinumDV
Forgalmazó, telefonszáma	Basys Magyarországi Kft., 06-23-415-541	Basys Magyarországi Kft., 06-23-415-541	Basys Magyarországi Kft., 06-23-415-541	Napfény Kft., 204-7333	Kelly-Tech Kft., 350-1246	EMJ Hungary Kft., 469-6050	EMJ Hungary Kft., 469-6050	ATComp, 431-3415	ATComp, 431-3415
Net-hely	www.basys.hu	www.basys.hu	www.basys.hu	www .multimedia.hu	www .kellytech.hu	www.emj.hu	www.emj.hu	www .atcomp.hu	www .atcomp.hu
Csatoló	PCMCIA	PCI	PCI	PCI	PCI	PCI	PCMCIA	PCI	PCI
CardBus vagy PCI bus master	●	●	○	○	○	○	○	●	●
Csatlakozó	2 db	3 db	3 db	3 db	4 db (ebből kettő közös)	2 db	1 db	3 db	3 db
Meghajtóprogram	Texas Instruments OHCI	Texas Instruments OHCI	Texas Instruments OHCI	Texas Instruments OHCI	Texas Instruments OHCI	Texas Instruments OHCI	Texas Instruments OHCI	Texas Instruments OHCI	Texas Instruments OHCI
Aszinkron adatsebesség	400 Mbit/s	400 Mbit/s	400 Mbit/s	400 Mbit/s	400 Mbit/s	400 Mbit/s	400 Mbit/s	400 Mbit/s	400 Mbit/s
Izokrón adatsebesség	400 Mbit/s	400 Mbit/s	400 Mbit/s	400 Mbit/s	400 Mbit/s	400 Mbit/s	400 Mbit/s	400 Mbit/s	400 Mbit/s
Mellékelt szoftverek	Ulead VideoStudio 4.0 Basic SE	Ulead VideoStudio 4.0 Basic SE	MGI VideoWave III SE	○	Ulead VideoStudio 4.0 Basic SE	○	○	Ulead VideoStudio 5.0 SE, Photo Explorer 6.0, TeVeo videosharing és valós idejű streaming szoftver, MyDVD	Adobe Premiere 6.0, Sound Forge XP 4.5, Acid Music Xpress 2.0, LSX-MPEG LE for Adobe Premiere, VideoShare Producer, TeVeo Live, PhotoIsland.com hozzáférés, Boris Factory, MyDVD
Tartozékok	1 db 4/6-os kábel	1 db 4/6-os kábel	1 db 4/6-os kábel	1 db 4/6-os kábel	1 db 4/6-os kábel	1 db 4/6-os kábel	2 db kábel	1 db 4/6-os kábel	1 db 4/6-os kábel
Használható operációs rendszerek									
Windows	98SE, 2000, Me, XP	98SE, 2000, Me, XP	98SE, 2000, Me, XP	98SE, 2000, Me, XP	98SE, 2000, Me, XP	98SE, 2000, Me, XP	98SE, 2000, Me, XP	98SE, 2000, Me, XP	98SE, 2000, Me, XP
Mac OS	8.6 vagy újabb	○	○	○	○	8.6 vagy újabb	8.6 vagy újabb	9.0 vagy újabb	9.0 vagy újabb
Ár (bruttó)	25 238 Ft	11 988 Ft	18 000 Ft	14 900 Ft	18 000 Ft	20 569 Ft	37 623 Ft	17 800 Ft	95 400 Ft

Buszirányítás

A 1394-es rendszer rugalmas buszvezérlési lehetőségeket kínál, ami berendezések széles körének egymáshoz kapcsolását teszi lehetővé. A busz irányítása az alábbi három szolgáltatást foglalja magában:

- ciklusvezérlőt, amely a ciklusindító csomagokat küldi a buszra;
- isochronous erőforrás-kezelőt, ha valamelyik eszköznek isochronous kommunikációra van szüksége (tipikusan DV- és DA-alkalmazások);
- opcionális bus mastert – ez általában PC, de e szerepet egy szerkesztő digitális videomagnó is betöltheti.

A 1394 kétféle átviteli módban tud dolgozni. Aszinkron módban minden egyes adatcsomagot lekönyvelnek a készülékek – így biztonságos a forgalom, de sok a redundáns adat. Izokrón – isochronous – módban nincs „könyvelés", viszont az így működő eszközöknek az erőforrás-kezelő garantált sávszélességet és stabil késleltetési időt nyújt, nyilvántartja az elérhető sávszélességet, az arra irányuló igényeket, és igyekszik azt megfelelőképpen elosztani. Ez első ránézésre nem nehéz – például PC és DV kamera összekapcsolásakor. Merőben más a helyzet azonban egy digitális videoszerkesztő rendszerben, ahol editálópult, videomagnók, merevlemezek és monitorok kapcsolódnak egymáshoz 1394-es buszon keresztül. Ez kívülről teljesen láthatatlan, egymás között beszélik meg az ezt igénylő eszközök és az erőforrás-kezelő.

Billionton IEEE 1394 PCI Card

USB vagy 1394?

Sokan előszeretettel hasonlítják össze e két buszrendszert, hibának feltüntetve azok különbségeit. Az igazság az, hogy mindkettő létrejöttekor más-más cél lebegett fejlesztőik szeme előtt. Míg a 1394 elsősorban a nagy sávszélességet igénylő alkalmazásokat hivatott kiszolgálni, addig az USB-vel elsősorban a PC-k sokféle és ma már lassúnak számító ki- és bemeneti portjait kívánták leváltani (billentyűzet, egér, nyomtató, modem, CD-meghajtó stb.).

Az USB kábel egy csavart érpárt tartalmaz (az 5 V-os tápfeszültség mellett).

Az USB 1.0 maximális átviteli sebessége 12 Mbit/s. Ez elég digitális audio (például USB hangszóró vagy

digitális telefon), MPEG-1, MPEG-2 vagy DVD-átvitelre, ahol a sávszélességigény ritkán nagyobb 6 Mbit/s-nál.

Nem lehet vele DV jeleket továbbítani – de nem is arra készítették, mint ahogy nem lehet találni például 1394-es buszra köthető billentyűzetet, és ritka az ilyen szkenner vagy nyomtató is.

A 1394 legnagyobb előnye (nagyobb sávszélessége mellett), hogy nincs szükség PC-re az eszközök összekapcsolásakor: például DV- kameráról kábellel, számítógép nélkül is át lehet játszani a felvételt másik kamerára vagy asztali DV-magnóra.

Tesztünkben elsősorban mégis a PC-s használatot vizsgáltuk, hiszen PC-s vezérlőkártyákat szeretnénk bemutatni.

Nem egyszerű azonban ezeket tesztelni, elsősorban azért, mert a legtöbb kártyán ugyanaz vagy a többiekéhez nagyon hasonló vezérlőchip van, csak a körítés más. Cikkünkben az „egyszerű" kártyák szerepelnek, amelyeknek egyetlen feladata az, hogy a PC és egy vagy több külső 1394-kompatibilis eszköz között kapcsolatot teremtsenek.

CardBus

Az első PC Card szabványú (PCMCIA) kártyák 16 bitesek voltak, ami hasonlít az ISA buszos kártyák csatolófelületéhez. Ahogy a PCI kártyák elterjedtek, úgy erősödött az igény a PCMCIA eszközök körében is a nagyobb kapacitású csatlakozás iránt, így született meg a PCI mobil megfelelője, a CardBus, amely 33 MHz-es buszórajellel, 32 bit szélességben dolgozik, gyakorlatilag ugyanazt a protokollt és szinkron adatátviteli módot használva, mint a PCI. A CardBus kártya is lehet bus master, át tudja venni az adatbusz feletti vezénylést.

A több szolgáltatást nyújtó, félprofesszionális videoszerkesztő kártyákat másik alkalommal vizsgáljuk.

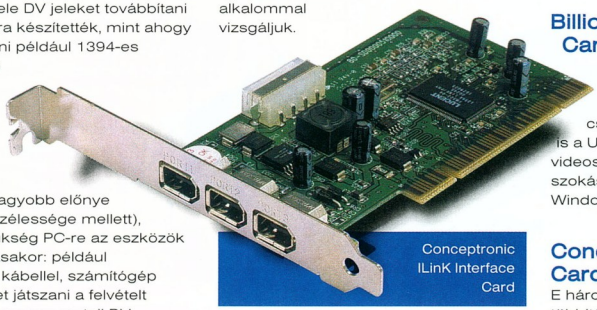

Conceptronic ILinK Interface Card

Kétféle eszközzel találkoztunk: PCI buszos kártyával, amelyek asztali PC-kben használhatóak, valamint PC Card szabványúakkal, amelyeket noteszgépekhez készítettek.

Billionton IEEE 1394 CardBus PC Card Adapter

A Billionton kártyája CardBus rendszerű, ami a kártya és a PC között tesz lehetővé nagyobb sebességet. A kártya gépből kilógó élére adapter csatlakozik, amelyen mind a 6, mind a 4 pólusú kábelhez található aljzat. Egy 6/4-es kábelt is mellékeltek, így bármelyik csatlakozójú készülékhez hozzá lehet kapcsolni.

A kártyához a Ulead VideoStudio 4.0 Basic SE programot mellékelték, amely a szoftver dobozos változatához képest korlátozott tudású.

A kártya telepítése nem okoz problémát, csak egy Windows telepítőlemeznek kell kéznél lennie, másra nincs szükség.

Nem szabad megfeledkezni arról, hogy a CardBus kártya nem hotplug képességű – menet közben ki lehet kapcsolni, még a gépből is ki lehet venni, de ahhoz, hogy berakjuk, ki kell kapcsolni a gépet, különben a rendszer nem ismeri fel a kártyát.

Billionton IEEE 1394 PCI Card

Nem sokat lehet mondani róla – egyszerű kártya, de minden szükségeset tud. Három csatlakozó található rajta, és ehhez is a Ulead VideoStudio 4.0 Basic SE videoszerkesztőt mellékelik. A telepítése szokás szerint egyszerű, csak a Windows telepítőlemezére van szükség.

Conceptronic ILinK Interface Card

E háromportos kártya annyiban tér el a többitől, hogy belső tápcsatlakozója is van, amelybe a tápegységtől jövő tápkábelt kell dugni (már ha nem használtuk fel az összeset a lemezmeghajtókhoz). Ennek előnye, hogy több olyan eszközt is csatlakoztathatunk a kártyához, amely a 1394-es buszról kapja a tápfeszültséget. Ezek így nem terhelik a PCI busz kis külső terhelésre tervezett tápvezetékeit. A kártya áramkörei megnövelt BIAS és handshake idővel készülnek fel a különböző gyártmányú és minőségű kamerák vezérlésére.

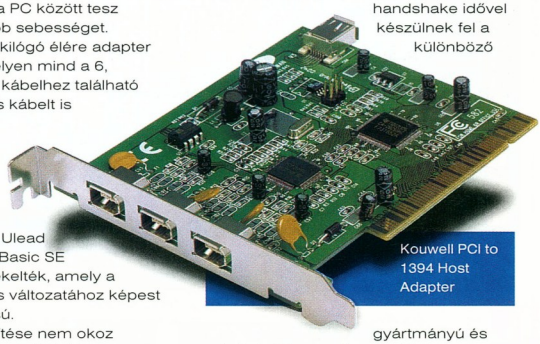

Kouwell PCI to 1394 Host Adapter

A kártya a szokásos windowsos meghajtóprogramokkal működik, könnyen telepíthető. A dobozban lapul még az MGI VideoWave III SE, amely szintén jól használható, kényelmes szoftver.

Megnyitottuk megújult Internet áruházunkat, ahol nagy árkedvezményekkel várjuk!
Legnagyobb választék Magyarországon!
Panasonic
www.videopart.hu
Video-Part Kft. 1092 Bp., Ferenc krt. 26-46. Tel.: 456-3000, fax: 217-1288

Freecom IEEE 1394 PCI Card

A Freecom sokféle külső eszközt gyárt, amelyek egymással és a számítógéppel 1394-es buszon keresztül tartják a kapcsolatot. Ilyen például a teszthez is használt kombinált CD-újraíró/DVD-olvasó vagy a külső merevlemez. Ezekhez vezérlőkártyát is kínálnak, amely kicsi, de három csatlakozót is kapott. Sem szoftver, sem telepítőlemez nem jár hozzá, igaz, utóbbi nem is hiányzik.

Kouwell PCI to 1394 Host Adapter

A kártyán látszólag 4 csatlakozó van: három kifelé, egy pedig befelé.

Azért látszólag, mert a belső csatlakozó közös vezetéken van az egyik külsővel, így ezek nem használhatók egy időben. Nem nagy veszteség, mert így is három eszközt lehet egyszerre csatlakoztatni.

Telepítése a szokásos, gond nélkül zajlik le. Videoszerkesztő szoftverként a Ulead VideoStudio 4.0 Basic SE-t találhatjuk a dobozában.

Lava IEEE 1394 FireHost

A kártya maga a megtestesült egyszerűség, két porttal, alacsony felépítéssel. Telepítése nem okoz problémát – már csak azért sem, mert semmilyen szoftvert nem melléketek hozzá, így nem kell vele bíbelődni. Persze ezt fel lehet úgy is fogni, hogy meghagyták nekünk a választás szabadságát, hogy olyan szoftverrel használjuk, amilyennel szeretnénk.

Lava IEEE 1394 PC-Card Interface Adapter

A hosszú név viszonylag egyszerű, Type II-es PC Card szabványú kártyát takar.

A dobozban a kártya mellett mindössze két kábel található, az egyiken hagyományos, a másikon pedig a kisméretű, kamerába illeszthető csatlakozó van.

A kártya egy buszt tud ellátni, vagyis segítségével 63 eszközt lehet egy láncba felfűzni.

Az egyszerűség a kártya használhatóságában is megmutatkozik. Bedugása után csak elő kell készíteni a Windows telepítőlemezét, majd a meghajtóprogram beillesztése után azonnal használható.

A kártyához nem jár szoftver, a felhasználónak kell beszereznie a szükségeseket.

Pyro Basic DV és PlatinumDV

A Pyro kártyák népes családjának tagjai alapvetően úgy hasonlítanak egymáshoz, mint két tojás, csak más ruhába öltöztették őket – vagyis más szoftvereket mellékelnek hozzájuk. A szoftverek értékétől függően változik a kártyák ára, azonban mindig jóval kevesebb lesz, mintha külön megvennénk a szóban forgó szoftverek dobozos változatát.

Lava IEEE 1394 FireHost

Ennek titka az, hogy a kártyákhoz mellékelt változatokból hiányzik néhány képesség.

A PCI foglalatba illeszthető kártya három csatlakozót tartalmaz, ebből egy befelé, kettő pedig kifelé használható.

Lava IEEE 1394 PC-Card

A kártya telepítése a megszokott egyszerűséggel zajlik, külön meghajtóprogramot nem igényel.

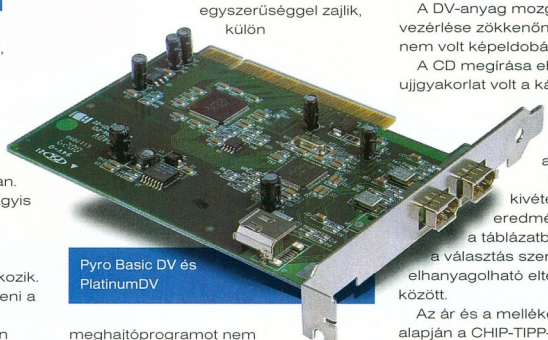

Pyro Basic DV és PlatinumDV

A dokumentáció azonban felhívja a figyelmet arra, hogy ha Windows 98SE operációs rendszert használunk, telepítenünk kell a Microsoft Digital Video Update frissítést, amely megtalálható a mellékelt CD-n.

A Basic változathoz többek között a Ulead VideoStudio 5.0 SE-t mellékelik, amely sokaknak kedvesebb, mint az Adobe Premiere. Hasznos lehet még a Ulead PhotoExplorer is.

A PlatinumDV-hez is számos program jár: a Sound Forge XP 4.5 hangszerkesztő, az LSX-MPEG LE tömörítő – ez az Adobe Premiere plug-inje – vagy a MyDVD, amely DVD-szerű CD-k készítését teszi lehetővé, formás külsőt kölcsönözve a kész, megvágott videoanyagnak.

A legnagyobb szám azonban az Adobe Premiere 6.0, amelynek teljes, korlátozás nélküli verzióját lehet megtalálni a dobozban, dokumentációval együtt. Ez a program csemege mindazoknak, akik komolyan szeretnének videoszerkesztéssel foglalkozni – akár saját, akár valamilyen üzleti céllal fognak bele.

Tesztem, tesztem, mondd meg nékem...

A kártyák képességeit több feladatban is próbára tettem.

Először videoanyagot másoltam DV-kameráról PC-re, majd vissza, amihez a Panasonic MX300-as kameráját használtam.

Ezután a Freecom Portable II Combo meghajtójával CD-t írtam, majd DVD-t néztem, végül Freecom külső merevlemezre másoltam egy-egy CD-nyi anyagot a 1394-es buszon keresztül.

Már az elején éreztem, hogy nehéz helyzetbe kerültem.

Alig lehetett különbséget felfedezni az egyes kártyák teljesítményében.

A DV-anyag mozgatása, a kamera vezérlése zökkenőmentesen történt, nem volt képeldobás.

A CD megírása ehhez képest csak ujjgyakorlat volt a kártyáknak.

Ugyanez mondható el a DVD-lejátszásra és a file-átvitelre.

Ezért most kivételesen a mérési eredmények hiányoznak a táblázatból, mert minimális, a választás szempontjából elhanyagolható eltérés volt ezek között.

Az ár és a mellékelt szoftverek alapján a CHIP-TIPP-et a Pyro Basic DV kapja, amely még olcsóbb is néhány társánál, viszont a hozzá adott alkalmazások komoly értékűek.

Az Öné lehet!

www.qwerty.hu
QWERTY COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

minden, ami számítástechnika

Epson-Olympus Szaközlet 1114 Budapest, Bartók B. út 11. Tel.: 466-5419

További üzleteink: Mammut Üzletház - Budai Skála Áruház

Linux rendszerek

Végfelhasználóknak és viszonteladóknak!

Ha ön végfelhasználó, professzionális linux szervereink és munkaállomásaink kiváló hátteret biztosítanak mindennapi munkájához. Alacsony díjazású átalánydíjas rendszerfelügyeleti szolgáltatásaink biztosítják, hogy munkáját megszakítások nélkül végezhesse. Ha ön viszonteladó, adja el rendszereit Linuxal! Ehhez mi minden segítséget megadunk. Elkészítjük önnek a teljes rendszert vagy betanítjuk munkatársait a telepítésre és az üzemeltetésre. Vállaljuk meglévő rendszerek átvizsgálását és üzemeltetését is. Sokéves tapasztalatunkat átadjuk önnek tanfolyamok és second level support keretében!

Pilátus-Comp Kft. * http://www.linux-server.hu

E-mail: pilatuscomp@linux.co.hu * Tel: (1) 2094279 * Fax: (1) 2093520

Mobil: (20) 9548844 * Cím: 1114 Budapest, Móricz Zsigomond körtér 3/a.

SPYPEN MEMO
1.3Mpixel Digitális Fényképezőgép/LCD kijelző
Levehető Vaku
Digitális Diktafon
PC Kamera állvánnyal
Videó üzemmód
1280x960,640x480,352x288
ArcSoft 4x teljes verziós Sw.
38000.-Ft+Áfa

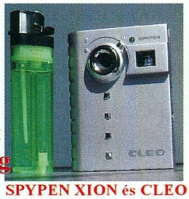

SPYPEN XION és CLEO
Digitális Fényképezőgépek 3 in 1 Fényképezőgép /PC Kamera/ Videó üzemmód
LCD kijelző
Normál 50cm-végtelen
Macro 10-15cm
Üveg optika F2.6
25-100.000 lux
640X480,352x288/max107kép
MGI PhotoSuiteIII
MGI PhotoVista/AVI creator
PhotoBank/Netmeeting
28000.-Ft+Áfa

Digitális Fényképezőgép
1024x768,Max 1600x1200
Szines 1.8" LCD TFT/Vaku
USB/RS232/SM Card
45000.-Ft+Áfa

3.3 MegaPixel Fényképezőgép
2048x1536/ Szines 1.8"LCD TFT
3x Optikai/2x Dig. Zoom/Vaku
USB/CF Card/TV out
145000.-Ft+Áfa

VIEWMASTER
Hardveres PC-TV Konverter
Max: 1024x768
18500.-Ft+Áfa

Üzletünkben a termékek megtekinthetők működés közben is.

PRIME FILM 1800
Negatív és Dia Szkenner
1800X1800 Optikai felb.
58000.-Ft+Áfa

KOUWELL DV 1394 PCI
Videószerkesztő rendszer
Ulead szoftver/DV kábel
9800.-Ft+Áfa

FLYVIDEO /MPEG
TV Tuner+Rádió+Txt+RC
Mpeg digitalizálás
18500.-Ft+Áfa

East Computer Kft 1107 Bp.Ceglédi u 1-3 Fszt.12 T:431-3439, 30/944-6650 www.digital-world.hu, www.spypen.hu

Multi-média

Minden életrevaló vállalkozó szeme felcsillan a terjeszkedés szó hallatán. Ugyanakkor saját irodájában vagy otthonában már kissé gyanakvóbban figyeli, ahogy a számítástechnikai eszközök szaporodnak és sokasodnak.
Sze

Győri Ferenc

A többcélú eszközök előnye már nevükből is nyilvánvaló. Manapság amúgy sem számíthat jó kritikára az az eszköz, amely csupán egyetlen dologra jó, bármilyen jól is végezze azt, sokan körbefanyalogják, ha éppen az adott munka végeztével pihen. A bevezetőben említett élethelyzet

Minolta Dialta Di 151: a nehézsúly bajnoka

sokakkal megesett már. Nyomtatót, lapolvasót, fénymásolót és faxot még csak-csak eltárol az ember egy raktárban, de ha már mindezt használni is szeretné, rengeteg helyre van szüksége – és nem kevesebb pénzre.

A rossz hír az, hogy a többcélú eszközök sem olcsók. A jó hír: viszont sokkal kevesebb helyet foglalnak, könnyebb őket karbantartani, irányítani. Újabb rossz hír: elég, ha egy elemük romlik el, és a javításig könnyen használhatatlanná válik az egész szerkezet. És tetőzve a borzalmakat: nagyon nehéz a választás, jó előre el kell dönteni, mi lesz a készülék legfőbb feladata, hogy annak tökéletesen megfeleljen. De ehhez nem áldozhatjuk fel a kiegészítő képességeiket – hiszen akkor vehetnénk egyszerűbb célgépet. Vagyis egy nagyon nehezen elérhető egyensúly megtalálására kell törekedni. A tesztfolyamat ezúttal meglehetősen „egyszerű" volt, összevontuk a lapolvasó- és nyomtatóteszt főbb elemeit, majd megspékeltük egy kis másolással és faxvizsgálattal.

Lézer és LED technológia

HP LaserJet 3200

A LaserJet nem igazán ad a külcsínre. Kialakítását elsősorban praktikus szempontok vezették, ezért sokban hasonlít egy egyszerűbb asztali nyomtatóra. Ehhez képest az üzembe helyezése kissé meglepő volt a teljesen egyéni csatlakozók miatt. Mintha terroristák fenyegették volna meg a HP tervezőit, ha nem elég extravagáns a készülék csatolója, megtámadják őket vérnyulakkal. Győzött az életösztön, így nyugodtan ki lehet dobni a tápkábel mellett a hagyományos printerkábelt is, éljen a haladás.

A telepítést beárnyékolta a számítógép apróbb USB sztrájkja, ami ismét bizonyította: jó ötlet több csatolóval ellátni a készülékeket.

Még egy hasznos tanács: a többcélú eszközöknek nem csekély a memóriája. Nincs annál kínosabb, mint egy memóriában maradt dokumentum, ami egy későbbi bekapcsoláskor bukkan elő.

Nem véletlenül esett szó a külsőségekről. A 3200 egy elterjedt többcélú megoldást képvisel – egyedül ebben a kategóriában. Ezt a megoldást azonban régóta használja a HP, így történhetett, hogy a készülék sikerrel vette fel a versenyt a többiekkel, és bár sebessége az utolsó helyre sorolta, már az komoly érdem, hogy lemaradása ennyire csekély volt. És ami a fő, képminőség tekintetében még az újabb generációnak is tudott mutatni néhány hatásos trükköt. A színárnyalatok visszaadása szürkében igazán remekbe szabott, a vékony vonalakkal sem akadtak problémák, ugyanakkor az igazán aprócska karakterek néhol kissé elmosódottak. A nyomtató nem takarékoskodik a festékkel, de sikerült kellemes átmenetet találnia, így nem festi túl az oldalakat.

Furcsa jószág a LaserJet 3200. Komoly teljesítményre képes, ám ezt a külseje annyira ügyesen titkolja, hogy már-már jelentéktelen kacatnak tűnhet. Holott messze nem az.

⊕ Remek szürkeárnyalatok
⊖ Szürke eminenciás

Minolta Dialta Di 151

Vitathatatlanul a Minolta készüléke tűnik a leghatalmasabbnak és legtiszteletreméltóbbnak. Nagy, nehéz, és elsőre talán kissé gonosz is a tapasztalatlan felhasználóval. Szerencsére ez csak látszat. Ha a helyére tettük – amivel egyben az erőemelő világbajnoki címet is megszereztük –, a készülék kezes bárány. A telepítése gyors, tiszta, egyszerű munka, és már lesi is további parancsainkat. Apró trükk: ha a gép a kifogyóban lévő vagy kifogyott festékre panaszkodik, csupán némi testmozgásra vágyik. A tonert kivéve és felrázva (nem keverve) nyerhetünk némi haladékot.

Könnyed elegancia, professzionális teljesítmény. Hej, ha még kávét is főzne a HP OfficeJet v40!

A készülék nagy hátránya a mérete, még – a meglehetősen ide nem vágó – pszichológiai vetülete miatt is. Hatalmas termete miatt az amúgy fürge munkavégzése lassúbbnak tűnik, már-már lustának. Holott a táblázatból is

látható: bár a leggyorsabb modelltől elmarad némileg, egyik üzemmódban sem vádolható lógással. A képminőség érzékelésére szerencsére egyedül a képminőség van hatással, így nyugodtan leszögezhetem, az nagyon jó. Az egészen

Megtévesztően könnyed külső, határtalan teljesítménnyel – ez a Panasonic DP-150FP

gyenge szürkékkel – és ezáltal némileg a színvisszaadással – ugyan meggyűlt a gép baja, de minden egyéb tekintetben remekelt. Különösen igaz ez az egészen apró méretű karakterekre, ami más készülékek gyenge pontja. És a fénykép is a Di 151 változatában tűnt a legélethűbbnek. Így alakult át a félelmetes szörnyeteg kedves, segítőkész óriássá, akivel öröm együtt dolgozni.

⊕ Gyors, halk, precíz
⊖ Godzillai méretek

OkiFax 4550

A LED technológia jeles képviselője komoly stratégiai döntést hozott. A többcélú eszközök legtöbbje igyekszik csinosan festeni a tárolóhelyén, az OkiFax 4550 azonban külsejével rögtön a környezete tudtára adja: első- és utolsósorban is munkaeszköz. És ebből a véleményéből jottányit sem enged. Nincs is rá szüksége.

Telepítése ennek megfelelően egyszerű, ahogy az üzembe helyezése is. A készülék lapolvasó része remekbe szabott, ezért kissé furcsának tűnt a másolás megoldása. A gépen lenyomva a másolás gombot 13–14 másodperc múlva megérkezik a kópia. Számítógépen kiadva a parancsot előbb lefut a beolvasás, az adat elvándorol egy nyomtatásra alkalmas programig, és akkor indul a nyomtatási folyamat. Az eredmény azonban mindkét esetben kellemes, a készülék határozottan, erélyesen végzi a szövegek nyomtatását, másolását.

A prezentáció másolásakor már akadtak apróbb problémák, éppen azért, mert a készülék olyan bőkezűen bánik a festékkel. A fényképek meglehetősen sötétek lettek, és ezen nem volt könnyű változtatni. A készülék fejébe vette, hogy vagy a teljes kép túl fekete lesz, vagy olyan fakóvá teszi, ami még szürkének is kevés. Nem volt könnyű, de végül sikerült erről lebeszélni, onnantól ontotta magából a sokkal könnyedebb hangulatú képeket, ami valljuk be, a lapköltségnek is jót tesz. A tanulság tehát: ez a készülék kissé makacs, sőt csökönyös, de némi türelemmel végül megszelídíthető.

⊕ Kellemes sebesség, remek lapolvasás
⊖ Kissé végletes

OkiFax 5700

Az Oki nagyobbik modellje a legújabb emeletes divatot követi, bár kissé puritánabb formában, mint társai. De hogy ez a hátrányára válna? Épp ellenkezőleg, a rengeteg gomb ugyan nem kifejezetten esztétikus látvány, de segítségükkel kiválóan irányítható minden munkafolyamat. A munkavágyat pedig nyilvánvalóvá teszi a beépített hálózati kártya és ISDN-csatoló. A telepítésével kissé meggyűlt a bajunk, ugyanis nem volt hajlandó megtalálni egy titokzatos .dll file-t. A Windows újratelepítése – és a békés légiós élet – fontolgatása közben azonban a készülék váratlanul meggondolta magát, bár ebben szerepe lehetett a registry más nyomtatók hivatkozásaitól való megtisztításának is. Lehet, hogy az 5700 csupán féltékeny típus?

A kezdeti nehézségeken túljutva nem is találkoztunk többel – egy darabig. Örömmel működött együtt, bármilyen, a hatáskörébe tartozó munkára kértük. De néha egész egyszerűen eltűnt a kapcsolat a számítógép és a nyomtató között. Szerencsére ez a jelenség meglehetősen ritka volt, és nyilván egyedi eset – szórakoztatásunkra.

Canon MultiPass C80 – a szivárvány színei minden alkalmazásban

Hagyományos dokumentációkat nyomtatva és másolva maradéktalanul elégedett lehet a felhasználó. Komolyabb képfile-oknál már kiütközik a fekete festék bőkezű alkalmazása – ezek szerint ez Oki-specialitás.

Szerencsére néhány határozott beállítással eltüntethető, de ez a lépés meggondolandó. Bár a fényképeknél nem hat jól, az irodákra inkább jellemző szöveges anyagokat határozottabbá és olvashatóbbá teszi az e fajta túlteljesítés.

⊕ Remek szürkék, szép miniatúrák
⊖ Szeszélyes természet

DVD.master - DVC-II amerikai-német analóg és digitális videoszerkesztő és DVD készítő rendszerek Hollywood DV Bridge

Real time hw. MPEG tömörítés
Analóg bemenet MPEG1, MPEG2, DVD konverzió
Movie Star DVD It !

Dazzle FAST 69.800,-

SONY Panasonic Canon
videokamerák akciós áron !!! DV

D8-as SONY kamerák tuningolása, analóg és digitális bemenetének szoftveres engedélyezése

Analóg → DV, DV → analóg konvertálás és capture
Mac-en, PC-n
Main Actor és Videowave 4

69.800,-

(Az árak nem tartalmazzák az ÁFA-t. Minden termékhez 12 hónap teljes garancia, valamint teljeskörű műszaki támogatás tartozik)

www.dazzle-europe.de - www.dazzle.hu - www.atcomp.hu - mail@atcomp.hu - 1107 Bp. Ceglédi út 1-3. I. em. 115-116. (1)4313-415, 445

ATCOMP

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	HP LaserJet 3200	Minolta Dialta Di 151	OKI OkiFax 4550	OKI OkiFax 5700	Panasonic DP-150FP	Canon MultiPass C80	HP OfficeJet v40	Lexmark X73
Termék Net-címe	www.hp.hu /nyomtatok _kepfeldolgozas /tobbfunkcios /lj3200.asp	www.minoltaeurope .com/be /digicopying /di151.html	www.okihu.hu	www.okihu.hu	www.workio.com	www.canon.hu /termek/multi /mpc80.html	www.hp.hu /nyomtatok _kepfeldolgozas /tobbfunkcios /v40.asp	www.lexmark.com /US/Products/ printers /0,2792, MJE5NI:wx,00.html
Forgalmazó	Hewlett-Packard Magyarország	Minolta Magyarország Kft.	Oki Systems Magyarország Kft.	Oki Systems Magyarország Kft.	Panasonic Magyarország Kft.	Canon Hungária Kft.	Hewlett-Packard Magyarország	Rack Computer Elektronika Kft. (RCE Kft.)
Telefonszám	382-1111	206-2244	327-4070	327-4070	382-6060	465-8020	382-1111	309-4700
Forgalmazó Net-címe	www.hp.hu	www.minolta.hu	www.okihu.hu	www.okihu.hu	www.panasonic.hu	www.canon.hu	www.hp.hu	www.rce.hu
Műszaki adatok								
Nyomtatómű	lézer	lézer	LED	LED	lézer	BubbleJet	tintasugaras	tintasugaras
Maximális felbontás	1200x1200 dpi	600x600 dpi	600x600 dpi	600x600 dpi	600x600 dpi	720x360dpi	2400x1200 dpi	2400x1200 dpi
Teljes tömeg	9,8 kg	28,1 kg	8 kg	14 kg	22,6 kg	5 kg	8 kg	7 kg
Méret (magasság×szélesség×mélység)	28x39x41 cm	44x56x53 cm	19x32x38 cm	36x35x47 cm	38x49x48 cm	27x45x57 cm	20x45x45 cm	27x46x36 cm
Beépített/maximális memória	8/72 Mbyte	8, 16, 2/40, 32, 4 Mbyte **	2/2 Mbyte	2,5/6,5 Mbyte	1/5 Mbyte	8/8 Mbyte	4+8/12 Mbyte	n.a.
Bővítőmemória típusa	DIMM	SIMM/DIMM	n.a.	SIMM	flash	n.a.	n.a.	n.a.
Beépített csatolók	párhuzamos, USB	párhuzamos, LAN	párhuzamos	párhuzamos, LAN	párhuzamos	párhuzamos	USB	USB
Meghajtóprogramok száma (Windows 9x-esen kívül)	4	2	2	4	2	2	2	3
Nyomtatóemulációk	PCL 6, PCL 5e	PCL 5e	PCL	PCL	Windows GDI	PCL	PCL	PCL
PostScript-emuláció	○	○	●	●	○	●	●	●
Lapadagolók száma	1	2	1	3	2	1	1	1
Zárt lapadagoló	○	●	○	●	●	○	○	●
Az összes lapadagolóval elérhető lapmennyiség	125 lap	750 lap	100 lap	750 lap	550 lap	100 lap	150 lap	100 lap
Tonerkímélő üzemmód	●	●	●	●	●	●	●	●
Másoló, nyomtató, szkenner								
Névleges nyomtatási és másolási sebesség	9 oldal/perc	15 lap/perc	8 lap/perc	10 lap/perc	15 lap/perc	5/2 lap/perc *	8/7 lap/perc *	9/5 lap/perc *
Nyomtató maximális felbontása	1200x1200 dpi	600x600 dpi	600x600 dpi	600x600 dpi	600x600 dpi	720x360 dpi	2400x1200 dpi	2400x1200 dpi
Lapolvasó felbontása szöveg módban	300x300 dpi	600x600 dpi	300x300 dpi	300x300 dpi	300x300 dpi	300x300 dpi	300x300 dpi	300x300 dpi
Lapolvasó felbontása fotó módban	600x600 dpi	600x600 dpi	300x300 dpi	600x600 dpi	600x600 dpi	600x600 dpi	600x1200 dpi	600x1200 dpi
Másolás PC nélkül	●	●	●	●	●	●	●	○
Nagyítás-kicsinyítés	50%-200%	50%-200%	50%-200%	50%-200%	50%-200%	50%-200%	50%-200%	25%-400%
Kétoldalas másolás	kézi	kézi	kézi	kézi	kézi	kézi	kézi	kézi
Fax								
Fax típusa	G3	Super G3	G3, opcionális G4	G3, opcionális G4	Super G3	Super G3	G3	○
Maximális adatsebesség	33,6 kbit/s	33,6 kbit/s	33,6 kbit/s	33,6 kbit/s	33,6 kbit/s	33,6 kbit/s	14,4 kbit/s	○
Gyorshívó memória kapacitása	250 szám	127 szám	80 szám	140 szám	100 szám	112 szám	60 szám	○
Faxfogadás PC nélkül	●	●	●	●	●	●	●	○
Időzített faxküldés	●	●	●	●	○	PC-ről	●	○
Mérési eredmények								
A/4-es szöveges oldal szkennelése	22 s	10 s	14 s	14 s	7 s	30 s	43 s	17 s
A/4-es szöveges oldal szkennelése és másolása	23 s	15 s	19 s	18 s	10,5 s	33/41 s *	35/42 s *	42/173 s *
5 oldalas üzleti levél nyomtatása	51 s	36 s	49 s	45 s	30 s	103 s	67 s	54 s
Prezentációs oldal másolása	28 s	15 s	22 s	25 s	11 s	42/560 s *	71/150 s *	98/210 s *
CHIP-értékelés								
Képminőség	114 pont	112 pont	92 pont	104 pont	114 pont	116 pont	118 pont	113 pont
Sebesség	29 pont	41 pont	34 pont	35 pont	45 pont	27 pont	29 pont	29 pont
Felszereltség	32 pont	34 pont	28 pont	37 pont	30 pont	26 pont	32 pont	24 pont
Összpontszám	175 pont	187 pont	154 pont	176 pont	189 pont	169 pont	179 pont	166 pont
Költségek								
Ár (nettó)	189 200 Ft	229 000 Ft	230 000 Ft	351 000 Ft	449 000 Ft	109 990 Ft	74 560 Ft	74 460 Ft
Ár–teljesítmény (a kisebb érték a jobb)	1081 pont	1225 pont	1494 pont	1994 pont	2375 pont	651 pont	416 pont	449 pont
Toner kapacitása (5%-os fedettség, gyári adat)	2500 oldal	9000 oldal	1875 oldal	3000 oldal	30000 oldal	1200/100 oldal *	560/970 oldal *	3300/1875 oldal *
Toner ára (nettó)	16 960 Ft	32 680 Ft	5027 Ft	9509 Ft	96 400 Ft	8300/6500 Ft *	7280/16 480 Ft *	27 750/32 060 Ft *
Képhenger ára, ha külön cserélhető (nettó)	○	○	24 151 Ft	42 783 Ft	22 900 Ft	○	○	○
Képhenger kapacitása (5%-os fedettség, gyári adat)	○	○	10 ezer oldal	20 ezer oldal	30 ezer oldal	○	○	○
Lapköltség, beleértve 2,32 Ft lapárat	9,1 Ft	6,0 Ft	7,4 Ft	7,6 Ft	6,3 Ft	9,2/67,3 Ft*	15,3/19,3 Ft*	10,7/19,4 Ft *

*: fekete/színes. **: másoló/nyomtató/fax. ● igen, van, képes rá. ○ nem, nincs, nem képes rá.

Panasonic DP-150FP

A Workio sorozatnak már megismerkedhettünk egy gigantikus példányával, így – könyörgésünkre – a cég egy könnyedebb, asztali példányt ígért. Akár Mátyás király esetében az okos lány, így is

Az OkiFax 5700 munkára született

tett, meg nem is. A DP-150 ugyan aprócska egyes rokonaihoz képest, de jól láthatóan felső kategóriás, profi többcélú eszköz. Ennek megfelelően fejlesztői a lapköltségeket is igyekeztek visszaszorítani némi taktikázással. A festékkazetta ugyanis 5000 laponként utántölthető, csupán a 30 ezres határ elérésekor kell kicserélni a teljes kazettát, egy időben a képhengerrel. Így adódott a táblázatban is látható kedvező lapköltség. A festéktöltéshez a cég a szervizek felkeresését javasolja, de az egyszerűbb megoldások kedvelői akár 5000 laponként is cserélhetik a teljes festékkazettát az ezzel járó felárért.

A telepítés legnagyobb nehézségét a készülék cipelése és megfelelő elhelyezése okozta, ezek után 3 perccel már kezdetét vehette a teszt. A lapolvasó a nagyokra jellemzően síkágyas, és behúzóegységgel is ellátták. Remélhetően mindenki könnyen átszokik arra, hogy a lapokat ez esetben képpel felfele kell az egységbe helyezni.

Ez a készülék nagyon új termék a piacon, még nem volt idő teljesen magyarosítani, így kezelőpanelje német nyelvű volt. Ez a negatívnak tűnő vonás azonban hamar pozitívba fordult: minden nyelvtudás nélkül is könnyedén le lehet vezényelni közepesen bonyolult másolásokat, ugyanis a kezelőfelület tökéletesen átgondolt és kidolgozott. Ráadásul elegáns, ami szintén nem utolsó szempont ebben a kategóriában.

A nyomtatás sebességére, úgy érzem, senki nem tehet panaszt, ahogy minőségére sem. Az egyszerűbb dokumentumok másolása gyors, és az eredmény is tetszetős. Komolyabb grafikák másolásánál jelentkeznek először problémák – de a készüléket nem is erre a feladatkörre tervezték. Ennek ellenére a szürkeárnyalatokat jól kezeli, az apróbb jelekkel, vékonyabb vonalakkal sem akadt gondja, ellentétben a fotókkal. Szerencsére ez utóbbi esetben sem történt semmi szörnyűség, de a kép mélysége valahogy nem az igazi. Ezen az apróságon túl – ami nem is igazán a munkaköri leírás része – a DP-150FP remek irodai mindenes.

⊕ Gyors, elegáns, profi
⊖ Borsos ár

Tintasugaras készülékek

Canon MultiPass C80

A Canon többcélú gépe igazán szerény jószág. Könnyű, kicsi, csak a „védőborítás" reklámmatricái törik meg az egyszerűségét. Miután a védőborítást az ember lehajtja papírtálcának, előtünik a profi gépekre jellemző kezelőfelület – magyarul. A telepítés egyszerűen ment, eltekintve a könnyebb szívrohamtól, amit az álmából felvert gép torokköszörülése okozott. Szerencsére a szoftveres kezelőfelület is magyar nyelvű, mert első egy-két alkalommal könnyen el lehet tévedni zsúfoltságában.

Kezdetét veheti a teszt – gondolták egyes naiv tesztelők. Az egyszerűség jó dolog, de ez nem feltétlenül igaz egy bonyolult irodai munkaeszköz esetében. Kissé zavaró volt, amikor a készülék közölte: márpedig ha színesben akarok nyomtatni, akkor cseréljek patront!

Másik meglepetés a másolás megoldása volt. Pontosabban annak látszólagos hiánya. A menüből ugyanis hiányzott a másolás, szerencsére a készüléken egyetlen gomb

Egyszerűség felsőfokon – azaz Lexmark X73

benyomásával meg lehetett oldani ezt a problémát. E bukkanókon túljutva a C80 bebizonyította, érdemes volt megszenvedni a kegyeiért. A készülék egyik fő erőssége a mikrofestészet lehet, mert a vonalak szinte túl egyenesek, és a szöveg a legkisebb betűméretben is hibátlan. A színekkel sem akadt sok gond, miután a kezdeti fakóbb beállításokat kissé besötétítettem. Ezért azonban nagy

GTCAM
DIGITÁLIS PARTNER

Fujifilm
FinePix 6900Zoom
• 6 millió képpontos képméret (max.2832x2128-as felbontás)
• 3,3 millió képpontos SuperCCD
• Nagy fényerejű objektív f: 2.8-3.1
• 6x optikai zoom: 35-210mm
• 55mm-s átmérőjű objektív
• Manuális élesség állítás gyűrűvel
• Központi érzékelős vakuzaru
• Mini LCD kb. 96%-s képet adó kereső
• Egyedi fehérségegyensúly állítás
• Érzékenység: ISO 100/200/400
• Sorozatfelvétel: 5kép/másodperc
• 18x visszanézési zoom
• Li-Ion akku+töltő/hálózati adapter
• USB portos gyors áttöltés

Nikon Coolpix 995 Fujifilm 6800Zoom Olympus E-10 Canon G1 Casio QV3500

Boltunk Canon, Fujifilm és Nikon bemutatóterem és mintabolt.

Digitális mintabolt és szaküzlet
Nagy- és kiskereskedelmi értékesítés
H-1072 Budapest, Rákóczi út 4-6.
Astória Üzletház
Tel.: (36 1) 235 0570, 71
Fax: (36 1) 235 0572
www.digitcam.hu
digitcam@elender.hu
Nyitvatartás:
Hétfő - péntek: 10.00 - 18.00
Szombat: 10.00 - 14.00

Nagy- és kiskereskedelmi értékesítés
H-1037 Budapest,
Kunigunda útja 66-68.
Tel./Fax: (36 1) 250 4303
(06 30) 984 9822

EXTREME

DigitCam. Együtt növünk az igényekkel.

ában megtalálhatja a Canon, Casio, Epson, Fujifilm, HP, JVC, Kodak, Nikon, Olympus, Panasonic, a Sony digitális kínálatát, valamint a Canon digitális kameráinak teljes választékát.
él részletre is vásárolhat a Credigen Áruhitel keretében !

UBIMPEX Grafikai és nyomdai szolgáltatások Tel.: 06-20 33 84 129

árat kell fizetni, ugyanis a készülék finoman szólva nem gyors. De ha megkapja a bizalmat és a szükséges időt, szinte csodákra képes.

⊕ Egyszerű, megbízható
⊖ Az idő pénz!

HP OfficeJet v40

A HP tintasugaras készüléke igazán szemet gyönyörködtető darab, ami bizonnyal emeli majd az őt befogadó iroda tekintélyét. Kezelőfelülete is egyszerű, csoportokra bontott, könnyen áttekinthető, melléütni komoly erő-feszítéseket kíván. A HP termékéről van szó, a telepítése tehát enyhén szólva egyszerű – néhány boldogító igen után már kezdődhetett is az érdemi teszt.

A kisebbik testvér, az OkiFax 4550 – korántsem lebecsülendő teljesítménnyel

Lehet, hogy az USB csatolót már szorítja kifele a FireWire, de azért jól jött az egyszerű kezelhetőség és a gyorsaság miatt – még ha ez utóbbi nem is különösebb előny. Mindenesetre a készülék koncepciója jól látszik – gyors, könnyen kezelhető, elegáns, sőt elég halk eszköz, akár státusszimbólumnak is megteszi.

No, de mindez csak úgy ér valamit, ha a minőség is megfelelő. Természetesen az. A nagy testvérek sokszor kissé hányaveti másolása után öröm volt a tintasugaras készülékek lassú, ám részletes képalkotása. A kötelező elemek után az igazi érdekesség: a prezentációs oldal szinte tökéletesre sikerült.

Akadtak apróbb problémák, amelyekre komolyabb vizsgálat derített fényt, de első ránézésre, sőt nagyító nélkül másodikra is gyönyörű a kapott kép. A v40 igazi erőssége a közel százszázalékos színhűség. Nem hiába, a 2400x1200 dpi felbontású fotóminőség megtette a magáét, a kapott képek kísértetiesen hasonlítanak az eredetire. Ennek azonban megvan az ára, hiszen a tinta nem olcsó – de ahol bizonyíték kell a profizmusra, a v40 kitűnő választás.

⊕ Remek képminőség, fantasztikus színek
⊖ Magas lapköltség

Lexmark X73

Be kell valljam, régóta fentem a fogamat a Lexmark két új, többcélú masinájára, sajnos csak a kisebbik testvért üdvözölhettem a mezőnyben. Külső jegyei szolid profizmusról tanúskodnak, bár talán némileg puritán kivitelben. Meglepődhetnek a telefonbemenet után kutatók: a készülék ugyan használható faxolásra, de csupán a számítógépben található faxmodemmel. Ugyanilyen meglepő volt a kijelzőpanel hiánya, amelynek oka később derült ki, de gyomorfekélyes olvasóinkra tekintettel elárulom: a készülék csak bekapcsolt számítógéppel használható. Ez eddig két fölöttébb egyedi – de nem feltétlenül előnyös – megoldás. Sokkal kellemesebb a lapolvasó egység egyéni kivitele, ugyanis azt hagyományos síkágyas megoldással illesztették a nyomtatórész tetejébe. Ennek megfelelően akár könyvoldalakat is másolhatunk, és ami sokkal fontosabb, örökre eltűnnek a ferdén behúzott és ezért csálén másolt oldalak.

A telepítés is hasonlóan egyéni, hiszen a készülék saját, különbejáratú USB kezelőprogramot használ, nem alacsonyodik le a hagyományos megoldásokhoz.

Az ezzel járó megpróbáltatásokat könnyen kiküszöbölhetjük, ha számítunk rájuk, és hagyjuk, hogy a gép hadd ismerje fel a nyomtatót és részeit, 4–6–8 alkalommal elindítva ezzel a telepítőt – valamint ha kéznél van a Windows telepítőlemeze.

A készülék kezelőgombjai teljesen egyértelműek, de a szoftveres kezelőfelület is könnyen átlátható, ráadásul magyar nyelvű.

Az időmérő edzések meglehetősen fura eredményt hoztak – például a készülék színesben gyorsabban olvasta be a tesztoldalt, mint fekete-fehérben vagy akár szövegként, karakterfelismeréssel súlyosbítva. A színes másolás sebessége normális, de a fekete-fehér már lassú, főképpen a kiváló nyomtatási és lapolvasási sebesség mellett. Ami a képalkotást illeti, eleinte kissé kékbe hajlott a másolat, de a tintapatron könnyebb fizikai bántalmazása után ez a probléma szerencsésen megoldódott. A végleges kép kellemes lett, gyönyörű, erős színekkel és fényképábrázolással. Picit ugyan ügyeskedni kellett a kezelőprogrammal a sötétebb tónusokért, de megérte. A kezdeti meglepetés és kellemetlenség hamar örömbe fordult, az X73 máshogy, másképp, de megfelelt a – nem éppen szerény – elvárásoknak.

⊕ Remek lapolvasó, szép kép, némi extravagancia
⊖ Szerény lehetőségek

CHIPP-TIPP

A csekély számú résztvevő miatt a tintasugaras kategóriában sajnos nem oszthatunk CHIP-TIPP-et. Ennek hiányában vásárlási ajánlatunkat a HP OfficeJet v40 kapja. Vitathatatlan, hogy teljesen kiérdemelte ezt gyorsaságával, széles körű szolgáltatásaival, és főképpen remek képminőségével. Az, hogy megjelenésével jelentősen emeli irodánk fényét, már csupán hab a tortán.

A lézeres szekcióban gigantikus harc bontakozott ki a Minolta és a Panasonic között. Hol egyikük, hol másikuk került előnybe az objektív és szubjektív szempontokat sorra véve.

Talán mindenki kitalálta, a kiegyenlített küzdelmet végül az ár és a belőle származó ár–teljesítmény arány döntötte el – a Minolta Dialta Di 151 javára.

A Panasonic DP-150FP pedig vásárlási ajánlatot kap tőlünk. Mindkét nyomtató nagyon gyors, könnyen kezelhető – alapműveleteknél különösen –, megbízható, olcsón üzemeltethető, és az általuk elővarázsolt kép is minden igényt kielégít.

Az egyszerű külső mögött valóságos erőmű lapul. Sok meglepetést tartogat a HP LaserJet 3200

TIME TO SWITCH!

RACKMOUNT 10/100 MBIT SWITCHES

DES-1016R+
10/100 MBIT 16-PORT SWITCH (16X10/100 MBIT RJ-45 NWAY), FLOW CONTROL, AUTO-UPLINK, OPT. MODULE DES-102F

DES-1024R+
10/100 MBIT 24-PORT SWITCH (24X10/100 MBIT RJ-45 NWAY), FLOW CONTROL, AUTO-UPLINK, OPT. MODULE DES-102F

DESKTOP 10/100 MBIT SWITCHES, GIGABIT UPLINK

DES-1210G
10-PORT SWITCH (8X10/100 MBIT RJ-45 NWAY + 2X1000 MBIT SX(SC)), TRUNKING, VLAN, FLOW CONTROL, UPLINK SWITCHABLE

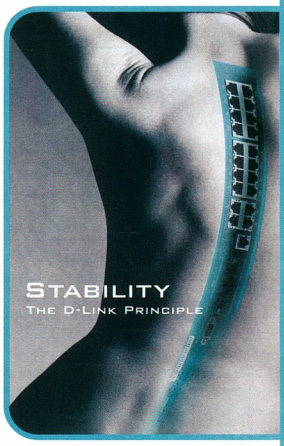

RACKMOUNT 10/100 MBIT SWITCHES, GIGABIT UPLINK

DES-1218
18-PORT SWITCH (16X10/100 MBIT RJ-45 NWAY, OPT. 2X1000 MBIT), TRUNKING, VLAN, FLOW CONTROL, UPLINK SWITCHABLE, OPT. MODULES

DES-1226
26-PORT SWITCH (24X10/100 MBIT RJ-45 NWAY, OPT. 2X1000 MBIT), TRUNKING, VLAN, FLOW CONTROL, UPLINK SWITCHABLE, OPT. MODULES

RACKMOUNT 10/100 MBIT SWITCHES, MANAGED, GIGABIT UPLINK

DES-3225G
10/100 MBIT 24-PORT SWITCH (24X10/100 MBIT RJ-45 NWAY), VLAN, TRUNKING, IGMP, 10.6 GB/S, SNMP, RMON (1,2,3,9), OPT. MODULES

NICS . ISDN-ADAPTER . MODEMS . PC-CARDS . HUBS
SWITCHES . ROUTER . PRINT SERVER . REPEATER
TRANSCEIVER . USB-PRODUCTS . WIRELESS PRODUCTS

D-Link®
BUILDING NETWORKS FOR PEOPLE

CCS HUNGARY
HU-1091 BUDAPEST, ÜLLŐI ÚT 105
TEL: 1-456 - 07 13
FAX: 1-456 - 07 14
WWW.CCS.HU

CHS HUNGARY KFT.
HU-1138 BUDAPEST
VÁCI ÚT 117-119
TEL: 1-451 35 00
FAX: 1-451 35 35

CROWN-TECH KFT.
HU-1118 BUDAPEST
PANNONHALMI U. 35
TEL: 1-3 19 29 95
FAX: 1-3 19 33 26

INGRAM MICRO MAGYARORSZÁG KFT.
HU-1139 BUDAPEST, FÁY U. 4
TEL: 1-2 37 70 00
FAX: 1-2 37 70 90

D-Link Central Europe, Schwalbacher Straße 74, D-65760 Eschborn, Fon: +49(0)6196 / 7799-0, Fax: +49(0)6196 / 7799-300, www.dlink.de

Járatlan út

„Az a feltételezés, hogy a teljes rendszer működését javítani lehet a tudatos, részelemei ellen intézett támadással, veszedelmes tudatlanságról árulkodik. Akik tudósoknak és technológusoknak nevezik magukat, gyakran tesznek ilyen tudatlanságról tanúbizonyságot. – Harq al-Ada: A Butleri Dzsihad" (Frank Herbert: Dűne gyermekei)

Fischer Erik (erik.fischer@sun.com)

A modern, nagy teljesítményű mikroprocesszorok fejlesztésének egyik alapvető irányzata a teljesítmény növelése, amelyre számos lehetőség nyílik. Legkézenfekvőbb megoldás az órajel növelése – ezt részben hosszabb csővezetékekkel, részben a keskenyebb vonalszélességű gyártási technológiákkal lehet elérni. A csővezeték hosszának növelése több problémát is von maga után. Az egyik legfontosabb a téves ugrás-előrejelzés, amelynek következtében a csővezetékben éppen végrehajtás alatt álló gyakran 10–20 utasítást is el kell dobni. Ez jelentős teljesítményveszteséget okoz, megoldani pedig csak az előrejelző logika fejlesztésével lehet, ami nehéz feladat. Az új gyártási technológiák fejlesztése pedig nem olcsó mulatság.

Megoldás lehet, ha a lapka funkcionális egységeinek számát növeljük. Sajnos ebben az esetben a processzorok véges erőforrásai (regiszterek, előrejelzési memória stb.) miatt a napjainkban használt programokból képtelenek vagyunk megfelelően nagy párhuzamosságot kinyerni, ezért hamar elérjük a többutas végrehajtás határát. Sőt, már napjainkban el is értük. Javíthatunk valamicskét a soron kívüli végrehajtással, de ez nagyon bonyolulttá teszi a processzor ütemezőjét, amely így az órajel növelésének korlátja lehet. Növelhetők továbbá a lapkára integrált gyorsítótárak, de erről ma már tudjuk, hogy nem növeli annyira a teljesítményt, amennyi hosszú távon önmagában elegendő lenne.

A legfrissebb elképzelések szerint a többfonalas végrehajtás is megoldást adhat. Ennek során több, egymástól független programfonalból választunk ki végrehajtásra utasításokat. A többfonalas végrehajtásnál a független utasítások lehetővé teszik, hogy több funkcionális egységet is kihasználjunk, de sajnos ezzel a technikával csak a rendszerünk multiprogramozott teljesítményét tudjuk fokozni. További probléma, hogy kénytelenek leszünk módosítani az operációs rendszert, hogy tudatában legyen a futtatás szempontjából eltérő hardveres és szoftveres fonalkontextusoknak.

A SIMD jellegű vagy vektorprocesszorok szintén megoldást nyújthatnak, de itt a fordítóprogramokra hárítjuk át a komplexitást, amelyek sajnos a ma legelterjedtebb programnyelvek – például a C és a C++ – esetében nem, vagy csak nagyon korlátozottan képesek a megfelelő párhuzamosság kinyerésére. Megoldás lehet, ha több processzort integrálunk egyetlen lapkára. Ekkor azonban ismét módosítanunk kell az operációs rendszert, és nem javítjuk egyedi programjaink teljesítményét.

Érdekes megoldás, ha a lapkán található több processzort blokkszintű spekulatív végrehajtásra használjuk, vagyis a programunk egymás utáni végrehajtási blokkjait spekulatív módon, párhuzamosan egy-egy processzornak utaljuk ki végrehajtásra. Ehhez részint az operációs rendszer módosítására, részint a fordítóprogramok jelentős intelligenciával és rendkívül új optimalizálási algoritmusokkal való felruházására van szükség. Utóbbi a spekulatív végrehajtási feladatok esetében ma még igencsak gyerekcipőben jár.

Aszinkron processzorok

Ha végre elszakadunk a napjaink lapkáinak működését alapvetően meghatározó és korlátozó szinkron működéstől, rendkívül érdekes architektúra bontakozik ki a szemünk előtt. Az aszinkron rendszerek előnye, hogy a komponensek legrosszabb sebessége helyett az átlagos sebességgel kalkulálhatunk. Megszűnnek a szinkron rendszerek

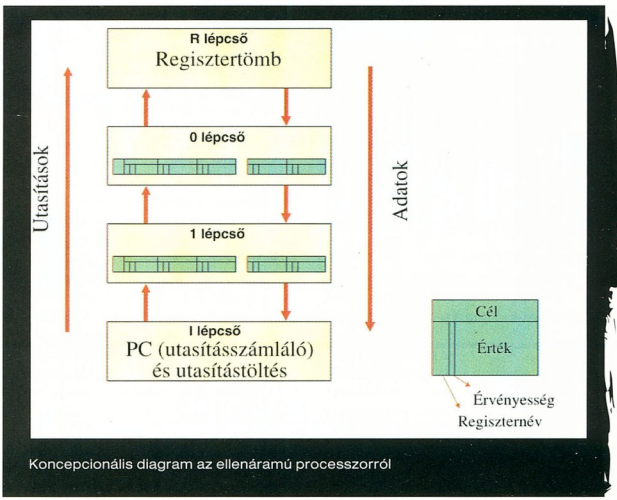

Koncepcionális diagram az ellenáramú processzorról

legnagyobb kihívásait jelentő órajel-elosztási és általános jeltorzulási problémák, javul a skálázódás, és univerzális modularitás érhető el. Sőt, csökkenthető a rendszerek fogyasztása, növekszik az architekturális szabadság és javul a rendszer megbízhatósága, hiszen órajel hiányában a lapka kevésbé érzékeny a hőmérséklet és tápfeszültség szélsőséges értékeire.

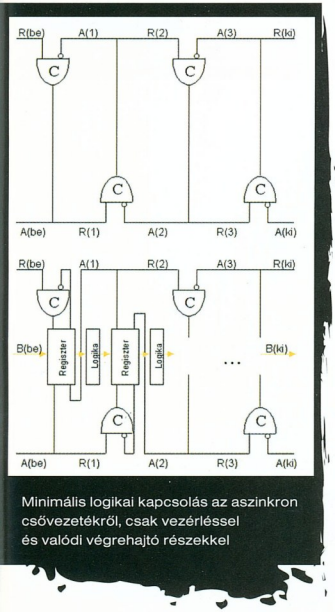

Minimális logikai kapcsolás az aszinkron csővezetékről, csak vezérléssel és valódi végrehajtó részekkel

Az aszinkron rendszereknek több súlyos problémája is van. Komoly hátrány, hogy a szinkronitás megszűnése miatt nyugtázásra és ehhez egy újabb vezetékre van szükségünk. Még nagyobb gond, hogy ma szinte semmiféle tervező vagy validáló elektronikai eszköz nem áll rendelkezésre, ami a tervezés komoly akadálya. Ugyancsak probléma, hogy az aszinkron processzorok mikroarchitekturális teljesítményének mérésére nincsenek kidolgozott módszerek – de ez talán az apróságok közé sorolható.

Alapfogalmak

Első körben tekintsünk egy mikroprocesszort aszinkron működésű, vagyis nem órajellel, hanem eseményekkel vezérelt csővezetéknek. Ez a csővezeték semmi mást nem tesz, csak adatokat ad át egyik lépcsőből a másiknak. Egy lépcső akkor fogad adatot, ha az őt megelőző lépcsőnek van adata és az őt követő lépcső már elvette tőle az aktuális adatát.
Az eseményeket elektronikai szempontból nem logikai állapotokkal, hanem azok változásával azonosítjuk, és nem teszünk különbséget a felfutó és a lefutó élek között. Óriási előny, hogy ekkor nem szükséges alapállapotba hoznunk a jelvezetékeinket.
A kommunikáció nagyon egyszerűen valósul meg: a csővezeték adni kívánó lépcsője kiteszi ezt az adatot a megfelelő vezetékekre, majd állapotot vált a kérés vezetékén.
A fogadó az adat elvétele után a nyugtázásra szolgáló vezetéken állapotot vált, aminek hatására újabb adat kerülhet az adatvezetékre.

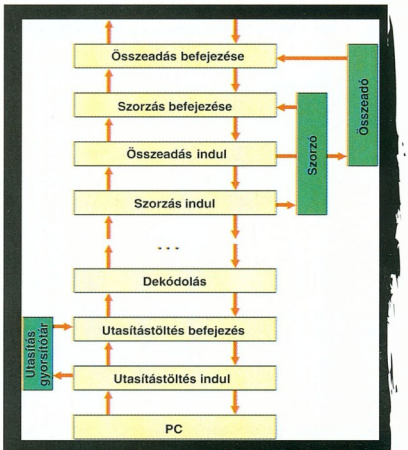

Az előző ábra részletesebb funkcionális bontással

Az eseményekkel végzendő logikai műveleteket két alapvető és rendkívül egyszerű elektronikai kapu képes megoldani.
Az események *vagy* kapcsolatát a mindenki által ismert kizáró vagy kapu tökéletesen megvalósítja – hiszen itt nem logikai szintek, hanem állapotváltozások *vagy* kapcsolatáról beszélünk.
Az események *és* kapcsolatát egy Müller-C elemnek nevezett, kicsit bonyolultabb logikai kapu oldja meg, amelynél a bemenetek azonossága esetén a kimenet is azonos.
Ha a kapu egyik bemenete megváltozik, akkor a C-elem tárolókapacitása miatt a kimenet továbbra is változatlan marad – ha viszont a második bemenet is változik, akkor megváltozik a kimenet is.
Ez pontosan megfelel az események logikai *és* függvényének. További aszinkron elemek a változó kapcsoló, a szelektor és az arbitter – ezek mintegy 10–100 tranzisztorból megvalósíthatóak és nélkülözhetetlenek az aszinkron rendszerekben. Az arbitter kiválaszt egyet a kérés bemenetein érkező események közül, és az ehhez a kéréshez tartozó nyugtázó vezetéken eseményt jelez. Később, csak ha ugyanehhez a kéréshez tartozó „kész" bemeneten esemény érkezik, akkor választ másikat a többi bemeneten érkező kérési események közül.

Mikrocsővezetékek

Aszinkron processzorunk eseménykövetítő csővezetéke a fentiek ismeretében rendkívül egyszerűvé válik, hiszen csak egymásnak szembefordított C-elemeket kell összeilleszteni. Külön érdekesség, hogy ennél a csővezetéknél nem számít, melyik oldal a cső eleje és vége, a rendszer tökéletesen szimmetrikus működésű.
Ha kiegészítjük ezt a mikrocsővezetéket eseményvezérelt tárolóelemekkel, máris megvan az adatmozgatásra kész csővezeték.
Ha a tárolóelemek és így a lépcsők közé még feladatok elvégzésére alkalmas logikát is teszünk, készen vagyunk egy valódi aszinkron processzor gerincét képező, teljesen működőképes csővezetékkel!
A csővezeték szépsége, hogy tetszőleges feladatok megoldására alkalmas, sőt gyakorlatilag a végtelenségig bővíthető újabb és újabb lépcsőkkel. Így aztán teljes aszinkron elven működő processzor-, gyorsítótár- és memóriahierarchiát is fel lehet építeni.

Ellenáramú processzorok

Az aszinkron rendszerek két nagy úttörőjének, Robert Sproullnak és Ivan Sutherlandnak egyik elképzelése az ellenáramú (counterflow) processzor, amelynek aszinkron lépcsőiben egymással szemben utaznak az utasítások és az azok végrehajtásához szükséges adatok. Az utasítások esetében a forrás- és a célregiszterek kezdetben üres referenciákként jelennek meg.
A csővezeték mindegyik lépcsője rendelkezhet funkcionális egységekkel, amelyek az abban a lépcsőben lévő utasítást végrehajthatják, ha egyezik a típusuk – például lebegőpontos

művelet, tárolás-töltés stb. Több lépcső is rendelkezhet azonos utasítások végrehajtásához szükséges egységgel.

A processzor működését néhány egyszerű szabály írja le. Az ellenáramú processzorban nem változhat meg az utasítások sorrendje. Ha egy utasítás mindegyik forrásadata érvényes, és az utasítás végrehajtható egy lépcsőben, akkor a végrehajtás eredménye is érvényes lesz. Egy végrehajtás eredményeként keletkező érvényes eredmény mindig megjelenik az ellenáramú adatcsőben is.

Egy még végre nem hajtott utasítás nem lépheti át a végrehajtására képes utolsó lépcső határát, csak ha valóban végre is hajtódott. Ha az adatcsőben egy érvényes adat egy, az utasításcsőben lévő még érvénytelen, de egyező forrásreferenciával találkozik, az adat átmásolódik az utasításcsőbe. Ha az adatcsőben egy érvényes adat egy, az utasításcsőben érvénytelen, de egyező eredmény referenciával találkozik, akkor az adatcsőben érvénytelenítjük az adatot. Egy érvényes eredmény az utasításcsőből átmásolódik az adatcsőben lévő egyező, de érvénytelen referencia helyére. Végezetül a megszakítások, a kivételek és a téves ugrás-előrejelzések esetében különleges adat kerül az adatcsőbe, az az adat minden utasítást érvénytelenít, amellyel ellenáramú haladása során találkozik.

Az ellenáramú processzor két csővezetékét a korábban ismertetett aszinkron logikai kapukkal tökéletesen meg lehet valósítani.

Flottaprocesszorok

Sproull és Sutherland másik ötlete is az adatok mozgatásán alapul. A flotta processzorokban a funkcionális egységeket – „hajókat" – címek azonosítják, az utasítások pedig forrás- és célcímek, azaz hajók közötti adatmozgást jelentenek. A flotta hajóit elágazás-összefésülés alapú, bináris fa jellegű hálózat köti össze, amelyet az utasítások forrás- és célcímei vezérelnek. Az utasítások inicializálható, 32 elemű tárológyűrűpárban kerülnek elhelyezésre.

E koncepció első, már működőképes megvalósítása olyan rendkívül primitív hajókat definiál, mint egy shift regiszter, összeadó vagy általános I/O egység.

Ez a korábban említett tervezési eszközök hiányában nem meglepetés – a konstruktőrök csak minimális funkcionalitásra mertek vállalkozni, a tervezés és tesztelés így is több évet vett igénybe. Ez az első aszinkron flotta processzor prototípus 0,35 mikrométeres technológiával került kivitelezésre, és már ígéretes adatfeldolgozási sebességre képes.

Bob Sproull és Ivan Sutherland évek óta aszinkron rendszereken dolgozik a Sun kutatólaboratóriumában. Most a Sun Sparc processzorával utasításszinten kompatibilis kísérleti prototípuson dolgoznak.

●

Az aszinkron processzorok jelentős előnyei ellenére sem várhatjuk, hogy az elkövetkező években bármelyik gyártó ilyen elveken működő processzort dobna piacra. Ugyanakkor az aszinkron rendszerek egyre nagyobb kutatási népszerűségnek örvendenek, amit az is bizonyít, hogy egy egyetemi kutatási projekt eredményeképp az ARM cég egyik beágyazott processzorát aszinkron elven valósították meg.

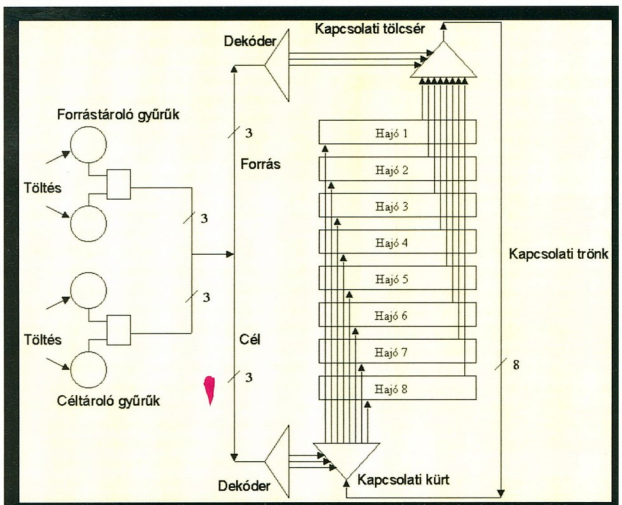

Koncepcionális blokkdiagram a flottaprocesszorról

Szinkron gondok

A logikai áramkörök egyik leggyakrabban használt csoportját a szinkron áramkörök képezik, amelyek az összes bennünket körülvevő digitális eszközben jelen vannak.

A szinkron rendszerek esetében mindegyik egység működését a központi órajel szabályozza és hangolja össze, pontosan úgy, ahogy a karmester a szimfonikus zenekar tagjaiét. A szinkron áramköröknél az órajel felfutó, esetleg lefutó élének hatására (sőt, egyre gyakrabban akár mindkettőnél – double pump) lépnek életbe a műveleti egységek vagy adnak-fogadnak adatokat a kommunikációs vonalak. A processzorok csővezetékében az utasítások lépcsők közötti továbbítását és a műveletek elvégzését is órajel hangolja össze.

Egy lapkán általában egyetlen, megadott frekvenciájú órajel létezik, ennek maximális frekvenciáját a lapka csővezetékének leglassabb része korlátozza. A szinkron rendszerek egyik legnagyobb kihívása az órajel eljuttatása a logikai kapukhoz – ami napjainkban több millió tranzisztort jelent. A nagyszámú logikai kapu, vagyis a tranzisztorok okozta terhelés hasonlóan komoly gond, hiszen nagy teljesítménnyel kell meghajtani az órajelvezetékeket. A nagy teljesítményhez nagy tranzisztorok szükségesek, amelyek kivitelezése nem gazdaságos, ezért helyettük bonyolult órajel-létrahálózatokat építenek a tervezők. A terhelés más gondokat is okoz, például jeltorzulást, időbeli eltolódást, zajossá teszi a kommunikációt. Egyéb problémák is felléphetnek, amelyek oka a hőmérséklet vagy a tápfeszültség specifikációtól való eltérése vagy nagymérvű változása lehet.

COOL111+

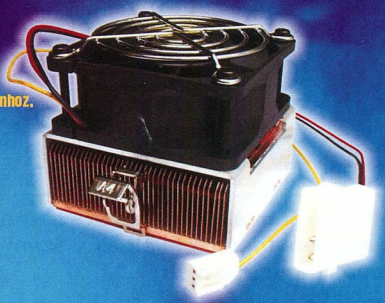

ármilyen PPGA/FC-PGA Celeronhoz.
ármilyen FC-PGA PIII-hoz és AMD Duronhoz.
aximum 1.6GHz-es AMD Athlonhoz

- 38 lapkás vörösréz hűtőborda
- 60*60*25mm-es ventilátor 6800 fordulat/perc, percenként több mint 1m³ levegőátvitel
- külön táp- és fordulatszámfigyelő csatlakozó (0,6A ármafelvétel!)
- ventilátor-védő rács
- 3 év garancia

COOL111

Bármilyen PPGA/FC-PGA Celeronhoz.
bármilyen FC-PGA PIII-hoz és AMD Duronhoz.
maximum 1.6GHz-es AMD Athlonhoz

COOL122+

ármilyen PPGA/FC-PGA Celeronhoz.
ármilyen FC-PGA PIII-hoz és AMD Duronhoz.
aximum 1.7GHz-es AMD Athlonhoz

- 21 lapkás aluminium hűtőborda vörösréz betéttel
- különlegesen kiképzett bordaprofil
- 60*60*25mm-es ventilátor 6800 fordulat/perc, percenként több mint 1m³ levegőátvitel
- külön táp- és fordulatszámfigyelő csatlakozó (0,6A ármafelvétel!)
- ventilátor-védő rács
- 3 év garancia

- 38 lapkás vörösréz hűtőborda
- 60*60*10mm-es ventilátor 4800 fordulat/perc, percenként több mint 0,65m³ levegőátvitel
- alacsony zajszint (36,8dBA)
- 3 év garancia

COOL122

COOLINK

THE Cooling Engine

"The Link of Cooling Demand & Solutions"

COOL132+

Bármilyen PPGA/FC-PGA Celeronhoz. Bármilyen FC-PGA PIII-hoz és AMD Duronhoz, maximum 1.6GHz-es AMD Athlonhoz

- 21 lapkás aluminium hűtőborda
- különlegesen kiképzett bordaprofil
- 60*60*25mm-es ventilátor 6800 fordulat/perc, percenként több mint 1m³ levegőátvitel
- külön táp- és fordulatszámfigyelő csatlakozó (0,6A ármafelvétel!)
- ventilátor-védő rács
- 3 év garancia

COOL132

Azonos a COOL132+ modellel, 4500 fordulattal percenként, védőrács nélkül, maximum 1.5GHz-es AMD Athlonhoz

Kelly-Tech

WWW.KELLYTECH.HU

den márkanév, logo és szlogen a megfelelő cég tulajdona. Minden jog fenntartva!

Melyiket szeressem?

Az iskolakezdés „élményei" után sem áll meg az élet – szerencsére. Olvasóink örvendetes módon rengeteg új lehetőséget találnak a számítástechnikában. Nekünk csupán meg kell valósítanunk azokat.

Győri Ferenc

Egyszerű, hagyományos irodai gépeket mindenütt kapni. Takács Gábor olvasónk picivel konkrétabb célgépre vágyott. Egészen pontosan egy grafikus–tervező munkaállomást szeretett volna, ami a 3D-s számításokban is jeleskedik. Éppen ezért a konfiguráció két alapköve egy kétprocesszoros alaplap és egy 21 colos monitor volt. A kívánt álomgép összeállításában az IKO Sigma Kft. segédkezett.

Az ikrek jegyében

Ha kicsit megkésve is. De vigasztaljon minden jövőbeli beruházót a tudat: ez az összeállítás a csillagjegy jövő évi eljövetelekor is tökéletesen szolgálja majd tulajdonosát.

A konfiguráció különleges céljából adódik, hogy a monitor a legfontosabb pontja. Akárki akármit mond számítási sebességről, stabilitásról, a lényeg, hogy a napi túl sok órán keresztül bámult monitor tökéletes képű legyen és a szemet se rongálja. A gond csak az, hogy egy tisztes monitor 21 colos méretben nagyon drága, így csaltunk picit, és úgy értelmeztük (konkrétum hiján), Takács úr a nettó összeget jelölte meg a levelezőlapon. Ha kicsit haragszik is ránk ezért, biztos megenyhül a Syncmaster 1100P láttán. A Samsung legjobb technológiájával készített monitor igazán remek választás. Legnagyobb felbontása 1600x1200 képpont 76 Hz-es képfrissítéssel – ami rövid távon rendben van, de óraszám érdemesebb az ajánlott felbontáson használni, 1280x1024, 85 Hz-es frissítéssel. Különlegessége a 100 Kelvinenként állítható színhőmérséklet, mellesleg megfelel minden jelenkori sugárzáskövetelménynek. Viszont egymaga kiteszi a konfiguráció felét árban.

A monitor eleganciájához méltónak egy Codegen házat ítéltünk, pontosabban valamelyiket – van választék, egyéni ízlés szerint. Ráadásul tágas, könnyen bővíthető. És ami fő, bivalyerős a tápegysége, ami a jövőben még rengeteg kiegészítőt szolgálhat ki.

A következő lépcső értelemszerűen egy jó és biztos kétprocesszoros alaplap volt. Az Abit VP6 remek választás. Gyors, megbízható, bővíthető, és a későbbi fejlesztések során rákapcsolható egy második merevlemez RAID 1 üzemmódban, hogy a féltett adatok nagyobb biztonságban legyenek.

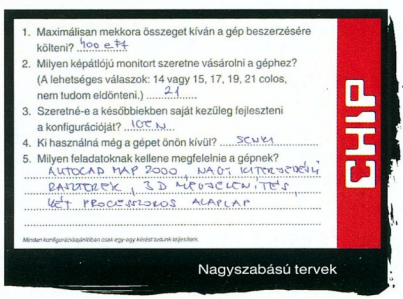
1. Maximálisan mekkora összeget kíván a gép beszerzésére költeni? 400 e Ft
2. Milyen kipátlójú monitort szeretne vásárolni a géphez? (A lehetséges válaszok: 14 vagy 15, 17, 19, 21 colos, nem tudom eldönteni.) 21
3. Szeretné-e a későbbiekben saját kezűleg fejleszteni a konfigurációját? IGEN
4. Ki használná még a gépet önön kívül? SENKI
5. Milyen feladatoknak kellene megfelelnie a gépnek? AUTOCAD MAP 2000 NAGY KITERJEDÉSŰ RASZTEREK 3D MEGJELENÍTÉS KÉT PROCESSZOROS ALAPLAP

CHIP

Nagyszabású tervek

A processzorikreknek ezúttal két 800 MHz-es Pentium III-at választottunk – jutányos áron komoly számítási teljesítményt nyújtanak. A 256 Mbyte memória alapkövetelmény a kívánalmakhoz, de valószínűleg érdemes bővíteni, az alaplapba bőven fér még. A grafikus kártya kiválasztása némi vitához vezetett, hiszen a hagyományos grafikához általában Matrox G400 a megszokott (és milyen gyönyörű a képe), de a 3D-s teljesítmény, és főként a generációkülönbség miatt végül egy GeForce2 MX-et választottunk.

Nagyszabású munkák nem veszhetnek kárba, no és szállítani is kell őket valahogy, így a konfigurációt kiegészítettük a Teac CD-írójával, amelyről kellemes tapasztalatokat szereztünk. Gyorsan és csöndben dolgozik, és bár nincs puffervédelme, ritkán hibázik. A hangzó szekciót kissé elhanyagoltuk, csak az alapvető igényekre voltunk tekintettel a „szűkös" körülmények miatt. Ellenben egérből igyekeztünk jobb házból származót választani, olyat, amelyikkel könnyű, és remélhetően élvezetes lesz a munka egy digitalizálótábla beszerzéséig.

Ebből is egy kicsit...

Meg abból is egy kicsit, ahogy azt a „kabosi" mondás tartja. Az előző konfiguráció összeállítása közben gondolkodtunk el azon, mi minden kellhet egy művészléleknek. Elsősorban sok pénz, hiszen mindenféle kiegészítőt használ – néhanapján. Ettől igazán nehéz a döntés, mert meg kell találni azokat a modelleket, amelyek nem túl drágák – így nem vétek, ha parlagon hevernek egy-két hétig – de használhatóak, sőt megfelelő színvonalat képviselnek a munkához. Végtére is a gép egyszerre segíti a munkát és az alkotást. Látatlanban tudtuk, az összeállítás túllépi a félmilliót, de igyekeztünk visszafogni magunkat azzal a kikötéssel, hogy a gépnek különleges kiegészítők nélkül ez alatt a határ alatt kell maradnia.

Legelső gondolatunk az volt, kell egy jó monitor és egy mindenre alkalmas grafikus kártya. Mindenki azonnal tudta, videovezérlőből az Ati mindentudója lesz a kötelező. Gyönyörű a képe 2D-s és 3D-s programokkal is, gyors, fogja a tévéadást, sőt digitalizálja is, ha kell. Nyeltünk egy nagyot, és a teljes, dobozos változat mellett döntöttünk, amelyhez rengeteg program és persze dzsungelnyi kábel jár.

A monitorválasztás valamivel több fejtörést okozott. Behatároltuk az anyagi lehetőségeket és már a videokártya is komoly érvágás volt, ezért szomorúan bár, de lemondtunk a 19 colos képernyőkről. A 17 colos mezőnyből azonban a legjobbat akartuk, hiszen ez nagyon sokat számít a munkában.

Konfigurációajánlónkban mind az egyes termékek, mind a végső árcédulák tekintetében a bruttó kereskedelmi, illetve a nagykereskedők esetében az ajánlott kiskereskedelmi árat közöljük. Az árak a piac augusztus végi állapotát tükrözik.

●

Továbbra is várjuk kéréseiket számítógép-konfigurációkhoz a bullseye@vogel.hu címen – feladatkör, monitorméret és keretösszeg megjelölésével.

Ember tervez

- Codegen ház – 4 modellből választható, 300 W-os tápegység, négy 5,25 colos, egy 3,5 colos meghajtóhely, két merevlemezhely (10 500 Ft)
- Abit VP6 – ATX, Via chipkészlet, két Socket 370-es foglalat, 1 AGP és 5 PCI kártyahely, 4 memóriahely, maximum 2 Gbyte SDRAM, 133 MHz-es busz, ATA/100-as csatoló (8 eszköz kezelésére képes), RAID 0/1, Softmenu III (37 250 Ft)
- két Intel Pentium III 800EB – 800 MHz, Socket 370 foglalat, 133 MHz-es rendszerbusz, 256 Kbyte másodszintű gyorsítótár (84 500 Ft)
- két GlobalWin FOP68 – FCPGA/Socket A kombinált hűtő, golyóscsapágyas, 4800 fordulat/perc (7000 Ft)
- 256 Mbyte memória – PC133 szabványú SDRAM, noname (9000 Ft)
- GeForce2 MX – OEM, 256 bites architektúra, AGP 4x csatoló, második generációs T&L motor, 32 Mbyte memória, 350 MHz-es RAMDAC (16 375 Ft)
- Quantum Fireball Plus AS 20,5 – 20,5 Gbyte kapacitás, 2 Mbyte cache, 7200 fordulat/perc, UDMA/100-as csatoló, átlagos keresési idő 8,5 s (29 600 Ft)
- Teac CD-W58E – 8/8/32-szeres sebességű CD-újraíró, OEM, IDE csatolójú, 2 Mbyte puffer (25 700 Ft)
- Crystal hangkártya – Cirrus Logic, PCI, 16 bites, monó/sztereó, full duplex, SoundBlaster kompatibilis (2375 Ft)
- Altrix KK691 – aktív hangfalpár, 120 W PMPO teljesítmény (1500 Ft)
- 1,44 Mbyte-os OEM floppymeghajtó (3125 Ft)
- Acer 6512PAP billentyűzet – magyar, 105 gombos, PS/2-es csatoló (2000 Ft)
- A4 WOP35 egér – optikai, 4+1 gombos, 2 görgős, PS/2-es csatoló (9650 Ft)
- Samsung Syncmaster 1100P – 21 colos, látható képátlója 20 colos, képpontávolság 0,25 mm, legnagyobb felbontás 1600x1200, legnagyobb vízszintes frissítési frekvencia 96 kHz, legnagyobb függőleges frissítés 160 Hz, ajánlott felbontás 1280x1024/85 Hz, 3 év garancia (265 000 Ft)

bruttó 504 ezer Ft

Így választottuk legutóbbi tesztünkből okulva a Sony G200-at, amelyhez jutányos áron sikerült hozzájutni virtuálisan.

Az alaplap ismét Abit, ismét paranoid szempontok szerint. Teljesítménye és jó híre is mellette szól, de való igaz, minél többet dolgozik az ember, és minél egyénibb az eredmény, annál fontosabb az adatok biztonsága. Ennek megfelelően rögtön két merevlemez kerül a konfigurációba, a már megszokott Quantum Fireball Plus AS sorozatból, amely lassan alapmű minden kereskedőnél. Nem feledkeztünk meg a processzorról sem, ami főképpen az összeállítás árhatárai miatt lett Intel Pentium III 733EB. No azért ez a „kompromisszum" nagyon kellemes, ez a CPU még a komolyabb videókódoláshoz is megfelel.

Természetesen a CD-újraírót is szükségesnek véltük a referenciamunkák és archívumok kedvéért. Mellette fontosnak tartottuk a DVD-lejátszás lehetőségét is, hiszen ez is a konfiguráció egyik tipikus „talán egyszer szükség lesz rá" eleme. Akár DVD-nézéshez, akár zeneszerkesztéshez szükséges, elvárható a jó hangrendszer. Ehhez az SB Live Platinum 5.1 hangkártyát tartottuk a legmegfelelőbbnek, a hozzá minden értelemben illő Cambridge Soundworks Desktop Theatre 2200 hangfalrendszerrel. Az összhatásuk nagyon kellemes, normál méretű szobákat könnyedén betölt a hangjuk.

A beviteli eszközök kiválasztásánál többé-kevésbé egyszerű volt a dolgunk. A billentyűzet legyen megbízható és kényelmes, ehhez kézre esett egy OEM Logitech modell. Egerek ügyében, bár a drót nélküli szabadság megfelel a művészszenvedélynek, de a pontosabb

i

- A4 WOP35: www.kellytech.hu/mouse/a4tech/wop35.htm
- Abit BX-133 RAID: www.abit.com.tw/eng/product/mb/bx133.htm
- Abit VP6: www.abit.com.tw/eng/product/mb/vp6.htm
- Acorp M-56EMR: www.acorp.hu/com/emr.htm
- Ati All-in-Wonder Radeon: www.ati.com/na/pages/products/pc/aiw_radeon/index.html
- Cambridge Soundworks DTT 2200: http://csw.creative.com/products/theater/
- Codegen házak: www.codegengroup.com/product-2-9-8.html /; www.codegengroup.com/product-6016.html
- Crystal hangkártya: www.crystal.com/design/products/overview/index.cfm
- GeForce2 MX: www.nvidia.com/view.asp?PAGE=geforce2mx
- Genius NewSketch 1212HRIII: www.genius.hu/product/tablet/tablet.htm
- GlobalWin FOP38: www.globalwin.com.tw/new-product/fop38.html
- GlobalWin FOP68: www.globalwin.com.tw/new-product/Fop68.html
- HP DeskJet 930C: www.hp.hu/nyomtatok_kepfeldolgozas/nyomtatok/dj930.asp
- HP ScanJet 3300C: www.hp.hu/nyomtatok_kepfeldolgozas/szkennerek/sj3300.asp
- Intel PIII: www.intel.com/design/intarch/pentiumiii/pentiumiii.htm
- Logitech MouseMan Optical Wheel: www.logitech.com/cf/products/mice.cfm
- Logitech QuickCam Traveler: www.logitech.com/cf/products/cameras.cfm
- Pioneer DVD116: www.pioneer-eur.com/products/multimed/optical/dvd106s116s.htm
- Quantum AS sorozat: www.maxtor.com/Quantum/products/hdd/fireball_plusas/fireball_plusas_overview.htm
- Samsung Syncmaster 1100P: http://devel.e98.hu/samsung/monitor/termek_sym_1100p.htm
- Sony G200: www.sonystyle.com/vaio/displays/cpd_g520.htm
- SoundBlaster Live 5.1: www.soundblaster.com/products/platinum5.1/
- Teac CD-W58E: www.teac.com/DSPD/8X8X32.html

A reneszánsz ember

- ATX-es ház – noname, három 5,25 colos és két 3,5 colos meghajtóhely, két merevlemezhely (8250 Ft, Adria Computers)
- Abit BX-133 RAID – ATX, Intel 440BX chipkészlet, Socket 370-es foglalat, 1 AGP/5 PCI/1 ISA kártyahely, 3 memóriahely, maximum 768 Mbyte SDRAM, 133 MHz-es busz, ATA/100-as csatoló (8 eszköz kezelésére képes), RAID 0/1, Softmenu III (39 000 Ft, Pilot Computer)
- Intel Pentium III 733EB – 733 MHz, Socket 370-es foglalat, 133 MHz-es rendszerbusz, 256 Kbyte másodszintű gyorsítótár (41875 Ft, Rufusz computer)
- GlobalWin FOP38 – FCPGA/Socket A kombinált hűtő, golyóscsapágyas, 6800 fordulat/perc (5250 Ft, Rufusz Computer)
- 256 Mbyte memória – PC133 szabványú SDRAM, noname (9500Ft, Lord Computer)
- két Quantum Fireball Plus AS 20,5 – 20,5 Gbyte kapacitás, 2 Mbyte cache, 7200 fordulat/perc, UDMA/100-as csatoló, átlagos keresési idő 8,5 s (55 750 Ft, Lord Computer)
- Ati All-in-Wonder Radeon – Charisma grafikus motor, AGP csatoló, 32 Mbyte DDR memória, TCL (Transform, Clipping and Lightning), tévétuner és MPEG-tömörítő, S-Video és kompozit kimenet, teljes dobozos (98 725 Ft, Mikland)
- Teac CD-W58E – 8/8/32-szeres sebességű CD-újraíró, OEM, IDE csatolójú, 2 Mbyte puffer (23 750 Ft, Aqua Computer)
- Pioneer DVD116 – 16-szoros DVD- és 40-szeres sebességű CD-lejátszás, 256 Kbyte puffer, IDE csatoló (21 044 Ft, Mikland)
- NEC floppymeghajtó – 1,44 Mbyte-os (3375 Ft, Demostúdió)
- SoundBlaster Live Platinum 5.1 – OEM, PCI, 16 bites, monó/sztereó, 48 kHz-es mintavétel, 48 MIDI csatorna, EMU10K1 processzor, full duplex, 5.1-es házimozi-támogatás (19 250 Ft, Aqua Computers)
- Cambridge Soundworks Desktop Theatre 2200 – Dolby Digital 5.1-es hangfalrendszer, 5x6+19 W teljesítmény, 47 Hz – 20 kHz (26 240 Ft, Bluefish Computers)
- Acorp M-56EMR – külső álló faxmodem, RC56D chipkészlet, 56 kbit/s-os le-, 33,6 kbit/s-os feltöltési sebesség (18 750 Ft, Kronos Computer)
- Logitech billentyűzet – 105 gombos, magyar kiosztás, PS/2-es csatlakozó (4490 Ft, Bluefish Computers)
- Logitech MouseMan Optical Wheel egér – optikai, 4 gomb, PS/2-es és USB csatlakozó (13 740 Ft, Bluefish Computers)
- Sony G200 – 17 colos, látható képátlója 16 colos, képpontméret 0,24 mm, legnagyobb felbontás 1600x1200, legnagyobb vízszintes frissítés 96 kHz, függőleges frissítés 120 Hz, ajánlott felbontás 1280x1024/90 Hz, 3 év garancia (109 875 Ft, Adria Computer)
- USB elosztó – 4 kimenő csatlakozóval (11 125 Ft, Libra Computer)
- Logitech QuickCam Traveler – hordozható Web-kamera, legnagyobb felbontása 640x480 képpont (37 375 Ft, Libra-Computer)
- HP DeskJet 930C – sebessége 9 lap/perc fekete-fehérben, maximális felbontása 2400x1200 dpi színesben, PhotoRet III technológia, USB (47 327 Ft, Mistral Computerworld)
- HP ScanJet 3300C – legnagyobb felbontása 600x1200 dpi, 36 bites színmélység, USB csatlakozó (19091 Ft, Mistral Computerworld)
- Genius NewSketch 1212HRIII – 12x12 colos digitalizálótábla, sablonokkal (38 250 Ft, Rufusz Computer)

bruttó 652 ezer Ft

vezérlés kedvéért inkább optikai modell mellett döntöttünk – régóta ismerjük, tökéletes erre a feladatra.

És ezzel ünnepélyesen elérkeztünk az extra szolgáltatásokhoz. Nem kellett sokat tépelődnünk, nyilvánvaló, hogy nyomtatóra és szkennerre gyakran szükség lehet otthoni munkában. Picit elkalandoztunk a többcélú gépek felé, végül úgy döntöttünk, egyszerűbb különválasztani a feladatokat. A HP DeskJet 930C tintasugaras nyomtató igazi nagyágyú. Kicsit talán túlzás, de nem drágább annyival a középkategóriánál, hogy érdemes legyen alább adni. Nagy felbontásának és PhotoRet III technológiájának köszönhetően gyönyörűek a színes képei – bár ilyen beállításokkal nem éppen sorozatlövő. Fekete-fehér nyomtatásnál szintén remek a képminősége, a sebessége pedig sokat javul. Lapolvasónak igyekeztünk a kompatibilitás jegyében egy testvérmodellt találni – sikerült, ez a HP ScanJet 3300C.

Valamivel a belépő kategórián túl, jutányos áron, tisztes felbontással és színmélységgel. Komolyabb rajzokhoz, tervekhez jól jöhet egy digitális rajztábla, megfelelő sablonokkal és rajzeszközökkel, valamint tekintélyes méretekkel – így jutottunk el Genius NewSketch-hez. Bohémabbaknak kötelező lehet a Web-kamera, esetünkben a Logitech QuickCam Traveler, amely hordozható digitális fényképezőgépként is képes működni. Azért nem árt leszögezni, árából is látszik, nem veszi fel a versenyt a 6–7 megapixeles csúcsmodellekkel, de egy-egy gyors, egyszerű felvételhez ideális.

Végül, mivel rengeteg USB csatolós külső eszközt használunk, szereztünk hozzájuk egy elosztót – és már csak a valós beszerzés „apró" gondja maradt hátra.

Forgalmazók adatai

- Adria Computer ☎ 222-6164, www.adriacomp.hu
- Aqua Computer ☎ 322-4658, www.aqua.hu
- Bluefish Computers ☎ 214-4587, www.bluefish.hu
- Demo Stúdió ☎ 329-2367, www.demostudio.hu
- IKO Sigma ☎ 383-5637, www.iko.hu
- Kronos Trade ☎ 302-8888, www.kronos.hu
- Libra Computer ☎ 381-0750, www.libra.hu
- Lord Computer ☎ 469-6000, www.lord.hu
- Mikland ☎ 488-7690, www.mikland.hu
- Mistral Computerworld ☎ 236-0000, www.mistral.hu
- PilotComp ☎ 321-0408, www.pilotcomp.hu
- Rufusz Computer ☎ 203-0382, www.rufusz.hu

Always looking ahead !

High speed data storage...

High capacity Digital Memory Cards...

Authorized Distributors:

CORWELL	Tel.: 061 3069060
CHS HUNGARY	Tel.: 061 4513500
RAMIRIS	Tel.: 061 4124321

Verbatim

www.verbatim-europe.com

E QUALITY COMING FROM SPECIALITY

GABA

SZÍNES MONITOR

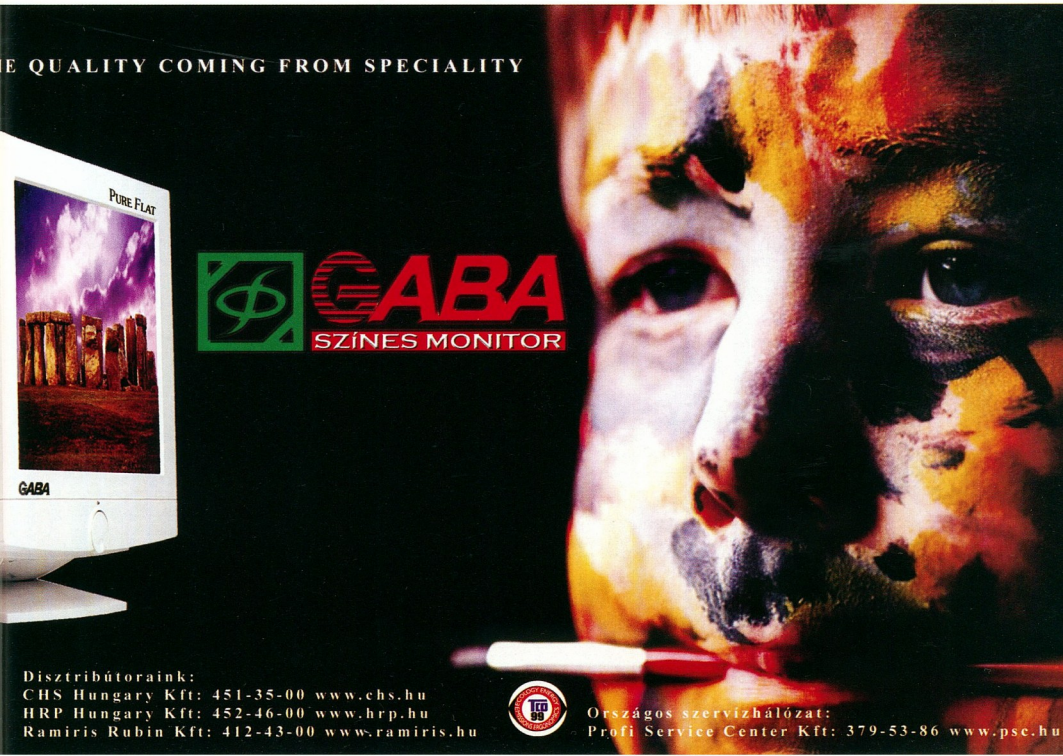

Disztribútoraink:
CHS Hungary Kft: 451-35-00 www.chs.hu
HRP Hungary Kft: 452-46-00 www.hrp.hu
Ramiris Rubin Kft: 412-43-00 www.ramiris.hu

Országos szervizhálózat:
Profi Service Center Kft: 379-53-86 www.psc.hu

Sponga Tamás

NetOp School 2.0

CrossTec Corporation

A cég alkalmazása a NetOp School 2.0 – ezt kimondottan iskoláknak fejlesztették csoportos és távoktatáshoz.

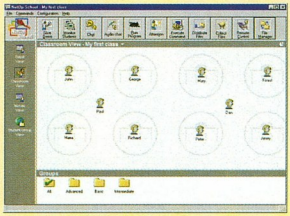

NetOp School – a virtuális osztály létszáma teljes

A tanári gépen megnézhetők a tanulói képernyők, a szöveges és az audio Chat segítségével lehet beszélni a diákokkal, tanári gépről indíthatók programok a tanulói gépen, lezárható a képernyő, billentyűzet, egér. Működik a copy, move, clone valamint a szinkronizálás a tanári és a tanulói gép között. A NetOp School 2.0 futásához Windows 95/98/Me/NT/2000 kell, a program TCP/IP, NetBIOS és IPX protokollt támogat. A Hálóról letölthető a teljes képességű, időkorlátos változata. Teljes ára 639 USD.

www.crossteccorp.com /netopschool/index.html

Outlook – lyuk hátán lyuk...

Microsoft

Szerencsésebb esetekben a Microsoft saját maga fedezi fel a biztonsági rést szoftvereiben. Sokkal kellemetlenebb, ha független biztonsági szakemberek bukkannak ilyenekre. A legutóbbi lyukra az ismert bolgár hibavadász, Georgij Guninszkij hívta fel a szoftveróriás figyelmét. A Microsoft arra kérte a felhasználókat, hogy a hibajavítás elkészítéséig tiltsák le az Outlook 98-as, 2000-es és 2002-es verziójában az ActiveX-et. Az ActiveX controlban talált hiba kihasználásával ugyanis a külső támadók bejuthatnak a számítógépbe, átvehetik felette az irányítást, lefuttathatnak akár rosszindulatú programokat is. A biztonsági rés kihasználásához csak el kell csalogatni a felhasználót egy előre elkészített, rosszindulatú Web-oldalra vagy küldeni egy megfelelő HTML levelet. A hibajavítás augusztus közepétől már letölthető az Outlook Net-helyéről. És várhatunk a következő izgalmas felfedezésre.

www.guninski.com/
www.microsoft.com /office/outlook/

Kalapkereskedés

Linux

A Red Hat forgalomba hozta E-Commerce Suite névre keresztelt szoftvercsomagját, amely nyílt forrású szoftverekből és szolgáltatásokból áll. A csomagot az Interchange 4.8 e-kereskedelmi platform, a Red Hat Database (PostgreSQL 7.1-re épül), egy Apachra épülő Web-szerver, valamint a Red Hat előfizetéses on-line szolgáltatása, a Red Hat Network és a CommerceLauncher alkotja. Egyes szakértők szerint az E-Commerce Suite gyenge pontja a Red Hat Database, amely az üzleti világban még nem bizonyított, és nem is lehet összemérni az Oracle vagy IBM adatbázis-kezelőivel. A minimum 12 hónapra rendelhető csomag havi 275 USD-ba kerül, és ezért jár hozzá 1 éves ingyenes szoftverfrissítés és webes támogatás.

www.redhat.com /productssoftware /ecommerce/
http://demo.interchange.redhat.com/

Új logó régi programmal?

MySQL AB

A svéd MySQL AB bemutatta népszerű adatbázis-kezelőjének új logóját. Hihetetlenül hangzik Michael „Monty" Widenius fejlesztő nyilatkozata, miszerint már több mint egy éve vitáznak arról, mi legyen az új jelkép. A Net-helyen megtekinthető, milyen ötletek merültek fel. Végül az ugró delfin mellett döntöttek – a cég nyilatkozata szerint az adatbázis-kezelő gyorsaságára, erőteljességére, precizitására utal, nem pedig a játékosságra vagy a szusi szeretetére. A régi logót fokozatosan cserélik le az újra.

A MySQL utolsó (stabil) verziója a 3.23.32-es, amelyben jó néhány újdonság van az előző verziókhoz képest. Például kétféle táblázattal dolgozhatunk: gyorssal vagy biztonságossal. Újdonság a Berkeley DB formátum beépítése, ami biztonságossá teszi a tárolást naplózással (transaction safe). A gyors táblázatok előnye, hogy kevesebb helyet és memóriát foglalnak – ilyen például a szintén új MylSAM táblázatformátum.

Az adatbázis-kezelő egyik legutolsó, fontosnak mondható referenciája, hogy a NASA Marshall Space Flight Center Oracle-ről MySQL-re váltott. A MySQL a következő platformokon használható: Linux, Solaris, OS/2, FreeBSD, Win32, NetBSD.

www.mysql.com /downloads/logos.html

Konqueror ActiveX támogatással?

Linux

Linuxos körökben nem aratott osztatlan sikert a KDE két fejlesztője, Nikolas Zimmermann és Malte Starostik bejelentése, miszerint elkészítették a Reaktivate első verzióját. A Reaktivate-tel olyan oldalak is megjeleníthetők a Konqueror böngészőben, amelyekbe ActiveX vezérlők vannak beágyazva. A linuxosok ellenérzésének az az oka, hogy a Microsoft ActiveX technológiáján keresztül kívülről hozzá lehet férni a rendszer elemeihez, azokat át lehet írni, törölni. Szerencsére a Linuxnál nem ennyire rossz a helyzet, mert a Reaktivate működéséhez futnia kell a WINE-nak, és ActiveX-en keresztül „csak" a WINE WinAPI függvényeihez, a WINE file-okhoz és a WINE Registryhez lehet hozzáférni, magához a Linux rendszerhez nem – mondják a fejlesztők. Az első verzióval még nem minden ActiveX vezérlő működik (például a Windows Media Player), ellenben jól fut a Macromedia Shockwave Player 8 vagy a Flash 5. Jelenleg az Apple QuickTime 5 plug-inhez idomítják a Reaktivate-et.

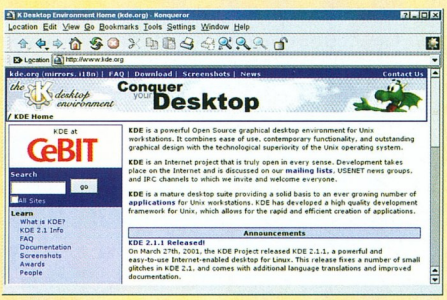

Sokan nem örülnek az ActiveX vezérlők használatának

www.konqueror.org/

Ingyenes hálózatfelügyelő program

GFI Software Ltd

A hálózati és e-mail biztonsági szoftvereket fejlesztő GFI Software megjelentette LANguard Network Scanner névre keresztelt hálózati keresőprogramjának legújabb, 1.25-ös verzióját. A felhasználók ingyenesen letölthetik a cég Net-helyéről.

A LANguard működése során végigpásztázza a hálózati biztonság szempontjából kritikus helyeket, így felismeri a nyitott portokat, a megosztásokat, kilistázza a NetBIOS névtáblát, a csatlakozó felhasználókat, azok jogait és rögtön figyelmeztet, ha bármelyik adat „gyanús". A program arra is figyel, ha valaki – kívülről – túl sok információt próbál megtudni a rendszerről, valamint felismeri a csatlakozás protokollját – HTTP, FTP, Telnet, SMTP stb. Képes ellenőrizni a jelszavak feltörhetőségének esélyét. Minden eseményt naplóz, és ebből HTML formátumú riportot készít. A LANguard Network Scanner 1.25 fut mindegyik 32 bites Windowson, bár a GFI elsősorban Windows NT-hez és 2000-hez ajánlja.

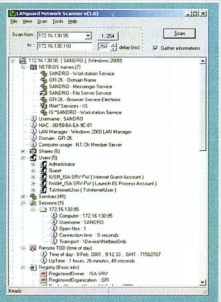

LANguard Network Scanner – hálózatvédelem ingyen

www.gfi.com/languard/lanscan.htm

Támogatja a Javát

Compaq

Mint köztudott, a Microsoft – a Sunnal fennálló konfliktusa miatt – kihagyja a Java Virtual Machine-t (JVM) a Windows XP-ből. A Sun azonban nem akarja cserbenhagyni a felhasználókat, ezért továbbra is elérhetővé teszi az XP-hez idomított JVM-et. Néhány számítógépgyártó már jelezte, hogy az előretelepített XP-vel árusított gépeire a Sun JVM-et is telepíti. A Compaq eddig nem tervezte a telepítését, de a felhasználói visszajelzések alapján augusztus első felében úgy döntött, a jövőben is „javásak" lesznek a gépei, hogy a felhasználóknak ne kelljen kínlódniuk az utólagos letöltéssel és telepítéssel.

www.compaq.com
www.microsoft.com

Viharos vég

Stormix

Sok-sok cég próbálkozott saját Linux disztribúció készítésével. Az 1999. februárban alapított Stormix linuxos fejlesztései, például a Strike Server és a Storm Firewall mellé hamarosan megjelent a Storm Linux 2000, mégpedig három különböző változatban. A legnagyobb csomaghoz, az 5 CD-s DeLuxe Editionhöz irodai, hálózatos alkalmazásokat és játékokat is csomagoltak. A disztribúció alapja a 2.2.16-os kernelű Debian GNU/Linux 2.2r2. A Stormix kezdőlapján heteken keresztül volt olvasható a cég búcsúüzenete a felhasználóknak, mostanra a honlapra látogatókat már csak egy üres oldal fogadja. Így múlik el a világ dicsősége.

A bazár bezár

Loki Entertainment Software

A számítógépet nem csak munkára használjuk – e bölcsességet jól tudják a linuxosok. A Linux terjedésével jár, hogy a népszerűbb játékprogramokat rá is megjelentetik. A Loki, amely élenjárt a játékok Linuxra történő átültetésében, sajnos csődöt jelentett. A hírek szerint több százezer dollárral tartozik a játékkiadóknak. A Loki nevéhez fűződik például a Tribes 2, a Heavy Metal: F.A.K.K.2, a Rune, a Deus Ex, az Unreal Tournament, a Descent 3, a Quake 3 Arena, a SimCity 3000 vagy Civilization: Call to Power átültetése Linuxra. A cég egyik legutóbbi fejlesztéséről, a Kohanról ódákat zengtek a játékmagazinok. A játékok linuxos változatai azonban közel sem fogytak úgy, mint a windowsosak. Úgy látszik, a fő játékplatform továbbra is a Windows. A Quake 3 Arena például egyszerre jelent meg a két operációs rendszerre, és míg a windowsos az eladási listák élén szerepelt, addig a linuxosból kevés kelt el. A rajongók már csak abban reménykedhetnek, hogy valaki megsegíti a Lokit.

Kohan: Immortal Sovereigns

→ www.lokigames.com/
→ www.kohan.net/

Latin-amerikai Linux

Linux

A sokféle Linux-disztribúció közt ma már elég nehéz kiigazodni. A „nagyobbak" már többféle nyelven – szerencsére magyarul is – tudnak. A brazil Conectiva a közelmúltban jelentette meg 7.0-s verziószámú Linuxát, amelyet elsődlegesen a latin-amerikai piacra szán. Ennek megfelelően – az angolon kívül – spanyol és portugál nyelvű támogatással látták el. Az új verzió nagy újdonsága az rpm csomagkezelőt kiegészítő apt (a debianosok jól ismerik). Az operációs rendszer a 2.4-es kernelre épül, de választható a 2.2.19-es is. A grafikus felület alapja az XFree 4.0.3, amin KDE 2.1.2 fut (néhány 2.1.2-es libbel). A többi Linuxhoz hasonlóan az alap operációs rendszer ingyenesen letölthető fejlesztője FTP szerveréről.

→ www.conectiva.com.br/linux/

Heurisztikus scriptvíruskeresés

Panda Software

Az utóbbi időben hihetetlenül megszaporodtak a scriptvírusok, gondoljunk csak arra, mekkora felfordulást okozott a „szerelmes levél" vagy Anna Kournikova. Aki nincs felkészülve rá, és hajlamos gondolkodás nélkül megnyitni a csatolt fileokat, bizony nagyon ráfázhat. A windowsos gépeken általában megtalálható Visual Basic programokat futtató környezet, ezért a legtöbb scriptvírust ezen a programnyelven írják. A Panda Software most erre a vírustípusra is alkalmazza a heurisztikus keresés már bevált módszerét. A heurisztikus keresésnél a programban a „gyanús", azaz a már megismert vírusokra jellemző programrészek után kutat a kereső, például önkódoló rutinra, nem dokumentált rendszerhívásokra stb. A Panda Antivirus a következő platformokhoz érhető el: Windows 3.1/9x/Me/NT/2000, OS/2, DOS, Novell.

→ www.pandasoftware.com/

Távfelügyelet

CrossTec Corporation

A CrossTec 1987 óta fejleszti a NetOp alkalmazásokat, amelyekkel DOS-os, windowsos és OS/2-es munkaállomásokat lehet távirányítani. A NetOp Remote Control 6.5 nagyon egyszerűen használható a távoli gép kezelésére, mert annak képernyőtartalmát saját gépünkön – ablakban – látjuk. A távoli gép előtt ülő felhasználóval beszélgethetünk is a beépített Chat program révén, küldhetünk és fogadhatunk fileokat, de akár teljesen átvehetjük a távoli gép irányítását, lezárva rajta a billentyűzet- és kurzorvezérlést. A távirányítás minden fontosabb protokollon működik: NetBIOS, IPX, TCP/IP, APPC, IrDA, hagyományos modem és ISDN.

A CrossTec Net-helyéről letölthető a program teljes képességű, időkorlátos verziója. Aki a vásárlás mellett dönt, többféle változatból válogathat 135 és 1245 USD között.

→ www.crossteccorp.com/netopremote/index.html

Tuningoljunk Linuxot!

Linux

A teljesítményre éhes felhasználók már jó ideje találhatnak olyan segédprogramokat, amelyekkel a különböző videokártyákból vagy a Windowsból lehet az alapbeállításokhoz képest több lehetőséget, nagyobb sebességet, különleges beállításokat kicsikarni. E „tweaker" programok néhány százalékos sebességfokozása általában roppant elégedetté teszi használójukat.

A Linuxot is elérte a tuningláz: a PowerTweak segítségével optimalizálható. A háttérben (démonként) futó program a processzorhoz állítja rendszerünket (ismeri az AMD és az Intel CPU-kat is), a CD-meghajtó és a filerendszer sebességét képes befolyásolni a /proc/sys bejegyzések módosításával, de szinte az összes hardverhez található benne valamilyen kalibrálási lehetőség. Előre elkészített profilokat is felkínál, amelyeket csak be kell tölteni, és a rendszert átalakítják például optimális Web-szerverré. A program grafikus kezelőfelületű – és ingyenes.

→ http://powertweak.sourceforge.net/
→ http://linuxperf.nl.linux.org/

A fényes jövő

Java

Egy év múlva többen fogják használni a Sun Microsystems Java programozási nyelvét, mint a C/C++-t – állítja az Evans Data Group tanulmánya. A cég ezt az IBM's Solutions technikai fejlesztési konferencián jelentette be. Az Evans D.G. elnökhelyettese azt is elmondta, az észak-amerikai fejlesztők több mint fele már áttért Javára, és jövőre az áttérők száma mintegy 10%-kal növekedhet. A felmérések szerint a Java a Microsoft Visual Basic és Visual C++ rovására terjeszkedik. Észak-Amerikán kívül még magasabb a Javát használók aránya, jelenleg 60% körülire tehető. A Microsoft új programnyelvét, a C#-ot nagyon kevesen használják – derül ki a felmérésből. Az Evans felmérése kiterjedt a Linuxra is. A 300 megkérdezett fejlesztő közel kétharmada azért választotta a Linuxot, mert stabilabb a Windowsnál és más operációs rendszereknél. 40%-uk nyilatkozott úgy, hogy a Linuxnak sokkal jobb az érték–ár aránya, mint a Windowsé. A legelterjedtebb a Red Hat disztribúció, amelyet messze lemaradva követ a SuSE, a Mandrake és a Caldera OpenLinux.

→ www.evansdata.com/
→ www.sun.com

SAMSUNG

SyncMaster

DFX

HIGHLIGHT ZONE

MouScreen

Natural Color

HBC-Focus™

Slim & Compact

A SyncMaster monitorokkal olyan élményekben lesz részed, amelyet eddig csak a fantáziád produkált! A tökéletes kép- és hangminőséget a HIGHLIGHT ZONE és MouScreen funkciók, illetve multimédiás hangszórók segítik. A sík felületnek és a megnövelt fényerőnek köszönhetően olyan borotvaéles, valósághű képet kapsz – használd akár szórakozásra, vagy mindennapi felhasználásra –, amelyhez mindig ragaszkodni fogsz!

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™

Intel

Fotorealisztikus 3D-s grafika

Az új Intel Light Field Mapping (LFM) szoftvertechnológiával látószögtől függően lehet szimulálni a fény tárgyakról való visszaverődését, így életszerűbb háromdimenziós képeket és jeleneteket hozhatnak létre a játékfejlesztők és az animátorok. Az LFM technológiát a Motion Picture Experts Group (MPEG) is elfogadta, és beleilleszti a megjelenés előtt álló MPEG4 digitális videoformátumba, ahol arra használják majd, hogy 3D-s objektumok videostreamekhez való rendelésével egyszerűbbé tegyék a különleges hatások létrehozását. Az Intel kutatói által kifejlesztett LFM-mel a valóságos és mesterséges objektumok fényjellemzői hatékonyan és fotorealisztikusan rögzíthetők és ábrázolhatók. Mindezek mellett számítógépes grafikák PC-n történő fotorealisztikus megjelenítésére is alkalmas, és új szabvánnyá válhat a számítógépes grafikában, felváltva a ma még széles körben használt 3D-s grafikai technikát, a felületleképezést (texture mapping).

Az LFM a látószögtől függően szimulálja a fény tárgyakról való visszaverődését

www.intel.com/labs
www.cselt.it/mpeg

Check Point

FireWall-1 Next Generation

A 2F 2000 Kft., a Check Point Technologies Ltd. hivatalos partnere arról adott hírt, hogy a közelmúltban megjelent a Check Point FireWall-1 tűzfal legújabb verziója Next Generation néven. Ez elődjéhez képest többek között az alábbi újításokat tartalmazza: négy panelt tartalmazó kezelőfelülete (biztonsági műszerfal) egyetlen képernyőn jeleníti meg a biztonsági rendszer minden fontos információját. Az objektumok egyszerűen kezelhetők, létrehozhatók, törölhetők és mozgathatók a panelek között. A SecureUpdate megvalósítja a Check Point és az egyéb OPSEC szoftverek és az upgrade-ek automatikus szétosztását, valamint a termékli-cencek kezelését. Ez a központosítás garantálja azt, hogy a netes biztonság a hálózat egészére nézve egységes és naprakész legyen. Egy vagy több másodlagos szerver hibatűrő rendszerbe szervezésével megoldható az, hogy a standby üzemmódban várakozó másodlagos szerverek automatikusan átvegyék a működésképtelenné vált elsődleges társuk szerepét. A Check Point Log Viewer követi az adminisztrátor tevékenységét a bejelentkezéstől az objektumok létrehozásán és törlésén, valamint a szabályrendszer változtatásán át egészen a kijelentkezésig. A naplófile-ok nem statikus szöveges formájúak, hanem adatbázisként tárolódnak. Egyetlen gombnyomással frissíthetőek és tartalmazzák az egyes kapcsolatok adatait.

A FireWall-1 Next Generation oldalai a cég Net-helyén

A Check Point FireWall-1, a világ egyik piacvezető tűzfala világszerte gépek és felhasználók millióit védi a hálózaton érkező veszélyekkel szemben. A Check Point FireWall-1 állapottartó csomagszűrője (Stateful Packet Filter) a csomagszűrők gyorsaságát a proxyk (FTP, SMTP, HTTP, telnet) intelligenciájával ötvözi, ezáltal gyors és nagy biztonságú, valamint a tűzfalszolgáltatások bőséges tárházát biztosítja felhasználóinak. Nyitott architektúrája révén több száz gyártó hardver- és szoftvereszközeivel (routerek, switch-ek, vírusirtók, behatolásfigyelők, tartalomszűrők stb.) képes együttműködni.

www.2f.hu
www.checkpoint.com

HP

Linuxos újdonságok

A Hewlett-Packard (HP) bemutatta Linux-környezetekhez kifejlesztett HP Secure OS biztonsági szoftverét (HP-TLX) és HP Chai-LX beágyazott Linux szoftverplatformját, amelyekkel a biztonsági termékek és az intelligens eszközök piacára terjeszti ki kínálatát. A HP emellett nyílt forráskódúvá kívánja tenni ChaiServer alkalmazásszerverét, és bejelentette, hogy több Linux-alapú felügyeleti szoftver (HP Toptools 5.5, HP Servicecontrol Manager 2.5, HP Process Resource Manager és MC/Serviceguard), valamint két új, európai értékesítésre szánt linuxos munkaállomás (HP X2000 és x4000 munkaállomásainak Linux-alapú változatai) bevezetésére készül. Hamarosan elindítja Embedded Software Developers Network (devnet) szoftverfejlesztői projektjét is. A HP Secure OS linuxos rendszerekhez kifejlesztett, teljes körű biztonsági termék. Többszörös biztonsági réteggel gondoskodik a problémák megelőzéséről, észleléséről és behatárolásáról. A legkritikusabb szerverkomponenseket – köztük az operációs rendszert és az alkalmazási réteget – védi. A Linux részeként működő biztonsági megoldás megakadályozza a programok, hálózatok és file-ok közti jogosulatlan kommunikációt. Ha a szoftver behatolást észlel, azonnal lezárja az érintett programot, kiküszöbölve ezzel a belső rendszerek károsodását. A HP Chai-LX az optimalizált, beágyazott Linuxot a HP Chai szoftverével és válogatott Java alkalmazásokkal ötvözi. A HP számos magánfelhasználói eszközébe beépíti e platformot – köztük az MP3 file-ok letöltésére és tárolására, szórakoztató célú, webes információk lehívására és egyedi CD-k készítésére képes HP Digital Entertainment Center netes hifiberendezésbe is. A nyílt forráskódú fejlesztés iránti elkötelezettséget mélyítő devnet program pedig a HP Chaihoz és az azt futtató eszközökhöz biztosít Web-alapú, együttműködéscentrikus fejlesztői környezetet.

http://devnet.hp.com
www.hp.com/linux
www.hp.hu

EPoX

Megállíthatatlan erő

8KHA

VIA KT 266 Chipset AMD Duron és Athlon processzorokhoz 3 fázisú CPU tápfeszültség!
266/200 Mhz FSB támogatás
PC1600/PC2 100 DDR SDRAM támogatás
CPU órajel, szorzó állítás BIOS-ból
3 DIMM memória slot max 1,5 GB DDR RAM
6 PCI, 1 AGP (4X) port. 4 USB port, AC-97 hang
UDMA 100 IDE Kontroller
Integrált P80P diagnosztikai kártya!!!

DDR MEMORY

8K7A/8K7A+*

AMD 761 Chipset AMD Duron és Athlon processzorokhoz 3 fázisú CPU tápfeszültség! 266/200 Mhz FSB támogatás, PC1600/PC2100 DDR SDRAM támogatás
CPU órajel, szorzó állítás BIOS-ból
2 DIMM Memoria Slot max 1GB DDR RAM
6 PCI, 1 AGP (4X) port. 4 USB port, AC-97 Hang
UDMA 100 IDE Kontroller/UDMA 100 IDE RAID Kontroller*
Integrált P80P diagnosztikai kártya !!!

3VHA

VIA Apollo Pro 266 Chipset Pentium III processzorokhoz
133/100 Mhz FSB támogatás,
PC1600/PC2100 DDR SDRAM támogatás
CPU órajel, szorzó és feszültség állítás BIOS-ból
3 DIMM Memória Slot max 1,5 GB RAM
6 PCI, 1 AGP (4X) port. 4 USB port, AC-97 Hang
UDMA 100 IDE Kontroller
Integrált P80P diagnosztikai kártya !!!

DDR DDR DDR

EDITORS CHOICE

NAGYKERESKEDÉSEK VISZONTELADÓK SZÁMÁRA

HERTA
Budapest, VII., Dohány utca 37.
(Számítástechnikai szaküzlet és szerviz)
Telefon: 322-2232, fax: 343-4208
e-mail: hertakft@herta.hu
www.orca.hu

Ramiris
RAMIRIS Rubin RT.
1134 Budapest, Klapka u. 9.
Tel.: 412-4300, fax: 412-4301
e-mail: ramiris@ramiris.hu
www.ramiris.hu

emj hungary kft
EMJ Hungary Kft.
1145 Budapest, Szugló u. 54.
Tel.: 469-6050, fax:469-6051
e-mail: sales@emj.hu
www.emj.hu

Profi rajzolóprogramok bagóért

CorelDraw Essentials

Weisz Tamás

Amikor nyár közepén először olvastam a kanadai Corel cég egyik legújabb termékének bejelentését, nem igazán akartam hinni a szememnek.

Nomen est omen, igencsak tamáskodtam a hírt olvasván.

Kissé módosított CorelDraw 9-es csomag – a teljes verzió árának töredékéért. Mit jelenthet ez a „kissé módosított" kitétel?

Az szinte biztos volt, hogy jelentősen lefaragnak a „hozzáadott értékekből" (kiegészítő programok, fontok, clipart képek stb.), ahogyan az is, hogy kikerül a színbontó képesség.

De mit nem fog tudni még a program, mennyire fogják „visszahülyíteni"?

Várakozásaim tulajdonképpen bejöttek, hiszen a dobozban egy elég vékony könyv (amely nemcsak a kézikönyv, de a képkatalógus szerepét is betölti) található két CD mellett, amelyeken „mindössze" 100 TrueType fontot, 5000 clipart képet, 1200 pixelgrafikus objektumot és 1000 „Internetre optimalizált" (768x512-es) fényképet találunk a programok mellett.

Canto Cumulus Desktop LE 5.0 katalogizáló, néhány plug-in és az Acrobat Reader–QuickTime páros maradt meg.

Azon viszont csodálkoztam, hogy a rajzolóprogramokból – amelyeket nem mellékesen Pentium 4-re optimalizáltak és Windows XP-n történő futtatásra is felkészítettek – más jelentős lehetőséget nem távolítottak el. Legalábbis a rövid keresgélés alatt komolyabb hiányzót nem találtam, még a PDF-be exportálás lehetősége is megmaradt. (Sőt még az easter egg is ugyanott található.)

A legnagyobb és legkellemesebb meglepetés viszont akkor ért, amikor kiderült, az első CD-n megtalálható a két „hivatalos kézikönyv" – Foster D. Coburn és Peter McCormick: CorelDraw 9 The Official Guide és David A. Huss: Corel Photo-Paint 9 The Official Guide – aktualizált változata, Adobe Acrobat formátumban (ez a két könyv közel 30 ezer Ft-ba kerül).

A CorelDraw Essentials nettó akciós ára 49 900 Ft.

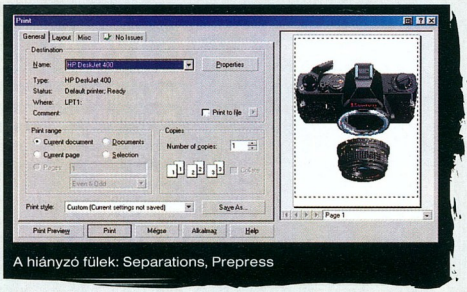

A hiányzó fülek: Separations, Prepress

Az sem okozott meglepetést, hogy a Draw és a Photo-Paint *Print* beállítóablakából eltűnt két fül, amelyeken a színrebontás jellemzőit lehet(ne) beállítani, és hogy az eredeti CorelDraw 9 csomagból csak a két főprogram, a Corel Capture képlopó, a Ezenkívül kapható a Premium változat is, nettó 55 600 Ft-ért, ez a programcsomagon kívül egy Wacom Graphire 1 nyomásérzékeny digitalizálótáblát is tartalmaz.

- Codra Kft. ☎ 481-2160
- www.corel.hu
- Fogyókúrás erősítő – CHIP, 99/7/98
- A Corel festőművésze – CHIP, 99/8/85

DTP-s rágcsáló

CorelDraw 10 „Magyarul-értünk"

Weisz Tamás

Egy-egy nagyobb programot, pláne programcsomagot honosítani nagyon idő- és pénzigényes munka.

Emiatt csak kevés cég készíti, készítteti el szoftvereinek magyar változatát, hiszen a honosításra fordított összegnek is meg kell térülnie. Márpedig ezt a pénzt csak a (remélhető) nagyobb eladott példányszám hozhatja vissza.

A hazai képviseletek dolgát az is nehezíti, hogy – legtöbb esetben – a nem az anyagcégtől kiinduló ötletek „keresztülverése" szintén sok időt és energiát emészt fel.

Erre a kényes problémára keresett és talált ötletes megoldást a Codra Kft., a Corel kizárólagos hazai beszállítója – így született meg a népszerű CorelDraw grafikai programcsomag aktuális, 10-es verziójának „Magyarul-értünk" változata, amely három részből tevődik össze: a CorelDraw 10 programcsomagból, a MoBiMouse for CorelDraw 10-ből és a ProFonts Library 1000 LE-ből.

A MoBiMouse for Corel Draw 10 a Codra és a Morphologic Kft. közös munkájának gyümölcse.

A program lelke a MoBiMouse „fordítóegér" legújabb, 3.1-es verziója, amelyhez több mint 8000 szót és kifejezést tartalmazó nyomdai és grafikai szótárt készítettek, amely tartalmazza a CorelDraw 10 minden szavát és szókapcsolatát, illetve a csomag többi programjának főbb szavait. Így bármelyik menüpontra, gombra, kapcsolóra stb. rámutatva buborékablakban megjelenik a szó vagy kifejezés fordítása.

A program magában foglal egy 40 ezer „általános" angol szót és kifejezést tartalmazó angol–magyar szótárat is.

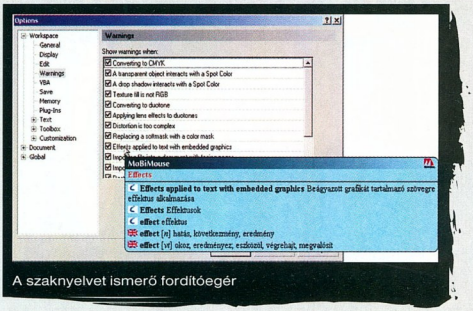

A szaknyelvet ismerő fordítóegér

A ScanDer Kft. által készített ProFonts Library 1000 LE CD-n valamivel több mint 1000 Unicode-kompatibilis TrueType és Type 1-es font található, ami jelentősen kibővíti a program eredeti betűkészletét.

A CorelDraw 10 „Magyarul-értünk" változata nettó 119 000 Ft-ért vásárolható meg (oktatási változata nettó 39 900 Ft-ért), míg akik régebben vásárolták meg a CorelDraw 10-et október elejéig nettó 4900 Ft-ért juthatnak hozzá a két CD-ROM-ot tartalmazó kiegészítő csomaghoz.

- Codra Kft. ☎ 481-2160
- www.corel.hu
- Morphologic Kft. ☎ 361-4721
- www.morphologic.hu
- ScanDer Kft. ☎ 251-2960
- www.profonts.hu
- A fordító egér – CHIP, 1999/11/40
- MegFontolva – CHIP, 2000/9/104
- Ugrás? Lépés? – CHIP, 2001/1/124
- Fehéregér ajándékba – CHIP, 2001/9/18

Paragon Partition Manager 5.0

„Eszményi" szoftverek

Dvorák Bence

A szoftverpiac aligha telítődött túl olyan intelligens particionálóprogramokkal, amelyek adatokat tartalmazó partíciókat biztonságosan kezelnek, és nem kell nagy szakértelem a használatukhoz. A legismertebb ilyen program – a Partition Magic – mellett most ringbe száll a Paragon Software partíciókezelője, amely egy rendkívül ügyesen bejegyzett címen (www .partition-manager.com) található.

Kezelőfelülete visszafogott, könnyen áttekinthető – első látásra talán szegényesnek is tűnhet. Ettől függetlenül kiváló eszköz lehet a formázás nélküli partíciómódosításokhoz (létrehozás, törlés, átméretezés, mozgatás, másolás, filerendszer átalakítása, aktívvá vagy inaktívvá tétel, elrejtés). Mindezen műveleteket FAT16, FAT32, HPFS, NTFS, Ext2FS, Linux swap partíciókkal tehetjük meg, akár 80 Gbyte-nál nagyobb meghajtókon is.

A file-rendszer átalakítása persze csak FAT16, FAT32 és NTFS közt lehetséges.

A partíciómódosítások nagy rémétől, az áramkimaradástól nem kell rettegnünk a Paragon Partition Manager esetében, mert az áram visszaállása után képes folytatni a megszakadt műveletet. Ha lemezünkön hibás szektor található, akkor is képes elvégezni a másolásokat. Sőt, ha bekapcsoljuk a *Copy and resize* opciót, akkor a forráspartíciónál nagyobb vagy akár kisebb partícióra is elkészíthetjük a másolatot (kisebb partícióra persze csak akkor, ha a forráspartíción található adatok elférnek rajta). Ezek után nem csoda, hogy egy gyors biztonsági másolat (backup) készítésének lehetőségével is találkozunk a programban. Sőt, beépített bootkezelője is van, és baj esetére sürgősségi indítófloppyt is készíthetünk, amely egyetlen lemezen tartalmaz minden szükséges eszközt. A program együttműködik a különböző lemezkezelő segédprogramokkal (Ontrack DDO, Microhouse EZ-Drive, Pro-Drive, Maxblast, WD DDO) – kis trükkel még akkor is, ha floppyról bootolunk.

A program 486-os processzortól és 16 Mbyte RAM-tól felfelé működik (4 Gbyte-nál nagyobb partíciók átméretezéséhez legalább 32 Mbyte kell). DOS-ok 5.0 vagy újabb verziója, illetve Windows 9x/NT/2000/XP alatt fut. Demó változata megtalálható CD-mellékletünkön. Ezzel partíciókat hozhatunk létre, törölhetünk, formázhatunk, vagy aktívvá, inaktívvá, esetleg rejtetté tehetjük azokat. A többi művelet csak a teljes változatában érhető el, ára 40 USD.

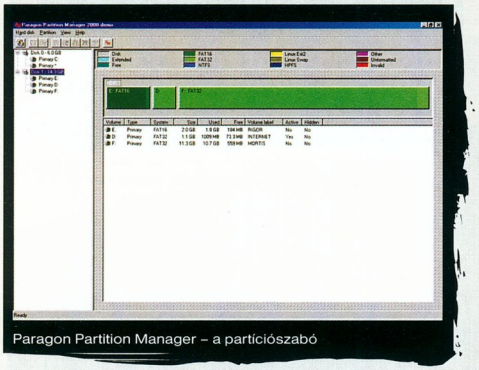

Paragon Partition Manager – a partíciószabó

↗ CHIP-CD, \cikkek\swkir\pmdemo.exe

↗ www.partition-manager.com

Paragon Encrypted Disk

Titkosított virtuális meghajtó

E program segítségével megvédhetjük bizalmas adatainkat az illetéktelen érdeklődők szeme elől.

Virtuális meghajtót készíthetünk, amelynek tartalma kriptográfiai eljárással titkosított.

A programban a 448 bites kulcsot használó Blowfish és a 192 bites kulcsú Triple DES algoritmus közül választhatjuk ki a szimpatikusabbat.

A felcsatlakoztatott meghajtót ezek után ugyanúgy használhatjuk, mint hagyományos társait.

Formázásakor NTFS és FAT file-rendszert is választhatunk.

A mountolás – felcsatlakoztatás – történhet a Paragon Encrypted Disk segítségével, de a program beeszi magát a Windows Intézőjébe, így a jobb egérkattintásra előbújó menüben is megtalálhatjuk a mount és az unmount műveletet.

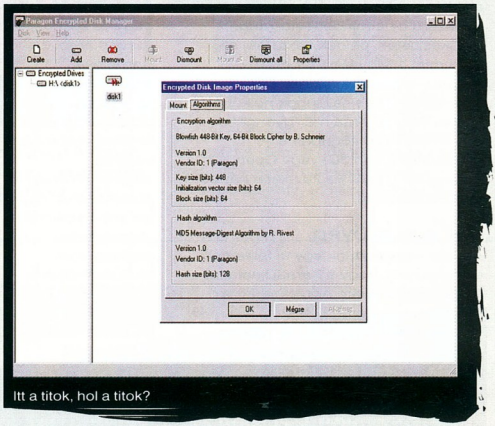

Itt a titok, hol a titok?

A virtuális meghajtó a Paragon Software egy másik terméke, a Paragon CD Emulator módszeréhez hasonlóan image file, amit fel tudunk mountolni.

Az image file pontos útvonalának megadása után – hálózati meghajtón vagy hordozható médián (CD-ROM, Zip lemez stb.) is elhelyezkedhet – meg kell adnunk a biztonságos meghajtónk méretét, kiválasztani a titkosítás módját, és a védelem típusát.

A meghajtót egyrészt hagyományos módon, jelszóval védhetjük, másrészt floppyn, CD-n vagy más mobil adathordozón tárolt kulcsfile-t is használhatunk.

Utóbbi esetben a program csak akkor hajlandó működni, ha megtalálja a megfelelő kulcsfile-lal felvértezett adathordozót.

A csatlakoztatás és a leválasztás – unmount – pillanatok alatt végbemegy, és a menet közbeni titkosítás nem befolyásolja a rendszer teljesítményét.

A titkosított image file-ból nem csak hogy információt nem tudnak nyerni, de olvasni (azaz másolni sem), illetve törölni sem tudják illetéktelenek.

A program Windows 95/98/Me/NT/2000 rendszereken fut. 30 napig megkötés nélkül működő demó változata megtalálható CD-mellékletünkön, a teljes verzió ára 29 USD.

↗ CHIP-CD, \cikkek\swkir\pedp_tr.exe

↗ www.paragon-gmbh.com/n_ed_main.htm

Izgő-mozgó feliratok

Az e havi CHIP-CD-n régi ismerőst köszönthetünk: a Xara3D 2.1-et. E sokak által kedvelt szövegtérbeliesítő program korábban, egészen pontosan 1998 júliusában már szerepelt lemezmellékletünkön, sőt azóta újabb verzióit is bemutattuk. Ám ezúttal a program teljes verziója került fel a CD-nkre.

Weisz Tamás

A Xara3D egyetlen feladatot vállal magára: tetszőleges szövegek (esetleg szimbólumok) térbelivé alakítását. Mégis akkor miért olyan népszerű ez a mindenestül (súgó, betűkészletek, példák, textúrák) alig több mint 1 Mbyte-os program?

Azért, mert ezt a feladatát villámgyorsan és sallangok nélkül látja el még egy ma már gyengébbnek mondható számítógépen is – mindenféle Direct3D- vagy OpenGL-támogatás nélkül. És kezelése pár perc alatt elsajátítható.

Kell egy szöveg

Amikor nekikezdünk egy új feliratnak, első dolgunk, hogy a Xara3D ablakát átméretezzük akkorára, amekkora képet létre szeretnénk hozni.

A leendő kép méretét, a „hasznos felület" nagyságát az állapotsor jobb szélén található két keret közül a bal oldali (az ábrán pirossal jelölve) mutatja. (Ebből a méretből sokat elvehetnek az esetleg rögzítésre kerülő beállítóablakok.)

Miután ablakunk megfelelő méretű lett, be kell írnunk azt a szöveget, amelyet át szeretnénk alakítani térbelivé. Ehhez megnyithatjuk a szövegopciók ablakát az *Edit → Text* menüponttal vagy az [Alt T] billentyűkombinációval, esetleg az eszköztáron található *T* gomb megnyomásával.
Ennek az ablaknak igazából egyedül az az előnye,
hogy sokkal kényelmesebben választhatjuk ki a megfelelő betűtípust a listából, hiszen magát a szöveget közvetlenül a Xara3D ablakába is begépelhetjük. Utóbbi esetben – szükség esetén – a [Ctrl E] billentyűkombinációval vagy az eszköztár kurzort ábrázoló gombjával kapcsolhatjuk ki és be a szövegkurzort.

A szövegopciók említett ablakában vagy az alapbeállításban az ablak aljához rögzített, de onnan bármikor „leszakítható" eszköztárban kiválaszthatjuk a kívánt betűtípust és -stílust (félkövér, dőlt és körvonalas).

A Xara3D mindegyik betűtípusból felkínálja a félkövér és a döntött változatot, nem csak azoknál, amelyeknél ténylegesen léteznek ezek a változatok – ám ezek hiányában ő maga végzi el a karakterek „módosítását".

A betűméretet (Font size) csak abban az esetben érdemes számszerűen megadni a szélességhez történő igazítás (Fit to width) helyett, ha a betűkészlet valamelyik paramétere miatt a szöveg egy része kilógna az ablakból.
Az oldalarány (Aspect ratio) módosításával is segíthetünk ezen a problémán: a betűket megnyújthatjuk (0–99%) vagy széthúzhatjuk (101–999%). Megnövelhetjük vagy csökkenthetjük az alapbeállítás szerinti sortávolságot (Line spacing) és betűtávolságot (Tracking) is, illetve megadhatjuk az igazítást is,
de ez csak többsoros szövegeknél eredményez látható változást.

Az állapotsorban leolvasható a leendő kép mérete és a felirat elforgatásának szögei

Fordulj, perdülj!

Most már van egy feliratunk – térbeli ugyan, de még messze nem úgy néz ki, mint ahogy szeretnénk. Ezért először is el kell forgatnunk, pozícióba kell állítanunk. Itt is több utat követhetünk: dolgozhatunk egérrel vagy billentyűzettel. Előbbihez vigyük az egérkurzort a Xara3D ablaka fölé, majd nyomjuk le és tartsuk lenyomva az egér gombját, és így mozgassuk az egeret, akár az ablakon kívülre is: feliratunk engedelmesen követi minden mozdulatunkat. Ha csak vízszintesen szeretnénk elfordítani a szöveget, akkor az egér mozgatásának ideje alatt tartsuk lenyomva a [Ctrl] billentyűt, míg ha a [Shift]-et használjuk, a felirat csak függőlegesen fog elfordulni.

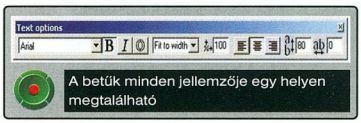

A betűk minden jellemzője egy helyen megtalálható

Mozgatás közben láthatjuk, hogy a Xara3D ablakának görgetősávjai együtt mozognak feliratunkkal – ez fordítva is igaz. A görgetősáv nyilaira kattintva 1, míg magára a sávra kattintva 15 fokkal forgathatjuk el a szöveget. Szintén 1-1 fokkal forgathatjuk el a feliratot az [Alt] és a kurzormozgató

- www.xara.com/xara3d
- Regisztráció a CHIP Magazin olvasóinak: www.club.xara.com/x3d2regvogel.asp
- Kedvezményes upgrade: www.club.xara.com/x3d2upgvogel.asp
- A Xara3D 4.0-ról: CHIP, 2000/7/99
- A Xara3D 3.02-ről: CHIP, 1999/2/10
- A Xara3D 2.1-ről: CHIP, 1998/7/13

nyilak segítségével, illetve 15-15 fokkal, ha közben a [Ctrl] billentyűt is nyomva tartjuk.

Színesben más

Az sem mindegy, hogy a felirat milyen színű és mintájú, ahogy az sem, milyen

Különböző fazettákkal díszíthetjük feliratainkat

háttér előtt látható. A színválasztó ablakot a *View → Text color* művelettel ([Alt C]) vagy a szövegre duplán kattintva jeleníthetjük meg. A színcsíkon a színárnyalatot, míg az ablak nagy részét elfoglaló négyzetben a színtelítettséget és a fényerőt adhatjuk meg. A minta alatti számmezőkben láthatjuk és módosíthatjuk a szín HSV (Hue-Saturation-Value) vagy RGB összetevőit. Gyakorlatilag ugyanebben az ablakban és ugyanígy módosíthatjuk a háttér (*View → Background color* vagy [Alt G]) és a feliratot megvilágító három lámpa (*View → Light source 1-3* vagy [Alt 1-3]) színeit is. Az, hogy éppen minek a színét változtatjuk, az ablak címéből, illetve magából a változásból derül ki.

Mint említettem, a felirat és a háttér nemcsak egyszínű, hanem mintás is lehet. A *View → Text texture* (vagy [Ctrl Shift C]) és a *View → Background texture* menüpont (vagy [Ctrl Shift G]) egy (majdnem) szokásos file-megnyitó ablakot hív elő, ahol kiválaszthatjuk a kívánt BMP, JPG, GIF vagy PNG formátumú képet. Ez az ablak csak annyiban tér el a szokásostól, hogy a jobb szélén látjuk az éppen kiválasztott mintát.

A feliratot megvilágító három lámpát szimbolizáló három nyíl a *View → Display lighting* menüponttal vagy [Ctrl Tab]-bal, illetve a villanykörtét ábrázoló gomb megnyomásával kapcsolható ki és be.

A nyilakat és így a fényforrásokat – jelentős korlátozással – ugyanúgy tudjuk mozgatni, ahogyan a szöveget elforgattuk. Emiatt oda kell figyelni arra, hogy az egérgomb lenyomásakor valóban valamelyik nyílra mutassunk,

Xara 3D 4.0 – különleges upgrade

A CHIP Magazin olvasói, akik a program telepítése után regisztrálják magukat a Xaránál, 25%-kal olcsóbban vásárolhatják meg a Xara3D 4.0-s verzióját. Regisztrálni a programot az első indításkor megjelenő *Register/Upgrade* ablak *Register* gombjára kattintva lehet, míg az *Upgrade* gombot megnyomva lehet frissíteni a legújabb verzióra.

A Xara3D 4.0 újdonságai a 2.1-es verzióhoz képest:

- Windows Metafile és Enhanced Windows Metafile formátumú képek importálása;
- különleges karakterek egyszerűbb bevitele;
- maximum 150 karakter vihető be;
- „többboldalas" szövegek;
- karakterenként adható meg a betűtípus, -stílus és -méret, illetve az alapvonal-eltolás és az alávágás;
- karakterenként adható meg a kihúzás, az élletörés, a szín és a minta;
- változtatható a szöveg- és a háttérminta mérete, vízszintes és függőleges eltolása, valamint elforgatása;
- eltérő előlap-, hátlap- és oldalszínek használhatóak;
- egyszerre használhatunk színt és mintát a felületekre;
- változtatható színű, átlátszóságú és elmosottságú árnyék;
- bővített élletöréslista (szögletes, bevágott, hengeres stb.);
- a szöveg elforgatható a z tengely körül is;
- új animációtípusok (egyszerű váltás, himbálás, pulzálás, áttűnés);
- animálás karakterenként is;
- gombok is készíthetők.

Aki megvásárolja a programot, kulcsot kap a lemezmellékletünkön is megtalálható demó változathoz, továbbá egy CD-t, amelyen következők találhatóak: a Xara3D 4.0 teljes verziója; 550 példafile, amelyek közül több mint 200 különböző grafikát (WMF, EMF, WEB és XAR) tartalmaz; 850 textúra; 50 TrueType font; egy hosszabb „film", amely bemutatja a Xara3D lehetőségeit és használatát; valamint a Xara WebStyle és a Xara Webster demó verziói.

A szövegek karakterenként is formázhatóak és színezhetőek a Xara3D 4.0-ban

különben nem a fényforrást, hanem a feliratot fogjuk elmozdítani. (Ami nem tragédia, mert az *Edit → Undo* művelettel vagy a [Ctrl Z]-vel visszamehetünk tetszőleges számú lépéssel.)

Húzd ki magad!

A térbeli vagy legalábbis annak látszó feliratot az különbözteti meg a szokásostól, hogy van vastagsága és mélysége. A Xara3D-ben minden szövegnek van valamekkora vastagsága, még akkor is, ha 0-ra állítottuk. A vastagság, vagy ahogyan a 3D-s programokban mondjuk, a kihúzás jellemzőit az *Extrusion options* ablakban adhatjuk meg. Ezt az ablakot az *Edit → Extrude* ponttal (vagy [Alt E]), esetleg az eszköztáron található *E* gomb megnyomásával jeleníthetjük meg vagy tüntethetjük el.

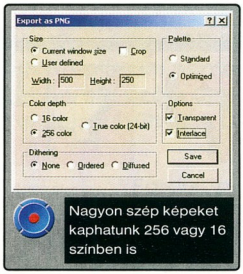

Nagyon szép képeket kaphatunk 256 vagy 16 színben is

Az ablakban megadhatjuk a felirat színét (a színes négyzetre kattintva a fentebb már bemutatott ablak jelenik meg), felületének matt vagy fényes (Gloss) voltát, vastagságát (Depth), azt hogy a térbeli feliratnak van-e elő- (Front face) vagy hátlapja (Back face), illetve körvonalas-e, és ha igen, milyen vastag a körvonala.

Mindezek mellett feliratainkat elláthatjuk különböző sarokcsiszolásokkal és fazettákkal.

Ezek jellemzőit a *Bevel options* ablakban állíthatjuk be (*Edit → Bevel* vagy [Alt B], illetve a *B* gomb az eszköztáron).

A listában 16 különböző fazettát találunk, pontosabban csak 15-öt, hacsak a csiszolásmentes éleket (None) nem soroljuk ide.

A lista alatti kapcsolóval feliratunk oldallapjának szögletességét (Miter) vagy lekerekítettségét (Round), míg az ez alatti értékkel (Depth) a csiszolás vastagságát határozhatjuk meg.

Menteni a menthetőt

Ez esetben nem arra gondolok, hogy a beállításokat (szöveg, kihúzás, fazetta, színek stb.) el tudjuk menteni, illetve vissza tudjuk tölteni – ez talán magától értetődik –, hanem arra, hogy az elkészített képet hogyan tudjuk „emészthető" formában, formátumban elmenteni.

A *File → Export bitmap* művelet (vagy [Ctrl Shift E]) először azt kérdi, milyen formátumba szeretnénk elmenteni képünket. Windows Bitmap (BMP), Portable Network Graphics (PNG), JPEG és GIF közül választhatunk, majd a választott formátumtól függően megadhatjuk a létrehozandó file jellemzőit: minőség, színmélység, árnyalatképző eljárás, átlátszó háttér, váltottsoros megjelenítés. Megadhatjuk a képméretet is, már ha mégsem felelne meg az eredetileg beállított méret (Current window size), és levágathatjuk a „felesleges" részeket (Crop).

Érdemes eljátszadozni a különböző beállításokkal, mert sok esetben szinte észrevehetetlen a minőségromlás a színmélység csökkentésekor (256 vagy akár a 16 szín), ugyanakkor a file mérete nagyot csökken.

Ez a Hálóra kikerülő képeknél bizony fontos szempont.

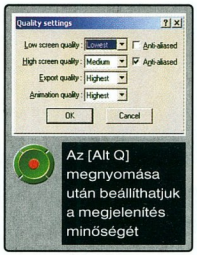

Az [Alt Q] megnyomása után beállíthatjuk a megjelenítés minőségét

Egy kicsi mozgás...

A Xara3D-vel nemcsak egyszerű, statikus feliratokat, hanem körbe-körbe forgókat is készíthetünk.

Ehhez mindössze annyit kell tennünk, hogy megnyitjuk az animáció jellemzőinek ablakát (*Edit → Animate* vagy [Alt A], illetve *A* gomb az eszköztáron), beállítjuk a forgatás paramétereit, majd *View → Start animation* ponttal ([Ctrl szóköz]) vagy a lámpa melletti gomb benyomásával elindítjuk az animációt.

Akár forgás közben is megadhatjuk, hogy egy forgás hány lépésben történjen (Frames per revolution), egy másodperc alatt hány kép jelenjen meg (Frames per second), a felirat teljesen körberforduljon-e, vagy mindig az olvasható felét mutassa (Front face only), a szöveg (Text) és (vagy) a lámpák (Lights) forogjanak-e, illetve melyik tengely körül és milyen irányba történjen a forgás.

Az így elkészített animációt a *File → Export animation* ([Ctrl Shift X]) animált GIF vagy (Cinepack kódolású) AVI formátumba menthetjük el.

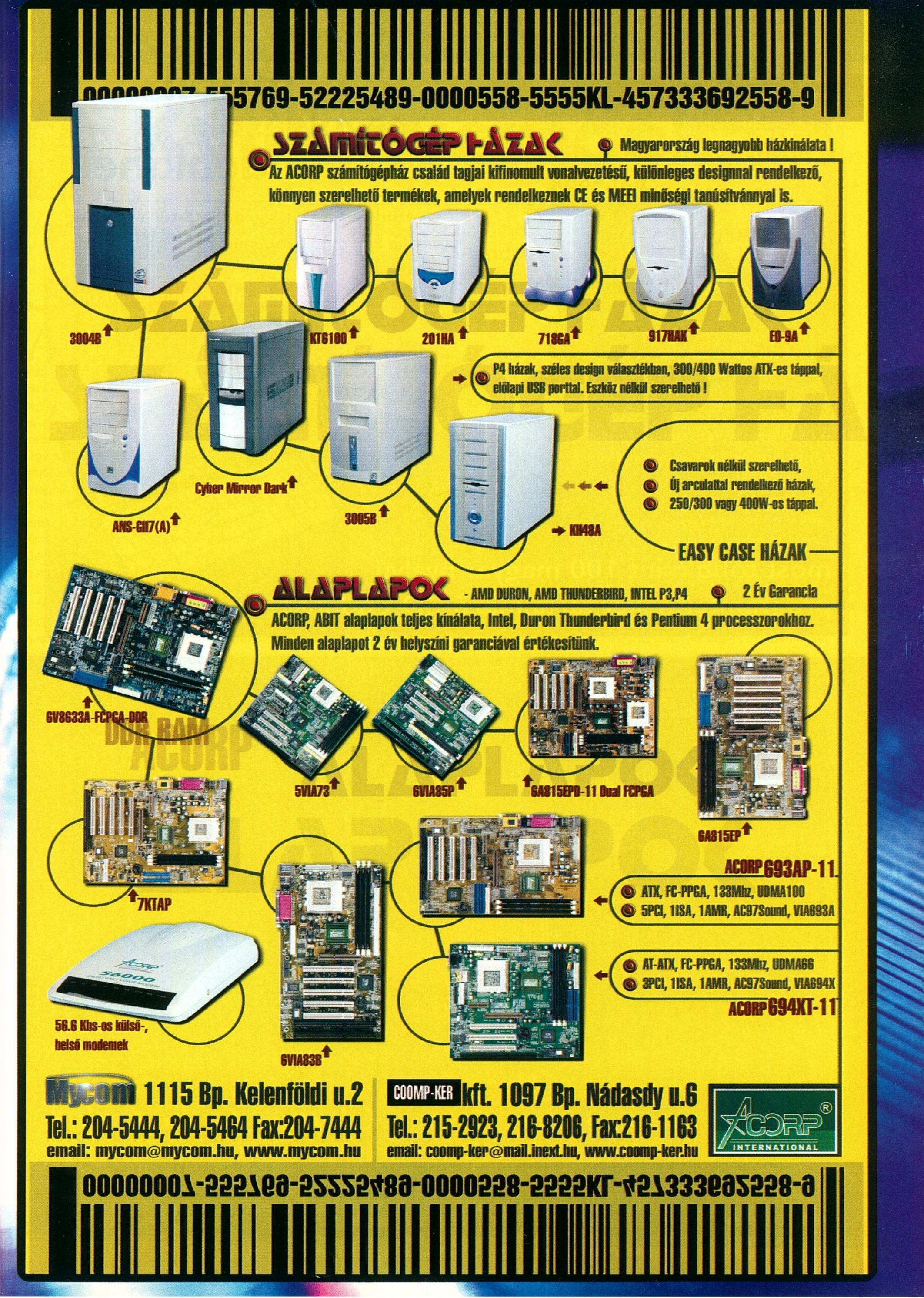
SZÁMÍTÓGÉP HÁZAK
Magyarország legnagyobb házkínálata !
Az ACORP számítógépház család tagjai kifinomult vonalvezetésű, különleges designnal rendelkező, könnyen szerelhető termékek, amelyek rendelkeznek CE és MEEI minőségi tanúsítvánnyal is.
3004B
KT6100
201HA
718GA
917HAK
E0-9A
P4 házak, széles design választékban, 300/400 Wattos ATX-es táppal, előlapi USB porttal. Eszköz nélkül szerelhető !
Cyber Mirror Dark
ANS-GII7(A)
3005B
KH48A
Csavarok nélkül szerelhető,
Új arculattal rendelkező házak,
250/300 vagy 400W-os táppal.
EASY CASE HÁZAK
ALAPLAPOK
- AMD DURON, AMD THUNDERBIRD, INTEL P3,P4
2 Év Garancia
ACORP, ABIT alaplapok teljes kínálata, Intel, Duron Thunderbird és Pentium 4 processzorokhoz.
Minden alaplapot 2 év helyszíni garanciával értékesítünk.
6V8633A-FCPGA-DDR
DDR RAM
5VIA73
6VIA85P
6A815EPD-11 Dual FCPGA
6A815EP
7KTAP
ACORP 693AP-11
ATX, FC-PPGA, 133Mhz, UDMA100
5PCI, 1ISA, 1AMR, AC97Sound, VIA693A
AT-ATX, FC-PPGA, 133Mhz, UDMA66
3PCI, 1ISA, 1AMR, AC97Sound, VIA694X
ACORP 694XT-11
56.6 Kbs-os külső-, belső modemek
6VIA83B
Mycom 1115 Bp. Kelenföldi u.2
Tel.: 204-5444, 204-5464 Fax:204-7444
email: mycom@mycom.hu, www.mycom.hu
COOMP-KER kft. 1097 Bp. Nádasdy u.6
Tel.: 215-2923, 216-8206, Fax:216-1163
email: coomp-ker@mail.inext.hu, www.coomp-ker.hu
ACORP INTERNATIONAL

PSION
www.psion.hu

mobil megoldások mindenkinek

netBook

A szürkétől a színesig, az SMS-től a GPRS-ig használja ki a mobil kommunikáció lehetőségeit.

SERIES 7

Aktuális akció honlapunkon!

SERIES 5mx

revo PLUS

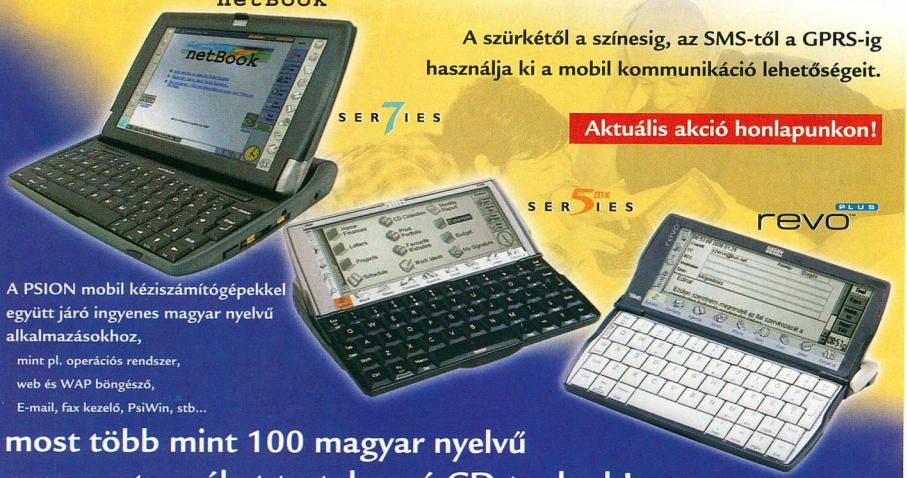

A PSION mobil kéziszámítógépekkel együtt járó ingyenes magyar nyelvű alkalmazásokhoz,
mint pl. operációs rendszer,
web és WAP böngésző,
E-mail, fax kezelő, PsiWin, stb...

most több mint 100 magyar nyelvű programterméket tartalmazó CD-t adunk!

MEGACOLOR

www.megacolor.net

Change to the Color

Unitel City Computer
1139 Bp. Teve u. 41.
Tel.: 239 - 4800
www.unitelcity.hu

Press Team KFT.
1115 Bp. Somogyi u. 19
Tel.: 206 - 3753
Email:press.team@chello.hu

TRITON Computer
1089 Bp. Korányi S. u. 3/b
Tel.: 210 - 0540 / 103 mellék
www.tritoncomputer.hu

A Kylix nyomdokain

A linuxos Kylix után a Delphi 6-os verziója hozta el a keresztplatformos fejlesztés Windows alatti bázisát a Borland háza táján.

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

A Borland fejlesztői nem fukarkodtak az újdonságokkal az új Delphiben, pedig e fejlesztői környezet pozícióit kategóriájában nem fenyegeti konkurens termék. A 6-os verzió a keresztplatformos fejlesztés jegyében fogant, ám a netes alkalmazásfejlesztés és a korszerű adatbázis-kezelés terén is bővelkedik újdonságokban. Úgy tűnik, a Kylix–Delphi 6 párossal a Borland saját informatikai forradalmát kívánja meghirdetni.

Szerkesztőségünkben a Delphi 6 Enterprise változatát volt szerencsénk kipróbálni. A Borland szemmel láthatóan a Delphi 6-ot és a Kylixet édes testvérként gondozza, ami már a kézikönyvek, a doboz stb. egységes külsejéből kitűnik.

A Delphi CD-je mellett egy lemezen (Delphi 6 Companion Tools) számos rendkívül hasznos kiegészítő eszközt, komponenst találhatunk. Ezek között teljes freeware, demó és shareware változatok egyaránt találhatók. A nagy fejlesztői kódex mellett Quickstart Guide, valamint az elmaradhatatlan Object Pascal kézikönyv növeli a csomag súlyát. Sőt egy kisebb, a Delphi&Kylix data CLX-et bemutató, falra szögezendő posztert, valamint a Delphi 6 VCL objektumhierarchiáját ábrázoló, lepedő méretű térképet is találunk a csomagban, hogy el ne tévedjünk a komponensek dzsungelében. A Delphi 6 közel 400 Mbyte-ot követel magának a merevlemezen. Bár rendkívül lassan indul el, a továbbiakban megbízhatóan működik.

A Kylixben bevezetett újdonságokat mind megtaláljuk a Delphi 6-ban, sőt a várakozásokat túllicitáló mennyiségű újdonságot gyömöszöltek bele a Borland fejlesztői. Nem csupán egy rakás új modul került az új verzióba, hanem a kezelőfelület kényelmére is odafigyeltek. Az új modulokkal hétmérföldes lépéseket tettek a netes szerver–kliens alkalmazások és a többplatformos fejlesztés irányába.

- Borland Magyarország: www.borland.hu
- www.delphi6.hu
- Borland Kylix: CHIP, 2001/6/129
- XML: CHIP, 2001/5/70
- CHIP-CD: \DELPHI6\

Egyszerre Windows és Linux alá

Amikor keresztplatformos alkalmazás fejlesztésébe kezdünk, válasszuk a *File → New CLX Application* pontot. Az így készített programunkat aztán egyaránt lefordíthatjuk és futtathatjuk Windows és Linux alatt. A Delphi 6 keresztplatformos fejlesztésének alapja a Cross-Platform Class Library (CLX). Ez a VCL-hez hasonló komponenstár, amely azonos Windows és Linux alatt (Kylix). Számos CLX objektum neve megegyezik a hasonló VCL-beli objektuméval, és ugyanazokat a tulajdonságokat, metódusokat stb. tartalmazza. Több mint 160 komponenst találhatunk a NetCLX, a BaseCLX, a VisualCLX és a DataCLX csoportban.

Ha CLX alkalmazást készítünk, feltűnhet, hogy a komponenspalettánk kissé megváltozik. Például a Win32 helyett a Common Controls fület láthatjuk, benne pedig a Win32-es komponenseket kiváltó komponenseket. Nélkülözhetjük a számos Windows-specifikus komponenscsoportot (Win32, System, DataSnap, BDE, ADO, WebSnap, FastNet, Decision Cube, QReport, Win3.1, Samples, ActiveX, COM+, Servers), viszont a CLX-szel készített programunk forráskódja egyedülálló módon teljesen Kylix-kompatibilis lesz.

A Delphi 6-nak teljesen új a beépített assemblere. Két új direktívát is támogat, a VMTOFFSET-et és a DMTINDEX-et. Emellett kihasználja az új processzor-utasításkészleteket is (MMX, SIMD, Enhanced MMX, Intel SSE, AMD Enhanced 3D).

A keresztplatformos fejlesztés támogatása érdekében a fordító kezeli a linuxos szövegfile-okat. A változókat kezelő rutinok átkerültek a System unitból a Variants és a VarUtils unitba. Továbbra is használhatunk változótípusokat az új unitok nélkül az alkalmazásainkban, ám az RTL változókezelő függvényei már ezekbe kerültek. Így e függvények használatához mindenképp fel kell venni a Variants unitot az alkalmazásunkba.

A CLX újdonságai mellett a hagyományos VCL komponenspalettát is bővítették (a Personal változatban 85, a Professionalben 225, az Enterprise-ban 300 komponenst találunk). Újdonság, hogy a komponenseknek most már lehet saját alkomponensük: például a komponensnek lehet olyan tulajdonsága, amely komponenshivatkozás. Ez lehet belső (alkomponensre) vagy külső (normál komponensre) hivatkozás. A belső hivatkozásnál az alkomponenst nem birtokolhatja a Form, csak a Formon lévő komponens. Ez azt jelenti, hogy a komponens képes közzétenni alkomponense tulajdonságait.

Adatbázis-kezelés Borland módra

A Delphi 6 alkalmazza a Kylixban debütált dbExpresst, a Borland új keresztplatformos adatbázis-kezelési rétegét. Erről bővebben már írtunk a Kylix kapcsán. Ezenfelül a Mybase nevű XML adatbázismotor is helyet kapott.

Néhány új komponens könnyebbé teszi a munkát a client datasetekkel a kétszálú vagy többszálú adatbázis-alkalmazásoknál. Egy új komponenskészlet segítségével pedig konverziót végezhetünk a client datasetek és tetszőleges XML dokumentumok között.

XML Data Binding wizard

Az XML-hez kapcsolódó új varázsló az XML adatfile-ok elérésében és frissítésében segít. A generált kód egy intuitív, „tulajdonságalapú" programozási modell, amely az XML adatokkal történő munkát hasonlatossá teszi a Delphiben megszokott komponensalapú

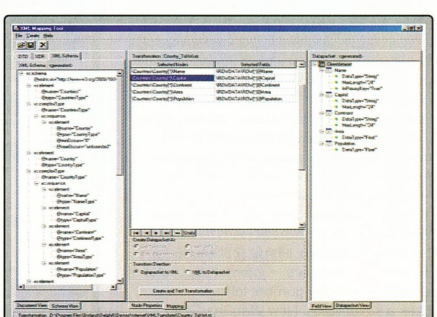

Az XML mapperrel a client datasetek közti adatáramlást alakíthatjuk ki

fejlesztéshez. Az XML adatkötések helyettesítik az XML dokumentummodellek (DOM) fejlesztéséhez szükséges komplex kódolást. Egy sor komponens segíti az XML dokumentumok vállalati adatbázis-struktúrához való illesztését.

A DataSnap segítségével magas teljesítőképességű, Web-szolgáltatásra képes middleware-t lehet létrehozni, amely bármilyen fontosabb adatbázishoz könnyen kapcsolható (Oracle, MS-SQL Server, Informix, IBM, DB2, Sybase, InterBase) XML, DCOM vagy CORBA használatával.

Egy új fül is került a Professional és az Enterprise változatba COM+ néven, amely egyelőre csupán egyetlen komponenssel, a COMAdminCataloggal büszkélkedhet. Ez automatizált kezelést biztosít a COM+ adminisztrációs alkalmazásokhoz és kiszolgálókhoz. A TCOMAdminCataloggal azokat az információkat olvashatjuk és írhatjuk ki, amelyeket a COM+ katalógusban tároltunk. A katalógus tárol minden COM+ konfigurációs adatot. A Connect metódussal érhetjük el a COMAdminCatalog szervert, a TCOMAdminCatalog metódusaival pedig olyan utasításokat küldhetünk, amelyek irányítják a COM+ alkalmazásokat a gépünkön vagy egy másik gépen.

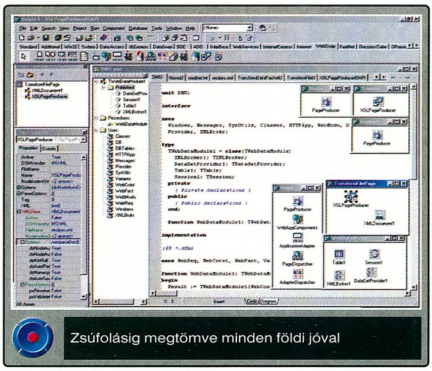

Internet, e-business

A Delphi 6-tal olyan netes alkalmazásokat fejleszthetünk, amelyek képesek két eltérő informatikai infrastruktúrájú vállalat együttműködésének gyors megteremtésére.

A WebSnap komponenspalettája teljes webes alkalmazásfejlesztő platformot nyújt. Lehetőséget ad a szerveroldali scriptelésre Java Script, VB Script vagy Active Script használatával. Támogatja a vezető webes alkalmazásszervereket, például az Apache-ot, a Netscape-et és a Microsoft Internet Information Services-t (IIS).

Web Server alkalmazások készítésére a WebSnap komponensek valók, a Web page modulban HTML scripteket, HTML eredményeket, XML vagy XSL fát lehet készíteni. A Web page modul definiál egy új Web-oldalt az alkalmazásunkban, ehhez tartozik egy hozzárendelt HTML template (minta) file, és a scriptünket a WebSnap felülettervezők segítségével jeleníti meg.

Az új netes eszköztár segít a WebSnap Web Server alkalmazások fejlesztésekor (ez a megnyitás stb. ikonjai mellé kerül, ha a *View → Toolbars → Internet* kapcsolót aktiváljuk). Itt négy gombot találunk. Ezek a következők: New WebSnap App, New WebSnap Page Module, New WebSnap Data Module és egy külső szerkesztő.

Egy WebSnap alkalmazás több Web-modult is magában foglalhat. Így egyszerre több fejlesztő is dolgozhat ugyanazon a projekten kevesebb konfliktussal. A több példány párhuzamos kéréseket is támogat; a modulok között lehetségesek a komponenshivatkozások; a modulok automatikusan jönnek létre kérések kiszolgálására vagy ha egy másik modul hivatkozik azokra. A Web Server alkalmazásvarázslóval készíthetünk alkalmazást egyedi Web-, Webalkalmazás- vagy Web-oldal-modullal és a komponensekkel: TWebAppPageModule, TWebAppDataModule, TWebPageModule és TWebDataModule..

A Web data modul „konténert" készít azoknak a komponenseknek, amelyek megosztásra kerülnek a webes alkalmazásaink között – ehhez nincs hozzárendelt HTML template file. Szerveroldali scriptelés során egy script elérhet Delphi komponenseket – a scriptmotor támogatása hasonló a VB Scripthez vagy a JavaScripthez.

A WebBroker segítségével Web-szerver alkalmazásokat írhatunk CLX alkalmazásokhoz. Ez lefelé kompatibilis a Delphi 3, 4 és 5 webes moduljaival, bár néhány megkötést figyelembe kell vennünk. Például a régi projektünkben át kell írnunk néhány unit nevét.

A Webservices fül alatt új technológiát találunk, amelynek segítségével Soap Server alkalmazásokat, Soap Server Data Module-okat készíthetünk.

A Professional és az Enterprise változat három új netes protokollokat támogató füllel gazdagodott. Az Internet Direct (Indy) komponensek nyílt forráskódú netes protokollok. Az Indy Clients 19 komponenst, az Indy Servers és az Indy Misc csoport pedig 23-23 komponenst tartalmaz.

Bővítették a kódkiegészítés és a kódparaméterezés lehetőségeit. A kódkiegészítés úgy szűkíti a listát, ahogy gépelünk, az egyes elemek típusuktól függő színnel jelennek meg, sőt támogatja az egymásba ágyazott kiegészítést is.

A Delphi 6-ban a súgó készítését is megreformálták. Erre többek között azért volt szükség, hogy a súgóink Windows és Linux alatt egyaránt működjenek.

Külalaki változások

Az objektumfa nézetben egyszerre több elemet is kiválaszthatunk, és egyszerre dobhatjuk őket húzd és ejtsd módszerrel a diagram oldalra. Ennél a diagram nézetnél szépen áttekinthetjük a kapcsolati rendszert, és minden adatmodulhoz, formhoz, framehez saját diagramot készíthetünk. A unit füleket egyszerűen újrarendezhetjük a húzd és ejtsd módszerrel. Az Instance list box, azaz az objektumfelügyelő tetején levő listaablak kiírja mindegyik objektum osztályát. A formunknak vagy adatmodulunknak ugyanazt a nevet adhatjuk, mint ami egyébként: például ha egy gombot teszünk a Form1-re, akkor a gombot is nevezhetjük Form1-nek. Persze a listán mindkét név megjelenik, ami zavaró lehet. Ha a név hosszabb, mint a lista szélessége, a teljes nevet tooltip formájában írja ki, ha felette pihentetjük az egérkurzort – így nagyon hosszú neveket is megadhatunk.

Az objektumfelügyelő új beállítóablakot kapott – *Tools → Environment Options → Object Inspector* –, amelyben a külalakját módosíthatjuk: átállíthatjuk a színeit, bizonyos részeit eltüntethetjük, és a megszokott felület kedvéért akár a Delphi 5 vagy a Microsoft Visual Studio kinézetét is imitálhatjuk.

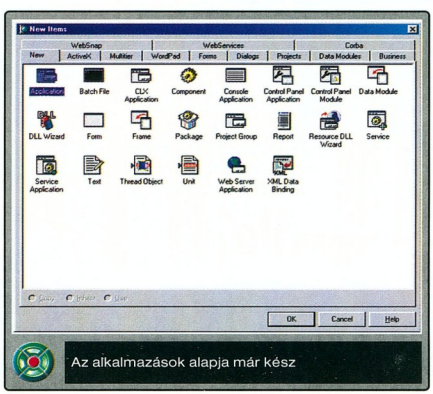

Alkalmazásunk telepítése

A Delphi 6-ban megjelenő InstallShield Express 3.0-s verziója a Microsoft Windows Installeren (MSI) alapul. Segítségével olvaszthatjuk össze

Aki még nem tudná...

A Delphi negyedik generációs objektumorientált vizuális fejlesztőkörnyezet. A RAD, azaz a gyors alkalmazásfejlesztés koronázatlan királya. Használatával mentesülünk a kódolás rabszolgamunkája alól: az ablakok és nyomógombok, az adatbázis-kezelő motor, a számos programban megegyező objektumok egyszerűen pár egérkattintással a programunkba illeszthetők, és szabadon konfigurálhatók. A programfejlesztéshez, teszteléshez minden szükséges eszközt megkapunk a Delphivel. Jól strukturált, kézreálló kialakításából adódóan kódunk áttekinthető lesz. Számos példaprogram, minden részletre kiterjedő súgó és programkészítő varázslók segítik munkánkat.

moduljainkat. Az összeolvasztott modulok MSI komponensek (.msi) lesznek, amelyek programunkat és a szükséges futásidejű könyvtárakat is tartalmazzák.

Az összecsomagoláskor az InstallShield 3.0 megjeleníti az összefüzött modulok kapcsolatrendszerét, és megmutatja az összes telepítésre kerülő elemet.

●

A Delphi 6 három kiadásban kapható: Enterprise, Professional és Personal. A cikkünkben bemutatott Enterprise változatban az összes újdonság megtalálható, nettó ára 997 600 Ft, az upgrade 757 200 Ft. A Professional változatba nem kerültek be az e-business irányultságú fejlesztőeszközök (XML, SOAP, WDSL, WebSnap és DataSnap komponensek). Kevesebb lehetőséget ad a nagy teljesítményű adatbázis-fejlesztésekhez, mert korlátozták benne egyes adatbázis-kezelők használhatóságát. Ennek nettó ára 355 900 Ft, az upgrade 126 000 Ft.
A legolcsóbb a Personal változat: lapzártánkkor áfa nélkül 36 600 Ft-ért kínálta a Borland Magyarország. A Personalben van a legkisebb VCL komponenskönyvtár. Emellett nem kerültek bele a keresztplatformos fejlesztéshez szükséges eszközök, és az adatbázis-kezelés terén is minimálisak a lehetőségeink. A Borland úgy kívánja népszerűsíteni új fejlesztőeszközét, hogy a Personal kiadás még jobban korlátozott változatát letölthetővé tette a Neten. Ennek használatához csak egy ingyenes regisztráció kell.

A Delphi 6 Enterprise telepítéséhez legalább 166 MHz-es Intel Pentium processzor, 64 Mbyte RAM, valamint Microsoft Windows 98/Me, NT 4.0 Service Pack 5-tel vagy Windows 2000 kell. A teljes telepítés 350 Mbyte (a minimálishoz 115 Mbyte) lemezhelyet foglal.

Köszönjük Mészáros Gyula szakmai segítségét.

míro

A **míro**-nál a TCO'99 –a ma létező legszigorúbb szabvány– a minimum. Nem adjuk alább, mert tudjuk: az Ön munkája minőséget kíván!

Ha Ön LCD monitort, Diamondtron vagy Trinitron képcsöves megoldást keres 17-19 vagy 21"-os méretben, s azt PC-hez vagy Mac-hez szeretné csatlakoztatni, a **míro** az alkalmazáshoz leginkább megfelelő eszközt nyújtja.

Ám nem csak a fejlett technológia és a design teszi vonzóvá a **míro-line** tagjait, hanem a biztonságot nyújtó 3 éves garancia is.

Mutassa meg,
hogy önnek
fontos a minőség!

Mutassa meg,
hogy önnek
fontos az élet!

míro A17F95

Képcső méret	17" Sikképcsöves
Képpontávolság	0,25mm
Maximális felbontás	1600x1200@75Hz
Ajánlott felbontás	1280x1024@88Hz

míro A1795F

Képcső méret	17"
Képpontávolság	0,25mm
Maximális felbontás	1600x1200@88Hz
Ajánlott felbontás	1024x768@118Hz

míro A1995F

Képcső méret	19" Shortneck
Képpontávolság	0,26mm
Maximális felbontás	1600x1200@75Hz
Ajánlott felbontás	1280x1024@88Hz

http://www-mirodisplays.de

Hivatalos magyarországi disztribútor:
EMJ Hungary Kft. 1145 Budapest, Szugló u. 54.
tel.: 469-6050 fax: 469 6051
e-mail: sales@emj.hu **www.emj.hu**

Ön hogyan kommunikál?

A fajok kommunikációja évmilliárdokon keresztül csiszolódott. A pók számára a háló, a tücsök számára a ciripelés létfontosságú, ezért tökéletesnek kell lennie. Az emberi kommunikációt a legfejlettebb technológia teszi teljessé.

Az Euronet Rt., a kommunikáció szakértője, a legfejlettebb technológiát kínálja:

- Vezetékes és vezeték nélküli telefon- és adatátviteli hálózatok, integrált rendszerek
- Internet Protokoll alapú hangátviteli megoldások
- Ügyfélkapcsolati rendszerek
- Távközlési rendszer-megoldások szolgáltatóknak

Tudjon meg többet az Euronet Rt. kínálatáról október 18-án!

euronet
+36 1 270-9500
www.euronetrt.hu

Feladatok és szolgáltatások

A Windows grafikus operációs rendszer fejlődésének hőskorában nagyon gyorsan nyilvánvalóvá vált, hogy a felhasználók igénylik a stabilan és biztonságosan működő rendszereket, és erre hajlandóak áldozni is.

Eke Zoltán

Gondolom, nem akad ember a PC-k őskorából, akit a Windows 3.1 nem bosszantott fel a legkülönfélébb hibaüzenetekkel, megbízhatatlan működésével.
A programok 16 bites szerkezetűek voltak és érvényes volt rájuk a DOS 640 Kbyte-os korlátja, az XMS/EMS belapozó memóriaszervezése, a túl kicsi GDI/USER memória túlcsordulása, több program egyidejű futtatása esetén a modulok egymásba gabalyodása stb.

32 bit

A mágikus kifejezés abban az időben a „32 bit" volt, amiről egyre többet kezdtek beszélni, írni, már-már elhitetve a naiv felhasználókkal az eljövendő Kánaánt. Az új 32 bites operációs rendszerek forradalmi újdonságokat ígértek: valódi, védett többfeladatosságot, a memóriakorlátok feloldását, megbízható file-kezelést, új 32 bites programozási felületeket (API) és a 16 bites DOS-os, windowsos programok futtathatóságát. Ma már tudjuk, hogy a fenti ígéreteket csak a Windows NT sorozata (NT/2000/XP) teljesítette maradéktalanul, bár nagy részével a Windows 95/98 is próbált tetszelegni.

De ne szaladjunk előre!
A többfeladatosság nem mai találmány, ám most nem fogunk belebonyolódni a Unixok rejtelmeibe. Maradjunk csak az otthoni számítógépek operációs rendszereinél! Az első multitasking operációs rendszerek még a nyolcvanas évek első felében jelentek meg a nagyközönség előtt a Sinclair QL és a Commodore Amiga nevű gépekben.

A többfeladatos rendszer olyan technika, amelynek révén a processzor az idejét felosztja a futásra váró programok között, így azok egymást gyorsan váltogatva, az egyidejű futás illúzióját keltik. E felosztás több módon történhet, ami lényegileg kihat a rendszer biztonságára és gyorsaságára.

A Windows 3.1 (és bármily meglepő, az Apple Macintoshokhoz készített Mac OS korai változata is) egy kezdetleges ütemező eljárást használ a processzor idejének felosztására, amit kooperatív többfeladatosságnak nevezünk.
E módszer legfőbb tulajdonsága, hogy az elindított alkalmazás elfoglalja a processzort, és használja azt saját belátása szerint. Az operációs rendszerbe nincs beépítve a válaszol az ütemezőnek, akkor azt „Not Responding" üzenettel felkínálja a felhasználónak, aki dönthet a biztonságos leállításról. Minden egyes program a memóriában egymástól jól elkülönített tartományban fut, és a rendszer magja meggátolja a más modulok memóriarészébe való belepiszkálásukat.

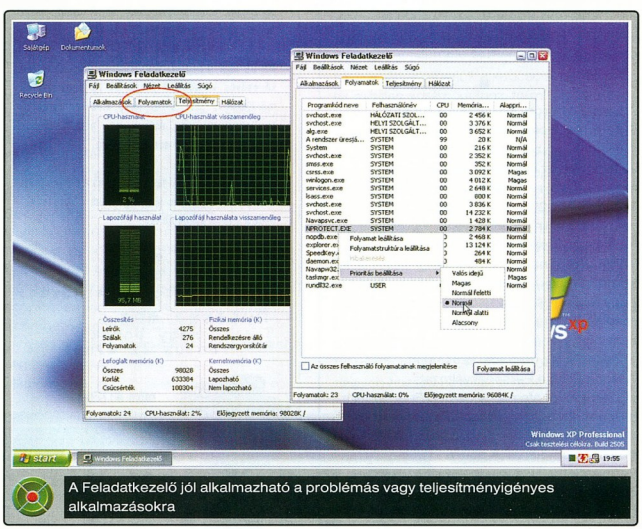

felhasználható időszeleteket vezérlő és a végrehajtásra váró feladatok prioritását dinamikusan változtató ütemező – így aztán ha megfekszik egy program, löttek az egész rendszernek.

Biztonságosabb és kiforrottabb eljárást vezetett be a Windows NT és az OS/2: a preemptív többfeladatosságot. Itt már jelen van a rendszer magjában az a bizonyos ütemező, szétosztja a futó programok között a processzor idejét, és felügyeli annak maradéktalan végrehajtását. Ha egy feladatszál nem

Visszamenőleges kompatibilitás végett a Windows NT kapott egy 16 bites kódot futtató modult, így a Windows 3.1-re írt alkalmazások is gond nélkül használhatók vele. Annyi eltérés azért van, hogy itt lehetőség van a választásra: minden egyes 16 bites program külön-külön, egymástól elkülönített memóriatartományban fusson-e.

A Windows 95 megjelenésekor nagy pompával hirdették, hogy íme, eljött otthonunkba a 32 bites operációs

rendszerek világa. Ez csak részben volt igaz. Mindenekelőtt azért, mert a sebesség és a kompatibilitás oltárán a fejlesztők feláldozták a biztonságot. A rendszer magjának több mint a fele 16 bites kódból állt, és a régi programokat egyetlen közös memóriatartományba zsúfolva futtatta. Ezzel előállt az a fura helyzet, hogy egy operációs rendszeren belül mind a kooperatív, mind a preemptív többfeladatosságot alkalmazták. Az eredményt mindenki ismeri.

A többi 9x sorozatbeli Windows is ezt a turmix eljárást követi, csak a fejlesztők igyekeztek minél több 16 bites kódot kiiktatni az operációs rendszer magjából. Sajnos a teljes 32 bites technikát nem lehetett elérni e rendszereknél, ezért is döntöttek a rendkívül sikeres terméksorozat befejezése mellett.

És mi van helyette? A Windows XP az NT-ből származó Windows 2000, feltuningolva minden jóval, amihez a Windows 98/Me-nél hozzászokhattunk, de kihagyva belőle a korábbi rendszerek megbízhatatlanságát.

A felhasználók nagy része abban a tévhitben él, hogy a Windows XP a Millennium Edition és a 2000-es verzió összeolvasztásának eredménye. Nem így van. Itt érvényes minden, amit fentebb az NT-ről írtam, azaz itt a preemptív többfeladatosság van jelen még a régi, 16 bites programok esetében is, és mindegyik modul védett memóriatartományban fut. Itt nincs a 9x sorozatú Windowsoknál megszokott DOS a grafikus héj alatt, ez teljesen 32 bites rendszer, saját, továbbfejlesztett file-rendszerrel, kifogástalan biztonsági modulokkal (↷ Az NTFS-ről: A rendszer rendszere – CHIP, 2000/10/142).

Ha reálisan végiggondolom, a Windows 3.1-ről átállni a Windows 95-re felhasználói szemmel sokkal megrázóbb volt, mint amilyen ez a mostani továbblépés lesz, csak most nem a grafikus felület használatát kell megismerni, hanem a rendszer működését. Ez alkalommal két fogalmat ragadnék ki.

Folyamatok

Azt hiszem, fentebb sikerült tisztázni a többfeladatosság mibenlétét, ezért most áttérhetünk egy konkrét eszközre, a Feladatkezelőre. Az éppen futó programokról a [Ctrl Alt Del] trió lenyomására felbukkanó Feladatkezelőben kapunk listát. Windows 9x-ben itt csak az adott program leállítására és az egész rendszerből való kilépésre van lehetőség. Ezt is feltuningolták – mint mindent az XP-ben. A Feladatkezelő előcsalogatható más módon is: a Tálcára jobb egérgombbal kell kattintani, majd a megfelelő menüpontot kiválasztani.

Amit itt kapunk, az összetett program, amely magas prioritáson fut, tehát bármely más, a felhasználó által elindított alkalmazástól „erősebb". A Feladatkezelő elindításakor négy lapból álló ablak tűnik fel a szemünk előtt.

Az első az *Alkalmazások*. Ez csupán az *Új feladat* feliratú gombban tér el a Windows 9x hasonló ablakától. Ez a gomb megfelel a *Start* menü *Futtatás* pontjának, illetve a billentyűzetről a [Windows R] kombinációra előugró *Futtatás* ablaknak. Jogos a kérdés: miért kell biztosítani, hogy egy egyébként nagyon ritkán használt műveletet több módon is el lehessen érni? Aki használt már Windows NT 4-et Internet Explorer 4-gyel vagy Windows 2000-et, annak nem kell csodálkoznia. A magyarázat amúgy egyszerű: bármennyire is stabil az

NT/2000/XP, az Asztalt, a shellt adó Intéző (Explorer) alkalmanként kómába esik, és ilyenkor elég azt leállítani, majd újra elindítani. Ha pedig leállítjuk az alap Explorert, akkor nincs Asztal, nincs *Start* menü, nincs billentyűkombináció, marad a Feladatkezelő megfelelő gombja.

A következő fül a *Folyamatok*. Itt nemcsak az elindított alkalmazások, hanem a rendszer alapszolgáltatásai és a telepített segédprogramok moduljai is láthatóak. Látszik ezen a listán a szövegszerkesztő, a képszerkesztő, a vírusellenes program figyelőmodulja, a taszkkezelő, az Explorer és még sok más, amit valószínűleg csak a Microsoft programozói ismernek.

Itt modulszinten tudjuk leállítani a problémás egységet – de van itt egy sokkal érdekesebb lehetőség, mégpedig a prioritás szintjének módosítása. Elérhetjük a következő futási prioritásokat: alacsony, normál alatti, normál, normál feletti, magas, valós idejű. Tudni kell, hogy a felhasználó által futtatott alkalmazások és a rendszer nagy részének moduljai normál szintre vannak beállítva. A processzort erősen használó 3D-s játékok és a tesztprogramok teljesítményét fokozhatjuk, ha a program nevére jobb egérgombbal kattintunk, és a listából kiválasztjuk a magas vagy a normál feletti szintet.

Arra azonban nagyon kell vigyázni, hogy a Feladatkezelő is magas szinten fut. Mit jelent ez? Csupán annyit, hogy ha egy szintén magas prioritású program eltéved egy belső gondolatgyűrűben, akkor bizony eredménytelenül nyomkodhatjuk a [Ctrl Alt Del] kombinációt, a Feladatkezelőre nem fog elég processzoridő jutni a problémás modul miatt. Ezért csak olyan programot futtassunk magas szinten, amelyet biztosan problémamentesnek ismerünk, vagy ilyen hadművelet előtt minden fontos programot zárjunk be.

A *Teljesítmény* fül különféle grafikonokat és számszerű adatokat jelenít meg a processzor és a memória használatáról – normálisan működő rendszernél ennek nem sok használt vesszük –, a *Hálózat* feliratú lap pedig a számítógépes hálózat forgalmát hivatott firtatni.

Szolgáltatások

Mit kellett tenni, ha a Windows 98-ban meg akartuk találni egy állandóan az operációs rendszerrel együtt elinduló program eredetét? A legnyilvánvalóbb a *Start* menü indítópultja – de ezt kevés program használta. A regisztrációs adatbázis (registry) viszont elképesztő méretével és látszólagos kuszaságával riasztotta el a vállalkozó kedvű kísérletezőt. Azért a kitartóak megtalálták a *Run* sorokat a *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion* és a *HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion* bejegyzésben.

A Windows XP-ben van egy újabb hely, ahol érdemes keresgélni: a *Vezérlőpult*on. A *Felügyeleti eszközök* csoportban található egy *Szolgáltatások* ikon.

A Szolgáltatások segédprogram segítségével a helyi és távoli számítógépen szolgáltatások indíthatók el, állíthatók meg, függeszthetők fel vagy folytathatók, és módosíthatók az indítás és a helyreállítás beállításai. Adott hardverprofilhoz és felhasználóhoz is engedélyezhetünk vagy letilthatunk szolgáltatásokat.

Mi a csoda ez a szolgáltatás? Itt egy csoportba vannak összefoglalva azok az elemek, amelyek a rendszer működésének létfontosságú részei, de találhatók itt kevésbé érdekes modulok is, sőt találkozhatunk általunk telepített programok bejegyzéseivel. Ilyen például a Norton AntiVirus és a Norton Utilities is. Az alapszolgáltatások között ilyeneket találhatunk: Automatikus frissítés, Eseménynapló, Indexelő szolgáltatás, Logikai lemezkezelő, Tárcsázó, Üzenetkezelő stb. Mindegyik modulról kapunk pár soros leírást, hogy valami halvány fogalmunk legyen a hasznosságáról vagy haszontalanságáról, de ez sokszor vajmi kevés. Jómagam a szolgáltatásoknak legalább a felével hadilábon állok, pedig itt sem árt a szelektálás.

Szerencsére a Windows XP telepítője alapból kiiktat pár tucat szolgáltatást, persze csak azokat, amelyekre az adott hardverkonfigurációban nincs szükség. Például a számítógépemben nincs CD-író, ezért az „IMAP CD-égető COM-szolgáltatás" alapból ki lett iktatva a listában.

Csakhogy még így is egy sor olyan szolgáltatás kerül a rendszerbe, amelyre semmi szükség, de a számítógép minden bekapcsolásakor elindul, foglalja a memóriát és a processzort. Az alábbiakat például valószínűleg a legtöbb XP-használó a telepítés után azonnal kiiktathatja: Automatikus frissítések; Feladatütemező; Hálózati bejelentkezés; Indexelő szolgáltatás; Másodlagos bejelentkezés; Nyomtatásisor-kezelő; Portable Media Serial Number; Távoli rendszerleíró adatbázis; Wireless Zero Configuration és még sorolhatnám.

Persze óvatosan kell bánni a szolgáltatások leállítgatásával, mert már jártam úgy anno a Windows 2000-rel, hogy nem engedett bejelentkezni a gépre, nem tudtam elindítani a szolgáltatáskezelőt, és így maradt a teljes újratelepítés.

Összességében mind a Feladat-, mind a Szolgáltatáskezelő hatásos eszköz, de nem szabad elfeledkeznünk, hogy nem rendeltetésszerű használatával – beleértve a tudatlanságot és a kísérletezést is – komoly problémákat tudunk magunknak előidézni.

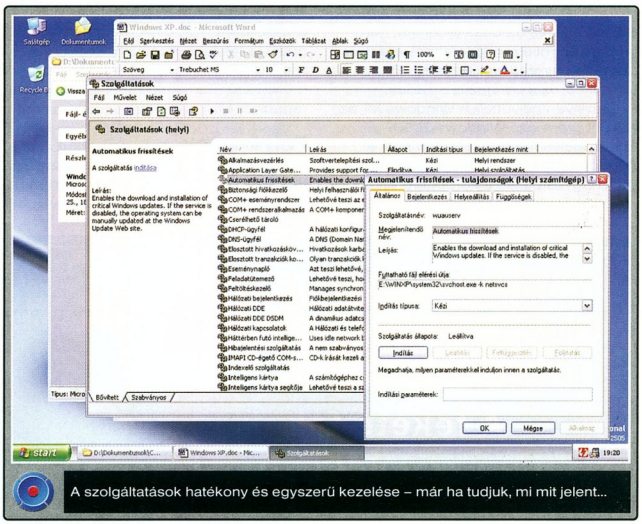

Irány a harmadik dimenzió!

A Macromedia ott folytatja, ahol abbahagyta. Némi szünet után továbblépett az egyetlen lehetséges extra szolgáltatás felé, amit egy bemutatókészítő program nyújthat: megnyitotta a fejlesztők előtt a varázslatos harmadik dimenziót!

Tóth Tamás

A Macromedia tavaly nagy sikert aratott a Director 8.0-val, hiszen számos újdonsággal és hasznos eszközzel ajándékozta meg a webes fejlesztőket és bemutatókészítőket. Azóta csak kis lépést tettek a verziószámban, de annál nagyobbat a lehetséges megoldások terén. Az eddigi lehetőségek igazából egyetlen nagy csoporttal bővültek: a háromdimenziós animációk készítéséhez és beillesztéséhez használható eszközökkel. A többi csak „mellékes apróság" – bár azok sem lebecsülendők.

Multimédia a Macromedia szerint

A Macromedia Director már hosszú ideje a multimédiás fejlesztőeszközök csúcsát jelenti.

Ma már a Windows platformon is legalább annyira elterjedt, mint egykor a maces környezetben. Az utóbbi években a cég a CD-ROM-ra optimalizált fejlesztésekről a nemzetközi trendnek megfelelően a hangsúlyt áthelyezte a netes alkalmazások, bemutatók készítésére, bár a hagyományos médiumokon kiadott megoldásokról sem feledkeztek meg. A Director korábbi változatainak fejlesztése során a Macromedia a végletekig kifinomította és kézreállóvá alakította a kezelőfelületet, beépítette a lehetőségek és megoldások széles tárházát, makrónyelvet fejlesztett ki, amellyel azok a problémák is megoldhatók, amelyekre esetleg nem gondoltak, szabad teret adva a kreatív fejlesztőknek. Talán az egyetlen dolog, ami hiányzott eddig, a 3D-s animációk készítése és felhasználási lehetősége, programozása, interaktív szabályozása. Ezzel bővítették most a programot.

Az a legjobb persze, ha egy profi 3D-s szerkesztőszoftverrel, például 3D Max Studióval elkészítjük a szükséges elemeket, majd a Directorban állítjuk össze a bemutatót. Azonban a Director is tartalmaz 3D-s szerkesztési műveleteket. Alapvető tulajdonsága, hogy futásidőben készíti az objektumokat sík, henger, hasáb alapobjektumokból kiindulva. A geometria változtatásának és a paraméterek állításának lehetőségei – beleértve a színezést, árnyékolást, visszaverődéseket és a megvilágítást, forgatást, méretezést, áttűnést és textúrázást – a felhasználó kezébe adhatók kapcsolók segítségével. Látványos hatást érhetünk el a részecskegenerátorral, a határ a csillagos ég – a szó szoros értelmében.

A fizikai környezetet valós időben szimulálni nem könnyű, de a Havok Xtra extensionnel erre is megoldást nyújt a Director. A szimuláció megjelenítése nem feltétlenül erőgépen történik, ezért hasznos opció, hogy akár lejátszáskor is kiválaszthatjuk, hogy a megjelenítést hardveresen is vagy csak szoftveresen támogassa a rendszerünk. Csak hab a tortán, hogy a Director immár támogatja a RealVideo és a RealAudio formátumot, ezeket a régi bevált directoros kezelőszervekkel tudjuk használni.

Hódít a Shockwave technológia

A Macromedia élen jár a szabványteremtésben, így válhatott kvázi szabvánnyá a Shockwave lejátszó és formátuma mind a windowsos, mind a maces környezetben.

Vásári körhinta – csak bele ne szédüljünk a lehetőségekbe!

A lejátszó legfrissebb verziójával meg tudjuk jeleníteni számítógépünk képernyőjén a Director által biztosított újabb dimenziót is. Az újabb operációs rendszerek (Windows 98/Me, Mac OS 8) telepítése során már automatikusan felkerül számítógépünkre az egyébként ingyenesen letölthető és egyben szabadon terjeszthető Shockwave lejátszó. A Macromedia szerint már mintegy 200 millióan használják, és ez a szám mindennap 250 ezerrel

ScanDer Kft. ☎ 251-2960
w3.datanet.hu/~scander/
/www.macromedia.com/software/director

növekszik. (Persze ez inkább a letöltések számát jelzi – e sorok írója például rövid időn belül különböző okokból háromszor is letöltötte a Shockwave-et –, de így is imponáló.)

A jövő várható másik szabványa a Shockwave Multiuser Server lehet. Ezzel olyan netes alkalmazásokat tudunk felügyelni, amelyekhez egyidejűleg akár 2000 felhasználó is csatlakozhat. A szoftverrel viszonylag egyszerűen tudunk létrehozni trécselésre alkalmas kezelőfelületet, vagy készíthetünk Neten keresztül játszható társasjátékokat, alkalmazásokat távoktatáshoz és elektronikus kereskedelemhez, felhasználói szaktanácsadáshoz.

Az előző verzióhoz képest a szoftver támogatja a TCP mellett az UDP protokollt is. Beépítették a szerveroldali programozás lehetőségét, ami csökkentheti a hálózati forgalmat, nagyobb biztonságot nyújt, másrészt optimalizálhatjuk a szerveren található adatbázisok elérését.

Apróságok a doboz alján

A dobozban a szoftverek maces és windowsos változata mellett sok egyéb hasznos dolog is található. Az egyik legfontosabb kiegészítő az Extensis cég Portfolio Browser nevű programja. Ez a multimédiás anyagaink keresésére, rendszerezésére alkalmas, és már része volt a 8.0-s verziónak is.

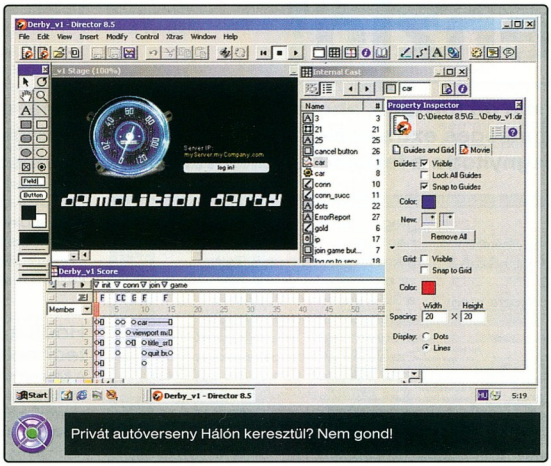

Privát autóverseny Hálón keresztül? Nem gond!

A szokásos tűzijáték

Director nincs Shockwave Studio Fireworks nélkül. Ez az alaptétel a 8.5-ös csomagra is igaz. Nagyszerűen kiegészíti a többi terméket azzal, hogy egyszerű lehetőséget ad Web-oldalak készítésére, emellett önállóan is megállja a helyét. Egyszerűen létrehozhatunk vele látványos gombokat, menüket, kisebb animációkat.

A Fireworks tartalmaz vektoros és raszteres szerkesztési műveleteket egyaránt, ezáltal úgy építi be a más alkalmazásokból átvett vektoros vagy raszteres elemeket, hogy azok továbbra is szerkeszthetők maradnak. Az így elkészített paneleket beilleszthetjük bármilyen más, profi HTML-szerkesztőbe (a Macromedia a DreamWeavert ajánlja), sőt akár a Directorba is.

Majdnem élő szökőkút „apróbb" beállítási lehetőségekkel

A Fireworks CD-n találhatunk még apró kiegészítőket: menüpaneleket, gombokat, nyilakat, textúrákat, valamint clipartok, példák és stílusok sokaságát. Fontos „apróság" a Fireworks Import Xtra, amellyel a Fireworksben elkészített rétegek, rolloverek és a hozzájuk tartozó viselkedések egy az egyben átkonvertálhatók a Directorba. Így azt a szoftvert használhatjuk ezek elkészítéséhez, ami pont erre való, majd a kész eredményt egyszerűen átemeljük a Directorba, ahol folytathatjuk a show szerkesztését. Szintén a Fireworks CD-n találhatjuk a 4.0.2 update-et – ebben a Fireworks azon hibáinak javítása található, amelyeket a 4-es verzió kiadása után fedeztek fel a fejlesztők.

A 3D és az Interneten keresztüli több felhasználós alkalmazás készítése a Director 8.5 legnagyobb slágere, ezért a kiegészítőket is ehhez igazították a Macromedia szakemberei. A Director 8.5 CD-jén tehát 3D-s modelleket, 3D Studio Max fordítót (amellyel a Director W3D formátumába is tudunk exportálni), 3D-s bemutatókat találhatunk. Hasznosak lehetnek a többfelhasználós alkalmazások készítésére adott példák, amelyek kihasználják a Shockwave Multiuser Server 3 lehetőségeit.

A dobozban lévő felhasználói kézikönyvek egy CD-n Acrobat PDF formátumban is megtalálhatók. Emellett csemegézhetünk a Macromedia egyéb szoftvereinek demói közül, amelyek 30 napig használhatók. Sajnos ezek egyike sem a legfrissebb verzió, de így is kiderül a tudásuk.

A csomag nem lenne teljes hangok szerkesztésére alkalmas szoftver nélkül. A Macromedia ehhez Macintoshra a BIAS Peak LE szoftvert, Windowsra pedig a Sonic Foundry Sound Forge XP-t ajánlja.

Mindkettő alkalmas saját hanganyagaink vágására, formázására, konvertálására.

A BIAS Peak LE emellett CD-írásra és RealAudio tömörítésre is használható. Mindkét szoftver „light" verzió, de ha szeretnénk megvásárolni a teljes változatot, elfogadják upgrade-alapnak.

●

Összességében a Director 8.5-tel még attraktívabb CD-s vagy netes multimédiás anyagokat készíthetünk, hogy elkápráztassuk barátainkat, és nem utolsósorban megrendelőinket.

Minőség a Butterfly-tól!

Az egyik legismertebb márka, most Magyarországon is. Válassza a széles termékskála bármelyik tagját, s garantáltan elégedett lesz!

ajánlott felhasználói ár:
19 300 Ft + áfa

KYRO II AGP 32 MB

ajánlott felhasználói ár:
23 900 Ft + áfa

KYRO II AGP 64 MB TV OUT

ajánlott felhasználói ár:
18 900 Ft + áfa

GeForce 2 MX AGP 32 MB

RIVA TNT Vanta, MGA and Pro cards

PCI Combo Lan Card

SIS 6326 PCI and AGP cards

Ethernet and switching hubs

Házak különböző formában és színben

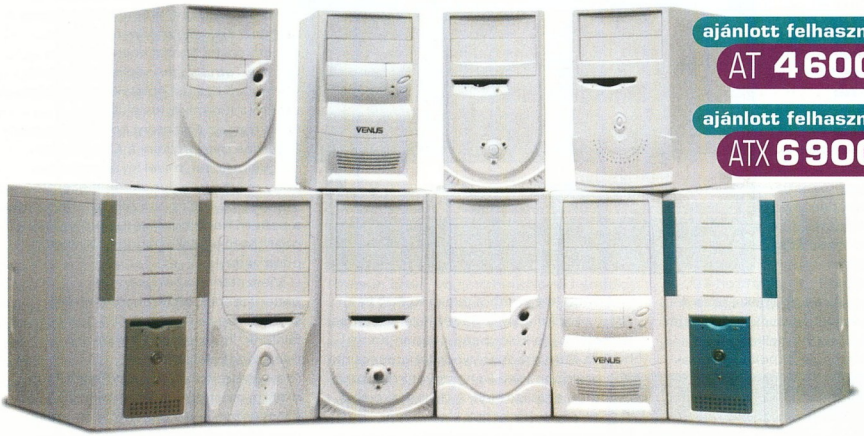

ajánlott felhasználói ár:
AT **4600 Ft** +áfa-tól

ajánlott felhasználói ár:
ATX **6900 Ft** +áfa-tól

Viszonteladókat keresünk!

Az Interboard Rt. viszonteladókat keres. A számítástechnikai eszközök széles választékával tudjuk kiszolgálni ügyfeleinket, rugalmas ügyintézéssel és gyors kiszolgálással.

interboard HUNGARY RT.

Az INTERBOARD Hungary Rt. az Artec, a Butterfly termékek és a VIA C3™ processzorok magyarországi forgalmazója.

INTERBOARD Hungary Rt., 1134 Budapest, Váci út 45.
(bejárat az Apály utca felől) Telefon: 412-3100, 412-0164 · Fax: 412-0165
e-mail: info@interboard.hu · web: www.interboard.hu

Új generációs zenekészítő

A manapság kapható processzorok sebessége lehetővé tette összetettebb hardveremulációs zenei alkalmazások valós idejű futását. Persze ehhez szükség volt a programozási technikák ilyen irányú fejlődéséhez is.

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

Otthoni körülmények között nincs szükségünk bonyolult és drága stúdióberendezésekre. Már egy megfelelő szoftverrel is elképesztő lehetőségeket kapunk. Az alábbiakban bemutatandó Orion Pro virtuális házi stúdió, amelyben modern zenék készítéséhez szükséges eszközök (szintetizátorok, samplerek, dobgépek, effektprocesszorok, keverőpult, sequencer) emulációi találhatók meg, zavarba ejtő bőségben. Cikkünk számos ponton támaszkodik a *Hangstúdió otthon* című sorozatunk elmúlt hónapokban megjelent részeire, így jó pár fogalomra nem térünk ki külön. Aki rendszeres olvasója volt e sorozatnak, az sok ismerős megoldással találkozhat itt – immár gyakorlati szinten.

Az Orion Pro moduláris felépítésű program. Egy nagy keverőpulton csatornák formájában gyűlnek össze a generátorok – ezek tulajdonképpen saját dallamszerkesztővel rendelkező mesterséges hangszereknek foghatóak fel –, illetve az egyéb effektprocesszorok. Ezeket a dalszerkesztő rész (Song Editor) fogja össze (lejátszója a képernyő tetején lévő eszköztáron húzódik), itt állítjuk össze a teljes művet. Az Orion Pro keverőjében 64 sztereó csatornát használhatunk.

A csatornákhoz négy közös effektus rendelhető, amelyek csatornánként szabályozható intenzitásúak, valamint mindegyik csatornához két tetszőleges effektus és egy négysávos equalizer 7 potméterrel, egy balansz- és egy hangerőszabályzó jár.

A generátorok szerkesztője egységes, a Rebirth-höz hasonló módon patternökre tagolódik. A felső sorban betűkkel jelölt gombokkal válthatunk a bankok között. Nyolc betűvel jelzett bankban bankonként nyolc, számmal jelzett pattern – azaz összesen 64 – tartozhat egy generátorhoz.

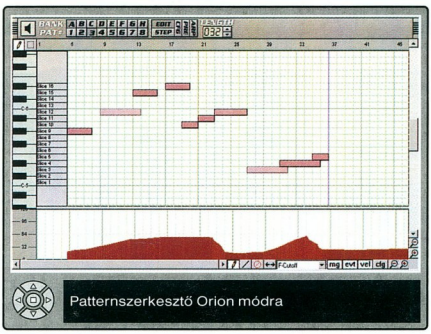

Arrébb két gombot találunk: *Edit* és *Step*. Mindkettővel a patternszerkesztőbe léphetünk – a különbség csupán annyi, hogy a *Step* módban nincs lehetőségünk egy oszlopba több hangjegyet írni, azaz monofon a dallamunk. A dallamot piano rollban szerkeszthetjük – ez olyan kottarendszer, ahol bal oldalt zongorabillentyűzetet láthatunk. Mindegyik sorba a vele egy vonalban levő zongorabillentyűhöz tartozó hangmagasság tartozik, balról jobbra pedig az időben haladunk ütemenként.

A hangjegyek kézi bevitelére egy ceruzaeszköz szolgál. Persze az MIDI-billentyűzetről is történhet, valamint a *File → Import → MIDI File* menüpontban MID névkiterjesztésű kottákat is behívhatunk. Mellette kijelölőeszköz található, amellyel több hangnál együtt módosíthatjuk azok hangmagasságát és pozícióját. Alaphelyzetben egy pattern 16 lépés hosszú, de akár 999 lépéses is lehet.

A dallam megírásakor ötlethiányban szenvedők bátran nyúljanak az *Edit* menü *Randomize* pontjához. Ha szép, pontos dallamot szeretnénk, akkor a *Quantize*-zal megadhatjuk az ütemet, amihez igazít a program. Erre főleg akkor lehet szükségünk, ha valós időben játszottuk fel a dallamot. A *Humanize* művelettel ennek pont az ellenkezőjét érhetjük el, azaz élő előadáshoz hasonlóan egy véletlenszám-generátor segítségével enyhén pontatlanná tehetjük a dallamot. A *Transpose*-zal transzponálhatjuk a hangmagasságot, a *Scale velocities*zel a hangerő értékein módosíthatunk, a *Length*-szel a hosszt változtathatjuk, a *Groove Templatizer* segítségével pedig különböző ritmusképletekhez igazíthatjuk dallamunk ritmikai kialakítását.

Ha már az *Edit* menüpontba tévedtünk, érdemes megemlíteni a *Copy/Paste* megvalósítását, mivel kiválaszthatjuk, hogy milyen tulajdonságokat szeretnénk másolni, beilleszteni. Ezek lehetnek csak a pattern hangjegyei, vagy a hangszer beállításai, esetleg minden rögzített paraméter.

Visszatérve a hangszerek patternszerkesztőjére: ennek felső sorában egy elforgatott *Cfg* gombot találunk. Itt az aktuális hangszer minőségét állíthatjuk be (draft/production). Nyugodtan állítsuk draftra, mert így kevésbé terheli a processzort, jelentős minőségromlást nem okoz, mentéskor pedig úgyis felkínálja a program, hogy automatikusan productionre állítsa. További állítási lehetőség a polifónia, azaz egyszerre hány hangot szólaltathat meg a hangszerünk.

A következő gomb a *Pre* (preset). Itt menthetjük el hangszerünk beállításait, illetve már lementett beállításokat tölthetünk be. Az utolsó gomb, az *Arp* egy arpeggiatort takar. Ez a dallamot „vándoroltatja", illetve automatikus akkordozásra vehető rá.

A patternszerkesztő további érdekességeket rejt az ablak tövében.

i

- www.sonic-syndicate.com/
- CHIP-CD, \effektusok\
- Szinti ingyen – CHIP, 2000/8/14

A *Cfg* gomb mögött a pattern felépítésével kapcsolatos beállítások érhetőek el. Elsősorban a *Grid*, vagyis a rács tulajdonságait állíthatjuk be. A velocity kapcsoló (Vel) bekapcsolása után lehetőségünk nyílik a hangjegyek hangerejének átállítására (0-tól 128-ig terjedő tartományban).

Ha a módosítani kívánt hangjegyre kattintunk az egér bal gombjával, majd felfele, vagy lefele húzással változtatjuk az értéket, az adott „hangjegy" láthatósága is változik.

A következő, egyben legizgalmasabb opció az *Evt* (events). Itt a jelgenerátorunk/hangszerünk összes beállítható paraméterét kiválaszthatjuk egy listáról, és a patternre jellemzően burkológörbével állíthatjuk be az értékeiket. Ennek hatására a kész műben azt látjuk majd, hogy láthatatlan kezek egyszerre állítgatják a kapcsolók, potméterek százait.

Néhány hangszernél (például sampler) találunk még egy *Rng* (range) címkéjű gombot. Ez csak akkor érdekes, ha több szeletből álló hangszerünk van (például a slicerrel feldaraboltuk). A gomb hatására a zongorabillentyűk képe mellé újabb oszlop társul, amely soronként az adott hangmagassághoz tartozó szelet sorszámát, vagy nevét tartalmazza (amit mi is megváltoztathatunk).

A generátorokat és effektusokat az *Insert* menüpontban találjuk. Az első az *Audio Track* (hangsáv). Ez a legegyszerűbb eszköz: ide WAV file-t tölthetünk be, amely lefoglal egy csatornát, és a *Song Editor*ban mutatkozik meg a hanghullám képével együtt. Ezt akkor érdemes használnunk, ha kész hangsávot akarunk felhasználni, vagy gyengébb a processzorunk, és nehezen viseli, ha sok generátort és effektust használunk egyszerre – ezért mondjuk kiszámoltatunk egy sávot WAV-ba, majd azt visszatöltjük hangsávként.

A következő két generátorunk a drums4xmono és a drums stereo nevű dobgép lesznek. A kettő között az a különbség, hogy a második egy csatornát foglal el a keverőből, és dobhangnak sztereó hangmintákat tölthetünk be – míg az első négy csatornát foglal le monó hangminták számára.

A dobgép bal oldali sorában (track1, track2 stb.) tölthetjük be a hangmintákat. Jobbra haladva egy „R" gombot találunk – ez visszafele játssza le a hangmintát –, alatta pedig kétirányú nyilat, ez megnyújtja a hangmintát az aktuális pattern teljes hosszára. Hangerő- és balanszszabályzó után a dob patternszerkesztőjét látjuk, amely 16 lépésből állhat. Ha ennél többet akarunk, át kell váltanunk *Edit* módba.

A WAV file-okat betöltő résznél a jobb egérkattintásra előbújó menüben bekapcsolhatjuk a *Show Extended Control*st a

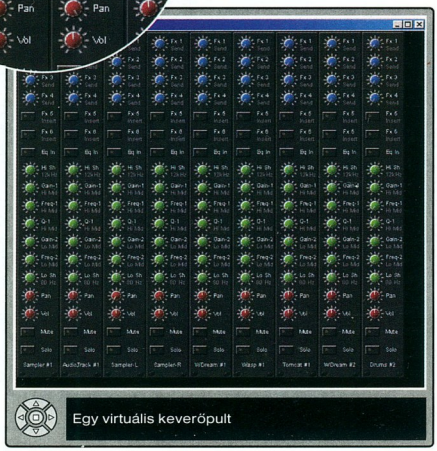

hangmagasság, illetve a ritmikai igazítások finomhangolásához. Amikor dobgépünkben alkotunk, segíthet, ha a szerkesztés alatt lecsökkentjük a polifóniát 1-re, így nem fognak zavarni a hibásan szóló, vagy túlhurkolódó hangok.

A *Drums*éhoz hasonló a *Sampler* csatornakiosztása. Ez az egyik legsokoldalúbb generátor. Itt bármilyen hangmintát betölthetünk dallamunk elkészítéséhez. Külön érdekessége, hogy WAV-on kívül Kurzweil 2000-es hangmintákat és Soundfont 2 formátumú patch-eket is beolvas. Sőt, a program ACM kompatibilitásának hála WAV fejlécű MP3-akat is betölthetünk hangszerünk alapjának. A *Sampler* felső részében lévő gombsorral a hangmagasságon finomíthatunk, illetve ADSR burkológörbével finomíthatjuk. Ez alatt különböző szűrők következnek, szintén ADSR burkológörbével. Végül legalul a hangerő beállításával találkozunk, szintén ADSR burkológörbével megtámogatva. Bal oldalon két LFO-t találunk, amelyekkel néhány beállításunkat periodikusan ismétlődő „burkológörbékkel" szabályozhatjuk. A *Sampler* hangmintabetöltő fülének ikonja mellett kis szögletes hullámvonallal díszített ikont találunk. Itt a *Groovie slicer* nevű eszköz tárul elénk, amellyel felszeletelhetjük hangmintánkat. Például feldarabolhatunk egy dobloopot, hogy azután a különböző hangmagasságú billentyűket leütve más szeletek szólaljanak meg – azaz a loopban található dobokat saját dobkitnek használhatjuk. A pontos detektálás érdekében beállíthatjuk, milyen dB határok között értékeljen egy részletet, és ennek fel- és lecsengése milyen hosszú legyen. A *Detect* gombra kattintva először a *threshold*ot állítsuk be (kisebb érték megadása esetén finomabb eltéréseket figyel, azaz több szeletet kapunk), majd a fel- és a lecsengést az *Attack* és a *Release* paraméter beállításával adhatjuk meg. Ezek után megtörténik a csoda: sok apró részt kapunk, amelyek között a *Select* potméterrel vándoroltathatjuk a módosító kijelölést. Emellett a *Level* és a *Pan pitch* paraméterrel a kijelölt rész hangerejét, balanszát és hangmagasságát módosíthatjuk. A gép által meghatározott darabok határpontjait kézzel módosíthatjuk. Ha pedig tudjuk, hogy a betöltött hangminta ritmikailag szabályos, akkor mondjuk a *Cut groovie into 16*-ra kattintva a hangmintát 16 egyenlő részre szeleteltethetjük.

A szintetizátorok

Szintézises generátorokat az *Insert* menü *Synth* menüpontjából szúrhatunk be. Az első egy klasszikus szubtraktív szintézises modul, a *Bazzline Xt*, amely a klasszikus Tb-303-hez hasonlít. Hangolható fűrészfogjel vagy pulzusjel kerül itt megszűrésre, kellemesen önoszcilláló jósági tényezővel. A dalszerkesztő része

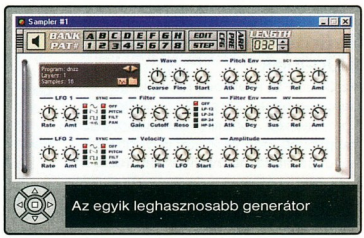

monofon, viszont két külön sorban még a *slide* (csúsztatás/hajlítás – a csúsztatott hang után következő hang közti hangmagasság-átmenet folyamatos) és az *accent* (hangsúlyosság) paramétert is

megadhatjuk (ezek intenzitása külön szabályozható). Ezalatt találhatjuk a *Pucked String Xt*-t, amely fizikai modellezésen alapuló pengetős hangszer ADSR burkológörbével és finomhangolóval. A *Tomcat* két oszcillátort alkalmazó dobszintetizátor, több szűrővel és burkológörbével. Tovább haladva találkozunk a *Wasp*pal, amely komolyabb szintetizátor, bal felső sarkában szűrőkkel, alatta két alacsony frekvenciás oszcillátorral.
A hangot három oszcillátorból állíthatjuk elő, melyek közül az első kettő fűrészfogat, pulzusjelet, szinuszjelet, illetve zajt ad ki magából, míg a harmadik csak fűrészfog- és pulzusjelet.
A szintézishez szubtraktív módszert is bevethetünk többfajta szűrővel, de a jeleket modulálhatjuk is egymással, akár gyűrűmodulációt is használva. Ahhoz, hogy hangunk dinamikusan változó legyen, hangmagasságot és a szűrők keverési arányát mozgató alacsony frekvenciás oszcillátorokat is találunk. Továbbá találunk két, a hangerőhöz és a szűrőhöz társítható ADSR burkológörbét.

A szintetizátorok utolsó előtti tagja a *WaveDream* modul, amely egy korábban bemutatott programra, a Ts-404-re hasonlít. Három oszcillátorból álló hullámtáblás szintetizátor. A hullámtáblás hangszerhez el kell készíteni a saját hullámtábla-definíciós file-unkat, amely WAV-okat tartalmaz 0–255-ig sorszámozva. Ha ezt betöltjük, akkor az oszcillátorok *W.start* potmétereit elforgatva ezen hangok közül választhatunk. Sőt, a *WaveDream* alacsony frekvenciás oszcillátorainak megadhatjuk, hogy periodikusan vándorolva mindig más és más WAV-okat válasszanak.

A szintetikus hangszerek sorát az XR-909 dobgép zárja. Ez a klasszikus TR 909 dobgép mása, mátrix rendszerű szerkesztőrésszel és két tetszőleges hangminta betöltési lehetőségével. Választhatunk sztereó változatot, vagy 10X monót. Utóbbi esetben az XR-909 tíz csatornát foglal el a keverőben, mindegyik dobfajtának egyet.

Szűrők, effektusok, plug-inek

Az Orion Pro számos jó minőségű beépített effektust (phaser, torzító, kompresszor, többféle visszhang, chorus, flanger) és még szűrőket is kínál. Ezek közül párnak sidechainnel vezérelt változata is akad. Az *Options* menü alján találjuk a *Sidechains* almenüt, itt kiválaszthatunk két hangszert a vezérléshez. A sidechain a hangszerek által játszott dallam szerint fog változni, ezért a sidechainek által vezérelt effektusok paraméterei a dallam függvényében változnak majd.

Az Orion Pro képességei nem

merülnek ki ennyiben. Használhatunk VST2 effektusokat, VST2 hangszereket, illetve DirectX effektusokat is. Ezekkel a plug-inekkel végtelenségig tuningolható az Orion. A plug-inek némelyike fizetős, de a Hálón sok ingyenest is találhatunk. Mind a VST2 hangszerek és effektusuk, mind a DirectX effektusok ugyanúgy működnek az Orion Pro alatt, mint saját beépített generátorai és effektusai – azaz ugyanolyan patternszerkesztőt használhatunk hozzájuk, és a beállításokat is hasonló burkológörbékkel paraméterezhetjük.

A dal elkészítése

A [Ctrl P]-vel is indítható *View → Song playlist* pontban szerkeszthetjük a fő dalt, ami némi hasonlóságot mutat a patternszerkesztővel. Vízszintesen találjuk a hangszereinket (csatornáinkat), függőlegesen a dal pozícióit. A beillesztett pattern kék tömbjén a patternbank betűjele és sorszáma látható. A lent található *Cfg* lehetőségek megegyeznek a patternnél látottakkal – azzal a különbséggel, hogy itt beállíthatjuk, a másolás az event tulajdonságokkal együtt történjék-e.
A hangsávok pirossal jelennek meg, közepükön kirajzolódik a hang hullámformája. A dalszerkesztés másik lényeges pontja a *Song Event Editor*, amely szinte teljesen megegyezik a patternszerkesztő eventszerkesztőjével. A különbség csupán annyi, hogy itt a teljes dalra ható görbéket rajzolhatunk.

MIDI-támogatás

Gyors gépeken MIDI billentyűzet segítségével valós időben játszva használhatjuk az Orion Pro eszközeit, akár felvételre is. Az Orion két különböző MIDI-módban működhet: egyszerűbbik esetben az aktív generátor egyszerűen fogadja a MIDI bemenetet, a másik esetben pedig minden generátor fix MIDI csatornára kerül. A hangjegyeken kívül mindegyik paraméter vezérelhető MIDI eszközről, miközben bármelyik paraméterhez, potméterhez bármelyik MIDI potméter hozzárendelhető, ugyanis az egér jobb gombjára előbúvó menüben azonnal a kívánt vezérlőhöz rendelhetjük azt.

A teljes programban viszont mentéskor érdemes bekapcsolni a *File → Preferences* menüpont alatt a *Bundle sample programs* és a *Bundle drum patches* kapcsolót – ezek hatására az Orion a felhasznált külső WAV-okat, hangszereket is belementi az SFS formátumú dalokba.

Ellenkező esetben, ha a kérdéses hangmintát letöröljük, azzal tönkretesszük a dalunkat.

●

Az Orion Pro hangminőségét 32 bites felbontás mellett 48 kHz-es mintavételezési frekvencia jellemzi. Hátránya a valódi eszközökhöz képest abban rejlik, hogy élő előadás alkalmával nem lehet hatékonyan használni, továbbá nagyobb az esélye a fagyásra – tehát korai lenne temetni a valódi vasakat.

A program Windows 95/98/2000 rendszereken fut, két változatban.

A nagyobb tudású Pro ára 89 USD, a szerényebb Standard változat 49 USD-t kóstál. Mindkettő demója megtalálható a CD-nken, ezekben a kész művet sajnos nem tudjuk lementeni.
Hangstúdió otthon című cikkünkhöz kapcsolódva egy DirectX plug-in effektusgyűjtemény demója, valamint két csokor ingyenes VST effektus is felkerült a korongra.

Nem azért hajtottunk ennyit, hogy **a csúcson fogjuk vissza** magunkat

Ritmus díjcsomag: **csúcsidőben a legkedvezőbb a percdíj.**

Több bevétel vagy kevesebb kiadás? Ezentúl nem kell választania! A Ritmus díjcsomaggal csúcsra futtathatja az üzletet anélkül, hogy a telefonszámla miatt aggódnia kellene. Ritmus díjcsomaggal ***csúcsidőben,*** *munkanapokon reggel 7-től délután 6 óráig* ***a legkedvezőbb a Matáv-telefonszámok hívása.***

ritmus

Cége jelenlegi telefonforgalmát megtartva is jelentős megtakarítást érhet el a Bázis díjcsomaghoz képest. Költségeit pedig még tovább csökkenti a kapcsolási díj 47%-os mérséklése. És ez még csak a kezdet! A Ritmus díjcsomagban ***lehetősége van arra is, hogy többet beszéljen, mégis csökkentse kiadásait*** *a* ***Médium*** *vagy a* ***Prémium sávos kiegészítő díjcsomagok*** *kedvezményeivel, ahol* ***a kedvezmény mértéke a forgalommal együtt növekszik.*** *Ráadásul mindezt a kedvezményt gond nélkül mobilizálhatja. A* ***Ritmus hívókártya*** *segítségével* ***bármilyen nyomógombos Matáv-telefonkészülékről igénybe veheti a Ritmus díjcsomag kedvezményeit.*** *Így sem az idő, sem a hely nem köti ezentúl, hogy a csúcson tartsa az üzletet.*

További Információk: Választóvonal 06 80 30 50 30, valamint a szintén ingyenesen hívható 1212 Ügyfélszolgálati telefonszámon, illetve bármelyik Matáv Pontban.

matáv

a szavakon túl

www.matav.hu

A jövő év irodai csomagja?

Már hozzászokhattunk, hogy egy irodai csomag újabb verziója mindig több és több lehetőséget rejteget, kényelmesebbé válik a használata, és a külleme is az éppen aktuális divathoz igazodik. Nincs ez másképp a Corel WordPerfect Office 2002 esetében sem.

Rudnai Tamás

Joggal merülhet fel a kérdés: mire jók ezek a fejlesztések egy terméken, hiszen eddig sem tudtuk kihasználni a benne lévő rengeteg, néha feleslegesnek tűnő képességeket? Eddig is elboldogultunk a kezelőfelületével, és a kinézetét is tetszetősnek tartottuk. De őszintén: nem jobb érzés egy új Golfban ülni, mint az előző sorozatok valamelyikében? Pedig az is csupán szebb, kényelmesebb és több gomb van a műszerfalán, mint elődeién.

A WordPerfect Office 2002 egésze igazán kényelmes és tetszetős felületet nyújt. A menük, gyorsítógombok, beállításávok testre szabhatóak, vagy akár el is rejthetőek, így ki-ki beállíthatja saját munkakörnyezetét. Mindazonáltal a gyárilag szállított kiszereléssel is kényelmes a munka, ha nem szeretnénk bíbelődni a beállításokkal. A csomagban szereplő alkalmazások felülete majdnem azonos. Majdnem – mert ugye másra használunk egy szövegszerkesztőt, mint egy táblázatkezelőt vagy bemutatókészítőt. Mindenesetre aki egyik alkalmazásban már gyakorlatot szerzett, otthonosan mozog a többiben is.

A korábbi verzióban megjelent Visual Basic for Applications (VBA) támogatása sem maradt ki. Sokan persze megkérdőjelezték a VBA létjogosultságát, hiszen a WordPerfectben azidáig is lehetett makrót készíteni – azonban VBA-programozót könnyebben talál egy vállalat, ha egyedi fejlesztéseket szeretne, ugyanis sok alkalmazás tartalmazza már a Microsoft programozási környezetét. Szerencsére a Microsoft Office-t fertőző vírusok nem terjedhetnek át a Corel Office dokumentumaiba – persze nem kizárt, hogy előbb-utóbb megjelennek a kifejezetten erre a termékre fejlesztett károkozók. Jó hír, hogy a felhasználó beállíthatja a paranoiaszintet – mikor jelezzen veszélyt az alkalmazás, ha a dokumentum makrókat tartalmaz –, ráadásul nem kötelező a VBA telepítése, sőt később akár el is távolítható, ha mégis feltettük.

Na, de nézzük, milyen alkalmazásokat foglal magában a Corel csomagja! A három nélkülözhetetlen eszközön, a szövegszerkesztőn, táblázatkezelőn, valamint a bemutató- és grafikakészítőn kívül megtalálható még a Corel Centralnak nevezett személyi titkár is, amely sokféleképpen segíti a napi munkát: címjegyzék, határidőnapló, lágytojásfőzési időt is jelző vekker, e-mailkliens, feljegyzéskészítő és kartotékkezelő is van benne. Mindemellett számos segédprogram kapott helyet a telepítő CD-n. Közülük a legfontosabb talán a Bitstream betűkészlet-kezelő. Könnyedén válogathatunk vele az ezernél is több betűtípusból, amelyek már csak a második CD-n fértek el.

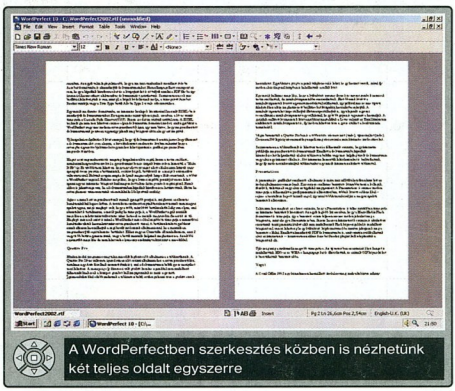

A WordPerfectben szerkesztés közben is nézhetünk két teljes oldalt egyszerre

WordPerfect

A 10-es verziójú szövegszerkesztő számos technológiai és kényelemfokozó újdonságot rejteget. Nézzük át először, milyen technológiával fegyverezték fel! Talán legizgalmasabb, hogy Adobe Acrobat formátumba is elmenthetjük dokumentumainkat. Nem elhanyagolható szempont az sem, hogy a hiperlink hivatkozásokat és a könyvjelzőket át tudjuk emelni a PDF file-ba, így igazán jól hasznosítható elektronikus dokumentációt gyárthatunk. Emellett megadhatjuk például a képek kódolásának módját, a támogatott Acrobat Reader verzióját vagy a TrueType betűk Adobe Type 1 formátumúvá konvertálását. Egy másik ma divatos formátumba, HTML-be is elmenthetjük dokumentumunkat. Ez önmagában nem újdonság, de az már igen, hogy a 10-es verzió támogatja a Cascade Style Sheetet (CSS). Persze csodát ne várjunk: a HTML technológia nem tesz lehetővé számos olyan dokumentumformázási módot, amit egyébként a WordPerfect vagy más modern

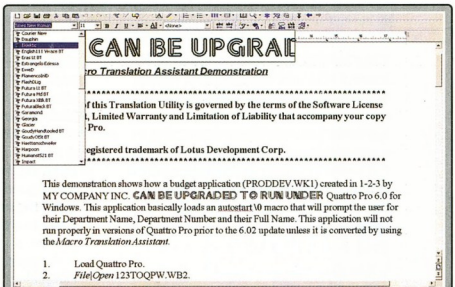

Formázáskor a változások azonnal megjelennek a dokumentumban

szövegszerkesztők igen, így nem biztos, hogy megszerkesztett dokumentumunk pontosan ugyanúgy jelenik meg a böngészőkben, ahogy elkészítettük.

Új kényelmi szolgáltatás, hogy új dokumentumok esetén a program javasol egy filenevet a dokumentum első sora alapján. Választhatunk kétoldali nézetet szerkesztés közben, sőt a szövegbe ágyazott objektumokat egymáshoz igazíthatjuk a grafikai programokban megszokott módon.

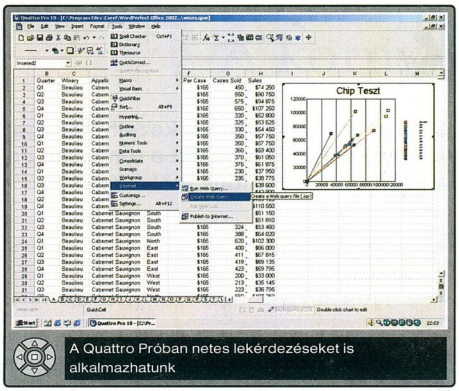

A szövegszerkesztést is rengeteg kényelmi eszköz segíti: testre szabható, helyzetérzékeny eszközsávok, gyorsformázók, árnyékkurzorok, „Make It Fit" stb. Utóbbi segítségével egy szöveget adott oldalszámra nyomhatunk össze pusztán a betűméret, a sortávolság, a betűközök és a margók automatikus változtatásával. Nekünk csupán azt kell megadnunk, hány oldalas legyen a dokumentum – a többi a WordPerfect dolga. Érdekes ötlet, hogy a kurzor régebbi pozícióját vissza lehet nyerni a netes böngészőknél megszokott előre-hátra gombok segítségével. Ez akkor lehet fontos, ha a dokumentumban hiperlinkre (hivatkozásra) kattintottunk, vagy ha szövegkeresés után szeretnénk visszatalálni oda, ahol dolgoztunk. Sajnos a szövegszerkesztőnek van néhány gyengébb pontja, méghozzá az ékezetes karaktereknél. Bár a tesztelésre szerkesztőségünkbe érkezett termék nem magyar nyelvű, mégis meglepő volt, hogy a több mint 1000 betűkészletből alig van olyan, amelyik ékezeteket is tartalmaz. És ha van is ilyen, azzal sem lehetünk maradéktalanul elégedettek, mert a WordPerfect egyik zseniális megoldása, a relatív méretváltoztatás nincs hatással az ékes magyar betűkre. Ez azért is meglepő, mert a WordPerfect régebb óta támogatja a nemzetközi karakterkészletek használatát, mint szövegszerkesztő társai.
A betűkészleteket egyébként ennek ellenére használhatjuk a régi bevált módszerek alkalmazásával, ha manuálisan elkészítjük saját ékezetes betűinket. Ezt vagy az *Overstrike*-kal – azaz 2 vagy több betű egymásra írásával –, vagy a betűk helyének kézi megadásával oldhatjuk meg.
Az *Overstrike* egyszerűbb, de a második módszerrel szebb lesz az eredmény.

Quattro Pro

Minden irodai programcsomag második legfontosabb alkalmazása a táblázatkezelő. A Quattro Pro 10-es verziója – igazodván a szövegszerkesztőhöz – tartalmaz egy *AutoScroll*nak nevezett műveletet, amellyel a dokumentumon belül lehet gyorsan navigálni. Ha valakinek nem görgős, hanem háromgombos egere van, csak a középső gombot kell megnyomnia, és máris egyszerű egérmozdulatokkal odébb mehet a táblázat. Így megkerülhető a görgetősávok használata. Egyébként a görgős egerek tulajdonosai is használhatnak a cellák közt.

Másik kellemes megoldás, hogy a különböző parancsikonok és nyomógombok nemcsak testre szabhatóak, hanem munkakörnyezetekbe is szervezhetőek. Később e munkakörnyezetek között egyszerű mozdulattal válthatunk. Így más és más típusú feladatokhoz előre meghatározott beállításokat használhatunk.
A munkakörnyezeteket importálhatjuk és exportálhatjuk is, így elegendő egyszer összeállítani a munkakörnyezetet egy vállalatnál, hogy több gépen is ugyanazt használják. A gyárilag szállított környezetek közt egyébként megtaláljuk a Lotus, valamit az Excel kinézetére emlékeztető munkakörnyezetet is, ami a gyors átállást segíti. Végre a Quattro Próban is megoldották a többszintű visszavonást (undo) és előrelépést (redo). Összesen 200 lépést lehet visszavonni.

A táblázatkezelőben is készíthetünk netes publikációkat. Emellett a dokumentumba hiperlinkeket helyezhetünk el, amelyek mutathatnak táblázaton belül egy elemre vagy másik, de helyben tárolt dokumentumra, akár netes oldalra is. Sőt, Hálón keresztüli lekérdezéseket is beiktathatunk, hogy így szinkronizáljuk táblázatunkat egy Hálón elérhető másik táblázattal.

Presentations

Ma már a bemutatógrafikákat szerkesztő program is nélkülözhetetlen eleme az irodai alkalmazáscsomagoknak. Egy szép és szellemes bemutatóval könnyebb meggyőzni a kollégákat, a főnököt vagy az ügyfeleket. A Presentations számos módon, például sablonokkal támogatja a felhasználót a profi prezentációk elkészítésében. Sajnos a tesztelésre kapott termék angol, így némi többletmunkával jár a magyar nyelvű bemutatók készítése.

A Presentationsszel is lehet netes bemutatókat készíteni. Ennél fontosabb azonban, hogy támogatja a Macromedia Flash formátumot, így a bemutató szinte ugyanúgy jelenhet meg a böngészőben, mint a Presentationsben. Ha azoknak is elérhetővé szeretnénk tenni a bemutatót, akiknek a böngészője nem kezeli a Flasht, különböző képformátumokba is kimenthetjük a bemutató oldalait. Emellett menthetünk PDF formátumba, amit szintén publikálhatunk a Hálón – ehhez Acrobat Reader plug-int kell telepítenünk a böngésző alá.

Újdonság még a multimédia nagyobb támogatása. Az új verzióban az animációkhoz hangot rendelhetünk, MP3 és WMA formátumú hanganyagokat illeszthetünk, és animált GIF képecskéket szúrhatunk a bemutatónkba.

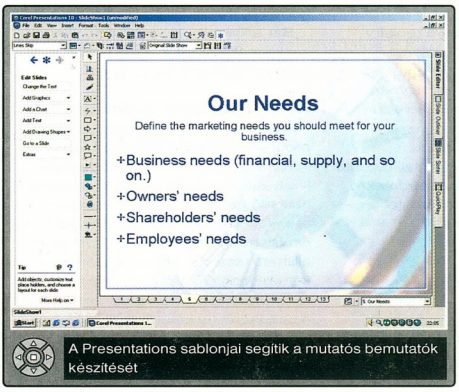

A Corel WordPerfect Office 2002 összességében kényelmesen használható irodai csomag. Ha el tudunk tekinteni a magyar szövegeket érintő kellemetlenségtől, kitűnő munkaeszköz lehet. Netes irányultsága megkönnyítheti a vállalatoknak közleményeik szélesebb körű publikálását, amit jól kiegészít az Adobe Acrobat és a Macromedia Flash támogatása. A termék egészére jellemző testre szabhatóság és az egységes kezelőfelület pedig azt sugallja, hogy a Corelnél a felhasználó kényelme első helyen szerepel.

X-akták

A Windows minden egyes új verziója könnyebb kezelhetőséget ígért, de ezt nem teljesen váltotta be. Egyre bonyolultabb lett a rendszer, és a grafikus kezelőfelület mind jobban eltüntette szemünk elől a lényeget.

Eke Zoltán

A grafikus felületet számos más előnye mellett úgy is hirdették, hogy nagyon könnyű testre szabni – azaz gyerekjáték a beállítása. Később meggyőződhettünk ennek ellenkezőjéről, hiszen a háttérképet, a betűtípust, a színösszeállítást és hasonló egyszerűségeket kivéve komoly dolgokhoz nem férhettünk hozzá.

1995 nyarán úgy mutatták be a Windows 95 nevű, akkor új generációsnak nevezett operációs rendszert, hogy maximálisan kitágítja a felhasználhatóság határát, és piszok egyszerűvé, mondhatni játékossá teszi a munkát. A hirdetések azóta is ezt ígérik: az új grafikus felületet még könnyebb lesz testre szabni, és a számítógép erőforrásait is hatékonyan tudjuk kiosztani. Csakhogy az újabbnál újabb Windowsok (98, Me, 2000, XP) mind jobban korlátozzák a felhasználó által módosítható elemek számát, a hardver nyújtotta lehetőségek beállítását pedig gyakorlatilag elérhetetlenné teszik.

Szerencsénkre vannak a világon élelmes emberek, akik nem nyugszanak bele ebbe a tudatlan állapotba, bekukkantanak a színfalak mögé, és az ott látottakat megosztják a felhasználókkal.

Igen ám, de a fal mögött a registry (regisztrációs adatbázis) található.

A regisztrációs adatbázis látszólag egy strukturált szövegfile, amelyben a rendszer működésével kapcsolatos összes beállítás tárolódik.

Ennek szerkezetével lapunk hasábjain már többször is foglalkoztunk, ezért most nem térnék ki a részletekre. Legyen elég annyi, hogy átláthatatlan káoszban kell keresgélni és varázsszavakat beírkálni a szükséges eredmény eléréséhez.

Külön öröm, hogy a nagy buherátorok belátták e rendszer hiányosságát, és kis programocskákat készítettek,

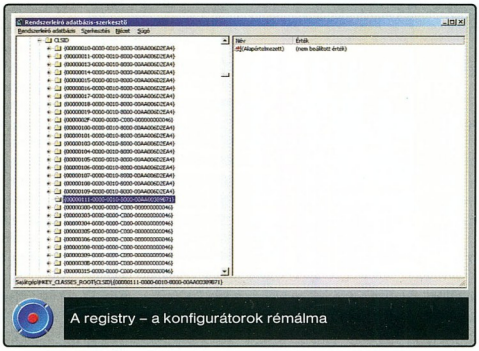

A registry – a konfigurátorok rémálma

amelyek menüivel és kapcsolóival módosítható a registry adott része.

Az első ilyen program, a Tweak UI magától a Microsofttól származik. Egyszerű, de nagyon hasznos szolgáltatások sorát kínálja: például a *Parancsikon* szó eltávolítását, a Kedvencek mappa helyének megváltoztatását, az asztal és a vezérlőpult elemeinek szűrését stb. (A Windows telepítése után ez az egyik első program, amit feltelepítek a gépemre.)

Bár a Tweak UI jó program, vannak sokkal hatékonyabb eszközök is a registry kezeléséhez.

Xteq Systems X-Setup 6.1

Független fejlesztők készítették ezt a programot. Méltán megtehetnénk a Windows-babráló segédprogramok királyává. Fejlesztői a piacon található hasonló programok szinte minden erényét ötvözték ebben a „mindentudó" csomagban. Több mint 750 paraméter állítható vele, bár ebben a számban benne van jó néhány, az operációs rendszertől független program beállításának a lehetősége is – Office, Outlook, ICQ, Age of Empires stb.

E magánhasználatra teljesen ingyenes szoftver felépítése moduláris, a PhotoShop szűrőihez hasonlóan itt is a bedolgozók (plug-in) végzik az érdemi munkát, amelyek frissítése, bővítése is nagyon egyszerű. A cég Web-helyéről számos ilyen plug-in letölthető (www.xteq.com/products/xset/plugs/index.html). A kész plug-inek mellett ott találjuk a teljes SDK-t is, amellyel mi is készíthetünk plug-ineket és varázslókat.

Igen, varázslók. Bátortalanabb és (vagy) kevésbé járatos felhasználók a programot elindíthatják varázsló módban is. Így sajnos temérdek komoly beállítás kimarad a listából, de cserébe sok kényes pontot sikerül elkerülni – magyarán ügyködésünkkel nehezebb hazavágni a rendszert.

A programmal ugyanis olyan mélységig lehet behatolni a Windowsba, hogy bármilyen óvatlan mozdulat kátasztrófához vezethet. Szerencsére ezzel a fejlesztői is tisztában vannak, ezért ha érzékeny területre tévedünk, azt a program figyelmeztető üzenettel és piros színű fogaskerékkel jelzi.

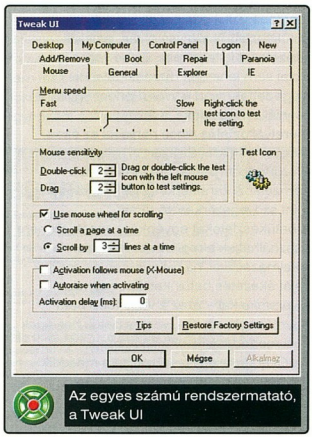

Az egyes számú rendszermatató, a Tweak UI

Az X-Setup program megtalálható CD-mellékletünk /segédlet könyvtárában.

Az X-Setuppal a jelentéktelen apróságoktól a rendszer működését szabályozó paraméterekig mindent módosíthatunk.

Csak a lehetőségek érzékeltetésére: rendszerikonok átnevezése, a *Vezérlőpult* elemeinek szűrése, a „kék halál" képernyő (BSOD) színének módosítása, a Regedit.exe letiltása, Windows NT-ben és 2000-ben a CPU külső gyorsítótárának és a lemezmeghajtók UDMA üzemmódjának a szabályozása. Emellett rengeteg szabályozási és változtatási lehetőséget nyújt a gép hardverelemeihez, a telepített programokhoz, a hálózathoz (szerver és munkaállomás) is.
A lehetőségek mennyiségét jól jellemzi, hogy csak a felsorolásukkal meg lehetne tölteni egy lapszámunkat.

A kiszemelt kapcsoló vagy értékmező megfelelő beállítása után azt az [F9] billentyűvel érvényesítjük, és ekkor a program az ablak jobb alsó sarkában kijelzi, hogy mit kell tennünk a véglegesítéshez. Itt láthatjuk, hogy elég egy szimpla kijelentkezés, vagy az egész gépet újra kell indítani.

A program mindegyik paraméterről ad rövid leírást, így nem kell a hasunkra ütve nyomkodni a kapcsolókat, bízva a totális káosz elkerülésében. Sőt egyes helyeken valóságos regényt olvashatunk, amely részletesen leírja az adott funkció szerepét, és rendszerint találunk egy figyelmeztető üzenetet arról, mit szúrhatunk el.

A rendszergazdák munkáját hivatott megkönnyíteni a rögzítési lehetőség. Egy műveletsor elvégzését a program .reg file-ba tudja kimenteni, így több gépen ugyanazt a feladatot nem kell többször végigjátszani, elég csak mindegyik gépen lefuttatni a kimentett file-t – és ehhez a célszámítógépre nem kell telepíteni az X-Setup programot!

Az X-Setuppal együtt megkapjuk a Lockergnome Tips & Tricks gyűjteményt, amely egy rendszeresen frissülő súgófile. Ehhez havonta adnak ki csomagokat, de segítségével a Webről rengeteg napi tippet beszerezhetünk.

Emellett a súgó is kimerítő magyarázatot ad számos számítástechnikai fogalomról, de sajnos az alapos angolnyelv-ismeret nélkülözhetetlen a használatához. (Egyelőre senki nem fogott bele a csomag magyarításába.)

A látszat

Indítsuk el az Xteq Systems X-Setup programot, és az *X-Setup* lapon kattintsunk a *Launch X-Setup Default UI* gombra. Az *Appearance* pont nevéhez méltóan a Windows vizuális megjelenítéséért felelős.
Több csoportra van osztva (*Vezérlőpult*,

A környezet barátja.

A Ricoh filozófiájában a környezet megóvása központi szerepet játszik. A környezetbarát technológiával gyártott készülékek energia- és papírtakarékos funkciókkal, minimális zaj- és károsanyag-kibocsátással segítik az irodai környezet megóvását. A felhasználók a Ricoh outsourcing szolgáltatásaival csak nyomtatott oldalakat vásárolnak, így a Ricoh gondoskodik az üzemeltetéssel járó hulladék környezetbarát kezeléséről: a használt kellékek és alkatrészek megsemmisítéséről vagy újrahasznosításáról.

Ricoh Hungary ● Tel.: 270-9797 ● www.ricoh.hu

Our Earth, our tomorrow

RICOH

asztal, Intéző, file-ok és mappák, *Start* menü), és mindegyik csoport további alcsoportokra bomlik attól függően, hogy mit hivatott be- vagy átállítani. Haladjunk sorjában!

A *Control Panel*en belül lehetőségünk nyílik nemcsak a *Vezérlőpult* „gyári" elemeinek (képernyő, billentyűzet, egér stb.), hanem a telepített programok által létrehozott funkciók (Office gyorskereső, Window Blinds, Tweak UI, BDE administrator stb.) eltüntetésére. Ugyanitt a rendszer legfontosabb beállításablakait tudjuk módosítani. A képernyő és a rendszer tulajdonságait mutató ablak egyes lapjait lehet ki- és bekapcsolni (például eltüntetni az eszközkezelő fület), sőt akár a hálózatot vagy a nyomtatót szabályozó utasításokat is megkurtíthatjuk. Ezek a lehetőségek a rendszergazdák munkáját könnyítik meg, hiszen elrejtik a „rázós" elemeket a tapasztalatlan felhasználók elől.

A következő csoport az Asztal (Desktop) beállítására szolgál. Az Active Desktop paraméterezésén, az Asztal elemeinek átnevezésén és eltüntetésén kívül itt írhatjuk át a felbukkanó tippek (tool tip) szövegét, és új parancsokkal bővíthetjük a *Sajátgép*re előjövő menüt.

Be lehet állítani a háttérkép koordinátáit, és igény szerint akár az egész asztalt letilthatjuk.

Az *Explorer* csoport néhány, az Intézővel kapcsolatos dolgot rejt, úgymint a klasszikus Windows 95-ös felület használata, amivel egy sor, az Active Desktop által kínált szolgáltatástól elesünk. Ha számítógépünkben elegendő memória csücsül, érdemes bekapcsolni az *Explorer Separate Process* kapcsolót. Hatására a rendszer elkülönített memóriatartományban fogja futtatni a Windows Intézőt és a felületet adó Explorert, így ha az Intéző kiakad, nem rántja magával az egész

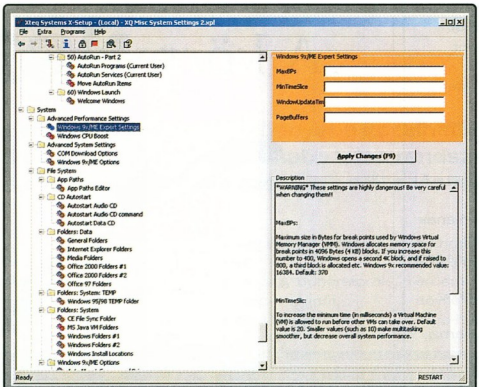

Ideális eszköz a Windows babrálásához

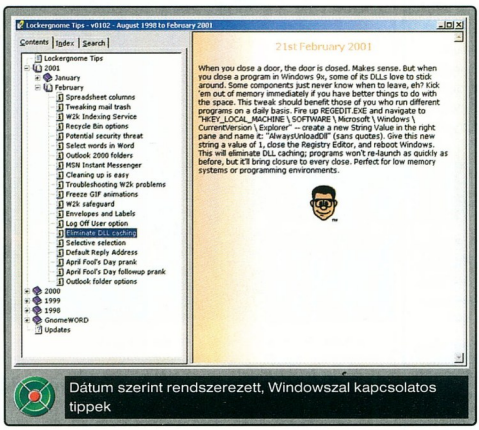

Dátum szerint rendszerezett, Windowszal kapcsolatos tippek

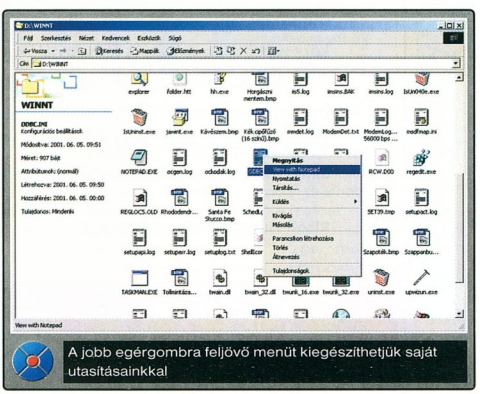

A jobb egérgombra feljövő menüt kiegészíthetjük saját utasításainkkal

Asztalt. A következő alcsoport a file-okkal és mappákkal foglalkozik. Első lépésben az új elemek létrehozását kezdeményező listát (jobb egérkattintás, *New*) kezelhetjük, majd a regisztrálatlan file-típusokhoz és mappákhoz adhatunk jellemzőket (például *View with Notepad, View with Explorer*). Ugyanilyen saját készítésű parancsokkal egészíthetjük ki a *Sajátgép*re feljövő menüt (View Drive A:\), vagy eltávolíthatjuk a parancsikonok sarkában látható nyilacskákat.

Az *Interface* segítségével néhány, az ablakokhoz (ablakanimálás, fontsimítás), parancsikonokhoz (ikoncache) és fontokhoz kapcsolódó paraméter állítható.

Az *OEM Branding* alcsoportban pár kattintással meg lehet oldani, hogy a *Sajátgép* → *Rendszertulajdonságok* → *Általános* lapján megjelenő kép és szöveges információ egyedi legyen.

Ez például remek reklámfelület lehet az OEM számítógépgyártóknak vagy -forgalmazóknak.

A *Start* menü különlegessége például a *Vezérlőpult*, a nyomtatók, a Dokumentumok, a képek és a mappa megjelenítése vagy elrejtése. A paranoiások törölhetik a különféle historykat, és a Tálcán előbukkanó menüket is.

A megjelenítési főcsoport két utolsó tagja kis apróságokat rejt, közülük a leghasznosabb a Windows NT és 2000 tulajdonosait érinti: az Internet Explorer Auto Complete képessége itt kiterjeszthető a DOS-ablakra.

●

Az Xteq Systems X-Setup nyolc fő csoportjából most csak a látványért felelős elsőt néztük át.

A következő részben a többit is alaposabban megvizsgáljuk.

Addig is sok sikert a felfedezéshez, kísérletezéshez!

Intel, the Intel Inside logo, Pentium III and Intel SpeedStep are trademarks or registered trademarks of Intel Corporation or its subsidiaries in the United States and other countries. Microsoft and Windows are either registered trademarks or trademarks of Microsoft Corporation in the United States and/or other countries. *The processor may be reduced to a lower operating speed when operating on battery power

Choose freedom.

Gondolt már arra, hogy irodán kívül dolgozzon?

Egy teljesen új világ vár Önre, hogy azt felfedezze! Amint a mobil kommunikáció forradalma új munkalehetőséget nyit meg, az idő és tér mint korlátozó tényező megszűnik létezni. A Toshiba irányvonala rugalmasságot nyújt és lehetővé teszi, hogy úgy éljen és dolgozzon, ahogy csak akar. Vegyük a Satellite 4600-as sorozatot: beépített vezeték nélküli LAN-nal és Intel® SpeedStep™ technológiát alkalmazó mobil Intel® Pentium® III processzorral 800 MHz-től, amellyel megteremti az iroda világát. Miért kötődik még mindig az asztalhoz? Jöjjön el hozzánk, hogy még többet lásson:

www.toshiba-europe.com/computers

Toshiba PCs use genuine Microsoft® Windows®
www.microsoft.com/piracy/howtotell

Satellite Pro 4600 sorozat

intel inside
pentium® III

További információ:

Disztribútor és márkaszerviz:
TECHNOTRADE INFORMATIKAI RT.
1147 Budapest, Öv u. 185.
Telefon: 467-6111 • Fax: 252-6470
http://www.technotrade.hu • e-mail: info@technotrade.hu
Toshiba Hot Line: 06-40-404-404

TOSHIBA

Másképp szól a hang

A hangokon számítógépünkkel olyan effektusokat is könnyedén létrehozhatunk, amilyeneket hagyományos, azaz analóg módon még egy különleges hangszerből is csak nehezen lehet előcsalogatni.

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

Hangfeldolgozással foglalkozó sorozatunkban már megismerkedhettünk a hang keletkezésével, a digitalizálás alapjaival, a különböző hangszerformátumokkal, a mesterséges hangokkal (azaz a szintézissel) és néhány alapvető eljárással. Most a digitalizált hangokat és a szintetikus hangokat egyaránt érintő effektusokról lesz szó. Ezek legtöbbje az eddig megismert eljárások ügyes ötvözéséből jön létre. Nem áll módunkban ismertetni az összes létező effektust, hiszen a lehetőségek száma végtelen.

Equalizerek

A különböző harmonikusokat tartalmazó hangokat másnak halljuk, még ha hangerejük és hangmagasságuk azonos is. Ez a hangszínük miatt van. A hangszínen változtathatunk, ha a hang egyes frekvencia-összetevőit erősítjük vagy elnyomjuk. Ehhez különböző ekvalizereket használhatunk. Egyszerű equalizer a WinAmpban is található. Alul- és felüláteresztő szűrőkkel különböző frekvenciákat erősíthetünk vagy csillapíthatunk, így a magas és mély frekvencia-összetevők arányát megváltoztatva módosíthatunk a hangszínen.

Sorozatunk IV. részében (CHIP, 2001/8/115) szó volt az ADSR burkológörbéről, ám a hang dinamikájával más trükköket is bemutathatunk. Ha a hang túl nagy dinamikatartományban mozog (nagy a különbség a leghalkabb és a hangosabb rész között), vagy zavaró eltérések tapasztalhatóak (például felvétel közben a művész elmozdul a mikrofontól), és nem egyenletes a hangerő, akkor kompresszorral segíthetünk a dolgon. A kompresszor az általunk beállított hangerőszintet meghaladó részeket meghatározott arányban halkítja. (Különleges esete a limiter, amely a beállított szint feletti hangerőt közel teljesen visszaveszi a megadott szintre.) A kompresszor a mintavételezéshez hasonlóan bizonyos intervallumokra bontja a hangot – ennek mértékét mi is meghatározhatjuk (threshold). Az intervallum átlaga alapján állít a hangerőn, aminek van felfutási (attack), illetve elengedési (release) ideje, amivel akár lüktető hatást is elérhetünk.

Ennek az effektusnak az ellenkezője az expander. Ebben az esetben ha a hang a kiválasztott hangerőérték alá esik, azt tovább halkítja. Különleges esete a noisegate, amely teljes halkítást végez. Ezt egyszerű zajszűrésre is használhatjuk, például kioldhatjuk vele a mikrofonba beszűrődő gyenge jelet. Emellett meggátolhatja az áthallást, gerjedést. A torzító (distortion) általában a jel túlvezérlésén alapuló effektus. Ahhoz hogy „kellemes" legyen, legtöbbször valamilyen equalizerrel kombinált túlvezérlést alkalmaznak, azaz nem minden frekvenciát torzítanak ugyanolyan mértékben.

Visszhang, visszhang, visszhang

A visszhang (echo) effektus legegyszerűbb megvalósítása az, amikor a hang a megszólalása után időben eltolva ismét megszólal, de halkabban. A visszhangok számától függően ez a művelet ismétlődhet. Ha az eltolódás kicsi, akkor visszaverődésnek (reverb) hívjuk – ezt hallhatjuk például kisebb szobában. A létrejövő effektus persze messze áll a valódi visszhangtól, hiszen a valóságban a hang valamilyen közegen áthaladva verődik vissza valamilyen felületről. Mind a közvetítőközeg, mind a tereptárgyak, mind a visszaverő felület módosít a visszhangon – leginkább halkítja és megszűri. Azaz ha a második, harmadik stb. hangot ekvalizerrel módosítjuk (illetve a soron következő visszhangot az előzőből származtatjuk), eltoljuk a frekvencia-összetevőket, esetleg más lecsengési időt adunk az egyes visszhangoknak, máris élethűbb hatást kapunk. Széles körű paraméterezési lehetőségünk nyílik az általában multi-tap delay néven emlegetett visszhang-effektusoknál. Minden egyes visszhangot (tap) paraméterezhetünk, azaz nemcsak a köztük levő eltolódás, hanem a hangerejük, lecsengésük, frekvenciájuk, szűrésük is változatos lehet. Így akár a visszhangra már nem is igazán emlékeztető hatásokat is elérhetünk. És akkor még szó sem esett a sztereó vagy 3D-s visszhangokról. Ez az oka annak, hogy két különböző programban nagyon eltérő hangzású visszhang effektusokkal találkozhatunk hasonló nevek alatt.

A hagyományos hangszeres zenélésben is ismert effektus a vibrato, amelynek során a hangszer hangmagassága kismértékben periodikusan nő, illetve csökken. A lényeg, hogy a periódus végén a hangmagasság megegyezik a periódus elején tapasztalt hangmagassággal. A digitális zenélésben a vibratót leggyakrabban alacsony frekvenciás oszcillátorokkal (LFO) szokták vezérelni. Az effektust egyrészt jellemzi a mélysége (depth), azaz hogy felfelé vagy lefelé mennyire tér el az eredeti hangmagasságtól, másrészt a periódus hossza, ami a vibrato sebességét határozza meg. A tremolo szintén ismert effektus a hangszeres zenében. Némileg hasonlít a vibratóhoz, ám ebben az esetben nem a hangmagasság, hanem a hangerő változik.

Modulációs effektusok

A modulációs effektusok két jelet (hangmintát) használnak. Az első a hordozó (carrier) jel, amit a második hanggal moduláljuk (modulator). A modulálóhang gyakran a hordozójel módosított változata is lehet – ez érvényesül például a flanger esetében. Ha az eredeti hang mellett megszólaltatjuk enyhe vibratóval módosított mását, flanger effektust kapunk. Ennek az az érdekessége, hogy úgy halljuk, mintha a hangszín folyamatosan változna, azaz mintha szűrőket alkalmaznánk. Ennek az az oka, hogy az eredeti hang mellett a frekvenciaváltozás miatt a fáziseltolt képe szerepel, ami interferenciát eredményez, így

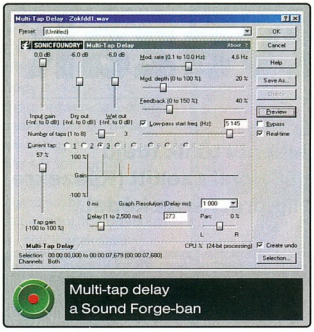

bizonyos frekvenciák hol kioltják, hol erősítik egymást. A chorus effektus neve a kórus hangzásból ered. A kórusban az énekesek hangszíne eltérő, és nem is ezredmásodpercre pontosan egy ütemben énekelnek – az effektus ezt próbálja meg utánozni. A chorus effektust a flangerből származtathatjuk úgy, hogy a második hangot kis késéssel szólaltatjuk meg (mintha enyhe reverb effektust akarnánk létrehozni). Így nem lép fel interferencia, ezáltal az lesz az érzésünk, mintha egyszerre több hangot hallanánk. Ha a flangert kiegészítjük all-pass szűrővel, akkor kapjuk a phaser effektust. (Egyes esetekben a phasert a chorusból származtatják.) A gyűrű modulációval (ring modulation) leginkább fémes, disszonáns hangzásokat hozhatunk létre. Az effektus a hordozó- és a modulátorjel frekvenciáját összeadja, illetve kivonja egymásból. Ha a gyűrű moduláció során az eredeti jelet használjuk modulátornak és hordozónak is, az rendkívül rövid periódusidejű tremolo effektusra hasonlít.

Vocoderek

A vocoder kimondottan az emberi beszéd „szintéziséhez idomított" effektus. Az emberi hangképzés során a beszéd úgy jön létre, hogy a hangszál rezgését a hangképző szervek akusztikailag megszűrik. Az artikuláció során a „szűrőinket" módosítjuk, mintha equalizereket tekergetnénk – így ugyanazt a hangot a módosult hangszín miatt *a, i, u* stb. hangnak halljuk (tulajdonképpen szubtraktív szintézist alkalmazunk). A vocoder először elemzi a beszédjelet, hogy felmérje annak időbeli spektrumváltozását. Ehhez különböző szűrőket használ, amelyek sűrű mintavételezést alkalmazva megállapítják a beszédjel frekvencia-összetevőinek időbeli változását. De mi van a zöngétlen hangokkal, amelyeknél az alaphang képzésében nem a hangszálunkat rezgetjük, hanem a nyelvünket vagy más hangképző szervünket? A zöngétlen hangoknál más a frekvencia-, illetve az amplitúdóváltozás, amire a szűrők beállításakor a vocodernek külön figyelnie kell. A vocoder a beszéd elemzése alapján beállítja az equalizereit, és ezt használja modulátornak. A carrier, azaz a hordozó hang tulajdonképpen bármi lehet, amit beszédessé akarunk alakítani. A hatást jól hallhatjuk, ha mondjuk változatlan frekvenciás szóló, hosszan kitartott fűrészfog jelet (a fűrészfog jel gazdag felharmonikusokban) használunk carriernek. Érdekes eredménye lehet annak is, ha beszéd helyett összetett ritmusú dobszólót használunk. A fejlett vocoderekben a carrier és a modulator tetszőleges hang lehet, és a moduláció mértékének szabályozása mellett equalizerrel is előkészíthetjük a hangokat.

Sztereó és 3D-s hatások

A hang akkor is szólhat sztereóban vagy több irányból (3D), ha nem sztereóban rögzítettük, vagy esetleg szintetizált jel. A sztereó hatás ugyanis abból ered, hogy a jobb és a bal csatornán szóló hang különbözik egymástól. Ezt számtalan módszerrel elérhetjük. Legegyszerűbb, ha pár milliszekundumos késéssel szólaltatjuk meg az egyik csatornát, vagy kicsit változtatunk a hangmagasságon (esetleg flanger effektust alkalmazunk), de a legjobb hatást úgy érhetjük el, ha szűrőkkel módosítunk a csatornákon.

Egyéb effektusok

A fent ismertetett effektusok különböző variációiból számtalan új hatást lehet készíteni. Emellett akadnak olyan effektusok is, amelyeket elsősorban MIDI dallamban alkalmaznak, ám elvétve digitális formában is találkozhatunk velük. Ilyen például a harmonizer, amely az adott hang mellett annak hangmagasságban eltolt másolatát (vagy másolatait) szólaltatja meg. Az eredmény kottán nézve tulajdonképpen olyan, mintha az eredeti dallam mellett annak transzponált változatai is szerepelnének. A harmonizer megvalósítása digitális hangminta esetében time strechet alkalmaz azért, hogy a hangmagasság mellett a hossz ne változzék. A Jean Michel Jarre-féle szintetizátoros zenék népszerű effektusa volt az arpeggiator. Ez az effektus a leütött akkordot összetevő hangokat ismétli meg különállóan egy egyszerű késleltetéssel, ám az ismétlődő hangokat véletlenszerűen szólaltatja meg oktávnyi hangmagasságokra transzponálva. Olyan megvalósítása is létezik, amelyik egyetlen, hosszan kitartott hangból (ezen jól hallható a hatás) megadott ütemben végez transzponálást, ami „vándorló" dallamot eredményez.

CD-mellékletünkön megtalálható a 35 effektust tartalmazó Hyperprism 2.5 DirectX plug-in-gyűjtemény demója. Emellett az ingyenes VST plug-in effektusok is felkerültek, például a 22 effektust tartalmazó Maxim plug-in és a 16 effektust tartalmazó JS Plug-in Pack.

●

Sorozatunk következő részében a digitális hangminták szerkesztésével és a hangmintaszerkesztő programok általános módszereivel ismerkedhetünk meg.

A vocoderek

A vocodert eredetileg beszédtömörítésre találták ki. Az elsőt még 1936-ban készítették. Ez olyan band pass szűrőkből álló padon küldte át a hangot, amely lefedte a hang spektrumának egy részét. A szűrők kimeneti jelét megmérték, szabályos időközönként mintát vettek belőle, majd ezt rögzítették. Ezek a minták tartalmazták a beszédjel kódját, amely alacsonyabb sávszélességű távközlési csatornákon is átjutott. A fogadóállomáson ezek a jelek mesterséges hangszerként funkcionáló oszcillátor jelét modulálták. Az eredményül kapott beszédet nagyon nehezen lehetett érteni.

A technológia a hetvenes évektől kezdődően átvonult a zeneiparba. Érdekesen „robotos" hangzást keltett, így effektusként számos zenekar (Kraftwerk, Daftpunk, Cher stb.) alkalmazta. A vocoder a mai napig töretlen népszerűségnek örvend.

Furcsa hangok – CHIP 2000/5/17

Hyperprism 2.5:
CHIP-CD, \EFFEKTUSOK \HYPERPRISM25.ZIP
www.arboretum.com
A plug-in 1.5.6-os verziójáról bővebben: CHIP, 2000/6/13

Maxim:
CHIP-CD, \EFFEKTUSOK \MAXIM.ZIP
www.mda.vst.com

JS Plug-in Pack:
CHIP-CD, \EFFEKTUSOK \JSPACK.ZIP
www.mygale.org/01/jeje1999/

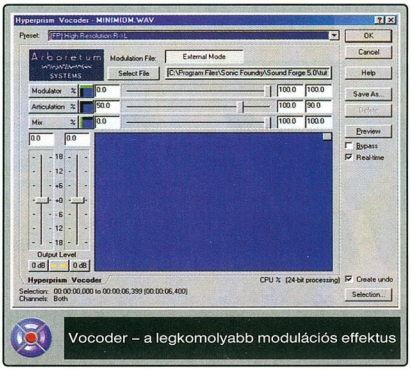

Színesedő drótvázak

Az alábbiakban bemutatásra kerülő effektus nem véletlenül tűnik majd ismerősnek a sorozat „törzsolvasóinak", hiszen másfél évvel ezelőtt (Részekre bontott világ – CHIP, 99/5/178) már rajzoltunk ilyen félig drótvázas képet.

Weisz Tamás

Mégis van két oka, hogy elővettem és leporoltam ezt a trükköt. Az egyik az, hogy e számunk CD-mellékletén megtalálható a végső kép alapjául szolgáló két fázis elkészítéséhez a Xara3D 2.1 teljes változata, és e két kép összemosására, illetve az animáció elkészítésére szinte bármelyik pixelgrafikus rajzolóprogramot használhatjuk, amelyik tud rétegeket és maszkokat kezelni.

A másik ok az, hogy visszaolvasva korábbi írásomat rájöttem, hogy sikerült az egyik legbonyolultabb megoldást megtalálnom a két kép összemosására. Ezért úgy gondoltam, már csak e baki kiküszöbölése miatt is érdemes visszatérni ehhez az effektushoz.

Az alapok

A végső képet – esetleg animációt – két, a Xara3D segítségével előállított képből fogjuk létrehozni. Ezért indítsuk el a Xara3D-t, majd az ablakot méretezzük át úgy, hogy a létrejövő rajzok akkorák legyenek, mint amekkora a végső kép, animáció lesz. A pillanatnyi méret a Xara3D állapotsorának jobb szélén látható, közvetlenül a felirat elforgatásának szöge mellett.

Ezután írjuk be a kívánt szöveget közvetlenül a program főablakába (magába a rajzba) akár a szövegkurzor bekapcsolásával (*Show/hide cursor* kapcsoló az eszköztárban), akár anélkül, vagy az erre szakosodott ablakba (*Edit → Text* vagy [Alt T]). Ezt követően állítsuk be a felirat jellemzőit (betűtípus, -stílus, -méret, oldalarány, igazítás, sor- és betűtávolság). Persze a Xara3D-ben ezenkívül meg kell adnunk a kihúzás (*Edit → Extrude* vagy [Alt E]) és az élletörés (*Edit → Bevel* vagy [Alt B]) jellemzőit is. Erre azért van szükség, mert nem mindegy, mekkora a felirat mélysége (Depth), a felülete matt (Matt) vagy fényes (Gloss), van-e elő- (Front face), illetve hátlapja (Back face), körvonalas-e (Outline), az élei hogyan vannak „csiszolva", kerekek (Round) vagy szögletesek-e (Miter). Ráadásul az sem mindegy, hogyan áll a térben a szöveg. Mindenképpen javaslom az elő- és a hátlap bekapcsolását, körvonalas betűknél a minél nagyobb vonalvastagságot, és hogy a szöveg feltétlenül valamilyen irányba kicsit legyen elforgatva.

Végül, de nem utolsósorban meg kell határozni, hogy a felirat milyen színű vagy mintájú háttér előtt látható (*View → Background color* vagy [Alt G], illetve *View → Background texture* vagy [Ctrl Shift G]), milyen a felirat színe vagy mintája (*View → Text color* vagy [Alt C], illetve *View → Text texture* vagy [Ctrl Shift C]). Azt is be kell állítanunk, milyen színű lámpák világítják meg az egész képet (*View → Light source 1...3* vagy [Alt 1...3]), és ezek a lámpák hol találhatóak (*View → Display lighting* vagy [Ctrl Tab]).

Ha mindezzel megvagyunk, először mentsük el a beállításokat (*File → Save* vagy [Ctrl S]), majd magát a képet (*File → Export bitmap* vagy [Ctrl Shift E]) Windows bitmap (BMP) vagy Portable Network Graphics (PNG) formátumba. A létrehozandó kép legyen akkora, mint amekkorát beállítottunk az elején (Size: Current window size), ne legyen körbevágva (*Crop* kikapcsolva), színmélysége legyen 24 bites (Color depth: True color), és ne legyen se átlátszó, se váltottsoros (*Transparent* és *Interlace* kikapcsolva).

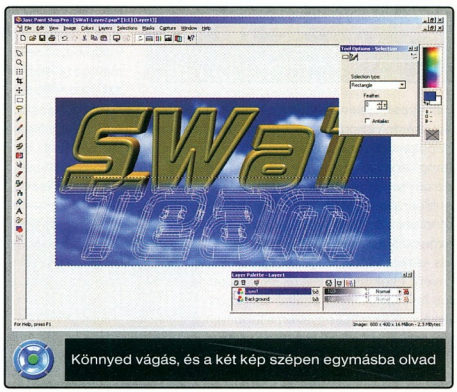

Könnyed vágás, és a két kép szépen egymásba olvad

Ezzel csak az egyik képet készítettük el. A másik kép tulajdonképpen ugyanez lesz azzal az „apró" módosítással, hogy a Xara3D-t a [Ctrl Shift W] billentyűkombinációval átváltjuk drótvázas üzemmódba, és így mentjük el a bitmapet. A két mentés között mindössze annyit változtassunk a rajzon – már ha szükséges –, hogy a drótvázat színezzük át (*View → Text color* vagy [Alt C]) olyan színűre, amelyik az aktuális háttéren jól látszik. Minden mást, így az exportálás beállításait hagyjuk változatlanul.

A sortávolság jelentős csökkentésével érdekes hatást érhetünk el

Áttűnés egyszerűbben

Eddig szinte minden megegyezik a másfél évvel ezelőtti cikkemben leírtakkal. Most jön a lényeges változtatás. A két képet töltsük be a Paint Shop Próba (elvileg verziófüggetlen a dolog, mindenesetre 5.0-tól fölfelé bármelyik PSP használható). A drótvázas képről készítsünk másolatot (*Window → Duplicate* vagy [Shift D]), majd a képet zárjuk be (*File → Close* vagy [Ctrl F4]), nehogy véletlenül felülírjuk. A színes képet másoljuk a vágólapra (*Edit → Copy* vagy [Ctrl C]), és ezt is zárjuk be a biztonság kedvéért. Ezután a vágólapon lévő színes képet helyezzük rá a drótvázasra új rétegként (*Edit → Paste → As New Layer* vagy [Ctrl L]).

Ezt a képet mentsük el Paint Shop Pro Image (PSP) vagy Photoshop (PSD) formátumban, hogy a rétegeink is megmaradjanak, majd maximalizáljuk a kép ablakát (például a címsorára duplán kattintva), hogy egyszerűbben tudjuk félbevágni. Így ugyanis a kijelölőeszközzel (Selection Tool) a kép bal alsó sarka alól kiindulva kényelmesen félbeszelhetjük a rajzot anélkül, hogy a sarokban „játszadoznunk" kellene. A kijelölésnél figyeljünk arra, hogy a vágás kicsit feljebb fog kezdődni, mert nem éles vágást akarunk létrehozni, hanem szép áttűnést. Márpedig ehhez a *Selections → Modify → Feather* ([Ctrl H]) műveletet fogjuk használni, ami ha csak kicsit is, de feljebb fogja tolni a „vágás" pontos helyét. Átmeneti vastagságnak (Number of pixels) képmérettől függően 10 és 50 közötti értéket adjunk meg. Miután megnöveltük a kijelölés területét, kitöröljük a színes kép alsó felét az *Edit → Clear* (vagy [Del]) művelettel. Ugyanezt megtehetjük például a Corel Photo-Paintben is. Miután megnyitottuk a két képet, a drótvázasról készítsünk biztonsági másolatot (*Edit → Copy*, majd *Edit → Paste → As New Document*), amelyre új objektumként rátesszük a színeset (*Edit → Copy*, majd *Edit → Paste → As New Object*). Ha a képméretnél kisebb hely van a Photo-Paint szerkesztőterületén, akkor az új objektum nem pont középre kerül, ami ugyebár nem jó. Ezt megelőzhetjük azzal, hogy akkora nagyítást választunk, amekkoránál a kép még kényelmesen elfér az ablakban, vagy ha már megtörtént az elcsúszás, akkor az *Object → Arrange → Align and Distribute* (vagy [Ctrl A]) művelettel középre igazíthatjuk az „eltévedt" objektumot (To Center of Document). Azért is érdemes akkorára csökkenteni a nagyítást, hogy elférjen a kép, mert ezután – ahogyan a Paint Shop Próban – félbe kell vágnunk a képet, pontosabban a felső objektumot. Erre a téglalap alakú kijelölőeszközt (Rectangle Mask Tool) fogjuk használni. Mivel itt is átúsztatni szeretnénk a két képet, a *Mask → Shape → Feather* művelettel létrehozzuk az „átmeneti zónát". Szélességnek (Width) állítsunk be a képmérettől függően 10–50 képpontos átmenetet, iránynak (Direction) középre (Middle) vagy kifelé irányulót (Outside), a szél (Edges) pedig legyen lineáris (Linear). A különböző értékekkel és beállításokkal kényelmesen eljátszadozhatunk, hiszen a Photo-Paint azonnal megmutatja az új maszkot. Legvégül ebben a programban is az *Edit → Clear* műveletet kell használnunk, amelyhez – nem véletlenül – szintén a [Del] billentyűt rendelték.

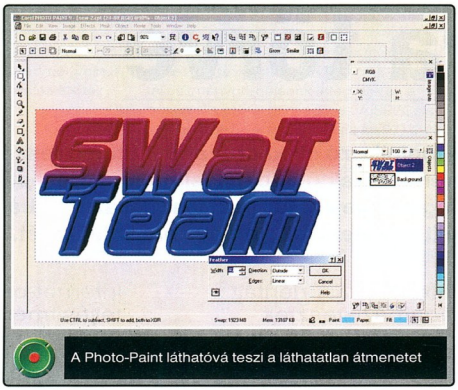

A Photo-Paint láthatóvá teszi a láthatatlan átmenetet

Animált áttűnés

A két képet nemcsak statikusan, hanem dinamikusan is egymásba úsztathatjuk. Erre a legegyszerűbb módszer, ha a két képből a varázsló (*File → Animation Wizard* vagy [Shift A]) segítségével rövid „animációt" készítünk az Animation Shopban, majd az *Effects → Insert Image Transition* művelettel animált átmenetet hozunk létre. Ez esetben a *Fade* és a különböző *Wipe* effektusok használatát javaslom.

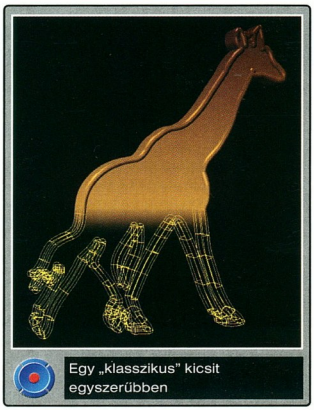
Egy „klasszikus" kicsit egyszerűbben

Valamivel szebb eredményt érhetünk el, ha a fentebb leírt módon elkészített áttűnéses képekből hozunk létre sorozatot, de az is igaz, hogy valamivel – ha nem is sokkal – több „macerával" jár. Ugyanis kihasználjuk a Paint Shop Prónak egy nagyon kellemes lehetőségét, azt hogy a kijelölőeszközre (Selection Tool) duplán kattintva megnyíló ablakban (Select Area) numerikusan is megadhatjuk a kijelölés határait. Ezek után pedig szinte csak a billentyűzetet fogjuk használni.

Az előkészítés abból áll, hogy a vágólapra kimásoljuk a drótvázas rajzot (*Edit → Copy* vagy [Ctrl C]), és ebből az Animation Shopban új animációt készítünk (*Edit → Paste → As New Animation* vagy [Ctrl V]), a Paint Shop Próban pedig új képet (*Edit → Paste → As New Image* vagy [Ctrl V]). Utóbbira rétegként ráhelyezzük a színeset (ahogyan azt fentebb már bemutattuk).

Ezután beindul a kissé monoton munka. Kétszer rákattintunk a kijelölőeszközre (és fölötte is hagyjuk az egeret, mert a rágcsálót most úgyis csak erre fogjuk használni), és kitöltjük a négy számmezőt attól függően, milyen irányú áttűnést akarunk létrehozni. Ha fentről lefelé irányulót, akkor a bal „margó" (Left) értékét nullára, míg a jobbat (Right) a kép szélességére állítjuk, és az animáció elkészültéig így is hagyjuk. Ezután a kép magasságát elosztjuk tízzel, majd a kijelölés tetejének (Top) az így kapott értéknél 10–20 képponttal nagyobbat adunk meg, az alját (Bottom) pedig a kép aljához igazítjuk – vagyis ugyanannyit írunk be, mint amekkora a kép magassága. (Jó tudni, hogy a PSP nem enged meg nagyobb értéket beírni, mint amekkora a kép fizikai mérete, pontosabban a nagyobb számokat automatikusan akkorára csökkenti. Így nem kell azzal húznunk az időt, hogy pontosan a maximális méretet írjuk be, hanem elegendő „megtámasztanunk" valamelyik számot, amíg a számmezőben a kívánt érték meg nem jelenik.)

Az [Enter] megnyomása után létrejön a kijelölés, amit azonnal meg is növelünk (*Selections → Modify → Feather* vagy egyszerűbben [Ctrl H]) annyival, mint amekkora ráhagyással létrehoztuk a keretet. Az *Edit → Clear* művelettel, pontosabban a [Del] megnyomásával kitöröljük a színes kép nem kívánt részét, megszüntetjük a kijelölést (*Selections → Select None* vagy [Ctrl D]), és a két réteget összeolvasztva kimásoljuk a vágólapra (*Edit → Copy Merged* vagy [Shift Ctrl C]). Az [Alt Tab] billentyűkombinációval átváltunk az Animation Shop programra, és a vágólapon lévő képet az aktuális (ez esetben még egyedüli) kocka után illesztjük (*Edit → Paste → After Current Frame* vagyis [Shift Ctrl L]). Az [Alt Tab] ismételt használatával visszamegyünk a Paint Shop Próhoz, hogy az *Edit → Undo* művelet (a jól ismert [Ctrl Z]) kétszeri használatával visszavonjuk a kijelölés megszüntetését és a színes kép egy részének törlését.

Ezután ismét kétszer kattintunk a kijelölőeszközre (ugye ehhez az egeret meg sem kell mozdítani), a kijelölés felső határát lejjebb toljuk annyival, amennyit az elején kiszámoltunk lépésköznek, majd [Enter], [Ctrl H], [Enter], [Del], [Ctrl D], [Shift Ctrl C], [Alt Tab], [Shift Ctrl L], [Alt Tab], [Ctrl Z], [Ctrl Z], dupla kattintás az egérrel – és így tovább egészen addig, amíg el nem érünk a kép aljáig. Ugye milyen egyszerű?

Csúcsra törve

Teljesítménytesztekkel foglalkozó cikksorozatunk utolsó része a korábban megkezdett kiszolgálórendszerek újabb teljesítménymérési eljárásaival foglalkozik, elsőként kiegészítve két további teszttel az adatbázis- és adatbázisra épülő teljesítménytesztek amúgy sem szűk körét.

Fischer Erik (erik.fischer@sun.com)

A kérdéskört áttekintő összefoglalónkat az adatbázis-kezelési tesztek után az internetes-intranetes alkalmazásokhoz és technológiákhoz kapcsolódó, majd a nagy numerikus számításigényű feladatok – a high-performance computing (HPC) alkalmazások – témakörét érintő tesztekkel folytatjuk.

TPC-W

Az 1999 végén megjelent TPC-W (legfrissebb verziója az 1.4-es) az adatbázisok egyre népszerűbb webes felhasználásának teljesítményét hivatott mérni. Minden olyan netes technika alkalmazását (például teljesítmény-kiegyenlítés, gyorstárolás stb.) megengedi, amelyek mindennapos használatban is előfordulnak, így ezekre már előre érdemes figyelni az eredmények értékelésekor.

A TPC-W modellje egy webes áruház, ahol vásárló és böngésző profilú felhasználók jelennek meg. A profilokba tartozó cselekmények típusai (a lekérdezett oldalak, keresés, regisztráció stb.) és százalékos arányaik előre adottak. Szabályozott és felülről korlátozott az egyes lekérések válaszideje, a gondolkodási és az adatbeviteli idő. A valósághű viselkedés érdekében a TPC-W megszabja a Web-oldalak grafikai tartalmát, a képek számát és az eltérő nagyságú grafikus file-ok százalékos arányát is. A teszt eredménye a másodpercenként feldolgozott webes tranzakciók száma, skálafaktora a webes áruház termékeinek száma, ami az ezer és tízmillió közötti tartományban mozog.

A teszt adatmodellje erőteljesen emlékeztet a TPC-H és a TPC-R tesztére. A TPC-W tesztek eredményeinek értékelése során érdekes információkra lehet bukkanni, ha összevetjük az adatbázis-, alkalmazási, webes és könyvtár-szolgáltatásokért felelős szerverek szoftver- és hardveradatait, valamint az alkalmazott hálózati topológiákat. A TPC-W ipari elfogadottsága jelenleg nagyon alacsony, eddig összesen 7 eredményt publikáltak.

Alkalmazásorientált adatbázistesztek

A legismertebb alkalmazásszintű adatbázisteszt az SAP SD tesztje, amely a vállalatirányítási rendszer kereskedelmi (SD) moduljának standard műveleteiből épít fel egy 18 lépéses megrendelési folyamatot. Fontos architekturális jellemzője, hogy a teszt az SAP felépítéséből adódóan kétutas és háromutas konfigurációban is elvégezhető. Az előbbi esetben az adat- és az alkalmazásszerver egyetlen gépen, míg az utóbbinál két vagy több számítógépen elosztva található meg.

Az SD teszt eredménye az óránként feldolgozott megrendelések száma. Eredménye függ az SAP verziójától, ezért az eltérő verzióval és architektúrával jellemezhető tesztek egyáltalán nem, vagy csak korlátozott mértékben hasonlíthatóak össze. Az SD teszt legfontosabb tulajdonsága, hogy a hardvergyártók SAP-méretezési algoritmusai ezeken az eredményeken alapulnak. Az SD tesztek esetében rendkívüli módon érdemes megfigyelni a rendszer válaszidejét (ez mellesleg felülről 2 másodpercben maximált is), a processzorok százalékos kihasználtságát (itt nagy eltérések mutatkozhatnak), valamint a szerverek, a processzorok számát és a felhasznált lemezterület nagyságát. Akadnak ugyanis olyan tesztek, amelyeknél a szerverfarm több mint 160 szerverből áll, de a szerverenkénti processzorok száma csak 3,5. Az ilyen valós rendszerek üzemeltetése korántsem triviális feladat.

Az SAP számos iparági és modulszintű tesztet (például gyártás, banki tranzakciók, humánerőforrás-gazdálkodás, projektkezelés) is definiál, de ezek elterjedtsége jóval alacsonyabb az SD tesztnél. Az SAP-hoz hasonlóan szinte minden, a piacon megtalálható ERP rendszer rendelkezik saját teljesítménytesztekkel.

Leggyakrabban az Oracle Applications, a BaaN és a PeopleSoft tesztjeivel lehet találkozni, de mind ismertségüket, mind elterjedtségüket tekintve jelentősen elmaradnak az SAP SD teszt mögött.

Internet-orientált teljesítménytesztek

Az Internet-orientált teljesítménytesztek közül a leginkább használatosakat a már jól ismert SPEC csoport jegyzi. A Web-szerverek teljesítményét a SPECweb99 méri. E teszt hibrid, modelljének paramétereit valós Web-szerverek file-jainak és naplófile-jainak elemzései alapján alakították ki. A SPECweb99 specifikálja az eltérő nagyságú (1, 10, 100 Kbyte és 1 Mbyte) és tartalmú Web-oldalakra, dokumentumokra és képekre vonatkozó lekérdezések százalékos arányait. Tartalmazza és kezeli az eltérő népszerűséget, sütiket (cookie) alkalmaz, modellezi a felhasználói regisztráció és a reklámbannerek okozta terhelést adott eloszlás szerint. A SPECweb99 teljesítményének mértéke a maximális párhuzamos kapcsolatok száma az átviteli sávszélességre (kb. 40 Kbyte/s) és a hibaszázalékra (1%) adott korláton belül, három futtatás eredménye alapján. Akárcsak az összes többi SPEC teszt

A standard SAP SD teljesítményteszt lépései

0. Bejelentkezés (logon)
1. Nyitó képernyő
2. nva01 tranzakció hívása (megrendelés)
3. Első képernyő
4. Második képernyő
5. [F11] – mentés
6. nvl01 tranzakció hívása (szállítás)
7. Első képernyő
8. [F11] – mentés
9. nva03 tranzakció hívása (rendelés megjelenítése)
10. [Enter]
11. nvl02 tranzakció hívása (szállítás módosítása)
12. [F9]
13. nva05 tranzakció hívása (megrendelési lista)
14. [Enter]
15. nvf01 tranzakció hívása (számla)
16. [F11] – mentés
17. nend tranzakció hívása
18. Kijelentkezés (logoff)

esetében, a SPECweb99 és a korábbi SPECweb96 eredményei nem hasonlíthatóak össze az eltérő modell miatt. A SPECweb tesztek eredményeinek értékelésekor a válaszidők és az átviteli sávszélesség értékének tanulmányozásán túl a hálózati topológia (interface-ek száma és sávszélessége), a lemezek és lemezvezérlők számának összevetése a legfontosabb. Érdemes az operációs rendszer és a Web-szerver-szoftver finomhangolási paraméterei között is bogarászni, meglepő beállításokat találhatunk a gyorsítótáraknál és a moduloknál.

A 2001 elején bejelentett SPECmail2001 célja egy rendszer teljesítményének mérése levelezőszerver-környezetben.
A benchmark a tipikus Internet-szolgáltató koncepciójára épül, a definiálása alapján a felhasználók csak néhány és viszonylag kis méretű levelet (átlagosan 25 Kbyte-osakat, de az 5 Kbyte–2 Mbyte intervallumban meghatározott eloszlás szerint) fogadnak, illetve küldenek. A teszt a POP3 protokollt használja és a szimulált felhasználók döntő többsége (90%) 56 kbit/s-os modemen éri el a rendszert – vagyis a kliensek sávszélessége erőteljesen korlátozott. A SPECmail teljesítménye a fogadott-elküldött levelek száma percenként, több megszorító kritérium mellett. Egy levél fogadása vagy küldése nem léphet túl egy küszöbértéket, a válaszidők a felhasználók esetében nem nőhetnek 5 s fölé az esetek 95%-ában és a hibák aránya nem haladhatja meg az 1%-ot. A SPECmail2001 legnagyobb hiányossága, hogy a napjainkban elterjedő webmail szolgáltatásokat és a teljesítményigényes, de kiemelkedő szolgáltatásokat nyújtó IMAP4 megoldásokat nem képes mérni.

A SPEC egyik legöregebb tesztje az igazi kövületnek számító LADDIS hálózati file-rendszer terhelési profilból kialakított SPECsfs. E teszt az NFS protokollt használó file-kiszolgálók teljesítményét méri, aktuális verziója a SPECsfs97. A teszt terhelése úgy ezer szerver statisztikai adataiból alakult ki – vagyis újabb hibrid teszttel állunk szemben. A terhelés tartalmazza a tipikus file-rendszerbeli műveletek, és file-méretek elosztását is az 1 Kbyte–1 Mbyte tartományban, de erősen profilálva a kisebb méretek irányába. A SPECsfs támogatja mind az NFSv2, mind az NFSv3 protokollt TCP és UDP transzport felett. A mérendő NFS protokoll verziójához igazodóan két eredményt különböztünk meg, az sfs97.v2-t és az sfs97.v3-at. A teszt mérőszáma a maximális átvitel és a válaszidő (a rendszer átviteli teljesítménygörbéjének integrálja és a maximális átvitel hányadosa). A SPECsfs időben eltérő verziói, illetve az sfs97.v2 és az sfs97.v3 eredményei nem hasonlíthatóak össze egymással. Az eredmények csalafintaságai itt is a lemezalrendszerek, lemezek és lemezvezérlők adatai között keresendőek. Az sfs teszt mára kiöregedett, várhatóan újabb verziója érkezik a SPEC csoporttól.

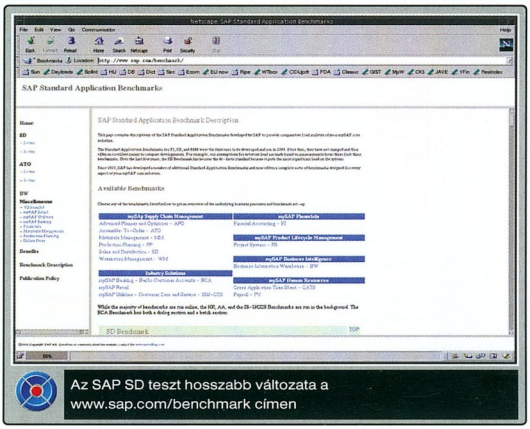

Az SAP SD teszt hosszabb változata a www.sap.com/benchmark címen

A SPEC Internet-orientált teljesítmény mérésére szolgáló utolsó tesztje a SPECjbb, amely átmenetet képez az adatbázisteszt és a netes teljesítménytesztek között, a TPC-W-hez hasonlóan. A SPECjbb modelljét a TPC-C inspirálta és az IBM BOB teljesítménytesztjének utódja. A rendszer háromutas, és teljesen Java nyelven írták, de front-end és adatbázis back-end része oly kevésbé jelentős, hogy az adatbázis háttér Java osztályok és objektumok bináris fája. A teszt valódi hangsúlya ennek megfelelően a közbülső, middleware rétegen van. A feladat természetéből adódóan a teszt nem a grafikus felület, a lebegőpontos számítások vagy az EJB alkalmazások mérésére hivatott. A teszt áruházai (TPC-C analógia) egyenként 22 Mbyte adatot tartalmaznak. A teszt eredménye az átvitel (művelet/s) a legmagasabb átvitelű áruházszám esetében.

Numerikus alkalmazások

A HPC rendszerek teljesítménymérése általában tényleges felhasználói teszteken alapul, hiszen ezen a területen a legfontosabb egy adott alkalmazás maximális teljesítményének elérése. Ennek ellenére akadnak kezdeményezések – a SPEC két tesztet is definiál, a SPEChpc96-ot és a napjainkban megjelent SPEComp2001-et. A hpc96 három részből álló (szeizmikus számítások, kémiai és éghajlati modellek) hibrid, kompozit teszt 4 eltérő méretű feladattal. A tesztek mind soros, mind párhuzamos rendszereken futtathatóak, és az iparban elterjedt PVM, MPI interface-eket és az OpenMP deklarációkat használják. A hpc96 teszt mérőszáma az átvitel, vagyis egy 24 órás időszak alatt lefuttatható tesztek száma. A SPEComp teszt alapvetően a CPU2000 módosítása, 12 alkalmazást tartalmaz, ebből 9 Fortran és 3 C nyelvű. A programok OpenMP direktívákkal tuningoltak és két méretben (M és L) állnak a tesztelő rendelkezésére. Az OpenMP feladata, hogy hatékony és automatikus párhuzamosítást támogasson nyelvfüggetlen módon. A teszt a SPECCPU-hoz hasonlóan mind a két méretben alap- és csúcseredményeket is megad.

A HPC tesztek egyik kiemelkedően érdekes és hasonlóképp egyszerű tesztje a STREAMS, amely óriási mátrixokkal végez egyszerű műveleteket. Alapvetően 4 műveletet (mátrixmásolás; konstanssal való szorzás; összeadás és konstanssal való szorzás; majd összeadás) definiál, de a feladatok mérete olyan nagy, hogy valójában nem a számítógép numerikus teljesítményét, hanem az összeköttetés kihasználható sávszélességét méri. A teszt adatai között tallózva megdöbbentő tényeket lehet felfedezni. A hardvergyártók által közreadott aggregált busz-sávszélességek és a valóság jelentősen eltér egymástól. A hardvergyártók 16–64 processzoros rendszereinek aggregált sávszélessége és a teszt által mért valódi értékek aránya pár kivételtől eltekintve a 25–50%-os tartományban mozog...

Sorozatunk utolsó és leggyakrabban vitatott HPC teljesítménytesztje a LINPACK, amely egy LU mátrixfaktorizációs eljárással megoldott lineáris egyenletrendszer során elérhető maximális teljesítményt méri. A feladat kódja erőteljesen függ a számítógép architektúrájától, például a csomópontok számától. A LINPACK teljesen mesterséges teszt, pontosan ez adja leginkább vitatott jellemzőjét. Egyik legizgalmasabb paramétere a mért és az elméleti teljesítmény hányadosa, amely átlagosan 50–75%, de különösen a vektorprocesszoros szuperszámítógépeknél akár 98%-ot is elér.

Linuxon is DivX dívik

A videózás, főképpen a DVD-, illetve DivX-lejátszás a windowsos számítógépek kiváltságaként vált ismertté. Ennek oka talán az lehet, hogy míg a Windowst felkészítették a multimédiás alkalmazásokra, addig a Linux sokáig csak karakteres üzemmódban működött.

Nagy Zoltán

Szerencsére a linuxosoknak nem kell sokáig nélkülözniük a filmeket munka közben. Eddig sem volt teljesen mozimentes a Linux világa, hiszen MPEG file-okat már több-kevesebb sikerrel le lehet játszani – viszont a számítógépes világ erősen a DVD és a DivX felé halad. A legnagyobb probléma az, hogy az ezek lejátszásához szükséges dekódolószoftverek csak windowsos platformon állnak rendelkezésre, hiszen elsősorban ezekhez fejlesztik. Szerencsére néhány ígéretes projekt hamarosan áthidalja ezt a problémát. Ezek közül próbáltam ki néhányat.

Mplayer

Az egyik legjelentékenyebb próbálkozás a hazai fejlesztők által készített Mplayer nevű program. Jó példa arra, hogy nem szabad a külső alapján ítélni, hiszen nincs kezelőfelülete, „csak" konzolról lehet indítani. Ez viszont megadja a lehetőséget arra, hogy bárki készíthessen hozzá felületet. A program által támogatott videoformátumok:

- VideoCD – akár közvetlenül CD-ről, akár file-ból, vagy akár a CDRWin által készített .bin kiterjesztésű CD-image file-ból.
- DVD, közvetlenül lemezről lejátszva. A kódolt lemezekhez (sajnos a többségük ilyen...) szükség van a libcss könyvtárra is (az mplayer csomag nem tartalmazza).
- MPEG 1/2 System Stream (PS) és Elementary Stream (ES).
- AVI file-ok – ezen belül DivX, Microsoft MPEG-4, Intel Indeo 4.1 és 5, Cinepak Video, Microsoft Video 1, MJPEG, Windows Media Video 7 és DV formátum. Problémákkal, de működik az Intel Indeo 3.1 és 3.2, a HuffYUV, az Asus V1 és V2 formátum is.
- ASF 1.0.

Az Mplayer a fenti formátumokat nem csak file-ból, hanem stdin bemenetről vagy hálózatról (HTTP protokollon keresztül) is le tudja játszani, így például be lehet állítani a böngészőknek, hogy a Web-oldalba beágyazott videofile-okat ezzel a programmal játsszák le.

Telepítéséhez – a fordításhoz – szükség van a kernel és az X dev csomagokra. Hogy pontosan mire van szükség, azt az Mplayer letöltése és kibontása után a ./configure script fogja megmondani – jelzi, ha valami hiányzik. Érdemes figyelni arra, hogy valamilyen megjelenítőeszközt találjon, mert lefordul anélkül is, csak nem lesz kép :).

A használható megjelenítők:

- X11 – opcionálisan az SHM kiterjesztéssel.
- Xv(ideo) – az X11 Xvideo kiterjesztése, overlayként működik, támogatva a grafikus kártya hardveres overlay módját.
- gl – OpenGL üzemmód, amely a képméretnek megfelelő textúrát csinál és abban jeleníti meg a filmet. Utah-GLX-szel, Matrox és Ati Radeon kártyákkal működik. Sajnos nem kompatibilis az Nvidia bináris X11-meghajtójával (illetve az nem kompatibilis vele).
- DGA – az X11 Direct Graphics Access kiterjesztése, ez lehetővé teszi, hogy a program az X szervert kikerülve közvetlenül a képpuffer memóriába írjon. Két verziója van, a DGA1-et az X 3.x.x. használja, a DGA2 a 4.x.x-ben található meg. Érdemes az utóbbit használni, mert képes felbontás- és színmélységváltásra. A DGA mindig teljes képernyőn játszik le úgy, hogy a film méretének megfelelő felbontásra váltja át a képernyőt, elkerülve ezzel a szoftveres átméretezés okozta problémákat. A használható felbontásokat az XF86Config-ban lévő modline-okból „lesi" ki, vagyis itt célszerű megadni alacsony felbontásokat is (320x240, 640x480 stb), olyanokat is, amelyeket egyébként nem használnánk az X11-ben. Ha van elég videomemória, akkor duplán pufferelt üzemben is tud működni – amíg az egyik kép éppen látszik, a másik már készül a háttérben, majd cserélnek. A dupla pufferelés alaphelyzetben ki van kapcsolva, mert számos konfigurációnál jelentősen csökkenti a teljesítményt. Viszont dupla pufferelés nélkül nincs OSD. A DGA módszer lényege, hogy a képpuffert a processz memóriaterületére lapozza, ezért használatához vagy rootként, vagy a suid bitet beállítva kell futtatni az Mplayert. Utóbbi biztonsági okokból nem ajánlatos.

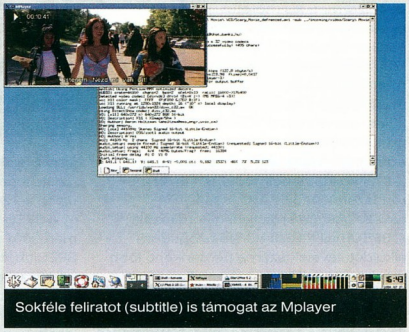

Sokféle feliratot (subtitle) is támogat az Mplayer

- SDL – Simple Directmedia Layer. Hasonlít a Microsoft-féle DirectDraw-hoz, egyre népszerűbb programozási felület. Az SDL nagy előnye, hogy többplatformos (Windows alatt is létezik), így könnyebb a játékok átültetése e két népszerű operációs rendszer között. Az Mplayer 1.1.7-es verziója támogatja a szoftveres átméretezést, az 1.1.8-as már használja a hardveres gyorsítást az Xvideón keresztül, de legcélszerűbb az utolsó, 1.2-es verziójának telepítése. Ennek legérdekesebb újítása az aalib használata, amely szöveges módú megjelenítést tesz lehetővé. Nem állítom, hogy tökéletes minőségben élvezhető így egy mozifilm, de a történéseket nyomon lehet követni, és még az is belenézhet a filmekbe, akinek csak karakteres terminál jutott. No és poénnak sem utolsó...
- fbdev – általános képpuffer használata, ha a grafikus kártya támogatja a VBE 2.0-t, és a kernelbe bele lett fordítva a képpuffer támogatása.

- mplayer.dev.hu/homepage/
- xine.sourceforge.net/
- xmps.sourceforge.net/
- CD1/linux/video

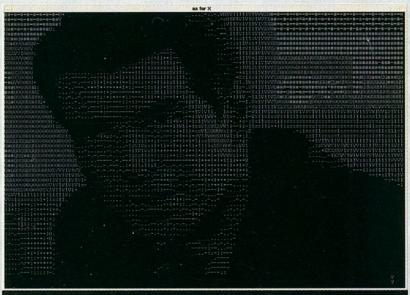

Kifejezetten érdekes karakterekből kirajzolt filmet nézni

● svga – SVGAlib használata, ha már más nincs.

Az Mplayer által támogatott hangkimenetek: OSS meghajtó; SDL hang; natív ALSA meghajtó (a 0.9-es verzió hibás!); natív ESD meghajtó; Sun audiomeghajtó.

Nagyon fontos még egy csomag – nem közvetlenül az Mplayerrel jön, viszont enélkül korlátozottak a lehetőségek. Ez a csomag tartalmazza a Windows alatt használatos kodekeket. Letöltés után ezeket a /usr/lib/win32 könyvtárba kell kicsomagolni.

A configure program elvileg automatikusan detektálja az adott gépen rendelkezésre álló lehetőségeket, de ezeket lehet forszírozni is, ennek lehetőségeiről a *./configure –help* nyújt információkat. Ha ezek megvannak, jöhet a *make*, majd rootként a *make install*. Ezzel még nincs kész, a home könyvtárban létre kell hozni egy .mplayer könyvtárat, ebbe a forrás DOC könyvtárából be kell másolni a codecs.conf nevű file-t, amely tudtára adja a lejátszónak, melyik típusú file-okhoz melyik kodeket kell használnia. Ha frissítjük a programot, ne felejtsük el, hogy ezt a file-t is frissíteni kell! Ha feliratokat is szeretnénk a filmekhez, érdemes az mp_font2.zip file-t kicsomagolni a .mplayer/font könyvtárba. Ezek nélkül is működik a program, de akkor nincs OSD, és ami nagyobb probléma, nincsenek feliratok sem. Telepítés után elsőnek érdemes kiadni az *mplayer -vo help* parancsot, erre kilistázza a használható megjelenítési opciókat. Érdemes kipróbálni mindegyiket, figyelve, melyik eredményezi a legzökkenőmentesebb lejátszást.

Az Mplayer kezelése kissé nehézkes, mert parancssorból kell paraméterezni. Ennek viszont az az előnye, hogy nyomon követhető a működése – a program folyamatosan jelzi, hol tart a lejátszásban, milyen a kép és a hang egymáshoz képesti késleltetése, mekkora processzorterheléssel jár a dekódolás, a megjelenítés stb. A fejlesztése folyamatos, így egyre gyorsabb, megbízhatóbb lesz a lejátszó, érdemes gyakran látogatni a nethelyét.

XMPS

Az XMPS nevében is, küllemében is hasonlít az XMMS MP3-lejátszóhoz – az meg a windowsos WinAmpra hajaz... Ebből következik, hogy saját grafikus felülete van, műsorlistával és más nyalánkságokkal. Emellett parancssorból is indíthatjuk és paraméterezhetjük, ha erre van szükségünk. A felépítése plug-in rendszerű, így könnyen bővíthető új képességekkel, legyen az valamelyik file-formátum felismerése, vagy új megjelenítési mód. Az Mplayerrel ellentétben nem csak forrásban terjed, így például része a Debian Woody disztribúciónak, és rpm-ben is letölthető.

Az alapprogrammal azonban még nem sokra megyünk, a minket érdeklő DivX formátumot így még nem tudja lejátszani. Ehhez le kell tölteni egy plug-int, amely képes betölteni a Win32-es kodekeket (ugyanazokat, mint az Mplayer). Alternatív megoldásként letölthetjük és telepíthetjük az OpenDivX plug-int is.

A megjelenítéshez SDL-t használ, támogatja a standard RGB-t szoftveres skálázással – valamint a hardveres YUV overlayt, hardveres skálázással, ha 4-es X szervert használunk. Ebből adódóan nincs gond a megfelelő kimeneti rendszer megválasztásával :). A telepítéséhez szükség van a GTK+ 1.2.2, valamint az SDL 1.1.6 vagy frissebb verziójára.

Használata egyszerű, kényelmes kezelőfelületének köszönhetően. A csúszkával könnyen lehet mozogni filmen belül is, a lejátszást vezérlő gombok egyértelműek. Az új KDE2-vel valamiért nem fér össze, így az alatt nem érdemes próbálkozni a futtatásával.

Ígéretes szoftver – a probléma csak az, hogy január óta nem változott a fejlesztésének állapota, ami nem túl biztató. Mindenesetre nem árt kipróbálni, főleg egyszerű kezelhetősége miatt.

Xine

Talán nem meglepetés, hogy ez a program is a Win32-es kodekeket használja a DivX-lejátszáshoz. Ezenfelül ismeri az MPEG-1 és az MPEG-2 formátumot, valamint VideoCD-t és DVD-t is le tud játszani – utóbbiból csak a nem kódolt filmeket. A megjelenítés szoftveres, vagy az X11 Xvideo bővítésén keresztül történik – utóbbihoz XFree86 4.x kell. Van egy viszonylag egyszerű kezelőfelülete is, amely megkönnyíti a file-ban való manőverezést, viszont egyáltalán nem teszi egyszerűvé a lejátszandó file betöltését, az sokkal egyszerűbb parancssorból.

Az XMPS fő előnye a kezelőfelülete – még ha kissé egyszerű is

Sajnos számos file-on fennakad, olyanokon, amelyekkel más programok könnyen boldogulnak. Előfordult, hogy nem volt hang, vagy éppen kép. A stabilitása is hagy kívánnivalót maga után, gyakran elszáll lejátszás közben, kiváltképp keresés (seek) után.

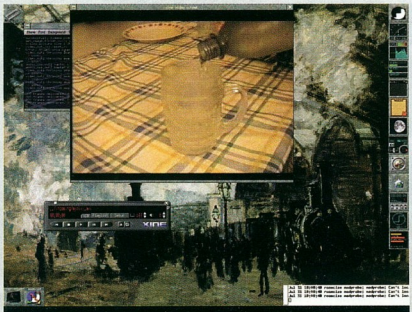

Jócskán bugos még, de ígéretes program

●

Talán látható, hogy az Mplayert kedvelem leginkább. Nem csak azért, mert hazai fejlesztés (persze ez sem közömbös), inkább azért, mert jól használható, stabil, és fokozatosan fejlődő lejátszó – érdemes nyomon követni a sorsát.

A megoldás kéznél van!

Az új felhasználók körében gyakran okoz problémát a Linux grafikus felületének, az X Window Systemnek a beállítása. Az alábbiakban bemutatjuk, hogyan lehet gyorsan és egyszerűen működésre bírni.

Garzó András
(garzoand@interware.hu)

Manapság a Linux-disztribúciók többsége arra törekszik, hogy a felhasználóknak egyszerűen használható, de főképp egyszerűen telepíthető és beállítható rendszert nyújtson. Közülük többhöz magyar nyelvű, grafikus telepítőt is kapunk. Ezek segítségével tulajdonképpen gyerekjáték felpakolni a Linuxot a gépünkre. A mai telepítők egyszerű használhatóságuk mellett arra is képesek, hogy feltérképezzék gépünket, és automatikusan felismerjék hardveregységeinket, például a hang-, a video- és a hálózati kártyát.

Hogy egy rendszer felhasználóbarát legyen, annak alapvető feltétele, hogy legyen grafikus felülete. A telepítő általában lehetőséget ad rá, hogy még a telepítés befejezése előtt beállíthassuk az X-et. Optimális esetben felismeri mind a videokártya, mind a monitor paramétereit, így nekünk csak az [Enter]-t kell szorgalmasan nyomogatnunk. Az is előfordulhat viszont, hogy hibásan vagy egyáltalán nem ismeri fel ezeket a hardverelemeket. Ilyenkor kézzel kell beállítanunk a grafikus rendszert. Nem kell megijedni, ez sem bonyolult művelet, hiszen szintén grafikus környezetben, egérrel dolgozhatunk. Sőt egyes disztribúciók saját alkalmazást is fejlesztettek erre a célra, amellyel még könnyebben elboldogulunk.

Az alábbiakban elsősorban a Red Hat-alapú (például Mandrake, SuSE) disztribúciókra támaszkodtunk.

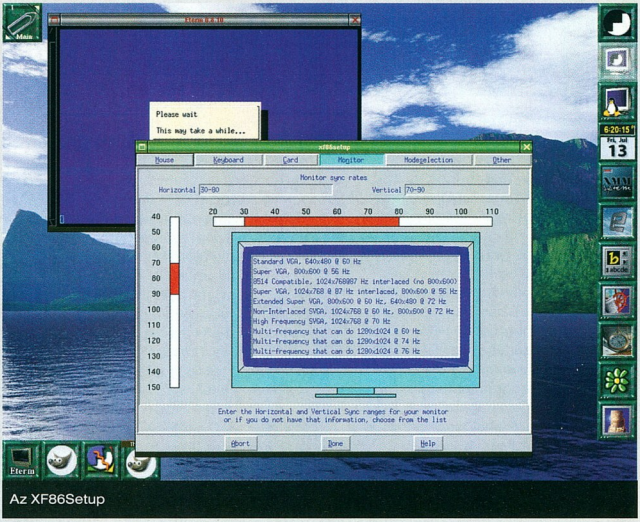

Az XF86Setup

Az X alapjai

Mindenekelőtt tisztáznunk kell egy-két dolgot. Az X kliens–szerver felépítésű. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a grafikusrendszer két fő részből áll: X szerverből és X kliensekből. A megnevezés ne tévesszen meg senkit: ezeknek semmi közük a hálózati kliensekhez és szerverekhez!

X klienseknek a grafikus felületen futó alkalmazásokat szokás nevezni – pontosabban az alkalmazásoknak azt a részét, amelyik a grafikus megjelenítésért felel.

Az X szervernek az a feladata, hogy biztosítsa a számítógépünk hardvere és az X kliensek közötti kommunikációt. Az X kliens ugyanis nem férhet hozzá közvetlenül a hardveregységekhez (például a videokártyához), mindent csak az X szerveren keresztül és annak felügyelete alatt használhat. A dolog fordítva is működik: az X szerver kezeli le a beviteli eszközökről érkező eseményeket (például egy egérgomb lenyomása), majd az esemény megtörténtét jelzi az X kliensnek.

Csak az X szerver kommunikál közvetlenül a hardverrel, ezért hardverspecifikusnak kell lennie. Mindegyik, programozásukban gyökeresen eltérő grafikuskártya-családhoz külön X szerver tartozik.

Szólnunk kell még az ablakkezelőkről (window manager). Ez durva közelítéssel nem más, mint a parancsértelmezők grafikus megfelelője. Az ablakkezelők határozzák meg azt, hogyan nézzenek ki az ablakok és a menü, és velük indíttathatjuk el a kívánt alkalmazásokat. A Windowsoknak saját, beépített ablakkezelőjük van, amit csak némi csalással lehet lecserélni. Az X-ben viszont a rendszer teljesen különálló részét képezi, így mindegyik felhasználó kiválaszthatja magának a neki tetsző ablakkezelőt. Legnépszerűbbek az fvwm, az AfterStep, az Enlightment, a Sawfish és a WindowMaker.

Sok felhasználónak azonban nem tetszett, hogy a Unixokra nincs egységes grafikus kezelőfelület, mindegyik gépen máshogyan kell végrehajtani az alapműveleteket. Ez ugyanis hátráltatta a Unix térhódítását. Ezért született meg a CDE (Common Desktop Environment), amely máig a legelterjedtebb egységesített grafikus felület a Unix világában. Noha a CDE-t Linuxra is átültették, nem sikerült jelentős felhasználótábort nyernie. Az igazi áttörést a KDE (K Desktop Environment), majd kicsit később a GNOME (GNU Object Model Environment) érte el. A Linux világában e két kezelőfelület a legelterjedtebb, más Unix-változatokra is átírták ezeket. A KDE-nek beépített ablakkezelője van. A GNOME-nak nem, de sok ablakkezelő teljesen ki tudja használni a GNOME által

nyújtott szolgáltatásokat – például a Sawfish, az Enlightment és a WindowMaker.

Szinte az összes disztribúciónak része a KDE és a GNOME is. Hogy a kettő közül melyiket használjuk, az ránk van bízva. Érdemes mindkét rendszert telepíteni, hogy például a KDE alá fejlesztett programokat is futtathassuk GNOME felületen. (Mindez persze nem szükséges ahhoz, hogy eredményesen üzembe tudjuk helyezni grafikus rendszerünket, de nem árt, ha tisztában vagyunk az általunk használt eszköz múltjával.)

A mostani felhasználóbarát disztribúciók mindig előre beállított grafikus rendszerrel települnek, azaz ha sikerül elindítanunk az X-et, akkor már beállított, működőképes és könnyen konfigurálható felület tárul elénk. A használni kívánt ablakkezelőt a GNOME-ban, illetve a KDE Control Centerben tudjuk beállítani.

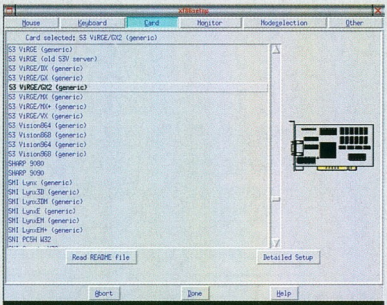

Jelöljük ki videokártyánkat a listában, és az alkalmazás automatikusan kiválasztja hozzá a megfelelő X-szervert

Sötét problémák

Térjünk vissza eredeti témánkhoz! Mi a teendő akkor, ha a telepítés során nem tudtuk helyesen beállítani grafikus rendszerünket? Kis kellemetlenséget okozhat, ha a telepítés utolsó szakaszában jóváhagytuk, hogy a grafikus felület automatikusan elinduljon a rendszer indításakor. Ha az X nincs helyesen konfigurálva, akkor a Linux betöltése után csak egy feketén villogó képernyőt fogunk látni. Ettől könnyen megszabadulhatunk a [Ctrl Alt F1] billentyűkombináció lenyomásával. Hatására megkapjuk a szöveges Linux konzolt (a későbbiekben is használhatjuk ezt a billentyűkombinációt a grafikus felületről a szöveges konzolra való átlépéshez).

Ezután indítsuk újra a rendszert – [Ctrl Alt Del] –, majd a Linux bootkezelőjének (LILO) elindulását követően gépeljük be a következőt: *linux init 2*. Most a rendszer betöltését követően nem fog automatikusan elindulni az X.

Jelentkezzünk be rootként. Az X beállításai szövegfile-ban tárolódnak. Ezt a legtöbb disztribúcióban az /etc/X11/XF86Config néven találhatjuk meg. Aki kedvet érez hozzá, szerkesztheti kézzel is ezt a file-t szövegszerkesztőben, de az X beállításához létezik ennél sokkalta könnyebb megoldás is. Egyes disztribúciókban (például a Red Hat és a SuSE) külön alkalmazást találunk az X beállításához. A Red Hatét az *Xconfigurator* paranccsal, a SuSE-jét pedig a *sax* paranccsal tudjuk elővarázsolni.

Az alábbiakban azt a módszert mutatjuk be, amellyel mindegyik disztribúció alatt könnyen és gyorsan beállíthatjuk az X-et. Ehhez az X saját grafikus beállítóprogramjára,

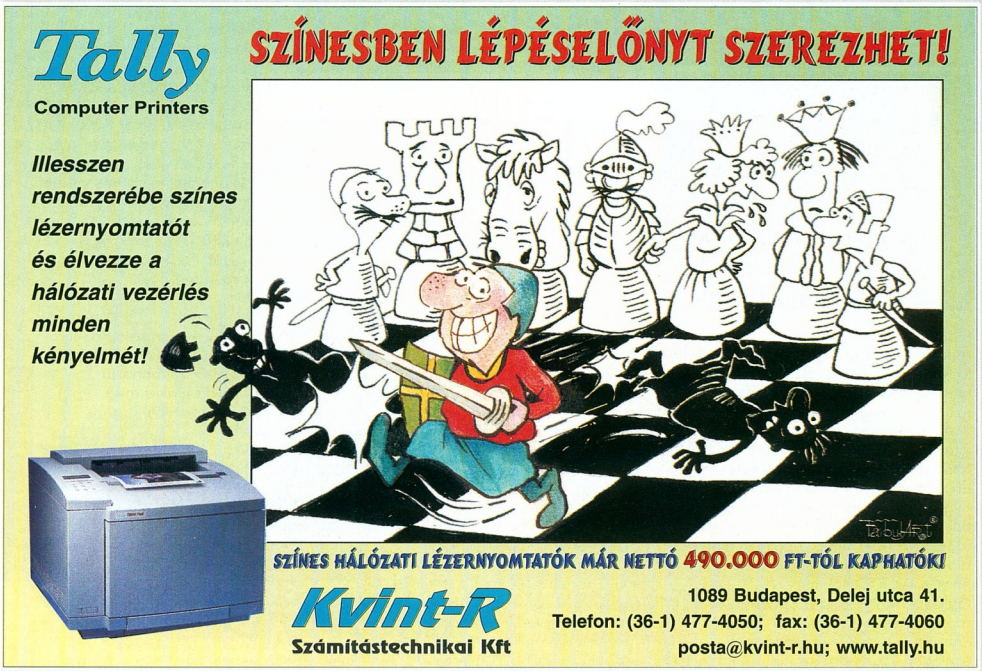

az XF86Setupra lesz szükségünk, amelyet az összes disztribúcióban megtalálunk. Ha nem telepítettük a rendszerrel, akkor ezt utólag is megtehetjük, például rpm-es rendszer esetén az *rpm -ivh –force XFree86-XF86Setup-** paranccsal.

Az is előfordulhat, hogy a rendszer telepítésekor tévesen adjuk meg – vagy a rendszer rosszul ismeri fel – a videokártyánkat, és ezért más X szerver települt a gépünkre, mint amit használnunk kellene. Az XFree-SVGA X szerver tartalmazza a legtöbb videokártya támogatását, legtöbb esetben ezzel is kompatibilis a hardverünk. Ha azonban létezik kifejezetten a mi videokártya-családunkhoz írt X szerver, akkor érdemes azt használnunk. Ha bizonytalanok vagyunk, hogy melyik X szerver kéne nekünk, a legegyszerűbb, ha az összeset telepítjük: *rpm -ivh –force XFree-**. Ez ugyan kicsit helypazarló megoldás, de biztos,hogy nem lesz több problémánk az X szerverrel.

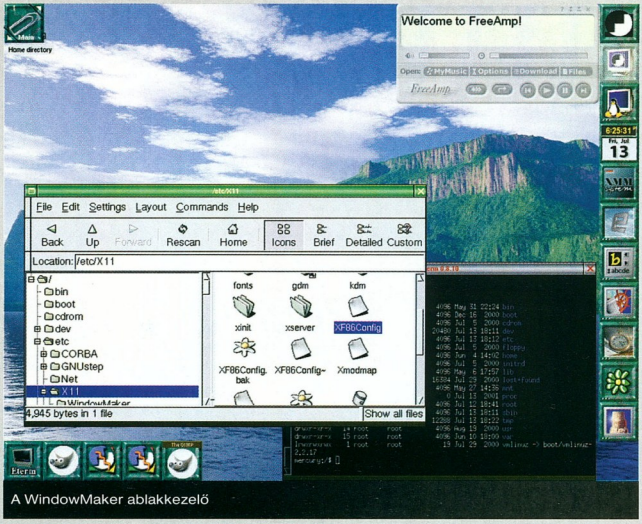

A WindowMaker ablakkezelő

Finomhangolás

Most már elindíthatjuk a konfiguráló-programot az *XF86Setup* paranccsal. Ez az alkalmazás olyan grafikus módot használ, amit a VGA szabványnak

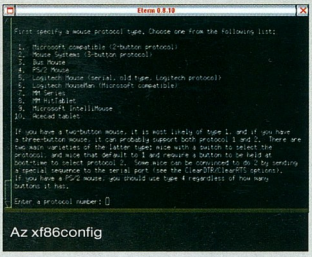
Az xf86config

megfelelő összes videokártya támogat. Megjegyezzük, hogy az XF86Setup használatához az XFree-VGA16 X szervert is telepítenünk kell.

Az első kérdés, amit a konfiguráló intéz hozzánk az az, hogy kívánjuk-e használni a már meglévő beállításokat? Erre a kérdésre válaszoljunk nemmel.

Először is egerünk tulajdonságainak beállításával kell megküzdenünk. Ha rögtön az XF86Setup elindítása után tudjuk használni az egeret, akkor ezzel nem is kell a továbbiakban foglalkoznunk. Ha azonban nem, akkor az alkalmazás nem ismerte fel az eszközt. A grafikus rendszer alatt általában azért nem szokott működni az egér, mert rossz protokoll vagy eszközfile van beállítva. Protokollnak az esetek döntő többségében megteszi a „Microsoft" is, kivéve ha különleges egeret használunk. Eszközfile-ként általában a /dev/ttyS0-t (COM1) vagy a /dev/ttyS1-t (COM2) kell megadnunk, PS/2-es egérnek pedig a /dev/psaux-t. Ha egyikkel se működne, akkor a /dev/gpmdata-val érdemes megpróbálkozni.
Érdemes még szólnunk az *Emulate3Buttons* gombról, amellyel egerünk harmadik gombjának emulálását tehetjük lehetővé.
A többi opciót nyugodtan hagyhatjuk az alapértékén. Ezután nyomjuk meg az *Apply* gombot, hogy érvényesítsük az új beállításokat. Ha minden jól csináltunk, most már itt is működnie kell az egérnek.

A következő „nagy falat" a videokártya beállítása. Amint belépünk ebbe a menüpontba, a grafikus kártyák széles választéka tárul elénk. Ha köztük megtaláltuk a kártyánkat, akkor csak kattintsunk rá a listában, és a program automatikusan kiválasztja nekünk, melyik X szervert kell használnunk hozzá. Ha netán nem telepítettük volna a szükséges X szervert, akkor erre az XF86Setup külön felhívja a figyelmünket.

De nem mindig találjuk meg a listában a gépben lévő kártyatípust. Ilyenkor nyomjuk meg a *Detailed Setup* gombot, és válasszuk ki a használni kívánt X szervert. Ha nem tudjuk, melyik a legmegfelelőbb, akkor először próbálkozzunk az *SVGA*-val.

Ebben a menüpontban a többi opciót hagyhatjuk alapbeállításon, a *Video RAM*-nál válasszuk ki a *Probed*ot, kivéve ha tudjuk, hogy pontosan mennyi memória van a videokártyán – utóbbi esetben jelöljük ki a megfelelőt a listából.

Következik a monitor beállítása. Itt csak két adatra van szükségünk: a vízszintes és a függőleges frekvenciára. Ezeket az értékeket a monitorhoz mellékelt leírásban találjuk meg. A *Modeselection* menüpontban adhatjuk meg a kívánt felbontást és színmélységet.

Ha mindennel készen vagyunk, kattintsunk a *Done* gombra. Ezután az XF86Setup tesz egy kísérletet a grafikus felület elindítására, már az új beállításokkal.
Ha ismét sötéten villódzó képernyő fogad minket, nyomjunk [Ctrl Alt Backspace]-t, majd nézzük át még egyszer, hogy mindenhol jó beállításokat adtunk-e meg.
Ha a grafikus felület rendben megjelent, akkor mentsük el a beállításokat, és visszatérve a konzolba adjuk ki a *startx* parancsot.
Most már gond nélkül kell futnia a grafikus rendszernek.

A Linux újraindítását követően ismét automatikusan elindul az X (már ha így állítottuk be a rendszer telepítése során), és a rendszer felállása után a grafikus bejelentkező (a kdm vagy a gdm) fogad majd minket.

62-48=14

14 lap/perc
gyors

olcsó

OP 14 nyomtatócsalád: 14e,14ex,14i,14i/n
tökéletes

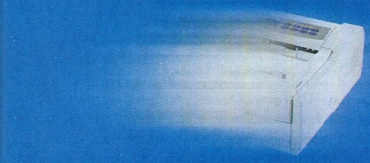

AZ OKI SYSTEMS MAGYARORSZÁG KFT. MINDEN 1999. JANUÁR 1-TŐL ÁLTALA FORGALOMBA HOZOTT LAPNYOMTATÓJÁNAK LEVILÁGÍTÓEGYÜTTESÉRE (LED FEJ) ÉLETTARTAM-GARANCIÁT VÁLLAL.

Oki, Network Solutions for a Global Society

OKI

OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. Telefon 327 4070 Fax 327 4076 e-mail: oki@nyomtato.com **www.okihu.hu**

OKI SHINRAI PARTNEREINK – VISZONTELADÓK · BUDAPEST: DATEN KONTOR TRADE KFT. 203-9302 • DUNA ELEKTRONIKA KFT. 237-7299 • FLAG INFORMATIKAI RT. 383-0155 • FOXART KFT. 452-1070 GRÁNÁTALMA TEAM KFT. 315-1797 • HUMANSOFT KFT. 270-7621 • KVENTA KFT. 269-5262/190 • MINOR RENDSZERHÁZ RT. 436-3029 • MŰSZERTECHNIKA RENDSZERHÁZ KFT. 4329-477 PRINTREX BT. 30/900-6963 • PROFESSZIONÁL KFT. 216-5300 • PUB KFT. 351-8409 • SENZOR KFT. 347-5083 • SPRINT COMPUTER KFT. 210-4835 **DEBRECEN**: TRACO-D KFT. 52/500-424 **EGER**: ANSYS KFT. 36/537-204 **GYŐR**: MÁSOLÓGÉPCENTRUM KFT. 96/313-008 **HÓDMEZŐVÁSÁRHELY**: DELFIN COMPUTER INFORMATIKAI RT. 62/246-810 **KECSKEMÉT**: BESTCOM KFT. 76/485-119 **MÁTÉSZALKA**: WANTEX INFORMATIKAI KFT. 44/313-555 **PÉCS**: LETTCOMP & NÉMETI BT. 72/511-184 **SOPRON**: TELECOMP KFT. 99/338-555 **SZEGED**: RODAGÉP KFT. 62/440-022 **SZÉKESFEHÉRVÁR**: ITV ALBATECH KFT. 22/500-331 **SZOLNOK**: WIN INVESTOR RT. 56/413-086 **SZOMBATHELY**: FLAG SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT. 94/501-890

PLUS

Japán első számú DLP projektorgyártója!

3 ÉV GARANCIA!

PROJEKTOROK HÁZIMOZIZÁSHOZ ÉS SZÁMÍTÓGÉPES ELŐADÁSOKHOZ

800:1 kontraszt

800 ANSI LUMEN

1,3 kg

DVD-, video- és komputerbemenet

Bérelhető is!

U3-880
639 000 Ft
+ áfa

Kérje színes katalógusunkat!

Importálja

VISION Kereskedőház
Projector Systems

H - 1095 Budapest, Soroksári út 48. • www.visionkft.hu
Tel.: 455-0696, 455-0697, 456-0275, 215-2080 • Fax: 216-8974

Alaplapok
Amptron, VEGA, Abit, Acorp, Asus

Monitorok
Daewoo, GABA 3 év garanciával!

HDD-k
Quantum, IBM, Seagate, MAXTOR, Western Digital

Faxmodemek, hangkártyák, monitor-vezérlők, CPU-k, memóriamodulok, DVD-k és CD-ROM-ok, számítógép-kiegészítők, házak, HP és Canon nyomtatók

Számítástechnikai termékek széles választékával, folyamatos raktárkészlettel állunk rendelkezésére!

ASUS

ABIT Your Reliable Partner

ACORP INTERNATIONAL

HB-Computer Kft.

számítástechnikai nagykereskedés

VISZONTELADÓKNAK

1135 Budapest,
Reitter Ferenc u. 28/a.

Tel./fax:
320-3637
239-0590

Amptron

...hogy a „nagyok" között jegyezzék!

Rixer György (RGY), Győri Ferenc (GYF)

Ments meg, Uram!

Hősök és Kalandorok

Egy olasz pap kitiltotta lelkésztársainak tartott kortárs popkultúra óráiról az általa túl szexisnek ítélt Lara Croftot. Antonio Mazzi atya Milánóban oktatja rendtársainak a modern számítógépes játékokat, akciójátékoktól a szimulátorokig, a Tomb Raider azonban fennakadt a rostán. Szokatlan módszerével Mazzi atya a fiatalok kulturális környezetét szeretné társainak bemutatni, ugyanis szerinte – és hány „erkölcsrendész" tanulhatna tőle – nem elég elítélni az erőszakos játékokat, előbb meg kell ismerni azokat. A lelkész úgy véli, e játékoknak komoly szerepük van a fiatalok életében. A Tomb Raider mélyebb megismerése azonban szerinte sok lett volna a lelkésztársadalomnak. *(GYF)*

És ne vígy minket kísértésbe...

Anonimitás a Hálón

A vak igazság

Egy kaliforniai bíróság döntése értelmében a Yahoo! nem fedheti fel a fórumain név nélkül társalgó netezők valódi kilétét. Az eljáró bíró szerint a portál nem adhatja ki az oklahomai Pre-Paid Legal Services jogi tanácsadócégről véleményt nyilvánító felhasználók nevét, amelyek kiadását a cég azért kérte, hogy kiderítse, ki szivárogtatott ki üzleti titkokat. A fórumozókat képviselő Electronic Frontier Foundation azonban azzal hárította el a keresetet, hogy a netezők csupán alkotmányos jogaikat gyakorolták, amikor kritizálták a vállalatot, a Pre-Paid pedig megpróbálta elhallgattatni őket. Egyes hazai Net-helyek esetében is felmerülhet a kérdés: törvénybe ütköző tevékenység (bűncselekményre felbujtás, rágalmazás, uszítás, életveszélyes fenyegetés stb.) esetén kötelezhető-e – a felhasználóknak anonimitást ígérő – site üzemeltetője a védett adatok átadására az eljáró hatóságoknak, vagy akár polgári személyeknek? *(GYF)*

Író-olvasó találkozó

Kereskedelem és kormányzat

Egyre nagyobb méreteket ölt a Hálón a sikerkönyvek kalózmásolása – jelenleg mintegy 7500 műhöz lehet hozzájutni illegálisan. A londoni központú Envisional Net-figyelő cég szerint a kalózok fő célpontjai Stephen King, J. K. Rowling, (Harry Potter írója), Terry Pratchett (Korongvilág sorozat), Tom Clancy (Vadászat a Vörös Októberre) és John Grisham (Pelikán ügyirat). A módszer legtöbbször egyszerű: jó lapolvasó, még jobb szövegfelismerő program és sok idő kell hozzá. Az Envisional figyelmezteti a kiadókat: a netes könyvkalózkodás egyre terjed, és ha nem születnek ellene megfelelő óvintézkedések, ugyanolyan problémákat okozhat a könyviparnak, mint amilyeneket a lemeziparnak a Napster. Esetleg arra is figyelmeztethetne a cég, hogy a – sokak szerint pofátlanul magas – árak elősegítették a Napster hihetetlen sikerét. Persze a pereskedésnek nagyobb a reklámértéke – ha negatív is. *(GYF)*

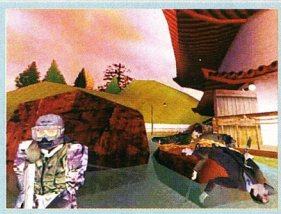

Hathatós válaszlépések Clancy egyik játékából

Virtuális tömeggyilkosok

Biztonsági háló

„Vértelen, mégis halálos" – ad rövid magyarázatot a kiberháború lényegéről a Far Eastern Economic Review (FEER) hetilap.

A lap szerint az ázsiai országok nem képesek arra, hogy lépést tartsanak a nyugati országok fegyverkezésével, így ők a Hálón keresztül lefolytatható háborúra készülnek fel. A hetilap szerint több ázsiai – no és valószínűleg minden más kontinensbeli – országban képeznek profi hackercsapatokat, amelyeket katonai és nemzetbiztonsági területen vetnek majd be. A számítógépes kalózok feladata, hogy megzavarják az ellenséges állam számítógépes rendszereit, teljes felfordulást okozva ezzel a katonai és a polgári szolgáltatásokban egyaránt. A FEER értesülése szerint a hackerképzés titokban folyik több ázsiai államban. Kína halad a leggyorsabban az információs hadviseléshez szükséges stratégia kifejlesztésében, de Tajvan és Dél-Korea szintén intenzív fejlesztésekbe fogott.

Nem tudom, mennyire őrült az, aki szerint a kiberháború vértelen – még ha nem is repterekben vagy atomerőművekben okoz katasztrófát a támadás, csupán pánikot kelt. *(GYF)*

A Háló öl, butít...

Kereskedelem és kormányzat

Az Egyesült Államokban a Net-eléréssel rendelkező diákok több alkoholt isznak és gyakrabban fejezik be idő előtt tanulmányaikat, mint kevesebbet netező társaik.

Az amerikai Ikea Group felmérése során 600 amerikai diákot vizsgáltak meg, és arra az eredményre jutottak, hogy a gyakran netező diáklányok közül négyszer annyian hagyják abba korábban tanulmányaikat, mint akik kevesebb időt töltenek el a számítógép előtt. A fiúk esetében az ivászat volt a jellemző: a behálózott diákok 92%-a gyakrabban ivott alkoholt, mint a nem netezők. *(GYF)*

...és gyomorba dönt

Kereskedelem és kormányzat

Németországban megnyitotta kapuit a világ első netes sörháza, amely a hagyományos italválaszték mellett a Világhálót is kínálja a rászorulóknak. A müncheni hagyományokat mindenben követő Waldwirtschaft Grosshesselohe nevű sörkertben a látogatót a folyékony kenyér mellett Compaq Armada E500-as noteszek várják. A gépeket zsúrkocsikra szerelték, hogy a kerthelyiségben bárhova eltologathatók legyenek – ha már egyszer mobil eszközök. A szolgáltatást egyelőre csak kísérleti jelleggel kínálják, és érdeklődve várják, hogyan lehet összeegyeztetni a böngészést a korsóemelgetéssel. *(GYF)*

Hősök és kalandorok

Az Üveghegyen is túl

5 malac egy ólban. Vajon melyik lesz a leggyengébb láncszem? Szeptembertől a Hálón élőben látható az első malac reality-show, a Pig Brother. A száj- és körömfájás járványtól szenvedő Anglia immunrendszere a szokott angol humorral válaszolt a nehézségekre. A nagy népszerűségnek örvendő Big Brother műsor (amely a Bár alapjául is szolgált) nyomdokán készített netes show célja, hogy a beérkező telefonhívásokkal támogassa a helyi farmereket.

A brit politikusokról elnevezett malacok (érdekes, odaát ezt is szabad) kamerák kereszttüzében töltik mindennapjaikat, és az így megfigyelt teljesítményük és belső értékeik alapján a netes közönség minden héten kiszavazhat egy résztvevőt a műsorból. Azt még nem tudni, mi lesz a győztes nyereménye (tán szilveszteri vendégszereplés a királyi udvarban?), de egyelőre a miniszterelnökről elnevezett Blair látszik a legesélyesebbnek. Hja, a kapcsolatok! *(GYF)*

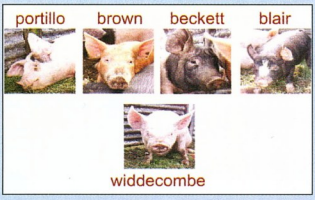

Csak az jöjjön, aki bírja!

www.pigbrother.co.uk/

Biztonsági háló

Bárányбőrben

Az augusztus végén felfedezett Win32.All3gro.A látszólag a gépet vizsgálja és igyekszik eltávolítani a SirCam, Badtrans, PrettyPark nevű férgeket – helyette azonban terjedni kezd a címjegyzékben szereplő adatok alapján, miközben töröl bizonyos dokumentumokat, vagy rendszerfileokat. A vírus természetesen felismerhető, minden alkalommal „New antivirus tool" (Új vírusölő eszköz) tárgyú levélben érkezik, amelyhez egy Antivirus.exe nevű file van csatolva. Szép lassan eljöhet az az idő, amikor a netezők már az ismerősüktől valóban számukra érkezett – teljesen tiszta – file-okat sem merik majd megnyitni. Még a végén újra személyesen találkoznak az emberek?! *(GYF)*

É-polgárjog

Fű alatt

20. helyre lépett előre a legtöbbször keresett kifejezések listáján a marihuána – a Lycos 2000-es összesítésében. A világ „legnépszerűbb" tudatmódosító szere 1999-ben a 32. helyig jutott el, júliusban még a 30. helyen állt. Érdekes összehasonlítás: legalább háromszor annyian kerestek rá a füre, mint a hosszú ideje slágergyógyszernek számító Viagrára. A Lycos elemzői szerint a marihuána előkelő helye elsősorban az egyetemistáknak köszönhető – akiknek talán nem olyan fontos a kék tabletta. A Harvard tavaly ősszel közzétett jelentése szerint a marihuánát fogyasztók száma emelkedőben van az egyetemeken. *(GYF)*

Kereskedelem és kormányzat

Szóljon olcsóbban az ének!

Peter Gabriel lemezkiadója havi előfizetési díjjal kínálja a művész és zenésztársai dalait. A Real World Recordstól 7,20 USD havidíjért 40 dalt tölthet le a jövendő vásárló. Az előfizetők maguk válogathatják össze a dalokat, de lesz előregyártott mixtúra is. Az első körben Afro Celt Sound System, Nusrat Fateh Ali Khan, Papa Wemba, Ayub Ogada, Joseph Arthur és Orquestra Reve kerül terítékre. A letöltött dalok az OD2 technológiájának köszönhetően csak a célszámítógépen lesznek lejátszhatóak, és egy hónap után lejár a szavatosságuk, ekkor a Womad felajánlja az előfizetőknek a dalok vagy teljes albumok végleges megvásárlásának lehetőségét. A Womad Digital Channel infrastruktúráját a Womad online műsorszóró vállalat adja, és a vállalkozásban részt vesz a Telstar alternatív lemezkiadó is. A Stereophonics, Tom Jones, Björk és a The Charlatans képviselőjeként működő Association of Independent Music még fontolgatja, melyik pártfogoltjával lép be a szeptemberben induló rendszerbe. *(GYF)*

Egyszerű és tiszta oldal – ahogy a mögötte lévő üzlet is az

http://realworld.on.net

Kereskedelem és kormányzat

Álruha helyett

A thaiföldi polgárok ezentúl közvetlenül az ország miniszterelnökének panaszkodhatnak e-mailen keresztül. A Thaksin Shinawatra miniszterelnök által kitalált program, amelynek becses neve „Az aggódás harangoz a miniszterelnök szívében", lehetőséget ad, hogy a polgárok elektronikus, vagy hagyományos levélben, esetleg személyesen vitassák meg az őket foglalkoztató kérdéseket a kormányfővel. A panaszosok a thai kormány Net-helyén keresztül küldhetnek levelet. Az oldalt eddig háromezren látogatták meg.

Talán idehaza is szeretné néhány Tiborc kiönteni a szívét... *(GYF)*

www.thaigov.go.th /index_eng.htm

Biztonsági háló

Célkeresztben

Egy ukrán hírportál a SirCam áldatlan tevékenysége következtében szigorúan titkos dokumentumokat kapott Leonyid Kucsma államfő titkárságáról. A vírus által a levélhez csatolt file-ok tartalmazták az elnök pontos időbeosztását és útvonalát – vagyis mindent, amiről egy merénylő csak álmodhatna. A titkárság képviselői nem voltak hajlandóak kommentálni az eseményeket, illetve felülvizsgálni a biztonsági rendszerüket – amíg a portál meg nem jelentetett egy oldalt az elnök határidőnaplójából. *(GYF)*

Futottak még...

http://for-ua.com

E-polgárjog

Egyenlőséget!

A Hálón egyre terjedő multimédiás tartalom, a letölthető zeneszámok és filmrészletek és a Flash animációk garmadája diszkriminálja a telefonmodemmel rendelkező felhasználókat – állítja az „56K-s modemesek az előítéletek ellen" on-line mozgalom Net-helye. Mindennap, minden időzónában felhasználók millióli válnak ártatlanul hátrányos megkülönböztetés áldozatává világszerte, amikor szélessávú kapcsolatot igénylő tartalomba ütköznek az Interneten – hirdetik, és kampányba kezdtek a modemesek jogaiért.

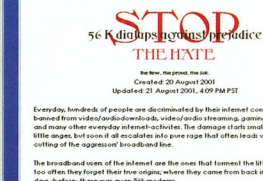

Szabadságot a modemeseknek!

A magalomán méretű letölthető anyagok, az online játékok és számos más tartalom teljesen használhatatlan a netezők többségét képező telefonmodemes felhasználók számára, akik legfeljebb 56 – hazánkban inkább csak 45 – kilobit letöltésére képesek másodpercenként.

A társadalom e kettéválását meg kell állítani, mielőtt a modemesek jogos haragja visszafordíthatatlan terrorhullámba csap át. *(GYF)*

www.angelfire.com /realm/56k/

Kereskedelem és kormányzat

Szélesvásznú Internet

Manapság Hollywood legnehezebb problémái közé tartozik a filmek netes sugárzásának megvalósítása. A legnagyobb stúdiók közül öt kész tervvel állt elő. A kérdés az, a kiépítésre kerülő infrastruktúrát miként használják majd fel, és vajon milyen módszerekkel, megoldásokkal kívánnak versenyre kelni a jelenleg nagyon elterjedt és kiváló minőségű kalózmásolatokkal?

Az eleinte majd az Egyesült Államok területén működő szolgáltatás lényege, hogy a néző a kért filmet digitális formában kapja meg, illetve kerül számára levetítésre, szélessávú netes kapcsolaton keresztül. A bejelentést tevő Sony szóvivője nem sokat tudott elárulni, mindössze azt közölte, a szolgáltatás tényleges indulásáig még jó pár hónap hátravan, illetve, hogy annak nevét egy későbbi időpontban jelentik majd be.

Addig talán rájönnek a technológia buktatóira. Nem mindenkinek van ugyanis szélessávú Net-kapcsolata, a nagy képátlójú monitorok pedig nagyon drágák, szemben a hagyományos televízióval. És végül az emberek nem szeretik annyira az on-demand rendszert, annak rugalmatlansága és amiatt, hogy a filmek így nem jutnak a birtokukba. Magyarul: ez az üzlet nem idén lesz sikeres. *(GYF)*

E-polgárjog

Gyilkos játékok

A vizsgálatok szerint szívroham végzett azzal a thai férfival, akit holtan találtak egy Internet-kávézóban. A 22 éves helybéli szerda kora estétől másnap délig a Half Life: Counter Strike akciójáték előtt ült, barátai arra lettek figyelmesek, társuk a billentyűzetre borulva aludni látszik. A helyszínre érkező mentők a férfit kórházba szállították, de az orvosok már nem tudtak segíteni rajta. A rendőrségi vizsgálat szerint a játékőrült szíve a tömény stressz hatására mondhatta fel a szolgálatot. Az eset nem Amerikában történt, ezért egyelőre nem tudni, az elhunyt családja indít-e pereket. *(GYF)*

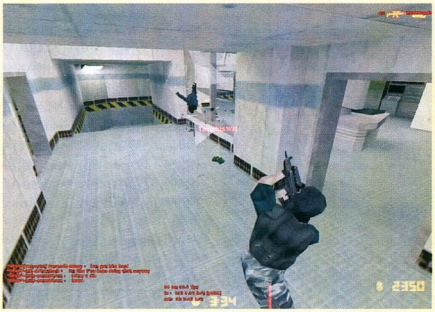

Nem kell annyira komolyan venni

Hősök és kalandorok

Állati telefonszámla

Egy Persia nevű macskának sikerült 180 angol fontnyi (73 ezer Ft) vezetékes telefondíjat felhalmoznia a gazdái rovására. A Mortimer háztartásban élő macsesz egyszer a készülék felé tévedt, és ha már arra járt, le is verte a kagylót. Mindez persze nem elég a borsos számlához, így a kis házi kedvenc – persze véletlenül – rácaplatott egy gyorstárcsázó gombra, amelyre egy lóversenytippadó forródrót száma volt programozva. A forródrót hívása persze emeltdíjas tarifával történik, emellett a kagyló 6 teljes órán keresztül volt „mellétéve", amíg az egyik családtag végre felfigyelt a magában beszélő készülékre, és véget vetett a horrornak. *(RGY)*

Biztonsági háló

Háromszor is vörös!

A Code Red II tevékenysége miatt augusztus közepén ideiglenesen elérhetetlenné váltak egyes belső kormányzati szerverek Hongkongban. Az Information Technology Services Department képviselője elmondta: helyi idő szerint 16-án hétfő este 6-kor észlelték a féreg első támadását, néhány perccel később már nem lehetett elérni a kormányhivatalokat összekötő helyi hálózatot. A hongkongi kormány által finanszírozott Emergency Response Team Coordination Center összesen 9 komolyabb Code Red-támadást regisztrált. Valószínűleg tovább növekszik a szám a 3. generáció elindultával. *(GYF)*

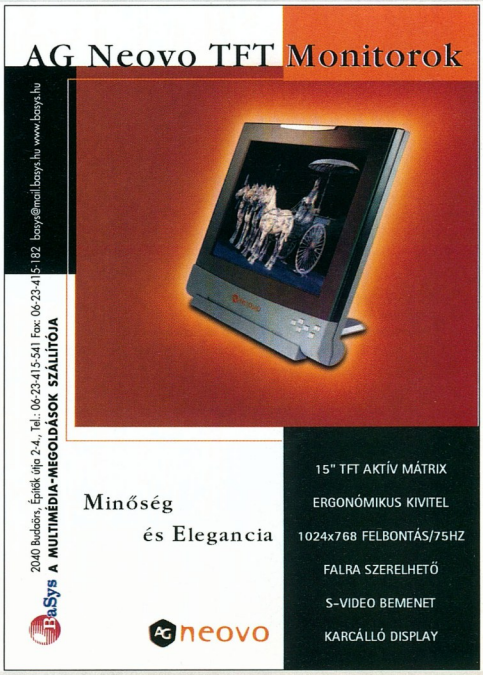

Nextra Hungary

Biztonsági megoldás kis- és középvállalatoknak

A Nextra Hungary Nextra-Secure néven új, a bérelt vonali Internet-hozzáféréshez kapcsolódó biztonsági szolgáltatáscsomagokat vezet be a magyar piacra a kis- és középvállalkozások részére. A Nextra tűzfalmegoldásokon alapuló szolgáltatásainak használatával megakadályozhatóak a vállalati hálózatokon tárolt adatokhoz való illetéktelen hozzáférések a Hálón keresztül, a hacker- és a Denial of Service (DoS) támadások egyaránt, ugyanakkor a bérelt vonal teljesítményét és az Internet használatának hatékonyságát egyáltalán nem csökkentik.

Szolgáltatáscsomag bérelt vonali Net-hozzáféréshez

A Nextra termékei az összes szükséges biztonsági funkciót egyetlen, könnyen felügyelhető eszközben valósítják meg. A tűzfalalapú rendszer hálózati vírusvédelmi, virtuális magánhálózati (VPN), authentikációs, digitális azonosító és tartalomszűrő képességekkel egészíthető ki. Így megelőzhetők azok a telepítéssel és karbantartással járó problémák, amelyek a felsorolt képességeket biztosító, de több részből álló biztonsági megoldás alkalmazásakor jelentkeznének. Az egyszerű üzemeltetést kényelmes böngészőalapú kezelőfelület segíti, amely megkönnyíti a működési jellemzők beállítását és az adminisztrációt.

A rugalmasan bővíthető NextraSecure csomagok lehetőséget adnak virtuális magánhálózat kiépítésére is, amelynek segítségével mobil felhasználók, fiókirodák, ügyfelek és partnerek biztonságos távoli hozzáférése valósítható meg.

Nextra Hungary
☎ 484-8100
www.nextra.hu

Axelero

ADSL újabb területeken

Augusztustól két újabb budapesti telefonközpont (Pusztaszeri, Sarolta) vált alkalmassá ADSL Internet-kapcsolat kiszolgálására. Ezzel egy időben megindult a szolgáltatás Győrött és Zalaegerszegen is. Mindkét vidéki város lefedettsége közel teljes.

A telefonos hozzáférésnél sokszorta gyorsabb Net-elérést biztosító ADSL technológia a telefonvonal részvezetékének szabad átviteli kapacitását használja ki. A feltöltés, azaz a kifelé irányuló adatforgalom sebessége 384 kbit/s lehet, a letöltés gyorsasága pedig elérheti akár az 1500 kbit/s-ot is. Netezés közben a telefon- és faxvonalak szabadok maradnak, és a netezést nem drágítja telefonforgalmi díj.

Az Axelero Internet alapvetően két ADSL-alapú Net-hozzáférést kínál. Az ADSL Otthon csomag a telefonos hozzáférésnél akár hétszer gyorsabb letöltési sebesség mellett kínál időben és adatforgalomban korlátlan és rendkívül gyors Net-elérést a magánfelhasználóknak. A le- és feltöltési sebességtől függően, eltérő kategóriákban megrendelhető BDSL csomagok a kis- és középvállalkozások számára nyújtanak megoldást: a telefonosnál akár huszonhatszor gyorsabb letöltési sebességet biztosítanak, valamint a vállalkozások levelezéséhez és webes megjelenéséhez szükséges eszköztárat is tartalmaznak. A BDSL csomagokban foglalt DSL routerhez könnyen csatlakoztatható a helyi hálózat, amely így több számítógép összekötését is lehetővé teszi.

Győr és Zalaegerszeg területének ADSL technológiával való lefedettsége már az induláskor szinte teljes. A korábban erről a területről az Axeleróhoz beérkezett ADSL-igényléseket az Internet-szolgáltató gyors ütemben tudja feldolgozni. Az Axelero Internet a távközlési háttérszolgáltatók fejlesztéseitől függően előreláthatólag még idén ősszel Pécsre, az év végéig pedig több vidéki településre is kiterjeszti a szolgáltatást.

www.axelero.hu

Mol

Egyedülálló térkép a Hálón

A Mol Rt. új, az Interneten elérhetők között egyedinek számító Magyarországtérképpel bővítette netes szolgáltatásait. A Mol-térkép (www.mol.hu/molmap) térképadatbázisból, a társaság kereskedelmi információit tartalmazó üzleti rétegből és keresőből áll. Egyediségét részletessége adja, ugyanis a fővárosi pontokat háztömbök szerint, a magyar helységeket pedig településszintű teljességgel ismeri. A magyar Hálón különlegesnek számító térkép három műveletet kínál. A címkereső a felhasználó által megadott helyet határozza meg, a termék- és szolgáltatáskereső (dealer locator) a látogató által választott feltételek szerint – Magyarország teljes területén vagy a meghatározott településen – keresi a Mol Rt. körülbelül ezer értékesítési pontját, az útvonaltervező pedig a böngésző által kiválasztott két helyszín között a legrövidebb utat tervezi meg, és feltünteti az utazás közben elérhető kereskedelmi pontokat. A keresővel friss információkat lehet szerezni a Mol töltőállomásairól, illetve a társaság termékeit forgalmazó PB-gáz-cseretelepekről, kenőanyag-márkakereskedőkről és -viszonteladókról. A Mol-térkép mellett ingatlan-adatbázissal, virtuális töltőállomással és ügyességi játékokkal is bővítették a vállalat Net-helyét, amelynek fejlesztésével a társaság idén is a Webigen Rt.-t bízta meg.

Innovatív szolgáltatások a Molnál

www.mol.hu
www.webigen.hu

Novell

Elérhető a NetWare 6 béta verziója

Miként előző számunkban jeleztük, a Novell kibocsátotta a NetWare 6 béta verzióját, amely letölthető a vállalat Net-helyéről.

A hálózati szolgáltatások elsőszámú platformjaként a NetWare 6 lehetővé teszi a file-ok, nyomtatók, címtárak, levelezési és más alapvető hálózati szolgáltatások elérését bármilyen hálózaton, tárolási rendszeren és munkaállomáson keresztül.

A NetWare webes hozzáférési lehetőségeivel mostantól a hálózati elérés és felügyelet bármilyen munkaállomásról vagy eszközről és bárhonnan elvégezhető, jelentősen lecsökkentve a felügyeleti költségeket és a felügyelet bonyolultságát.

Emellett a NetWare 6 már Windows, Macintosh, Unix, Linux és Web-alapú munkaállomások számára is lehetővé teszi a központilag felügyelt szerverekhez való csatlakozást, a rajtuk található file-ok és adatok elérését.

A NetWare 6 a tárolási rendszerek vezető szállítóitól származó SAN (Storage Area Network) megoldásokkal is együttműködik.

Olyan innovatív hálózati szolgáltatásokat tartalmaz, mint például a Novell iFolder, amellyel a felhasználók biztonságosan elérhetik és szinkronizálhatják file-jaikat a világ bármely pontjáról, bármilyen hálózatról és bármely netes számítógépről.

A Novell iPrint az internetes nyomtatást váltja valóra, lehetővé téve a felhasználóknak, hogy a megfelelő nyomtatót megkeressék a hálózaton, a nyomtatóhoz tartozó meghajtóprogramot automatikusan megkapják, majd a nyomtatási feladatot egy kattintással biztonságosan a kiválasztott nyomtatóra küldjék.

A csomag tartalmazza a Novell NDS eDirectory címtárszolgáltatást, a többprocesszoros rendszerek támogatását (32 processzorig) és a fürtözés lehetőségét az üzembiztonság érdekében. A NetWare 6 árát és végleges verzióját a Novell később jelenti be.

- www.novell.com/netware6
- www.novell.hu
- www.ctp.com
- Web-központú operációs rendszer – CHIP, 2001/9/14

A NetWare 6 béta verziója letölthető a Novelltől

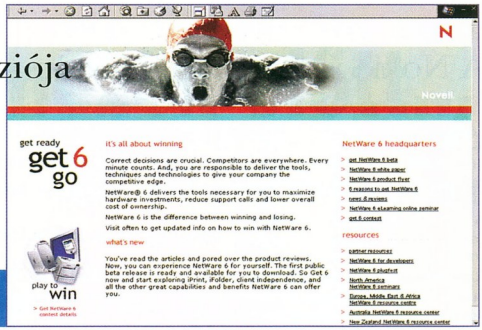

2F 2000

A Nokia új biztonsági alkalmazása

A Nokia Internet Communications ágazata új netes biztonsági alkalmazást jelentett be a kisebb cégek, illetve a nagyobb vállalatok kihelyezett fiókirodái számára. A Nokia IP71 kompakt célplatform, amely a Check Point VPN-1/FireWall-1 SmallOffice tűzfalszoftverével együttműködve robusztus, helyileg és távolról egyaránt felügyelhető biztonsági megoldást nyújt. Alkalmazásával egyetlen eszközzel megvalósíthatóak mind a tűzfal, mind a virtuális magánhálózat funkciói, így egyszerű, mégis költséghatékony megoldás.

A Nokia IP71 hálózatba kapcsolását egy 10BaseT Ethernet port és egy 4 portos 10/100-as switch biztosítja. Az eszköz könnyen telepíthető és konfigurálható, továbbá a Check Point SmallOffice tűzfalszoftver kezelésén túl lehetővé teszi a hálózat minden védelmi eszközének egyetlen rendszerből történő felügyeletét. Mozgó alkatrészek híján működése csendes, kis mérete pedig az elhelyezést egyszerűsíti. Beépített Wizard felügyeleti eszközt tartalmaz, és támogatja az SSH-2 protokollt, amelynek segítségével erős titkosítással védhető mind a helyi, mind a távoli felügyeleti adatforgalom.

➔ www.2f.hu
➔ www.checkpoint.com
➔ www.nokia.com

Magyar Internet VilágRádió

Az 50. csatorna

A Magyar Internet VilágRádió megkötötte 50. együttműködési szerződését, amelynek értelmében a Rádió Majsa szerkesztősége is csatlakozott a hálózathoz.

Ez a szám csupán kerek, de nem végleges, hiszen a cél változatlanul az, hogy az összes hazai és határon túli magyar nyelvű rádió bárhol elérhető legyen a Magyar Internet VilágRádió nethelyén.

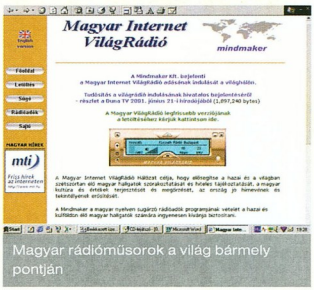

Magyar rádióműsorok a világ bármely pontján

Nemcsak az így hallható rádióállomások száma gyarapodik folyamatosan, hanem a hallgatóké is.

Eddig több mint 30 ezer felhasználó töltötte le a vételhez szükséges ingyenes szoftvert, amelynek segítségével a világ bármelyik pontján jó minőségben fogható a VilágRádió műsora.

➔ www.vilagradio.hu

Adathegyekkel küzd?

Ezernyi CD-ROM és Zip-lemez tornyosul a polcain? Digitális fotók, állományok millióí között kell megtalálnia amit keres?

A hatékony megoldás:

Tri-CATALOG 4

Elég egyetlen alkalommal katalogizálnia! Ezután mindig könnyen és gyorsan megtalálja a keresett állományt, anélkül, hogy bármelyik lemezét behelyezné a meghajtóba!

A Tri-CATALOG 4 jellemzői:

- Korlátlan számú kötet illetve állomány,
- Rendkívül gyors működésű, tömör adatbázis,
- Az állományok és a kötetek is kategóriákba sorolhatók,
- Tematikus keresés,
- Több adatbázis kezelésének lehetősége,
- Adatbázisok megosztása több felhasználó között,
- PICT, TIF, JPG, EPS, GIF, PNTG és BMP fájlok megjelenítése,
- A nézőképek mérete 48x48 pixeltől 256x256 pixelig beállítható,
- Kedvező ár!

A Tri-CATALOG angol nyelvű kiadása Win és Mac változatban letölthető és megvásárolható a következő címen:

www.proimage.hu

Hamarosan jön a magyar nyelvű kiadás!

KeSzo Kft.

1055 Budapest, Falk Miksa u. 6. Tel.: 332-8717 Fax: 302-5136
WEB: www.keszo.com e-mail: sales@keszo.com

Wingate 4.2 standard 3 / 6/ 12 user	**30.000/52.000/86.000**
Sygate Home Network 4.0 3/6/10/25 users	**15.000/27.000/45.000/75.000**
NERO 5.5 Dobozos MAGYAR !!!	**21.000**
CorelDraw 10 akciós	**99.000**
Adobe Photoshop 6.0 PC akció !!! / upg.	**259.000/108.000**
Adobe Acrobat 5.0 akció !!!/ upgr.	**99.000/49.000**
Norton Antivirus 2002 angol	**14.000**
Norton Internet Security 2002 (benne az Antivirus 2002 is, házi tűzfal, stb.)	**21.000**
MS Windows ME (angol/magyar) / upg.	**67.000/35.000**
Paint Shop Pro 7.0	**44.000**
Adobe Illustrator 9.0 / Upg.	185.000 / 49.000
Toad 6.0 Oracle Debugger + 1 year maint.	**250.000**
Pkzip 2.50 for DOS (hosszúfájlnév, 2000. év komp.)	19.000
Far 1.65 / RAR 2.8 WinRAR-ral együtt/ ARJ 2.7x	10.500 / 10.500 / 16.000
Windows Commander 4.54 16/32bit regisztráció (magyarul is)	11.000
Winzip 8.0	15.000
LINUX: S.uS.e 7.1 Pro. Magyar	**19.000**
QuarkXPress 4.1 PC / 3.32 Passport / Helyes-e for Quark	**382.000 / 160.000** / 59.000
Macromedia Flash 5.0 PC/MAC	**155.000**
Adobe Design Collection (Acrobat, Indesign, Illustrator, Photoshop	**450.000**
Procomm Plus32 v4.8 W95/NT / PC Anywhere 10 W98/NT	39.000 / 64.000
System Commander 2000 W95/NT Deluxe	33.000
Multikey 3.5 DOS,Win, W95, W98 (szabadon definiálható billentyűzet) / upg. 4.000 / 2.000	
Diskeeper 6.0 Server / Upg. / Workstation / Upg.	110.000 / 89.000 / 28.000 / 14.000
MultiEdit 9.0 W9x/NT / Multi Edit 7.0 DOS	54.000/44.000
MathCAD 2000 Prof. / upgr.	195.000/95.000
Autocad 2000 / Autocad LT 98	690.000/220.000

Scriptum szótárak széles választéka raktárról!

Országh féle Angol Magyar szótár / Halász féle Német Magyar szótár	16.000/16.000
Francia-Magyar nagyszótár / Orosz-Magyar Nagyszótár	14.000/20.000

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák, az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

Örök vadászmezők előtt...

A fiatalok gyakran azt hiszik, sebezhetetlenek. A Hálóval újonnan találkozó – esetenként kevésbé fiatal – felhasználók hasonlóan éreznek. Általában az első komolyabb vírus megérkezéséig.

Győri Ferenc

A kármilyen furcsa is, az elmúlt idők vírusdömpingjének (Hybris, Magistr, SirCam) pusztítása kedvező mellékhatással járt. Egyre több számítógép-használó ébred rá a védekezés hasznosságára, sőt kötelező mivoltára. A vírusok lélektana folyamatosan bonyolódik, de az ellenük való védekezés könnyen kitanulható:

1. lépés: kell egy jó víruskereső, rendszeres frissítéssel.

2. lépés: kell egy kis józan mérlegelés – magyar barátom aligha küld angol nyelvű üzenettel egy ismeretlen csatolt file-t.

Vírusvédő programok után keresgélve (esetleg a kereskedelmi televíziók szelíd,

Menedék a törzsnek – most még kínzócölöp nélkül

kacsavadász híreit látva) talán már sokan találkoztak a tűzfal kifejezéssel. Mint valós világi névrokona, a program célja megakadályozni, hogy idegenek a Világhálón keresztül kotorászhassanak a számítógépünkben. Az emberek többsége feleslegesnek, sőt paranoiának tartja a tűzfalak alkalmazását – csupán annak telepítése után döbben rá, egyesek tényleg be akarnak jutni a gépébe! Naponta tucatnyi alkalommal. És ha valaki már rájött, milyen veszélyes a virtuális világ, azt a nagy manitu hozta a támadók ellen küzdők törzsében!

WIGWAM – a biztonságos Hálóért

Egy Net-hely, ahol az érdeklődők mindent megtalálhatnak, amire csak szükségük lehet a harcmezőn.

Elsősorban megismerhetik a törzsben használt „szakkifejezéseket" és a virtuális bűnözés valós veszélyeit.

A szenzációhajhászást nélkülöző, de éppen egyszerűségével ijesztő leírások láttán az ember zsebében könnyen kinyílik a tomahawk, de addigra azt is megtanulja, az okos indián nem kapkod vagy esik pánikba, inkább tovább olvas, mit tehetne a nem kívánt látogatások ellen.

És nem fog csalatkozni, e Net-helyen megtalálja a legismertebb tűzfalak rövid ismertetőjét, elérhetőségét, sőt ha az adott program szabadon felhasználható, rögvest le is töltheti. A törzs célja az ártatlanok védelme és okítása, ezért sok programhoz mellékelték a törzs egy-egy gyakorlottabb harcosának tanácsát, hogyan érdemes beállítani a tüzes falat.

Egy magára valamit is adó indián táborban mindennaposak a varázslatok. Két csoportba oszthatóak, a sápadtarcúak nyomon követésére (IP-címük kiderítése – csak kipróbált harcosoknak), és saját erőnk felmérésére. Újabban kétfajta önvizsgálat is helyet kapott a törzsi sátorban. A *Wigwam portteszt* szép sorban végigpróbálja a gyakrabban használt csatlakozási pontokat a törzs búvóhelyéről. Alapállás: az okos indián nem látszik – vagyis csak a láthatatlan port az igazán jó. Ami látható, még ha zárva is, már veszélyforrás. Nagyvállalatok dolgozói egyelőre még jobb, ha kihagyják a tesztet, mert a szimulált támadást gépük helyett a cég szervere kapná (és joggal tekintené valós támadásnak), de a varázslók már dolgoznak a fejlesztésen. Az *Önmegtámadás* még egyszerűbb: bármelyik általunk választott portra kérhetünk egy behatolási kísérletet. Itt is a „láthatatlan" az egyedül üdvözítő minősítés.

Sokan úgy érzik a 3-400. támadás környékén, ideje lenne visszalőni. A törzsi tanács ezt még nem támogatja – előbb mindenki tanuljon meg védekezni, utána talán (naiv álom) nem is lesz szükség a tomahawkokra. És ha már szóba került: a törzs tagjai előszeretettel látogatják az Index *Kiástam a csatabárdot* című fórumát, ahol szívesen válaszolnak, segítenek minden érdeklődőnek.

Uff, én beszéltem.

- Wigwam: wigwam.sztaki.hu
- Kiástam a csatabárdot fórum: forum.index.hu
- Cotse.com: www.cotse.com/refs.htm
- Shields Up: https://grc.com/x/ne.dll?bh0bkyd2

Víruskeresők:
- Anti Viral Toolkit: www.kaspersky.com
- F-Prot: www.datafellows.com
- McAfee Viruscan: www.nai.com; www.mcafee.com
- Norton Antivirus: www.symantec.com
- Panda Antivirus: www.pandasoftware.com
- Sophos Anti-virus: www.sophos.com
- VirusBuster: www.vbuster.hu

Tűzfalak:
- AtGuard: www.atguard.com
- ...és: home.pages.at/atguard /page2.html
- Blackice: www.networkice.com
- ConSeal: www.zdnet.com /downloads/stories/info /www.signal9.com
- IPCHAINS: www.rustcorp.com/linux/ipchains
- McAfee Firewall: www.mcafee.com
- Norton Internet Security: symantec.com
- Tiny Personal Firewall: www.tinysoftware.com
- >ZoneAlarm: www.zonelabs.com

Trójai-irtók:
- Jammer: www.moosoft.com/cleaner.html
- Lockdown2000: www.lockdown2000.com/
- Tauscan: www.agnitum.com/
- The Cleaner: www.moosoft.com/

A pénz beszél

...no és persze a Földet is forgatja körbe-körbe. A netes csodalufi kipukkadása óta a kis- és nagybefektetők többsége igyekszik visszatérni a biztosnak hitt tőzsdére.

Győri Ferenc

Azt talán már a kisbefektetők is észrevették, hogy a tőzsde – hazánkban mindenképp – kísértetiesen emlékeztet egy hullámvasútra, elemzők szerint éppen a kisbefektetők miatt, akik könnyen esnek eufóriába vagy éppen pánikba. Régi mondás: tőzsdézni csak fölösleges pénzzel szabad. De mi mást tehet az, aki úgy érzi, a vérében a brókerszakma?

Nos, a Hálóról kiderült ugyan, hogy nem olyan hihetetlenül hatalmas és előnyös üzlet mint sokáig hitték – de nem szabad megfeledkezni róla, hiszen rengeteg segítséget nyújthat a jövő tőzsdecápáinak. Természetesen nem csak hazánkban, hiszen az sem újdonság, hogy a Dow Jones index erősen hat a hazai és a világpiacra, ennek megfelelően minden tisztesebb portál foglalkozik a gazdasággal világszerte.

Belső információkra azért ne számítsunk...

A gazdaságnak azonban csak egyik – bár hangsúlyos – szelete a tőzsde, így sok oldalon érhető el több-kevesebb információ róla, de az igazán mélyreható és érdekes híreket, szolgáltatásokat ezúttal is a specializált oldalakon találhatjuk.

Budapesti Értéktőzsde

E Net-hely első ránézésre kissé puritánnak tűnhet a divatszínek kavalkádja és a kötelező zsúfoltság hiánya miatt. De a név mindent elárul. A Budapesti Értéktőzsde – vagyis a magyar részvénypiac szívének – hivatalos Web-helye.

Minden, amit tudni akarunk a tőzsdéről, csak félünk megkérdezni. Számok, adatok, elemzések, szabályok, oktatás. A kezelőfelület egyszerűsége és átláthatósága itt hálálja meg magát, hiszen a virtuális tér újoncai sem bátortalanodhatnak vagy tévedhetnek el. Aki viszont a tőzsdei ügyekben számít kezdőnek, annak feltétlenül végig kell járnia a teljes menüsort. Ezalatt megismerheti az összes szakkifejezést, a részvénypiac működését, a kereskedés szabályait – vagyis azokat az alapokat, amelyek nélkül csak az ösztönei segíthetik.

Fornax

A híres Fornax monitor lakhelye, vagyis szintén kötelező olvasmány. Az ingyenes monitor ugyan 15 perccel késleltetett, de egyébként megegyezik a fizetős változattal.

A professzionális, előfizethető monitorozásról csak másodkézből szereztem információkat, de azok meglehetős csodálattal beszéltek a szerkesztőség munkájáról.

Mindenről, ami csak gazdát cserélhet a tőzsdén – részvények, államkötvények, kárpótlási jegyek, valuták –, arról ezen az oldalon bőséges kimutatásokat találhatunk. Minden érintett cégről azonnal olyan részletes információs oldalt érhetünk el, ami messze meghaladja a kezdők várakozásait, nagybefektetőknek és profi elemzőknek pedig maga a paradicsom. Sőt, az oldal számkavalkádjáról grafikonokat is kérhetünk, hogy látványosabbá tegyük prezentációnkat, miért is fogja betéti társaságunk holnap felvásárolni a Synergont.

Tőzsdefórum

A Tőzsdefórum némileg kuriózum a pénzügyi Net-helyek között, mert legnagyobb ereje a fórumja, amely ebben a szektorban kiemelkedő látogatottsággal bír. Nem hanyagolták el a kötelező elemeket sem, a kuszaság hamar értelmezhetővé válik, és a menüsoron végighaladva az órák szállnak, mint a percek.

Az oldal a portálokra jellemzően nyitástól zárásig folyamatosan frissíti a híreket – ha úgy hozza az élet, akár ötpercenként is. Magazin részét szinte egy az egyben kitöltik a klasszikus, vagy éppen tiszteletlenül merész elemzések az árupiacról, kötvényekről, devizákról, portfóliókról, vállalatokról. És ami fő, mindez rögtön meg-, illetve kitárgyalható a fórumon. Mivel ez jogilag és etikailag is bizonytalan talaj, az üzemeltetők semmiféle felelősséget nem vállalnak az elhangzott véleményekért.

Belföld:

- Buda-Cash Rt.: www.budacash.hu
- Budapesti Értéktőzsde: www.bet.hu
- Concorde Direct: www.cd.hu
- ECO.hu: www.eco.hu/ecohu /hirek/index_ecohu_hirek.shtml
- eVilággazdaság: www.vilaggazdasag.hu/
- Fornax: www.fornax.hu
- Gazdasági Minisztérium: www.ikm.iif.hu/
- Index tőzsde: http://index.hu/gazdasag/tozsde
- MTI eco: www.mtieco.hu/index.shtml
- Tőzsdefórum: www.tozsdeforum.hu

Külföld:

- CNN Financial Network: cnnfn.cnn.com
- Dow Jones: www.dowjones.com
- E*Trade: www.etrade.com
- MSN MoneyCentral: moneycentral.msn.com
- Nasdaq: www.nasdaq.com
- New York Stock Exchange: www.nyse.com
- The New York Times – Business: www.times.com/pages /business/index.html
- Time.com – Business: http://www.time.com/time /business/
- Work.com: dowjones.work.com

F-SECURE®

F-Secure Anti-Virus vírusvédelmi megoldások

F-SECURE®

Három víruskereső egy rendszerben (F-PROT, Kaspersky Anti-Virus, Orion)

Központi menedzselhetőség

Szakszerű terméktámogatás

Valósidejű és manuális keresési módszerek

Automatikus napi frissítés

Kiváló platformlefedettség

Ha Internetezik, ezért erre is kiterjedő védelmet keres
Ha szeretné biztonságban tudni számítógépeit
Ha tanácsadásra van szüksége
Forduljon hozzánk!

Munkaállomások:
Dos, Windows 3.1x, 95/98
Windows NT 4.0 workstation
Windows 2000
Windows Millenium Edition
OS/2 Warp

Szerverek:
Windows NT 4.0 Server
Windows 2000 Server
Novell Netware
OS/2 Warp
Linux

Tűzfalak és levelező szerverek:
Check Point FireWall-1
Trusted Information Systems Gauntlet
Egyéb CVP-kompatibilis tűzfalak
POP3, SMTP, UUCP levelezés
MS Exchange, Lotus Notes/Domino

2F 2000 Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.

Cím: 1016 Budapest, Hegyalja út 5.
Telefon: 488 7700 **Fax:** 488 7709
web: http://www.2f.hu/ **e-mail:** info@2f.hu

Napjaink színes ceruzái

Fotóminőségű tintasugaras nyomtatók iskolakezdésre is!

Új Z széria

LEXMARK™ ***Z33, Z43, Z53***

RCE COMPUTER ELEKTRONIKA KFT.

Hivatalos nagykereskedő: RCE Kft., 1118 Budapest, Szurdok u. 1., Tel.: 309-4700, fax: 309-4701, www.rce.hu

Sponga Tamás (ST), Rixer György (RGY)

Harmonika board

Motorola

A neves amerikai mobilgyártó cég mérnökei gyarló, ám továbbfejleszthető találmánynak vélték az ki harmonikaszerű szállítási állapotából. Teljes mérete 343x127x13 mm, a szállítási pedig 89x127x19 mm. Az iBoard az i85s, i50sx és i55sr típusjelű Motorola mobilokhoz kapcsolható hozzá egyelőre, és mint az sejthető, nagyságrendekkel meggyorsíthatja az SMS-ek írását, ha valaki legalább alapszintű gépelési képesség boldog birtokosa. A nemsokára piacra kerülő eszközt a Think Outside nevű cég tervezte a Motorola számára, bevezető ára várhatóan 99 USD lesz. A készülék megrendelhető az ismertebb kéziszámítógépekhez is. *(RGY)*

Keleti kényelem

Ericsson chatboardját, ezért elkészítették saját változatukat a témára, amelynek végül az iBoard nevet adták (habár nem színes...). A svéd megoldással ellentétben az iBoard lényegében teljes számítógépes billentyűzetté (mínusz funkciógombok és egyéb felesleges „sallangok") húzható

www.thinkoutside.com/pr080601.html

www.motorola.com/LMPS/iDEN/products/accessories/keyboards/ntn9712.html

Az új generáció

WAP Forum

A WAP Forum elkészítette a WAP 2.0 szabványt, amelyet többek között az Ericsson, a Nokia és a Motorola is támogatásáról biztosított. Ez azt jelenti, hogy e tervező- és gyártócégek az új szabványra épülő termékeket, szolgáltatásokat és tartalmat fognak fejleszteni. A WAP 2.0 a jól bevált netes protokollok és a vezeték nélküli kommunikációs eszközök számára kifejlesztett szabványok ötvözete. Leírónyelvének alapja az XHTML Basic.

Az XHTML nyelven írt oldalak egyaránt elérhetőek lesznek vezetékes, illetve mobil Net-kapcsolattal bíró eszközökön. A WAP 2.0 többek között támogatja a stíluslapok alkalmazását, valamint a 2,5G-s, illetve inkább a jövő 3G-s hálózatain majdan elterjedő multimédiás tartalmat.

A szabvány használói multimédiás üzeneteket (MMS – az EMS várható utódja) küldhetnek majd egymásnak. Ezenfelül a 2.0-s szabványhoz sokat fejlesztettek az időzítésen alapuló automatikus tartalomszolgáltatáson. A WAP 2.0 mellett szóló további fontos fegyvertény, hogy ez a szabvány teljesen nyílt. *(RGY)*

www.wapforum.com

Főnix hadművelet

Toshiba

Noha a Toshiba bezárta noteszgépgyárát az Egyesült Államokban, a gyártósort áttelepítette a Fülöp-szigeteken frissen felépített üzemébe, ahol a részegységek gyártása mellett komplett összeszerelés is folyik. Az ok egyértelműen a költségcsökkentés volt. A kínai üzemben 30 ezer, míg az új Fülöp-szigeteki gyárban 150 ezer noteszt készítenek – havonta. A cég jelenlegi termelésének mintegy 80%-át az Egyesült Államokban adja el, ennek több mint fele a Fülöp-szigetekről kerül oda. A tavaly szállított 3,5 millió Toshiba noteszt a cég szeretné idén 4 millióra emelni.

A cég sajtóközleménye utal arra, hogy az asztali gépeknél tapasztalható recesszió a noteszgéppiacon még nem érezteti annyira hatását, és ezt szeretnék kihasználni. A japán cégek közül a Toshibán kívül a Sony az, amelyik jelentősen növelte – az utóbbi időben – hordozható gépeinek gyártókapacitását. *(ST)*

www.toshiba.com

Mobil sógor

Tel.Me

Kézreálló forma, fiatalos külső, hosszú készenléti és beszélgetési idő, gyors adatátvitel (85600 bit/s), WAP 1.2-es böngésző, T9-es prediktív szövegbevitel, GPRS Class B10, hangtárcsázás, bluetoothos csatoló, nagy grafikus kijelző, játékok, határidőnapló, vibrálás, hangprofilok, hívócsoportok. Tömören ezek a jellemzői a 900/1800-as sávon működő T911 mobiltelefonnak, amelynek talán azért lesz kis esélye, hogy valamelyik hazai mobilszolgáltató kínálatában megjelenjen, ugyanis a szomszédos Ausztriában gyártja a Tel.Me cég. *(ST)*

A sikerhez minden adott

www.telme.cc/products/mobilephones/t911/index.htm

GPRS-szel felvértezett PDA

Siemens

A kézigépek látványosan beinduló piacán óriási lehetőségek állnak az előtt, aki újat tud mutatni. A Siemens új belépőként rögtön nagy durranásra készül.

Az SX45 típusjelű kézigép beágyazott GPRS technológiát tartalmaz, aminek segítségével böngészésre, elektronikus levelezésre is használható, de lehet vele hívni és hívást fogadni is, mert egyben GSM telefon is.

A technikai adatok és a készülék tulajdonságai felsorolásszerűen: 150 MHz-es MIPS R4000 processzor külön grafikai gyorsítóval, Microsoft PocketPC (WinCE 3.0), 32 Mbyte RAM, Type II-es kártyahely memóriabővítéshez, MP3-lejátszó vagy akár videokamera csatlakoztatására. A közel 300 grammos SX45 nagyon jó minőségű TFT kijelzőt kapott, 240x320-as felbontású és 65536 színt képes megjeleníteni. A külső világgal való kapcsolattartáshoz elláttak IrDA, RS-232 és USB csatlakozóval. 1550 mAh-s lítium-ion akkujával 150 óra készenlétre vagy 2 órányi beszélgetésre képes. Az 1.2-es verziójú WAP és HTTP böngésző mellett elláttak jó néhány szoftverrel: AutoConfigurator, Mobile Picture and Video Player, Pocket Dialer Carbon Skins & Melodies, Pocket Word, Pocket Excel, Pocket Outlook, Media Player, Inbox. Az Active Sync segítségével egyszerűen szinkronizálhatók az adatok a Microsoft Outlookban tároltakkal.

A felsorolt jellemzőkből is látható, a Siemens semmit nem bíz a véletlenre. Ami jelenleg népszerű szolgáltatásnak számít, azt beleömlesztette az SX45-be, amely várhatóan 2001 negyedik negyedévében jelenik meg. *(ST)*

www.siemens.com

Borland

e-business implementációs platform

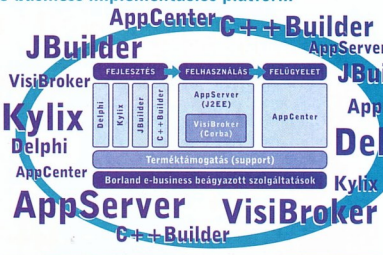

Most minden Enterprise és Professional termékhez
6 hónap ingyenes terméktámogatást biztosítunk!

Cross-Platform RAD akció!

184 000,-

Delphi 6 Professional + Kylix Desktop Development
CSAK Visual Basic felhasználóknak!

Kylix akció! 69 900,- Ft*
Kylix Desktop Development Edition
* 316 200,- Ft helyett! Áraink az áfá-t nem tartalmazzák!

TANFOLYAMAINK
Továbbra is várjuk mindazon érdeklődők jelentkezését, akik fejlesztőeszközeinkről minél többet szeretnének megtudni!
Delphi – Kylix kezdő: október 1., 15. haladó: október 8., 24.
InterBase – SQL server: október 11.
C++Builder kezdő: október 18. haladó: október 29.
ÚJ!!! Java tanfolyamok: 30 illetve 60 órás (alap, közép, enterprise szinten)

Oktatási kedvezmény!
Diákoknak, tanároknak és oktatási intézményeknek egyes termékeinkre!

Borland
Borland Magyarország Kft.
1143 Budapest, Hungária köz 1-5.

telefon: (06-1) 467 17 80
fax: (06-1) 363 00 98
e-mail: info@borland.hu
www.borland.hu

Mercury

EGY IGAZÁN JÓ VÁLASZTÁS!
ALAPLAPJAINKRA 2 ÉV TELJES KÖRŰ GARANCIA!

6933 FSX
VIA 6933 chipset
Socket370/FC-PGA
66/133 MHz
AC'97 32-bit Sound

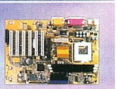
1815E FSX
Intel 815E chipset
Socket370/FC-PGA
66/100 MHz ATA100
AC'97 32-bit Sound
LMB VGA, 4x AGP
DNR Modem port

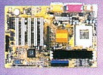
694x FSX
VIA 694x chipset
Socket370/FC-PGA
66/100 MHz
AC'97 32-bit Sound
ATA100 Bus-Mastering
4x AGP

KT133 FSX
VIA KT133 chipset
Socket370/FC-PGA
66/100/133 MHz (Thunderbird)
200/166 MHz chipset
AC'97 32-bit Sound
4x AGP

GeForce 2 MX200
GeForce MX200 chipset
32 MB RAM
2x/4x AGP
2D/3D Core frekvencia
350 MHz RAMDAC

PLE133 FSX
VIA PLE 133 chipset
FC-PGA / Socket370
66/100/133 MHz
AC'97 32-bit Sound
ATA100, 4x AGP VGA

Mercury Modem
56000 bps adatvitel
Motorola chipset
K56Flex / V.90
PCI slot

Mercury

Cooler PCF130
Intel FC-PGA/AMD
1.8 GHz rajtig
12V / 0.25 A
Ball Bearing
5000 rpm

Automex Kft. 1077 Bp., Wesselényi u. 21. Tel.: 461-5743
Balati Computers Kft. 1146 Bp., Thökölyút 88. Tel.: 341-5343
Case Hungary Kft. 1135 Bp., Tahi út 69. Tel.: 450-29-30
CHS Hungary Kft. 1139 Bp., Váci út 117-119. Tel.: 451-3549
Expert Computer Kft. 1139 Bp., Pannónia u. 33. Tel.: 320-3310
HardverComp Kft. 1117 Bp., Budafoki u. 64. Tel.: 204-5375
Juventus Team Kft. 1145 Laky Adolf u. 36. Tel.: 469-58-47
PC-Partner Kft. 1144 Bp., Limanova tér 25. Tel.: 363-3738
Prof. Salgótarján Kft. 3100 Salgótarján, Kővár u. 1. Tel.: 32/520-540
Ramiris Rubin Rt. 1134 Bp., Klapka u. 9. Tel.: 349-5363
Sowah Kft. 1134 Bp., Lőportár u. 9-11. Tel.: 350-4539
Szüv Buda Kft. 1027 Budapest Margit krt. 26. Tel.: 316-9445
Unitel City Computer Kft. 1139 Bp., Teve u. 41. Tel.: 239-4800

1141 Budapest, Miskolci út 51. Telefon: 221-3020, 222-4254 Fax: 222-1909
Mercury Magyarország Kft. E-mail: mercury.info@ahol.com

Egyszerűen Hatékonyan Biztos alapra

FibeX®
Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Brand-Rex
AMP NETCONNECT
3M
CORNING
MOELLER

Optikai kábelek, szerelési anyagok széles választékban

Hálózatépítési anyagok, eszközök nagykereskedelme

1047 Budapest, Baross u. 91-95. Tel.: 399-51-66, (-67, -68), Fax: 399-51-69
2600 Vác, Zrínyi u. 41/a. Tel.: (27) 314-882, Fax: (27) 314-909
E-mail: info@fibex.hu, Internet: www.fibex.hu

SZÁMÍTÓGÉPEK 1+2 ÉV GARANCIÁVAL

ALAPLAPOK, PROCESSZOROK, MEMÓRIÁK, WINCHESTEREK, CD-ROMOK, ÍRÓK ÉS LEMEZEK, NYOMTATÓK, MONITOROK, KELLÉKEK SZÉLES VÁLASZTÉKA

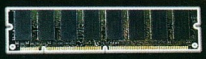

Ready Compker Kft.
1054. Bp. Vadász u. 36.
Tel.: 331-0518
Nyitvatartás:
H-P: 9.30-18.00 Sz: 9.00-13.00
WWW.READY.HU

Multivisió Kft.
1062. Bp. Váci út 1-3.
WestEnd CityCenter
Lechner Ödön körút 7.
Tel.: 238-7074
Nyitvatartás:
minden nap 10.00-21.00
WWW.WMV.HU

Ostrom Computer Kft.
1015. Bp. Ostrom u. 31.
Tel.: 212-9070
Nyitvatartás:
H-P: 10.00-18.00 Sz: 9.30-13.00
WWW.OSTROM.HU

Eldobható mobilok

Hop-On Wireless

A kaliforniai illetőségű Hop-On Wireless még az idén piacra kívánja dobni – 30 USD, azaz 8400 Ft körüli áron – eldobható mobiltelefonját. Az alapmodellel egyórányi beszélgetés – kizárólag kimenő hívás – bonyolítható le, azután eldobható, mert telefonálásra már nem jó. A puritán, vicces kivitelű telefonon mindössze két gomb található, egy „Hívás" és egy „Vége" feliratú. A tárcsázás hangfelismerés segítségével történik. Az, hogy miként kerülnek a minták a készülékbe, egyelőre rejtély. *(RGY)*

Kíméli az erszényt

www.hop-on.com/wireless.html

Már a PDF se szent?

Adobe

A hordozható PDF dokumentumformátumot eddig megkímélték a vírusok. Egy új vírus azonban a PDF-be ágyazható file-okban terjed, így már ezzel a biztonságosnak hitt formátummal is vigyázni kell. Az új vírust a Network Associates McAfee vírusellenes részlege fedezte fel, amit rögtön közzétettek a Bugtraq listán is. A Peachy nevű vírus kizárólag az Adobe Acrobaton keresztül terjed – az ingyenes Acrobat Readerrel szerencsére nem lehet továbbítani, így elég nagy az esélye, hogy rövid életű lesz.

A Peachy hasonlóan terjed, mint a már jól ismert e-mailvírusok, az Acrobat ugyanis képes csatolt – PDF file-ba ágyazott – file-okat megnyitni. A McAfee szakemberei szerint a vírus veszélyességi foka alacsony. Ha a Reader is képes lesz megnyitni csatolt file-okat a későbbiekben, a veszély többszörösére fog emelkedni. A Peachy elleni javítás letölthető az Adobetől. *(ST)*

www.mcafeeb2b.com/
www.adobe.com/products/acrobat/adobepdf.html

Kiaknázott lehetőségek

Terapin

A szingapúri illetőségű Terapin olyan 10/12 Gbyte kapacitású hordozható tárolóegységet fejlesztett ki, amely többféle hang- és képformátumot támogat lejátszásra és visszanézésre, emellett felkészítették netes adatforgalmazásra is. A mine fantázianevű, mobiltelefonra emlékeztető egység plug&play eszközként csatlakoztatható Windows 98, Me és 2000 alatt, külső merevlemezként. Leválasztva hordozható MP3/WAV-lejátszóként is működik, aminek kihasználásához fülhallgatót is adnak a készülékhez.

USB portja nemcsak a PC-kkel való kapcsolattartásra alkalmas, hanem digitális fényképezőgépekből való képkinyerésre is. A készülék fényképalbumrendszerben tárolja a beletöltött képeket, amelyeket közvetlenül – a megfelelő, mellékelt kábel felhasználásával – képes megjeleníteni még televízión is. Ezenfelül a mine PC-hez való csatlakozás nélkül képes e-mailmellékletben elküldeni a benne tárolt fényképeket a megadott címre. *(RGY)*

www.mineterapin.com/terapin/start-product.htm

Törött játék

Nintendo

Elég nehéz a számítástechnikában lépést tartani a kalózkodással, akár hardver-, akár szoftveroldalról nézzük. A legutóbbi példa erre a Nintendo GameBoy Advance, amelyhez már hetekkel piacra kerülése előtt kapható volt a törőcsomag. A Hongkongban árusított pakkban minden lényeges eszköz benne volt a játékgép feltöréséhez. A GameBoy Advance-ból megjelenése óta egymillió példány kelt el az Egyesült Államokban – Japánban pedig kétmillió. Sok tulajdonos azonban várhatóan nem akar 40 dollárt fizetni egyetlen játékprogramért, inkább beruház a Flash Linker Advanced eszközbe, amelynek használatával ingyen lehet hozzájutni a legújabb játékokhoz. Állítólag nem egyszerű beüzemelni, de ha egyszer működik... A Linkerrel használható illegális játékokból „ROMs" néven elég sok lelhető fel a Hálón. *(ST)*

A szerző jog ROMjai

www.projectk.com/gba-editing-kit.asp

„Művészi" operátorlogók

Vodafone

A brit mobilpiacon vezető szerepet betöltő Vodafone vezetői úgy döntöttek, előfizetőiknek feltétlenül „egyénivé" kell tenniük mobiljaik kijelzőjének tartalmát. Ennek érdekében szerződést kötöttek a britart.com-mal, ahonnan többnyire ismert angol festőművészek által kreált logókat lehet letölteni Nokia gyártmányú mobilokra.

A logónként 36 pennybe kerülő szolgáltatás a mintákat nézve nem tűnik nagy újdonságnak – bár a felhasználók egyedi kivitelezéseket is rendelhetnek saját ötleteik alapján. A Vodafone UK ügyvezető igazgatója úgy véli, FoneFun fantázianevű szolgáltatásuk új kifejezési formát nyújt a kreatív embereknek. Digitális minimalizmus... *(RGY)*

Graphics

There is a charge of 36p (Inc VAT) for each Operator Logo downloaded.

Page 1 of 1 pages of Operator Logos

Operator Logos		
1963		Barber, George -"Chipmonk"
1964		Bunt, Carolyn - "Circle Square"
1965		Denmark, Peter - "Untitled"
1966		Hargreaves, Jaclyn - "Untitled"
1967		Heil, Sibylle - "Do you want to come dancing?"

Naaagyon művészi!

www.britart.com/review71.asp

Szél ellen?

Nokia

A Nokia azt tervezi, hogy 2002-ben 50 millió javás eszközt szállít. A mobil piac bizonytalansága ellenére szeptember elején megismételték ezt a kijelentést, sőt 2003-ra szeretnék megduplázni ezt a mennyiséget.

A mobilos cégek úgy gondolják, hogy a Javával megvalósítható lesz a mobiltelefonokkal interaktív tartalmak elérése. Ezzel szemben az Ericsson nem látja semmi jelét a jövő évi javulásnak, ráadásul a GPRS technológiát használó, Net-hez kapcsolódó mobiltelefonok nem terjednek olyan gyorsan, mint remélték. *(GYF)*

WACOM

A vadonatúj graphire.2 és az intuos termékcsalád

INTELLIGENT GRAPHICS TABLET SYSTEM

Nagyfelbontású, nyomásérzékeny grafikus táblák mindenkinek

Graphire2: ÚJ egér, ÚJ tervezés, ÚJ szoftver, ÚJ szín, 512 nyomásérzékenységi szint, 1000 lpi felbontás, vezeték nélküli radirfunkciós toll és egér

Intuos: 1024 nyomásérzékenységi szint, 2540 lpi felbontás, dölésszögérzékenység, vezeték nélküli ceruzák, tollak, egerek széles választéka

Közvetlen információs számunk: 06 20 9437 532

MIKROPO RENDSZERHÁZ

www.mikropo.hu
info@mikropo.hu

1065 Budapest, Dessewffy u. 43.
Tel.: 428 6026, 428 6010 * Fax: 269 0151

kézzel fogható ...

magyarul
CorelDRAW®10 magyar kiegészítéssel (2CD)
+ Wacom digitális rajztábla

CDR prémium
139.900.-Ft*
+ÁFA

CorelDRAW 10

Codra

COREL

További információk
CODRA Kft., 1119 Budapest, Vahot u. 6.
Telefon 061 481 2160 • Fax 061 481 2162
corelinfo@codra.hu • www.corel.hu

* egyéb WACOM termékek is engedménnyel kaphatók

WACOM

Hozza mozgásba üzletét !

Munkaidőben és munkaidőn túl,

Digit Számítástechnika

www.digit.hu
Tel.: (1) 224-5455

állandóan szem előtt lehet.

JÁRMŰREKLÁM

ADSL / Kábel és ISDN routerek
VPN / IPsec

DrayTek Vigor

Modemek és ISDN eszközök öt év garanciával

Mini Vigor

ASKEY

MagicXpress

GAMAXNET

1114 Budapest, Bartók Béla út 15/c
Tel.: 372-7180 fax: 372-7181
info@gamaxnet.hu www.gamaxnet.hu

Ericsson

T39: minden egyben

Az Ericsson piacra dobta új T39 mobiltelefonját, amely a GPRS és a Bluetooth technológiát, a vezeték nélküli adatszinkronizáláshoz kifejlesztett SyncML szabványt és a képüzenetek váltására szolgáló EMS-t egyaránt támogatja.

A GPRS (general packet radio service) technológiának, e WAP-os szolgáltatásokhoz kifejlesztett nagy sebességű átviteli módnak köszönhetően a T39 mindig on-line összeköttetésben áll, és folyamatosan kész elektronikus le-velek fogadására – 43,2 kbit/s sebes-ség és 3+1 időrés elérésére képes.

A GPRS-t a – mobiltelefon, kéziszámítógép, noteszgép és más elektronikus eszközök vezeték nélküli összeköttetésére szolgáló – Bluetooth vezeték nélküli technológiával egyesítve vezeték nélküli zsebmodemnek használható.

A SyncML technológia alapján pedig számos hatékony PIM (personal information management) alkalmazást kínál, beleértve a dinamikusan frissülő naptárt, címlistát és teendőjegyzéket.

A T39 üzenetkezelő képességei is csúcstechnológiát képviselnek.

Az Ericsson EMS rendszerének köszönhetően a felhasználó egyszerű képekkel és dallamokkal ellátott üzeneteket küldhet és fogadhat.

Az EMS minden telefonnal kompatibilis – a címzett akkor is megkapja az EMS üzenet szöveges részét, ha készüléke nem támogatja ezt a szolgáltatást.

A T39 háromsávos (GSM 900/1800/1900), mérete 96x50x18 mm, tömege akkumulátorral együtt 86 g, 2,5–11 óra beszélgetési és 150–300 óra készenléti időt nyújt használójának.

T39 – amilyen kicsi, olyan sokoldalú

www.ericsson.hu

Panasonic

GD95 GPRS nélkül

A Panasonic az idei Cebiten még GPRS mobiltelefonként mutatta be nagy kijelzős GD95 készülékét, júniusra tervezett forgalomba hozatallal. Most azonban egy GPRS nélküli változat előzetes bevezetése mellett döntött a GPRS-t még nem támogató piacok számára.

A GPRS nélküli GD95-öt 2001 harmadik negyedévében hozzák forgalomba. Rövidesen ezt után, a negyedik negyedévben vagy 2002 első negyedévében várható a Panasonic GD96 GPRS mobiltelefonjának megjelenése is.

Az ezüst vagy fekete színben kapható GD95 és GD96 használói közvetlenül a Hálóról, SMS-ben kérhetik le csengőhangként kedvenc dallamaikat, és ehhez a szolgáltatáshoz polifón (jó minőségű hangzást adó) csengő is tartozik. Mindkét készülékkel felvehetők és létrehozhatók egyedi csengőhangok is, de mellettük a rezgő hívásjelzés is rendelkezésre áll. A mobiltelefon további személyre szabását szolgálja a harminc tapétagrafika valamelyike, amely készenléti üzemmódban jelenik meg a kijelzőn. A telefonon tárolt nevekhez egyedi csengőhangok, háttérszínek és animációk rendelhetők. Mindkét telefon új kezelőfelületet kapott, amely egyszerűbbé teszi az adatok elérését. Különösen nagy (10 sor, soronként 16 karakter, valamint 2 ikon-sor) kijelzője van, így a WAP 1.2.1-es böngészővel kényelmesebben böngészhető a mobil Internet, és az SMS-ek teljes szövege (160 karakter) egészében megjeleníthető rajta. Grafikus kezelőfelülete (GUI) van, és az ötirányú navigálógomb segíti a WAP-os oldalakon való gyors mozgást. A szöveges üzenetek kedvelői és az e-mailezők számára T9-es (prediktív) szövegbevitel könnyíti meg az üzenetek begépelését, és a készülékek az SMTP/POP3 postafiókokat is támogatják.

A kéz nélküli beállításában a felhasználó e-mailek, SMS-ek olvasása közben is telefonálhat. A GD95 és GD96 mérete 126x46x14 mm, tömege 84 g, beszédideje maximum 400 perc, készenléti ideje legfeljebb 150 óra.

GD95 – azoknak, akik még nem érhetik el az általános csomagkapcsolt rádiós szolgáltatásokat

Panasonic Magyarország Kft. ☎ 382-6060

www.panasonic.hu

Panasonic: WAP-ra hangolva – CHIP, 2001/6/8

Intel, Symbian

Szoftverek mobil kommunikációs eszközökhöz

Az Intel Corporation és a Symbian megállapodott a vezeték nélküli kommunikációs eszközöket támogató szoftverek kifejlesztésének felgyorsításáról. Az ennek érdekében megkezdett közös fejlesztési munka az Intel PCA architektúrájára (Intel Personal Internet Client Architecture) és a Symbian adatkezelésre felkészített mobiltelefonokhoz készített operációs rendszerére (Symbian OS) épül.

A Symbian ennek megfelelően támogatni kívánja az Intel PCA-t, amelyet a beszédcélú kommunikációra és Internet-elérésre egyaránt képes vezeték nélküli, kézieszközök és a rajtuk futó szoftverek létrehozásának nyílt architektúrájaként mutatott be az Intel.

A két vállalat erőfeszítései nyomán a Symbian OS képes lesz együttműködni az Intel PCA alkalmazásfeldolgozási eszközeivel, és a Symbian Intel StrongARM processzorokra vonatkozó támogatása az Intel XScale mikroarchitektúrára épülő jövőbeni processzorokra is kiterjed majd.

A külső fejlesztőcégek munkájának megkönnyítéséhez az Intel és a Symbian tervezési irányelveket dolgoz ki a Symbian OS-hez és az Intel PCA-hoz, a Symbian operációsrendszer-eszközeit Intel PCA szoftverfejlesztői készlettel kínálja, továbbá oktatást szervez és technikai segítséget nyújt partnere fejlesztői konferenciáin: az Intel Developer Forum és a Symbian Developer Expo rendezvényein.

www.intel.com

www.symbian.com

IDF Europe 2001: az Internet holnap – CHIP, 2001/7/52

ELTE TTK HALLGATÓI ALAPÍTVÁNY

ECDL Európai Számítógép-használói Jogosítvány

Számítástechnikai tanfolyamok és vizsgaközpont

- Folyamatosan induló tanfolyamok
- Kéthetente vizsgalehetőség
- Pedagógusképzés
- Rendkívül kedvező árak

Következő kurzusindítás: Április 30.

Jelentkezzen most!

266-34-32

1088 Budapest, Múzeum krt. 6-8., Gólyavár

Homepage: alapítvány.elte.hu – E-mail: oktatas@hali.elte.hu

CHIP style

MEGOLDÁSOK A TELJESSÉG ÍGÉNYÉVEL

A Delta Elektronik a legteljesebb megoldásokat kínálja a dokumentumkezelés, kommunikációtechnológia és hardver, szoftver területein.

Delta elektronik

1033 Budapest, Szentendrei út 39-53. Tel: 06 1 437 5200 Fax: 06 1 437 5299

CORG COMPUTER

CORG COMPUTER KFT.
1111 BARTÓK BÉLA ÚT 46.
TEL.: 466-6675, 386-9810
FAX: 365-6165

Digitális Videó és Audió Centrum

Szinte minden, amire a digitális képalkotástól a feldolgozásig szüksége lehet.

DIGITÁLIS VIDEÓ ESZKÖZÖK

- **DV editáló rendszerek**
  Canopus Raptor és **EzDV** kártyák – a kategória legjobbjai
  Pinnacle – teljes termékskála
  Matrox RT2000 – a filmszerkesztés új standardja; a legkeresettebb editáló rendszer
- **DV és D8 kamkorderek**
  Sony, Panasonic, Canon
  A nálunk vásárolt Sony és Panasonic kamkordereken díjmentesen alakítjuk ki a DV bemenetet!

Hihetetlen árubanner!

- **MPEG-I és MPEG-II rendszerek** Hardver eszközök már nettó 138e Ft-tól

DIGITÁLIS AUDIÓ ESZKÖZÖK

Ega-Sys termékcsalád – professzionális eszközök közepes árakon
Waveterminal U2A – USB audió interfész (24bit AD/DA)
WamiRack 24 külső egység – 8 be-/8 kimenet, 24 bit, MIDI
WamiBox – PCMCIA, 20 bit, 2be-/4 kimenet, MIDI

- **További kínálatunk:**
  – Mikrofonok, keverőpultok, MIDI billentyűk, SMPTE szinkron eszközök, zajcsökkentő szoftverek

Részletes ajánlatainkat keresse web lapjainkon:
http://www.corg.hu

Dynamic Számítástechnika

Tel: 37/313-489 Gyöngyös, Jókai u. 21.

8. Dynamic Napok Gyöngyösön

ASUS Leadtek DAEWOO MONITORS Genius SAMSUNG LG

Szept. 24-től Október 6-ig

Nyomtatók
Notebook-ok
Fax készülékek
Kellékanyagok
Komplett számítógépek
Digitális Fényképezőgépek

WWW.DYNAMIC.HU

PARTNER Dynamic 2001

Nagyker: Bp, Kassák L. 74. Tel: 236-0236

Ingyenes apróhirdetési lehetőség az interneten!

Ericsson T29s

Egykezes flipper

Nagy Zoltán

Az Ericsson flipes típusvonala mindig is szimpatikus volt számomra: kicsi, elegáns, praktikus. A T28 utódja, a T29s kívülről nem sokban különbözik elődjétől. Mérete, kijelzője, antennája ugyanakkora – elsőre csak az aktív flip kezelésében vehetünk észre különbséget, ugyanis az újabb típuson nem nyomógombbal kell kinyitni, hanem a két oldalán található fülecske valamelyikével. Az, hogy a flip aktív, annyit jelent, hogy kinyitásával fogadni lehet a hívást, illetve becsukásával be lehet fejezni. A fedél alatt megbúvó billentyűzet elég kemény, így nem való működmökkel díszített női kézbe. A gombok zöldes háttérvilágítása néha hátrányos, mert nappali fénynél nehezen olvashatóvá teszi a betűket, ami SMS-írásnál nem szerencsés. Az üzenetkezelés újdonsága a chat üzemmód. Ezt használva gyors üzenetváltásokat lehet produkálni. Ekkor a telefon programja az általunk küldött üzenetek elejére beilleszti (az általunk megadható) becenevünket. Közös listán látható az elküldött üzenet és a beérkezett válasz. Ez a módszer valóban beszélgetésszerűvé teszi az SMS-ezést. Az üzenetek mellé képet is betehetünk az előre létrehozott képtárból, vagy akár saját grafikákat is készíthetünk. Sajnos a grafikák csak a T29s-kompatibilis készülékeken jelennek meg – egyelőre csak az Ericsson új típusain, illetve a későbbiekben a Sonyval közösen fejlesztett készülékeken.

Csak a gombjai ne lennének olyan kemények

A grafikus üzenetekre is képes Nokiákkal viszont nem tud szót érteni.

A készüléknek kicsi a kijelzője, mégis jól lehet vele WAP-ozni. Egyszerre három sor szöveget képes megjeleníteni, ami nem sok, de a WAP-ot a tömör információközlésre találták ki. A WAP-ozás beállítását megkönnyíti, hogy az Ericsson Net-helyén beállíthatjuk a WAP-szolgáltatónk paramétereit, amit azután SMS-ben megkapunk. A telefon annak alapján elvégzi a szükséges beállításokat, így nem kell hosszú percekig pötyögnünk a menükben. Összességében nagyon kellemes, diszkrét, mégis elegáns készülék a T29s. Apróságok – például a hangos parancsra társcázás – teszik kényelmesen használhatóvá. Igazából csak az IrDA port hiányzik belőle, de az inkább az irodai készülékek, például a T39m sajátja. A készülék listaára 57 900 Ft, de kedvezményesen 39 900 Ft-ért lehet megkapni az egyik mobilszolgáltatónknál. A garancia 1 év.

➚ www.ericsson.hu/consumer/t29s/index.shtml

IBM ThinkPad A22m

M, mint mainstream

Nagy Zoltán

A Kék Óriás noteszgépei etalonnak számítanak kategóriájukban. Ezt az elismerő pozíciót leginkább átgondolt kialakításuknak köszönhetik. Az A22m is igazolja ezt: 15 colos, egy kézzel is könnyedén kinyitható képernyője alatt teljes méretű billentyűzetet találunk, amelyben nem foglalnak helyet a Windows-gombok – ugyanis nincsenek.

Az egeret TrackPoint helyettesíti, amely a szokásos irányítási mód mellett meg is nyomható, amivel az egér bal gombját lehet kiváltani. Sokan nem szeretik a TrackPointot, az viszont tény, hogy kevesebb helyet foglal, mint a tapipad, ráadásul a használatához egyik kezet sem kell felemelni a billentyűzetről.

A hasznos apróságok sorát bővíti a képernyő felső peremébe épített kis lámpa, amely a billentyűzetet világítja meg, így teljesen sötét környezetben sem kell vakon gépelni, és a billentyűzetre helyezett papírlapot sötétben is el lehet olvasni (hosszú repülőúton roppant hasznos).

Az ember soha nem tudhatja, hová vetődik munkája során, így minél több lehetősége van file-cserére, annál jobb.

Ezért az A22m-be beépítettek floppymeghajtót, bár súly- és méretcsökkentés céljából sok gyártó elhagyja vagy külső eszközként mellékeli ezt a legáltalánosabban használt perifériát.

A szokásos második meghajtó Ultrabay 2000 foglalatba csatlakozik, amely lehetővé teszi az eszköz cseréjét az operációs rendszer teljes leállítása nélkül.

A tesztelt gépben 8-szoros sebességű DVD-meghajtó volt, de igény szerint használhatunk CD-újraírót vagy akár mezei CD-olvasót is.

Természetesnek vehető, hogy belső miniPCI hálózati csatoló és modem van a gépben, így a PC Card foglalat felhasználható egyéb célokra is.

A képet Ati Rage-Mobility-M chip állítja elő. Ez a Mach 64 kis fogyasztású változata, ennek megfelelően nem várhatunk tőle komoly 3D-s teljesítményt.

A gép processzora 1 GHz-es Pentium III, SpeedStep technológiával felvértezve, ami külső táplálás hiányában 700 MHz-re csökkenti a processzor sebességét.

Ennek köszönhetően a lítium-ion akkumulátor 3 óra 45 percig tudja üzemeltetni a gépet.

Az A22m sebessége kellemes, a CHIP-teszt szerinti irodai teljesítménye 126 pont, a grafikai 163 pont.

Ajánlott végfelhasználói ára szintén jónak mondható: nettó 630 000 Ft. A garancia 1 év.

Konzervatív külső, megbízható működés – IBM ThinkPad A22m

➚ www-5.ibm.com/hu/products/pc/portfolio/thinkpad/aseries.html

➚ Hőséges munkatársak – CHIP, 2001/8/86

DataViz Documents To Go 4.0

Irodai szoftvercsomag Palmhoz

Sponga Tamás
(stamas@linuxfreemail.com)

A kézigépek használói már természetesnek veszik, hogy aprócska szerkentyűjükkel asztali PC-jük tudását „hosszabbíthatják" meg. A sok-sok adat tárolása mellett a palmtopok nagyon jól használhatók általános irodai munkákhoz is, hiszen azok adatai áttölthetők PC-re és viszont. Persze az irodai felhasználásban – főként ahol sok szöveget kell bevinni – a billentyűzet nélküli gépek tulajdonosai hátrányban vannak. Ezen segít a DataViz csomagja. A Documents To Go 4.0 Professional Edition csomaggal olyan lehetőségek használhatók ki a PalmOS-t futtató gépeken, amelyekre eddig, ilyen kompakt formában még nem volt mód. Az alkalmazáscsomaggal különböző irodai csomagok programjaival – a szövegszerkesztővel, a táblázatkezelővel és a bemutatókészítővel – készített dokumentumokat lehet a kézigépen megnézni, sőt szerkeszteni, nyomtatni (akár egy tetszőlegesen kijelölt részletet is). A Slideshow To Go nevű programmal PowerPoint-dokumentumok szerkeszthetők. A Word To Go kezeli az elterjedtebb szövegszerkesztők file-jait. A Sheet To Go amellett, hogy megmutatja az Excel táblákat, 110 táblázatkezelő műveletet is tartalmaz – többet, mint bármelyik Palmra készített táblázatszerkesztő.

Amikor gyerekjáték az Excel vagy Quattro Pro táblázatok szerkesztése a Palmon

A csomaghoz bónuszként adott Add-On Kitben két további alkalmazást találunk. A DataViz Maillel elektronikus leveleinket szinkronizálhatjuk a Palm és a PC között. A csatolt file-okat is megfelelően kezeli. A PDF To Go-val PDF file-okat lehet megnyitni a kézigépen. A programcsomag támogatja az elterjedtebb szinkronizálószoftvereket. A Documents To Go 4.0 Professional Edition a következő windowsos formátumokat támogatja: Word 7 (95), 8 (97), 2000 és XP; WordPerfect 6, 7, 8 és 9; Word Pro 96, 97, 98 és Millennium; Excel 5 (95), 8 (97), 2000 és XP; Quattro Pro 1, 5, 6, 7 és 8; Lotus 1-2-3 WK4, 97, 98 és Millennium; egyszerű szövegfile-ok; Palm Doc; PowerPoint 97, 2000 és XP. A Macintosh-tulajdonosok a következő file-okat tudják szerkeszteni Palmjukon: Word 6 és 8 (98); ClarisWorks/AppleWorks 4, 5 és 6 (a szövegszerkesztő és a táblázatkezelő file-jait is); Microsoft Excel 5 és 8 (98); egyszerű szövegek; Palm Doc.

A kézigép és a PC közötti szinkronizáláshoz a PC-n Windows 9x/Me/NT 4.0/2000-nek, a Macintoshon legalább Mac OS 8.1-nek kell futni. A kézigépek közül a Palm VII-es, V-ös, III-as sorozat, az m100/m105, a Palm m500/m505, a Handspring Visor sorozat, az IBM WorkPad, a Sony Clié/Clié Color és a TRGpro tudja futtatni a Documents To Go csomagot.

A program egyfelhasználós licencének ára 69,95 USD, de a darabár ötfelhasználós licencnél már 62,99-ra csökken.

➚ www.dataviz.com /products/documentstogo /index.html

WinEpoc 1.4

Start ikon Psionon

Sponga Tamás
(stamas@linuxfreemail.com)

Lassan mindennapos eszközökké válnak a palmtopok, hiszen szolgáltatás–ár arányuk ahhoz a ponthoz ért, hogy már többeknek mintául szolgáló Windows 9x-est utánozza, megtalálható rajta a *Start* gomb, a Task List, az óra és dátum, a hangot ki-be kapcsoló gomb és az elemállapot-jelző. A *Documents* menü nem a *Start* menüből érhető el, hanem közvetlenül a Taskbarról. Hogy teljes legyen a windowsos érzés, még az ikonok is az ötletadót utánozzák.

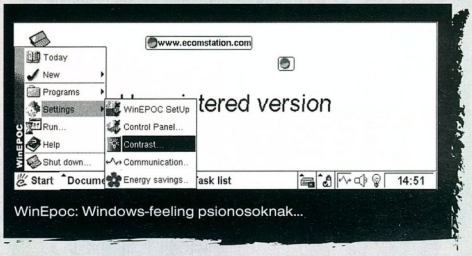

WinEpoc: Windows-feeling psionosoknak...

A program most megjelent 1.4-es verziója jóval gyorsabb elődjénél, ráadásul néhány új képességgel gazdagodott: a már említett elemállapot-kijelzés mellett a szabad memóriát és a lemezterület(ek) méretét is mutatja. Ebben a verzióban a fejlesztő még jobban megpróbálta a Windows 9x-éhez közelíteni az Epoc felületét. A program Psion Series 5-ön, Series 5mx-en és az Ericsson mc218-on fut.

Fejlesztője tervezi további Epoc operációs rendszerek támogatását is, például a Series 7-ét és a netBookét.

A hat támogatott nyelv között már megtalálható a magyar is. A program ára 18,5 USD.

Már csak az a kérdés maradt hátra, miért vágyna valaki windowsos felületre, ha már egyszer a Psiont választotta?

➚ www.jssolutions.cz/shareware_e.htm

W W W . n o v o p a r t s . h u
15" TFT Display-ek a legjobb áron
Tel: (06-1) 403-4073, Üzlet: 456-1415 • E-mail: novoparts@emg.hu

No ki, aki ilyet tud?

Aki ma nagyon trendi akar lenni, annak Nokia 9210 Communicatorral kell nyomulnia – különben semmire sem viszi az üzleti életben. Azt az üzletembert, aki 9210-es nélkül teszi ki a lábát az utcára, menthetetlenül megeszik a nagyhalak.

Nagy Zoltán

Ránézésre nem tűnik másnak, mint divatjamúlt, böhöm öskövületnek. Az ilyeneket milliószámra veszik a kínai piacon, státusszimbólumnak – persze csak akkor, ha felturbózott csengetőművel vannak ellátva. Ráadásul a kijelzője is kicsiny (legalábbis az, amelyik első látásra szembetűnik), kisebb, mint a régi nagy sztáré, a 2110-esé. Mint azonban azt a csokievők a saját kárukon megtanulták, nem szabad első látásra ítélni. A vastag telefon oldalán végighúzódó rés azt jelzi, valami rejtezik a felszín alatt, csak elő kell csalogatni. Nyissuk tehát fel!

A jobb vételhez kihajtható egy segédantenna

Az előtűnő színes képernyő és a billentyűzet megnyugtat: mégis a legújabb fejlesztést tartom a kezemben. Igaz, a képernyő kisebb, mint a régi jó Psion 5-ösömé (az ugyan csak monokróm, de két sorral több fér el a szövegszerkesztőjében), a billentyűzet pedig kissé kemény és elég kicsi ahhoz, hogy ne legyen esélyem hatujjas gépelésre.

A 9210-es operációs rendszere a Symbian OS. A 4096 színt megjeleníteni képes képernyő láttán beindult a reflex, és keresni kezdtem a kis műanyag tollat, amivel az ilyen gépek képernyőit lehet bökdöni. Miután nem találtam, rádöbbentem, hogy ez nem érintőképernyő – mindent gombokkal lehet elérni. E célból a képernyő jobb szélén négy külön gomb található, amelyek a beállítóablakok melléjük felsorakoztatott opcióihoz vannak hozzárendelve. Nokia termékről van szó, tehát elsődleges a kommunikáció. Lehet vele telefonálni, kétsávos, ismeri a nagy adatsebességet biztosító HSCSD adatátvitelt – viszont nem ismeri a GPRS-t. Arra készítették, hogy adatokat továbbítson, fogadjon, elérje a Hálót, levelezzen.

Megérdemelné, hogy ehhez igénybe vehesse a GPRS átviteli technológiát.

A Hálót mind HTML, mind WAP protokollon keresztül elérhetjük vele. Előbbi szebb, utóbbi gyorsabb.

Összetett Net-oldalak böngészésekor felerősödik a hiányérzetünk az érintőképernyő iránt.

Van ugyan egy Pointer nevű, kurzorgombokkal irányítható egérmutató, de szokni kell a használatát.

Levelezni is lehet vele, bár ez így egyszerűen hangzik. Az üzenetkezelő programja összetett alkalmazás – ez kezeli az e-maileket, a faxokat, az SMS-eket. Ismeri az SMTP, az IMAP és a POP3 protokollt, így a legtöbb e-mailszerverrel elboldogul. Támogatja a TLS titkosított kapcsolatot, de az SSL-t sajnos nem.

Sokféle levélmellékletet támogat a rendszer, így a legelterjedtebb szövegszerkesztők, táblázatkezelők file-jait (legyen az Microsoft vagy Lotus alkalmazás) meg lehet vele tekinteni. Nem okoznak gondot a képek, hangok, csengőhangok, videók sem. A levelek mérete azonban nem haladhatja meg az 1 Mbyte-ot.

Mindennek a teteje a Desk nevű alkalmazás, amely kiindulópontként szolgál. Ide lehet csatolásokat elhelyezni, amelyek file-ra, Net-oldalra, vagy akár futtatandó alkalmazásra is mutathatnak.

A gépben található irodai alkalmazások illeszkednek az elvárásokhoz. Van Word, Sheet (táblázatkezelő), amelyek kompatibilisek a Microsoft idevágó szoftvereivel. A Presentation Viewer a Microsoft PowerPoint bemutatóit tudja megjeleníteni. Persze e tekintetben már nem szabad teljes kompatibilitást várni.

A kapcsolatok adatbázisa minden részletre kiterjed (talán csak a lábméretet nem lehet beírni). Hogy könnyebben megjegyezzem, melyik név kit takar (ez komoly probléma nálam :(), fényképet is lehet csatolni hozzá (persze szkennelt formában :). A számomra különleges személyek egyéni csengőhangot is kaphatnak, hogy azonnal felismerjem, ha ők hívnak (ha nincs letiltva a hívószámuk). Van határidőnaplója is, amely mindent tud, amire egy elfoglalt embernek szüksége lehet.

32 bites RISC processzor hajtja a gépet. A programok 8 Mbyte memóriát használhatnak – a felhasználónak 2 Mbyte jut, ami nagyon kevés. A tárolókapacitást 16 Mbyte-os SmartMedia kártya bővíti, ezen kaptak helyet az extra alkalmazások is, például a Java-motor. Ide érdemes kimenteni a megtartani kívánt file-okat, hogy ne kerüljünk azonnal helyszűkébe. Számos képességét említhetnénk még, például az órát, a játékokat, a hangrögzítőt, a kihangosítást stb. Bele tudnék még kötni számos, nekem kényelmetlennek tűnő megoldásába – de lehet, hogy másnak pont ezek állnak kézre. Egy szó mint száz: nem hétköznapi masina. Jól használható, bár zsebben hordani kissé nehéz, 244 g.

Leginkább fél kézzel lehet rajta pötyögni

Készenléti ideje 230 óra, a beszélgetési 4–10 óra.

Árát a mobilszolgáltatók szorgalmas ostromával lehet megtudni.

Ja, a roller nem tartozék.

www.nokia.hu/termekek/telefon/nokia9210.html

Kis és nagy szerverek szakértője

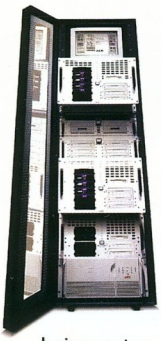

Szolgáltatásaink:

File-nyomtató szerverek
Adatbázis szerverek
Levelező szerverek
Faxszerverek
Intelligens irodai és hálózati megoldások

Rendszertervezés
Kivitelezés
Háttértámogatás (support)

business partner

www.kventa.hu

1067 Budapest, Podmaniczky út 37.
Tel: 269-5262 e-mail: kventa@kventa.hu

KVENTA

DIGITÁLIS SÖTÉTKAMRA

Kodak

ÚJ DX SOROZATÚ FÉNYKÉPEZŐGÉPEK
99.992 FORINTTÓL,
AZ USB DOKKOLÓ AZ AKKUT IS TÖLTI

ÚJDONSÁG!

"EASYSHARE" - EGYSZERŰ HASZNÁLAT

FOTÓNYOMTATÓ LCD-VEL
PC NÉLKÜL IS NYOMTATHAT
CF/SM KÁRTYAOLVASÓ
KODAK KAMERA VÁSÁRLÁSAKOR
MOST CSAK 31.192 Ft

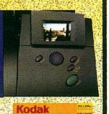

MEMÓRIAKÁRTYA ÁRZUHANÁS

ÚJFAJTA TINTASUGARAS FOTÓPAPÍROK

A HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KODAK ÉS DATAFAB DISZTRIBUTOR

DIGITÁLTECHNIKA Kft.
Budapest, 1149 Egressy út 5.
T./f.: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Nagy I. u. 35.
T./f.: 96/517-500, Fax: 517-501
ÁFA nélküli árak!
www.dit.hu/kodak
kodak@dit.hu

DIGITÁLIS KÉPKIDOLGOZÁS
KODAK ROYAL PAPÍRRA
HAGYOMÁNYOS LABORHÍVÁSSAL
9x13 36 Ft, 10x15 48 Ft, 13x18 72 Ft,
15x21 240 Ft, 18x24 296 Ft, 20x30 344 Ft

KÁRTYAOLVASÓK
CF, SM, MS, MM, PC kártyákhoz

Támogatott operációs rendszerek: MS DOS, MS Windows 98 SE, MS Windows NT 4/2000, IBM AIX, Sun Solaris, SCO UNIX, SCO UNIXWARE, LINUX

Új verzió, kibővített lehetőségek! Upgrade ár!

DataFlex 3.2
for DOS & Windows Console Mode, for UNIX, for LINUX

- 255-ről 4095-re emelték az egy alkalmazásban használható adatbázisok számát.
- Az adatbáziskezelés szabályrendszere és szerkezeti felépítése teljesen azonos a karakteres és a Windows-os (Visual DataFlex, WebApp Server) környezetben.
- Támogatja az idegen adatbázis-formák használatát a Windows Console Mode-ban és a UNIX környezetben is.
- Gyorsabb adatbázis elérés - SmartFile Mode automatizmus, módosított keresési eljárások. Megnövekedett teljesítmények.
- UNIX környezetben új árpolitika, új kategóriák. Kérje árjegyzékünket!

NEXT Software Kft

Budapest, XI.ker Andor u. 60 Tel: 208-46-43
www.nextsoftware.hu, www.dataflex.hu, nextsw@nextsw.hu

gyorsaság és minőség

PHASER 7700

-22 lap/perc-es sebesség
-1200dpi felbontás
-rendező, tűző munkabefejező állomás
-100.000 oldalas havi kapacitás
-PhaserMatch ICC színkezelő szoftver az egyéni színprofilok készítéséhez
-alapkiépítésben:
autoduplex
5GB-os belső merevlemez
10/100-as hálózatikártya
500MHz-es processzor

Tektronix
COLOR PRINTERS BY XEROX

A PHASER nyomtatók kizárólagos importőre
FOLDER TRADE
1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
T./f.: 349-0140, 349-7189
e-mail: folder@foldertrade.hu
Kft. honlap: www.foldertrade.hu

A KIMSOFT októberi ajánlata

Akció (amíg a készlet tart)	
Adobe Design Collection 4.0	429 900,-
Borland Delphi 6 Prof. Upgrade	**123 900,-**
Borland Kylix Desktop Development	73 800,-
CorelDRAW 10 "magyar" special	**117 900,-**
CorelDRAW 9 Essentials	49 900,-
Corel Print Office magyar	**16 900,-**
Norton Antivirus 2001 magyar	14 900,-
Norton SystemWorks 2001 special	**20 900,-**
Recognita Plus 5.0 +MoBiMouse angol	39 900,-
Szoftver újdonságainkból	
Adobe PageMaker 7.0 /Upgr.	234 900,-/38 400,-
AutoCAD LT 2002i /Upgr.	**209 900,-/59 900,-**
Corel Bryce 5 /Upgr.	99 000,-/69 900,-
DesignCAD Express v12	**39 900,-**
DesignCAD 3D Max /Upgrade	87 900,-/39 900,-
Instant WEB Page	**14 900,-**
MS FrontPage 2002 Hun. /Up	54 600,-/28 300,-
MS Office XP magyar /Upgr.	**157 900,-/79 900,-**
MS Visual FoxPro 7.0 Prof /Up.	175 900,-/88 400,-
SuSE LINUX 7.2 Prof. (magyar)	**16 800,-**
Multimédiás CD-ROM-ok	
BibliaTéka /Hangzó Biblia	4 455,-/3 562,-
MiniManó Tavasz / Tél (Akció!)	**3 562,-/3 562,-**
Mountain Bike (magyar, túraajánlatokkal)	4 455,-
Tudományos horoszkóp	**5 795,-**
Várak, kastélyok, legendák 1.	4 902,-
Angol-magyar Országh nagyszótár CD	**15 170,-**
Német-magyar Halász-nagyszótár	15 170,-

ACDSee 32 v3.1 for Win32	20 800,-
Adobe Acrobat 5.0 /Upgr.	**99 900,-/47 500,-**
Adobe Photoshop 6.0 /Upgr.	269 900,-/97 900,-
Adobe GoLIVE 5.0 /Upgr.	**116 400,-/39 900,-**
ARJ 3.08 /PkZip 2.04 DOS	19 400,-/17 900,-
Borland C++ Builder 5.0 Prof. Upgr.	**169 600,-**
Borland Delphi 5.0 Standard	44 900,-
CA Visual Object 2.5 Prof.	**112 900,-**
Cheyenne ArcServe 2000 Wkg. Ed.	158 900,-
Corel Gallery 1,3 millió	**34 900,-**
Easy CD Creator 5.0 Platinum Ed.	**27 900,-**
F-PROT Prof. 5.22 (Antivirus program)	Hívjon!
Intellihance Pro 4.0 for Win32	**79 900,-**
Kulcs-Soft Készlet és Számla program	60 000,-
Macromedia DreamWeaver 4.0	**124 200,-**
Macromedia Flash 5.0	139 500,-
McAfee VirusScan 5.0 Std.	**10 400,-**
MS MapPoint 2002 for Win32	81 900,-
MS Proofing Tools 2000 Multilang.	**26 200,-**
MS Visual BASIC 6.0 Pro. Upgr.	87 600,-
MS Visual C++ 6.0 Pro. /Up.	**175 900,-/87 600,-**
MS Visual Studio 6.0 Enterpr. Upgr.	339 900,-
Nero 5.5 (CD-író program)	**21 900,-**
Norton Internet Security 2001	21 900,-
Norton SystemWorks 2001 Prof. Spec	29 900,-
PaintShop Pro 7.0 for Win32	**38 900,-**
QuarkXPress 4.1 Win32 Intern. Spec.	394 900,-
rEVOLUTION Számla Numero 1.	**9 920,-**
Visio 2002 Std. /Prof.	68 900,-/169 900,-
WinFax Pro 10.0 Win32 /Up.	**24 400,-/14 800,-**

A közölt árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.

Széleskörű játékszoftver-választékkal, nyelvtanító és ismeretterjesztő CD-kel várjuk Önöket!

KimSoft '99 Szoftverkereskedelmi Kft.
1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Telefon: 319-0219, 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
Részletesebb ismertetőkért, teljes árjegyzékért tekintse meg Internet honlapunkat: www.kimsoft.hu

NABUCO NATIONAL BUSINESS COMMUNICATION

MICROTEST®

Szeretne egy cat.5,5E,6,7 hálózatot letesztelni?
Lepje meg magát egy régen áhított OmniScannerrel.

OmniScanner2

gyors, pontos, sokoldalú

- Single-és Multi Mode Fiber egy adapterrel
- Mentés 10000 Autotest-ig
- Link Adapterek cat 6-os AMP, IBM, Lucent, Panduit, CDT stb. kábelrendszerek számára.

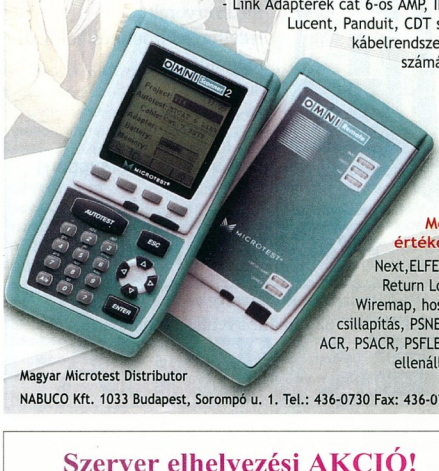

Mért értékek:
Next,ELFEXT, Return Loss, Wiremap, hossz, csillapítás, PSNEXT, ACR, PSACR, PSFLEXT, ellenállás.

Magyar Microtest Distributor
NABUCO Kft. 1033 Budapest, Sorompó u. 1. Tel.: 436-0730 Fax: 436-0749

DTK Computer

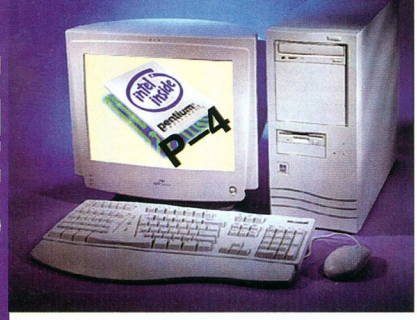

Már P-4 Processzorral is!!!

dtk DTK Computer
Distributor of Hungary

Szintézis Computer Rendszerház

Győr, Tihanyi Á. u. 2. Tel: (96) 502-211, 200
Budapest, VII. ker. Dob u. 106. Tel: (1) 461-5000
Szeged, József A. sgt. 2. Tel: (62) 486-185

Szerver elhelyezési AKCIÓ!

Akciós áron helyezhet el légkondicionált termünkben szervert, már havi 10 000 Ft[1]-tól! Switch, datacenter szolgáltatások, full-duplex 100 Mbit/sec. Billentyű, monitor, egér emulációval alapáron. Első 30 napra ingyenes, próbálja ki Ön is a nagy sávszélességet, megbízhatóságot!

INGYENES .hu saját domain név[2], ini.hu, in.hu, dr.hu stb. alatt is! Most új nevek alatt is! Tárhellyel, e-mail címmel is!

Számlázás, könyvelés, raktár- és készletkezelés, bérszámfejtés stb. Kis cégtől a nagyvállalatig, DOS-tól az NT-ig! Részletre is!

[1]: Egyszeri belépési díj függvényében, határozott időre szóló szerződéssel. Fogyasztás és méret-határral, megfelelő műszaki állapottal, +ÁFA. [2]: Egyedi elbírálással, megjelenésszámtól függően

DELTHA Rendszerház Kft. 1026 Budapest, Nagyajtai u. 1/b.
Tel./fax: (06-1) 214-16-55 Tel.: (06-1) 487-0-147
E-mail: inf@deltha.hu Információ, letöltés: www.deltha.hu

Erre varrj gombot!

A telefonok kialakításakor általában kötik a tervezőt a „kötelező" elemek, például billentyűzet, kijelző. Ezek nagyjából meg is határozzák a méretet, illetve a formát.

Nagy Zoltán (nagyz@vogel.hu)

A készülékekbe általában szeretnénk minél több funkciót belezsúfolni – ami nagy képernyőt és számos extra nyomógombot igényel. Mi lenne, ha elhagynánk a gombokat? Az Accomplival pont ezt tették a Motorola fejlesztői, elhagyták a hagyományos telefon-klaviatúrát, és azt méretes képernyővel, illetve azon megjelenő virtuális billentyűzettel pótolták. Ennek és a külső fejlesztők számára is hozzáférhető programozási környezetnek köszönhetően rugalmasan bővíthető, de önmagában is jól használható készülék. Első ránézésre, főleg, ha csukva van, ebből semmi sem lászik. Olyan, mint más flipes Motorola telefon, csak kicsit vastagabb. Felnyitva egyből életre kel a kijelző, amely állandó háttérvilágításának köszönhetően nappal és este egyaránt jól látható. Az akkumulátor kímélése céljából rövid időn belül kikapcsol a képernyő, akár beszélgetés közben is. Ilyenkor elég megérinteni, máris újból látható lesz. A felbontása 240x320 képpont, és 4 szürkeárnyalatot képes megjeleníteni. Ez kellemes rajzolatot kölcsönöz az ikonoknak és a szövegeknek is.

A kijelző alatt mindössze négy apró gomb található: a főkapcsoló, két görgető és egy „home" – utóbbi a grafikus menü kiindulási pontjára visz. A telefon bal oldalán lévő kétirányú és be is nyomható gomb feladata a pillanatnyi felhasználástól függ, a jobb oldalon lévő magányos gombbal pedig a hangrögzítést lehet elindítani-megállítani.

A képernyőre tekintve az Accompli sokkal inkább hasonlít személyi információkezelőre, mint telefonra. Ez nem is áll messze a valóságtól, de elsősorban mégis telefon. Menüje több oldalas regiszteres füzetre hasonlít, lapozgatva tudunk választani a különböző típusú alkalmazások között, amelyeket kis ikonok képviselnek. A menü fölött kis sávban láthatók azok a legfontosabb információk, amelyeket egy telefonnál megszokhattunk, vagyis a térerő (külön jelezve, ha a GPRS szolgáltatás aktív), az akkumulátor állapota, valamint az üzenetjelző, amely az SMS-eken kívül az elmulasztott hívásokra is figyelmeztet. Innen lehet előcsalogatni a hagyományos billentyűzet képét hagyományos telefonhíváshoz. A menü alatti keskeny csíkban látható az éppen aktív szolgáltató neve, a készülék tulajdonosának adatai (ha azokat megadta) és a csengetés módja. Utóbbi lehet hagyományos csengés, rezgés vagy előbb rezgés, majd csengés. Nincsenek külön csengetési profilok, de egy mozdulattal beállítható a csendes vagy a hangos üzemmód.

Becsukva szerény és elegáns

Elsősorban telefon

A nyitó oldalon a telefon funkciói kaptak helyet, élen a kapcsolati adatbázissal, amely mellett az üzenetkezelő, a híváslisták, az e-mail és az Internet-böngésző található.

A kapcsolati adatbázisban a nevekhez számos hasznos adatot lehet hozzárendelni, például cégnevet, címet és több telefonszámot. A neveket csoportosíthatjuk is például a kapcsolat jellege szerint, külön gyűjtve az üzletfeleket és a barátokat. Ha hívni szeretnénk valamelyiküket, csak ki kell választanunk a nevéhez kapcsolódó telefonszámok egyikét, és a készülék máris tárcsáz.

Az SMS-küldés és -fogadás egyszerű és gyors. Az üzeneteket könyvtárakba lehet rendszerezni – a tárolható üzenetek számának csak a memória kapacitása szab határt. Könnyedén küldhetünk előre meghatározott csoportnak is üzenetet.

A híváslisták az általunk hívott, fogadott vagy elmulasztott hívások adatait tartalmazzák, szintén mennyiségi korlátozás nélkül. Nem is hinnénk, milyen hasznos, ha még egy több nappal korábban hívott számot is vissza lehet keresni.

Az e-mailek kezelése egyre inkább hétköznapi tulajdonság a mobiltelefonoknál. Az Accomplival könnyebb levelezni, mint egy hagyományos készülékkel, elsősorban nagyobb kijelzőjének köszönhetően. POP3- as és IMAP-es levelezőkiszolgálóhoz is lehet vele kapcsolódni, ami kifejezetten előnyös, hiszen az IMAP-pel könnyen megoldható, hogy több eszközről is el tudjuk érni a szerveren lévő leveleket: például utazás közben az Accomplival ellenőrizzük az új üzeneteket, majd beérve az irodába az asztali gépen már könnyedén megválaszolhatjuk a legfontosabbakat. Üröm az örömben, hogy a titkosított protokollokat (remélhetőleg csak egyelőre) nem ismeri, így azoknál a cégeknél, amelyek ilyen módszerrel is védik dolgozóik kommunikációját, még nem lehet alkalmazni. A böngészőjét sajnos nem tudtam kipróbálni: az Accompli elsősorban GPRS adatkapcsolatra van kihegyezve, ami az adott pillanatban nem állt rendelkezésemre – másrészt a hagyományos adatelérést nem lehetett beállítani rajta, egyszerűen hiányoztak az ehhez szükséges beállítási lehetőségek. Ilyenkor kell emlékezetünkbe idézni, hogy ez tesztkészülék, nem mindenben egyezik meg a végleges változattal.

Kinyitva sem kell szégyenkeznie

Irodai alkalmazásoktól a játékokig

Jegyzettömb, naptár, rajzmappa, feladatlista, ébresztőóra és diktafon. Túlélőkészletnek is felfogható, főleg üzleti utakra. Az alkalmazások nincsenek túlbonyolítva, a jegyzettömbbe feljegyzéseket lehet beírni, a

www.motorola.hu/accompli/accompli_leiras.html
TrueSync: www.starfish.com/solutions/ts_tp.html

rajzmappába egyszerű skicceket lehet rajzolni. Több projekt egyidejű vezetésekor hátrányos lehet, hogy a feladatlistában nem hozhatunk létre kategóriákat. A diktafon nem riportok készítésére való, inkább a jegyzettömb meghosszabbítása olyan alkalmakra, amikor nincs mód firkálgatni. A telefonon zajló beszélgetéseket is fel lehet venni vele, de természetesen erről előzetesen ki kell kérni a beszélgetőpartner véleményét, különben megsértjük a személyiségi jogait. Az ébresztőórán két külön időpontot lehet beállítani. Az ébresztést állhatatosan végzi, és talán elég masszív ahhoz, hogy az ébresztés leállítását is elviselje. Teljesen kikapcsolt állapotban nem működik az ébresztés, ezért az Accomplival kicsit másképpen kell bánni, mint a hagyományos telefonokkal. Külön ki lehet ugyanis kapcsolni a telefon részét, és ekkor egy közönséges PDA-t tarthatunk a kezünkben, vagy az ágy mellett. Visszakapcsoláskor ugyanúgy kéri a PIN kódot, mint ahogy azt megszokhattuk más készüléknél. Az irodai alkalmazások mellett hasznos programocskákat is találunk egy csoportba gyűjtve. Például a mértékegység-átváltó a különböző országok hossz, terület vagy hőmérséklet mértékegységei között tud átszámolni. Egyéb számításokhoz egy egyszerű számológép nyújt segítséget. A valutakonvertáló 38 ország (köztük hazánk) pénzneme között tud átváltani, persze a helyes összeghez az is szükséges, hogy folyamatosan pontosítsuk az árfolyamokat. Ha gyakran utazunk más földrészre, jól jöhet egy világóra is, amelyben a hazai időt, valamint a nagyvilág egy nagyvárosát lehet beállítani, és máris láthatjuk az időeltolódás mértékét.

Unalmas értekezletek, a főnök ajtaja előtti várakozás – mind-mind jó alkalom egy kis kikapcsolódásra, játékra. Erre több lehetőséget is nyújt az Accompli. Az első egy egyszerűnek tűnő amőba – a gép azonban kíméletlen módon játszik, alaposan megizzasztja a játékost. A Sokoban klasszikus ládatologatós logikai játék, könnyed kezdés után alapos fejtörésre késztet. A legszórakoztatóbb talán a Black Jack, amelynek beépített játékosai hosszú időn át tudnak izgalmas szórakozást nyújtani.

Beállítás

Az utolsó lapon lehet beállítani a telefon különféle paramétereit, itt lehet aktiválni az adatfogadást infravörös porton keresztül, a modem üzemmódot, itt lehet csengőhangot szerkeszteni, és itt található a Java2ME (Micro Edition) nyelven készített programok indítógombja is. A Java2ME nyílt programozási felület, amely bármely fejlesztő rendelkezésére áll, és támogatja az Accompli hardverének lehetőségeit, beleértve a GPRS-kommunikációt is.

A tesztkészüléken egy Mobile Chess sakkprogram volt, amellyel távoli ellenféllel játszhatunk.

Kézírás?

Nem ejtettem még szót a manuális adatbevitelről. Ennek elsődleges módja a kézírás-felismerés, amelyhez nem kell egyszerűsített írásjeleket megtanulni, mint például a Palm esetében: az iskolában tanult írott betűket minden további nélkül felismeri, még ékezettel együtt is (be kell vallanom, Palmhoz szokott kezemnek okozott ez némi problémát, de csak megszokás kérdése).

Akinek ez nem megy, az használhatja a virtuális billentyűzetet is, de érdemes rászokni a kézírásra, mert az gyorsabb.

A telefonon tárolt adatokat a PC-n lévőkkel a TrueSync segítségével lehet szinkronizálni. Ez a program ügyel a címjegyzékre, a naptárra, a tennivalók listájára és más fontos adatokra. Nincs konkrét alkalmazáshoz kötve, hanem Internet-alapú szinkronizálást tesz lehetővé akár a saját géppel, akár egy TrueSync szerverrel, akár egy másik, TrueSync-kompatibilis eszközzel.

●

Az Accompli merőben más oldalról közelíti meg a sokoldalúság kérdését, mint a Nokia Communicator. Kis méretének, emberközeli, és ami talán még fontosabb, feladatközeli alkalmazásainak köszönhetően nagyon nagy az esélye, hogy könnyebben elnyeri a felhasználók kegyeit, mint fent említett társa.

Megkockáztatom a feltevést, hogy a fejlesztésének nem elsősorban a presztízs, hanem inkább a célszerűség volt a mozgatórugója.

Talán csak annyit kívánnék még a fejlesztőktől, hogy legközelebb többet tanulmányozzák a már kész, kiforrott kéziszámítógépek (legyenek azok Epoc-, Palm- vagy PocketPC-alapúak) szolgáltatásait, lehetőségeit, hiszen aki ezek valamelyikét már megszokta, azon nehezen fog átállni az Accomplira, inkább keres valamilyen, a megszokott készülékéhez jobban illeszkedő megoldást (például a VisorPhone-t).

A készülék ősztől már kapható, listaára körülbelül 200 000 Ft lesz.

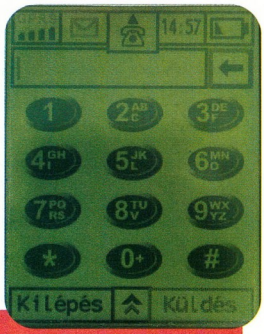

Virtuális billentyűzet

Fent az állapotjelzők, középen a menü, lent a hálózati és csengetési beállítások

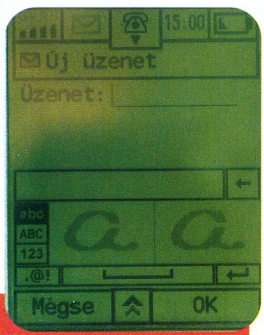

A hagyományos írott betűket ismeri fel

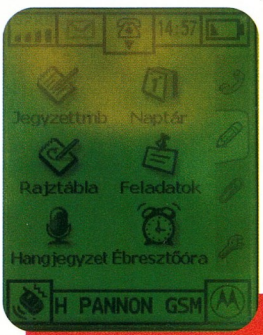

Alapvető eszközök egy helyen, az irodai csoportban

Kapcsolat teszi a mestert

A kéziszámítógépek általában az asztali gépek kiegészítői, ezért fontos, hogy e két fél adatait szinkronba lehessen hozni. A legelterjedtebb irodai operációs rendszer (még) a Windows, ezért elsősorban ehhez készítenek adatmentő és szinkronizálóprogramokat.

Nagy Zoltán (nagyz@vogel.hu)

Aki Linuxot használ, nincs könnyű helyzetben, de a szinkronizálás számára sem lehetetlen. A legelterjedtebb kézi operációs rendszerek és a Linux között megoldott a kapcsolatteremtés.

Epoc rendszerek

Epoc alatt most a Psion különféle változatait (Psion 3a, 3c, 5, 5MX, 7, netBook, Ericsson stb.) értem. Ezek soros porton tudnak kommunikálni az asztali géppel, ami ma már kissé lassúnak tűnhet, de nem szabad elfeledni, hogy nem kell nagy mennyiségű adatot mozgatni.

Az epocos gépek linuxos PC-vel történő szinkronizációja eltér a Windowsnál megszokottól. Ennek oka, hogy sokféle, egymástól eltérő személyi információkezelő program van Linux alatt, és ezek mindegyikéhez külön-külön kéne megírni a konvertálóprogramot. Ezt mindenkinek magának kell megoldania.

Amit már mások megoldottak: a két gép közötti file-átvitel a plptools csomag segítségével. Az ncpd démon a Psion saját kommunikációs protokollját használva teremt kapcsolatot a kis géppel, a 7501-es portot figyelve – a Psion azon forgalmazza az adatokat. Automatikusan kezeli a kapcsolat újrafelvételét, így akár a Linux indításával együtt indulhat ő is. Ez problémát okozhat, ha más kommunikáció is folyik azon a soros porton, amelyikre a kézigép csatlakozik: például a Psionnal a Hálót böngésszük vagy leveleznk a kábeles PPP kapcsolat segítségével. Ennek kiküszöbölésére van egy patch az mgetty-hez, amelynek révén az mgetty meg tudja különböztetni a file-átvitelt és a PPP forgalmat, így ettől függően indítja az ncpd-t vagy a pppd-t. Az mgetty forrásának foltozása után az alábbi sort érdemes elhelyezni a login.conf-ban:

```
/AutoPPP/ -    -    /usr/sbin/pppd
/PLP/     -    -    /usr/sbin/ncpd -d -e
*         -    -    /bin/login @
```

Ha fut az ncpd démon, a plpftp programmal FTP-szerűen lehet file-okat mozgatni a Psionra, illetve a Psionról.

Ennél sokrétűbben használható a plpnfsd démon, amely felcsatolja a Psion meghajtóit a /mnt/psion könyvtárba, C:/-ként a belsőt, D:/-ként a CF kártyát (ha van). Emellett a proc/ könyvtárban megjelennek a Psionon futó alkalmazások adatai (parancssor, az éppen nyitott dokumentum neve). Ezeket akár be lehet zárni vagy meg lehet nyitni távvezérléssel: például egy backup script becsukja az alkalmazásokat, lementi az adatokat, majd újra elindítja a leállított alkalmazásokat. A felcsatolás egyetlen hátránya, hogy nagyméretű, sok file-t tartalmazó CF kártya használatakor sokáig tart a könyvtárlisták tartalmának aktualizálása. Ilyenkor gyorsabb lehet a plpftp használata.

Ha a program fordításakor engedélyezzük a KDE-támogatást, akkor a KDE2 Konqueror file-kezelője újabb protokollal bővül. A „psion:" hivatkozás megnyitja a Psion tartalmát, szinte úgy, mint a PsiWinben. A legfelső könyvtárszinten le lehet kérdezni a meghajtók tulajdonságait, méretét, el lehet indítani a mentést, a visszaállítást vagy a formázást. Az ehhez szükséges összes program megtalálható a csomagban.

A Psion kis mérete ellenére sok mindenre képes, például az Internet böngészésére vagy e-mailkezelésre. Ehhez PPP kapcsolat szükséges (ha már hálózati csatolót nem lehet hozzá illeszteni). A kapcsolat létrehozásához a Psion Control Panelben be kell állítani a „Direct cable connection" nevű modemet. Ez valószínűleg már létezik – ha mégsem, az alábbi paraméterekkel kell létrehozni:

```
Speed: 115200 baud
Connect via: Serial
Loudspeaker in use: Never
Volume: Quiet
Init. (reset) string: (üres)
Data init. string: (üres)
Fax init. string:  (üres)
Flow control: Hardware (RTS/CTS)
Terminal detect (DSR/DTR): (bejelölve)
Carrier detect (DCD): (nincs bejelölve)
Modem type: Fixed line
```

A linuxos gépen ehhez indítani kell egy ppp démont, amely most kiszolgálóként működik, a soros porton befelé érkező kéréseket szolgálja ki. A pppd paraméterezése a következő: *local silent proxyarp crtscts lock persist 192.168.1.1:192.168.1.6*

A paraméterek az alábbiakat jelentik:

local: közvetlen kábelkapcsolat;

silent: nem írunk a portra semmit, a Psion kezdeményez;

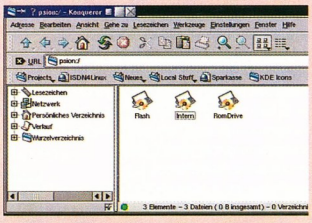

A Psion meghajtói

proxyarp: a helyi hálózat felé lokálisnak mutatjuk a Psiont;

crtscts: hardveres adatfolyam-vezérlés a soros porton;

lock: kisajátítja a soros portot;

persist: a kapcsolat megszakadásakor a ppp démon nem lép ki, hogy újra tudjon kapcsolódni.

Az IP-számokat kettősponttal elválasztva kell megadni. A fenti paramétersort legcélszerűbb a /etc/ppp/options.ttyS0 file-ba írni – ha a COM1 portot használjuk –, a démont pedig a /usr/sbin/pppd /dev/ttyS0 paranccsal indítani. Ügyeljünk

i

milosch.net/visor/
sourceforge.net/projects/usbvisor/

arra, hogy először a ppp démont indítsuk, és csak utána hozassuk létre a Psionnal a ppp kapcsolatot – ellenkező esetben nem fognak egymásra találni.

A Psion fogyasztása jelentősen megnő a soros port folyamatos használata esetén, ezért ilyenkor érdemes külső tápegységet használni.

Palm gépek

A Palm gépekhez sokkal több programot találunk – talán azért, mert az amerikai kontinensen ezek nagyon kedvelt eszközök. A legnépszerűbb ablakkezelőkbe már beépítettek egy-egy Palm-kompatibilis személyi információkezelőt, amely képes szinkronizálni adatait a tenyérgéppel. Ezek a programok külsőleg és képességeikben is hasonlítanak a windowsos társukhoz.

Az eredeti Palm gépek soros porton kommunikálnak – ezzel nincs probléma Linux alatt. A Palmot csatlakoztatjuk a soros portra, és elindítjuk a kívánt Palm-kezelő programot. Ügyelni kell arra, hogy olyan soros portot válasszunk a Palmhoz, amelyet nem használunk másra, hogy elkerüljük a különböző alkalmazások ütközését. Ha tehát van egy állandó külső modemünk a COM1-en, akkor a Palmot a COM2-re illesszük. A Handspring gépek dokkolója USB-vel kapcsolódik a PC-hez, ami egyrészt nagyon jó a felhasználónak, hiszen könnyen lehet csatlakoztatni, meg telepíteni (legalábbis Windowson). Lelkes felhasználók megírták hozzá Linuxra is a megfelelő meghajtóprogramokat, így a 2.4.x-es kernelben már benne van egyrészt az USB, másrészt kifejezetten a Handspring Visorhoz készített driver. Ehhez persze új, saját kernelt kell készíteni, vagy ha a disztribúció előre telepített kernelével dolgozunk, akkor be kell töltenünk a megfelelő kernelmodulokat.

Handspring Visornál a Palm-kezelő programban a kommunikációra használt portot át kell állítani USB-re. Sajnos az USB-s kommunikációt nem mindegyik program támogatja. Fontos a kommunikáció felépítésének sorrendje: előbb a Visor bölcsőjén kell megnyomni a szinkronizálógombot, majd ha a Visor már megkezdte a kapcsolatfelvételt, el kell indítani a PC-n a megfelelő programműveletet. Fordított sorrend esetén a PC-s program nem fogja tudni felvenni a kapcsolatot a Visorral. Aki nem szeretné a Gnome-ba vagy KDE-be bedrótozott Palm-kezelőt használni, próbálja ki a Jpilot programot. Mindazt tudja, amit a windowsos testvére: a határidőnapló, a címjegyzék, a jegyzetek és a tennivalók listáját megjeleníti és szinkronizálja. Nemcsak a soros porti kommunikációt, hanem az USB-t is támogatja, és tud programot is telepíteni a Palmra. Megjelenése és használata is hasonlít windowsos társáéhoz, ugyanúgy lehet váltogatni a naptár, a címtár, a tennivalók tára, a feljegyzések rovatai között, ezek tartalma szerkeszthető, és szinkronizáláskor frissíthető a Visorral. Figyelni kell arra, hogy a szinkronizálás csak a gyári programok adataival törődik, így ha más alkalmazásban is tárolunk fontos adatokat (például a Cryptinfóban különböző hozzáférési kódokat, jelszavakat), akkor érdemes néha backupot is végrehajtani, ami a gép teljes anyagát lementi.

A PC és a Palm (vagy Visor) között PPP-s kapcsolat is létrehozható. Soros porti kapcsolatnál egyszerű a dolog: a Palm *Preferences* beállítóprogramjának *Network* ablakában létre kell hozni egy új modemes kapcsolatot, amelyben a telefonszám 00 – innen tudja a Palm, hogy kábeles kapcsolatról van szó. A *Details* gomb alatt tudunk további szükséges beállításokat végrehajtani:

Connection Type: PPP
Idle timeout: never
Query DNS: (kipipálva)
IP Address: Automatic

A *Script* nyomógomb alatt lehet összeállítani a bejelentkezéshez szükséges kérdés-felelet parancsfile-t. Esetünkben ennek legelső eleme az *End* kell hogy legyen. Ezzel a kézigép beállítása már kész, de Linux alatt el kell még indítani egy ppp démont, amely kiszolgálja a Palmot. Visornál kissé bonyolódik a helyzet, mert a létrehozott PPP-s kapcsolat nem használja ki a maximális sebességet. A megoldás egy apró, LinkUSB nevű program, amely beállítja a portsebességet, és felveszi a kapcsolatot. A programocska szépséghibája, hogy ha szeretnénk befejezni, szétkapcsolás helyett lefagy, és reseteli a gépet. Ezt meg lehet előzni egy egyszerű kikapcsolással, ami szintén megszünteti a kapcsolatot. Az élő PPP kapcsolatot egyébként az adatforgalomra villogó vékony fekete vonal jelzi.

Ahogy a Linux szabványosodik, előbb-utóbb elérkezik az az idő, amikor többféle alkalmazás és eszköz között egyszerűen lehet adatokat szinkronizálni. Az is komoly előrelépés, hogy file- és PPP-szinten már elérhetők ezek a gépek (bár Linux és Windows CE kapcsolatáról még nem hallottam). Az újabbnál újabb eszközökhöz mellékelt szoftverek általában csak a Windows valamelyik változatával hajlandóak működni, ezért aki ragaszkodik a Linuxhoz, inkább Epoc vagy Palm gépet válasszon személyi titkárul.

A cikkünkben említett programok és a PPP démon megfelelő paraméterezésével ellátott indítószkriptek megtalálhatók CD-mellékletünkön (➔ CHIP-CD \CIKKEKHEZ\KEZIGEP\).

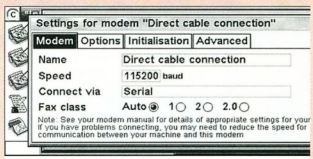

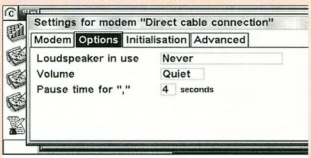

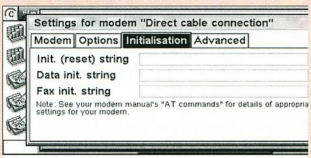

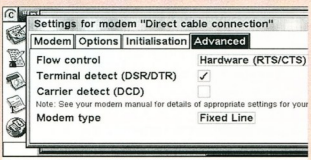

A kábelkapcsolathoz fontos a modemparaméterek helyes beállítása

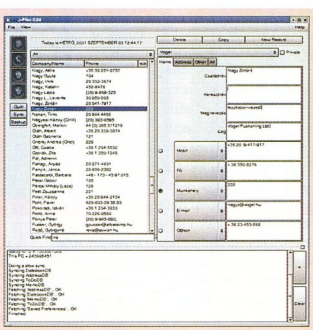

A Palmok összes beépített funkcióját kezeli a Jpilot

GEMOFIS KFT.
Bp, Hungária krt. 131.
Tel: 364-1539, 384-7080
Fax:384-7082

AutoCAD LT 2002 Eng	211.310/63.250
AutoCAD 2002 Hun/Eng	656.010
Acrobat 5.0 CE Akc./Upg.	94.500/47.500
PhotoShop 5.0 Hu.	246.050/94.050
PhotoShop 6.0 IE/Hu..	246.910/100.700
Delphi 6.0 Std./Prof. sp.	36.700/154.300
C++Builder 5.0 Std./Prof. sp.	36.000/156.900
CorelDraw10 / upgr.	118.500/109.000
Flash 5.0	147.250/55.100
Win 98/Win Mill Hun. OEM	30.680
Windows 2000 Hun. OEM	49.380
Win 2000 Server Hun. 5 User OEM	257.040
Win 2000 SBS Hun. 5 user OEM	345.070
Office 2000 SBS Hun. OEM	90.610
Office 2000 Prof. Hun. OEM	105.170
Works 6.0 vagy 2000 Hun. OEM	8.820
Novell 5.1 SBS 5 user OEM	229.600
Novell 5.1 SBS 1 user add on OEM	17.800
Novell NetWare 5.1+ 5 user	hívjon
Norton System Works 2001 akc.	18.100
Norton System Works 2001 Prof. akc.	22.900
Norton Antivirus 2001 Hun	13.900
VirusBuster 1 user	17.630
McAfee VirusScan 5.1	9.100
F-Secure/F-Prot/ 1/10 user	32.760/173.700
Suse Linux 7.2 Prof. Hun	**15.600**
Mandrake Linux 8.0 ST	7.450
Mandrake PowerPack	15.480
Red Hat 7.1 DeLuxe	16.460
ACDsee 3.1	18.670
WinZip 8.0 Win95/98/NT	11.210
Paint Shop Pro 7.0	32.140
Windows Commander	11.000
Arj 2.7	16.820
Nero 5.5 OEM	4.000
DeFacto Software leltár 25 user	**75.000**
Crystal Reports 8.5 Prof.	123.340
Recognita 5.0 +Mobimouse	38.280
PartitionMagic 5.0 akció/ 6.0	18.900/20.560

http://www.gemofis.hu
Az árak nettó árak. A második ár az upgrade ár.
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

CD-írók -
-igény szerint!

Akármit is kell tudnia leendő CD - írójának, kínálatunkban biztosan talál ilyet, egyes típusoknál 2 éves jótállással is. Beépíthető vagy hordozható minden portra: USB, Parallel, PCMCIA, FireWire és SCSI felületre, PC -hez és Macintosh-hoz egyaránt. A létező legkisebb hordozható CD-író mindössze két CD-tok méretű, a beépített akkumulátor ellenére!

www.multimedia.hu

ÚJ CD-GYÁR MAGYARORSZÁGON!

CD-ROM

CD-AUDIO

CD-VIDEO

KAZETTAGYÁRTÁS TOVÁBBRA IS TÖKÉLETES MINŐSÉGBEN!

MC&CD KFT.
Budaörs,
Baross u. 77.
Telefon:
(23) 416-007
Fax: (23) 416-963
E-mail:
mccd@mccd.hu

100.000 termék egy helyen, az Interneten!

ebolt
www.ebolt.hu

MŰSZAKI ÁRUHÁZ

Számítástechnika
Szórakoztató elektronika
Háztartási gépek
Fotó-optika
Irodatechnika
Mobil kommunikáció
DVD filmek
Zene
Óra
Kerékpár
Digitális fotókidolgozás

Notebook féláron?

www.portocom.hu!

06 20 485 9733

WWW.PORTOCOM.HU

PORTOCOM NOTEBOOK
Legtöbb érték, plusz a notebook

Intergraph Magyarország

Névváltozás

A cég új neve graphIT Kft. Az Intergraph Magyarország Kft.-t 1997-ben hozták létre hazai tulajdonosok azzal a céllal, hogy disztributorként forgalmazza az Intergraph Corporation térinformatikai (GIS), gépészeti (CAD) és hardvertermékeit.

Az újjáalakult cég átvette az Intergraph leányvállalatként 1992 óta azonos néven működő vállalat teljes tevékenységét.

Ezt tükrözte a cég névválasztása, ami nagyban segítette a vállalat megfelelő bevezetését a célpiacokra. Az eltelt 4 év során a cég profilja és termékkínálata jelentősen átalakult.

A nemzetközi cégváltozásokat követve 1998-ban a cég a gépészeti tervezőrendszerek terén piacvezető Unigraphics Solutions (UGS) kizárólagos hazai disztributora lett, tevékenységében pedig egyre hangsúlyosabb szerepet kaptak az Intergraph, illetve az UGS termékein alapuló önálló fejlesztések és szolgáltatások.

A cég határozott fejlesztési elképzelésekkel rendelkezik, amelyekben egyre nagyobb hangsúlyt kap a saját hozzáadott érték, ezért időszerűvé vált az önálló arculat kialakítása – áll a névváltozást bejelentő közleményben.

A graphIT a termékértékesítés mellett kiemelt hangsúlyt kíván helyezni az összetett ipari megoldások magas szintű kivitelezésére.

A graphIT Kft. tevékenységét a jövőben is két üzletágba – gépészeti tervezőrendszerek (CAD) és térinformatikai (GIS) megoldások – szervezi.

graphIT Gépészeti és Térinformatikai Megoldások Kft.
☎ 345-7100
www.graphit.hu

APC, RRC

Magyar értékesítési csatornák bővítése

Az American Power Conversion (APC) bejelentette, megállapodást kötött az RRC-vel, a telekommunikációs eszközök egyik legnagyobb közép-európai forgalmazójával. A megállapodás értelmében az RRC hivatalos APC-disztributorrá válik. Az együttműködés tovább bővíti az APC magyarországi értékesítési csatornáit, és megerősíti pozícióját a helyi piacon.

A megállapodás szerint az RRC támogatni és terjeszteni fogja az APC szünetmentes tápegységeit, amelyeket az asztali számítógépek, adatközpontok és telekommunikációs eszközök védelmére terveztek.

Az UPS-eken kívül az RRC a megfelelő APC UPS tartozékokat és kábelezési megoldásokat is kínálni fogja.

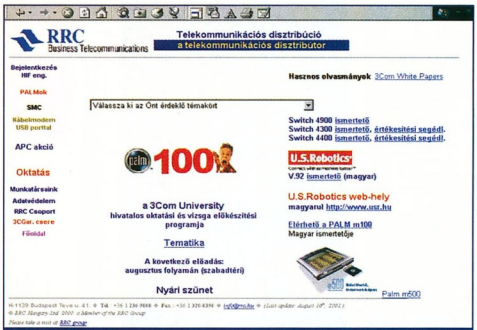

A hálózati megoldásokra összpontosító RRC magyar Net-helye

RRC Magyarország
☎ 236-9000
www.rrc.hu

Sunbooks

Az első év mérlege

Egy éve működik a Sunbooks Kft. által üzemeltetett könyvkereskedelmi elektronikus piactér. A társaság tevékenységének első évét a partnerek és a rendelések számának egyenletes növekedése, valamint a termékpaletta bővítése jellemezte. A cég rendszerével jelenleg 474 kiadó és 878 kereskedő dolgozik, ami több mint több mint 1 milliárd forintos forgalmat bonyolított le. Az elektronikus kereskedésben egy év leforgása alatt 12 700-szor adtak le megrendelést a kiskereskedők, mintegy 110 ezer rendelési sorral. A kereskedők (könyvesboltok, bolthálózatok, könyvtárak, iskolák stb.) a Hálón rendelhetnek könyveket a Sunbooks adatbázisában szereplő szerződött kiadók választékából, és 24 órán belül szállítási költség fizetése nélkül, házhoz szállítva vehetik át a megrendelt könyveket. Az egyéves születésnapra megújult a Sunbooks Net-helye is. Számos olyan lehetőség, ami eddig csak a szerződött partnerek részére volt elérhető, most már mindenki rendelkezésére áll. A közeljövőben könyves fórumot is indítanak.

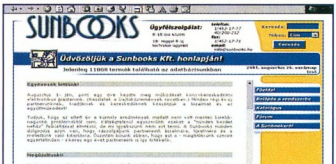

Az elektronikus könyvkereskedelmi piactér az egyik legnagyobb e-üzleti referencia Magyarországon

Sunbooks Könyvkereskedelmi Kft. ☎ 452-1770
www.sunbooks.hu

Synergon, EnterNet

Országos e-infrastruktúra

A Synergon Informatika Rt. és az EnterNet most körvonalazódó hosszú távú együttműködésének első lépéseként 300 millió forint értékű szerződést írt alá, amelynek értelmében a Synergon az EnterNet országos netes infrastruktúráját új alapokra helyezi. Az EnterNet a jövőben ugyanis további értéknövelt szolgáltatásokat szeretne nyújtani ügyfeleinek, amelyek feltétele a korábbinál fejlettebb technológiájú hálózat kiépítése. A mostani szerződés keretében az EnterNet a Synergon segítségével Cisco eszközökre épülő hálózatot alakít ki, amelynek révén a tartalomszolgáltató (a meglévő telefon és ADSL elérésű Internet-szolgáltatáson túl) Voice over IP, illetve kábeltévé-alapú szélessávú adat/hang-szolgáltatásokat is tud nyújtani. Az új hálózatot már idén ősztől igénybe vehetik az EnterNet ügyfelei.

www.enternet.hu
www.synergon.hu

BMW WilliamsF1, Compaq

Alphával tervezett versenyautók

A BMW Williams Forma-1-es csapat a Compaq új szuperszámítógépével szeretné felgyorsítani a versenyautók tervezésének ütemét.

A Compaq nagy teljesítményű, unixos Alpha/Tru64-évél a Williams aerodinamikai teszteket végez majd – például szimulálja az aerodinamikai eszközök viselkedését, ami így csak órákat vesz igénybe, nem pedig heteket, mint eddig. Így a csapatnak több ideje aerodinamikai teljesítményére.

– Arra számítunk, hogy az új számítógépes erőforrással azonnal továbbfejleszthetjük az idei versenyautó, az FW23 alakját, és természetesen nagymértékben a jövő évjét is – mondta Geoff Willis, a WilliamsF1 csapat aerodinamika-felelőse. – Bár a számítógépes kutatómunka, más matematikai eszközökhöz hasonlóan, nagyon elterjedt az F1 berkeiben, ennek igazi haszna az információk értelmezésének módjában és abban mutatkozik meg, hogy milyen gyorsan és pontosan lehet visszacsatolni az eredményeket a tervezési folyamatba. A WilliamsF1 CFD-rendszerében különleges áramlásmodellező szoftverek futnak a Compaq Alpha/Tru64-en. A rendszer szerves részét alkotja majd a WilliamsF1 kibővített Számítógépes Áramlástani (CFD) tesztlaboratóriumának az angliai Oxford közelében fekvő Groveban. A CFD kifinomult elemző módszer, amely számítógéppel számítja ki a folyadékok és a gázok áramlását.

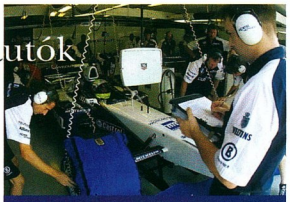

A Forma-1 a leginkább technológiavezérelt sportok egyike

Az FW23-as design 3D-s modellje a BMW WilliamsF1 csapat Net-helyén

A WilliamsF1 már több éve a Compaq ügyfele, és a 2000. évi versenyszezon óta a Compaq szponzorálja is a BMW WilliamsF1 csapatot. Ennek keretében a Compaq biztosítja a számítástechnikai hátteret, így a legújabb mobil számítógépes technológiát, valamint azokat a rendszereket, amelyek a kritikus versenyteljesítmény-adatokat, például az üzemanyag-fogyasztást, a gumikopást és a pilóta teljesítményére vonatkozó adatokat az autóból a technikai személyzethez továbbítják.

jut arra, hogy több tervváltozattal is kísérletezzen.

Ez azért fontos, mert a versenyautó átlagosan minden tizedik alkatrészén végzett alakmódosítás hatással van az autó

↗ www.compaq.com/F1
↗ www.bmw.williamsf1.com

IFS, ABB

Szorosabb kapcsolatok

Az IFS bejelentette, hogy Svédország legnagyobb ipari vállalata, az ABB 101,2 millió svéd koronás üzletrészt vásárolt a cégben. Az ABB 2,2 millió részvényt kap, ez mintegy 3,7%-os részesedésnek felel meg. A két cég több mint egy éve dolgozik az IFS szoftvercsomagja, az IFS Applications és az ABB ipari informatikai platformjának integrálásán. A befektetés tovább mélyíti a vállalatok műszaki és üzleti kapcsolatát.

A cégek megállapodása értelmében az ABB forgalmazhatja az IFS Applications komponenseit, az IFS pedig az ABB megoldásait használhatja programcsomagjában. Az érintett szoftverek köre felöleli az ABB automatizálástechnikai szoftvere, az Aspect Objects komponenseit, valamint a cég többségi tulajdonában levő Skyva International alkalmazásait.

A komponensek keresztlicencelése révén az IFS csökkentheti fejlesztési költségeit.

Az integráció első szakasza azonban kutatást és fejlesztést igényel – ennek a munkának a felgyorsításához nyújt segítséget az ABB befektetése.

↗ www.ifsworld.com
↗ www.ifshu.com

Cisco Systems Magyarország

61%-os növekedés

A Cisco Systems Magyarország Kft. a 2001. július 28-án zárult pénzügyi évben USD-ben számítva 61%-kal növelte forgalmát az előző évhez képest. Az eredmények hátterében két fő üzletága, a vállalati (ESMB) és szolgáltatói (SP) terület egyenlő és dinamikus növekedése, továbbá a stratégiai ügyfél-, valamint az iparvállalati és közműszolgáltatói piacokon elért élénkülő jelenléte áll. Az üzleti sikerekben jelentős szerepet játszott az új technológiáknak – így az IP-alapú telefónia, az IP-alapú kapcsolati központok (IP Contact Centers), a virtuális magánhálózatokhoz (VPN) kínált biztonsági megoldások, a vezeték nélküli hálózatok (Wireless Networking), a tárolóeszköz-hálózatok (Storage), a Long Reach Ethernet (LRE), a tartalomkezelő hálózatok (Content Networking) és az optikai hálózatok (Optical Networking) – a nemzetközi megjelenéssel egyidejű piaci bevezetése, valamint a partnerbázis folyamatos technológiai felkészítése.

A cég a 2001-es pénzügyi évben tovább bővítette a Cisco Hálózati Akadémia (CNA) Programot, amely ma már 19 akadémián több mint 230 hallgatót képez.

A CNA Programot 1998-ban indították el Magyarországon, azóta a Cisco Systems mintegy 400 ezer USD-t fordított a hazai oktatásra.

Az Oktatási Minisztériummal aláírt megállapodás keretében – miként arról magazinunkban is olvashattak – 2001. második félévétől a CCNA (Cisco Certified Network Associate) tananyag immár állami elismerést kapott. A Budapesti Műszaki Főiskolával együttműködésben pedig tervben van a CCNP (Cisco Certified Network Professional) oktatás elindítása is, amely felsőfokú képzésnek minősül.

Az új pénzügyi év kezdetén a Cisco Systems Magyarország új irodaházba költözik (↗ 1123 Budapest, Csörsz utca 45., fax: 225-4611), ahol megjelennek a Cisco mindazon technológiai újdonságai, amelyek a jövő irodáját jelentik. Biztosítja a munkatársak mobilitását, könnyebb elérhetőségét, egyben a vállalat költséghatékony működtetését. Az új pénzügyi évben – a nemzetközi megjelenésekkel párhuzamosan – tovább folytatják a piaci trendeket meghatározó új technológiák bevezetését a hazai piacon.

A partnerek technológiai felkészítését nagyszabású hálózati rendezvények, így a 2001. szeptember 26–29. között Koppenhágában tartandó Networkers és a folyamatos technológiai szemináriumok szolgálják. 2001. november 28–29-én ismét megrendezésre kerül a Cisco Systems Magyarország hálózati konferenciája, a Cisco Expo, amely a hálózati gazdaság szakembereinek legnagyobb és legjelentősebb hazai szakmai fóruma.

↗ Cisco Systems Magyarország Kft. ☎ 225-4600

Kis magyar infokommunikáció

A BellResearch és Think Consulting által készített Magyar Infokommunikációs Jelentés (MIJ) adatai szerint a 10 főnél több alkalmazottat foglalkoztató hazai vállalatok körében a cégek 69%-a rendelkezik Net-hozzáféréssel központi telephelyén.

Kis Endre

A nagyvállalati szférában a lefedettség teljes, a középvállalatok között 81%-os, míg a kisvállalatok kategóriájában közel kétharmados (65%).

A vállalati Net-hozzáférési piac 70%-án három szolgáltató (ISP) osztozik. 43%-os részesedésével az Axelero (az adatfelvétel időpontjában még MatávNet) a legerősebb – a többi megnevezett (legalább 2%-os részesedésű) ISP-nek összesen sincs ekkora ügyfélköre. A következő legnagyobb szolgáltató a PSInet/Elender (14%) és a GTS/Datanet (13%), nagyjából azonos ügyfélbázissal. Az intézményi ügyfelek számát tekintve messze elmarad mögöttük a PanTel/Euroweb (3%) és a Vivendi/V-net (2%), míg a többi szolgáltató együttesen a piac 22%-át birtokolja.

A felhasználás nagyobb intenzitása és a jobb minőségű kapcsolatok iránti magasabb igény miatt legértékesebb nagyvállalati piacon az Axelero őrzi vezető szerepét (33%), de részesedése 10%-kal alacsonyabb, míg a GTS/Datanet (15%) és a PanTel/Euroweb (7%) pozíciói erősödtek. Az Axelero (44%) és PSInet/Elender (15%) részesedése a kisvállalati piacon a legnagyobb.

Az évente két alkalommal készülő MIJ ezer vállalat informatikai és távközlési területért felelős vezetőinek, illetve a kisvállalatok cégvezetőinek megkérdezésén alapul. A kutatás 200 nagyvállalatot, és 400-400 közép- és kisvállalatot ölelt fel, a teljes minta hibahatára legfeljebb 3,1%.

Az MIJ 2001/1 további adatai szerint a tíznél több alkalmazottat foglalkoztató hazai vállalatok potenciálisan mintegy 50 ezer olyan telephellyel rendelkeznek, amelyek között adatkommunikációs kapcsolat létesíthető, nem beszélve arról a további 20 ezer, egyetlen telephellyel rendelkező cégről, amelyek anyavállalatukkal, partnereikkel, bankjukkal vagy költségvetési szervekkel kapcsolatot létesíthetnek. Mindeddig a több telephelyen üzemelő vállalatok 22%-a épített ki adatátviteli kapcsolatot kirendeltségei között, ami a MIJ szerint 2340 vállalati ügyfelet jelent.

A válaszok alapján adatátviteli gyakorlatukban még ma is a legelterjedtebb üzleti kommunikációs megoldás az analóg vonal modemmel: a telephelyek közötti kommunikációban az adatátvitelt folytató cégek 41%-a veszi igénybe a technológiát. Az utóbbi egy-két évben azonban a digitális vonalak is aktívan beépültek a vállalatok üzleti kommunikációs gyakorlatába: a telephelyek között adatokat küldő cégek 32%-a ISDN-t alkalmaz. A harmadik leggyakrabban használt adatátviteli megoldás a bérelt vonal: a telephelyek között adatátviteli kapcsolatot fenntartó cégek 35%-a használja. (Ezek az arányok nem a nyilvános Internet-elérésre, hanem a telephelyek közötti adatkommunikációra vonatkoznak!)

Az MIJ adatai szerint a Matáv körülbelül 230 ezer (83%), a Vivendi mintegy 34 500 (12%), a HTCC hozzávetőleg 9500 (3%), a Monortel pedig 5000 vezetékes előfizetéssel rendelkezik (2%) az üzleti távközlési piacon a tízfősnél nagyobb cégek körében. A Matáv pozíciója valamivel erősebb az üzleti piacon – az összes magyarországi vezetékes előfizetésnek ugyanis 80%-át tudhatja magáénak az Emitel és EPT vonalaival együtt, ezzel piaci részesedése nyolcszor nagyobb, mint az őt követő Vivendinek (V-fonnak). Az üzleti szféra havonta átlagosan 8 milliárd forintot költ vezetékes telefonra, amin az előfizetőszámhoz hasonlóan osztoznak az egyes szolgáltatócsoportok: 83%-ot hasít ki a Matáv csoport (7 milliárd Ft), közel 11%-ot a Vivendi (880 millió Ft), 4%-ot a HTCC (350 millió Ft) és 2%-ot a Monortel (150 millió Ft). Az éves szintre számított adatok szerint – az extrapolálás során az esetleges szezonalitástól eltekintve – a Matávnak 2001-ben 84,9 milliárd, a Vivendinek (V-fon) 10,6 milliárd, a HTCC-nek 4,2 milliárd, a Monortelnek pedig hozzávetőleg 1,8 milliárd forint bevétele származik majd az üzleti vezetékes telefonok előfizetési és forgalmi díjaiból. A BellResearch szerint 2001-ben a hagyományos beszédcélú távközlés piacának növekedése 5%-os lesz Magyarországon, mérete pedig 360–365 milliárd forintot ér majd el. Az MIJ alapján az említett mérethatár feletti vállalatok vezetékes telefonforgalma nagyjából 100 milliárd forint lesz az idén – azaz a vállalati szegmens súlya a kiadások alapján 27–28%-os a teljes piachoz képest, pedig az előfizetések számának csupán 7,4%-a tartozik hozzájuk.

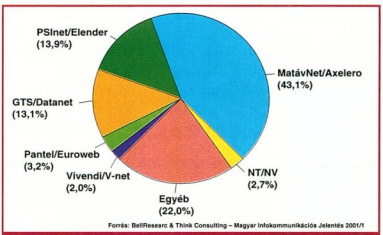

Az ISP-k piaci részesedése ügyfélkapcsolatok alapján a 10 fő feletti vállalatok körében

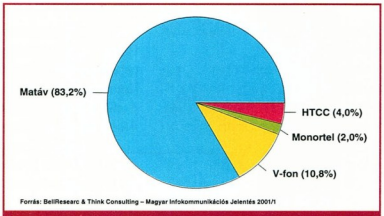

Az egyes távközlési szolgáltatócsoportok részesedése a 10 fő feletti vállalatok vezetékes távközlési kiadásaiból

i

- BellResearch ☎ 477-0100
- Think Consulting ☎ 225-8150
- info@bellresearch.com
- www.bellresearch.com
- www.ictreport.hu

NAPILAPOK
HETILAPOK
HAVILAPOK
MAGAZINOK
IDŐSZAKI KIADVÁNYOK
TERJESZTŐK
TELEKOM-MUNIKÁCIÓ
KÖZTERÜLETI REKLÁMOK
ELADÁSHELYI REKLÁMOK
KIÁLLÍTÁSOK ÉS VÁSÁROK
ÜGYNÖKSÉGEK, NYOMDÁK

HIRDETÉSI ENCIKLOPÉDIA

Média Hirdetési Árak és Szolgáltatások
19. kiadás 2001. szeptember

HAZÁNK EGYETLEN MÉDIA ADATTÁRA
félévente bővítve és aktualizálva

KÖNNYEN KEZELHETŐEN
900 oldalon közel 4000 média adatai
10 tartalomjegyzék és 4 regiszter segítségével

ÁTFOGÓAN
média adatok + média adatbanki jelentések
kivitelezők minden szakterületről + szakcikkek,
szövetségek, újságírók és szóvivők részletes adatai

BARÁTSÁGOS ÁRON
könyv 1 Ft-os médiánkénti áron
CD 0,5 Ft-os médiánkénti áron
ingyenes faxbanki és felvilágosítási lehetőségek

Megrendelhető
S&S Karakter Kft.® • 1055 Bp. Honvéd u. 40.
Telefon: 302-7288, 475-0802 Fax: 475-0803
E-mail: mediaasz@hungary.net

P5
PowerHouse
HomeVision
Milestone Systems
hivatalos magyarországi képviselet
www.p5.hu
Otthonautomatizálás
Vezeték nélküli rendszerek
Videomegfigyelés
Biztonságtechnika
Multimédia
Internetes technológiák és előfizetés, ADSL
InkTec tintapatronok és újratöltők
P5 kft 1111 Budapest, Budafoki út 16-18. Tel/Fax: (36-1) 466-2576 Mobil: 06-30/527-699
Megnyílt Internet áruházunk!
www.p5.hu
Hasznos elektronika több száz oldalon!
P5 Kft.
1111 Budapest
Budafoki út 16-18.
Tel./Fax: +36-1-466-2576
e-mail: sales@p5.hu
Internet áruház: www.p5.hu

NOTEBOOK SHOP
Nagy választék, kedvező árak!
www.notebookshop.hu
A legjobb választás!
MILLENNIUM
14,1" TFT LCD
Celeron 700 MHz
128 MB RAM
10 GB HDD
8x DVD
56K F/M + 10/100 LAN
Akció! 329 900 + áfa
14,1" TFT / P - III 850 MHz
256 MB / 20 GB / 8x DVD
56K F/M + 10/100 LAN
399 900 + áfa
acer magyar billentyűzet
12,1" TFT LCD / Celeron 650 MHz
64 MB / 5 GB / 24x CD
56K F/M + WinMe
339 900 + áfa
TOSHIBA Csúcs minőség irodába!
13,3" TFT LCD / Celeron 700 MHz
64 MB / 10 GB / 24x CD
56K F/M + WinMe
399 900 + áfa
BookPC A mobil desktop!
C 700 MHz / 128 MB / 30 GB / 52x CD
130 000 + áfa
PCMCIA * USB kiegészítők
FAX/MODEM (ISDN), ETHERNET, VIDEO/TV-KIT,
CD-író, DVD, CD-ROM, USB/RS232 konverter
Használt notebook irodai munkához:
62 000 - 300.000 Ft - ig
SZERVIZ: javítás, bővítés
használtgép beszámítás
bérlés, lízing
ENVICOM Kft. 1085 Bp., József krt. 25.
T: 317-7072, 06-309-516-460, T/F: 317-2080

GRANDTEC
Multimedia Wizard
www.grandtec.hu
Multimédia, Biztonságtechnika

Termékválasztékunk az interneten:
www.hcs.hu
Hivatalos magyarországi forgalmazó:
HCS Számítástechnika
1144 Bp, Remény u. 42/b.
Tel: 4670705, 30/921-02-58
30/402-02-85 Fax:220-11-65
www.grandtec.hu
GRANDTEC
Multimedia Wizard

Országos informatikai rendszer központi üzemeltetésében részt vállaló elkötelezett munkatársakat keresünk a következő munkakörökbe:

applikációs rendszergazda,
kommunikációs rendszergazda,
programszervező, -tervező.

Az ideális jelölt:
– felsőfokú végzettségű,
– szakmai tapasztalattal rendelkezik:
UNIX, MS WINDOWS,
SQL környezetben
– fegyelmezett, dinamikus és csapatorientált.

Operátor,
help desk munkatárs.

Az ideális jelölt:
– középfokú végzettségű,
– UNIX, WINDOWS felhasználói tapasztalatokkal rendelkezik,
– megbízhatóan kezeli az MS irodai alkalmazásait,
– fegyelmezett és csapatorientált.

A jelentkezéseket (bizonyítványmásolattal és fényképpel) az alábbi címre vagy e-mailcímre juttassa el:

BISZ Rt., Üzemeltetési Osztály
1205 Bp., Mártonffy u. 25–27.
Fax: 421-2550
helpdesk@bisz.hu

Szeretne Ön
650MB-ot
kb. 45 perc alatt letölteni?
Ráadásul telefonkapcsolat nélkül?
Az ár bruttó 44900,- Ft, mely tartalmazza:
az 1 év előfizetést és a pc kártyát.
Megvásárolható országszerte a Média Markt üzletekben.
EUROPE ONLINE
Látogasson el WEB oldalunkra:
www.strongsat.hu
www.europeonline.com
E-mail: stronghungary@strongsat.com
Keresse fel a legközelebbi viszonteladónkat:
TZ-Team Kft., 1161 Budapest, Rákóczi út 48. 06 1 4064444
B's Computer, 9600 Sárvár, Hunyadi u. 16/a. 06 95 325481
Riasal, 3090 Hatvan, Horváth M. út 3. 06 30 2070898
Prompt Kft., 2100 Gödöllő, Testvérvárosok útja 64. 06 30 9114124
Enilno Bt., Gyomaendrőd, Fő út 181/1. 06 66 284559
RealNet Comp. Kft., Mezőtúr, Bajcsy-Zs. út 18. 06 56 355522
Contalct Comp. Kft., 3530 Miskolc, Mindszent tér 4. 06 46 505915
Y-soft Kft., 4100, Berettyóújfalu, Kerekes Gy. u. 10. 06 54 402651
Internet Ker Kft., 3980 Sátoraljaújhely, Kazinczy u. 104. 06 47 32861
Fónix Comp. 4024 Debrecen, Suen u. 24-26. 06 52 368656

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútnál
Fuji - Nikon - Canon
Casio - Olympus - HP
Sony - Kodak
digitális fényképezőgépek hatalmas választéka
Fuji FinePix 6900-6800-4900-4800-2400
Nikon CoolPix 995-885-880-775
Casio QV 4000-3500-3000-2900-2400
Canon PS Pro90-G2-G1-A20-A10-IXUS 300/V
Olympus E10-4040-3040-3000-2100-700
2500-2040-990-960-100-200-C-1(zoom)

CompactFlash 8 - 512 MB
SmartMedia 8 - 128 MB
MemoryStick 8 - 128 MB
MultiMedia 32 - 64 MB
IBM microdrive 340 MB - 1GB
FireWire-USB-PCMCIA olvasók
Nikon dia/filmszkennerek
DIVA MP3 lejátszó
(32 MB, diktafon, USB)
3, 10, 20 GB Digital Wallet
mobil háttértár fényképekhez
DigiFénykép-MEDIKER
1013 Budapest I. ker., Attila út 47.
hé-pé: 10-18h szo: 10-14h T: 225-0000
www.digifenykep.hu

Rövid szöveges flört

Mobiltelefonjával az ember sosincs egyedül – olyannyira, hogy még ismerkedhet is általa. A Westel SMS Chat szolgáltatásának ötletgazdájával, Heller Gáborral beszélgettünk, aki internetes társalgók terén szerzett tapasztalatokkal a tarsolyában, de az SMS-mániát legfeljebb hírből ismerő Egyesült Államokból települt haza Magyarországra.

Kis Endre

A Westel SMS Chat – amely a www.777sms.hu égisze alatt a Hálón is elérhető – lényegében olyan mobil társalgó fiataloknak, ahol fiúk és lányok SMS-ek útján ismerkedhetnek egymással. Az ingyenes regisztráláskor a felhasználó becenevet választ – amit bármikor megváltoztathat – és a két központi szám egyikére (lányok 9090 702, fiúk 9090 701) rövid szöveges bemutatkozást küld, amelyet a rendszer továbbít azoknak, akik szintén csevegni szeretnének. Közülük választhatja ki a felhasználó azokat, akikkel becenévre szóló csevegést kíván folytatni – ha pedig senki sem nyerte meg a tetszését, újabb üzenetet küldhet a központi számra.
A szolgáltatás tehát a flörtölés sajátos formája, amely anonimitásában az internetes társalgókra emlékeztet, de a mobiltelefon révén a hordozhatóság és az azonnaliság ízével gazdagítja az élményt. A Westel ezért a csevegésért az SMS-ek mindenkori díját számlázza, és az előfizetői csomagban található SMS-keret is felhasználható erre a célra.

Aki az illem és jóérzés keretei között kommunikál, soha nem tudja meg, hogy az SMS Chat moderált szolgáltatás, tehát ebben is hasonlít az internetes fórumokhoz. Az obszcén és a sértő kifejezések, üzenetek itt is figyelmeztetést vonnak maguk után, megrögzöttség jelei esetén pedig a társalgásból való kizáráshoz vezetnek.
A szabálytalankodók száma azonban csekély, és egy-két figyelmeztetés után felhagynak a többnyire provokatívnak szánt buta megnyilvánulásokkal, mert értésükre adják, hogy ha egyszer kirekeszti őket a moderátor, akkor csak új előfizetés vásárlása útján térhetnek vissza az igenek és a nemek játékába, mert a rendszer telefonszámuk, nem pedig választott becenevük alapján azonosítja őket.

– Az ötlet az enyém, de cégtársammal közösen finomítottuk koncepcióvá, illetve kidolgozott rendszerré az Accent Studióban – mondta Heller Gábor az előzményekről.
– Hosszú időn át New Yorkban éltem, és amikor évente egy-két hétre hazalátogattam, mindig lenyűgözött, hogy Magyarországon milyen széles körben terjed a mobiltelefon használata. Az Egyesült Államokban – bár az utóbbi két évben szintén lendületet vett a mobiltelefonok térhódítása – messze nincs ekkora telítettség, az SMS-üzenetek írásának-küldésének gyakorlatáról nem is szólva. Nem is értettem, miért nem hívják inkább fel egymást az emberek, de felvilágosítottak, hogy ennek itt anyagi megfontolás áll a hátterében. A percdíjak folyamatos csökkenésével az SMS ma már persze nem feltétlenül olcsóbb a hangátvitelnél, ennek ellenére világszerte olyan kedvelt kommunikációs csatorna – az Egyesült Államokat kivéve –, hogy tavaly az SMS-forgalom már felülmúlta az elküldött e-mailek mennyiségét is. Amerikában – az USA-t értve ez alatt – jelenleg csak egy nagy mobilszolgáltató, a Verizon kínálja komolyan az SMS-t, látva, milyen jövedelmező ez másutt. További nehézséget okoz, hogy az Amerikában használt mobiltelefonok többsége alkalmatlan SMS-küldésre, és nem utolsósorban akadály az amerikaiak kényelemszeretete. Én is legyintettem annak idején, amikor valaki megmutatta, hogyan lehet a mobiltelefon billentyűzetén írni. Miért nyomnék le gyors egymásutánban többször egy billentyűt egyetlen karakter beírásához? Megköszöntem. Az SMS karriere az Egyesült Államokban tehát kérdéses. De ha a mobiltelefonok ott kevésbé elterjedtek is, mint másutt, a vezeték nélküli Internet-elérésre is alkalmas kéziszámítógépek térhódítása viszont gyorsabb. Ezekről pedig e-mail is küldhető bárhonnét, bármikor, így valószínű, hogy az amerikaiak egyszerűen kihagyják az SMS lépcsőfokát.

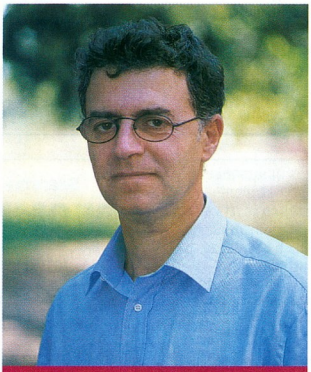
Heller Gábor, az SMS Chat kiötlője

Heller Gábor sok évvel ezelőtt a HIX-en (Hollosi Information eXchange) belül indított egy Randi nevű társkereső fórumot, amely rövid idő alatt nagyon népszerűvé vált és máig fut (➚ hix.com vagy fotexnet.hu).
E társalgónak nemcsak ötletgazdája, hanem moderátora is volt egy személyben, és az SMS diadalmenetének ihlető látványa mellett az itt szerzett tapasztalatokból táplálkozott az SMS Chat ötlete. A leendő szolgáltatás kidolgozott koncepciója egyébként a Vodafone-nak is nagyon tetszett, de a szolgáltató – akkoriban mindössze pár hónapos volt Magyarországon – csak számos más fejlesztés megvalósítása után gondolhatott volna bevezetésére.

– Felkerestem Nyírő András, a Westel tartalomfejlesztési igazgatóját, akit sokan az index.hu egyik alapítójaként ismernek – mondta Heller Gábor. – Azonnal rávágta, hogy érdekli őket a dolog, és erre később a megfelelő szinteken hozott döntések sem cáfoltak rá, így a szolgáltatás tavaly novemberben elindulhatott. Azt hiszem, sikerült vele rátapintanunk valamire.
A 777sms.hu márka ernyője alatt számos példát láthatunk az SMS innovatív használatára – operációs logók és csengőhangok letöltésétől és szerkesztésétől kezdve a különböző hírszolgáltatásokon át a csevegésig – és ezek mindegyike népszerűségnek örvend. Ezért még idén szeretnénk egy újabb termékkel is megjelenni ezen az ígéretes piacon. Következő szolgáltatásunk marketingjellegű lesz, alkalmat ad majd a cégek számára, hogy ajánlataikkal ne célcsoportokat, hanem egyéneket érjenek el. További termékek bevezetése is szerepel terveinkben, mert nem tartunk attól, hogy az SMS belátható időn belül elavul – a 2.5G-s és a 3G-s mobil kommunikáció aligha szorítja háttérbe egyhamar, ezért még sokat fogunk hallani róla.

➚ www.777sms.hu

2000 VELENCE

Nemzetközi

Kritikusok Díja

OKTÓBER 4-TŐL A MOZIKBAN!

pierre-paul renders

szerelmes thomas

írta philippe blasband

szereplők benoît verhaert, aylin yay, magali pinglaut, micheline hardy, alexandre von sivers, frédéric topart

A Magyar Mozgókép Közalapítvány és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma támogatásával forgalmazza a Budapest Film

U-571

Hét tenger farkasa

Győri Ferenc

1942 – a szövetséges tengeri haderő tehetetlen a német hadiflotta tengeralattjáróival szemben azok különleges kódrendszere miatt. Adódik egy lehetőség megszerezni a titkos kódolót egy sérült tengeralattjáróról. Kis csapat elfoglalja a német hajót, de sajátjuk megsemmisül, így a sérült

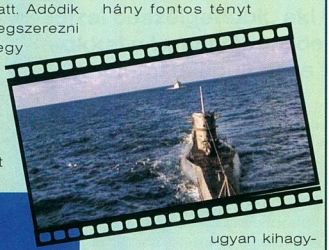

Kiszorítósdi egy rombolóval – hát nem az év ötlete

tengeralattjáróval kell kitartaniuk addig, amíg megmentik őket. De ehhez a német flottának is lesz egy-két szava.

A DVD dúskál a magyar feliratokban. Az első a szinkronizált filmhez való, mert (végre) a németek egymás között nem angolul/magyarul beszélnek, és ezt a tolmács is tiszteletben tartotta. Második az eredeti hangsávhoz készített teljes felirat, és a harmadik – nagy örömünkre és meglepetésünkre – a rendezői kommentáré! Végre: a lemez mindegyik filmjéhez elkészítették a magyar feliratot. Üröm az örömben a fordítás változó minősége, ami különösen kínos egy háborús filmben, ahol elméletileg szakzsargont kellene alkalmazni. Köztudott, hogy a felirat és szinkron között nagy a különbség (hiszen eltérő a beszéd és az olvasás sebessége), de a kettőt egyszerre vizsgálva igazi a móka. Szinte minden mondatot átírtak. Hol az egyik jobb, hol a másik – a kettőből már briliáns fordítást lehetne összeollózni! De reménykedjünk: új idők kezdődhetnek a DVD-világban.

A kissé csúnyácska menüben, eldugva a bal oldalon elöl található a hajónapló, vagyis a főszereplők rövid életrajza, és pár oldal produkciós feljegyzés. Hátrébb található az igazi muníció: rengeteg extra kisfilm.

A teljes 1 darab előzetes mellett kicsit jobban megismerhetjük az Enigmát (néhány fontos tényt ugyan kihagytak), és a kódrendszerekről is kapunk egy gyorstalpalót. Ha már oktatás, Pattrick Hannifin admirális is szívesen elárul néhány titkot a tengeralattjárókról és legénységükről. Ő volt ugyanis a film szaktanácsadója. Az interjúk másik érdekessége, hogy mindegyikben a rendező, Jonathan Mostow kérdez. Például a kellemesen hosszú „Így készült"-ben is, ahol a stáb tagjai lelkendeznek – kötelező kürként – a filmről, és szabadon az átélt kalandról.

Három különböző tengeralattjáró életébe is betekintést nyerhetünk. Első természetesen a filmben szereplő U-571 megépítése és a szokott titanicos melldüllesztés az erre elköltött milliókról. Második egy II. világháborús agitprop híradófelvétel egy tengeralattjáró elsüllyesztéséről. A harmadik pedig az Enigma megszerzésének valós története az elfogott U-110-es hajóról, amiről az egyik résztvevő beszél.

DTS: angol
Dolby Digital 5.1: angol, magyar
Dolby Surround: cseh
Felirat: angol, bolgár, cseh, horvát, lengyel, lett, litván, magyar, orosz, észt
Képarány: 16:9
Hossz: 116 perc
Kiadó: Universal
Ár (bruttó): 6400 Ft

Kép: Hang: Extra:

Zsákolj, ha tudsz!

A kosár varázslói

Weisz Tamás

Sidney Deane a környék kosárgrundjának sztárja, aki bárkit bármikor lenyom bármilyen versenyben. De egyszer csak megjelenik egy nyálas képű fehér srác, Billy Hoyle ciki szerkóban, hátrafordított baseballsapkában, és megveri Sidneyt. A saját pályáján. Hárompontos dobóparbajban. Ezt nem lehet annyiban hagyni! És elkezdődik a „ki kit ver át" című játék. Egészen addig,

Első kísérletnek biztató, de még hiányzik pár centi

amíg a nők (Sidney felesége és Billy barátnője) szét nem csapnak közöttük, és el nem zavarják őket egy tisztességes versenyre.

Ron Shelton író-rendező ismét kedvenc témájához, a sporthoz nyúlt (Baseball bikák, Fejjel a falnak), és a főszerepekre olyan sztárokat sikerült megnyernie, mint Wesley Snipes (Az 57-es utas, Penge), Woody Harrelson (Született gyilkosok, Larry Flynt, a provokátor) és Rosie Perez (Sorsjegyesek).

Sajnos a lemezre csak egy videoklip (Riff: White Men Can't Jump) került fel extraként, pedig nagyon kíváncsi lettem volna arra, hogy a kosárakciók közül melyek fűződnek a színészekhez és melyek a dublőrökhöz (néhány nagyon szép passz, elzárás-elválás és dobás látható a filmben), illetve egyes jeleneteket hányszor kellett újravenni: például Sidney és Billy „Ho" első dobásait a grundon, amikor vágás nélkül, azonos kameraállásból mutatják mindkét játékos „csontnélküli" kísérleteit.

Dolby Surround: angol
Felirat: angol, cseh, dán, finn, héber, izlandi, lengyel, magyar, portugál, svéd
Képarány: 16:9
Hossz: 111 perc
Kiadó: 20th Century Fox
Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: Hang: Extra:

Blöff

Megy a gyémánt vándorútra

Spányik Balázs

Guy Ritchie fantasztikusan keveri a szálakat, amit bebizonyított A Ravasz, az Agy és a két füstölgő puskacső című filmjében is. A Blöff nagyjából ugyanazt a szereplőgárdát vonultatja fel, a történet is hasonló: tipikus angol, össze-vissza kavargó gengsztersztori, ám ezúttal megfejelve nagy adag tarantinói humorral. Az eredmény egy fergeteges sötét komédia rossz fiúkról, pancserekről, szélhámosokról, egy nagy gyémántról, illegális bokszról, lakókocsikról, kutyákról és mala-

Értékes gyémántrabláshoz öltözzünk népviseletbe, kézre álló kiegészítőkkel...

Ladies & Gentlemen: The Best Of George Michael

George Michael arcai

Spányik Balázs

Őszintén szólva már akkor meglepődtem, amikor megjelent az azonos című dupla album, mert George Michaelt nem azok között a művészek között tartottam számon, akik mögött olyan életmű áll, hogy összefoglaló lemezzel kelljen kirukkolniuk.

Másik lemez, másik hang, másik arc...

De ha jobban belegondolunk, a WHAM!-korszak, az azt követő szólókarrier, illetve a nagy visszatérés utáni lemezek több mint másfél évtizedet karolnak fel, és több generáció bálványává tették a művészt. Ez mindenképpen tiszteletreméltó, és megmagyarázhatja a visszatekintést.

A DVD-n nagyjából ugyanazok a számok szerepelnek, mint a CD-ken, persze itt videoklip formájában. Rögtön hozzáteszem: sajnos. Hiszen elvárható lett volna, hogy a hanganyag a DVD nyújtotta jó minőségben is felkerüljön a lemezre. A számok vagy a véletlen, vagy valamilyen érdekes válogatás folytán majdnem felváltva szerepelnek a Faith, a Listen Without Prejudice Vol 1. és az Older című albumról: látványos a különbség mind zeneileg, mind a stílust tekintve, jól mutatja a művész fejlődését mindkét téren.

A DVD extrái között megtaláljuk a diszkográfiát, egy nemrégiben készített BBC-interjút, illetve külön elérhető az utóbbi alatt élőben előadott két szám.

Dolby Digital 5.1: angol
Felirat: angol, francia, olasz, spanyol
Képarány: 4:3
Hossz: 170 perc
Kiadó: Sony Music
Ár (bruttó): 8900 Ft

Kép: **Hang:** **Extra:**

Con Air

Szállj el, gépmadár!

Győri Ferenc

Cameron Poe a tengerészgyalogság dísze.

A leszerelése utáni napon azonban kocsmai verekedésbe keveredik.

Miután a helyi börtönben némi nyugodt elmélkedésre is jut ideje, végre viszontláthatná családját, csakhogy a gépen az ország legelvetemültebb bűnözőit szállítják, akik persze átveszik a gép irányítását, ahogy illik.

Igyál még egyet, és fogd rá a nyuszira!

Poe reflexei viszont megmaradtak a seregből, mindent megtesz, hogy megmentse barátját, akár a bűnözők, akár a rendőrség ellenében.

Con Air. Szinte klasszikus. Ahogy az is szinte klasszikus, ahogy árusítják.

A film úgyis jó, amiatt megveszik a DVD-t – akkor minek törnék magukat a kiegészítőkkel?

Mert extrák terén a korong nem kényeztet el bennünket, sőt meglehetősen siralmas a helyzet.

Kimaradt jelenet az nincs, a szereplők életrajza ott a Hálón, aki pedig Simon West rendező kommentárjára kíváncsi, írjon e-mailt!

Ezek után a Pearl Harbor filmelőzetese kicsit túlzásnak, urambocsá tiszteletlenségnek tűnhet.

Azért a lemezen diszkréten meghúzódva ott a film előzetese és két – elég rövidke – werkfilm.

Az első a hagyományos „Így készült", a második a Las Vegas-i kényszerleszállás részleteit taglalja.

Utóbbi végre érdekes, hiszen ötvözték a modellezést a számítástechnikával, és erről néhány érdekes szakmai trükköt is elárulnak a filmben a jövő Bruckheimerjeinek.

Dolby Digital 5.1: angol, francia, olasz
Dolby Surround: cseh, magyar
Felirat: angol, bolgár, cseh, francia, görög, holland, horvát, lengyel, magyar, olasz, szlovén
Képarány: 16:9
Hossz: 110 perc
Kiadó: Touchstone
Ár (bruttó): 5700 Ft

Kép: **Hang:** **Extra:**

cokról! A többit el lehet képzelni. A megszokott extrákon (előzetesek, filmográfia stb.) kívül igazi érdekességek is felkerültek a lemezre. Külön hangsávon meghallgathatjuk a rendező és a producer filmhez fűzött megjegyzéseit, megtekinthetünk egy sor kivágott jelenetet, amelyek külön menüből, illetve filmnézés közben is előhívhatóak. Nem hiányzik a werkfilm sem, de van „B-roll" is – azaz rövid részletek a forgatásról –, és interjú szinte mindenkivel. Igazi csemege a storyboard három részlete, amelyeket összehasonlíthatunk leforgatott megfelelőikkel, valamint újra meghallgathatjuk a filmzene jellegzetes számait az adott filmrészlet közvetlen előhívásával. Ezek mellett még számos rejtett extrát is lelhetünk a lemezen, például a film legjobb karomkodásainak és beszólásainak gyűjteményét.

Dolby Digital 5.1: angol, német
Felirat: angol, arab, bolgár, cseh, dán, finn, görög, héber, holland, izlandi, lengyel, magyar, német, norvég, svéd, török
Képarány: 16:9
Hossz: 99 perc
Kiadó: Columbia/Tristar
Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: **Hang:** **Extra:**

A DVD-filmeket a Serco Kft.-tl és a NetPiac Kft.-től kaptuk megtekintésre.

- Serco Kft. ☎ 374-4055
- www.serco.hu
- NetPiac Kft. ☎ 267-3547
- www.netpiac.hu

Őrült film, őrült rajongókkal

1974. augusztus 8-án Brad Majors és Janet Weiss barátaik esküvője – és saját eljegyzésük – után elindulnak volt tanárukhoz, dr. Everett V. Scotthoz, de a zuhogó esőben eltévednek. A baj nem jár egyedül: defektet kapnak, így gyalog indulnak segítségért.

Weisz Tamás

Betérnek egy kastélyba, ahonnan csak telefonálni szeretnének. Ám a kastélyban éppen parti van, ahol nagyon furcsa alakok nagyon furcsa táncokat lejtenek. Itt találkoznak dr. Frank-N-Furterrel, aki éppen élete nagy művére teszi fel a pontot, valamint a fura úr szolgáival, Riff Raffel és Magentával. Ha Brad és Janet tudták volna, mi vár rájuk, biztosan nem tértek volna be ide...

Bámulatba ejtő

Sőt mi több, megdöbbentő, mire képes a technika. A Rocky Horror Picture Show-t először mintegy 15 éve láttam moziban – később még vagy egy tucatszor –, majd öt évvel ezelőtt gyári videokazettán, ám a film képe sohasem volt ilyen tiszta, ilyen élénk, alig-alig találni rajta hibát. Patricia Quinn ajkai talán még a 26 évvel ezelőtti bemutatón sem voltak ilyen gyönyörű vörösek.

A korongra csak az újrakevert Dolby Digital 5.1-es angol hang került fel – ellentétben az 1-es régiós kiadással, amelyen az eredeti monó is helyet kapott. Nagyon sajnálom, hogy a lemezen nincs rajta a magyar szinkron, mert szerintem nagyon találóak voltak a magyar hangok: Harsányi Gábor mint Frank-N-Furter, Andresz Kati mint Janet, Győri Péter mint Brad, Kauczky Armand mint Riff Raff vagy a narrátor, Sinkó László. A magyar szinkronnál is jobban hiányoltam a dalok magyar nyelvű feliratozását. Egészen pontosan az énekek csak angolul vannak feliratozva, a többi nyelvre csak a párbeszédeket fordították le – ami egy musicalnél több mint egyszerű hiányosság. Pedig a VHS-kiadáson ezek fordítása is olvasható.

Hogy repül az idő!

A Richard O'Brian által írt horror-sci-fi-musical-vígjátékot 1973 júniusában mutatták be Londonban. A Rocky Horror Show nemcsak a közönség, hanem az angol kritikusok tetszését is elnyerte, majd a produkció Lou Adler producer jóvoltából a tengerentúlon is elindult hódító útjára. Ezután nem meglepő, hogy 1974 októberében a Bray Studiosban elkezdődött a filmváltozat, a Rocky Horror Picture Show forgatása.

Adler a film rendezésével azt a Jim Shermant bízta meg, aki a londoni és az amerikai előadásokat is rendezte. Sherman nem sokat bízott a véletlenre, a főbb szerepeket – Brad és Janet kivételével – ugyanazokra osztotta, akik a legelső színházi előadásban is játszottak. Érdekes „szerepcsereként" a színpadon narrátort alakító Jonathan Adams a filmen dr. Scottként tűnik fel.

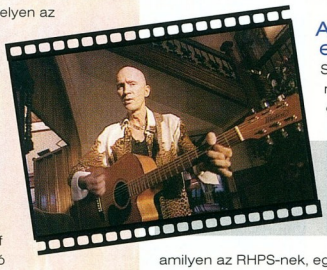

Time Warp unplugged Richard O'Brian előadásában

Az őrület elhatalmasul

Sok filmnek van rajongótábora, de olyan őrült, mint amilyen az RHPS-nek, egynek sem. A filmvetítéseknek kialakult koreográfiája van, amelyet Magyarországon például a Fiala János által szervezett előadáson láthatott a közönség. A nézők az RHPS vetítésekre (a filmet a mai napig több tucat mozi vetíti az USA-ban) jelmezben mennek el, és rizst, újságpapírt, öngyújtót, gumikesztyűt, kereplőt stb. visznek magukkal. Hogy mire és mikor kellenek ezek? Kiderül a különleges feliratból, amelyet az extrák között tudunk bekapcsolni. Ha pedig valaki arra kíváncsi, milyen lehet egy ilyen különös vetítés, az megtudhatja, ha bekapcsolja a színházi előadás képeit vagy a közönség hangját. A film készítéséről sok érdekességet tudhatunk meg Richard O'Brian és Patricia Quinn kommentárjából, a második lemezen található, 1995-ben készített

A VH1 videoklipjéből sok érdekesség derül ki

werkfilmből és a VH1 csatorna interjúiból. Utóbbiak között található például O'Brian zenés idegenvezetése abban a XIX. századi kastélyszállóban, ahol a film egyes jeleneteit forgatták, és ahol Charles DeGaulle is megszállt angliai látogatása során. Vagy például sok érdekesség derül ki a VH1 csatorna különleges videoklipjéből az Eddie-t alakító Meat Loafról.

Mindezek mellett a második korongon található egy kimaradt dal (Once In A While), néhány kivágott jelenet, egy alternatív és egy elrontott végefőcím, két karaoke dal, filmelőzetesek és egy kisebb képgaléria.

Végül, de nem utolsósorban ha az első lemez főmenüjében a *Special Features* sorra állunk, megnyomjuk a balra gombot, akkor megjelenik az addig elrejtett száj. Ezt kiválasztva megnézhetjük úgy a filmet, ahogyan azt Richard O'Brian elképzelte, „Öz, a nagy varázsló" stílusban.

Dolby Digital 5.1: angol
Felirat: angol, cseh, dán, finn, héber, izlandi, lengyel, magyar, norvég, portugál, svéd
Képarány: 16:9 (1.66:1)
Hossz: 96 perc
Kiadó: 20th Century Fox
Ár (bruttó): 9000 Ft

Kép: **Hang:** **Extra:**

Minden hónapban teljes játékkal!

PC GURU

Szórakoztató Informatikai Magazin

132 oldal * 2CD * POSZTER

A PC-s játékpiac legfrissebb Hírei * Játékleírások * Bemutatók * Hardver tesztek * Extrák

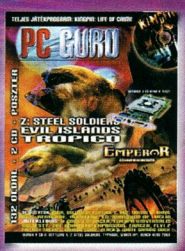

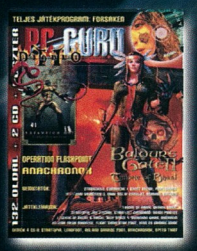

Egyszeri káprázat

Több mint négy év telt el azóta, hogy a Remedy programozói elhintették első információikat forradalmi újításokat tartalmazó játékukról, a Max Payne-ről. Ezután hosszú csend következett, majd megjelentek az első képkockák, amelyeket hitetlenkedve fogadott a közönség.

Sasa (sasa@vogel.hu)

A megjelenés pillanatáig magam sem hittem, hogy a játékból lopott képek meg fognak mozdulni, hiszen ilyen grafikával eddig csak renderelt animációkban találkozhattunk. A pillanat azonban eljött. A Max Payne komótosan telepedett a szerkesztőség Tigris névre keresztelt gépére. Aztán csend, néma csend... Payne jött, látott, grafikájával mindenkit lenyűgözött – de a várt forradalom sajnos elmaradt.

A Max Payne története tulajdonképpen a Bosszúvágy sztoriját eleveníti fel: feleségünk és gyermekünk gyilkosai után nyomozunk. A történet mozgatórugója a Valkyre nevű drog, az azt terjesztő nepperek, bűnbandák és korrumpálható egyedek. A már unalomig ismert panelekre épített történet ennek ellenére cseppet sem érdektelen. Képregényszerű megjelenítése egyedi, hangulatos, és tökéletesen illeszkedik a Max Payne borús képi világához.

A grafikára egy rossz szavunk sem lehet

Forradalmi játékélmény

A Max Payne legnagyobb erénye a káprázatosan szép grafikán kívül két szóban rejlik: Bullet Time. E kifejezés minden Mátrix-rajongónak ismerősen csenghet, hiszen a mozivásznon először ott találkozhattunk az akciójeleneteket körbejáró effektussal. A Max Payne készítőinek legnagyobb húzása az volt, hogy ezt az apró ötletet életképes formában örökítették játékukba, ami olyannyira tökéletesre sikeredett, hogy létrehozott egy idáig ismeretlen játékélményt. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a Max Payne Bullet Time funkciója elmarad a Mátrixétól, mert az akciójelenetet körüljáró kamera jelenségével az elhalálozások kivételével egyszer sem találkozhatunk.

Ettől az apróságtól eltekintve a John Woo-filmekre jellemző, gyönyörűen koreografált lassításokkal tűzdelt jeleneteknek lehetünk szemtanúi, ha a jobb gomb megnyomásával aktivizáljuk ezt a nem mindennapi opciót. A lassításokhoz rendelt idő hosszát a bal oldali homokórán szabályozhatjuk. Fontos megjegyezni, hogy az elhasznált homokszemeket ellenfeleink likvidálásával pótolhatjuk. Amint megnyomjuk az egér jobb gombját, a játékmenet lelassul, ekkor megjeleníthetjük a különleges mozgásokat. A lassításnak köszönhetően nem mindennapi akcióorgia részeseivé válunk.

A mesterséges intelligencia

Minden játék legfontosabb alkotóeleme, nélküle elvész az élmény legfontosabb összetevője, a kihívás. Az első és harmadik személyű akciójátékok mesterséges intelligenciája (MI) eddig sajnos nem állt a helyzet magaslatán (talán a Half Life és a No One Lives Forever kivételével), és ez sajnos a Max Payne-re is igaz. Minden egyes karakter ugyanabból a pozícióból indul, és az esetek nagy részében ugyanazt az útvonalat követve jut el egyik pontból a másikba még akkor is, ha esetleg Molotov-koktélt hajítunk az útjába. A MI ugyanis az esetek többségében képtelen kikerülni a lángoló területet, és vidáman kommandírozza a biztos halálba szerencsétlen ellenfeleinket.

Ezt ellensúlyozza, hogy a pályatervezésnek köszönhetően az ellenséges figurák kihasználják a terep lehetőségeit, és legtöbbször fedezékből lőnek ránk, vagy különböző rejtekhelyekről csőstül rontanak ránk. Más kérdés, hogy mindig ugyanúgy és ugyanonnan, így kis gyakorlás után könnyedén megtanulhatjuk az adott pályát. Mindent összevetve azonban a Remedy programozóinak a butácska MI ellenére is sikerült kihívásokkal teli játékot készíteniük.

A forradalom elmaradt

A játék grafikáját fölösleges lenne ragozni. A DirectX 8-at és a grafikus kártyák T&L-jét maximálisan kihasználó grafikus motor az év eddigi legszebb játékát jeleníti meg képernyőnkön. A görbe felületeket leképező algoritmus hiánya azonban azonnal szembetűnik a Quake 3 Arenához szokott szemeknek.

Ám hiába a gyönyörűen kivitelezett képi világ, a forradalmi Bullet Time, ha a készítők az egész játékmenetet agyoncsapják a lineáris történetmeséléssel. A Max Payne maximálisan mellőzi az interaktivitást, ráadásul a játékideje túlságosan rövid, legfeljebb 10-12 óra, azaz a tapasztaltabb játékosok egyetlen nap alatt végigjátszhatják. Az ezután megnyíló új lehetőségek pedig nem ösztönöznek újrajátszásra. Az első végigjátszást követően megjelenő *Hard-Boiled* és *New York Minute* játékmód semmiféle extrát nem kínál. Előbbi jóval nehezebb, több ellenféllel és nagyobb sebzési értékekkel – utóbbi a pályák meghatározott időn belül történő végigjátszásának opcióját kínálja, ami ötletnek ugyan nem rossz, de pillanatok alatt tönkrevágja a Max Payne legzseniálisabb húzását, a Bullet Time-ot.

Minden morgásom ellenére csak ajánlani tudom ezt a nem mindennapi játékot, kár lenne kihagyni!

maxpayne.godgames.com

Háború majdnem élőben

Taktikai emberszimuláció. Röviden ezzel a kifejezéssel jellemzik azokat az életszerűségre törekedő számítógépes játékokat, amelyek a militarista szellemű játékosoknak próbálnak szórakozást nyújtani.

Chris

Mind ez idáig még nem volt szerencsénk olyan taktikai emberszimulációhoz, amelyen így, vagy úgy, de néhol felbukkanó egyszerűsége miatt ne mosolyogtunk volna keveset. De most nem voltunk képesek kötekedni. Az Operation Flashpointot nem csupán azért üdvözölhetjük kitörő lelkesedéssel, mert nagyszerű játék, és soha nem tapasztalt életszerűséggel ajándékozza meg kipróbálóját, hanem azért is, mert európai alkotás. A cseh illetőségű Bohemia Interactive munkájára az egész világ felkapta a fejét, és még ha csupán szomszédos országról is van szó, enyhe büszkeség tölti el minden kontinensbéli kritikus szívét. A játék alapjait tekintve FPS – tehát egyszerű Quake-klón –, de lássuk, melyek azok az apró különbségek, amelyeknek köszönhetően soha nem leszünk képesek elszakadni tőle.

Egyszer fent

A fejlesztők nem kis célt tűztek ki maguk elé, amikor fejükben körvonalazódtak a játék főbb jellemzői. Először is olyan szoftvert szerettek volna készíteni, amelyben teljes szabadsággal ruházzák fel a NATO – illetve szovjet – katonát alakító játékost. A történethez a hidegháborús időket választották, pontosabban 1985-öt, játéktérnek pedig három, egyenként 100 négyzetkilométernyi – sajnos csak kitalált – szigetet. Ezeken bárhol, bármikor – a küldetésünktől elszakadva – kirándulásokat szervezhetünk szakaszunkkal. Minden valós időben és terepen zajlik, ezért a hosszabb utazásokat érdemes úgy megoldani, hogy különböző járművekbe bepattanva megspóroljuk magunknak a fárasztó és unalmas gyaloglást.

Ez az a pont, ami miatt az Operation Flashpoint minden tekintetben forradalminak nevezhető. Ugyanis nem kevesebb mint harminc jármű várja a beindítást, közöttük éppúgy felfedezhetőek a szovjet és az amerikai csapatszállító helikopterek, vagy például az M1-es és a jó öreg T-72-es harckocsi. Ezenkívül találkozhatunk repülőgépekkel, teherautókkal, és a majdnem negyven küldetést számláló hadjárat alatt lehetőségünk van még arra is, hogy egy rozzant Skodával váltsuk meg a világot. Mindezek olyan interaktivitással ruházzák fel a programot, amilyet eddig még sehol sem tapasztalhattunk.

(Multi)médiaháború

Talán a képen nem fog látszani, ezért külön említést kell tennem a grafikus megjelenítésről. A fent említett összetevők ellenére – ugyanis nem egyszerű megoldani mindezt egyetlen játékban – gyönyörű környezetbe varázsolja a hadszínterek élethű világát. A táj nagyon európai, és gyakran tűnhet úgy számunkra, hogy valamelyik magyarországi faluba csöppenve kell visszavonulásra késztetnünk ellenségeinket. Buja növényzet, erdők és kisebb városok között kell minduntalan lövöldözünk, eközben gyakran jelenthet problémát számunkra az, ha a látvány okozta gyönyörűségtől nem leszünk képesek levenni szemünket egy felhős naplementéről a hegyoldalban. Egy szó mint száz, fergeteges látványvilágra számíthatunk, ha engedünk a csábításnak és megvásároljuk az év legeredetibb alkotását.

Mindezek tetejébe a hanghatások is megpróbálják visszaadni a háborús csetepaték zajának minden szisszenetét. Mély, robusztus robbanások, a helikopterek rotorjainak kattogó zaja és a kézifegyverek döreje idézi fel a harcterek borzalmas világát. Eközben megmarad a fent említett életszerűség, hiszen még a hang terjedési sebességére is odafigyeltek a készítők. Például ha távcsövünkbe kukkantva megpillantunk egy szovjet harckocsit, amelynek lövegtornya felénk nézve megvillan, csak pár másodperc múlva érzékelhetjük, és persze hallhatjuk annak hatásait.

A tökéletes katona

Nem említettem még az olyan aprólékos és talán sokak számára semmitmondó részleteket, mint például azt, hogy éjszakai bevetéseink alatt a csillagos égen felfedezhetjük a Göncölszekeret, vagy azt, hogy a falvakban megbúvó kis templomok óratornya mindig pontosan jár – de azt hiszem, mindez már csak hab egy olyan tortán, amelyből remélhetőleg minden FPS-rajongó falatozni fog.

A közeli jövő még rengeteg meglepetéssel szolgálhat e játékhoz – már most rengeteg kiegészítőt és extra küldetést készítenek hozzá. Azt hiszem, méltón kiérdemelte a legjobbnak járó dicsérethalmokat.

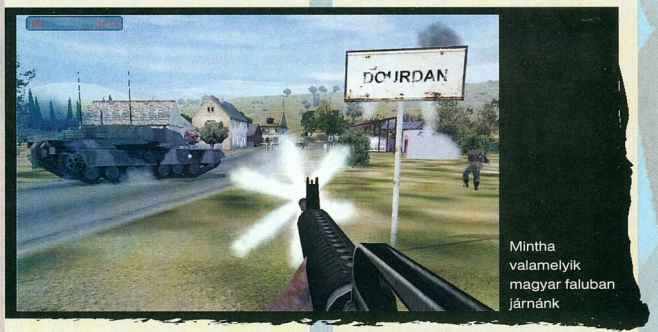

Mintha valamelyik magyar faluban járnánk

www.flashpoint1985.com
www.codemasters.com/index2.htm
www.operation-flashpoint.de

Hangzó Biblia

Az Úr szava

Weisz Tamás

Nemcsak a nagyvilágban, hanem Magyarországon is több Biblia CD-ROM jelent már meg. Sőt az Arcanum Adatbázis Kft. kínálatában is található ilyen kiadvány, a Biblia 5.0, amelyen nyolc bibliafordítás olvasható.

Mindezeken túl ez a CD-ROM azért emelkedik ki a hazai kínálatból, amit neve is jelez: Hangzó Biblia. Ugyanis megtalálható rajta a teljes Újszövetség 27 könyvének mind a 260 fejezete hanganyagként is. A majd' egynapnyi szöveget (23 óra 11 perc – MP3-as kódolású, monó WAV file-ok) zenei improvizációk festik alá. A megjelenítőprogramból viszont a lejátszást csak elindítani és megállítani tudjuk – sem előre, sem hátra nem tudunk tekerni, és a „pillanat állj" is hiányzik.

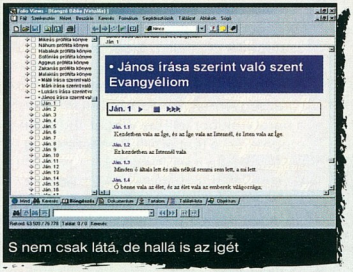

S nem csak látá, de hallá is az igét

A hallható és az olvasható szövegek nincsenek szinkronban egymással, az írt szöveg – miként néhány angol nyelvű kiadványban – nem követi az előadást. Utóbbi hallgatása közben tovább „böngészhetünk" az Írásban.

Ár (bruttó): 5040 Ft

Kiadó: Arcanum Adatbázis Kft.
☎ 381-0025
www.arcanum.hu

Tartalom: Tálalás:

Apró-cseprő gyerekekről

Aprókákról felnőtteknek

Nagy Zoltán

Az elmúlt évek során számos, a közszolgálati média működése során összegyűlt értékes archív anyag veszendőbe ment. Szerencsére a Magyar Rádió *Apró-cseprő gyerekekről* című műsorának anyagából CD-ROM-ot készítettek.

Az aprónép nyelvén igazán értő Gáspár Sarolta és a szakterületén, dr. Ranschburg Jenő, valamint a gyermekek alkotta műsor régóta szolgálja a gyermeknevelés ügyét. A lemezen több mint hétórányi hangfelvétel és 300 gyermekrajz található, tematikus elrendezésben. Ez a száraz adattömeg rejti magában a csodát: amíg meghallgatjuk a kérdéseket és válaszokat, a témához kapcsolódóan megtekinthetjük a gyermekalkotásokat – mintha csak kiállításon járnánk.

Tudjuk-e őket eléggé szeretni?

E remek gyűjtemény szívet melengető segédletet nyújt. Mindegyik téma három részből tevődik össze. Szülők, nevelők beszélnek felmerült gondokról, Gáspár Sarolta gyerekekkel készített interjúit hallgathatjuk és a pszichológus ezekhez kapcsolódó gondolatait. A jól behatárolt problémakörökben könnyű a keresés.

A CD-n megtalálhatók még Ranschburg Jenő versei népszerű művészeink tolmácsolásában, továbbá Békés Pál olvassa fel *Báldor* című könyvében megjelent történeteit gyermekeiről, amelyeket egy ablakban el is lehet olvasni, és ha csak hallgatjuk, részesei lehetünk a történeteknek a bájos gyermekfotók révén.

Az anyag fontos része a gyermekneveléssel, a gyermekek és anyák jogvédelmével kapcsolatos intézmények több mint 12 ezer címből álló, Excel formátumú jegyzéke.

Ár (bruttó): 4980 Ft

Kiadó: Magyar Rádió és a Mosolygyár Bt.
☎ 06-20-964-5567
www.multimstudio.hu

Tartalom: Tálalás:

Országgyűlési Napló 1990–2000

A parlament tíz éve

Weisz Tamás

E CD-ROM az Országgyűlés 1990. május 2-i alakuló ülésétől (amelyen dr. Szűrös Mátyás, Kéri Kálmán és dr. Szabad György elnökölt) a 2000. december 19-i ülésig (ez délután egykor kezdődött és nem sokkal este negyed tíz után fejeződött be) tartalmazza a plenáris üléseken készített jegyzőkönyvek teljes szövegét. A kiadvány alapanyaga a két és fél ciklus alatt megjelent Országgyűlési Napló mintegy 220 ezer oldala. Ezt alakították át egyetlen nagy adatbázissá, lehetővé téve a rendszerváltás óta eltelt tíz év parlamenti munkájának elemzését.

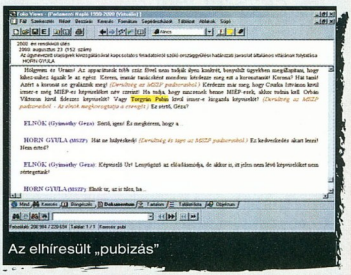
Az elhíresült „pubizás"

Az Arcanum Digitéka kiadványaiból jól ismert Folio Views program lehetővé teszi, hogy ebben a roppant méretű „könyvben" viszonylag egyszerűen megkeressük a számunkra érdekes részeket.

A kereséseket leszűkíthetjük ciklusokra, ülésszakokra, dátumra, témára, felszólalóra stb. – így például összevalogathatjuk az egyes témákhoz kapcsolódó hozzászólásokat, összegyűjthetjük egy képviselő összes hozzászólását, megnyilvánulását (például elkészíthetjük kedvenc képviselőnk Best of-kötetét), de rákereshetünk a „közjátékokra" (taps, bekiabálás stb.) is. Akár olyan statisztikákat is készíthetünk, hogy egyes ülések, ülésszakok, ciklusok alatt hányszor tapsoltak bele a beszédekbe, vagy hogy X. Y. hányszor kiabált közbe – már ha a jegyzőkönyvvezető azonosítani tudta a bekiabáló személyét.

Ár (bruttó): 11200 Ft

Kiadó: Arcanum Adatbázis Kft. ☎ 381-0025
www.arcanum.hu

Tartalom: Tálalás:

earthquake 4

időpont:
2001.10.26-28

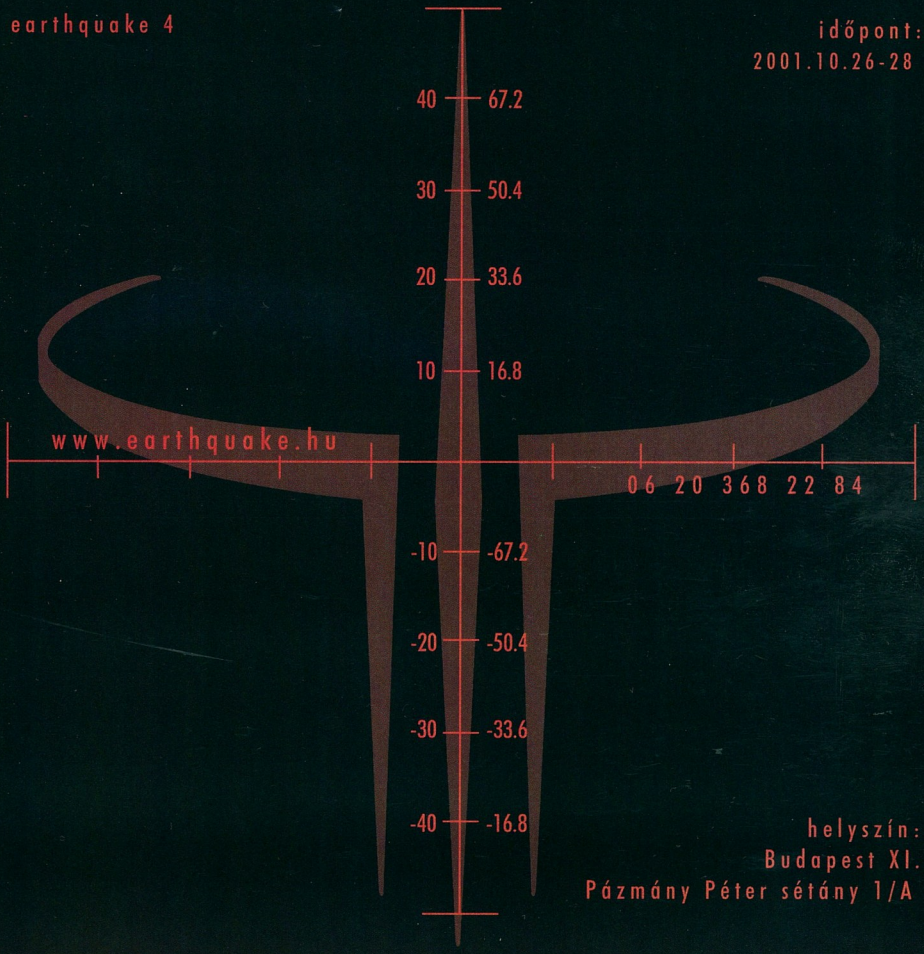

helyszín:
Budapest XI.
Pázmány Péter sétány 1/A

Fő támogatók:

SyncMaster

Microsoft®

DTK Computer

3com

SENORG®

PC GURU

ESTFM 98.6

Modern Media

Made by PrintScreen

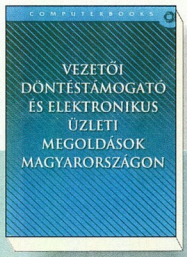

Vezetői döntéstámogató és elektronikus üzleti megoldások Magyarországon

A ComputerBooks menedzsment szakkönyvcsaládjának harmadik tagja e kiadvány. Az előző két rész (Vállalatirányítási rendszerek Magyarországon 1–2.) elsősorban erőforrás-tervezési szoftvercsomagokról szólt, bemutatva a bennük rejlő egyéb lehetőségeket is. Ez a könyv továbblép, feltételezi, hogy olvasója eredményesen alkalmazza már a bemutatott rendszerek valamelyikét, de cége versenyképességéhez és növekedésének biztosításához szeretné továbbfejleszteni az egyes részfolyamatok, menedzsmentterületek közötti kommunikációt, információáramlást, az elektronikus támogatást. Ehhez biztosítani kell a valós idejű adatelérést az adott szervezet minden területén. Ennek segítségével válik lehetővé a szakszerű elemzés, tervezés – akár a jövőbeni szituációk valósághű modellezésével. Mindezek nélkül egyre nehezebb lesz helytállni az egyre fokozódó és keményedő piaci versenyben.

A kötet elején közel hetven oldalon keresztül a szerkesztő, Hetyei József alaposan bevezeti a problémakört, definiálja a fogalmakat a menedzsment legfontosabb feladataival, kihívásaival kapcsolatosan. Ezt követi az egyes gyakorlatban működő számítógépes megoldások bemutatása. Az előző kötetekhez hasonlóan itt is az adott szoftvert készítő vagy forgalmazó cég szakembereinek tollából származnak az információk. A legkorszerűbbnek mondható megoldások jelentős része bemutatkozik, rálátást engedve az általuk kínált eszközkészletek lehetőségeire.

Siposs Zoltán

ComputerBooks, 2001, 357 oldal, 4900 Ft

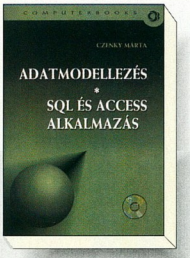

Czenky Márta

Adatmodellezés * SQL és Access alkalmazás

Az adatbázis-kezelés napjainkra kötelező ismeretté vált, válik. Ezt támasztja alá többek között az is, hogy ez a témakör – hasonlóan a szövegszerkesztéshez, a táblázatkezeléshez vagy az operációs rendszer ismeretéhez – része lett az ECDL-nek, a számítógépes jogosítványnak. Míg előbbiekről nagyon sok „alapfokú" könyv jelent meg, addig az adatbázis-kezelésről szóló kiadványok túlnyomó többsége inkább programozóknak, de legalábbis a számítógépes „guruknak" szól. Ezért mondhatjuk dr. Czenky Márta könyvére, hogy hiánypótló mű.

A könyv abszolút az alapoktól indul, bevezetőjében nemcsak elmagyarázza az alapfogalmakat, hanem megpróbálja egyfajta gondolkodásmód alapjait is lerakni. A következő részben az adatmodellezés három típusát mutatja be: az egyed-kapcsolat, a relációs és az objektumorientált adatmodellezést. Ezek közül a fő hangsúlyt a relációs adatmodellezésre helyezi, a másik két modelltípusnál megmarad a „szükséges minimum" szintjén. Ezt követi az SQL adatbázis-kezelő nyelv interaktív módon használható utasításainak ismertetése, majd a Microsoft Office Professional változatában is megtalálható Access adatbázis-kezelő rendszer (97 és 2000) interaktív, grafikus kezelőfelületének részletes bemutatása.

A tanultakat a gyakorlatban is kipróbálhatjuk a CD-mellékleten található példatár és mintaadatbázis segítségével.

Weisz Tamás

ComputerBooks, 2001, 357 oldal, CD-melléklettel, 3900 Ft

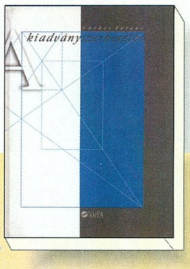

Énekes Ferenc

A kiadványszerkesztés

A számítógépek az elmúlt 15-20 évben jelentősen átalakították a kiadványok nyomdai előkészítésének munkafolyamatait. Eközben egyik oldalon régi szakmák szűntek meg (például a kéziszedő), a másik oldalon pedig új szakmák születtek (számítógépes kiadványszerkesztő). Énekes Ferenc műve az új szakmákat tanulóknak készült középiskolai tankönyv céljából. A könyv nem egyes programokat akar részletesen bemutatni, hanem az elméleti ismereteket próbálja meg összefoglalni. A kötet olvasása közben végig furcsa kettősséget éreztem mind a tartalommal, mind a kivitelezéssel kapcsolatban. Egyrészt szerintem a szerző (a Magyar Képzőművészeti Egyetem mb. tanszékvezető tanára) az alapokhoz helyenként túl mélyre ásott, és jó néhány feleslegesnek tűnő témát érint (kettes számrendszer, Boole-algebra stb.), ugyanakkor egyes, a DTP-hez szorosan kapcsolódó témák feldolgozását kissé felszínesnek éreztem (például programtípusok). Ezenkívül sok helyütt zavaró a szubjektív vélemény kinyilatkozásszerű tálalása (IBM PC vs. Macintosh vagy a grafikus programok megítélése), és a verziók „féloldalas" aktualizálása. Ugyanakkor a könyv második, nyomdai ismeretekkel foglalkozó részét nagyon jónak és hasznosnak találtam.

Sajnos a keményborítású, minőségi papírra nyomott, igényes tördelésű könyv egyes képei (általában a képernyőmentések) szinte teljesen élvezhetetlenek, rossz minőségűek. Remélhetőleg a 2001 őszére ígért második kötetben nem fogunk találkozni ezekkel a hibákkal.

Weisz Tamás

Novella Könyvkiadó, 2000, 265 oldal, 1990 Ft

A bemutatott könyveket megvásárolhatják a CHIP könyvesboltban, az alábbi címen: 1132 Budapest, Visegrádi utca 11. Tel.: 350-7144, tel./fax: 339-8617, e-mail: chip.bolt@dnb.hu

TOPINFO®

Y2K GARANCIA

Integrált Vállalatirányitási Rendszer

Pénzügy-számvitel-tervezés
Kereskedelem és logisztika
Tárgyieszköz és beruházás
Humánpolitika
Vezetői információ, controlling

Windows NT, Windows 9x, Novell, Unix környezetben,
ORACLE, Ms-SQL adatbáziskezelővel, egy gépen is.

"A győztes kombinánció"

TOPSOFT Rendszerház Rt.
1027. Budapest, Kapás u. 11-15
tel: 457-9200, fax: 457-9201
homepage: www.topsoft.hu
e-mail: sales@topsoft.hu

"A jelen filozófiája, a jövő technológiája"

Szerkesztőség

Főszerkesztő: **Ivanov Péter**
Főszerkesztő-helyettes:
Bérces László
Szerkesztőségvezető:
Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László (Kincstár, Szoftver)
Csábi József (Hardver)
Kis Endre (Aktuális, Magazin, Szakma)
Weisz Tamás (Tartalom és forma)
CHIP Online: **Nagy Zoltán**
Munkatársak: **Dvorák Bence, Győri Ferenc, Rixer György**
Tesztlaborvezető: **Nagy Zoltán**
Tervezőszerkesztő: **Pécsi Gábor**
Tördelőszerkesztő: **Nagy Gyula**
Korrektor: **Szabó Eszter**
Szerkesztőségi asszisztens:
Csábi Marianna
Címlap: **Solti Balázs**

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u. 42–44., II. emelet. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210,
Telefon: 350-8276
Fax: 350-8731

E-mailcímünk:
chip@vogel.hu
Honlapunk:
www.chipmagazin.hu

Terjesztési adatok

2000. II. félévi terjesztett példányszám

MATESZ® által auditálva: 28 898

A MATESZ 2001. II. negyedévi gyorsjelentése alapján a terjesztett példányszám: 27 373
A 2001. júliusi szám eladott példányszáma: 24 788
Magazinunk e havi száma 32 000 példányban készült.

Kiadó

Kiadja a Vogel Publishing Kft. a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.
A kiadásért felel:
Ivanov Péter
ügyvezető igazgató
Tel./fax: 350-8731
Lapigazgató:
Ali Mehdi
Tel./fax: 350-8731
Titkárságvezető:
Szalay Zsóka
Tel./fax: 350-8731

Hirdetésfelvétel

Magyarország:
Vogel Publishing Reklámiroda
Üzletkötők:
Czétényi Zsolt, Czidor Rózsa, Kálnoki Kis Emese, Szabóné Véghelyi Anna
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
Tel./fax: 350-8004
Németország: VPI Vogel Publishing International, Erik N. Wicha, München, Poccistraße 11., D-80336, tel.: +49-897/464-2318
fax: +49-897/464-2217
CIS: 100070,474
Nagy-Britannia:
Media Partners Ltd.
5/15 Cromer Street
Gray's Inn Rd
GB-London WC1H 8LS
Tel.: +44-171/837-3330
Fax: +44-171/833-0764
USA, Kanada:
Vogel Europublishing, Inc.,
Mark Hauser, 632 Sunflower Court
San Ramon, CA 94583, USA
Tel.: +1-925/648-1170
Fax: +1-925/648-1171
Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd.,
Vincent Lee 4 FL 1,
Sec. 3, 200 Hsin Yi Road,
Taipei 106, Taiwan R.O.C.
Tel.: +886-2/2755-7901-5,
Fax: +886-2/2755-7900

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a Magyar Lapterjesztő Rt. regionális részvénytársaságai.
Terjesztési marketing:
Fehér Ildikó, Kerbolt Pál
Telefon: (36-1) 349-4768
E-mail: terjesztes@vogel.hu
Megjelenik havonta, ára 1196 Ft.
Előfizethető
megrendelőlevélben
a kiadónál: Vogel Publishing Kft., Budapest. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768

Előfizetési díj: 5712 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 11 424 Ft (22% kedvezmény).
Előfizethető továbbá hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. LHI kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj negyed évre: 2856 Ft (3 szám), fél évre: 5712 Ft (6 szám), egész évre 11424 Ft (12 szám).

A tördelés a CHIP Magazin szerkesztőségében, QuarkXpress 4.1, Adobe Illustrator 9.0, Adobe Photoshop 6.0, Adobe InDesign 1.5 és Adobe Acrobat 4.0 programok segítségével történik.
Montírozás és nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.

A Német Szövetségi Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Media International GmbH, Würzburg, Deutschland.
A Magyar Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Publishing Kft., Budapest, Magyarország.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

ISSN 0864-9421

VOGEL

HIRDETŐINK

2F 2000	143	Earthquake	173	Komel	40	Plextor	11
Abit	47	East	75	Kventa	153	Portocom	159
Acomp	17	E-Bolt	159	Kvint-R	131	Proimgae	140
Alpha Sonic	43	ELTE TTK	149	Kye	45	Psion Palm Comp	102
APC	49	EMJ	105	LG	59	Qwerty	75
Asus	25	Envicom	163	Logitech	35	Ramiris	15
Asus	29	Euronet	105	Matáv	115	RCE	143
Asus	33	Fibex	145	MC & CD	159	Ready	145
ATcomp	77	Folder Trade	153	Mediker	163	Ricoh	119
Axico	13	Gaba	89	Mercury	145	Samsung	23
Basys	137	Gamaxnet	147	Média Ász	163	Samsung	93
BISZ	163	Gemofis	159	Miera Hungary	135	Senorg	B/3
Borland	145	HB Computer	133	Mikropo	147	SMC	40
Budapest Film	165	HCS	163	Minolta	107	Sprint	51
CAD Art	137	Herta	95	Mycom	101	Strong Hungary	163
Canon	57	Hírek	70	Mystar	37	Szintézis	154
Case Hungary	3	Intel	63	Nabuco	154	Technotrade	121
Codra	147	Interboard	B/2	Napfény	133	Tomato	B/4
Corg Computer	149	Interboard	111	Napfény	159	Top Soft	175
Datanet	53	Interware	70	Next Software	153	Triton	102
Delta Elektronik	149	Juventus Team	21	Novo Parts	151	Unitel City Computer	31
Deltha Rendszerház	154	Kelly-Tech	61	Oki	99	Verbatim	89
Digit	147	Kelly-Tech	69	Olympus	91	Video Part	73
Digitcam	79	Kelly-Tech	85	P5	163	Virus Buster	139
DIT Digitáltechnika	153	Keszo	140	Pannon GSM	9	Vision	133
D-link	81	Kim Soft	154	Pilatuscomp	75	VTCD	177
Dynamic 2001	149						

84
Glória
VTCD
DVD
88
92
2001
MC
82
MC -, CD-, DVD gyártás...
...együtt a VTCD-vel az
új évezredben is!
Kompakt szolgáltatás • Kompakt technológia
VTCD VIDEOTON Kompaktlemez-Gyártó Kft.
A Videoton csoport tagja
www.vtcd.hu
H-8001 Székesfehérvár, Pf.:175. Tel.: +36-22-533-571,
Fax: +36-22-533-599; +36-22-533-077 E-mail: info@vtcd.hu

ELŐZETES

NOVEMBER

HARDVER

Hangolnak a zenészek

A PC-s multimédia egyik alapfeltétele, hogy attraktív hanghatásokat lehessen megszólaltatni. Ehhez ma már rendkívül jó berendezéseket kaphatunk – elérhető áron. Tesztünkben néhány komolyabb hangrendszer képességeit vizsgáltuk meg.

SZOFTVER

Új tájakon

A Bryce eredetileg háromdimenziós tájtervező és -rajzoló program. Az évek során ez a meghatározás némiképp idejét múlta. A Bryce 5 ugyanis professzionális 3D-s tervező-, képgeneráló és animációs program, fő erőssége a lélegzetelállítóan élethű és megdöbbentően absztrakt álló és animált tájképek előállítása.

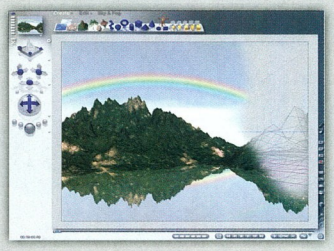

KOMMUNIKÁCIÓ

A SuSE tűzfala

Egy szerverhez ma már elengedhetetlen védelmi vonal a tűzfalszoftver. Szinte mindegyik Linux disztribúcióhoz adnak tűzfalat. A német illetőségű SuSE is elkészítette a sajátját.

További témáink

A szivárvány színeiben
A mikrogépek hőskorában szinte mindegyik számítástechnikai újság hasábjain találkozhattunk a ZX Spectrummal, Sir Clive Sinclair számítógépével. Aztán a kilencvenes évek elején egyre jelentéktelenebb szereplőjévé vált a számítástechnikának, mígnem 1993-ban végleg kimúlt. Vagy mégsem? Újabb fejlesztések a legendás géphez.

Windows XP
Lapzártánkkal egy időben a Microsoft vezetői látványos külsőségek között átadták a Windows XP aranykódját a hat vezető számítógépgyártónak, hogy megkezdődhessen az operációs rendszer előtelepítése a gépekre. Az új Windowsról azonban már sokat lehet tudni. Folytatjuk körutazásunkat...

Regényt ír a PC?
Ma már minden gépesíthető? Úgy tűnik, az amerikai szoftverfejlesztők nem ismernek lehetetlent: történetgeneráló, forgatókönyvíró és regényíró szoftvereket is készítettek már. Néhányat kipróbáltunk...

Gépek és gépek
Bár külön vásárolt alkatrészekből is összeállíthatnánk számítógépünket, legtöbben mégis kész összeállításokat vásárolunk – úgynevezett no-name konfigurációkat vagy márkás csodákat, pénztárcánk vastagsága és igényeink szerint. Tesztünkben néhány boltban kapható összeállítást vizsgáltunk meg.

Négyes párbaj
Fair play küzdelem zajlott: négy négy ellen – azaz összecsapott a G4 és a Pentium 4. Mi tagadás, szerkesztőségünk tagjainak is tanulságos volt a mérkőzés. És hogy melyik a jobb? Ez a következő számunk meglepetése...

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.

Hogyan lehet saját internetszervere, anélkül hogy egy fillért is befektetne?

Ezt az eddig képtelenségnek tűnő kívánságot a ServerFarm most karnyújtásnyira hozza Önnek. Olyan cégek vagy magánszemélyek részére ideális, akik szervert kívánnak egy internetszolgáltatónál elhelyezni havi bérleti díj ellenében. Ehhez persze mindenekelőtt szükségük lenne egy saját szerverre. A szolgáltatásnak köszönhetően azonban Önnek nem kell a költséges szervervásárlást magára vállalnia, hanem az internetelléréssel együtt a szervert is bérbe veheti. Mindezt olyan alacsony havi díj fejében, amiért még a saját tulajdonú szervere számára sem feltétlenül biztosíthatna internetelérést. Egyetlen képletben a szolgáltatást így ábrázolhatjuk:

ServerFarm= hosting + szerverbérlet.

ServerFarm Starter
Senorg Server 712

- Intel® Celeron™ processzor
- 128 MB SDRAM memória
- 66/100 MHz-es rendszerbusz
- 10 GB ATA/66 merevlemez
- Integrált VGA
- ASUS CUW-FX alaplap
- Ethernet 10/100 hálózati kártya
- ATX technológia
- Előtelepített Debian Linux op. rendszer
- Microsoft Windows 2000 Server opció
- 1 Gbps közös hazai sávszélesség
- Távmenedzselhetőség
- Igény szerint bővíthető
- Azonnal rendszerbe állítható
- 99,99%-os rendelkezésre állás
- 24 órás rendszerfelügyelet
- Ingyenes szaktanácsadás

Havi bérleti díj: 29 900 Ft-tól

serverFARM by SENORG

Senorg Hungary Rt. • Telefon: 452-1003 • Fax: 452-1069 • Internet: www.serverfarm.hu • E-mail: info@serverfarm.hu

A kép csak illusztráció, az ár az áfát nem tartalmazza.

Tomato újdonságok

TOMATO™

TOMATO MAINBOARD

A815EP Intel 815EP AGP 4x Pentium III ATX Alaplap

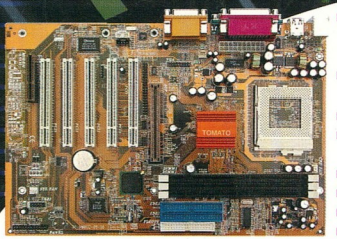

- Intel Pentium III FCPGA és Celeron PPGA Processzorok támogatása vagy a Cyrix III Processzor támogatása Socket 370-es foglalatban
- 66/100/133MHz Processzor Front-side Bus támogatás
- Intel 815EP + ICH2 chipset
- 3 DIMM slot 1.5 GB memória kapacitásig bővíthető
- Auto Jumper
- 5 x PCI slot, 1 x CNR slot
- 4x AGP expansion slot
- 4 x USB port, 1 x IrDA port fejrész
- 1 x FDD port, 1 x LPT port 1284 ESD/EMI védelemmel, 2 x COM port
- Modem ébresztő funkció külső modemhez
- Integrált AC97 hangkártya
  - AC97 2.1 Compliant Codec 3D Stereo-val bővítve (opcionális)
- ATX méretek, 305mm x 208mm PCB

A815EPM
Integrált Pctel 56K Software Modemmel

TX810E Intel 810E Pentium III Baby AT Alaplap Integrált AGP Grafikus vezérlővel

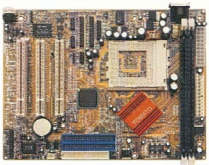

- Intel Pentium III FCPGA, Celeron PPGA Processzorok támogatása vagy a Cyrix III Processzor támogatása Socket 370-es foglalatban
- Intel 810E Chipset
- 66/100/133MHz Processzor Front-side Bus támogatás
- Auto Jumper
- Belső Accelerated Graphics Port (AGP) vezérlő a Chipsetbe beépítve
- Integrált AC97 hangkártya
  - AC97 2.1 Compliant Codec 3D Stereo-val bővítve (opcionális)
- Baby AT méretek, 220 x 170 mm PCB

TX810EM
Integrált Pctel 56K Software Modemmel

TX815 Intel 815 Pentium III Baby AT Alaplap Integrált AGP Grafikus vezérlővel

- Intel Pentium III FCPGA és Celeron PPGA Processzorok támogatása vagy a Cyrix III Processzor támogatása Socket 370-es foglalatban
- 66/100/133MHz Processzor Front-side Bus támogatás
- Intel 815 + ICH Chipset
- Auto Jumper
- Belső Accelerated Graphics Port (AGP) vezérlő a Chipsetbe beépítve
- Integrált AC97 hangkártya
  - AC97 Compliant Codec 3D Stereo-val bővítve (opcionális)
- Baby AT méretek, 220 x 170 mm PCB

TX815M
Integrált Pctel 56K Software Modemmel

P810E2 Intel 810E2 Pentium III Micro ATX Alaplap Integrált AGP Grafikus vezérlővel

- Intel Pentium III FCPGA és Celeron PPGA Processzorok támogatása vagy a Cyrix III Processzor támogatása Socket 370-es foglalatban
- 66/100/133MHz Processzor Front-side Bus támogatás
- Intel 810E + ICH2 Chipset
- Auto Jumper
- Belső Accelerated Graphics Port (AGP) vezérlő a Chipsetbe beépítve
- Integrált AC97 hangkártya
  - AC97 Compliant Codec 3D Stereo-val bővítve (opcionális)
- Micro ATX méretek, 244 x 190 mm PCB

AM133 VIA Apollo KT133 AGP 4x K7 Socket A ATX Alaplap

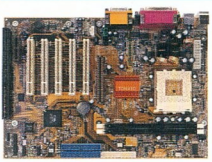

- AMD K7 Socket-462 Processzor (200MHz Front-side Bus-szal) támogatása
- VIA Apollo KT133 VT8363 Chipset VT82C686A South Bridge-dzsel
- Easy Jumper
- Külső AGP 2.0-nak megfelelő Slot 4-szeres üzemmód támogatással
- Integrált AC97 hangkártya
  - AC97 2.1 Compliant Codec 3D Stereo-val bővítve (opcionális)
- ATX méretek, 305 x 220 mm PCB

PG133 VIA Apollo KM133 AGP 4x K7 Socket A Micro ATX Alaplap Integrált AGP Grafikus vezérlővel

- Integrált S3 Savage4 AGP 4x grafikus vezérlő a VT8365 Chipsetbe építve
  - Dinamikus grafikus memóriafoglalás a rendszermemóriából 32MB-ig
  - Hardveres mozgáskompenzáció a gyorsított DVD Video lejátszás érdekében
  - Microsoft Direct 3D és Direct Draw teljes támogatása

All Motherboard Bundled with Norton AntiVirus 2001

ZIDA TECHNOLOGIES LTD.

TOMATO™

A felsorolás megváltoztatható előzetes bejelentés nélkül. Minden márkanév és embléma az illető tulajdonos birtokában van.

Budapest: Sowah Hungary: 350-4539 • Enternet 2001: 412-2001 • Lap Stúdió: 236-3000 • MT Computer: 432-9518 • Dynamic (országos hálózat): 236-0236
Vidék: Szolnok: Karakter: (56) 413-891 • Miskolc: Diplex: (45) 412-574, Computer Art (46) 413-293 • Debrecen: Materiál Teszt: (52) 451-901 • Nyíregyháza: Materiál Teszt: (42) 315-976 • Sopron: Materiál Teszt: (99) 334-280 • Pécs: Computer Art: (72) 314-665 • Szeged: CMARK: (62) 494-044